

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından:

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU SAĞLIK UYGULAMA TEBLİĞİ

1. AMAÇ, KAPSAM VE DAYANAK

1.1. Amaç

(1) Tebliğin amacı (bundan sonra SUT olarak ifade edilecektir); sağlık yardımları Sosyal Güvenlik Kurumunca (bundan sonra Kurum olarak ifade edilecektir) karşılanan ve kapsam maddesinde tanımlanan genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, Kurumca finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri, yol, gündelik ve refakatçi giderlerinden yararlanma esas ve usulleri ile bu hizmetlere ilişkin Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen ödenecek bedellerin bildirilmesidir.

1.2. Kapsam

(Değişik: 29/02/2012-28219/1 md. Yürürlük: 15/03/2012)

~~(1) İkamet yeri Türkiye olan kişilerden;~~

~~a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar;~~

~~b) Köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan;~~

~~1— Ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar;~~

~~2— Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar;~~

~~3— Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortakları;~~

~~4— Tarımsal faaliyette bulunanlar;~~

(Değişik: 15/10/2010-27730/1 md. Yürürlük: 15/10/2010) e) 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nei maddesinin dokuzuncu fıkrası kapsamına girenler ile aynı Kanunun 105 inci maddesindeki istisna gereğince sağlık hizmetleri ilgili kamu idarelerince karşılanmaya devam olunacaklar hariç olmak üzere;

~~1— 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanuna ekli;~~

~~• (I) sayılı cetvelde sayılmış olan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde;~~

~~• (II) sayılı cetvelde sayılmış olan özel bütçeli idarelerde;~~

~~• (III) sayılı cetvelde sayılmış olan düzenleyici ve denetleyici kurumlarda;~~

~~• (IV) sayılı cetvelde sayılmış olan sosyal güvenlik kurumlarında;~~

~~2— Belediyeler ve il özel idareleri ile bunların bağlı kuruluşlarında, mahalli idare birliklerinde (köylere hizmet götürme birlikleri hariç);~~

~~3— 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren kamu iktisadi teşebbüslerinde;~~

~~4— Özelleştirme programına alınmış olanlar dahil sermayesinin en az % 50'si kamuya ait olan kurum, kuruluş, ortaklık veya şirketlerde;~~

~~5— Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında;~~

~~6— Yukarıda belirtilenler kapsamına girmemekle birlikte özel kanunlarla veya özel kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulmuş olan diğer kamu kurum ve kuruluşlarında; 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üneü maddesi gereğince 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre kesenek ve karşılık ödenmesi gerekenler, ayrıca 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nei maddesinin (II) işaretli fıkrasının son paragrafı, mülga geçici 192 nei, mülga geçici 218 inci ve mülga ek 76 ncı maddesi kapsamında kesenek ve karşılık ödenenler ile sermayesinde kamu payı kalmayan veya % 50'nin altına düşmüş olan ortaklık ya da kuruluşlarda ilgili kanunları gereğince 5434 sayılı Kanunla ilişkilendirilmeye devam olunan ve bu sebeple 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üneü maddesi kapsamında kesenek ve karşılık alınmak suretiyle istihdam edilenler;~~

~~ç) İsteğe bağlı sigortalı olan kişiler;~~

~~d) SUT'un 1.2(1) numaralı fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde sayılmayanlardan;~~

~~1— Sığınmacı veya vatansız olarak kabul edilen kişiler;~~

~~2— 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre şeref aylığı alan kişiler;~~

~~3— 28/5/1986 tarihli ve 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler;~~

~~4-3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler,~~

~~5-24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretsiz faydalanan kişiler,~~

~~6-Harp malûllüğü aylığı alan kişiler ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında aylık alan kişiler,~~

~~7-24/6/2008 tarihli ve 5774 sayılı Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ile Devlet Sporeusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler,~~

~~e) Mütakabiliyet esası da dikkate alınmak şartıyla, oturma izni almış yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan kişiler,~~

~~f) 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanun gereğince işsizlik ödeneği ve ilgili kanunları gereğince kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılan kişiler,~~

~~g) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu veya bu Kanundan önce yürürlükte bulunan sosyal güvenlik kanunlarına göre gelir veya aylık alan kişiler,~~

~~ğ) 5510 sayılı Kanununun 60 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin (1), (3) ve (9) numaralı alt bendinde belirtilen kişiler hariç olmak üzere yukarıda sayılanların dışında kalan ve başka bir ülkede sağlık sigortasından yararlanma hakkı bulunmayan vatandaşlar,~~

~~ile SUT'un 1.2.(1)d)1 alt bendinde sayılan kişiler hariç olmak üzere diğer kişilerin bakmakla yükümlü olduğu kişiler, genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişi olarak tescil işlemleri yapılarak Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılır.~~

~~(2) Tedavi yardımları yeşil kart verilerek sağlanan kişilerin kayıtları Kurum tarafından devralınmaya kadar sağlık yardımları yürürlükten kaldırılan kanunlardaki hak ve yükümlülükler çerçevesinde ilgili kamu idarelerince sağlanmaya devam edilecektir.~~

1.2. Kapsam

(1) 5510 sayılı Kanun gereği genel sağlık sigortasından yararlandırılan kişiler.

1.3. Dayanak

(1) SUT; 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve 28/8/2008 tarihli ve 26981 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Sağlık Sigortası İşlemleri Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde düzenlenmiştir.

2. SAĞLIK HİZMETİ SUNUCULARI

(1) 5510 sayılı Kanun gereği sağlık hizmeti sunucuları Sağlık Bakanlığınca aşağıdaki şekilde basamaklandırılmıştır.

2.1. Sağlık Kuruluşları

2.1.1. Birinci Basamak Resmi Sağlık Kuruluşu

(1) Kamu idareleri bünyesindeki kurum hekimlikleri, sağlık ocağı, verem savaş dispanseri, ana-çocuk sağlığı ve aile planlaması merkezi, sağlık merkezi ve toplum sağlığı merkezi ile Sağlık Bakanlığı tarafından aile hekimi olarak yetkilendirilen aile hekimleri, 112 acil sağlık hizmeti birimi, üniversitelerin medikososyal birimleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin birinci basamak sağlık üniteleri, belediyelere ait poliklinikler.

2.1.2. Birinci Basamak Özel Sağlık Kuruluşu

(1) İş yeri hekimleri, "Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik" kapsamında açılan özel poliklinikler, "Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik" kapsamında açılan ağız ve diş sağlığı hizmeti veren özel sağlık kuruluşları.

2.1.3. Serbest Eczaneler

(1) 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun kapsamında serbest faaliyet gösteren ve birinci basamak sağlık kuruluşu olan eczaneleri.

2.2. Sağlık Kurumları

2.2.1. İkinci Basamak Resmi Sağlık Kurumu

(1) Eğitim ve araştırma hastanesi olmayan devlet hastaneleri ve dal hastaneleri ile bu hastanelere bağlı semt poliklinikleri, entegre ilçe hastaneleri, Sağlık Bakanlığına bağlı ağız ve diş sağlığı merkezleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin eğitim ve araştırma hastanesi olmayan hastaneleri, belediyelere ait hastaneler ile kamu kurumlarına ait tıp merkezleri ve dal merkezleri, İstanbul Valiliği Darülaceze Müessesesi Müdürlüğü Hastanesi.

2.2.2. İkinci Basamak Özel Sağlık Kurumu

(1) "Özel Hastaneler Yönetmeliği" ne göre ruhsat almış hastaneler, "Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik" kapsamında açılan tıp merkezleri ile "Ayakta

Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik” in geçici ikinci maddesine göre faaliyetlerine devam eden tıp merkezleri ve dal merkezleri.

2.2.3. Üçüncü Basamak Resmi Sağlık Kurumu

(1) Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim ve araştırma hastaneleri ve özel dal eğitim ve araştırma hastaneleri ile bu hastanelere bağlı semt poliklinikleri, üniversite hastaneleri ile bu hastanelere bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezleri, enstitüler ve semt poliklinikleri, üniversitelerin dış hekimliği fakülteleri, Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı tıp fakültesi hastanesi ile eğitim ve araştırma hastaneleri, Bezm-i Âlem Valide Sultan Vakıf Gureba Eğitim ve Araştırma Hastanesi.

2.3. Sağlık Hizmet Sunumu Bakımından Basamaklandırılmayan Sağlık Kurumları/ Kuruluşları

- 1- Diyaliz merkezleri ve Sağlık Bakanlığında ruhsatlı diğer özelleşmiş tedavi merkezleri,
- 2- Refik Saydam Hıfzıssıhha Laboratuvarları,
- 3- Tanı, tetkik ve görüntüleme merkezleri ile laboratuvarlar.

2.4. Sağlık Hizmet Sunumu Bakımından Basamaklandırılmayan Diğer Sağlık Hizmet Sunucuları;

- 1- Optisyenlik müesseseleri,
- 2- Tıbbi cihaz ve malzeme tedarikçileri,
- 3- Kaplıcalar.

2.5. Sağlık Hizmeti Sunucularının Sınıflandırılması

(1) Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca, Sağlık Bakanlığınca basamaklandırılan sağlık hizmeti sunucularının ayaktan tedavide fiyatlandırmaya esas olmak üzere sınıflandırılması SUT eki “Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının Ayaktan Tedavilerde Sınıflandırılması Listesi” nde (EK-10/A) yer almaktadır.

3. SAĞLIK HİZMETİ SUNUCULARINA MÜRACAAT VE YÜKÜMLÜLÜKLER

3.1. Sağlık Hizmeti Sunucularına Müracaat İşlemleri ve Kimlik Tespiti İşlemleri

3.1.1. Sağlık Hizmeti Sunucularına Müracaat İşlemleri

(Değişik: 29/02/2012-28219/2 md. Yürürlük: 15/03/2012)

~~(1) Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişiler, SUT'ta belirtilen özel hükümler saklı kalmak kaydıyla Kurum ile sözleşmesi bulunan ayakta ve yatarak tedavi hizmeti sağlayan sağlık hizmeti sunucularına doğrudan veya sevk edilmek suretiyle müracaat edebilirler. (Ek: 15/10/2010-27730/2 md. Yürürlük:15/10/2010) Ancak 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununa tabi olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan askeri ve sivil personelin kendilerinin, mesai saatleri içerisindeki müracaatlarının var ise öncelikle Türk Silahlı Kuvvetlerinin birinci basamak sağlık ünitelerine yapılması zorunludur.~~

~~(2) Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin, SUT'un 4.2(5) fıkrasında belirtilen istisnalar hariç olmak üzere acil haller dışında Kurum ile sözleşmesi olmayan sağlık hizmeti sunucularından aldıkları sağlık hizmeti bedelleri Kurumca karşılanmaz.~~

~~(3) Kurum ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları, Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin müracaatlarını ayırım yapmaksızın kabul etmek zorundadır.~~

3.1.1. Sağlık Hizmeti Sunucularına Müracaat İşlemleri

3.1.1.A. 5510 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (3) ve (9) numaralı alt bentleri gereği genel sağlık sigortası kapsamına alınan kişilerin sağlık hizmeti sunucularına müracaat işlemleri

(1) Ayakta veya yatarak teşhis tedavi hizmeti veren sağlık hizmeti sunucularına müracaatlarda MEDULA sistemi üzerinden yapılan müstahaklık sorgulaması sonucu Kurum bilgisi 60/c-1, 60/c-3 veya 60/c-9 bilgisi dönen kişilerin müracaat kabul ve sevk işlemleri aşağıdaki şekilde yürütülecektir.

3.1.1.A-1. Sağlık Bakanlığı sağlık hizmeti sunucularına müracaat ve sevk işlemleri

(1) Kişiler, aile hekimliklerine, Sağlık Bakanlığında bağlı birinci, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularına doğrudan veya sevk edilmek suretiyle müracaat edebilirler. Sağlık Bakanlığı sağlık hizmeti sunucusu dışındaki sağlık hizmeti sunucularına yapılacak sevkler anılan Bakanlık ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca yapılacaktır.

(2) Müracaat edilen Sağlık Bakanlığı ikinci basamak sağlık hizmeti sunucusunda tedavinin sağlanamaması halinde kişiler aynı yerleşim yerinde, varsa anılan Bakanlığa bağlı üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusuna, yoksa diğer resmi sağlık hizmeti sunucularına sevk edilir. Müracaat edilen Sağlık Bakanlığı ikinci basamak sağlık hizmeti sunucusunca hastanın üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunda tedavisinin gerekli görülmesi ancak yerleşim yerinde üçüncü basamak sağlık hizmeti

sunucusu bulunmaması halinde kişiler, yerleşim yeri dışındaki Sağlık Bakanlığı üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilir.

(3) Sevkle veya doğrudan müracaat edilen Sağlık Bakanlığı üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunda tedavinin sağlanamaması halinde kişiler üniversite hastanesine sevk edilir.

(4) Hemodiyaliz tedavisi için resmi sağlık hizmeti sunucularına yapılacak sevkler, aynı yerleşim yerinde varsa bünyesinde hemodiyaliz merkezi bulunan Sağlık Bakanlığı sağlık hizmeti sunucularınca yapılacaktır.

(5) Kurum bilgi işlem sistemi üzerinden elektronik sevk belgesi düzenlenmesi uygulamasına geçilinceye kadar sevkler, SUT eki "Hasta sevk formu" (EK-4/A) ile veya bu formda istenilen bilgilerin yer aldığı belge tanzim edilerek yapılacaktır. Ancak, sevk belgesinde sevk edilen branş ile birlikte sağlık hizmeti sunucusu adı mutlaka yer alacaktır. Kişiler sevk belgesi ile sevkin düzenlendiği tarih dahil 5 (beş) işgünü içinde sevk edildikleri sağlık hizmeti sunucusuna müracaat edeceklerdir.

3.1.1.A-2. Sağlık Bakanlığı dışındaki resmi sağlık hizmeti sunucularına müracaat işlemleri

(1) Aşağıda belirtilen istisnalar dışında hasta takip numarası alındıktan sonra müracaatın usulüne uygun sevk ile yapıldığına dair beyan, Kurum bilgi işlem sistemine girilecektir. Sevk belgesinin bir örneği fatura eki belge olarak Kuruma gönderilecektir.

(2) Sevk edilen branş hekimince (konsültasyon istemi hariç) hastanın aynı sağlık hizmeti sunucusunda diğer branşlarda da muayene veya tedavisinin gerekli görülmesi durumunda; sevk edilen branş hekimince aynı sevk belgesi üzerinde branşın belirtilmesi ve ilgili branş için Kurum bilgi işlem sistemine yeniden sevk beyanı girilmesi gereklidir. Sevk belgesinin bir örneği fatura eki belge olarak Kuruma gönderilecektir.

(3) Sağlık Bakanlığı sağlık hizmeti sunucularınca sevk edilen hastaların, aynı sağlık hizmeti sunucusunca tedavi veya kontrol amaçlı çağırılması durumunda, yeniden sevk alınmasına gerek olmaksızın müracaatın çağrıya istinaden yapıldığına dair Kurum bilgi işlem sistemine beyan girilecek ve çağrı evrakının bir örneği fatura ekinde Kuruma gönderilecektir.

(4) Fizik tedavi ve rehabilitasyon tedavisi, hiperbarik oksijen tedavisi, hemodiyaliz tedavisi, radyoterapi ve kemoterapi gibi belli bir program dahilinde tedavi için resmi sağlık hizmeti sunucularına sevk edilen hastaların, tedavi süresi içindeki her müracaatında sevk belgesi istenmeyecek olup ilk sevk belgesinin bir örneği fatura eki belge olarak Kuruma gönderilecektir. Hemodiyaliz amaçlı sevkler 3 (üç) ay süre ile geçerli olup sürenin bitiminde sevk belgesinin yenilenmesi gerekmektedir.

(5) Acil servis müracaatlarına ilişkin sağlık hizmetleri, SUT'un (4.3) numaralı maddesi hükümleri doğrultusunda yürütülür.

(6) **(Ek: 04/04/2012-28254/1 md. Yürürlük: 04/04/2012)** Kurum gerekli gördüğü hallerde, Sağlık Bakanlığı dışındaki resmi sağlık hizmeti sunucularına doğrudan müracaatlara ilişkin ayrıca usul ve esas belirleyebilir.

3.1.1.A-3. Özel sağlık hizmeti sunucularına müracaat işlemleri

(1) MEDULA sistemi üzerinden yapılan müstahaklık sorgulaması sonucu Kurum bilgisi 60/c-1, 60/c-3 veya 60/c-9 bilgisi dönen kişilerin aşağıda belirtilen sevkli müracaatları dışında sunulan sağlık hizmeti bedelleri Kurumca karşılanmaz.

a) Resmi sağlık hizmeti sunucularında uygun yoğun bakım yatağının bulunmaması ve 112 Komuta Kontrol Merkezi aracılığıyla hasta naklinin gerçekleştirilmesi koşuluyla yoğun bakım tedavisi için sevk edilen hastalar (Fatura ekinde 112 Ambulans Formunun bir örneği Kuruma gönderilecektir.),

b) Radyoterapi tedavisi gereken ancak aynı il içindeki resmi sağlık hizmeti sunucularında tedavinin sağlanabileceği radyoterapi merkezi bulunmaması nedeniyle Sağlık Bakanlığı ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca sevk edilen hastalar (Sevk belgesi fatura ekinde Kuruma gönderilecektir.),

c) Acil müdahale edilememesi halinde hastanın uzuv kaybı ve/veya tüm vücut fonksiyonunu kaybetmesine sebep olacak reimplantasyon ihtiyacı, yanık, ağır travma gibi durumlarda resmi sağlık hizmeti sunucularında tedavinin sağlanamaması ve 112 Komuta Kontrol Merkezi aracılığıyla hasta naklinin gerçekleştirilmesi koşuluyla acil tedavi için sevk edilen hastalar (Fatura ekinde 112 Ambulans Formunun bir örneği Kuruma gönderilecektir.).

(2) **(Ek: 28/07/2012-28367/ 1 md. Yürürlük:28/07/2012)** Kurum, sağlık hizmetinin sunulduğu il, sağlık hizmetinin niteliği itibarıyla hayati öneme sahip olup olmaması, sağlık hizmeti ihtiyacının resmi sağlık hizmeti sunucularında karşılanıp karşılanmaması, hizmetin niteliği gibi hususları dikkate alarak özel sağlık hizmeti sunucularına doğrudan müracaatlara ilişkin ayrıca usul ve esas belirleyebilir.

3.1.1.B – Genel sağlık sigortası kapsamındaki diğer kişilerin sağlık hizmeti sunucularına müracaat işlemleri

(1) Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişiler, SUT'ta belirtilen özel hükümler saklı kalmak kaydıyla Kurum ile sözleşmesi bulunan ayakta ve yatarak tedavi hizmeti sağlayan sağlık hizmeti sunucularına doğrudan veya sevk edilmek suretiyle müracaat edebilirler. Ancak 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununa tabi olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan askeri ve sivil personelin kendilerinin, mesai saatleri içerisindeki müracaatlarının var ise öncelikle Türk Silahlı Kuvvetlerinin birinci basamak sağlık ünitelerine yapılması zorunludur.

(2) Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin, SUT'un 4.2(5) fıkrasında belirtilen istisnalar hariç olmak üzere acil haller dışında Kurum ile sözleşmesi olmayan sağlık hizmeti sunucularından aldıkları sağlık hizmeti bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(3) Kurum ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları, Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin müracaatlarını ayırım yapmaksızın kabul etmek zorundadır.

3.1.2. Kimlik Tespiti (Değişik: 22/06/2012-28331/1 md. Yürürlük: 22/06/2012)

~~(1) Sağlık kurum ve kuruluşları, Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin müracaatı aşamasında (acil hallerde ise acil halin sona ermesinden sonra) nüfus cüzdanı, sürücü belgesi, evlenme cüzdanı, pasaport veya verilmiş ise Kurum sağlık kartı belgelerinden biri ile kimlik tespiti yapacaktır. Kimlik tespiti yükümlülüğünü yapmayan ve bu nedenle bir başka kişiye sağlık hizmeti sunulması nedeniyle Kurumun zarara uğramasına sebebiyet veren sağlık hizmeti sunucularından uğranılan zarar geri alınır.~~

~~(2) 2828 sayılı Kanunla sağlanan yardımlardan ücretsiz faydalananlardan çocuk, özürlü, kadın ve yaşlıların sağlık kurum ve kuruluşlarına birinci fıkrada belirtilen belgeleri ibraz edememeleri halinde Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu kapsamında bulduklarını gösterir belgeye göre gerekli işlemler yürütülerek sonrasında söz konusu belgelerin ibrazı anılan Kurumdan istenecektir.~~

~~(3) Kapsamdaki kişilerin kendi adına bir başkasının sağlık hizmeti almasını veya Kurumdan haksız bir menfaat temin etmesini sağlaması yasaktır. Bu fiilleri işleyenlerden Kurumun uğradığı zararın iki katı kanunî faiziyle birlikte müştereken ve müteselsilen tahsil edilir ve ilgililer hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümleri doğrultusunda suç duyurusunda bulunulur.~~

3.1.2. Kimlik tespiti

(1) Sağlık kurum ve kuruluşları, Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin müracaatı aşamasında (acil hallerde ise acil halin sona ermesinden sonra) nüfus cüzdanı, sürücü belgesi, evlenme cüzdanı, pasaport veya verilmiş ise Kurum sağlık kartı belgelerinden biri ile kimlik tespiti ve biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulaması yapmaları zorunludur. Kimlik tespiti, biyometrik kayıt işlemi veya biyometrik kimlik doğrulama işlemi usulüne uygun yapmayan ve bu nedenle bir başka kişiye sağlık hizmeti sunulması nedeniyle Kurumun zarara uğramasına sebebiyet veren sağlık hizmeti sunucularından ödenen tutar geri alınır.”

(2) 2828 sayılı Kanunla sağlanan yardımlardan ücretsiz faydalananlardan çocuk, özürlü, kadın ve yaşlıların sağlık kurum ve kuruluşlarına birinci fıkrada belirtilen belgeleri ibraz edememeleri halinde Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu kapsamında bulduklarını gösterir belgeye göre gerekli işlemler yürütülerek sonrasında söz konusu belgelerin ibrazı anılan Kurumdan istenecektir.

(3) Kapsamdaki kişilerin kendi adına bir başkasının sağlık hizmeti almasını veya Kurumdan haksız bir menfaat temin etmesini sağlaması yasaktır. Bu fiilleri işleyenlerden Kurumun uğradığı zararın iki katı kanunî faiziyle birlikte müştereken ve müteselsilen tahsil edilir ve ilgililer hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümleri doğrultusunda suç duyurusunda bulunulur.

3.1.2.A- Biyometrik kimlik doğrulama işlemi

(1) Kimlik doğrulamada kullanılacak olan biyometrik sistem ve uygulamaya geçilecek sağlık hizmeti sunucuları, uygulama tarihi ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

(2) Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişinin sağlık hizmeti sunucusuna müracaatı sırasında ilk biyometrik verinin Kurum veri tabanına kayıt işlemi, sağlık hizmeti sunucusu tarafından yapılacaktır. **(Mülga: 28/07/2012-28367/ 2 md. Yürürlük:22/06/2012) Sağlık hizmeti sunucusu, ilk biyometrik verinin Kurum veri tabanına kayıt işleminde Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişiden beyan ve taahhüt belgesi almak zorundadır.**

3.1.3. Provizyon İşlemleri

(1) Kurumla sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları, müracaat eden kişinin sağlık yardımlarından yararlanma hakkının olup olmadığının tespiti için, Kurum bilgi işlem sistemi (MEDULA, MEDULA-optik, eczane provizyon sistemi) üzerinden T.C. kimlik numarası ile hasta takip numarası/ provizyon alacaklardır.

(2) Sağlık hizmeti sunucularınca T.C. Kimlik Numarası ile Kurum bilgi işlem sistemi üzerinden yapılan sorgulama sonucunda,

a) Kurum bilgi işlem sistemi tarafından hasta takip numarası/ provizyon verilmesi halinde sağlık hizmeti verilebilecektir.

b) Kurum bilgi işlem sistemi tarafından hasta takip numarası/ provizyon verilmemesi halinde sağlık hizmeti sunucularınca kişinin müracaatının, 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan aşağıda belirtilen istisnai haller nedeniyle yapıp yapılmadığı değerlendirilecektir.

- 1- Acil hal (*),
- 2- İş kazası ile meslek hastalığı hali,
- 3- Bildirimi zorunlu bulaşıcı hastalık,
- 4- Kişiyeye yönelik koruyucu sağlık hizmeti,
- 5- Analık hali (**),
- 6- Afet ve savaş ile grev ve lokavt hali,
- 7- 18 yaş altı çocuklar,
- 8- Tıbben başkasının bakımına muhtaç kişiler (***)

(3) Müracaat yukarıda sayılan istisnai nedenlerle yapılmış ise; bu kişiler için sağlık hizmeti sunucularınca SUT eki "Genel Sağlık Sigortası Talep Formu" (EK-4/B) tanzim edilecektir. Bilgileri ve genel sağlık sigortası talep beyanları alınan kişiler için Kurum bilgi işlem sistemi üzerinde ilgili istisnai durum seçilip hasta takip numarası/ provizyon numarası alınarak sadece söz konusu müracaat nedeni ile ilgili sağlık hizmeti sunulabilecektir. Sağlık hizmeti sunucularınca düzenlenen formlar en geç, kişilerin başvurusunu takip eden 2 (iki) iş günü içerisinde Kurumun ilgili il müdürlüğü veya merkez müdürlüğüne gönderilecektir.

(4) Genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olmayan kişilere sunulan sağlık hizmetleri bedelleri Kurumca ödenmez.

(5) Kişilerin müstahaklığının belirlenmesi konusunda, Kurum bilgi işlem sistemine eklenmemiş olmakla birlikte mevzuat düzenlemelerinde başka kontrollerin de yapılması belirtiliyorsa, bu konuda gerekli araştırma sağlık hizmeti sunucularınca yapılacaktır.

(*) Acil hal; Ani gelişen hastalık, kaza, yaralanma ve benzeri durumlarda olayın meydana gelmesini takip eden ilk 24 saat içinde tıbbi müdahale gerektiren durumlar ile ivedilikle tıbbi müdahale yapılmadığı veya başka bir sağlık kuruluşuna nakli halinde hayatın ve/veya sağlık bütünlüğünün kaybedilme riskinin doğacağı kabul edilen durumlardır. Bu nedenle sağlanan sağlık hizmetleri acil sağlık hizmeti olarak kabul edilir.

(**) Analık hali; Gebeliğin başladığı tarihten itibaren doğumdan sonraki ilk sekiz haftalık, çoğul gebelik halinde ise ilk on haftalık süre 5510 sayılı Kanun bakımından analık hali olarak kabul edilir.

(***) Tıbben başkasının bakımına muhtaç kişi; Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırılması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik kapsamında, yetkilendirilmiş özürlü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili sağlık kuruluşlarınca, ağır özürlü olduğu "Özürlü Sağlık Kurulu Raporu" ile belgelendirilen kişiler, tıbben başkasının bakımına muhtaç kişiler olarak kabul edilir. Bu kişiler için düzenlenen faturaya Özürlü Sağlık Kurulu Raporu eklenecektir.

3.1.3.A- Yurtdışı sigortalı müracaatları

(1) Yabancı ülkelerle yapılan sosyal güvenlik sözleşmeleri kapsamında Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin sağlık hizmetleri, Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerince düzenlenmiş ve onaylanmış "Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Göre Sağlık Yardım Belgesi" ne istinaden (Kurum bilgi işlem sisteminde müstahaklık sorgulamasının yapılması sağlanıncaya kadar) sağlanacaktır.

3.1.3.B- MEDULA sisteminden kaynaklanan nedenlerle provizyon alınmaması

(1) Kurum Hizmet Sunumu Genel Müdürlüğü yetkililerince imzalanacak bir tutanak ile tevsik edilmesi kaydıyla MEDULA sisteminden kaynaklanan arıza nedeniyle hasta takip numarasının alınmadığı süre zarfında Kurum sağlık yardımlarından yararlanma hakkının olduğunu yazılı olarak beyan etmek veya belgelemek suretiyle müracaat eden kişilerin sağlık hizmetleri Kurumca karşılanır. Daha sonra yapılan sorgulama sonucu bu kişilerin müstahak olmadığının tespiti halinde,

tedaviye ait fatura bedeli ilgili sağlık kurumuna/ kuruluşuna ödenerek gerekli yasal işlemler Kurumca yürütülür.

(2) (Ek: 29/02/2012-28219/3 md. Yürürlük: 15/03/2012) Yeşil Kart Sağlık Cüzdanlarında geçerli vizesi olan kimselerin Sağlık Bakanlığı sağlık hizmeti sunucularına müracaatlarında MEDULA sisteminden hasta takip numarası alınamaması durumunda Yeşil Kart Sağlık Cüzdanının ilgili bölümlerinin bir örneği fatura ekinde gönderilmek koşuluyla sunulan sağlık hizmeti bedelleri Kurumca karşılanır. Sağlık hizmeti verildikten sonra kişiler tescil ve aktivasyon işlemlerinin elektronik ortamda kontrol ve düzeltilmesi için en yakın Sosyal Güvenlik Merkezine yönlendirilir.

3.1.3.C- Türk Silahlı Kuvvetleri' ne bağlı sağlık kurumlarının provizyon işlemleri

(1) TSK'ya bağlı sağlık kurumlarında, müracaat eden kişinin sağlık yardımlarından yararlanma haklarının olup olmadığı, T.C. kimlik numarası ile Kurum bilgi işlem sistemi (devredilen SSK, Emekli Sandığı, Bağ-Kur bilgi işlem sistemi) üzerinden tespit edilecektir.

3.2. Katılım Payı

(1) Katılım payı, sağlık hizmetlerinden yararlanabilmek için, genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişiler tarafından ödenecek tutarı ifade eder.

(2) Katılım payı uygulanacak sağlık hizmetleri aşağıda belirtilmiştir.

a) Ayakta tedavide hekim ve dış hekimi muayenesi katılım payı,

a) (Değişik: 03/6/2010-27600/1 md. Yürürlük:13/05/2010) Sağlık Bakanlığı tarafından sözleşme imzalanmış, görevlendirilmiş ve yetkilendirilmiş aile hekimleri hariç olmak üzere ayakta tedavide hekim ve dış hekimi muayenesi katılım payı,

b) Ayakta tedavide sağlanan ilaçlar,

c) Vücut dışı protez ve ortezler,

d) Yardımcı üreme yöntemi tedavileri.

(3) Katılım paylarının tahsil şekli ilgili maddelerde açıklanmıştır. Ancak, Kurumdan aldıkları gelir ve aylık tutarı 100 (yüz) TL altında olan kişiler ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin;

a) SUT'un 3.2.1 ve 3.2.2 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları, Kurumla sözleşmeli eczanelerce,

b) SUT'un 3.2.3(1)a bendinde tanımlanan katılım payı Kurumla sözleşmeli optisyenlik müessesesi tarafından, kişilerden tahsil edilir.

(4) (Ek: 21/01/2012-28180/1 md. Yürürlük: 21/01/2012) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentleri gereği genel sağlık sigortalısı sayılanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin ödemiş oldukları katılım payları, talepleri halinde, 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümlerine göre kendilerine geri ödenir.

(4) (Değişik: 29/02/2012-28219/4 md. Yürürlük: 21/01/2012) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentleri gereği genel sağlık sigortalısı sayılanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin ödemiş oldukları katılım payları, talepleri halinde, 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümlerine göre Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca kendilerine geri ödenir.

3.2.1. ~~Ayakta Tedavide Hekim ve Dış Hekimi Muayenesi Katılım Payı~~ (Değişik: 29/02/2012-28219/5 md. Yürürlük: 08/03/2012)

(1) Sağlık hizmeti sunucularında yapılan hekim ve dış hekimi muayenesi nedeniyle uygulanacak katılım payı tutarları aşağıda belirtilmiştir.

Birinci basamak sağlık kuruluşları ve aile hekimliği muayenelerinde.....2 TL

(Değişik: 03/6/2010-27600/2 md. Yürürlük:13/05/2010) Birinci basamak sağlık kuruluşları muayenelerinde.....2 TL

İkinci ve üçüncü basamak resmi sağlık kurumlarında.....8 TL

Özel sağlık kurumlarında.....15 TL

(2) Birinci basamak sağlık kuruluşları ve aile hekimliği muayenelerine ilişkin 2 TL tutarındaki katılım payı, kişilerin muayeneye ilişkin ilaç temini için reçete ile eczanelere müracaat aşamasında eczaneden tahsil edilir.

(2) (Değişik: 03/6/2010-27600/2 md. Yürürlük:13/05/2010) Birinci basamak sağlık kuruluşlarındaki muayenelere ilişkin 2 TL tutarındaki katılım payı, kişilerin muayeneye ilişkin ilaç temini için reçete ile eczanelere müracaat aşamasında eczaneden tahsil edilir. Muayene sonrasında kişilerin muayeneye ilişkin reçete ile ilaç temini için eczanelere müracaat etmemesi durumunda katılım payı uygulanmaz.

(3) İkinci ve üçüncü basamak resmi sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayeneler için 8 (sekiz) TL öngörülen katılım payının;

a) Kurumdan gelir ve aylık alanlar ile bakmakla yükümlü oldukları kişiler için 5 (beş) TL tutarındaki kısmi gelir ve aylıklarından, 3 (üç) TL'lik tutar ise kişilerin muayeneye ilişkin ilaç temini için reçete ile eczanelere müracaat aşamasında eczaneden tahsil edilir.

b) Diğer kişiler için ise 8 (sekiz) TL katılım payı tutarı eczanelerden tahsil edilir.

(4) Özel sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayeneler için 15 (onbeş) TL öngörülen katılım payının;

a) Kurumdan gelir ve aylık alanlar ile bakmakla yükümlü oldukları kişiler için 12 (oniki) TL tutarındaki kısmi gelir ve aylıklarından, 3 (üç) TL'lik tutar ise kişilerin muayeneye ilişkin ilaç temini için reçete ile eczanelere müracaat aşamasında eczaneden tahsil edilir.

b) Diğer kişiler için ise 12 (oniki) TL katılım payı tutarı sağlık hizmeti sunucusu tarafından, 3 (üç) TL'lik tutar ise kişilerin muayeneye ilişkin ilaç temini için reçete ile eczanelere müracaat aşamasında eczaneden tahsil edilir.

b) (Değişik: 21/01/2012-28180/2 md. Yürürlük: 21/01/2012) Diğer kişiler için ise 12 (oniki) TL katılım payı tutarı sağlık hizmeti sunucusu tarafından, 3 (üç) TL'lik tutar ise kişilerin muayeneye ilişkin ilaç temini için reçete ile eczanelere müracaat aşamasında eczanelere kişilerden tahsil edilir. Ayrıca "Yeşil alan muayenesi" sonucunda oluşan katılım payı da eczanelere kişilerden tahsil edilir.

(5) Sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayene sonrasında kişilerin muayeneye ilişkin reçete ile ilaç temini için eczanelere müracaat etmemesi durumunda, ikinci ve üçüncü basamak resmi sağlık kurumları ile özel sağlık kurumlarındaki muayenelerde 3 (üç) TL indirim yapılır. Bu durumda bu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendinde belirtilen kişilerin resmi sağlık hizmeti sunucularındaki muayenelerine ilişkin uygulanan 5 (beş) TL tutarındaki katılım payı, reçete ile ilk eczaneye müracaatında tahsil edilecektir.

~~(5) (Değişik: 21/01/2012-28180/2 md. Yürürlük: 21/01/2012) Sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayene sonrasında kişilerin muayeneye ilişkin reçete ile ilaç temini için eczanelere müracaat etmemesi durumunda, ikinci ve üçüncü basamak resmi sağlık kurumları ile özel sağlık kurumlarındaki muayenelerde 3 (üç) TL indirim yapılır. Bu durumda bu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendinde belirtilen kişilerin resmi sağlık hizmeti sunucularındaki muayenelerine ilişkin uygulanan 5 (beş) TL tutarındaki katılım payı ile özel ve resmi sağlık hizmet sunucularındaki "Yeşil alan muayenesi" sonucunda oluşan katılım payı, reçete ile eczaneye ilk müracaatında eczanelere kişilerden tahsil edilecektir.~~

(6) SUT'un 3.1.3.A, 3.1.3.B ve 3.1.3.C numaralı maddelerinde belirtilen durumlarda muayene katılım payı tahsil edilmesi gerekenler için;

a) Birinci basamak sağlık kuruluşları ve aile hekimliği muayenelerine ilişkin katılım payı, kişilerin muayeneye ilişkin ilaç temini için reçete ile eczanelere müracaat aşamasında eczaneden;

b) İkinci ve üçüncü basamak sağlık kurumlarındaki muayenelerine ilişkin katılım payı ise sağlık kurumunca (muayene sonrası reçete düzenlenmemiş ise 3 TL'lik indirim uygulanarak) kişilerden, tahsil edilir.

~~(6) (Değişik: 03/6/2010-27600/2 md. Yürürlük:13/05/2010) SUT'un 3.1.3.A (Değişik: 05/11/2011-28106/1 md. Yürürlük:02/05/2011) ve 3.1.3.C numaralı maddelerinde numaralı maddesinde belirtilen durumlarda muayene katılım payı tahsil edilmesi gerekenler için;~~

~~a) Birinci basamak sağlık kuruluşları muayenelerine ilişkin katılım payı, kişilerin muayeneye ilişkin ilaç temini için reçete ile eczanelere müracaat aşamasında eczanelerden;~~

~~b) İkinci ve üçüncü basamak resmi sağlık kurumlarındaki muayenelerine ilişkin katılım payının 5 (beş) TL'lik kısmi sağlık kurumlarınca kişilerden, 3 (üç) TL'lik kısmi ise kişilerin ilaç temini için reçete ile eczanelere müracaat aşamasında eczanelerden;~~

~~c) Özel sağlık kurumlarına ilişkin katılım payının 12 (oniki) TL'lik kısmi sağlık kurumlarınca kişilerden, 3 (üç) TL'lik kısmi ise kişilerin ilaç temini için reçete ile eczanelere müracaat aşamasında eczanelerden;~~

~~tahsil edilir.~~

~~ç) (Ek: 21/01/2012-28180/2 md. Yürürlük: 21/01/2012) "Yeşil alan muayenesi" sonucunda oluşan katılım payı eczanelere kişilerden;~~

(7) Sağlık Bakanlığı izni ile yurt dışından temin edilen ilacın/ ilaçların ülkemizde ruhsat alarak satış izni alması ve bu ilaçların SUT'un 6.3 numaralı maddesinde yer alan düzenlemelere uyulmak koşuluyla sözleşmeli eczanelerden fatura karşılığı kişilerce temin edilmesi durumunda; ayakta tedavide hekim ve diş hekimi muayene katılım payının 3 (üç) TL tutarındaki kısmı Kurum ilgili birimince ödeme aşamasında kişilerden tahsil edilir.

~~(8) (Ek: 05/11/2011-28106/1 md. Yürürlük:05/11/2011) Bu maddede yer alan genel hükümler saklı kalmak kaydıyla; birinci basamak sağlık kuruluşları muayeneleri, Kurumca belirlenen kronik hastalıklar ve acil haller hariç olmak üzere 10 gün içerisinde aynı branşta farklı sağlık hizmet sunucusuna yapılan başvurulara bu maddede belirtilen ayakta tedavide hekim ve diş hekimi muayenesi katılım payı tutarları 5 (Beş) TL artırılarak tahsil edilir. Artırılan 5 TL' lik tutar; Kurumdan gelir ve aylık alanlar ile bakmakla yükümlü oldukları kişiler için gelir ve aylıklarından, diğer kişiler için ise, eczanelere müracaat aşamasında eczanelerce kişilerden tahsil edilir.~~

3.2.1. Ayakta Tedavide Hekim ve Diş Hekimi Muayenesi Katılım Payı

(1) Birinci basamak sağlık hizmeti sunucularında yapılan hekim ve diş hekimi muayenesinden katılım payı alınmayacaktır. Diğer sağlık hizmeti sunucularında yapılan hekim ve diş hekimi muayenesi nedeniyle uygulanacak katılım payı tutarları aşağıda belirtilmiştir.

İkinci ve üçüncü basamak resmi sağlık hizmeti sunucularında ..... 5TL **(Ek: 29/09/2012-28426/ 1-a md. Yürürlük:29/09/2012)** (Bu tutarı vakıf üniversiteleri hariç olmak üzere 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamında olan üniversitelerdeki öğretim üyesi muayenelerinde artırmaya ve farklılaştırarak uygulamaya Kurum yetkilidir.)

Özel sağlık hizmeti sunucularında ..... 12 TL

(2) İkinci ve üçüncü basamak resmi sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayeneler için öngörülen katılım payı;

a) Kurumdan gelir ve aylık alanlar ile bakmakla yükümlü oldukları kişiler için gelir ve aylıklarından,

b) Diğer kişiler için eczanelerce kişilerden, tahsil edilir.

(3) Özel sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayeneler için öngörülen katılım payı;

a) Kurumdan gelir ve aylık alanlar ile bakmakla yükümlü oldukları kişiler için gelir ve aylıklarından,

b) Diğer kişiler için sağlık hizmeti sunucusunca kişilerden,

c) Diğer kişiler için "Yeşil alan muayenesi" sonucunda oluşan katılım payı eczanelerce kişilerden,

tahsil edilir.

(4) Sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayene sonucunda oluşan ve eczanelerce kişilerden tahsil edileceği belirtilen ayakta tedavide hekim ve diş hekimi muayenesi katılım payları kişilerin reçete ile ilk eczaneye müracaatında kişilerden tahsil edilir.

(5) SUT'un 3.1.3.A numaralı maddesinde belirtilen durumlarda muayene katılım payı tahsil edilmesi gerekenler için; resmi ve özel sağlık kurumlarındaki muayenelerine ilişkin katılım payı sağlık hizmeti sunucularınca kişilerden tahsil edilir.

(6) Bu maddede yer alan genel hükümler saklı kalmak kaydıyla; birinci basamak sağlık kuruluşları muayeneleri, Kurumca belirlenen kronik hastalıklar ve acil haller hariç olmak üzere 10 gün içerisinde aynı branşta farklı sağlık hizmet sunucusuna yapılan başvurulara bu maddede belirtilen ayakta tedavide hekim ve diş hekimi muayenesi katılım payı tutarları 5 (Beş) TL artırılarak tahsil edilir. Artırılan 5 TL' lik tutar; Kurumdan gelir ve aylık alanlar ile bakmakla yükümlü oldukları kişiler için gelir ve aylıklarından, diğer kişiler için ise eczanelerce kişilerden tahsil edilir.

3.2.2. Ayakta Tedavide Sağlanan İlaçlar İçin Katılım Payı

(Değişik: 29/02/2012-28219/ 6md. Yürürlük: 08/03/2012)

(1) Ayakta tedavide sağlanan ilaçlar için ilaç bedelinin Kurumdan gelir ve aylık alanlar ile bakmakla yükümlü oldukları kişiler için %10'u, diğer kişiler için %20'si oranında katılım payı alınır. Ancak sağlık raporu ile belgelendirilmek koşuluyla SUT eki "Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar Listesi" (EK-2) nde yer alan hastalıklarda, listede belirtilen ilaçlardan katılım payı alınmaz.

(2) Ayakta tedavide sağlanan ilaçlar için katılım payı;

a) Kurumdan gelir ve aylık alanlar ile bakmakla yükümlü olduğu kişiler için gelir ve aylıklarından mahsup edilmek suretiyle,

b) Diğer kişiler için ise Kurumla sözleşmeli eczaneler tarafından kişilerden, tahsil edilir.

3.2.2. Ayakta Tedavide Sağlanan İlaçlar İçin Katılım Payı

(1) Kurumca bedeli karşılanan ilaçlar için Kurumdan gelir ve aylık alanlar ile bakmakla yükümlü oldukları kişilerden %10, diğer kişilerden %20 oranında katılım payı alınır.

(2) Ayrıca her bir reçete için;

a) 3 (üç) kutuya kadar (üç kutu dahil) temin edilen ilaçlar için 3 (üç) TL,

b) 3 (üç) kutuya ilave temin edilen her bir kutu ilaç için 1(bir) TL,

olmak üzere katılım payı alınır.

c) Enjektabel formlar ile serum, beslenme ürünleri ve majistraller için kutu sayısına bakılmaksızın her bir kalem 1(bir) kutu olarak değerlendirilir.

(3) Sağlık raporu ile belgelendirilmek koşuluyla SUT eki "Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar Listesi" (EK-2) nde yer alan hastalıklarda, listede belirtilen ilaçlar için bu maddede belirtilen katılım payları uygulanmaz ve kutu/kalem hesabında dikkate alınmaz.

(4) Bu maddede tanımlanan ilaçlar için katılım payları;

a) Kurumdan gelir ve aylık alanlar ile bakmakla yükümlü olduğu kişiler için gelir ve aylıklarından mahsup edilmek suretiyle,

b) Diğer kişiler için ise Kurumla sözleşmeli eczaneler tarafından kişilerden,

c) **(Ek: 22/06/2012-28331/2 md. Yürürlük: 16/05/2012)** Yurt dışından temin edilen ilaçlar için; ilaçları temin eden kuruluş tarafından kişilerden, şahıslar tarafından temin edilmesi halinde Kurum tarafından kişilerden,

taahsil edilir.

3.2.3. Tıbbi Malzeme Katılım Payı

(1) Vücut dışı protez ve ortez sağlanması halinde katılım payı uygulanacak malzemeler aşağıda belirtilmiştir.

a) ~~Gözlük cam ve çerçeveleri,~~ **(Değişik: 06/01/2011-27807/1 md. Yürürlük:06/01/2011)** Görmeye yardımcı tıbbi malzemeler

b) Ağız protezleri (SUT eki "Diş Tedavileri Puan Listesi" nde (EK-7) yer alan 404.010, 404.020, 404.030, 404.040, 404.050, 404.170, 404.180, 404.181, 404.190, 404.200, 404.201, 404.210, 404.220, 404.230, 404.360, 404.370, 404.380, 404.390, 404.400, 404.410, 404.420 kod numarasında sayılanlar),

c) Vücut dışı kullanılan ve sağlık raporunda hayati öneme haiz olduğu belirtilmeyen diğer protezler ve ortezler.

(2) Vücut dışı protez ve ortezlerden, Kurumdan gelir ve aylık alanlar ile bakmakla yükümlü oldukları kişiler için %10, diğer kişiler için %20 oranında katılım payı alınır. Ancak katılım payı tutarı vücut dışı protez veya ortezin alındığı tarihteki brüt asgari ücretin yüzde yetmişbeşini geçemez. Yüzde yetmişbeşlik üst sınırın hesaplanmasında her bir protez ve ortez bağımsız olarak değerlendirilir.

(3) ~~Gözlük cam ve çerçevelerine~~ **(Değişik: 06/01/2011-27807/1 md. Yürürlük:06/01/2011)**

Görmeye yardımcı tıbbi malzemelere ilişkin katılım payı;

a) Kurumdan gelir ve aylık alanlar ile bakmakla yükümlü olduğu kişiler için gelir ve aylıklarından mahsup edilmek suretiyle,

b) Diğer kişiler için ise Kurumla sözleşmeli optisyenlik müessesesi tarafından kişilerden, tahsil edilir.

(4) Ağız protezlerine ilişkin katılım payı;

a) Kurumla sözleşmeli sağlık kurum veya kuruluşlarınca yapılan ağız protezi katılım payları, sağlık kurum veya kuruluşlarınca kişilerden,

b) Kurumla sözleşmesiz; serbest dişhekimlikleri ile sağlık kurum veya kuruluşlarında yaptırılan ağız protezi katılım payları, sosyal güvenlik il müdürlüklerince/ sosyal güvenlik merkezlerince ödeme aşamasında kişilerden, tahsil edilir.

(5) Kişilerce temin edilen ve katılım payı tahsil edilmesi gereken vücut dışı protez ve ortezler için katılım payı, sosyal güvenlik il müdürlüklerince/ sosyal güvenlik merkezlerince ödeme aşamasında kişilerden tahsil edilir.

(6) Sağlık kurumlarınca temin edilen ve SUT hükümleri gereği katılım payı tahsil edilmesi gereken tıbbi malzemelerin katılım payı tıbbi malzemeyi temin eden sağlık kurumlarınca kişilerden tahsil edilir.

3.2.4. Yardımcı Üreme Yöntemi Katılım Payları

(1) Yardımcı üreme yöntemi tedavilerinde birinci denemede %30, ikinci denemede % 25 oranında olmak üzere bu tedaviler için belirlenen bedeller üzerinden katılım payı alınır.

(2) Yardımcı üreme yöntemi katılım payları, tedavinin sağlandığı sağlık hizmeti sunucusunca kişilerden tahsil edilir.

3.2.5. Katılım Payı Alınmayacak Haller, Sağlık Hizmetleri ve Kişiler

(1) İş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına tutulan sigortalıdan, bu durumları nedeniyle sağlanan sağlık hizmetleri için SUT'un 3.2.1, 3.2.2 ve 3.2.3 numaralı maddelerde tanımlanan katılım payları alınmaz.

(2) Askerî tatbikat ve manevralarda sağlanan sağlık hizmetleri için SUT'un 3.2.1, 3.2.2 ve 3.2.3 numaralı maddelerde tanımlanan katılım payları alınmaz.

(3) 5510 sayılı Kanununun 75 inci maddesinde yer alan afet ve savaş hali nedeniyle sağlanan sağlık hizmetleri için SUT'un 3.2.1, 3.2.2 ve 3.2.3 numaralı maddelerde tanımlanan katılım payları alınmaz.

(4) 5510 sayılı Kanununun 94 üncü maddesinde tanımlanan kontrol muayenelerinden SUT'un 3.2.1 numaralı maddede tanımlanan katılım payı alınmaz.

(5) ~~(Değişik: 03/6/2010-27600/3 md. Yürürlük:13/05/2010) Acil sağlık hizmetleri, bedeli Kurumca karşılanmayan ayaktan hekim ve dişhekim muayeneleri, Sağlık Bakanlığı tarafından sözleşme yapılmış, görevlendirilmiş veya yetkilendirilmiş aile hekimi muayeneleri ile SUT'un 2.3 numaralı maddesinde belirtilen sağlık kurumları/ kuruluşları tarafından sunulan sağlık hizmetlerinde, SUT'un 3.2.1 numaralı maddesinde tanımlanan katılım payı alınmaz.~~

(5) **(Değişik: 21/01/2012-28180/3 md. Yürürlük: 21/01/2012)** Acil servislerde verilen ve SUT eki EK-8 Listesinde yer alan 520.021 kodlu "Yeşil alan muayenesi" adı altında Kuruma fatura edilebilen sağlık hizmetleri hariç olmak üzere acil servislerde verilen sağlık hizmetleri, bedeli Kurumca karşılanmayan ayakta tedavide hekim ve diş hekimi muayeneleri, Sağlık Bakanlığı tarafından sözleşme yapılmış, görevlendirilmiş veya yetkilendirilmiş aile hekimi muayeneleri ile SUT'un 2.3 numaralı maddesinde belirtilen sağlık kurumları/ kuruluşları tarafından sunulan sağlık hizmetlerinde SUT'un 3.2.1 numaralı maddesinde tanımlanan katılım payı alınmaz.

(6) Kurumca finansmanı sağlanan kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri için SUT'un 3.2.1, 3.2.2 ve 3.2.3 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları alınmaz.

(7) ~~(Değişik: 03/6/2010-27600/3 md. Yürürlük:13/05/2010) Sağlık raporu ile belgelendirilmesi şartıyla; Kurumca belirlenen hematolojik veya onkolojik malignensiler, doğuştan metabolik hastalık, kalıtsal hastalık veya kronik psikiyatrik hastalığı bulunan kişilerin bu hastalıkları ile ilgili branştaki ayaktan muayenelerinde SUT'un 3.2.1 numaralı maddesinde tanımlanan katılım payı alınmaz.~~

(7) ~~(Değişik: 15/10/2010-27730/3 md. Yürürlük: 15/10/2010 yayım tarihi) Sağlık raporu ile belgelendirilmesi şartıyla; Kurumca belirlenen kronik hastalıklarda, kişilerin bu hastalıkları ile ilgili branştaki ayaktan muayenelerinde SUT'un 3.2.1 numaralı maddesinde tanımlanan katılım payı alınmaz.~~

(7) **(Değişik: 21/01/2012-28180/3 md. Yürürlük: 21/01/2012)** Sağlık raporu ile belgelendirilmesi şartıyla; Kurumca belirlenen SUT Eki "Ayakta Tedavide Hekim ve Diş Hekimi Muayenesi Katılım Payı Alınmayacak Kronik Hastalıklar Listesi"nde (EK-9/C) yer alan kronik hastalıklarda, kişilerin bu hastalıkları ile ilgili branştaki ayaktan muayenelerinde SUT'un 3.2.1 numaralı maddesinde tanımlanan katılım payı alınmaz. Ancak; aynı muayenede Kurumca belirlenen katılım payı alınmayacak kronik hastalıklar listesinde yer almayan başka bir tanının da tespit edilmesi ve/veya bu tanıya yönelik tedavinin düzenlenmesi halinde SUT'un 3.2.1 numaralı maddesinde tanımlanan katılım payı alınır.

(8) Tetkik ve tahliller ile diğer tanı yöntemlerinde kullanılan ilaçlardan, yatarak tedavilerde kullanılan ilaçlardan, sağlık raporu ile belgelendirilmek şartıyla SUT eki "Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar Listesi" nde (EK-2) yer alan ilaçlardan SUT'un 3.2.2 numaralı maddesinde tanımlanan katılım payı alınmaz.

(9) Tıbbi sarf malzemeleri ile SUT'un **(Değişik: 01/03/2011-27861/1 md. Yürürlük:01/03/2011)** ~~3.2.3-B numaralı maddede~~ 3.2.3 numaralı maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer almayan tıbbi malzemelerden katılım payı alınmaz.

(10) Sağlık raporu ile belgelendirilmek şartıyla; organ, doku ve kök hücre nakline ilişkin sağlık hizmetleri için SUT'un 3.2.1, 3.2.2 ve 3.2.3 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları alınmaz.

(11) 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre şeref aylığı alan kişiler ile bunların eşlerinden, SUT'un 3.2.1, 3.2.2 ve 3.2.3 ve 3.2.4 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları alınmaz.

(12) 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişilerden SUT'un 3.2.1, 3.2.2 ve 3.2.3 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları alınmaz.

~~(13) 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişilerden SUT'un 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 ve 3.2.4 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları alınmaz.~~

(13) **(Değişik: 29/09/2012-28426/ 1-b md. Yürürlük:12/07/2012)** 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerden SUT' un 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 ve 3.2.4 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları alınmaz.

(14) 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretsiz faydalanan kişilerden SUT'un 3.2.1, 3.2.2 ve 3.2.3 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları alınmaz.

~~(15) Harp malûllüğü aylığı alanlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamında aylık alanlardan SUT'un 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 ve 3.2.4 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları alınmaz.~~

(15) **(Değişik: 29/09/2012-28426/ 1-b md. Yürürlük:12/07/2012)** Harp malûllüğü aylığı alanlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamında aylık alanlardan ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerden SUT'un 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 ve 3.2.4 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları alınmaz.

(16) Vazife malûllerinden SUT'un 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 ve 3.2.4 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları alınmaz.

(17) Kurumca iade alınan tıbbi malzemelerden katılım payı alınmaz.

(18) Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda, Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrencilerden SUT'un 3.2.1, 3.2.2 ve 3.2.3 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları alınmaz.

(19) **(Ek: 29/02/2012-28219/7-a md. Yürürlük: 29/02/2012)** Harp okulları ile fakülte ve yüksekokullarda, Türk Silâhlı Kuvvetleri hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askerî öğrenci olanlar ile astsubay meslek yüksek okulları ve astsubay naspedilmek üzere temel askerlik eğitimine tâbi tutulan adaylardan SUT'un 3.2.1, 3.2.2 ve 3.2.3 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları alınmaz.

(20) **(Ek: 29/02/2012-28219/7-b md. Yürürlük: 26/01/2012)** 19/5/2011, 23/10/2011 ve 9/11/2011 tarihlerinde meydana gelen depremler sonucunda yaralanan veya sakat kalanlara verilecek protez, ortez, araç ve gereç bedelleri için SUT'un 3.2.3 numaralı maddesinde tanımlanan katılım payları alınmaz.

(21) **(Ek: 29/09/2012-28426/ 1-b md. Yürürlük:12/07/2012)** 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde sayılan olaylara maruz kalmaları nedeniyle yaralananların tedavileri sonuçlanıncaya veya maluliyetleri kesinleşinceye kadar sağlanacak sağlık hizmetlerinde, bu kişilerden SUT'un 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 ve 3.2.4 numaralı maddelerinde tanımlanan katılım payları alınmaz.

3.3. İlave Ücret

3.3.1. İlave Ücret Alınması

~~(1) Kurumla sözleşmeli; vakıf üniversiteleri ile özel sağlık kurum ve kuruluşları, SUT ve ekinde yer alan sağlık hizmetleri işlem bedellerinin, SUT eki Ek 8 Listesi üzerinden fatura edilen malzeme ve ilaçlar ile SUT eki Ek 9 Listesi dışında fatura edilebilecek malzeme ve ilaçlar hariç olmak üzere tamamı üzerinden, Kurumca belirlenen oranı geçmemek üzere kişilerden ilave ücret alabilir.~~

(1) **(Ek: 21/01/2012-28180/4 md. Yürürlük: 21/01/2012)** Kurumla sözleşmeli; vakıf üniversiteleri ile özel sağlık kurum ve kuruluşları; SUT ve ekinde yer alan sağlık hizmetleri işlem bedellerinin tamamı üzerinden Kurumca belirlenen oranı geçmemek kaydıyla Kuruma fatura edilebilen tutarlar esas alınarak kişilerden ilave ücret alabilir. EK-7, EK-8 ve EK-9 listelerinde yer alan işlemlerde kullanılan tıbbi malzeme ve ilaçlar ile EK-10/B Listesindeki tutarlara dahil olan işlemler için ayrıca ilave ücret alınmaz. İlave ücretler, genel sağlık sigortalıları veya bakmakla yükümlü olunan kişilerce ve/veya sağlık kurum/kuruluşlarınca Kurumdan talep edilemez.

~~(2) **(Değişik: 22/06/2012-28331/3 md. Yürürlük: 22/06/2012)** Kurumla sözleşmeli eczaneler eşdeğer ilaçların azami fiyatı ile kişinin talep ettiği eşdeğer ilacın fiyatı arasında oluşacak fark ücretini, Kurumla sözleşmeli optisyenlik müesseseleri de kişinin talep ettiği gözlük cam ve çerçevenin bedeli ile Kurumca ödenen gözlük cam ve çerçeve bedeli arasında oluşacak fark ücretini kişilerden talep edebileceklerdir. Bu fark ücreti ilave ücret olarak değerlendirilmez.~~

(2) Kurumla sözleşmeli eczaneler eşdeğer ilaçların azami fiyatı ile kişinin talep ettiği eşdeğer ilacın fiyatı arasında oluşacak fark ücretini, Kurumla sözleşmeli optisyenlik müesseseleri de kişinin talep ettiği görmeye yardımcı malzemenin bedeli ile Kurumca ödenen görmeye yardımcı malzeme bedeli arasında oluşacak fark ücretini kişilerden talep edebileceklerdir. Bu fark ücreti ilave ücret olarak değerlendirilmez.

(3) Sağlık hizmeti sunucularınca, Kurumca finansmanı sağlanmayan sağlık hizmetleri için talep edilen ücretler, ilave ücret olarak değerlendirilmez.

(4) **(Ek: 31/12/2011-28159/1 md. Yürürlük:01/01/2012)** Sağlık hizmeti sunucusu, sunduğu sağlık hizmetleri öncesinde, alacağı ilave ücrete ilişkin olarak hasta veya hasta yakınının yazılı onayını alır. Bu yazılı onay alınmadan, işlemler sonrasında herhangi bir gerekçe ileri sürerek ilave ücret talebinde bulunamaz.

(5) **(Ek: 31/12/2011-28159/1 md. Yürürlük:01/01/2012)** Hastanın acil haller nedeniyle sağlık hizmeti sunucusuna başvurması ve acil halin sona ermesi halinde, acil halin sona erdiğine ve müteakip işlemlerin ilave ücrete tabi olduğuna ilişkin hastaya/hasta yakınına SUT eki "Acil Halin Sona Ermesine İlişkin Taahhüname" (Ek-4/C)'nin kullanılarak, yazılı ve imza karşılığı bilgi verilmesi zorunludur.

~~(6) **(Ek: 31/12/2011-28159/1 md. Yürürlük:01/01/2012)** Sağlık hizmeti sunucusu, ilave ücrete ilişkin olarak düzenlemiş olduğu faturada, yapılan işlemlerin SUT işlem kodunu ve tutarlarını ayrıntılı olarak belirtmek ve bu faturayı yatan hasta tedavilerinde en geç hastanın taburcu olduğu tarihte, diğer tedavilerde ise işlemin yapıldığı tarihte hastaya/hasta yakınına vermek zorundadır.~~

(6) **(Değişik: 21/01/2012-28180/5 md. Yürürlük: 01/1/2012)** Kurumla sözleşmeli; vakıf üniversiteleri ile özel sağlık kurum ve kuruluşları, aynı başvuru numarası altında hastaya yapılan işlem bedellerinin toplamı 100 TL'yi aşıyorsa, bu hizmetleri ve varsa ilave ücret tutarını gösterir, şekli Kurumca belirlenecek bir belgeyi, yatan hasta tedavilerinde en geç hastanın taburcu olduğu tarihte, diğer tedavilerde ise işlemin yapıldığı tarihte hastaya vermek zorundadır. Ancak hastanın istemesi halinde tutar sınırı olmaksızın sunulan tüm işlemleri ayrıntılı olarak gösteren bilgi ve belgeler hastaya verilmek zorundadır. Söz konusu bilgiler aynı süreler içerisinde elektronik ortamda da sağlanabilir.

3.3.2. İlave Ücret Alınmayacak Kişiler

(1) **(Mülga: 01/03/2011-27861/2 md. Yürürlük:01/03/2011)** Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurum ve kuruluşları tarafından sevk edilmeleri koşuluyla,

a) 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre şeref aylığı alan kişilerden,

b) 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişilerden,

c) Harp malûllüğü aylığı alanlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamında aylık alanlardan **(Mülga: 01/03/2011-27861/2 md. Yürürlük:01/03/2011)** ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerden,

ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerden otelcilik hizmetleri **(Ek: 21/01/2012-28180/6 md. Yürürlük: 21/01/2012)** ve istisnai sağlık hizmetleri hariç olmak üzere ilave ücret alınmaz. **(Ek: 01/03/2011-27861/2 md. Yürürlük:01/03/2011)**

3.3.3. İlave Ücret Alınmayacak Sağlık Hizmetleri

~~1- Acil haller nedeniyle sunulan sağlık hizmetleri,~~

1- **(Değişik: 21/01/2012-28180/7 md. Yürürlük:21/01/2012)** Acil servislerde verilen ve SUT eki EK-8 Listesinde yer alan 520.021 kodlu "Yeşil alan muayenesi" adı altında Kuruma fatura edilebilen sağlık hizmetleri hariç olmak üzere, acil haller nedeniyle sunulan sağlık hizmetleri,

2- Yoğun bakım hizmetleri,

3- Yanık tedavisi hizmetleri,

4- Kanser tedavisi (radyoterapi, kemoterapi, radyo izotop tedavileri),

5- Yenidoğana verilen sağlık hizmetleri,

6- Organ, doku ve kök hücre nakilleri,

7- Doğumsal anomaliler için yapılan cerrahi işlemlere yönelik sağlık hizmetleri,

8- Diyaliz tedavileri,

9- Kardiyovasküler cerrahi işlemleri,

~~– için SUT'un 3.3.4 numaralı maddesinde sayılan hizmetler ile öğretim üyesi tarafından verilen sağlık hizmetleri dahil olmak üzere, herhangi bir ilave ücret alınmaz.~~

(Değişik: 03/6/2010-27600/4 md. Yürürlük:03/06/2010) için **(Mülga: 22/06/2012-28331/4 md. Yürürlük: 02/07/2012)**–(öğretim üyesi tarafından SUT'un 4.1.1 numaralı maddesi kapsamında verilen

sağlık hizmetleri hariç), SUT'un 3.3.4 numaralı maddesinde sayılan hizmetler dahil olmak herhangi bir ilave ücret alınmaz. Ancak (1) numaralı bentte sayılan işlemlerden **hiçbir şekilde ilave ücret alınmaz.**

3.3.4. Otelcilik Hizmetlerinde İlave Ücret Uygulaması

~~(1) Sözleşmeli sağlık kurumları, tek yataklı, banyolu, tv ve telefonu bulunan odalarda sundukları otelcilik hizmetleri için SUT eki EK-8 Listesinde 510.010 kod ile yer alan "Standart yatak tarifesi" işlem bedelinin üç katını geçmemek üzere kişilerden ilave ücret alabilir. Gününbirlik tedavi kapsamındaki işlemler sırasında verilen otelcilik hizmeti için ise en fazla SUT eki Ek-8 Listesinde yer alan "Gündüz yatak tarifesi" işlem bedelinin 3 katına kadar ilave ücret alınabilir. Otelcilik hizmetleri Kuruma fatura edilemez.~~

(1) (Değişiklik: 21/01/2012-28180/8 md. Yürürlük:21/01/2012) Sözleşmeli sağlık kurumları, asgari banyo, tv ve telefon bulunan; 2 yataklı odalarda sundukları otelcilik hizmetleri için SUT eki EK-8 Listesinde 510.010 kod ile yer alan "Standart yatak tarifesi" işlem bedelinin bir buçuk, tek yataklı odalarda ise üç katını geçmemek üzere kişilerden ilave ücret alabilir. Gününbirlik tedavi kapsamındaki işlemler sırasında verilen otelcilik hizmeti için ise en fazla SUT eki Ek-8 Listesinde yer alan "Gündüz yatak tarifesi" işlem bedelinin 3 katına kadar ilave ücret alınabilir.

3.3.5. (Ek: 21/01/2012-28180/9 md. Yürürlük: 21/01/2012) İstisnai Sağlık Hizmetlerinde İlave Ücret Uygulanması

(1) Sözleşmeli sağlık kurum ve kuruluşları, Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenen ve 3.3.5.1. numaralı maddede yer alan istisnai sağlık hizmetleri için genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden SUT eki listelerde yer alan işlem bedellerinin üç katını geçmemek üzere ilave ücret alabilir.

(2) Sözleşmeli sağlık kurum ve kuruluşları istisnai sağlık hizmeti olarak belirlenen işlemler için; yanında (*) işareti olup olmadığına bakılmaksızın EK-9 Listesinden, işlemin sadece EK-8 Listesinde yer alması halinde ise EK-8 Listesindeki sadece işlem bedeli üzerinden ilave ücret alabilir.

3.3.5.1. (Ek: 21/01/2012-28180/9 md. Yürürlük: 21/01/2012) İlave Ücret Alınabilecek İstisnai Sağlık Hizmetleri

a) Robotik cerrahi yöntemi ile yapılan işlemler (P618.690, P621.410, P619.490, P618.680, P618.840, P618.550, P618.560, P601.930, P601.940, P602.410, 605.070, P604.710, P604.690, P605.000, P604.940, P604.990, P604.930 kodlu işlemler hariç olmak üzere)

b) Prostata Lazer Tedavisi veya Plazmakinetik Tedavisi (P621360) (kanama diyatezi ve kalp yetmezliği olan hastalar hariç)

c) Suda doğum (P619925), Epidural anestezi ile doğum (P619922)

ç) Penil Protez implantasyonu (çok parçalı) (P621180)

d) Katarakta fakoemülsifikasyon + multifokal İOL uygulaması (P617341)

e) Diş protez işlemleri (Sadece 404.201,404.360, 404.400, 404.410, 404.420 kodlu işlemler)

f) Robotik rehabilitasyon sistemi uygulamaları

g) Kapsül endoskopi (701.281)

ğ) **(Ek: 22/06/2012-28331/5 md. Yürürlük: 02/07/2012)** Hemoridopeksi (P610532),

h) **(Ek: 22/06/2012-28331/5 md. Yürürlük: 02/07/2012)** Alt ekstremitte yüzeysel variköz ven ve cherry anjiom endikasyonlarında uygulanan "Vasküler lezyon, Lazer" (P600740),

ı) **(Ek: 22/06/2012-28331/5 md. Yürürlük: 02/07/2012)** Pigmentli lezyon, lazer (P600830).

4.TEDAVİ HİZMETLERİ TEMİNİ VE ÖDEME ESASLARI

4.1. Tedavi Kategorileri ve İlişkili Tanımlar

4.1.1. Ayaktan Tedavi;

(1) SUT'un 4.1.2 numaralı maddesinde açıklanan durumlar dışında kalan ve hastaların sağlık kurum ve kuruluşlarında veya bulunduğu yerde yatırılmaksızın sağlık hizmetlerinin sağlanması, ayaktan tedavi olarak kabul edilir.

4.1.1.A- (Ek: 21/01/2012-28180/10 md. Yürürlük: 21/01/2012) Evde Sağlık Hizmetleri

(1) Sağlık Bakanlığınca yayımlanan ve 1 Şubat 2010 tarihli ve 3895 sayılı Makam Onayı ile yürürlüğe giren "Sağlık Bakanlığınca Sunulan Evde Sağlık Hizmetlerinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Yönerge" doğrultusunda Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık hizmet sunucuları bünyesinde oluşturulan evde sağlık hizmeti vermek üzere kurulmuş olan birimlerce verilen sağlık hizmetleridir.

4.1.2.Yatarak Tedaviler;

4.1.2.A- ~~Yatarak tedavi~~ (Değişik: 03/6/2010-27600/5 md. Yürürlük:03/06/2010) Yatan hasta tedavisi

(1) Sağlık kurumlarında yatış tarihinden taburcu işlemi yapılıncaya kadar uygulanan tedavi.

4.1.2.B- Günübirlik tedavi

(1) Günübirlik tedavi kapsamındaki işlemler; sağlık kurumlarında yatış ve taburcu işlemi yapılmadan 24 saatlik zaman dilimi içinde yapılan aşağıda belirtilen işlemlerdir.

a) Kemoterapi tedavisi,

b) Radyoterapi tedavisi (Mülga: 22/06/2012-28331/6 md. Yürürlük: 02/07/2012) (radyoterapi tedavi planlaması hariç),

c) Genel anestezi, bölgesel/ lokal anestezi, intravenöz veya inhalasyon ile sedasyon gerçekleştirilen tanısal veya cerrahi tüm işlemler, (Ek: 29/09/2012-28426/ 2 md. Yürürlük:15/10/2012) kapsül endoskopi,

ç) Diyaliz tedavileri,

d) Kan, kan bileşeni, kan ürünü, SUT eki "Sadece Yatan Hastalarda Kullanımı Halinde Bedelleri Ödenecek İlaçlar Listesi" nde (EK-2/B) yer alan ilaçların intravenöz infüzyonu, palivizumab uygulaması,

e) (Ek: 01/03/2011-27861/3 md. Yürürlük:01/03/2011) 15/2/2008 tarih ve 26788 sayılı Resmi Gazetede Sağlık Bakanlığınca yayımlanan "Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik" eki "Tıp Merkezlerinde Gerçekleştirilebilecek Cerrahi Müdahaleler Listesi" nde yer alan işlemler,

f) (Mülga: 21/01/2012-28180/11 md. Yürürlük: 21/01/2012) Sağlık Bakanlığınca yayımlanan ve 1 Şubat 2010 tarihli ve 3895 sayılı Makam Onayı ile yürürlüğe giren "Sağlık Bakanlığınca Sunulan Evde Sağlık Hizmetlerinin Uygulama Usul Ve Esasları Hakkında Yönerge" doğrultusunda Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık hizmet sunucuları bünyesinde oluşturulan evde bakım hizmeti vermek üzere kurulmuş olan birimlere verilen sağlık hizmetleri.

(2) Dişhekimliği uygulamaları günübirlik tedavi kapsamında değerlendirilmez.

(3) Günübirlik tedavilerde kullanılan Kuruma faturalandırılabilir ilaçlar için SUT hükümleri geçerlidir.

4.2. Finansmanı Sağlanan Sağlık Hizmetlerinin Sağlanma Yöntemleri ve Ödeme Kuralları

(1) Kurumca finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinin teşhis ve tedavi yöntemleri SUT ve eki listelerde belirtilmiştir. SUT ve eki listelerde yer almayan teşhis ve tedavi yöntemlerinin bedellerinin Kurumca karşılanabilmesi için, Kurum tarafından uygun olduğunun kabul edilmesi ve Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından Kurumca ödenecek bedellerinin belirlenmesi gerekmektedir.

(2) Kurum, finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerinin SUT'ta belirtilen teşhis ve tedavi yöntemlerinin yanı sıra teşhis ve tedavi ile ilgili diğer kurallar ile sağlık hizmeti bedellerinin ödenmesine ilişkin usul ve esasları Sağlık Bakanlığının görüşünü alarak belirleyebilir ve bu amaçla ihtisas komisyonları kurabilir.

(3) Estetik amaçlı yapılan sağlık hizmetleri Kuruma fatura edilemez. Estetik amaçlı yapıldığı tespit edilen sağlık hizmetine ilişkin giderler Kurumca ödenmez.

(4) Finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri, Kurumla sağlık hizmeti sunucuları arasında sağlık hizmeti satın alımı sözleşmeleri yapılması veya acil hallerde kişilerin sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından satın aldıkları sağlık hizmetleri giderlerinin kişilere ödenmesi suretiyle karşılanır.

(5) **(Değişik: 03/6/2010-27600/6 md. Yürürlük:03/06/2010)** Ancak, serbest dış hekimlikleri ile Kurumla sözleşmesiz resmi veya özel sağlık kurum veya kuruluşlarındaki dış üniteleri, tıbbi malzeme tedarikçileri ve kaplıca tesisleri ile sözleşmeler yapılıncaya kadar, bu sağlık hizmeti sunucularından kişilerce alınan sağlık hizmeti bedelleri SUT'ta belirtilen usul ve esaslar dâhilinde kişilere ödenmesi suretiyle karşılanır. Ancak, tıbbi malzeme tedarikçileri ve kaplıca tesisleri ile sözleşmeler yapılıncaya kadar bu sağlık hizmeti sunucularından kişilerce alınan sağlık hizmeti bedelleri SUT'ta belirtilen usul ve esaslar dâhilinde kişilere ödenmesi suretiyle, serbest dış hekimlikleri ile Kurumla sözleşmesiz resmi veya özel sağlık kurum veya kuruluşlarındaki dış üniteleri ile sözleşme yapılıncaya kadar ise bu sağlık hizmeti sunucularından kişilerce alınan sağlık hizmeti bedelleri Kurum mevzuatı (SUT'ta düzenleme yok ise diğer düzenlemeler) dahilinde kişilere ödenmesi suretiyle karşılanır.

(Değişik: 22/06/2012-28331/7 md. Yürürlük: 22/06/2012)

(6) Kurumca verilen yetki çerçevesinde işyeri hekimleri veya birden fazla işyerine hizmet veren ortak sağlık birimleri ile özel poliklinikler tarafından verilen sağlık hizmetleri için Kurumdan herhangi bir ücret talep edilemez. İşyeri hekimleri veya birden fazla işyerine hizmet veren ortak sağlık birimlerince sadece yetkili oldukları işyerlerinde hizmet akdi ile çalıştırılanlara, bu işyerlerinin kamu kurumu niteliğinde olması halinde ise o iş yerinde hizmet akdiyle çalıştırılanlar ile birlikte SUT'un 1.2(1)e bendinde sayılan sigortalılara da SUT ve eki listelerde yer alan usul ve esaslar dâhilinde reçete edilmiş ilaç bedelleri Kurumca karşılanır. Özel polikliniklerin SUT ve eki listelerde yer alan usul ve esaslar dâhilinde reçete edilmiş ilaç bedelleri, aile hekimliği uygulamasına geçilen iller haricindeki yerlerde Kurumca karşılanacak olup aile hekimliği uygulamasına geçilen illerde karşılanmayacaktır.

(7) **(Değişik: 03/6/2010-27600/6 md. Yürürlük:03/06/2010)** Sağlık Kuruluşlarından Sağlık Bakanlığı dışındaki birinci basamak sağlık kuruluşları ile kamu idareleri bünyesindeki kurum hekimlikleri tarafından verilen sağlık hizmetleri için Kurumdan herhangi bir ücret talep edilemez. Bu birimlerde görevli hekimler tarafından SUT ve eki listelerde yer alan usul ve esaslar dâhilinde reçete edilmiş ilaç ve gözlük cam çerçeve bedelleri Kurumca karşılanır. Kamu idaresi bünyesindeki kurum hekimi tarafından, ilgili kamu kuruluşunda çalışan SUT'un 1.2(1) fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamındaki genel sağlık sigortalısı ile aile hekimliği uygulamasına geçilen iller haricindeki yerlerde bakmakla yükümlü olduğu kişilere reçete düzenleyebileceklerdir. **Sağlık Bakanlığı dışındaki birinci basamak sağlık kuruluşları ile kamu idareleri bünyesindeki kurum hekimlikleri tarafından verilen sağlık hizmetleri için Kurumdan herhangi bir ücret talep edilemez. Bu birimlerde görevli hekimler tarafından SUT ve eki listelerde yer alan usul ve esaslar dâhilinde reçete edilmiş ilaç ve gözlük cam çerçeve bedelleri Kurumca karşılanır. (Mülga: 06/8/2010-27664/1 md. Yürürlük:06/08/2010)** Kamu idaresi bünyesindeki kurum hekim tarafından ilgili kamu kuruluşunda çalışan SUT'un 1.2(1) fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamındaki genel sağlık sigortalısı ile bakmakla yükümlü olduğu kişilere reçete düzenleyebileceklerdir.

(6) Kurumca verilen yetki çerçevesinde işyeri hekimleri veya birden fazla işyerine hizmet veren ortak sağlık birimleri ile özel poliklinikler tarafından verilen sağlık hizmetleri için Kurumdan herhangi bir ücret talep edilemez. İşyeri hekimleri veya birden fazla işyerine hizmet veren ortak sağlık birimlerince sadece yetkili oldukları işyerlerinde hizmet akdi ile çalıştırılanlara, bu işyerlerinin kamu kurumu niteliğinde olması halinde ise o iş yerinde hizmet akdiyle çalıştırılanlar ile birlikte 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan sigortalılara da SUT ve eki listelerde yer alan usul ve esaslar dâhilinde reçete edilmiş ilaç bedelleri Kurumca karşılanır. Özel polikliniklerin SUT ve eki listelerde yer alan usul ve esaslar dâhilinde reçete edilmiş ilaç bedelleri, aile hekimliği uygulamasına geçilen iller haricindeki yerlerde Kurumca karşılanacak olup aile hekimliği uygulamasına geçilen illerde karşılanmayacaktır.

(7) Sağlık Bakanlığı dışındaki birinci basamak sağlık kuruluşları ile kamu idareleri bünyesindeki kurum hekimlikleri tarafından verilen sağlık hizmetleri için Kurumdan herhangi bir ücret talep edilemez. Bu birimlerde görevli hekimler tarafından SUT ve eki listelerde yer alan usul ve esaslar dâhilinde reçete edilmiş ilaç ve görmeye yardımcı tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanır.

(8) **(Değişik: 03/6/2010-27600/6 md. Yürürlük:03/06/2010)** Altıncı ve yedinci fıkralarda belirtilen işyeri hekimleri veya birden fazla işyerine hizmet veren ortak sağlık birimleri **ile kurum hekimlerinin**, yetkilendirildikleri kişiler haricindeki kişilere reçete düzenlemeleri halinde kurumca ödenen reçete bedelleri bu reçeteyi düzenleyenlerden tahsil edilir.

(9) Sözleşmeli sağlık kurum ve kuruluşları, ayaktan ve yatarak tedaviler ile ilgili olarak yapılması gerekli görülen tetkik ve/veya tahlilleri bünyelerinde veya başka bir sağlık hizmeti

sunucusundan hizmet alımı ile sağlamak zorundadırlar. Hizmet alımı yoluyla sağlanan ve Kuruma fatura edilebilir tetkik ve/ veya tahlil bedelleri, sözleşmeli sağlık kurum ve kuruluşları bünyesinde üretilen hizmetlerden ayrımı yapılmaksızın, hizmet alımı yapan sağlık hizmeti sunucusu tarafından Kuruma fatura edilir ve SUT hükümleri doğrultusunda ödenir. Sağlık kurum ve kuruluşlarınca, hizmet alımına ilişkin bilgi ve belgeler istenildiğinde Kuruma ibraz edilecektir.

(10) Sözleşmeli sağlık kurum ve kuruluşlarındaki tedavileri ile ilgili olarak kişilerce Kuruma ibraz edilen tetkik ve/ veya tahlile ilişkin fatura bedelleri sevk belgesine/ istem belgesine dayanılarak kişilere ödenir ve sevk belgesini/ istem belgesini düzenleyen sözleşmeli sağlık kurum ve kuruluşunun alacağından mahsup edilir. Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık hizmeti sunucuları için Bakanlığa yapılan global ödemededen mahsup edilir.

(11) Kurumla sözleşmeli özel sağlık kurum ve kuruluşları, bir başka sağlık kurum ve kuruluşundan hizmet alımı yoluyla sağladıkları tetkik ve/ veya tahlil dışındaki tedavilere ait giderleri Kuruma fatura edemezler. Hekim veya dış hekimleri, sağlık hizmeti sunucusu bünyesinde çalışmakla birlikte bu hekimler tarafından fatura düzenlenerek alınan/sunulan sağlık hizmetleri bu kapsamda değerlendirilmez.

(12) Başka bir sağlık kurum veya kuruluşundan laboratuvar hizmeti alınması durumunda, hasta hastane dışına numune almak için gönderilmez veya alınan numunenin transferi veya sonucu hasta veya yakını aracılığı ile istenilemez. Görüntüleme hizmetlerinin hizmet alımı yoluyla sağlanması halinde acil ve yatan hastaların hasta transferi sağlık hizmeti sunucuları tarafından yapılacaktır.

(13) Kurum ile sözleşmeli sağlık kurum ve kuruluşları, tetkik, tahlil ve tedaviye ait her türlü bilgi, belge ve raporu, istenildiğinde Kuruma ibraz edeceklerdir. İbraz edilememesi durumunda Kuruma fatura edilen ilgili tetkik, tahlil ve/veya tedavi bedelleri Kurumca ödenmez.

(14) Kişilere sağlanan sağlık hizmetlerine ilişkin düzenlenen sağlık raporu bedelleri, SUT eki EK-8 Listesinde yer alan rapor puanlar esas alınarak sadece bir adet olarak faturalandırılır. Ancak Kurum birimlerince sevk belgesi düzenlenmek suretiyle (maluliyet, meslek hastalığı ve kontrol muayeneleri vb.) sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilen kişiler için düzenlenen sağlık raporları ile ilaç ve tıbbi malzeme temini de dâhil olmak üzere tedavi amacıyla düzenlenen sağlık raporları dışında kalan; özel amaçla kullanılacak durum belirtir rapor bedelleri (özürlülük raporu, ehliyet raporu, vasi tayini raporu, portör muayeneleri ve işlemleri, tarama amaçlı muayene ve işlemler vb.) ile bu durumların tespitine yönelik yapılan işlem bedelleri Kurumca ödenmez.

(15) Kişilere sağlanan sağlık hizmetleri (tıbbi malzeme, ilaç, tedavi vb) için SUT gereği düzenlenmesi gereken sağlık kurulu raporu ile ilgili olarak sadece bir adet muayene bedeli faturalandırılabilir. Ancak Kurum birimlerince sevk belgesi düzenlenmek suretiyle (maluliyet, meslek hastalığı ve kontrol muayeneleri vb.) sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilen kişiler için düzenlenen sağlık kurulu raporları ile ilgili olarak, kurula katılan her bir branş için muayene bedeli faturalandırılabilir.

(16) Kurumca finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri için Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenen Kurumca ödenecek bedeller SUT ve eki listelerde yer almaktadır. Ancak Komisyonca SUT eki EK-7, EK-8 ve EK-9 Listelerinde yer alan işlemler için ödemeye esas puanlar ile katsayı (0,593) belirlenmiş olup işlem bedeli, ilgili puan ile katsayının çarpımı sonucu bulunacak tutardır.

(17) **(Ek: 03/6/2010-27600/6 md. Yürürlük:03/06/2010)** Bu Tebliğden önce sözleşme veya protokol yapmak suretiyle sağlık hizmet bedelleri karşılanan kurum/kuruluşlardan, bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde sundukları sağlık hizmetlerinin karşılanmayacağı belirtilenlerle daha önce yapılmış olan sözleşme veya protokoller, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın en geç 15/6/2010 tarihi itibarıyla sona erer.

(18) **(Mülga: 21/01/2012-28180/12md. Yürürlük: 01/1/2012) (Ek: 31/12/2011-28159/2 md. Yürürlük:01/01/2012)** Özel sağlık hizmeti sunucuları, hastaya uygulamış olduğu işlemlerin SUT işlem kodunu ve tutarlarını ayrıntılı şekilde gösterir belgeyi, yatan hasta tedavilerinde en geç hastanın tabure olduğu tarihte, diğer tedavilerde ise işlemin yapıldığı tarihte hastaya/hasta yakınına vermek zorundadır.

(19) **(Ek: 31/12/2011-28159/2 md. Yürürlük:01/01/2012)** Sağlık hizmeti sunucularınca gerçekleştirilecek check-up, kampanya ya da tarama kapsamında yapılan işlemler Kuruma fatura edilemez

(20) **(Ek: 21/01/2012-28180/12 md. Yürürlük: 21/01/2012)** SUT eki EK-8 ve EK-9 Listelerinde yer alan işlemlerin laparoskopik, perkütan, endoskopik, endosonografik, mikrocerrahi, robotik cerrahi gibi yöntemlerle yapılması halinde yapılan işlem, SUT'ta yer alan işlem puanı esas alınarak Kurumca karşılanır. Ancak ayrı kodu bulunan laparoskopik, perkütan, endoskopik, endosonografik, mikrocerrahi, robotik cerrahi gibi yöntemlerle yapılan işlemler kendi puanı esas alınarak Kurumca karşılanır. Ayrıca P618.690, P621.410, P619.490, P618.680, P618.840, P618.550, P618.560, P601.930, P601.940, P602.410, 605.070, P604.710, P604.690, P605.000, P604.940, P604.990, P604.930 kodlu işlemlerin robotik cerrahi yöntemi ile yapılması durumunda işlem puanlarına %50 ilave edilerek Kuruma fatura edilir.

4.2.1. Ayaktan Tedavilerde Ödeme

4.2.1.A- Birinci basamak sağlık kuruluşları

(1) Birinci basamak sağlık kuruluşlarındaki ayaktan tedavilerde, her başvuru için 11 TL ödeme yapılır. Hastanın diğer bir sağlık kurumuna sevk edilmesi halinde ise sadece 5 TL ödeme yapılır.

4.2.1.B- İkinci ve üçüncü basamak sağlık kurumları

4.2.1.B.1- Ayaktan tedavilerde ödeme uygulaması

(1) "Ayaktan tedavide ödeme" uygulaması kapsamında; sağlık kurumlarında ayaktan her bir başvuru için, hastaların hizmet aldıkları uzmanlık dallarına ve hizmeti sunan sağlık kurumunun, sınıf kodları, yatak sayıları da dikkate alınarak SUT eki "Ayaktan Tedavilerde Sağlık Kurumları Sınıf ve Kodları Listesi" nde (EK-10/A) bulunduğu sınıfa göre belirlenmiş olan SUT eki "Ayaktan Başvurularında Ödeme Listesi" nde (EK-10/B) yer alan tutarlar ile yapılması halinde;

a) SUT eki "Ayaktan Başvurularında İlave Olarak Faturalandırılabilir İşlemler Listesi" nde (EK-10/C) yer alan işlemlerin;

b) SUT eki EK-8 Listesinde "9.5. Moleküler Mikrobiyoloji" başlığı altında yer alan işlemlerin;

c) SUT eki EK-8 Listesinde "10. Refik Saydam Hıfzıssıhha Paneli" başlığı altında yer alan işlemlerin;

ç) Genetik tetkiklerin;

bedelleri Kurumca ödenir.

(2) Ayaktan başvurularda, SUT eki EK-10/C Listesinde yer alan işlemlerin faturalandırılmasında aşağıdaki hususlara uyulur.

a) İşlemin SUT eki EK-9 Listesinde yer alması halinde bedelleri "Tanıya Dayalı İşlem Üzerinden Ödeme" yöntemi ile faturalandırılır. Bu durumda SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlar faturalandırılmaz. Bu işleme ilişkin "Tanıya Dayalı İşlem Bedeli"ne dahil olmayan tıbbi malzeme ve ilaç bedelleri ayrıca faturalandırılabilir.

b) İşlemin sadece SUT eki EK-8 Listesinde yer alması halinde, SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlara ilave olarak; işlem bedeli ve bu işlemle ilgili ilaç ve tıbbi malzeme bedelleri ayrıca faturalandırılabilir.

(3) Hastanın aynı sağlık kurumunda aynı branşa, ayaktan ilk müracaatını takip eden 10 gün içinde ikinci defa ayaktan başvurması halinde; ikinci müracaatıyla ilgili sadece birinci fıkranın (a), (b),

(e) ve (ç) bentlerinde belirtilen işlem bedelleri faturalandırılabilir olup SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutar faturalandırılmaz.

(4) Hastaya birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen işlemlerin yapılmasının gerekli görülmesi, ancak söz konusu işlemlerin, ilk muayene başvurusundan sonra aynı sağlık kurumunda herhangi bir tarihte yapılması durumunda, SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlar ikinci bir defa girilmeksizin sadece yapılan işlem faturalandırılır.

(5) Ayaktan ilk başvuru sonrasında aynı sağlık kurumunda aynı gün gününbirlik tedavi kapsamında, SUT eki EK-9 Listesinde yer alan tanı amaçlı bir işlem yapılması halinde bu işlem, "Tanıya Dayalı İşlem Üzerinden Ödeme" yöntemi üzerinden faturalandırılır. Bu durumda SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlar faturalandırılmaz.

(6) Hastanın, aynı gün içinde aynı sağlık kurumunda ilk muayenesini takip eden diğer branşlardaki ayaktan tedavi kapsamında başvuruları, "ayaktan tedavide ödeme" uygulaması kapsamında değerlendirilmez ve SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlar fatura edilemez. Ancak SUT eki EK-8 Listesi üzerinden muayene bedeli ile yapılması halinde birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen işlem bedelleri faturalandırılabilir.

(7) Hastanın aynı gün içinde aynı sağlık kurumundaki ilk başvurusunun ana branş, sonraki başvurusunun ilk başvuru alan ana branşın yan dalı olması durumunda yan dala başvurusu "ayaktan tedavide ödeme" uygulaması kapsamında faturalandırılır. Ana branşa başvurusu ise, SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlar girilmeksizin, SUT eki EK-8 Listesi üzerinden muayene bedeli ve yapılması halinde birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen işlem bedelleri faturalandırılabilir.

(8) Ayaktan başvuru sonrasında sağlık raporu ile yapılması gerekli görülen hiperbarik oksijen tedavisi, fizik tedavi ve rehabilitasyon, ESWL, ESWT tedavilerinin, aynı sağlık kurumunda sonraki günlerde yapılması veya bu tedavilerle ilgili başka bir sağlık hizmeti sunucusunda tanısı konulmuş olan hastanın o tanıya ilişkin olarak tedavi amaçlı müracaat etmesi hallerinde, bu başvurular "ayaktan tedavide ödeme" uygulaması kapsamında değerlendirilmeksizin SUT eki EK-9 Listesi üzerinden faturalandırılır.

~~(8) (Değişiklik: 21/01/2012-28180/13 md. Yürürlük: 21/01/2012) Sağlık raporu ile yapılması gerekli görülen hiperbarik oksijen tedavisi, fizik tedavi ve rehabilitasyon, ESWL, ESWT tedavilerinde; ayaktan başvurularda tedavi için sağlık raporu düzenlendikten sonra tedavinin sonraki günlerde aynı veya başka bir sağlık hizmeti sunucusunda yapılması halinde, bu sağlık raporu ile yapılan tedavi başvuruları "ayaktan tedavide ödeme" uygulaması kapsamında SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlar girilmeksizin SUT eki EK-9 Listesi üzerinden faturalandırılır.~~

(9) İkinci basamak resmi sağlık kurumlarında ayakta tedavilerde, pratisyen hekimlere verilen poliklinik hizmetleri, SUT eki EK-10/A Listesinde sağlık kurumunun bulunduğu sınıf esas alınarak SUT eki EK-10/B Listesinde "Pratisyen Hekim Muayenesi" bölümünde yer alan ücret üzerinden faturalandırılır.

(10) Özel tıp merkezleri ve dal merkezlerinin vermiş oldukları acil sağlık hizmetlerinin bedelleri uzmanlık dalı dikkate alınmaksızın SUT eki EK-10/B Listesinde "Acil" bölümünde yer alan ücret üzerinden faturalandırılır.

(11) Hastanın, ikinci veya üçüncü basamak sağlık kurumundan başka bir sağlık kurumuna sevk edilmesi halinde sevk eden sağlık kurumuna, SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarın %75'i ödenir.

(12) Üniversite tıp fakültesi hastaneleri ile eğitim ve araştırma hastaneleri tarafından SUT eki EK-10/C Listesinde yer alan işlemler, listede yer alan tutarlara %10 oranında ilave edilerek faturalandırılır.

~~(13) (Ek: 31/12/2011-28159/3 md. Yürürlük:01/01/2012) Ayaktan başvurularda özel sağlık hizmeti sunucuları için günlük muayene sınırı acil branşından başvurular hariç olmak üzere, sağlık hizmeti sunucusundaki sözleşme kapsamında çalışan hekimlerin çalışma saatlerinin 6 (altı) ile çarpılması ile bulunur. Her bir hekim için günlük muayene sayısı her halükarda 60 (altmış)'ı geçemez. Özel sağlık hizmeti sunucuları her bir hekim için ayrı ayrı olmak üzere bu sınırlarda muayene fatura edebilir. Bu sınırlar aşıldıktan sonra kabul edilen hastalar için yapılan işlemler Kuruma fatura edilemez.~~

4.2.1.B.1- (Değişik: 29/09/2012-28426/ 3 md. Yürürlük:15/10/2012) Ayaktan tedavilerde ödeme uygulaması

(1) "Ayaktan tedavilerde ödeme" uygulaması kapsamında; sağlık kurumlarında ayaktan her bir başvuru için, SUT eki "Ayaktan Tedavilerde Sağlık Kurumları Sınıf ve Kodları Listesi" nde (EK-10/A)

bulunduğu sınıfa göre belirlenmiş olan SUT eki “Ayaktan Başvurularda Ödeme Listesi” nde (EK-10/B) yer alan tutarlar esas alınarak ödeme yapılır. Ancak;

a) SUT eki “Ayaktan Başvurularda İlave Olarak Faturalandırılabilir İşlemler Listesi” nde (EK-10/C) yer alan işlemlerin,

b) SUT eki EK-8 Listesinde “9.5. Moleküler Mikrobiyoloji” başlığı altında yer alan işlemlerin,

c) SUT eki EK-8 Listesinde “10. Refik Saydam Hıfzıssıhha Paneli” başlığı altında yer alan işlemlerin,

ç) Genetik tetkiklerin, bedelleri Kurumca ayrıca ödenir.

(2) Hastanın aynı sağlık kurumunda acil servislere müracaatları hariç olmak üzere aynı branşa, ayaktan ilk müracaatını takip eden 10 gün içinde ikinci defa ayaktan başvurması halinde; ikinci müracaatıyla ilgili sadece birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen işlem bedelleri faturalandırılabilir olup SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutar faturalandırılmaz.

(3) Hastaya birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen işlemlerin yapılmasının gerekli görülmesi, ancak söz konusu işlemlerin, ilk muayene başvurusundan sonra aynı sağlık kurumunda herhangi bir tarihte yapılması durumunda, SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlar ikinci bir defa girilmeksizin sadece yapılan işlem faturalandırılır.

(4) Ayaktan ilk başvuru sonrasında aynı sağlık kurumunda aynı gün yatarak tedavi kapsamında, SUT eki EK-9 Listesinde yer alan bir işlem yapılması halinde bu işlem ile birlikte, ayaktan yapılan işlemler bu maddenin birinci fıkrasındaki hükümlere göre faturalandırılır. Ancak yatarak tedavi kapsamında hizmet başına ödeme yöntemi ile bir işlem yapılması durumunda SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlar faturalandırılmayacak olup ayaktan başvurular da hizmet başına ödeme yöntemine göre faturalandırılır.

(5) Hastanın, aynı gün içinde aynı sağlık kurumunda ilk muayenesini takip eden diğer branşlardaki ayaktan tedavi kapsamında başvuruları, “ayaktan tedavilerde ödeme” uygulaması kapsamında değerlendirilmez ve SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlar fatura edilemez. Ancak SUT eki EK-8 Listesindeki “normal poliklinik muayenesi” bedeli ve yapılması halinde birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen işlem bedelleri faturalandırılabilir.

(6) Hastanın aynı gün içinde aynı sağlık kurumundaki ilk başvurusunun ana branş, sonraki başvurusunun ilk başvuru olan ana branşın yan dalı olması durumunda yan dala başvurusu "ayaktan tedavilerde ödeme" uygulaması kapsamında faturalandırılır. Ana branşa başvurusu ise, SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlar girilmeksizin, SUT eki EK-8 Listesindeki “normal poliklinik muayenesi” bedeli ve yapılması halinde birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen işlem bedelleri faturalandırılabilir.

(7) Sağlık raporu ile yapılması gerekli görülen hiperbarik oksijen tedavisi, fizik tedavi ve rehabilitasyon, ESWL, ESWT tedavilerinde; ayaktan başvurularda tedavi için sağlık raporu düzenlendikten sonra tedavinin sonraki günlerde aynı veya başka bir sağlık hizmeti sunucusunda yapılması halinde, bu sağlık raporu ile yapılan tedavi başvuruları "ayaktan tedavide ödeme" uygulaması kapsamında SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlar girilmeksizin SUT eki EK-9 Listesi üzerinden faturalandırılır.

(8) Özel tıp merkezleri ve dal merkezlerinin vermiş oldukları acil sağlık hizmetlerinin bedelleri uzmanlık dalı dikkate alınmaksızın SUT eki EK-10/B Listesinin “Acil” bölümünde yer alan ücret üzerinden faturalandırılır.

(9) Hastanın, ikinci veya üçüncü basamak sağlık kurumundan başka bir sağlık kurumuna sevk edilmesi halinde sevk eden sağlık kurumuna, SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarın % 75'i ödenir.

(10) Ayaktan başvurularda, SUT eki EK-10/C Listesinde yer alan işlemlerin faturalandırılmasında aşağıdaki hususlara uyulur.

a) İşlemin SUT eki EK-9 Listesinde yer alması halinde bedelleri “Taniya Dayalı İşlem Üzerinden Ödeme” yöntemi ile faturalandırılır. Bu işleme ilişkin "Taniya Dayalı İşlem Bedeli"ne dahil olmayan tıbbi malzeme ve ilaç bedelleri ayrıca faturalandırılabilir.

b) İşlemin sadece SUT eki EK-8 Listesinde yer alması halinde, SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlara ilave olarak; işlem bedeli ve bu işlemle ilgili ilaç ve tıbbi malzeme bedelleri ayrıca faturalandırılabilir.

c) Üçüncü basamak resmi sağlık kurumları tarafından SUT eki EK-10/C Listesinde yer alan işlemler, işlem puanlarına %10 oranında ilave edilerek faturalandırılır.

(11) Ayaktan başvurularda özel sağlık hizmeti sunucuları için günlük muayene sınırı acil branşından başvurular hariç olmak üzere, sağlık hizmeti sunucusundaki sözleşme kapsamında çalışan hekimlerin çalışma saatlerinin 6 (altı) ile çarpılması ile bulunur. Her bir hekim için günlük muayene sayısı her halükarda 60 (altmış)'ı geçemez. Özel sağlık hizmeti sunucuları her bir hekim için ayrı ayrı olmak üzere bu sınırlarda muayene fatura edebilir. Bu sınırlar aşıldıktan sonra kabul edilen hastalar için yapılan işlemler Kuruma fatura edilemez.

4.2.1.B.2- Ayaktan tedavide hizmet başına ödeme yöntemi

(1) Birinci basamak sağlık kuruluşlarında;

a) 112 acil sağlık hizmeti birimince verilen hizmetler,

b) Diş tedavisine yönelik işlemler,

c) Enjeksiyon işlemi (Başka bir sağlık kurum ya da kuruluşunda hizmet almış hastaların yapılan enjeksiyonları için sadece enjeksiyonun bedeli ödenir.)

ç) Kalıtsal hemoglobinopati tanı ve tedavi merkezlerinde yapılan, SUT eki EK-8 Listesinde yer alan, 904.690 kod no'lu "Hemoglobin elektroforezi HPLC ile" ve 904.700 kod no'lu "Hemoglobin elektroforezi Aqar jel ile" işlemleri,

SUT eki EK-7 ve EK-8 Listesinde yer alan puanlar esas alınarak ücretlendirilir.

(2) İkinci ve üçüncü basamak sağlık kurumlarında

a) Özel tıp merkezleri ile özel dal merkezleri dışındaki sağlık kurumlarınca verilen acil sağlık hizmetleri,

b) İş kazasına yönelik sağlanan sağlık hizmetleri,

c) Meslek hastalıkları hastanelerince sağlanan meslek hastalığına yönelik sağlık hizmetleri,

ç) ~~(Değişik: 03/6/2010-27600/7 md. Yürürlük:03/06/2010)~~ Onkolojik ön tanı/~~tanı~~ konulmuş hastalıklar ile ilgili tüm işlemler,

ç) ~~(Değişik: 29/09/2012-28426/ 4 md. Yürürlük:15/10/2012)~~ MEDULA'da tedavi tipi "onkolojik tedavi" olarak seçilmiş onkolojik ön tanı/ tanı konulmuş hastalıklar ile ilgili tüm işlemler,

d) Organ ve doku nakline ilişkin donöre yapılan hazırlık tetkik ve tahlilleri,

e) Resmi sağlık kurumu bünyesindeki; nükleer tıp, radyasyon onkolojisi, sualtı hekimliği ve hiperbarik tıp, radyoloji branşlarına tedavi için müracaat eden hastaların tedavisine ve tedavi sonrası takiplerine yönelik poliklinik hizmetleri ile **(Mülga: 21/01/2012-28180/13 md. Yürürlük: 21/01/2012)** tıbbi ekoloji ve hidroklimatoloji, tıbbi genetik, çocuk genetik hastalıkları branşlarınca verilen poliklinik hizmetleri,

f) Diş tedavilerine yönelik işlemler,

g) Kurum birimlerinde sevk belgesi düzenlenmek suretiyle (maluliyet, meslek hastalığı ve kontrol muayeneleri vb.) sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilen kişilere sunulan sağlık hizmetleri,

ğ) Trafik kazazedelerine sağlanan sağlık hizmetleri,

h) Adli vakalarda sağlanan acil sağlık hizmetleri,

~~ı) (Ek: 03/6/2010-27600/7 md. Yürürlük:03/06/2010) Enjeksiyon ve pansuman,~~

i) ~~(Değişik: 29/09/2012-28426/ 4 md. Yürürlük:15/10/2012)~~ Enjeksiyon/pansuman (Sadece enjeksiyon/pansuman amacıyla gelen hasta için sadece enjeksiyon/pansuman bedeli ödenir),

"hizmet başına ödeme yöntemi" ile faturalandırılır. Bu durumda SUT eki EK-10/B Listesinde yer alan tutarlar faturalandırılmaz. Ancak (b), (ğ) ve (h) bentlerinde sayılan vakaların nükseden veya devam eden tedavileri bu kapsamda değerlendirilmez.

(3) Hizmet başına ödeme yöntemi kapsamında ayaktan muayene sonrasında aynı sağlık kurumunda, söz konusu muayene ile ilgili olarak yapılması gerekli görülen tanı ve/veya tedaviye yönelik işlemler için muayene girişi yapılmayacaktır.

4.2.1.B.3 – (Ek:21/01/2012-28180/13 md. Yürürlük:21/01/2012) Evde Sağlık Hizmetlerinde Ödeme

(1) Evde sağlık hizmetleri bedelleri hizmet başına ödeme yöntemi ile SUT eki EK-8 ve EK-7 Listeleri esas alınarak faturalandırılır.

(2) Hastaya kullanılan her türlü tıbbi malzemenin sağlık hizmeti sunucusu tarafından temini zorunludur. SUT eki EK-5/B Listesinde yer alan tıbbi malzemeler hariç olmak üzere tıbbi malzeme ile sağlık hizmeti sunucusu tarafından temin edilen ilaçların bedelleri ilaveten faturalandırılabilir. Reçete edilmesi halinde ilaçlar sözleşmeli eczanelerden temin edilir.

4.2.2. Yatarak Tedavilerde Ödeme

(1) İkinci ve üçüncü basamak sağlık kurumlarında yatarak verilen sağlık hizmetlerinin bedelleri, SUT eki EK-9 Listesinde yer alıyorsa (üniversite hastaneleri ile eğitim ve araştırma hastaneleri için EK-9 Listesinde yanında (*) işareti bulunan işlemler ile SUT metninde EK-9 listesi

üzerinden faturalandırılacağı belirtilen işlemler zorunludur), “taniya dayalı işlem üzerinden ödeme” yöntemi ile EK-9 Listesinde yer almıyorsa, “hizmet başına ödeme” yöntemi ile fatura edilir.

(1) **(Değişiklik: 21/01/2012-28180/14 md. Yürürlük: 21/01/2012)** İkinci ve üçüncü basamak sağlık kurumlarında yatarak verilen sağlık hizmetlerinin bedelleri, SUT eki EK-9 Listesinde yer alıyorsa “taniya dayalı işlem üzerinden ödeme” yöntemi ile EK-9 Listesinde yer almıyorsa, “hizmet başına ödeme” yöntemi ile fatura edilir. Ancak, EK-9 Listesinde yanında (*) işareti bulunan işlemler ve SUT metninde EK-9 Listesi üzerinden faturalandırılacağı belirtilen işlemler dışında kalan EK-9 Listesindeki işlemler, üçüncü basamak sağlık kurumları tarafından SUT eki EK-8 Listesinden de fatura edilebilir. Üçüncü basamak sağlık kurumları; yanında (*) işareti olmayan işlemleri EK-8 veya EK-9 Listelerinin hangisini esas alacaklarına ilişkin tercihlerini Ocak ve Temmuz aylarında MEDULA Sisteminde belirteceklerdir.

(2) 24 saatten kısa süreli yatışlarda yatak bedeli, gündüz yatak bedeli üzerinden faturalandırılır.

(3) Günübirlik tedavilerde SUT eki EK-9 Listesinde yer alan işlemler için gündüz yatak bedeli faturalandırılmaz.

(4) Günübirlik tedavilerde, SUT eki “Sağlık Kurumları Puan Listesi” nde (EK-8) yer alan refakatçi bedeli ödenmez.

4.2.2.A- Hizmet başına ödeme yöntemi

(1) Hizmet başına ödeme yönteminde sağlık hizmeti bedelleri, SUT eki EK-8 ve EK-7 Listesi esas alınarak faturalandırılır.

(2) SUT eki EK-5/B Listesinde yer alan tıbbi malzemeler hariç olmak üzere tıbbi malzeme ile ilaçların bedelleri ayrıca faturalandırılır.

(3) Hizmet başına ödeme yönteminde refakatçi bedeli SUT’un 5.1 numaralı maddesi doğrultusunda faturalandırılır.

(4) İn vitro diagnostik kit kontrolü ile ilgili çalışma yapan sağlık kurum ve kuruluşlarında (serokonversiyon paneli ya da doğrulama testleri hariç) bu amaçla yapılan test bedelleri Kurumca ödenmez.

(5) Aynı seansta birden fazla işlem yapıldığı durumlarda;

a) Aynı kesiden yapılan işlem puanı yüksek olan işlemin puanı tam, sonraki işlem puanları ise her birinin %30’ u alınarak,

b) Aynı kesiden yapılan işlemlerde puanı yüksek olan işlemin puanı tam, sonraki işlem puanları ise her birinin %50’ si alınarak,

faturalandırılır. Yukarıdaki işlemler farklı branşlarda yapılmışsa yüzdelik oranlar 25 puan artırılarak uygulanır.

(6) Kurumla sözleşmeli eğitim ve araştırma hastaneleri ile üniversite hastanelerince SUT eki EK-8 Listesi “8. Radyoloji Görüntüleme ve Tedavi” ile “9. Laboratuvar İşlemleri” bölümlerinde yer alan işlemler, listede belirtilen puanlara %10 ilave edilerek faturalandırılır.

(6) **(Değişik: 29/09/2012-28426/ 5 md. Yürürlük:15/10/2012)** Kurumla sözleşmeli üçüncü basamak resmi sağlık kurumlarınca yapılan SUT eki EK-8 Listesi “8. Radyoloji Görüntüleme ve Tedavi” ile “9. Laboratuvar İşlemleri” bölümlerinde yer alan işlemler, listede belirtilen puanlara %10 ilave edilerek faturalandırılır.

4.2.2.B- Taniya dayalı işlem üzerinden ödeme yöntemi

(1) Taniya dayalı işlem üzerinden ödeme yönteminde, sağlık hizmeti bedelleri SUT eki EK-9 listesi esas alınarak faturalandırılır.

(2) Taniya dayalı işlem üzerinden ödeme yöntemine dâhil olmayan faturalandırılabilir sağlık hizmeti bedelleri, hizmet başına ödeme yöntemi ile faturalandırılır.

(3) Birden fazla kesi ve birden fazla işlemin yapıldığı durumlarda;

a) Aynı seansta aynı kesi ile birden fazla işlem yapılması halinde; en üst gruptaki taniya dayalı işlem puanı tam olarak, diğer işlemler ise kendi taniya dayalı işlem puanının %25’i olarak faturalandırılır.

b) Aynı seansta aynı kesi ile birden fazla işlem yapılması halinde; en üst gruptaki taniya dayalı işlem puanı tam olarak, diğer işlemler ise kendi taniya dayalı işlem puanının %50’si olarak faturalandırılır.

a) (Değişik: 29/09/2012-28426/ 6-a md. Yürürlük:15/10/2012) Aynı seansta aynı kesi ile birden fazla işlem yapılması halinde; işlem puanı yüksek olan taniya dayalı işlemin puanı tam olarak, diğer işlemler ise kendi taniya dayalı işlem puanının %25’i olarak faturalandırılır.

b) (Değişik: 29/09/2012-28426/ 6-a md. Yürürlük:15/10/2012) Aynı seansta ayrı kesi ile birden fazla işlem yapılması halinde; işlem puanı yüksek olan tanıya dayalı işlemin puanı tam olarak, diğer işlemler ise kendi tanıya dayalı işlem puanının %50'si olarak faturalandırılır.

c) Aynı seansta aynı kesi ile EK-9 Listesinde yer alan bir işlem ile birlikte EK-9 Listesinde yer almayan bir işlem yapılması halinde tanıya dayalı işlem puanı tam olarak, EK-8 Listesinde yer alan işlem puanının %30'u,

ç) Aynı seansta ayrı kesi ile EK-9 Listesinde yer alan bir işlem birlikte EK-9 Listesinde yer almayan bir işlem yapılması halinde tanıya dayalı işlem puanı tam olarak, EK-8 Listesinde yer alan işlem puanının %50'si,

faturalandırılır. Yukarıdaki işlemler farklı branşlarda yapılmışsa yüzdeler oranlar 25 puan artırılarak uygulanır.

(4) Anatomik olarak göğüs bölgesinde yapılacak planlı ameliyatlarda, kapalı göğüs drenajı veya göğüs tüpü takılması ayrıca fatura edilmeyecektir.

(5) Kurumla sözleşmeli eğitim ve araştırma hastaneleri ile üniversite hastanelerine SUT eki EK-9 Listesinde yanında (*) işareti olan işlemler, listede belirtilen puanlara %10 ilave edilerek faturalandırılır.

(5) (Değişik: 29/09/2012-28426/ 6-b md. Yürürlük:15/10/2012) Kurumla sözleşmeli üçüncü basamak resmi sağlık kurumlarınca yapılan SUT eki EK-9 Listesinde yanında (*) işareti olan işlemler, listede belirtilen puanlara %10 ilave edilerek faturalandırılır."

4.2.2.B-1-Tanıya dayalı işlemlerin kapsamı

(1) Tanıya dayalı ödeme listesi işlem puanlarına;

1- Yatak bedeli,

2- Yatış dönemindeki muayeneler ve konsültasyonlar,

3- Operasyon ve girişimler,

4- Anestezi ilaçları,

5- İlaç (kan ürünleri hariç),

6- Kan bileşenleri (eritrosit süspansiyonu, tam kan, trombosit, plazma, v.b.);

7- Sarf malzemesi,

8- Anestezi bedeli,

9- Laboratuvar, patoloji ve radyoloji tetkikleri,

10- Refakatçi bedeli

gibi tedavi kapsamında yapılan tüm işlemler dâhildir.

(2) Aneak puanlar, her tanıya dayalı işlem puanı için ayrı ayrı belirtilen istisnaları kapsamaz.

Bu istisnalar, ayrıca faturada gösterilerek faturalandırılır.

(3) İşlem tarihinden sonra aşağıda belirtilen süreler içerisinde verilen sağlık hizmetleri tanıya dayalı işlem kapsamında değerlendirilecek olup bu süreler içerisinde aynı branşta bu işleme ilişkin yapılan işlemler için herhangi bir ödeme yapılmaz.

•A Grubu ameliyatlarda; 15 gün

•B Grubu ameliyatlarda; 10 gün

•C Grubu ameliyatlarda; 8 gün

•D Grubu ameliyatlarda; 5 gün

•E Grubu ameliyatlarda; 3 gün

(4) Bu sürelerin aşılması halinde verilen sağlık hizmetlerinin bedelleri, hizmet başına ödeme yöntemi ile fatura edilir.

(5) Tanıya dayalı işlem kapsamında olan ilaç ve/veya tıbbi malzemelerin hastalara temin ettirildiğinin tespiti halinde ilaç ve/veya tıbbi malzemeler için Kurumca ödenen tutar ilgili sağlık kurumundan mahsup edilir. Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık hizmeti sunucuları için Bakanlığa yapılan global ödemeden mahsup edilir.

4.2.2.B-1- (Değişik: 29/09/2012-28426/ 7 md. Yürürlük:15/10/2012) Tanıya dayalı işlemlerin kapsamı

(1) Tanıya dayalı ödeme listesi işlem puanlarına;

1- Yatak bedeli,

2- Yatış dönemindeki muayeneler ve konsültasyonlar,

3- Operasyon ve girişimler,

4- Anestezi ilaçları,

5- İlaç (Kan ürünleri hariç),

6- Kan bileşenleri (Eritrosit süspansiyonu, tam kan, trombosit, plazma, ve benzeri),

7- Sarf malzemesi,

8- Anestezi bedeli,

9- Laboratuvar, patoloji ve radyoloji tetkikleri,

10- Refakatçi bedeli (Tıbbi zorunluluk halinde)

gibi tanı ve tedavi kapsamında yapılan tüm işlemler dahil olup ayrıca faturalandırılmaz.

(2) Tanıya dayalı işlemlerde belirtilen istisnalar ayrıca faturalandırılabilir.

(3) Tanıya dayalı işlemin uygulandığı tarihten sonra aşağıda belirtilen süreler içerisinde bu işlemle ilgili olarak verilen sağlık hizmetleri tanıya dayalı işlem kapsamında değerlendirilir.

• A Grubu ameliyatlarda; 15 gün

• B Grubu ameliyatlarda; 10 gün

• C Grubu ameliyatlarda; 8 gün

• D Grubu ameliyatlarda; 5 gün

• E Grubu ameliyatlarda; 3 gün

(4) Bu sürelerin aşılması halinde verilen sağlık hizmetlerinin bedelleri, ayrıca fatura edilir.

(5) Tanıya dayalı işlem kapsamında olan, ilaç ve/veya tıbbi malzemelerin bedellerinin hasta tarafından ödendiğinin tespiti halinde ilaç ve/veya tıbbi malzemelerin fatura tutarları hastaya ödenir. Kurumca ödenen tutar ilgili sağlık kurumundan mahsup edilir. Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık hizmeti sunucuları için Bakanlığa yapılan global ödemeden mahsup edilir. Mahsup edilen tutar hiçbir surette sağlık hizmet sunucusuna iade edilmez.

4.2.2.B-2- Ameliyat öncesi hazırlık işlemleri

(1) SUT eki EK-9 Listesinde yer alan işlem puanlarına, sağlık kurumlarına yatış tarihinden önce yapılan, tanı sonrası ameliyata yönelik hazırlık (preoperatif) işlem puanları dâhil olup ayrıca faturalandırılmaz.

4.2.2.B-3- Hizmetin iptal olması veya yarım kalması

(1) Hastanın tetkik aşamasında ölmesi veya ortaya çıkan başka sağlık sorunları nedeniyle tanıya dayalı işlem kapsamına giren bir müdahalenin yapılamaması halinde verilen hizmetler, ameliyat/ girişim kararı verilen hastanın, herhangi bir nedenle tedaviden vazgeçmesi halinde (hastanın hastaneden ayrılmasından 10 gün sonra) veya başlanan işlemin herhangi bir aşamada kalarak tamamlanamaması halinde o zamana kadar verilen sağlık hizmetlerine ilişkin giderler, hizmet başına ödeme yöntemi ile fatura edilir. Ancak bu durumda SUT eki EK-8 Listesinde yer alan işlem bedelleri, % 10 indirimli olarak fatura edilecektir. Bu durumdaki işlemlerde kullanılmayan malzemeler fatura edilmeyecektir.

4.2.2.B-4- Ameliyat sonrası kontroller ve testler

(1) Hastanın taburcu olduktan sonraki, aynı sağlık kurumundaki aynı branşta; 15 gün içerisinde yapılan ilk kontrol amaçlı muayenesi ve bu muayene sonucunda gerekli görülen rutin biyokimyasal, bakteriyolojik, hematolojik, kardiyolojik (EKG, EKO, efor) ve radyolojik tetkikler tanıya dayalı ödeme işlem puanına dahil olup ayrıca faturalandırılmaz. *Söz konusu kontrol muayeneleri için yeni takip numarası alınmayacak olup muayene ve işlemler medula sisteminde bağlı takip numarası alınarak yapılacaktır.*

4.2.2.B-4- (Değişik: 29/09/2012-28426/ 8 md. Yürürlük:15/10/2012) Ameliyat sonrası kontroller ve testler

(1) Hastanın taburcu (Taburcu işleminin A, B, C, D, E grubunda belirtilen sürelerden önce gerçekleşmesi halinde belirtilen sürelerin bitimi taburcu tarihi olarak kabul edilir) olduktan sonraki, aynı sağlık kurumundaki aynı branşta; 10 gün içerisinde yapılan ilk kontrol amaçlı muayeneler ve bu muayene sonucunda gerekli görülen rutin biyokimyasal, bakteriyolojik, hematolojik, kardiyolojik (EKG, EKO, efor) ve radyolojik tetkikler tanıya dayalı ödeme işlem puanına dahil olup ayrıca faturalandırılmaz.

4.2.2.B-5- Tanıya Dayalı İşleme dahil olmayan tıbbi malzemeler

1- Plak + çivi + vida,

2- Kemik çimentosu,

3- External fixatör,

4- Her türlü eklem implantı,

5- Omurga implantı,

6- Kalp pili,

7- Pace elektrodu,

8- Koroner stentler,

9- Kalp kapakları,

10- **(Değişik: 15/10/2010-27730/4 md. Yürürlük:15/10/2010)** İntraaortik balon, ventrikül destek cihazı,

11- Kapaklı kapaksız kondüvit,

12- Valv ringi,

13- Her türlü greft, shunt ve suni damar,

14- Protezler,

15- Aterektomi cihazı,

~~16- Dual meshler (karın duvarının kapatılmadığı intraabdominal hernilerde ve diyafragmatik hernilerde sağlık kurulu raporu ile)~~

16- **(Değişik: 29/09/2012-28426/ 9 md. Yürürlük:15/10/2012)** Dual meshler (karın duvarının kapatılmadığı intraabdominal hernilerde, göğüs duvarının rezeksiyon verekonstrüksiyonunda, diyafragmatik hernilerde sağlık kurulu raporu ile)

17- SUT eki Ek-9 listesi açıklama bölümünde tanıya dayalı ödeme işlem puanına dâhil olmadığı belirtilen malzemeler,

18- **(Ek: 29/09/2012-28426/ 9 md. Yürürlük:15/10/2012)** İntraoperatif nöromonitarizasyonda kullanılan tıbbi malzemeler

4.2.2.C- Komplikasyonlar ve eşlik eden hastalıklar

(1) Tanı veya tedaviye yönelik işlem sonrasında hastada komplikasyon ortaya çıkması durumunda, komplikasyona ait sağlık hizmetlerinin bedelleri %10 indirimli olarak faturalandırılır. Ancak hastanın önceden bilinen risk faktörleri (diabetes mellitus, hipertansiyon, morbid obezite, alkolizm vb) veya eşlik eden hastalıklarının (hemofili, lösemi, immün yetmezlikler, organ yetmezlikleri, maligniteler, immün ve otoimmün, romatolojik hastalıklar vb) bulunması halinde, bunlarla ilgili olarak gelişen komplikasyonlarda bu indirim uygulanmaz.

(2) Tanı veya tedaviye yönelik işlemler kapsamında tedavisi yapılan hastanın eşlik eden hastalıklarının (hemofili, lösemi, immün yetmezlikler, organ yetmezlikleri, maligniteler, immün ve otoimmün, romatolojik hastalıklar vb) sağlık hizmetlerinin bedelleri, hizmet başına ödeme yöntemi ile fatura edilir.

4.3. Acil Sağlık Hizmetleri

~~(1) Acil sağlık hizmeti vermekle yükümlü sağlık hizmeti sunucuları acil servis hizmetlerini Sağlık Bakanlığı düzenlemeleri ile "Acil sağlık hizmetlerinin sunumu" konulu 2008/13 sayılı Başbakanlık Genelgesi doğrultusunda yürüteceklerdir.~~

(1) **(Değişik: 21/01/2012-28180/15 md. Yürürlük: 21/01/2012)** Acil sağlık hizmeti vermekle yükümlü sağlık hizmeti sunucuları acil servis hizmetlerini Sağlık Bakanlığı düzenlemeleri ile konuya ilişkin Başbakanlık tarafından yayımlanan Başbakanlık genelgeleri ve Kurum mevzuatı doğrultusunda yürüteceklerdir. Acil servisine müracaat eden ve muayeneleri sonucunda acil olmadığı tespit edilen kişilerin tedavi giderleri SUT eki EK-8 Listesinde 520.021 kodlu "Yeşil alan muayenesi" adı altında yer alan işlem bedeli üzerinden Kurumca karşılanır. Muayene sonucunda acil olduğu tespit edilenler için ise SUT'un 4.2.1.B.2- numaralı maddesinin birinci ve ikinci fıkralarındaki ilgili hükümler uygulanır. **(Değişik: 22/06/2012-28331/8 md. Yürürlük: 01/05/2012)** ~~Ancak sağlık hizmeti sunucularınca acil servislerde verilen ve Kuruma acil sağlık hizmeti olarak faturalandırılan hizmetlerin Kurumun inceleme birimlerince acil hal kapsamına girmediğinin tespit edilmesi halinde verilen sağlık hizmetlerinin bedelleri ödenmez ayrıca kişilerin ödemesi gereken katılım payı tutarı sağlık hizmet sunucularının alacağından mahsup edilir.~~ Ancak sağlık hizmeti sunucularınca acil servislerde verilen ve Kuruma acil sağlık hizmeti olarak faturalandırılan hizmetlerin Kurumun inceleme birimlerince yeşil alan muayenesi olarak değerlendirilmesi halinde verilen sağlık hizmetlerinin bedelleri ödenmez.

(2) Sözleşmeli ve sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucuları acil servislerde **(Mülga: 21/01/2012-28180/2 md. Yürürlük: 21/01/2012)** ~~sunulan sağlık hizmetleri ile acil haller nedeniyle sunulan sağlık hizmetleri için kişilerden veya Kurumdan herhangi bir ilave ücret talep edemez.~~

(3) Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin sözleşmesiz sağlık kurum veya kuruluşuna SUT'un 3.1.3(2) fıkrasında tanımlanan acil haller nedeniyle müracaatı sonucu oluşan sağlık giderleri; acil tıbbi müdahale yapılmasını zorunlu kılan durumun müdahaleyi yapan hekim tarafından imzalanmış bir belge ile belgelendirilmesi ve Kurumca kabul edilmesi şartıyla karşılanır.

(4) Bu madde kapsamında sözleşmesiz sağlık kurum veya kuruluşlarındaki yatarak tedavileri Kurumca karşılanan kişiler için, hekim veya dış hekimi tarafından düzenlenen refakatçi kalınması gerektiğinin tıbben lüzum görüldüğünü belirtir belgeye dayanılarak, refakatçinin yatak ve yemek giderleri bir kişi ile sınırlı olmak üzere Kurumca karşılanır. 18 yaşını doldurmamış çocuklar için refakatçi kalınmasının tıbben lüzum görülmesi şartı aranmaz.

(5) Sözleşmesiz sağlık kurum ve kuruluşlarınca, acil tedavilere ilişkin bilgilerin tıbbi açıdan kaydedilmesi ve Kurumca gerek görüldüğünde ibraz edilmesi zorunludur.

(6) Sözleşmesiz sağlık kurum veya kuruluşları tarafından, Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilere acil hallerde sundukları sağlık hizmetleri SUT eki EK-9 Listesinde yer alması durumunda “taniya dayalı işlem üzerinden ödeme yöntemi” ile yer almıyorsa “hizmet başına ödeme yöntemi” esas alınarak kişilere fatura edilir. Kurumca yapılacak inceleme sonrasında belirlenen tutarlar, fatura karşılığı kişilere ödenir.

4.4. Yurt Dışında Tedavi

4.4.1. Yurt Dışında Geçici veya Sürekli Görevle Gönderilme Halinde Sağlanacak Sağlık Hizmetleri

(1) **(Değişik: 22/06/2012-28331/36 md. Yürürlük: 15/03/2012)** SUT'un 1.2(1)a bendinde sayılan sigortalılardan işverenleri tarafından, SUT'un 1.2(1)c bendinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan sigortalılardan işverenleri tarafından, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan sigortalılardan özel mevzuatlarında belirtilen usûle uygun olarak;

a) Geçici görevle yurt dışına gönderilenlere sadece acil hallerde,

b) Sürekli görevle gönderilenler ile bunların yurt dışında birlikte yaşadıkları bakmakla yükümlü olduğu kişilere, acil hal olup olmadığına bakılmaksızın, sağlanan sağlık hizmetleri bedelleri, yurtiçinde sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularına tedavinin yapıldığı tarihte ödenen en yüksek tutarı aşmamak kaydıyla Kurumca karşılanır.

(2) Sağlık hizmeti giderleri, öncelikle işverenler tarafından ödenir ve yurt dışında görevli olduğuna dair belge ile birlikte (belgede geçici veya sürekli görevlendirme yapıldığının belirtilmesi gerekmektedir) mahalli konsolosluktan tasdikli rapor ve sair belgelere (fatura vb.) dayanılarak Kurumdan talep edilir. Kurumca ödemeler, ödeme tarihindeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınarak Türk Lirası üzerinden yapılır. Tedavi giderinin Kurumun ödediği tutarları aşması halinde aşan kısım, işverenlerce karşılanır. Uluslar arası sözleşme hükümleri saklıdır.

(3) Yurt dışında sağlanan tedaviye ilişkin sağlık hizmeti bedellerinin SUT ve eki listelerde yer almaması halinde Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen tutar üzerinden ödeme yapılır.

(4) Yurt dışına geçici veya sürekli görevle gönderilen kişilerin sağlık hizmetlerinin, Kurumca ilgili ülkede sağlık sigortası yaptırmak suretiyle sağlanması halinde sağlık hizmeti giderleri ödenmez.

(5) Yurt dışına geçici veya sürekli görevle gönderilen kişiler ile bakmakla yükümlü olduğu kişiler için yol gideri, gündelik, refakatçi ve cenaze giderleri ödenmez.

4.4.2. Geçici ya da Sürekli Görevle Gönderilme Dışında Yurt Dışında Bulunma Halinde Sağlanacak Sağlık Hizmetleri

(1) Genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yurt dışında buldukları sırada sağlanan sağlık hizmetlerine ilişkin bedellerin ödenmesinde, buldukları ülke ile Türkiye arasında sağlık yardımlarını kapsayan sosyal güvenlik sözleşmesi olması halinde sözleşme hükümleri uygulanır. Sağlık yardımlarını kapsayan sosyal güvenlik sözleşmesinin olmaması halinde, sağlık hizmetleri giderleri ile yol gideri, gündelik ve refakatçi vb. giderler ödenmez.

4.4.3. Türkiye’de Tedavinin/ Tetkikin Mümkün Olmaması Nedeniyle Yurt Dışında Sağlanacak Sağlık Hizmetleri

4.4.3.A- Yurtdışı tedavi

(1) Yurt içi sağlık hizmeti sunucularında sağlanamayan sağlık hizmetlerinin yurtdışı sağlık hizmeti sunucularında sağlanabilmesi için aşağıdaki düzenlemelere uyulacaktır.

4.4.3.A-1- Yurtdışı tedavi sağlık kurulu raporu

(1) Yurtdışı tedavi için gerekli sağlık kurulu raporları;

a) Doku ve organ nakli için Kurum internet sitesinde yayımlanan “Yurtdışında Doku ve Organ Nakli Amacıyla Sağlık Kurulu Raporu Vermeye Yetkili Resmi Sağlık Kurumları Listesi” nde yer alan hastanelerin sağlık kurullarınca,

b) Diğer tedaviler için ise üniversite hastaneleri veya eğitim ve araştırma hastanelerinin sağlık kurullarınca,

SUT eki “Yurtdışına Tedaviye Gönderileceklere İlişkin Sağlık Kurulu Raporu” (EK-1/B) formatına uygun olarak düzenlenecek ve raporda altı ayı geçmemek kaydı ile tedavi süresi belirtilecektir.

(2) Sağlık Kurulu en az biri ilgili dal uzman hekimi olmak kaydıyla; üniversite hastanelerinde 5 öğretim üyesi, eğitim ve araştırma hastanelerinde 5 **(Değişik: 22/06/2012-28331/9 md. Yürürlük: 22/06/2012)** klinik şefi veya şef yardımcısı eğitim görevlisi katılımıyla oluşturulacaktır.

(3) **(Değişik: 15/10/2010-27730/5 md. Yürürlük:15/10/2010)** Düzenlenen sağlık kurulu raporları Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesince veya Kurumca yetkilendirilen ve Kurum web sayfasında ilan edilerek duyurulan hastanelerce teyit edilecek ve sonrasında Sağlık Bakanlığınca onaylanacaktır. **(Ek: 05/11/2011-28106/2 md. Yürürlük:05/11/2011)** Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı tıp fakültesi hastaneleri tarafından kendi mevzuatına uygun düzenlenen yurt dışı tedaviye ilişkin sağlık kurulu raporlarının Sağlık Bakanlığınca onaylanmış olması yeterli sayılacaktır.

(4) **(Değişik:15/10/2010-27730/5 md. Yürürlük:15/10/2010)** Söz konusu işlemler sonrasında, Dışişleri Bakanlığı nezdinde gerçekleştirilecek işlemler Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü (bundan sonra Genel Müdürlük olarak ifade edilecektir) Kurum tarafından yürütülecektir.

(5) **(Mülga: 15/10/2010-27730/5 md. Yürürlük:15/10/2010)** Yukarıda sayılan işlemlerin gerçekleştirilmesinden sonra ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğü yazılı olarak bilgilendirilecek ve sonrasındaki işlemler anılan birimlerce yürütülecektir.

4.4.3.A-2- Raporların yenilenmesi, bekleme süreleri ve süre uzatımı

(1) Yurt dışı tedavilerine ilişkin raporların Sağlık Bakanlığınca onaylanmasından itibaren 3 ay içinde yurt dışına çıkmak üzere işlem yapılmayan raporların yenilenmesi gereklidir.

(2) Yurtdışı tedavi süresi raporda belirtilen süreyi geçemez. Tıbbi nedenlerle yurt dışında tedavinin uzaması halinde, tıbbi gerekçeler misyon şeflikleri vasıtasıyla Kuruma gönderilir. Tedavi süresinin uzatılmasının uygun olup olmadığı konusunda Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesinin yazılı görüşü alınarak altı ayı geçmeyen dönemler halinde en çok iki yıla kadar tedavi süresi uzatılabilir. Belirlenen ya da uzatılan sürenin aşılması halinde aşılın süreye ait tedavi giderleri ile gündelik ve refakatçi giderleri ödenmez.

(3) Yurt içinde sağlanamayan organ nakli işlemleri yurt dışında uzun bekleme sürelerini gerektirdiğinden, hastaların yurt dışındaki ilk tetkiklerinin tamamlanmasını müteakip uygun organ teminine kadar geçecek süredeki tetkik ve tedavileri yurt içinde yapılacaktır. Uygun organ temini üzerine hasta, yeni bir sağlık kurulu raporuna ihtiyaç duyulmadan nakil işlemi için yurt dışına gönderilecektir. Ancak hastanın organ nakli sırasına alındığı tarihten itibaren bekleme süresinin beş yılı geçmesi halinde, yurt dışına gönderilmeye ilişkin sağlık kurulu raporunun SUT'un 4.4.3.A-1 numaralı maddesi doğrultusunda yenilenmesi ve ilgili onayların yapılmış olması gereklidir.

(4) Organ nakli tedavisi için yurt dışına gönderilen kişilerin, organ teminine kadar geçecek sürenin naklin gerçekleştirileceği ülkede geçirilmesinin zorunlu olduğunun yurtdışı sağlık hizmeti sunucusuna gerekçeleriyle belgelendirilmesi halinde Genel Müdürlük, Sağlık Bakanlığının yazılı görüşünü almak suretiyle bekleme süresinin yurt dışında geçirilmesine karar vermeye ve yurt dışında geçirilecek süreyi belirlemeye yetkilidir. Bu süre altı ayı geçmeyen dönemler halinde uzatılabilir. Yurt dışında toplam bekleme süresi iki yılı geçemez. Belirlenen ya da uzatılan sürenin aşılması halinde aşılın süreye ait tedavi giderleri ile gündelik ve refakatçi giderleri ödenmez.

4.4.3.A-3- Sağlık hizmeti bedellerinin ödenmesi

(1) Yurt dışında tedavi edilecek kişi, var ise yurt dışındaki sevke konu tedaviye ilişkin sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilir ve sağlık hizmeti giderlerinin tümü karşılanır. Yurt dışında sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusunun olmaması hâlinde de sevk edilen sağlık hizmeti sunucusunda yapılan tedavilere ait giderlerin tamamı Kurumca ödenir. Ancak, kişinin tercihi doğrultusunda Kurumun yurt dışında sözleşmeli olduğu sağlık hizmeti sunucusuna gitmemesi hâlinde, sözleşmeli yere ödenebilecek tutarı geçmemek üzere Kurumca ödeme yapılır, arada fark oluşması hâlinde fark kişi tarafından karşılanır.

(2) Kişilerin Ülkemizle sosyal güvenlik sözleşmesi olan bir ülkeye gönderilmesi halinde; o ülke ile yapılan sosyal güvenlik sözleşmesinde tedavi uygulaması öngörülmüş ve tedavi amacıyla gönderilen kişi sosyal güvenlik sözleşmesinin kapsamında bulunuyorsa, bunlar hakkında sosyal güvenlik sözleşmesi hükümleri uygulanır.

(3) Yurt dışında yapılan tedavi bedelleri, Kurum tarafından yurt dışı sağlık hizmeti sunucusu banka hesabına havale edilmesi veya kişilerce ödenen tutarın belge karşılığı kendilerine ödenmesi suretiyle karşılanır.

(4) Kurumca, yurt dışında yapılacak tedaviler için oluşacak giderlere mahsuben talep edilmesi halinde, kişilere veya sağlık hizmeti sunucusuna avans ödenebilir. Avans ödemesi misyon şefliği aracılığıyla da yapılabilir.

(5) Kurum, avans ödemeleri için, yurt dışındaki sağlık hizmeti sunucuları tarafından düzenlenen belgelerin ve raporların misyon şeflikleri tarafından onaylanmasını isteyebilir.

(6) Acil müdahaleyi gerektiren durumlar ile sevke konu hastalığın komplikasyonuna bağlı olarak gelişen durumlar hariç olmak üzere yurt dışına sevke konu hastalık dışındaki tedavi giderleri Kurumca ödenmez.

(7) Sosyal güvenlik il müdürlükleri tarafından, SUT eki “**Yurtdışı Tedavi/ Tetkik İçin Hasta İzleme Çizelgesi**” (EK-1/A) ile birlikte yapılan işlemlerin sonucundan Genel Müdürlüğe bilgi verilecektir.

4.4.3.B- Yurtdışı tetkik işlemleri

(1) Yurt içinde yapılamayan tetkik ve/ veya tahlillerin, numunenin gönderilmesi suretiyle yurt dışı sağlık hizmeti sunucularında yaptırılabilmesi için aşağıdaki düzenlemelere uyulacaktır. Tetkik ve/veya tahlillerin kişilerin yurt dışına gönderilmesi suretiyle yaptırılması işlemleri SUT’un 4.4.3.A numaralı maddesi doğrultusunda yürütülecektir.

4.4.3.B-1- Yurtdışı tetkik sağlık kurulu raporu

(1) Numunenin gönderilmesi veya hastanın gönderilmesi suretiyle tetkiklerin ve/ veya tahlillerin yurt dışında yaptırılabilmesi için gerekli sağlık kurulu raporları, üniversite veya eğitim araştırma hastaneleri sağlık kurullarınca, SUT eki “**Yurtdışı Tetkike İlişkin Sağlık Kurulu Raporu**” (EK-1/C) formatına uygun olarak düzenlenecektir. Raporlarda tetkikin/ tahlilin yurt içinde yapılamadığı ayrıntılı gerekçeleri ile belirtilecektir.

(2) Sağlık kurulu, en az biri ilgili dal uzman hekimi olmak kaydıyla; üniversite hastanelerinde en az bir öğretim üyesi, eğitim ve araştırma hastanelerinde en az bir **(Değişik: 22/06/2012-28331/9 md. Yürürlük: 22/06/2012)** klinik şefi veya şef yardımcısı eğitim görevlisi katılımıyla oluşturulacaktır.

(3) Numunenin gönderilmesi suretiyle yurt dışında yapılacak tetkikler ve/ veya tahliller için düzenlenen sağlık kurulu raporları, Sağlık Bakanlığınca onaylanacaktır.

4.4.3.B-2- Yurtdışı tetkik bedellerinin ödenmesi

(1) Numunenin gönderilmesi veya hastanın gönderilmesi suretiyle yurt dışında yapılan tetkik ve/ veya tahlil bedeli tetkik ve/ veya tahlili yapan sağlık hizmeti sunucusunca düzenlenen faturada/ fatura yerine geçen belgede belirtilen tutar üzerinden, Kurum tarafından yurt dışı sağlık hizmeti sunucusu banka hesabına havale edilmesi veya kişilerce ödenen tutarın belge karşılığı kendilerine ödenmesi suretiyle karşılanır.

(2) Kurumca, yurt dışında yapılacak tetkikler/ tahliller için oluşacak giderlere mahsuben talep edilmesi halinde kişilere veya sağlık hizmeti sunucusuna avans ödenebilir. Avans ödemesi misyon şefliği aracılığıyla da yapılabilir.

(3) Kurum, avans ödemeleri için, yurt dışındaki sağlık hizmeti sunucuları tarafından düzenlenen belgelerin ve raporların misyon şeflikleri tarafından onaylanmasını isteyebilir.

(4) Sosyal güvenlik il müdürlüklerince yurt dışında tetkik yaptırılması ile ilgili olarak yapılan işlemler sonrasında, SUT eki EK-1/A ile birlikte Genel Müdürlüğe bilgi verilecektir.

4.4.3.C- Yurt dışı yol, gündelik ve refakatçi giderleri

4.4.3.C-1- Yol Gideri

(1) Yurt dışına gönderilen hasta ile raporda öngörülmesi halinde bir kişiyle sınırlı olmak üzere refakatçisinin (18 yaşını doldurmamış kişiler için refakatçi öngörülme şartı aranmaz) yol gideri, ulaşım aracına ilişkin fatura/ bilet tutarı üzerinden Kurumca ödenir. Yurt dışı tetkik/ tedavi için düzenlenen sağlık kurulu raporunda hastanın yurt dışına tarifeli hava taşıtı dışındaki hava taşıtı ile (ambulans uçak, özel uçak vb.) naklinin gerektiğinin belirtilmesi halinde gidiş için söz konusu taşıt bedelleri fatura/ belge karşılığı ödenir. Yurt dışına gönderilen hastanın dönüşü için; tedavinin yapıldığı sağlık hizmeti sunucusunca tarifeli hava taşıtı dışında bir hava taşıtı ile dönmesi gerektiğinin belgelendirilmesi halinde de taşıt bedelleri ulaşım aracına ilişkin fatura/ belge tutarı üzerinden ödenir.

(2) Tedavi/ tetkik için yurtdışına gönderilen kişinin tedavi/ tetkik sırasında ölümü hâlinde, cenazesinin nakil gideri ile varsa refakatçisinin yurda dönüş yol giderleri de Kurumca karşılanır.

4.4.3.C-2- Gündelik

(1) Yurt dışına gönderilen hasta ile raporda öngörülmesi halinde bir kişiyle sınırlı olmak üzere refakatçisine (18 yaşını doldurmamış kişiler için refakatçi öngörülme şartı aranmaz) “gündelik”/ “yemek ve yatak gideri” ödemesi işlemleri aşağıda belirtilen düzenlemeye göre yürütülecektir.

(2) Ayaktan tedavinin sağlandığı her gün için hasta ve refakatçinin her birine “gündelik”, yatarak tedavide ise yatarak tedavi süresi ile sınırlı olmak üzere sağlık hizmeti sunucusunda kalınmayan her gün için refakatçisine “yemek ve yatak gideri” ödenir. Ödemelerde, 6245 sayılı Harcırah Kanunu gereği Bakanlar Kurulunca belirlenen ilgili yıl “Yurtdışı Gündeliklerinin Hesaplanmasında Esas Alınacak Cetvel” in (VI) numaralı (Aylık/ kadro derecesi 5-15 olanlar) sütununda gönderilen ülke için belirlenen bedel esas alınır.

4.5.Bazı Tetkik ve Tedavi Yöntemlerinin Usul ve Esasları

4.5.1. Diş Tedavileri

(1) Diş tedavileri sırasında; altın, platin, paladyum+platin, iridyum+platin, iropal gibi kıymetli madenler ile argenco 23, bego gold EWL ve polliag-M gibi bileşiminde kıymetli maden bulunan maddelerin bedelleri ödenmez.

(2) Kemik içi implantların bedelleri ödenmez.

Ancak:

- Maksillofasiyal travma, kist ve tümörlere bağlı olarak gelişen, maksiler ve mandibuler kemikte aşırı doku kaybının olduğu vakalarda,
- Alt ve üst çenede tek taraflı serbest sonlu dişsizlik vakalarında,
- Konjenital diş eksikliği vakalarında,
- Dudak damak yarığı vb. gibi doğumsal anomalilere bağlı, diş ve ilgili kemik doku defektlerinin olduğu vakalarda,

hastaların bilinen rutin protetik diş tedavi yöntemleri ile tedavi edilemeyeceğinin, implant uygulamasının zorunlu olduğunun, üniversite diş hekimliği fakültelerinden cerrahi, protez ve periodontoloji anabilim dallarından en az birer öğretim üyesinin katılımlarıyla oluşacak sağlık kurulu ile karara bağlanması, kararı destekleyen radyografik tetkiklerin sağlık kurulu raporu ekinde yer alması ve kaç adet implant uygulanacağını belirtilmesi şartıyla; her bir çene için en fazla 4 adet SUT eki EK-7 Listesinde yer alan "kemik içi implant uygulaması" işlem bedeli ile her implant için 90 (doksan) TL faturalandırılabilir.

(3) Hareketli ve sabit protezlerin yenilenme süresi 4 (dört) yıldır. Bu süreden önce yenilenen protez bedelleri Kurumca ödenmez.

(4) Ortodontik tedavi ile tedavisi mümkün olmayan iskeletsel anomalili ve/veya doğumsal anomalili (dudak damak yarığı, crouzon sendromu, apert sendromu vb.) hastalarda fonksiyon kaybı, fonasyon bozukluğu durumlarında cerrahi tedavi ile birlikte yapılması gereken ve cerrahi tedavinin tamamlayıcısı olan ortodontik tedaviler hariç olmak üzere 18 yaşını doldurmuş kişilerin ortodontik diş tedavilerine ilişkin giderler Kurumca ödenmez. Ancak 18 yaşını doldurmuş kişinin ortodontik diş tedavisi 5510 sayılı Kanunun genel sağlık sigortasına ilişkin hükümlerinin yürürlük tarihi öncesinde başlamış ve devam ediyor ise söz konusu tedavi bedelleri karşılanır. **(Ek: 29/09/2012-28426/ 10 md. Yürürlük:15/10/2012) Sınıf I, II, III ve ortognatik cerrahide uygulanan ortodontik tedaviler; SUT eki EK-7 listesindeki "7.1 Taniya dayalı ortodontik tedavi işlemleri" bölümünde yer alan işlem kodları üzerinden Kurumca karşılanır.**

4.5.1.A- Kurum ile sözleşmeli resmi sağlık kurum ve kuruluşlarında yapılacak diş tedavileri

(1) Kurum ile sözleşmeli resmi sağlık kurum ve kuruluşlarında yapılan diş tedavi bedellerinin ödenmesinde SUT eki "Diş Tedavileri Puan Listesi" (EK-7) uygulanacaktır. **(Ek: 06/01/2011-27807/2 md. Yürürlük:01/01/2011) Protez tedavilerinde ayrıca döküm işçilik ücreti ödenmez. Protez ücretlerine her türlü malzeme, döküm işçilik ücretleri dâhil olduğundan sağlık kurum veya kuruluşlarınca temin edilmesi zorunlu olup, hastalar tarafından temin edilmesi halinde fatura tutarı hastaya ödenerek sağlık kurum veya kuruluşunun alacağından mahsup edilir. (Ek: 22/06/2012-8331/10 md. Yürürlük: 02/07/2012) Bu listede yer alan işlemler, vakıf üniversiteleri hariç olmak üzere üniversitelerin diş hekimliği fakülteleri tarafından SUT eki EK-7 Listesindeki puanlara % 10 oranında ilave edilerek faturalandırılır. (Ek: 29/09/2012-28426/ 11 md. Yürürlük:15/10/2012) Bu oran, SUT eki EK-7 listesindeki "7.1 Taniya dayalı ortodontik tedavi işlemleri" başlıklı bölümde yer alan ortodontik tedavi işlemlerinde % 20 olarak uygulanır.**

(2) **(Mülga: 06/01/2011-27807/2 md. Yürürlük:01/01/2011)**

~~Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumu tarafından yapılan protez tedavileri ile ilgili olarak yapılması gerekli görülen akrilik veya seramik veneer kron, hassas tutuculu kron, implant üstü kron v.b. metal destekli tek parça kron ve tek parça döküm kronlar ile alt üst çene iskelet dökümü döküm işçilik hizmeti, söz konusu işlemlerin, protez tedavisini yapan sağlık kurumları tarafından yapılmayarak mevzuat hükümlerine dayanılarak başhekimliklere, üniversitelerde ise dekanlıklara organize edilerek yaptırılması ve hastaya fatura düzenlenmesi halinde SUT eki EK-7 listesinde yer alan işlem puanı esas alınarak fatura bedelini aşmamak kaydı ile hastalara ödenir.~~

(3) **(Mülga: 06/01/2011-27807/2 md. Yürürlük:01/01/2011)**

~~(Değişik: 03/6/2010-27600/8 md. Yürürlük:01/06/2010) 01/6/2010-01/1/2011 tarihinden itibaren Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumu veya kuruluşu tarafından yapılan protez tedavileri ile ilgili olarak yapılması gerekli görülen akrilik veya seramik veneer kron, hassas tutuculu kron, implant~~

üstü kron v.b. metal destekli tek parça kron ve tek parça döküm kronlar ile alt üst çene iskelet dökümünün, ilgili sözleşmeli resmi sağlık kurumu ve kuruluşu tarafından yapılması/ hizmet alımı ile sağlanması zorunludur. Bu tarihten itibaren söz konusu işlemlerin protez tedavisini yapan sağlık kurumu veya kuruluşu tarafından sağlanmaması ve hasta tarafından karşılanması halinde fatura bedeli hastaya ödenerek ilgili sağlık kurumu veya kuruluşundan mahsup edilir.

4.5.2. Organ, Doku ve Kök Hücre Nakli Tedavileri

4.5.2.A- Organ nakli

(1) Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılanlara organ veya doku nakline gerek görülmesi halinde, 2238 sayılı “Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında Kanun” hükümleri dikkate alınmak şartıyla, organ veya doku nakli tedavilerine ilişkin giderler ile verici durumundaki kişinin bu tedaviye ilişkin giderleri Kurum tarafından karşılanır.

(2) Kurumca sağlık yardımları karşılanmayan kişilere, organ veya doku vericisi durumunda olan kapsam bölümünde yer alan kişilerin işlemlerine ait bedeller karşılanmaz.

(3) Organ nakli tedavileri, bünyesinde “organ nakli merkezi” bulunan sağlık kurumlarında gerçekleştirilecektir.

(4) Yurtiçinde organın bulunması halinde hastanın organın bulunduğu yere veya organın organ nakli yapılacak merkezin bulunduğu yere getirilmesine ilişkin gidiş-dönüş için nakliye/ transfer masrafları SUT’un [C:\Users\okama\Desktop\ÖZLEM_SUT\AppData\Local\Temp\03062010_REV_İŞLENMİŞ_SUT\25032010.27532.htm](C:\Users\okama\Desktop\ÖZLEM_SUT\AppData\Local\Temp\03062010_REV_İŞLENMİŞ_SUT\25032010.27532.htm) - [IV. YOL, GÜNDELİK, # IV. YOL, GÜNDELİK](#), 5 numaralı maddesi doğrultusunda Kurumca karşılanır.

(5) Ulusal Organ ve Doku Nakli Koordinasyon Merkezince bildirilen her bir kadavra donör için donörü temin eden sağlık kurumuna SUT eki EK-9 Listesi “P911146” kodu ile yer alan “Kadavra donör temini” bedeli ödenir. Söz konusu bedele kadavra organ alım işlemleri dahildir. Kadavradan sadece kornea alınması halinde bu kod faturalandırılmaz.

(6) Herhangi bir diyaliz yöntemiyle tedavisinin mümkün olmadığı (damar yolu girişi olmayan, periton diyalizi uygulanamayan vb.) Kurumla sözleşmeli üçüncü basamak sağlık kurumları sağlık kurulu raporu ile belgelenen hastalar hariç olmak üzere, ABO kan grubu uyumsuz böbrek nakline ilişkin giderler Kurumca karşılanmaz. ABO uyumsuz böbrek nakli yapılacak hastalara uygulanacak aferez işlemi ve bu işlemde kullanılacak tıbbi malzeme bedelleri ayrıca faturalandırılmaz.

4.5.2.B- Doku ve kök hücre nakli tedavileri

4.5.2.B-1- Kemik İliği Nakli

(1) Kemik iliği nakli tedavilerinde; hastaların anne, baba, kardeş ve çocuklarından, HLA doku grubu uyumlu verici bulmak amacı ile yapılan doku uyumluluk testlerinin giderleri (moleküler veya serolojik testler) ile bu adaylar arasından uygun vericisi bulunamayan hastaların, toplam 15 adayı geçmemek üzere akrabaları veya akraba evliliklerinde aralarında kan bağı olan dördüncü dereceye kadar akrabalarından 30 adayı geçmemek üzere (dördüncü derece dahil) HLA doku grubu belirleme testlerinin giderleri, Kurum tarafından ödenir.

(2) Aile içi ve/veya genişletilmiş aile taraması sonucu uygun verici bulunmadığı takdirde; Kurum internet sitesinde yayımlanan “**Kemik İliği Doku Bilgi Bankaları Listesi**” nde yer alan yurt içindeki kemik iliği doku bilgi bankalarınca, öncelikle yurt içi verici kaynakları taranacak olup tarama sonucu uygunluk gösteren kemik iliği verici adayı bulunamaması veya tarama süresi bir ayı geçtiğinde, yurt dışı verici kaynaklarının taranmasına da başlanabilecektir.

(3) Yurt içindeki kemik iliği doku bilgi bankaları arası akraba dışı birinci aşama kemik iliği verici taraması taleplerinde sevk istenmeyecektir. Kemik iliği doku bilgi bankalarınca birinci aşama işlemlerin SUT eki EK-8 Listesinde yer alan “705.090” ve “705.110” işlem kodları üzerinden, adres, serolojik yöntem doku tipi doğrulama ve onay alma işlemlerinin “705.100” ve “705.120” işlem kodları üzerinden faturalandırılması gerekmektedir.

(4) Yurt içi ön taramalarda belirlenen verici adaylarının, Kurum internet sitesinde yayımlanan “**Doku Tipleme Laboratuvarları Listesi**” nde yer alan laboratuvarlarda yapılan yüksek çözünürlük DNA testi ile HLA doku grubu doğrulama testleri giderleri, toplam 25 adayı geçmemek üzere Kurum tarafından karşılanır.

(4) **(Değişik: 15/10/2010-27730/6 md. Yürürlük:15/10/2010)** Yurt içi ön taramalarda belirlenen verici adaylarının, Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış ve çalışma izni verilmiş doku tipleme laboratuvarlarında yapılan yüksek çözünürlük DNA testi ile HLA doku grubu doğrulama testleri giderleri, toplam 25 adayı geçmemek üzere Kurum tarafından karşılanır.

(5) Akraba dışı kemik iliği vericisinin ülkemizde bulunması halinde “yurt içi kemik iliği temini” bedeli SUT eki EK-9 Listesi üzerinden kemik iliği doku bilgi bankasına fatura karşılığı fatura bedelini aşmamak üzere ödenir.

(6) ~~Tedavisi için kemik iliği nakli gereken ve yurt içinde uygun vericisi bulunmadığı ülkemizdeki kemik iliği doku bilgi bankalarınınca rapor edilen hastalar için, yurtdışındaki kemik iliği bankaları aracılığı ile 8/8 ile 10/10 a kadar doku tipi uyumu gösteren (HLA A, B, C, DR, DQ düşük çözünürlük ve HLA DR, HLA C, HLA DQ yüksek çözünürlükte) kan örnekleri (bir defada en fazla 10, toplamda 25 kişiyi geçmemek üzere) beklemeden ilgili yurt içi doku bankası tarafından gerekçesi veya aciliyeti belgelendirilmek kaydıyla yurt dışı laboratuvarlarında veya yurda getirtilerek Kurum internet sitesinde yayımlanan “~~Doku Tipleme Laboratuvarları Listesi~~” nde yer alan yurt içi laboratuvarlarda, yüksek çözünürlükte DNA yöntemi ile HLA doku grubu analizine (doğrulama testine) tabi tutulur. Bu testlerin bedelleri Kurum tarafından karşılanır.~~

(6) **(Değişik: 15/10/2010-27730/6 md. Yürürlük:15/10/2010)** Tedavisi için kemik iliği nakli gereken ve yurt içinde uygun vericisi bulunmadığı ülkemizdeki kemik iliği doku bilgi bankalarınınca rapor edilen hastalar için, yurtdışındaki kemik iliği bankaları aracılığı ile 8/8 ile 10/10 a kadar doku tipi uyumu gösteren **(Değişik: 06/01/2011-27807/3 md. Yürürlük:01/04/2010)** ~~(HLA A, B, C, DR, DQ düşük çözünürlük ve HLA DR, HLA C, HLA DQ yüksek çözünürlükte)~~ (HLA A, B, C, DR, DQ) kan örnekleri (bir defada en fazla 10, toplamda 25 kişiyi geçmemek üzere) beklemeden ilgili yurt içi doku bankası tarafından gerekçesi veya aciliyeti belgelendirilmek kaydıyla yurt dışı laboratuvarlarında veya yurda getirtilerek Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış ve çalışma izni verilmiş Doku Tipleme Laboratuvarlarında yüksek çözünürlükte DNA yöntemi ile HLA doku grubu analizine (doğrulama testine) tabi tutulur. Bu testlerin bedelleri Kurum tarafından karşılanır.

(7) Uluslararası kemik iliği bankalarından yapılan taramalarda uyumlu verici adayı bulunamayan veya acil nakil gereken hastalar için hastaya nakil yapacak merkez ve hastanın hekimi onaylıyorsa, yüksek çözünürlüklü HLA C veya yüksek çözünürlüklü HLA DQB testlerinden biri yapılmak kaydıyla, daha az doku uyumu gösteren kordon kanı araştırılır ve uygun bulunursa getirtilir.

(8) Nakil için kullanılacak ürünün ülkemize getirilmesi işlemleri, yurtiçi doku bankasının kendisi tarafından; mevcut seçenekler (yurtiçi-yurtdışı doku bankası kuryesi, uluslar arası kurye firmaları) ve ekonomik koşullar dikkate alınarak yürütülür. Bu konu ile ilgili gerekli belgeleri istenildiğinde sunmak üzere temin eder.

(9) Kemik iliğinin Türkiye’deki nakil merkezine getirilme masrafları, Amerika kıtası ve Avustralya kıtası için 4.500 (dörtbinbeşyüz) Euro karşılığı TL’sını, diğer ülkeler için 2.000 (ikibin) Euro karşılığı TL’sını, kordon kanının taşıma tankı ile nakil merkezine getirilme ve tankın geri iletilme masrafları 5.000 (beşbin) Euro karşılığı TL sını geçmemek şartıyla fatura karşılığı Kurumca ödenir. Masraflara; yurtdışı birimi ile yapılacak organizasyon işlemleri (telefon, faks vb.), kemik iliği bankası kuryesince taşınması (vize, uçak bileti vb.)ve konaklama bedeli dâhildir. Bankanın kuryesinin olmadığı durumlarda kemik iliği/kordon kanı Türkiye’deki nakil merkezine yabancı ülkenin kuryesi tarafından getirtilir.

(10) ~~Yurtdışından kemik iliği/ kordon kanı getirtilme sürecinde, yurtdışı kaynaklı verici taraması, vericinin ileri testleri, sağlık kontrol masrafları, kan örneği getirtilme ve transferlerin bedeli, kök hücre toplanması, yurtdışı doku bankası tarafından hastaya bağlı nedenlerle kök hücre toplanmasının durdurulmasında ortaya çıkan “işlem iptal bedeli”, kordon kanı saklama bedeli (2 yıla kadar) gibi işlemlerin her biri için Dünya Kemik İliği Vericileri Birliğine (WMDA) üye bankalar tarafından her doku bankasınınca farklı olarak belirlenebilen ücretler ile aktivasyon ücreti, Kurumca (İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi tarafından) yurtdışı veya yurt içi kemik iliği doku bilgi bankasına avans şeklinde ya da yurtdışı ilgili banka hesaplarına havale edilerek ödenir. Avans üç ay içerisinde belge karşılığında kapatılır. Şahsa fatura düzenlenmiş ise bakmakla yükümlü sigortalıya ödenir. Yurt içi kemik iliği doku bilgi bankası bu konu ile ilgili gerekli belgeleri (fatura, kimlik, sigorta bilgileri, epikriz, konsey kararı, sağlık kurulu raporu, arama formları vb.) istenildiğinde sunmak üzere temin eder.~~

(10) **(Değişik: 03/6/2010-27600/9 md. Yürürlük:01/04/2010)** Yurtdışından kemik iliği/ kordon kanı getirtilme sürecinde, yurtdışı kaynaklı verici taraması, vericinin ileri testleri, sağlık kontrol masrafları, kan örneği getirtilme ve transferlerin bedeli, kök hücre toplanması, yurtdışı doku bankası tarafından hastaya bağlı nedenlerle kök hücre toplanmasının durdurulmasında ortaya çıkan “işlem iptal bedeli”, toplanmış olan kemik iliğinin hastaya bağlı sebeplerle uygulanmasının ertelenmesi durumunda “erteleme ücreti”, kordon kanı saklama bedeli (2 yıla kadar) gibi işlemlerin her biri için Dünya Kemik İliği Vericileri Birliğine (WMDA) üye bankalar tarafından her doku

bankasınca farklı olarak belirlenebilen ücretler ile aktivasyon ücreti, Kurumca (İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi tarafından) yurtdışı veya yurt içi kemik iliği doku bilgi bankasına avans şeklinde ya da yurtdışı ilgili banka hesaplarına havale edilerek ödenir. Avans üç ay içerisinde belge karşılığında kapatılır. Şahsa fatura düzenlenmiş ise kişiye ödenir. Yurt içi kemik iliği doku bilgi bankası bu konu ile ilgili gerekli belgeleri (fatura, kimlik, sigorta bilgileri, epikriz, konsey kararı, sağlık kurulu raporu, arama formları vb.) istenildiğinde sunmak üzere temin eder. 01/04/2010 tarihi öncesine ait olan “aktivasyon” ve “erteleme” işlemlerine ait fatura bedellerinin ödenmesinde de bu fıkra hükümleri uygulanır.

(Değişik: 22/06/2012-28331/11 md. Yürürlük: 02/07/2012)

~~(11) Kemik iliği nakli (hematopoietik kök hücre nakli) tedavisi, Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış ve çalışma izni almış kemik iliği nakli merkezlerince uygulanır.~~

(11) Kemik iliği nakli (hematopoietik kök hücre nakli) tedavisi, Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış ve çalışma izni almış kemik iliği nakli merkezlerince uygulanır. Kemik iliği nakli tedavisi bedelleri SUT eki EK-9 Listesinde yer alan “KEMİK İLİĞİ NAKLİ” başlığı altındaki işlem puanları esas alınarak Kurumca karşılanır.

4.5.2.B-2- Mezenkimal kök hücre (MKH)

(1) Sağlık hizmeti sunucularınca;

a) Allojenik kemik iliği nakli planlanan hastalarda yüksek GVHD gelişme riski,

b) Allojenik kemik iliği nakli yapılan hastalarda steroid dirençli GVHD gelişmesi,

olgularında yapılan mezenkimal kök hücre nakli tedavi bedeli, söz konusu durumların sağlık kurulu raporunda belirtilmesi ve düzenlenen raporun Sağlık Bakanlığı tarafından her hasta için ayrı ayrı onaylanarak mezenkimal kök hücre nakli uygulamasına izin verilmesi halinde Kurumca karşılanır.

(2) Mezenkimal kök hücre nakli tedavisi için gerekli sağlık kurulu raporu, Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış ve çalışma izni almış kemik iliği nakli merkezlerinin bulunduğu sağlık hizmeti sunucularınca düzenlenecek ve söz konusu tedavi bu merkezlerde uygulanabilecektir.

(3) “Mezenkimal kök hücre nakli (mezenkimal kök hücre üretimi dahil)” işlemi SUT eki EK-8 Listesinde 704.981 kodu ile yer almakta olup söz konusu işlem bedelinin faturalandırılabilmesi için mezenkimal kök hücre üretiminin Sağlık Bakanlığı tarafından Kök Hücre Üretim Merkezi olarak tanımlanan merkezlerde yapılmış olması şarttır.

(4) Mezenkimal kök hücre nakli tedavisi kemik iliği nakil bedellerine dahil olmayıp ayrıca faturalandırılabilir. Ancak mezenkimal kök hücre nakli, allojenik kemik iliği nakli sonrası 60 gün içerisinde uygulandığı takdirde kemik iliği nakli bedeline ilave olarak sadece SUT eki EK-8 Listesinde yer alan 704981 numaralı işlem bedeli faturalandırılabilir.

4.5.3. Finansmanı Sağlanan Kişiyne Yönelik Koruyucu Sağlık Hizmetleri

4.5.3-A- Sağlık Bakanlığı Genişletilmiş Bağışıklama Programı kapsamına dahil olmayan aşı bedelleri, kronik böbrek yetmezliği, kistik fibrozis, KOAH, kanser, HIV/AIDS enfeksiyonu, splenektomi olanlar ve immünsupresif tedaviye bağlı olarak bağışıklık durumu olumsuz etkilendiği için enfeksiyon hastalıklarının daha ağır seyrettiği yüksek riskli kişilerin bu durumlarını belgeleyen sağlık raporuna istinaden ödenir.

4.5.3-B- Grip aşısı bedeli; 65 yaş ve üzerindeki kişiler ile yaşlı bakımevi ve huzurevinde kalan kişilerin bu durumlarını belgelendirmeleri halinde sağlık raporu aranmaksızın; astım dâhil kronik pulmoner ve kardiyovasküler sistem hastalığı olan erişkin ve çocuklar, diabetes mellitus dâhil herhangi bir kronik metabolik hastalığı, kronik renal disfonksiyonu, hemoglobinopatisi veya immün yetmezliği olan veya immünsupresif tedavi alan erişkin ve çocuklar ile 6 ay-18 yaş arasında olan ve uzun süreli asetil salisilik asit tedavisi alan çocuk ve adolesanların hastalıklarını belirten sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edildiğinde yılda bir defaya mahsus olmak üzere ödenir.

4.5.3-C- Pnömonokok aşısı bedeli (polisakkarit); iki yaş üstü çocuklarda ve erişkinlerde, aspleni, dalak disfonksiyonu, splenektomi (medikal, cerrahi ve otosplenektomi) yapılan veya planlanan olgular, orak hücre hastalığı, çölyak sendromu, immünsupresif tedavi, radyasyon tedavisi, organ transplantasyonu ve HIV tüm evreleri dahil tedaviye veya hastalıklara bağlı immün yetmezlik ve immün baskılanma durumları, kronik renal hastalık ve nefrotik sendrom, kronik kalp hastalıkları, astım dahil kronik akciğer hastalıkları, siroz dahil kronik karaciğer hastalıkları, diabetes mellitus dahil herhangi bir kronik metabolik hastalığı, hemoglobinopati, doğuştan ve edinilmiş kraniyal defektler ve dermal sinüsler dahil beyin omurilik sıvısı sızıntısına sebep olan durumlarda, hastalıklarını belirten sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilmesi halinde 5 yılda bir ödenir. 65 yaş ve üzerindeki kişilere rapor aranmaksızın beş yılda bir defa olmak üzere bedelleri ödenir.

4.5.3-D- Hepatit A aşısı bedeli; Kronik karaciğer hastalığı olan veya pıhtılaşma faktörü konsantresi alan ve Hepatit A seronegatif olan; 1 yaş üzeri çocuklar ve erişkinlerde, hastalıklarını belirten sağlık raporuna dayanarak tüm hekimlerce reçete edilmesi halinde en fazla yılda iki kez ödenir.

4.5.3-E- Genetik hastalıkların prenatal tanısı için yapılan tetkikler.

4.5.3-F- Sünnet.

4.5.4. Diğer Bazı Tetkik ve Tedavi Yöntemleri

4.5.4.A- ESWL metodu ile yapılacak taş kırdırma tedavileri

(1) Böbrek ve üreter taşlarından kaynaklanan rahatsızlıklarının ESWL yöntemi ile yapılacak taş kırdırma tedavileri için gerekli olan tek hekim raporu, üroloji veya çocuk cerrahisi uzman hekimlerince düzenlenecektir. Düzenlenen rapor en fazla 3 (üç) seans için kabul edilir.

(2) Radyolojik veya sonografik bulgular dikkate alınarak düzenlenecek raporlarda kırılacak taşın sayısı ve “mm” cinsinden boyu mutlaka gösterilecektir.

(3) ESWL tedavisi, SUT eki “**Taniya Dayalı İşlem Listesi**” ndeki (**EK-9**) puanlar esas alınarak faturalandırılır. Altı aylık zaman dilimi içerisinde aynı taraf böbrek ve/ veya üreterdeki taş için toplam üç seanstan fazlasına ödeme yapılmayacaktır. Hastaya birden fazla seans uygulanması halinde tüm seanslar aynı dönem faturasında belirtilecektir. İkinci ve üçüncü seanslar için radyolojik veya sonografik bulgulara ait belgeler fatura ekinde Kuruma gönderilecektir. Tedavi sonucunu ve ilave tedavi gerekip gerekmediğini bildirir rapor ilgili hekim tarafından düzenlenir. Düzenlenen raporun aslı hasta dosyasında kalmak üzere bir örneği hastaya verilir.

(4) Bu puanlara, tedavi sırasında yapılan tetkik, tahlil ve röntgen için kullanılan ilaç ve her türlü malzeme bedeli dâhil olup, bunlar için ayrıca bir ödeme yapılmayacaktır.

4.5.4.B- Hiperbarik oksijen tedavisi

(1) Hiperbarik oksijen tedavisi bedelleri, bünyesinde hiperbarik oksijen tedavi merkezi bulunan Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumunda veya “Hiperbarik Oksijen Tedavisi Uygulanan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik” kapsamında faaliyet sürdüren Kurumla sözleşmeli özel merkezlerde yapılması halinde Kurumca karşılanır.

(2) Acil durumlar hariç olmak üzere HBO tedavisi için, ikinci veya üçüncü basamak sağlık kurumları tarafından sağlık kurulu raporu düzenlenecek olup sağlık kurulu raporunda;

a) Tanı;

b) Öncesinde uygulanan tıbbi ve/veya cerrahi tedaviler;

c) Uygulanması istenilen seans sayısı;

yer alacaktır.

(3) Raporunda belirtilen seans sayısı, aşağıdaki tabloda belirtilen “İlk sevkte seans sayısı” sütununda yer alan seans sayısını geçemez. Ancak, bu seans sayılarını aşan seanslarda tedavinin

devamının gerekmesi halinde, tabloda belirtilen “Maksimum toplam seans sayısı” sütunundaki seans sayıları aşılmamak kaydıyla, ~~(Mülga: 06/01/2011-27807/4 md. Yürürlük:01/01/2011)~~ ilk raporu düzenleyen sağlık hizmeti sunucusuna ikinci bir sağlık kurulu raporu düzenlenecektir. ~~(Ek: 06/01/2011-27807/4 md. Yürürlük:01/01/2011)~~ Maksimum toplam seans sayısı; aynı tanı ve aynı lokalizasyonda (baş, gövde, sol alt ekstremit, sol üst ekstremit, sağ alt ekstremit, sağ üst ekstremit) bir yıl için geçerlidir. Sekestrektomi, minör amputasyon, majör amputasyon durumu yeni vaka gibi değerlendirilir. Dördüncü fıkrada sayılan acil durumlar için maksimum toplam seans sayısı; her bir atak (vaka) için geçerlidir.

(4) ~~(Değişik:06/01/2011-27807/4 md. Yürürlük:01/01/2011)~~ Acil durumlarda (dekompresyon hastalığı, hava ve gaz embolisi, karbon monoksit zehirlenmesi, siyanit zehirlenmesi, akut duman inhalasyonu gibi), bu durumların tedaviyi yapan hekim tarafından imzalanmış bir belge ile belgelendirilmesi şartıyla sağlık kurulu raporu aranmaz. Ancak acil durumlar için “İlk sevkte seans sayısı” sütununda yer alan seans sayılarının aşılması halinde ikinci veya üçüncü basamak sağlık kurumları tarafından sağlık kurulu raporu düzenlenecektir. ~~Acil durumlarda (dekompresyon hastalığı, hava veya gaz embolisi, karbon monoksit veya siyanit zehirlenmesi, anoksik/hipoksik ensefalopati, akut duman inhalasyonu, gazlı gangren, kompartman sendromu, santral retinal arter tıkanıklığı ve nekrotizan yumuşak doku enfeksiyonunda) bu durumun tedaviyi yapan hekim tarafından imzalanmış bir belge ile belgelendirilmesi şartıyla sağlık kurulu raporu aranmaz. Ancak acil durumlar için “İlk sevkte seans sayısı” sütununda yer alan seans sayılarının aşılması halinde ikinci veya üçüncü basamak sağlık kurumları tarafından sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.~~

(5) Tedavi basıncı hastanın durumuna göre merkez doktoru tarafından belirlenecektir.

(6) Sualtı hekimliği ve hiperbarik tıp uzmanının görev yaptığı resmi sağlık kurumu bünyesinde yapılan hiperbarik oksijen tedavi bedellerinin ödenebilmesi için, bu hekime düzenlenen sağlık raporu geçerli kabul edilir.

(7) HBO tedavisine raporun düzenlenme tarihinden itibaren en geç 10 gün içerisinde başlanmalıdır. Tedaviye başladıktan sonra merkezin hekimi tarafından da uygun görülme kaydıyla tedaviye bir defada kesintisiz en fazla yedi gün ara verilebilir. Tedaviye yedi günden daha uzun süre kesintisiz ara verilmesi halinde tedavi bedelleri daha sonraki seanslar için ödenmez.

(8) Bir hasta için günde en fazla bir seans HBO faturalandırılabilir. Ancak ~~(Ek: 06/01/2011-27807/4 md. Yürürlük:01/01/2011)~~ ani işitme kaybı ve acil hastalarda, tedavinin başladığı gün dahil en fazla yedi gün boyunca günde birden fazla seans HBO tedavisi faturalandırılabilir.

(9) ~~(Değişik:06/01/2011-27807/4 md. Yürürlük:01/01/2011)~~ Ani işitme kaybında HBO tedavi bedelinin ödenebilmesi için, tanı konulmasını takiben bir ay içinde HBO tedavisine başlanmış olması gerekmektedir. Bu hastalarda haftada bir odyolojik test yapılır. Tedaviye başlandıktan iki hafta sonunda 10 dB’lik bir düzelme yoksa tedavi bedelleri daha sonraki seanslar için ödenmez. Her “ani işitme kaybı atağı” ayrı olarak değerlendirilir. ~~Ani işitme kaybında HBO tedavi bedelinin ödenebilmesi için, tanı konulmasını takiben bir ay içinde HBO tedavisine başlanmış olması gerekmektedir. Bu hastalarda on seansta bir odyolojik test yapılır. 20 nei seans sonunda saf ses ortalamasında 20 dB’lik bir düzelme yoksa tedavi bedelleri daha sonraki seanslar için ödenmez. Her “ani işitme kaybı atağı” ayrı olarak değerlendirilir.~~

(10) Santral retinal arter tıkanıklığında HBO tedavi bedelinin ödenebilmesi için, tanı konulmasını takiben 5 gün içinde HBO tedavisine başlanmış olması gerekmektedir.

(11) Hipoksik / anoksik ensefalopati tanısında HBO tedavi bedelinin ödenebilmesi için, tanı konulmasını takiben ilk 48 saat içinde HBO tedavisine başlanmış olması gerekmektedir.

(12) HBO seans süresi tekli basınç odasında en az 90 dakika, çoklu basınç odasında en az 2 saat olarak kabul edilir.

(13) HBO tedavi bedelleri sadece aşağıda belirtilen endikasyonlarda SUT eki EK-9 Listesinde yer alan bedeller üzerinden faturalandırılır.

ENDİKASYON	İLK SEVKTE SEANS SAYISI	MAKSİMUM TOPLAM SEANS SAYISI
Dekompresyon hastalığı	20	40
Hava veya gaz embolisi	20	40
Karbonmonoksit, siyanid zehirlenmesi, akut duman	5	30

inhalasyonu		
Gazlı gangren	10	50
Yumuşak dokunun nekrotizan enfeksiyonları (derialtı, kas, fasya)	20	50
Crush yaralanmaları, kompartman sendromu, diğer akut travmatik iskemiler	20	50
Yara iyileşmesinin geciktiği durumlar (diyabetik veya non-diyabetik)	30	60
Kronik refrakter osteomyelit	40	80
Radyasyon nekrozları	30	60
Tutması şüpheli deri flepleri ve greftleri	20	30
Termal yanıklar	20	30
Beyin absesi	20	40
Anoksik ansefalopati	20	50
Ani işitme kaybı (Değişik:06/01/2011-27807/4 — md. Yürürlük:01/01/2011)	1020	40
Retinal arter oklüzyonu	20	40
Kafa kemikleri, sternum ve vertebraların akut osteomyelitleri	40	80

(14) SUT'un yürürlük tarihinden önce düzenlenen sağlık raporuna istinaden SUT'un yürürlük tarihinden önce başlayan hiperbarik oksijen tedavileri, yeniden sağlık raporu düzenlenmeksizin raporda belirtilen tedavi süresi bitinceye kadar raporun düzenlendiği tarihte geçerli olan Tebliğ hükümlerine göre sağlanmaya devam edilecek olup SUT'un yürürlük tarihinden itibaren uygulanan seanslar bu Tebliğ eki EK-9 Listesinde yer alan puanlar esas alınarak faturalandırılacaktır.

4.5.4.B- (Değişik: 21/01/2012-28180/16 md. Yürürlük: 21/01/2012) Hiperbarik Oksijen Tedavisi

(1) Hiperbarik oksijen tedavisi bedelleri, bünyesinde hiperbarik oksijen tedavi merkezi bulunan Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumunda veya "Hiperbarik Oksijen Tedavisi Uygulanan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik" kapsamında faaliyet sürdüren Kurumla sözleşmeli özel merkezlerde yapılması halinde Kurumca karşılanır.

(2) Acil durumlar hariç olmak üzere HBO tedavisi için, ikinci veya üçüncü basamak sağlık kurumları tarafından sağlık kurulu raporu düzenlenecektir. Ancak resmi sağlık kurumu bünyesinde Sualtı Hekimliği ve Hiperbarik Tıp ile Hava ve Uzay Hekimliği uzman hekimlerinden herhangi biri tarafından düzenlenen tek uzman hekim raporu da geçerli olacaktır. Uzman hekim raporunda/sağlık kurulu raporunda; tanı ile uygulanması istenilen seans sayısı yer alacaktır.

(3) Raporda belirtilen seans sayısı, SUT Eki "Hiperbarik Oksijen Tedavisi Uygulama Listesi"nde (EK-9/D) belirtilen "İlk sevkte seans sayısı" sütununda yer alan seans sayısını geçemez. Ancak, bu seans sayılarını aşan seanslarda tedavinin devamının gerekmesi halinde, SUT eki EK-9/D listesinde belirtilen "Maksimum toplam seans sayısı" sütunundaki seans sayıları aşılmamak kaydıyla, ikinci bir sağlık kurulu raporu düzenlenecektir. Maksimum toplam seans sayısı; aynı tanı ve aynı lokalizasyonda (baş, gövde, sol alt ekstremitte, sol üst ekstremitte, sağ alt ekstremitte, sağ üst ekstremitte) bir yıl için geçerlidir. Sekestrektomi, minör amputasyon, majör amputasyon durumu yeni vaka gibi değerlendirilir. Dördüncü fıkrada sayılan acil durumlar ve ani işitme kaybı için maksimum toplam seans sayısı; her bir atak (vaka) için geçerlidir.

(4) Acil durumlarda (dekompresyon hastalığı, hava veya gaz embolisi, karbon monoksit veya siyanit zehirlenmesi, anoksik/hipoksik ensefalopati, akut duman inhalasyonu, gazlı gangren, kompartman sendromu, santral retinal arter tıkanıklığı ve nekrotizan yumuşak doku enfeksiyonunda) bu durumun sevk eden veya hiperbarik oksijen tedavisini yapan hekim tarafından imzalanmış bir belge ile belgelendirilmesi şartıyla sağlık kurulu raporu aranmaz. Ancak acil durumlar için "İlk sevkte seans sayısı" sütununda yer alan seans sayılarının aşılması halinde bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan hükümler doğrultusunda rapor düzenlenecektir.

(5) Tedavi basıncı hastanın durumuna göre tedavinin yapıldığı merkezin uzman hekimi tarafından belirlenecektir.

(6) HBO tedavisine raporun düzenlenme tarihinden itibaren en geç 10 gün içerisinde başlanmalıdır. Tedaviye başladıktan sonra tedavinin yapıldığı merkezin uzman hekiminin onayı ile tedaviye bir defada kesintisiz en fazla yedi gün ara verilebilir. Tedaviye yedi günden daha uzun süre kesintisiz ara verilmesi halinde maksimum seans sayısı dikkate alınarak bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan hükümler doğrultusunda yeni rapor düzenlenecektir.

(7) Bir hasta için günde en fazla bir seans HBO uygulaması bedeli Kurumca karşılanır. Ancak ani işitme kaybı ve acil hastalarda, tedavinin başladığı gün dahil en fazla yedi gün boyunca günde birden fazla seans HBO uygulaması bedeli Kurumca karşılanır.

~~(8) Ani işitme kaybında HBO uygulaması bedelinin ödenebilmesi için, tanı konulmasını takiben bir ay içinde HBO uygulamasına başlanmış olması gerekmektedir. Bu hastalarda on seansta bir odyolojik test yapılır. 20 nci seans sonunda saf ses ortalamasında 20 dB'lik bir düzelme yoksa tedavi bedelleri daha sonraki seanslar için ödenmez.~~

(8) **(Değişik: 29/09/2012-28426/ 12 md. Yürürlük:15/10/2012)** Ani işitme kaybı tedavisi için düzenlenen raporda; ani işitme kaybının son 30 gün içinde odyolojik test ile tespit edildiğine ilişkin bilginin yer alması gerekmektedir. 20 nci seans sonunda saf ses ortalamasında 20 dB'lik bir düzelme yoksa tedavi bedelleri daha sonraki seanslar için ödenmez.

(9) Santral retinal arter tıkanıklığında HBO tedavi bedelinin ödenebilmesi için, tanı konulmasını takiben 5 gün içinde HBO tedavisine başlanmış olması gerekmektedir.

(10) Hipoksik/ anoksik ensefalopati tanısında HBO tedavi bedelinin ödenebilmesi için, tanı konulmasını takiben ilk 5 gün içinde HBO tedavisine başlanmış olması gerekmektedir.

(11) HBO seans süresi tekli basınç odasında en az 90 dakika, çoklu basınç odasında en az 2 saat olarak kabul edilir.

(12) HBO tedavi bedelleri sadece SUT Eki EK-9/D Listesinde belirtilen endikasyonlar ve ICD-10 tanı kodları dikkate alınarak SUT eki EK-9 Listesinde yer alan bedeller üzerinden Kurumca karşılanır.

4.5.4.C- Radyo cerrahi yöntemleri ile tedavi

~~(1) Kurumca radyo cerrahi yöntemleri ile tedavi bedellerinin karşılanabilmesi için; radyasyon onkolojisi uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gerekmektedir.~~

~~(1) **(Değişik: 03/06/2010-27600/10 md. Yürürlük:03/06/2010)** Kurumca radyo cerrahi yöntemleri ile tedavi bedellerinin karşılanabilmesi için; cyberknife tedavisinde radyasyon onkolojisi uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu, gammaknife tedavisinde en az iki beyin cerrahi uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gerekmektedir.~~

(1) **(Değişik: 21/01/2012-28180/17 md. Yürürlük: 21/01/2012)** Kurumca radyo cerrahi yöntemleri ile tedavi bedellerinin karşılanabilmesi için; cyberknife tedavisinde radyasyon onkolojisi uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu, gammaknife tedavisinde en az 2 (iki) beyin cerrahi ve en az 1(bir) radyasyon onkolojisi uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gerekmektedir.

(2) Radyo cerrahi yöntemleri ile tedavinin; lokal tedavi endikasyonu bulunan cerrahi, medikal ve klasik radyoterapiye cevap vermeyen veya uygun olmayan, aşağıda sıralanan olgularda uygulanması halinde bedelleri, SUT eki EK-9 Listesinde yer alan puanlar esas alınarak faturalandırılır.

(3) Radyocerrahi işlem bedeli ödenecek hastalıklar;

a) İntrakranial benign, malign lezyonlar,

b) Baş boyun tümörleri,

c) Primer akciğer veya primeri kontrol altında 1-3 akciğer metastazı,

ç) Primer karaciğer veya primeri kontrol altında 1-3 karaciğer metastazı,

d) Primer spinal veya primeri kontrol altında 1-3 spinal metastazı,

e) Pankreas tümörü,

f) Retroperitoneal tümörler,

g) Prostat kanseri (T1,T2; Gleason≤7; PSA<20 olmalı),

ğ) Primeri kontrol altında ve 1-3 beyin metastazı.

(4) Cyberknife (stereotaktik radyo cerrahi) uygulama bedeli, ilk uygulamayı müteakip tedavi sürecinde yapılacak 5 seans uygulamayı kapsar.

(5) Hastanın müracaat ettiği sağlık kurumunca sağlık kurulu raporu düzenlenerek radyo cerrahi yöntemleri için başka bir sağlık kurumuna sevk edilmesi halinde tedaviyi gerçekleştiren sağlık kurumunca MR, BT, DSA, PET-CT bedeli fatura edilemez.

4.5.4.Ç- Ekstrakorporeal fotoferez tedavisi

(1) Ekstrakorporeal fotoferez tedavi bedellerinin ödenebilmesi için; üniversite hastaneleri ile eğitim ve araştırma hastaneleri tarafından sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gerekmektedir.

(2) Ekstrakorporeal fotoferez tedavisinin;

a) Kutanöz T hücreli lenfomalarda,

b) Graft Versus Host Hastalığı,

c) Sezary Sendromu,

ç) Pemfigus Vulgaris,

d) Psöriasis,

e) Solid organ nakillerinde doku reddinin önlenmesi (kalp, akciğer, böbrek nakillerinde), nedeniyle uygulanması halinde bedelleri Kurumca karşılanır.

(3) Sağlık kurulu raporunda uygulanacak tedavi programı ve süresi ayrıntılı olarak belirtilecek ve Sağlık Bakanlığınca oluşturulan “Aferez-Fotoferez Danışma Komisyonu”nun uygun görüşü alınacaktır.

(4) Kutanöz T hücreli lenfoma ve bunun alt grupları olan Mikozis Funguodis, Sezary sendromu endikasyonlarında hastanın ilk 6 aylık tedavisi için Sağlık Bakanlığı Aferez-Fotoferez Danışma Komisyonunun uygun görüşüne gerek yoktur.

(5) Ayakta veya yatarak tedavi gören hastalara uygulanan her bir seans ekstrakorporeal fotoferez tedavisi, SUT eki EK-8 Listesinde yer alan 704.941 kod numaralı ve 704.940 kod numaralı işlemler üzerinden sağlık kurumlarınca faturalandırılır ve bedelleri Kurumca ödenir. SUT eki EK-8 Listesi 704.941 kod no’lu “Ekstrakorporeal Fotoferez Tedavisi” işlem puanına, tedavide kullanılan işlem kiti, fistül iğnesi, **(Değişik: 06/04/2011-27897/1 md. Yürürlük:01/04/2010) uvadex fotoferez tedavisi endikasyonu olan metoksipsoralen**, UV-A lambaları, izotonik serum, heparin, erişim katateri dâhildir.

(6) Ekstrakorporeal fotoferez tedavisi en fazla altı aylık tedavi programı için ödenir. Ancak, hastanın klinik tablosunun tedavinin sürdürülmesini gerektirmesi ve bu durumun tıbbi gerekçeleri ile tedavi süresinin sağlık kurulu raporu ile tespit edilmesi ve Aferez-Fotoferez Danışma Komisyonunca da onaylanması kaydıyla tedavi kesin sonuç alınana kadar uzatılabilir.

4.5.4.D- Diyaliz tedavileri

4.5.4.D-1- Hemodiyaliz tedavileri

(1) Kronik böbrek yetmezliği tanısı konulan ve diyaliz tedavisi alması gerektiği erişkin/çocuk nefroloji uzman hekimi, iç hastalıkları veya çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenecek tek hekim raporu ile belgelendirilen diyaliz hastaları, bu tedavilerini sözleşmeli resmi sağlık kurumlarında veya 8/5/2005 tarihli ve 25809 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Diyaliz Merkezleri Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uygun olarak açılan Kurumla sözleşmeli özel diyaliz merkezlerinde yaptırabilirler. Akut böbrek yetmezliği tanısıyla yapılan diyaliz işlemlerinde hekim raporu aranmaz.

(1) **(Değişik: 06/8/2010-27664/2 md. Yürürlük:06/08/2010)** Kronik böbrek yetmezliği tanısı konulan ve diyaliz tedavisi alması gerektiği erişkin/çocuk nefroloji uzman hekimi tarafından düzenlenecek tek hekim raporu ile belgelendirilen diyaliz hastaları, bu tedavilerini sözleşmeli resmi sağlık kurumlarında veya 18/6/2010 tarih ve 27615 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Diyaliz Merkezleri Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uygun olarak açılan Kurumla sözleşmeli özel diyaliz merkezlerinde yaptırabilirler. Hemodiyaliz raporları, hastanın bulunduğu ilde nefroloji uzmanı bulunmaması durumunda sertifikalı uzman tabip tarafından da düzenlenebilir. Daha önce düzenlenen ve düzenlendiği tarih itibarıyla uygulamada olan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğine uygun sağlık raporları geçerlidir. Akut böbrek yetmezliği tanısıyla yapılan diyaliz işlemlerinde hekim raporu aranmaz.

(2) Hemodiyaliz tedavileri, yukarıda belirtilen “Diyaliz Merkezleri Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uygun olarak yürütülecektir.

(3) Taniya dayalı işlem kapsamında olan ilaçlar hariç, hastaya kullanılması gerekli görülen ilaçlar, SUT ve eki listelerde belirtilen esaslara uygun olarak bu merkezlerde görevli hekimlerce reçete edilebilecektir.

(4) Hemodiyaliz tedavisine yönelik raporlar, öngörülen seans sayısı veya diyaliz tipinin değişmesi durumunda yenilenecek, bunun dışında yeniden rapor düzenlenmeyecektir.

(5) Hastanın raporda belirlenmiş haftalık seans sayısının altında tedavi görmesi gerektiğinin hemodiyaliz sorumlu uzman hekimi tarafından uygun görülmesi durumunda 1 (bir) ay süreyi geçmemek kaydıyla hemodiyaliz tedavileri, gerekçesi ayrıca belirtilmek suretiyle sağlanabilecek olup, bu sürenin devamı halinde rapor yenilenecektir.

(6) Diyaliz merkezince hastaya yapılan her türlü müdahale, tetkik, yazılan ilaç ve verilen raporlar kaydedilecektir. Kayıtlar; “Hemodiyaliz Takip Formu”na yazılacak, bu formun tüm sütunları doldurulacaktır.

(7) Böbrek yetmezliği için yapılan hemodiyaliz tedavi giderleri SUT eki EK-9 Listesinde yer alan puanlar üzerinden faturalandırılır. Belirtilen puanlara; hemodiyaliz tedavisi sırasında kullanılması gerekli olan malzeme ve ilaçlardan; A-V fistül iğnesi, A-V kan seti, diyalizör, serum, antikoagülan olarak kullanılan düşük molekül ağırlıklılar dahil her türlü heparin, konsantre hemodiyaliz solüsyonu (bazik ve asidik), Sağlık Bakanlığınca yayımlanan Diyaliz Merkezleri Hakkındaki Yönetmelik gereğince yapılması zorunlu olan tetkikler ile kullanılan her türlü serum ve seans sırasında gelişen komplikasyonların tedavisinde kullanılan ilaçlar dahildir. Ancak akut böbrek yetmezliği tanısıyla hemodiyaliz tedavisi görmesi gerektiğine dair rapor düzenlenmeksizin uygulanan hemodiyaliz tedavileri SUT eki EK-8 Listesi “704.210” işlem kodundan faturalandırılır.

(8) Diyaliz sırasında kullanılan sarf malzemeleri, hiçbir surette tekrar kullanılamaz (reuse yapılamaz).

(9) Özel diyaliz merkezlerinde sağlık raporunda belirtilen haftalık seans sayısının üzerinde uygulanan ek diyaliz tedavi bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(10) **(Ek: 31/12/2011-28159/4 md. Yürürlük:01/01/2012)** Sağlık hizmeti sunucuları, sağlık kurulu veya tek hekim raporu ile yapılan tedavi istemlerinde belirtilecek hemodiyaliz tedavi şekli (asetatlı/bikarbonatlı) ve haftalık seans sayısına göre periyodik aralıklarla hemodiyaliz tedavisini tıbbi zorunluluklar hariç olmak üzere seans süresi 4 (dört) saatten az olmamak üzere uygular.

(11) **(Ek: 31/12/2011-28159/4 md. Yürürlük:01/01/2012)** Diyaliz tedavisi süresince, Diyaliz Merkezleri Hakkındaki Yönetmelikte belirtilen tetkikler, hemodiyaliz uygulaması sırasında ortaya çıkan acil durumda yapılması gereken diğer tetkikler ile gerektiğinde ve özellik gösteren hastalara daha sık yapılan tetkiklerin tümü fiyata dahil olup ayrıca faturalandırılmayacaktır. Tetkikleri yaptırılmayan hastaların diyaliz tedavilerine ait ücretleri ödenmez.

4.5.4.D-1-1- Ev hemodiyalizi

(1) Ev hemodiyalizi için gerekli sağlık kurulu raporu en az bir nefroloji uzmanının yer aldığı sağlık kurulları tarafından düzenlenecektir.

(2) Ev Hemodiyaliz tedavileri, “Diyaliz Merkezleri Hakkında Yönetmelik” ve Sağlık Bakanlığının 2007/30 Genelge hükümlerine uygun olarak yürütülecektir.

(3) Taniya dayalı işlem kapsamında olan ilaçlar hariç, hastaya kullanılması gerekli görülen ilaçlar, SUT ve eki listelerde belirtilen esaslara uygun olarak bu hastanın takip ve tedavisini yapan merkezlerde görevli hekimlerce reçete edilebilecektir.

(4) Hemodiyaliz tedavisine yönelik raporlar, öngörülen seans sayısının değişmesi durumunda yenilenecek, bunun dışında yeniden rapor düzenlenmeyecektir.

(5) Hasta tarafından “Ev Diyalizi Aylık Diyaliz Tutanağı” doldurulacaktır.

(6) Böbrek yetmezliği için yapılan bikarbonatlı ev hemodiyaliz tedavi giderleri SUT eki EK-9 Listesinde yer alan “ev hemodiyalizi” puanı esas alınarak faturalandırılır. Belirtilen puanlara; bikarbonatlı hemodiyaliz tedavisi sırasında kullanılması gerekli olan malzeme ve ilaçlardan; A-V fistül iğnesi, A-V kan seti, diyalizör, serum, antikoagülan olarak kullanılan düşük molekül ağırlıklılar dahil her türlü heparin, konsantre hemodiyaliz solüsyonu (bazik ve asidik), Sağlık Bakanlığınca yayımlanan Diyaliz Merkezleri Hakkındaki Yönetmelik gereğince yapılması zorunlu olan tetkikler ile kullanılan her türlü serum ve seans sırasında gelişen komplikasyonların tedavisinde kullanılan ilaçlar dahildir. SUT eki EK-9 Listesinde yer alan bedele dahil olduğu belirtilen tüm sağlık hizmetlerinin, hastanın takip ve tedavisini yapan merkez tarafından sağlanması zorunludur.

(7) Ev hemodiyalizi için hastanın evine diyaliz merkezi tarafından kurulmuş olan cihaz bedelleri ile cihaza ait bakım, onarım ve yedek parçalarının bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(8) Diyaliz merkezlerince sağlanan ev hemodiyalizi tedavilerinde, sağlık kurulu raporunda belirtilen haftalık seans sayısının üzerinde uygulanan ek diyaliz tedavi bedelleri Kurumca karşılanmaz.

4.5.4.D-2-Periton diyalizi

4.5.4.D-2-1- Sürekli ayaktan periton diyalizi (SAPD)

(1) **(Değişik: 06/8/2010-27664/3 md. Yürürlük:06/08/2010)** ~~Sürekli Ayaktan Periton Diyalizi (SAPD) için gerekli tek hekim raporu erişkin/çocuk nefroloji, iç hastalıkları veya çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenecektir.~~ **Sürekli Ayaktan Periton Diyalizi (SAPD) için gerekli tek hekim raporu erişkin/çocuk nefroloji uzman hekimi tarafından düzenlenecek olup, daha önce düzenlenen ve düzenlendiği tarih itibariyle uygulamada olan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğine uygun sağlık raporları geçerlidir.** Sürekli ayaktan periton diyalizi uygulanan hastalarda “izleme” bedeli erişkin hastalarda ayda en fazla iki defa, çocuk

hastalarda ayda en fazla üç defa, periton diyalizi değişim sıvısı bedeli ise, raporlarda her hastada periton boşluğu hacmi için uygun solüsyon miktarı hacim olarak ml. cinsinden belirtilerek (Örneğin, 2500 ml ile başlanan hastada 2500 ml ile devam edilmesi gibi) aletsiz periton diyalizi uygulamalarında ayda standart solüsyonlar için maksimum 150 adet torba, biyoyumlu solüsyonlarda ise ayda maksimum 130 adet olacak şekilde karşılanır. (aminoasit içerikli ile isodextrin içerikli solüsyonlar günde en fazla 1 defa karşılanır.)

(2) Yatan hastalarda bu şart aranmaz.

(3) SAPD tedavisi görmekte olan hastanın ek hemodiyaliz tedavisi görmesi gerektiği takdirde, hemodiyaliz tedavisi resmi sağlık kurumu bünyesindeki hemodiyaliz merkezlerinde sağlanacaktır.

4.5.4.D-2-2- Aletli periton diyalizi (APD)

(1) Kapsamdaki kişilerin; aletli periton diyalizi tedavilerine yönelik sağlık kurulu raporları, bünyesinde periton diyalizi ünitesi bulunan sağlık kurumu sağlık kurulları tarafından düzenlenecektir. Kurulda nefroloji uzman hekiminin yer alması zorunludur.

(2) APD cihaz bedelleri ve cihaza ait bakım, onarım ve yedek parçalarının bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(3) Böbrek yetmezliği için yapılan periton diyalizi, hemofiltrasyon ve plazmaferezis giderleri ile bunlara ait tetkik ve tahlil giderleri ve diyalize ilişkin diğer tedaviler, SUT eki EK-8 Listesi esas alınarak ödenir.

(4) APD tedavisi görmekte olan hastanın ek hemodiyaliz tedavisi görmesi gerektiği takdirde, hemodiyaliz tedavisi resmi sağlık kurumu bünyesindeki hemodiyaliz merkezlerinde sağlanacaktır.

4.5.4.E- İnvaziv kardiyolojik tetkik ve girişimler

(1) İnvaziv kardiyolojik tetkik ve girişim öncesinde hastaya yapılan EKG, tele, biyokimyasal, serolojik ve hematolojik tetkiklerin sonuçları, yapılan girişime ait rapor ile elektronik görüntü kaydı ve elektrofizyolojik çalışma-ablasyon traseleri hastaya verilmelidir.

(2) Anjiyografi ile aynı seansta perkütan koroner girişim (PTCA ve/veya stent), trombektomi yapılabilir. Bu durumda PTCA ve/veya stent işleminin tamamı, koroner anjiyografi işleminin ise % 25'i SUT eki EK-9 Listesi üzerinden faturalandırılır.

(3) Perkütan koroner girişim birden fazla damara uygulanması gerekiyorsa aynı seansta yapılmalıdır. Aynı seansta yapılamıyorsa, tıbbi gerekçesi sağlık kurumu kayıtlarında yer almalıdır.

(4) Anjiyografi ve perkütan koroner girişim için, işlemi yapan sağlık kurumunda görevli ilgili hekim sayısı alınarak her bir hekim için günlük en fazla 15 işlem bedeli ödenir.

4.5.4.F- Fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemleri

4.5.4.F-1- Sağlık raporlarının düzenlenmesi

(1) Fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarının Kuruma fatura edilebilmesi için;

a) 30 seansa kadar (30. seans dahil) olan fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları için fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimince;

b) SUT eki "Bölge/Seans Kontrolüne Tabi Olmayan Tanı Listesi" nde (EK 9/B) yer alan tanılarda 30 seans sonrası devam edilecek tedaviler için;

1- 31-60 seansa kadar (60. seans dahil) olan fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları için en az bir fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekiminin yer aldığı (sağlık hizmeti sunucusunda birden fazla fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimi bulunması durumunda sağlık kurulu bu hekimler tarafından oluşturulacaktır) sağlık kurumu sağlık kurulunca (ayaktan tedavilerde resmi sağlık kurulunca);

2- 60 seans üzeri olan fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları için en az bir fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekiminin yer aldığı (sağlık hizmeti sunucusunda birden fazla fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimi bulunması durumunda sağlık kurulu bu hekimler tarafından oluşturulacaktır) üçüncü basamak sağlık kurumu sağlık kurulunca;

sağlık raporu düzenlenmesi gerekmektedir.

(2) **(Değişik: 03/6/2010-27600/11 md. Yürürlük:03/06/2010)** Düzenlenen raporda ayrıntılı hastalık hikâyesi dışında **SUT eki Ek 9/A Listesinde A ve B grubunda yer alan hastalıklar için;** eklem hareket açıklığı, adale testi, ağrı değerlendirme, nörofizyolojik değerlendirme, denge ve koordinasyonun değerlendirilmesi, konuşma ve yutmanın değerlendirilmesi, duyu algı motor değerlendirme, günlük yaşam aktiviteleri ve genel fonksiyonel durum değerlendirme, postür değerlendirme, üst ekstremiteler ve yürüme fonksiyonları değerlendirme, diğer vücut sistemlerinin durumu (nörolojik mesane ve barsak, derin ven trombozu vs.) gibi mevcut hastalığa ve komplikasyonlarına uygun ayrıntılı muayene ve değerlendirme sonuçları belirtilecektir. 30 seans üzeri fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları için düzenlenecek sağlık kurulu raporunda tedavinin devamının gerekliliğine dair gerekçeler ayrıca belirtilecektir.

(3) Raporun sonuç bölümünde elde edilen değerlendirme ve muayene bulgularına uygun olarak, tanı ve tanıya ilişkin ICD-10 kodları ile hastanın kaç seans fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamasına ihtiyacı olduğu ve uygulanacak bölge yazılacaktır.

(4) SUT'un yürürlük tarihinden önce düzenlenen sağlık raporuna istinaden SUT'un yürürlük tarihinden önce başlayan tedaviler, yeniden sağlık raporu düzenlenmeksizin raporun düzenlendiği tarihte geçerli olan Tebliğ hükümlerine göre sağlanmaya devam edilecek olup SUT'un yürürlük tarihinden itibaren uygulanan tedaviler bu Tebliğ eki EK-9 Listesinde yer alan puanlar esas alınarak faturalandırılacaktır.

4.5.4.F-2 Fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerinin faturalandırılması

(1) Fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerinin Kurumca faturalandırılabilmesi için SUT'un 4.5.4.F-1 numaralı maddesinde tanımlanan sağlık raporunun düzenlenmesi gerekmektedir.

(2) ~~(Mülga: 06/01/2011-27807/5 md. Yürürlük:11/11/2010)~~ SUT eki "Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Tanı Listesi" (EK-9/A) nde (A) ve (B) grubunda belirtilen hastalıklarda uygulanan fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerinin faturalandırılabilmesi için, uygulamaların fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimi tarafından veya gözetiminde fizyoterapist tarafından yapılması gerekmektedir.

(3) Ayaktan veya yatarak fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları yapılacak hastalarda, hastanın tedaviye girdiği kurumun fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimi tarafından belirlenecek tedavi ayrıntıları (elektroterapi uygulamaları, egzersiz çeşitleri, masaj, manipülasyon uygulamaları, ortez-protez uygulamaları ve eğitimi, konuşma terapisi uygulamaları, iş uğraşı terapisi uygulamaları vb. gibi tedavi uygulamaları; bu tedavilerin süreleri, dozları ve sayıları, uygulanan vücut bölgeleri gibi), hazırlanacak tedavi çizelgesine yazılarak fizik tedavi ve rehabilitasyon hekimince kaşelenip imzalanacaktır.

(4) SUT eki EK-9/B Listesinde "G81.0, G81.1, G81.9, G82.0, G82.1, G82.2, G82.3, G82.4, G82.5, S06.0, S06.1, S06.2, S06.3, S06.4, S06.5, S06.6, S06.7, S06.8, S06.9, S14.0, S14.1, S24.0, S24.1, S34.0, S34.1" ICD-10 kodları ile yer alan hastalıklarda, ilk tanı konulan tarihten itibaren üç yıl içerisinde uygulanan fizik tedavi ve rehabilitasyon işlem bedelleri faturalandırılabilir. Bu sürelerin bitiminden sonra meydana gelen hastalığa ilişkin geç komplikasyonlarda fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarının faturalandırılabilmesi için, üçüncü basamak sağlık kurumu sağlık kurullarınca en az bir fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekiminin yer aldığı (sağlık hizmeti sunucusunda birden fazla fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimi bulunması durumunda sağlık kurulu bu hekimler tarafından oluşturulacaktır) sağlık kurulu raporu düzenlenmesi ve tedavilerin üçüncü basamak sağlık kurumlarınca yapılmış olması gerekmektedir.

(5) Bir hasta için günde en fazla bir seans fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemi faturalandırılabilir.

4.5.4.F-2-1 Ayaktan tedaviler

(1) Bir hasta için son bir yıl içinde en fazla; aynı bölgeden bir kez, farklı vücut bölgelerinden olmak şartıyla iki kez fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerine ait bedeller faturalandırılabilir. Ancak SUT eki EK-9/B Listesinde yer alan tanılarda söz konusu kontroller yapılmayacak olup bu tanımlarla yapılan işlemler kontrollerde dikkate alınmaz.

(2) SUT eki EK-9/B Listesinde yer alan tanımlar hariç olmak üzere bir bölge için en fazla 30 seans fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerine ait bedeller faturalandırılabilir. SUT eki EK-9/B Listesinde yer alan tanılarda ise 30 seans üzeri fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerine ait bedeller de faturalandırılabilir olup farklı zamanlarda aynı tanı ile aynı bölgeye uygulanan tedaviler devam eden tedavi olarak değerlendirilerek ilk 30 seansdan sonra uygulanacak tedaviler için SUT'un 4.5.4.F-1(1)b bendinde belirtilen sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.

(3) Fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları; sağlık raporunun düzenlenme tarihinden itibaren 15 gün içerisinde tedaviye başlanmış olması kaydıyla SUT eki EK-9/A da yer alan gruplar dikkate alınmak suretiyle SUT eki EK-9 Listesinde yer alan puanlar esas alınarak faturalandırılacaktır. (SUT eki EK-10/A Listesinde E4 kodu ile yer alan hastanelere, SUT eki EK-9 Listesinde belirtilen puana %35 ilave edilerek faturalandırılır.) Sağlık raporunun düzenlenme tarihinden itibaren 15 gün içerisinde tedaviye başlanamaması halinde hastaya yeni sağlık raporu düzenlenecektir.

(4) Sağlık raporunda belirtilen fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamasına, tedaviye başlandıktan sonra 5 (beş) işgünüden fazla ara verilmesi halinde ara verildikten sonra uygulanan fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemleri Kuruma faturalandırılmaz ve uygulanan tedavi bölge ve seans kontrolünde dikkate alınır.

4.5.4.F-2-2 Yatarak tedaviler

(1) SUT eki EK-9/B Listesinde yer alan tanılarda yatarak fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları için sağlık raporu düzenlenmesinde farklı zamanlarda aynı tanı ile aynı bölgeye uygulanan tedaviler devam eden tedavi olarak değerlendirilerek, son bir yıl içinde ilk 30 seanstan sonra uygulanacak tedaviler için SUT'un 4.5.4.F-1(1)b bendinde belirtilen sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.

(2) Yatarak tedavi gören hastalara uygulanacak fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemleri, SUT eki EK-9/A da yer alan gruplar dikkate alınmak suretiyle SUT eki EK-9 Listesinde yer alan puanlar esas alınarak faturalandırılacaktır. (SUT eki EK-10/A Listesinde E4 kodu ile yer alan hastanelere, SUT eki EK-9 Listesinde belirtilen puana %35 ilave edilerek faturalandırılır.) Ayrıca, fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulaması dışındaki sağlık hizmetleri (yatak bedeli, tetkik, ilaç, tıbbi malzeme gibi), SUT hükümlerine uyulmak koşuluyla "hizmet başına ödeme yöntemi" ile faturalandırılabilir.

4.5.4.F-3 Kurumla sözleşmeli özel sağlık hizmeti sunucularında fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları

(1) Özel sağlık kurumlarıne yapılacak fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerinde SUT'un 4.5.4.F-1 ve 4.5.4.F-2 numaralı madde hükümleri ile birlikte aşağıda belirtilen düzenlemelere de uyulacaktır.

a) Özel sağlık kurumlarıne yatarak tedavilerde sadece SUT eki EK-9/B Listesinde belirtilen hastalıklarda 60 seansa geçmeyen fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemleri faturalandırılabilir.

b) Uygulamalar fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimi tarafından veya bu uzman hekimlerin gözetiminde yapılır.

c) Fizik tedavi ve rehabilitasyon seansları 60 dakika olarak kabul edilir.

~~(Mülga: 01/03/2011-27861/4 md. Yürürlük:01/03/2011) ç) Hastaların tedavi oldukları alanlarda hasta başına en az 5 m² alan bulunmalıdır. Örneğin 27 m² alanı olan bir salonda aynı anda en fazla 5 hasta tedaviye alınabilir.~~

4.5.4.F-4 Ekstrakorporal şok dalgası (ESWT) tedavisi

(1) ESWT tedavisi için gereken uzman hekim raporu, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, ortopedi ve travmatoloji ile spor hekimlerinden biri tarafından düzenlenecektir.

(2) ESWT tedavisi, sadece epin calcanei, plantar fasiit, epikondilit ve kalsifik tendinit tanılarında uygulanması halinde bedelleri faturalandırılabilir.

(3) ESWT tedavisi SUT eki EK-9 Listesinde yer alan puan esas alınarak ödenir. Bir hasta için bir yıl içinde farklı vücut bölgelerinden olmak şartıyla iki kez, aynı bölgeden bir kez olmak üzere uygulanan ESWT işlemlerine ait bedeller Kurumca karşılanır.

(4) ESWT işlemi diğer fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemleri ile birlikte faturalandırılmaz.

4.5.4.F-5 Spor hekimliği uygulamaları

(1) Resmi sağlık kurumlarında görevli spor hekimlerince sunulan spor hekimliği uygulamalarının faturalandırılabilmesi için spor hekimi tarafından sağlık raporu düzenlenmesi gereklidir. Düzenlenecek raporda uygulanacak tedavi ve tedavi süresi belirtilecektir.

(2) Bir hasta için son bir yıl içinde en fazla; aynı bölgeden bir kez, farklı vücut bölgelerinden olmak şartıyla iki kez spor hekimliğine ait bedeller faturalandırılabilir.

(3) Spor hekimliği uygulamaları SUT eki EK-8 Listesi esas alınarak faturalandırılır.

(4) Bir bölge için en fazla 30 seans uygulamaya ait bedeller faturalandırılabilir.

4.5.4.F- (Değişik: 21/01/2012-28180/18 md. Yürürlük: 21/01/2012) Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon İşlemleri

4.5.4.F-1- Sağlık raporlarının (uzman hekim / sağlık kurulu) düzenlenmesi

(1) Fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarının Kurumca bedelinin karşılanması için;

a) 30 seansa kadar (30 uncu seans dahil) olan fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları için fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimince,

b) SUT eki EK-9/A Listesinde (*) işaretli (Bölge/Seans Kontrolüne Tabi Olmayan) tanılarda 30 seans sonrası devam edilecek tedaviler için;

1- 31-60 seansa kadar (60 ncı seans dahil) olan fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları için en az bir fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekiminin yer aldığı (sağlık hizmeti sunucusunda yeterli sayıda fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimi bulunması durumunda sağlık kurulu bu hekimler tarafından oluşturulacaktır) sağlık kurumu sağlık kurulunca (ayaktan tedavilerde resmi sağlık kurulunca),

2- 60 seans üzeri olan fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları için en az bir fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekiminin yer aldığı (sağlık hizmeti sunucusunda yeterli sayıda fiziksel tıp ve

rehabilitasyon uzman hekimi bulunması durumunda sağlık kurulu bu hekimler tarafından oluşturulacaktır) üçüncü basamak sağlık kurumu sağlık kurulunca, sağlık raporu düzenlenmesi gerekmektedir.

(2) Düzenlenen raporda ayrıntılı hastalık hikâyesi dışında SUT eki EK-9/A Listesinde A ve B grubunda yer alan hastalıklar için; Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon İşlemlerine Yönelik Değerlendirme Ölçekleri esas alınarak mevcut hastalığa ve komplikasyonlarına uygun ayrıntılı muayene ve değerlendirme sonuçları belirtilecektir. 30 seans üzeri fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları için düzenlenecek sağlık kurulu raporunda tedavinin devamının gerekliliğine dair gerekçeler ayrıca belirtilecektir.

(3) Raporun sonuç bölümünde elde edilen değerlendirme ve muayene bulgularına uygun olarak, tanı ve tanıya ilişkin ICD-10 kodları ile hastanın kaç seans fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamasına ihtiyacı olduğu ve uygulanacak bölge yazılacaktır.

(4) Fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemleri başlıklı 4.5.4.F maddesinin yürürlük tarihinden önce usulüne uygun düzenlenmiş sağlık raporları geçerli olup, bu raporlara dayanılarak yapılan tedaviler, bu Tebliğ hükümlerine göre sağlanmaya devam edilecektir.

4.5.4.F-2- Fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerinin faturalandırılması

(1) Fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerinin Kurumca faturalandırılabilmesi için SUT'un 4.5.4.F-1 numaralı maddesinde tanımlanan sağlık raporunun düzenlenmesi gerekmektedir.

(2) Ayaktan veya yatarak fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları yapılacak hastalarda, hastanın tedaviye girdiği kurumun fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimi tarafından belirlenecek tedavi ayrıntıları (elektroterapi uygulamaları, egzersiz çeşitleri, masaj, manipülasyon uygulamaları, ortez-protez uygulamaları ve eğitimi, konuşma terapisi uygulamaları, iş-uğraşı terapisi uygulamaları vb. gibi tedavi uygulamaları; bu tedavilerin süreleri, dozları ve sayıları, uygulanan vücut bölgeleri gibi), hazırlanacak tedavi çizelgesine yazılarak fizik tedavi ve rehabilitasyon hekimince kaşelenip imzalanacaktır.

(3) SUT eki EK-9/A Listesinde "G81.0, G81.1, G81.9, G82.0, G82.1, G82.2, G82.3, G82.4, G82.5, S06.0, S06.1, S06.2, S06.3, S06.4, S06.5, S06.6, S06.7, S06.8, S06.9, S14.0, S14.1, S24.0, S24.1, S34.0, S34.1" ICD-10 kodları ile yer alan hastalıklarda, tanı ile ilgili düzenlenen ilk sağlık raporu tarihinden itibaren üç yıl içerisinde uygulanan fizik tedavi ve rehabilitasyon işlem bedelleri Kurumca karşılanacaktır. Bu sürelerin bitiminden sonra meydana gelen hastalığa ilişkin geç komplikasyonlarda fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarının faturalandırılabilmesi için, üçüncü basamak sağlık kurumu sağlık kurullarınca en az bir fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekiminin yer aldığı (sağlık hizmeti sunucusunda yeterli sayıda fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimi bulunması durumunda sağlık kurulu bu hekimler tarafından oluşturulacaktır) sağlık kurulu raporu düzenlenmesi ve tedavilerin üçüncü basamak sağlık kurumlarınınca yapılmış olması gerekmektedir.

(4) Ayaktan fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarında bir hastaya günde en fazla bir seans, yatarak fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarında ise aynı bölge için bir seans fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemi bedeli Kurumca karşılanır.

(5) Bir hasta için son bir yıl içinde en fazla; aynı bölgeden toplam 30 seans, iki farklı vücut bölgesinden toplam 60 seans fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerine ait bedeller Kurumca karşılanır. Aynı bölge için bir yıl içinde en fazla iki sağlık raporu düzenlenebilir. Bölge, seans ve sağlık raporu sayılarının kontrollerinde 4.5.4.F-6- numaralı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen bölge, seans ve sağlık raporu sayıları da hesaba katılır. Ancak SUT eki EK-9/A Listesinde (*) işaretli tanılarda bölge ve seans kontrolü yapılmaz. Ekstremitelerdeki sağ ve sol bölgeler ayrı bölge olarak değerlendirilir.

(6) SUT eki EK-9/A Listesinde (*) işaretli tanıları hariç olmak üzere bir bölge için en fazla 30 seans fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerine ait bedeller Kurumca karşılanır. SUT eki EK-9/A Listesinde (*) işaretli tanılarda ise 30 seans üzeri fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerine ait bedeller de Kurumca karşılanabilecek olup farklı zamanlarda aynı tanı ile aynı bölgeye uygulanan tedaviler devam eden tedavi olarak değerlendirilerek ilk 30 seansın sonra uygulanacak tedaviler için SUT'un 4.5.4.F-1(1)b bendinde belirtilen sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.

(7) Fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları; sağlık raporunun düzenlenme tarihinden itibaren 15 gün içerisinde tedaviye başlanmış olması kaydıyla SUT eki EK-9/A da yer alan gruplar dikkate alınmak suretiyle SUT eki EK-9 Listesinde yer alan puanlar esas alınarak bedelleri Kurumca karşılanır. (SUT eki EK-10/A Listesinde E4 kodu ile yer alan hastanelerce, SUT eki EK-9 Listesinde

belirlenen puana %35 ilave edilerek faturalandırılır.) Sağlık raporunun düzenlenme tarihinden itibaren 15 gün içerisinde tedaviye başlanamaması halinde hastaya yeni sağlık raporu düzenlenecektir.

(8) EK-9/A Listesinde (*) işaretli tanılarda yapılan fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları hariç olmak üzere sağlık raporunda belirtilen fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamasına, tedaviye başlandıktan sonra 5 (beş) işgününden fazla ara verilmesi halinde ara verildikten sonra yeni bir sağlık raporu düzenlenmedikçe uygulanan fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemleri Kurumca karşılanmaz. Ara verilmeden önce uygulanan tedavi, bölge ve seans kontrolünde dikkate alınır.

(9) Yatarak fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarında; fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulaması dışındaki sağlık hizmetleri (yatak bedeli, tetkik, ilaç, tıbbi malzeme gibi), SUT hükümlerine uyulmak koşuluyla "hizmet başına ödeme yöntemi" ile faturalandırıldığında Kurumca karşılanır.

(Ek: 22/06/2012-28331/12 md. Yürürlük: 01/07/2012)

10) Trafik kazası sonrası gerekli görülen fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarının süre, seans ve bölge kontrollerinde trafik kazası ile ilişkili olmayan fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları dikkate alınmaz.

4.5.4.F-3- Kurumla sözleşmeli özel sağlık hizmeti sunucularında fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları

(1) Özel sağlık kurumlarınca yapılacak fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerinde SUT'un 4.5.4.F-1 ve 4.5.4.F-2 numaralı madde hükümleri ile birlikte aşağıda belirtilen düzenlemelere de uyulacaktır.

a) Özel sağlık hizmet sunucularınca yatarak tedavilerde sadece SUT eki EK-9/A Listesinde (*) işaretli tanılarda yapılan uygulamalar Kuruma fatura edilebilir. Bu tedaviler bir yıl içerisinde 60 seansı geçemez.

b) Uygulamalar fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekim tarafından veya bu uzman hekimlerin gözetiminde yapılır.

c) Fizik tedavi ve rehabilitasyon seansları 60 dakika olarak kabul edilir.

4.5.4.F-4- Ekstrakorporeal şok dalgası (ESWT) tedavisi

(1) ESWT tedavisi için gereken uzman hekim raporu, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, ortopedi ve travmatoloji ile spor hekimlerinden biri tarafından düzenlenecektir.

(2) ESWT tedavisi, sadece epin calcanei, plantar fasiit, epikondilit ve kalsifik tendinit tanılarında uygulanması halinde bedelleri Kurumca karşılanır.

(3) ESWT tedavisi SUT eki EK-9 Listesi esas alınarak ödenir. Bir hasta için bir yıl içinde farklı vücut bölgelerinden olmak şartıyla iki kez, aynı bölgeden bir kez olmak üzere uygulanan ESWT işlemlerine ait bedeller Kurumca karşılanır. Ekstremitelerdeki sağ ve sol bölgeler ayrı bölge olarak değerlendirilir.

(4) ESWT işlemi diğer fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemleri ile birlikte faturalandırılmaz.

4.5.4.F-5- Robotik rehabilitasyon sistemi uygulamaları

(1) Robotik rehabilitasyon sistemi uygulaması için gereken sağlık kurulu raporu, üçüncü basamak sağlık kurumlarında fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekiminin katıldığı sağlık kurulu tarafından düzenlenecektir.

(2) Robotik rehabilitasyon sistemi uygulaması SUT eki EK-9/A Listesinde yer alan (**) işaretli ICD-10 kodlarındaki tanılarda uygulanması halinde bedelleri Kurumca karşılanır.

(3) SUT eki EK-9/A Listesinde yer alan gruplar dikkate alınmak suretiyle EK-9 Listesinde yer alan puanlar üzerinden faturalandırılır.

(4) Robotik rehabilitasyon sistemi uygulaması işlemi diğer fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemleri ile birlikte faturalandırılmaz.

(5) Bir hasta için bir yılda en fazla 30 seans uygulanabilir. Her bir robotik rehabilitasyon sistemi için günlük en fazla 15 hasta faturalandırılabilir.

4.5.4.F-6 Spor hekimliği ile tıbbi ekoloji ve hidroklimatoloji uygulamaları

(1) Resmi sağlık kurumlarında görevli; spor hekimlerince sunulan spor hekimliği uygulamalarının bedelinin Kurumca karşılanabilmesi için bu hekimler tarafından, tıbbi ekoloji ve hidroklimatoloji uzman hekimlerince sunulan tıbbi ekoloji ve hidroklimatoloji uygulamalarının Kurumca bedelinin karşılanabilmesi için bu uzman hekimler tarafından sağlık raporu düzenlenmesi gereklidir. Düzenlenecek raporda uygulanacak tedavi ve tedavi süresi belirtilecektir.

(2) Bir hasta için son bir yıl içinde en fazla; aynı bölgeden toplam 30 seans, iki farklı vücut bölgesinden toplam 60 seans fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarına ait bedeller Kurumca karşılanır. Aynı bölge için bir yıl içinde en fazla iki sağlık raporu düzenlenebilir. Bölge, seans ve sağlık raporu sayılarının kontrollerinde 4.5.4.F-2 maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen bölge, seans ve sağlık raporu sayıları da hesaba katılır.

(3) Spor hekimliği ile tıbbi ekoloji ve hidroklimatoloji uzman hekimlerince SUT eki EK-9/A Listesinde yer alan tanılarda yapılan fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları SUT eki EK-9 Listesindeki P915.030 kodlu işlem puanı esas alınarak faturalandırılır.

4.5.4.G- Genetik tetkikler (SUT eki EK-8 Listesi “9.6 Tıbbi Genetik” başlığı altında yer alan işlemler)

(1) Genetik tetkikler, sadece sözleşmeli üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucuları veya bünyesinde genetik tanı merkezi ruhsatı/ geçici çalışma izin belgesi olan laboratuvarı bulunan ikinci basamak sağlık hizmet sunucuları tarafından faturalandırılır. (Prenatal genetik tetkikler için bu şartlar aranmaz.) Genetik tetkik bedellerinin ödenebilmesi için yapılacak analizlerin sonuçları raporda belirtilecektir. Analiz görüntülü sonuçlarının orijinal cihaz çıktılarının imzalı fotokopisi (gerektiğinde orijinal çıktı istenebilir) sonuç raporuna eklenecek ayrıca hekim tarafından tetkik istem formunda analiz endikasyonu, tanı için gerekliliği ve tedavi protokolünü değiştirip değiştirmediği belirtilecek ve bir örneği faturaya eklenecektir.

4.5.4.Ğ- Kardiyak risk skorlaması

(1) (**Değişik: 15/10/2010-27730/7 md. Yürürlük:15/10/2010**) SUT eki EK-9 Listesinde P605.680'den P605.840'a, P605.890'dan P605.970'e, P604.560'dan P605.050'ye kadar olan kodlu işlemlerin bedelleri, aşağıda belirtilen KARDİAK RİSK PUANLAMASI kriterlerine göre düşük risk, orta risk ve yüksek risk olarak hasta epikrizinde hasta hizmet detay belgesinde yer alan epikriz notunda risk kategorisi belirtilmek suretiyle;

• Düşük risk grubuna, SUT eki EK-9 Listesinde ilgili kodlar için belirtilen bedellerin %10 eksigi,

• Orta risk grubuna listede ilgili kodlar için belirtilen bedellerin tamamı,

• Yüksek risk grubuna ise listede ilgili kodlar için belirtilen bedellerin %15 fazlası, üzerinden ödenir.

(2) Sözleşmeli sağlık kurumları, risk sınıflamasına esas teşkil eden bilgi ve belgeleri hasta dosyasında saklamak zorundadır.

HASTA İLE İLGİLİ FAKTÖRLER			PUA
			N
1	Yaş	60- 65 Yaş:1, 66-70 Yaş:2, 71 Yaş ve yaş üstü:3	
2	Cinsiyet	Kadın	1
3	Kronik Akciğer Hastalığı	1. Solunum Fonksiyon Testinde hava yolu darlığı bulunması (F1/FVC %70 in altında) ve/veya 2. Azalmış Akciğer hacmi: FVC: %80 in altında + F1/FVC:%70 in üstünde	1
4	Ekstrakardiyak Arteriopati	%50'nin üzerinde karotis lezyonu, geçirilmiş veya kalp ameliyatı sonrasında planlanan abdominal aorta, karotis yada periferik damar operasyonu, radyolojik tanı	2
5	Geçirilmiş Kardiyak Operasyon	Perikardın daha önce açıldığı operasyon anamnezi (Redo vaka)	3
6	Böbrek fonksiyon bozukluğu	Serum Kreatinin >2.26mg/dl ve/veya GFR <60 ml/dk.	2
7	Böbrek Yetmezliği + diyaliz hastaları (*6. Madde puanı eklenmez)	A-V hemodiyaliz fistülü ve/veya Diyaliz kateterinden diyalize giriyor olması	5
8	Aktif Endokardit	Ekokardiyografi ve/veya pozitif kan	3

		kültürleriyle Endokardit tanısı alması	
9	Kritik Preoperatif Durum	Kardiy Pulmoner Canlandırma ile ameliyata alınan hasta ve/veya İABP takılmış olarak ameliyata alınması	3
1	Diabetes Mellitus	İnsüline bağımlı Diabetes Mellitus varlığı	2
KARDİYAK FAKTÖRLER			
1	LV	Ekokardiografi veya Sol Ventirikülografide EF %30-%50 arasında olması	1
1	Disfonksiyonu	Ekokardiografi veya Sol Ventirikülografide EF<%30	3
1	Pulmoner Hipertansiyon	Ekokardiografi veya Kateterizasyon sırasında; Sistolik Pulmoner Arter Basıncı >40 mmHg	2
OPERASYONLA İLGİLİ FAKTÖRLER			
1	Torasik Aorta Cerrahisi	Asendan, arkus yada desendan aort patolojilerine girişim	4
1	Post MI VSD	Ekokardiografi ve/veya Kateterizasyon sırasında tanı alması	5

Beklenen Mortalite (Lojistik skor):

Düşük Risk: 0-3 puan,

Orta Risk: 4-6 puan,

TOPLAM Risk Puanı:

Yüksek risk: 7 ve üzeri puan

4.5.4.H- Yoğun bakım tedavisi

(1) Resmi ve özel sağlık kurumları bünyesinde kurulu bulunan yoğun bakım ünitelerinin standartları, yoğun bakım ünitelerinin tanımı, hasta özellikleri, personel durumu, yatak sayısı, tıbbi cihaz ve donanım ile yoğun bakım ünitelerinin taşıması gereken diğer özellikleri v.b. hususlarda Sağlık Bakanlığı düzenlemelerine uyulacaktır.

(2) Yoğun bakım tedavileri SUT eki EK 9 Listesinde yer alan puanlar üzerinden faturalandırılır. Yoğun bakım tedavisi uygulanmayan günlerde verilen sağlık hizmetleri, hizmet başına ödeme yöntemiyle faturalandırılabilir. A, B, C grubu cerrahi işlemin yapıldığı gün yoğun bakım faturalandırılması halinde SUT eki EK 8 Listesi üzerinden cerrahi işlem bedeli ile bu işlemle ilgili olarak kullanılan faturalandırılabilir tıbbi malzeme bedelleri faturalandırılabilir. D ve E grubu işlemler yoğun bakım bedellerine dahil olup ayrıca faturalandırılmaz.

(3) Anestezi sonrası bakım hizmetleri (PACU) için yoğun bakım bedelleri faturalandırılmaz.

(4) Yoğun bakımdaki hastalara uygulanan hemofiltrasyon, hemodiyaliz, plazmaferez tedavileri, **(Ek: 22/06/2012-28331/13 md. Yürürlük: 02/07/2012) prematüre retinopatisinde lazer tedavisi** SUT eki EK 8 Listesi üzerinden ayrıca faturalandırılacaktır.

(5) "Trombosit süpsansiyonu" ve "aferez trombosit" bedelleri ayrıca faturalandırılacaktır.

(6) **(EK:06/01/2011-27807/6 md. Yürürlük:06.01.2011) "Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığından temin edilen Botulismus Polivalan Antiserumu (Tip A, B ve E),"** ATC kodu "B01AC, B01AD, R07AA" olan ilaçların parenteral formları ile immünsuprese veya immün yetmezliği olan hastalarda ATC kodu "J02AA, J02AC, J02AX" olan ilaçların parenteral formları, ayrıca faturalandırılacaktır.

(7) **(Değişik: 15/10/2010-27730/8 md. Yürürlük:15/10/2010)** Aynı sağlık kurumunda aynı gün birden fazla basamakta yoğun bakım tedavisi gören hasta için bir yoğun bakım bedeli faturalandırılabilir. Hastanın genel durumu itibarıyla bulunduğu basamaktan farklı bir basamağa geçmesi durumunda, gelişmeler epikrizde **hizmet detay belgesinde yer alan epikriz notunda** belirtilmelidir. Haftanın ilk günlerinde basamak değişikliği olması halinde basamak değişikliğinin olduğu gün için geçilen basamağın birinci gün bedeli ödenir. Haftanın birinci günleri dışındaki günlerde basamak değişikliği olması halinde basamak değişikliğinin olduğu gün için birinci gün bedeli değil, geçilen basamağın diğer gün bedeli ödenir.

(8) Birinci, sekizinci, onbeşinci vb. gün uygulamaları hastanın yatış günleri esas alınarak uygulanacak olup, hasta; birinci, sekizinci, onbeşinci vb. günlerde hangi klinik basamakta ise bu maddenin yedinci fıkrası hükmü göz önünde bulundurularak ilgili basamağın ilk gün bedeli üzerinden faturalandırılacaktır.

(9) Yoğun bakımda üç günden (üçüncü gün dahil) daha kısa süre yatan hastalar için haftanın ilk günü dâhil tüm günler “diğer günler” üzerinden faturalandırılır. Ancak üç günden kısa yatışlar hastanın ölümü nedeniyle oluşmuşsa ilk gün bedeli ödenir. Yoğun bakımda yatan hastanın, vefat ettiği veya yoğun bakımdan çıkarıldığı gün verilen sağlık hizmetleri, hizmet başına ödeme yöntemiyle faturalandırılır.

4.5.4.H- (Değişik: 29/09/2012-28426/ 13 md. Yürürlük:15/10/2012) Yoğun bakım tedavisi

(1) Resmî ve özel sağlık kurumları bünyesinde kurulu bulunan yoğun bakım ünitelerinin standartları, yoğun bakım ünitelerinin tanımı, hasta özellikleri, personel durumu, yatak sayısı, tıbbi cihaz ve donanım ile yoğun bakım ünitelerinin taşınması gereken diğer özellikleri v.b. hususlarda Sağlık Bakanlığı düzenlemelerine uyulacaktır.

(2) Yoğun bakım tedavileri SUT eki EK-9 Listesinde yer alan puanlar üzerinden faturalandırılır. Yoğun bakım tedavisi uygulanmayan günlerde verilen sağlık hizmetleri, hizmet başına ödeme yöntemiyle faturalandırılabilir. Yoğun bakım tedavisi sürmekte iken; EK-9 listesinde yer alan A, B, C grubu işlemin uygulanması durumunda işlemin yapıldığı gün, taniya dayalı yoğun bakım puanı faturalandırılabilir. Bu durumda yapılan işlemin SUT eki EK-8 Listesinde yer alan işlem puanı ile taniya dayalı işlemlerde ayrıca faturalandırılacak tıbbi malzeme bedelleri faturalandırılabilir. D ve E grubu işlemler yoğun bakım bedellerine dâhil olup ayrıca faturalandırılmaz.

(3) Anestezi sonrası bakım hizmetleri (PACU) için yoğun bakım bedelleri faturalandırılmaz.

(4) Yoğun bakımdaki hastalara uygulanan hemofiltrasyon, hemodiyaliz, plazmaferez tedavileri, prematüre retinopatisinde lazer tedavisi SUT eki EK-8 Listesinde yer alan işlem puanı üzerinden ayrıca faturalandırılacaktır.

(5) “Trombosit süspansiyonu” ve “aferez trombosit” bedelleri ayrıca faturalandırılacaktır.

(6) “Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığından temin edilen Botulismus Polivalan Antiserumu (Tip A, B ve E), ATC kodu “B01AC, B01AD, R07AA” olan ilaçların parenteral formları ile immünsuprese veya immün yetmezliği olan hastalarda ATC kodu “J02AA, J02AC, J02AX” olan ilaçların parenteral formları, ayrıca faturalandırılacaktır.

(7) Aynı sağlık kurumunda aynı gün birden fazla basamakta yoğun bakım tedavisi gören hasta için bir yoğun bakım bedeli faturalandırılabilir. Hastanın genel durumu itibarıyla bulunduğu basamaktan farklı bir basamağa geçmesi durumunda, gelişmeler hizmet detay belgesinde yer alan epikriz notunda belirtilmelidir.

(8) Yoğun bakımda yatan hastanın, yattığı ilk gün ile vefat ettiği veya yoğun bakımdan çıkarıldığı gün verilen sağlık hizmetleri, hizmet başına ödeme yöntemiyle faturalandırılır

4.5.4.I- Küçültme mammoplastisi

(1) Meme küçültme ameliyatı, klinik bulgusu olan makromasti hastalarında yaş kısıtlaması olmaksızın, meme büyüklüğüne eşlik eden bulgulardan; “(N64.4), (L30.4), (M54), (M75.9), (M40.1) (M70.8), (E66.8) (E66.9)” ICD-10 kodlu hastalıklardan en az üçünün veya “(Q83.9), (N60)” ICD-10 kodlu hastalıklardan en az birinin varlığının sağlık kurulu raporunda belirtilmiş olması halinde Kurumca karşılanır.

4.5.4.İ- Fakoemülsifikasyon (FAKO) işlemleri

(1) Kurumla sözleşmeli özel sağlık hizmeti sunucuları, FAKO işlemi uygulayacakları hastalar için planlanan işlem tarihini, en az iki gün öncesinde Kurum bilgi işlem sistemi üzerine kaydedeceklerdir. Kurum bilgi işlem sistemi üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmaya kadar bu hüküm uygulanmaz.

(2) FAKO işlemi, SUT eki EK-9 Listesinde “P617340” kodu üzerinden faturalandırılır. Üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca söz konusu işlem bedeli, SUT eki EK-9 Listesinde yer alan puana %35 ilave edilerek faturalandırılır.

4.5.4.J- Toplum ruh sağlığı merkezi hizmetleri

(1) **(Değişik: 03/6/2010-27600/12 md. Yürürlük:03/06/2010)** ICD-10 F20-29 arasındaki tanılarda, hastanın toplum ruh sağlığı merkezlerinden yararlanması gerektiğini gösterir ruh sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinin katılımıyla oluşturulan üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusu sağlık kurulu raporu düzenlenecektir. Raporda, hastanın hangi hizmetleri, ne sıklıkta ve ne süreyle alması gerektiği belirtilecektir. Kurumca toplum ruh sağlığı merkezlerine ICD-10 F20-29 arasındaki tanılar için ödeme yapılır. Ancak bu tanılara ilişkin verilecek hizmetler için resmi sağlık kurumlarındaki ruh sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerince sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.

(2) Sağlık kurul raporuna istinaden hastanın her başvuru günü, SUT eki EK-9 Listesinde yer alan “P702679” kodu üzerinden faturalandırılır. Hastanın merkezde 4 saatin altındaki geçirdiği süreler günlük başvuru olarak faturalanamaz.

(Değişik: 05/11/2011-28106/3 md. Yürürlük:05/11/2011)

4.5.4.K – Yardımcı üreme yöntemi tedavileri

(1) İn vitro fertilizasyon işlemleri (IVF), 5510 sayılı Kanununun 63' üneü maddesinde tanımlanan "yardımcı üreme yöntemi" olarak kabul edilir. Ovulasyon indüksiyonu (OI) ve intrauterin inseminasyonu (IUI) işlemi bu kapsamda değerlendirilmez.

4.5.4.K.1 – İn vitro Fertilizasyon (IVF)

(1) Evli olmakla birlikte eşlerden her ikisinin evlat edinilmiş çocukları hariç soybağı kurulmuş sağ çocuğunun olmaması (birden fazla yapılan evliliklerde de çiftlerden her ikisinin sağ çocuk sahibi olmaması) koşuluyla; genel sağlık sigortalısı kadın ise kendisine, erkek ise bakmakla yükümlü olduğu karısına, en fazla iki deneme (siklus) ile sınırlı olmak üzere uygulanan IVF tedavilerine ilişkin giderler, aşağıda belirtilen şartların birlikte gerçekleşmesi halinde Kurumca karşılanır.

a) Yapılan tıbbî tedavileri sonrasında normal tıbbî yöntemlerle çocuk sahibi olamadığının ve ancak yardımcı üreme yöntemi ile çocuk sahibi olabileceğine dair sağlık kurulu raporu düzenlenmiş olması,

b) 23 yaşını doldurmuş, 40 yaşından gün almamış olması,—

e) Uygulamanın yapıldığı merkezin Kurum ile sözleşmeli olması,—

ç) En az beş yıldır genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi olup, 900 gün genel sağlık sigortası prim gün sayısının olması,—

d) Son üç yıl içinde diğer tedavi yöntemlerinden sonuç alınamamış olduğunun Kurumla sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu sağlık kurulları tarafından belgelenmesi.—

(2) IVF tedavisine başlanan kadının deneme öncesi 40 yaşından gün almış olması durumunda, IVF tedavisine ait bedeller, tedaviye daha önce başlanmış olsa dahi Kurumca karşılanmaz.—

Örnek; 08 Mart 1985 doğumlu kadının, IVF tedavisi giderlerinin karşılanabilmesi için; 08 Mart 2008 tarihinden sonra, 08 Mart 2024 tarihinden önce tedavinin yapılmış olması gerekir.—

(3) Kuruma devredilen sosyal güvenlik kurumlarıca daha önce ödenen tüp bebek tedavileri, işlem adetlerinin hesaplanmalarında dikkate alınır.

(4) **(Değişik: 03/6/2010-27600/13 md.Yürürlük:03/06/2010)** IVF bedellerinin ödenebilmesi için IVF uygulanacak kadında gebeliğin sürdürülmesine engel olabilecek sistemik hastalık bulunmadığının sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi gerekmektedir. **IVF bedellerinin ödenebilmesi için IVF uygulanacak kadında gebeliğin sürdürülmesine engel olabilecek sistemik hastalık bulunmaması gerekmekte olup gebeliğin sürdürülmesine engel olabilecek sistemik hastalığın bulunmadığının IVF tedavisi için gerekli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi yeterlidir.**

4.5.4.K.1.1 – Sağlık Kurulu Raporu

(1) IVF tedavisi için gerekli sağlık kurulu raporu; bünyesinde kadın hastalıkları ve doğum kliniği ile üroloji kliniği (bünyesinde üroloji kliniği bulunmayan ancak üroloji uzman hekiminin konsültan olarak görev yaptığı, eğitim verilen kadın doğum hastaneleri dâhil) bulunan üçüncü basamak sağlık kurumlarında iki kadın hastalıkları ve doğum uzman hekimi ve bir üroloji uzman hekiminin katılımı ile oluşturulan sağlık kurulları tarafından düzenlenecektir.

(2) Sağlık kurulu raporlarında, hasta yaşı, kimlik bilgileri, tanı, endikasyon, uygulanacak tedavi, kaçınıcı deneme olduğu, kullanılacak ilaçların günlük ve maksimum dozları da belirtilecektir.

(3) Sağlık kurulu raporunda erkek ve/ veya kadın faktörü belirtilecektir.

a) Erkek faktörü: Üro androlojik tedaviye rağmen, en az 15 gün aralarla yapılan üç ayrı spermiyogramın hepsinde total progresif motil sperm sayısının 5 milyondan az olduğu oligoastenospermi olguları ile azospermi olguları.

b) Kadın faktörü:—

1– Tubal faktör: Primer silier diskinezi — Kartegener Sendromu varlığı, laparoskopi ile onaylanmış bilateral tam tubal tıkanıklık saptanan (ağır distal tubal hastalık, bilateral organik proksimal tubal tıkanıklık, bilateral tubal tıkanıklık veya tüp yokluğu olan) olgular, ağır pelvik yapışıklık belirlenen veya tubal cerrahi (laparoskopi veya açık cerrahi ile) sonrasında gebe kalamayan olgular.—

2– Endometriozis: Hafif ve orta derece endometriozis, ileri evre (evre 3-4) endometriozis.

3– Hormonal –ovulatuvar bozukluklar: DSÖ –Grup I-II hastalarda anovulasyonda standart tedaviye yanıtız olgular.—

e) Açıklanamayan infertilite: Hem erkek, hem de kadının tetkiklerinin normal olmasına ve en az iki deneme gonadotropinlerle OI + IUI uygulanmasına rağmen evlilik tarihinden itibaren 3 yıl veya daha uzun süreli gebe kalamama halidir.

d) Diğer endikasyonlar: Azalmış over rezervli olgulardır.—

(4) ~~(Değişik: 03/6/2010-27600/13 md. Yürürlük:01/04/2010)~~ SUT'un 4.5.4.K.1(1)d bendi gereği üç yıllık sürenin dolmuş olması şartıyla, IVF tedavisi öncesinde sağlık kurulu raporunda;

~~a) Erkek faktörü için;~~ Oligoastenozoospermide total progresif motil sperm sayısı 5 milyondan yüksek olan olgularda iki deneme gonadotropin verilerek uygulanmış "OI + IUI" tedavisinin yapılmış olmasına rağmen gebe kalınmadığının (5 milyondan az olan oligoastenozoospermi olguları ile azoospermi olgularında bu şart aranmaz);

~~b) İleri evre (evre 3-4) endometriozis olgularında;~~ Endometriozis cerrahisi tedavisinden sonra bir yıl gebeliğin sağlanmadığının veya cerrahi tedavi sonrası iki deneme gonadotropin verilerek uygulanmış "OI + IUI" tedavisi sonrası gebelik elde edilemediğinin;

~~c) Hafif ve orta derece endometriozis olgularında;~~ En az iki deneme gonadotropinlerle "OI + IUI" tedavisi sonrası gebelik elde edilemediğinin;

~~ç) Açıklanamayan infertilite olgularında;~~ En az iki deneme gonadotropinlerle "OI + IUI" tedavisi sonrası gebelik elde edilemediğinin;

~~belirtilmiş olması halinde IVF giderleri Kurumca karşılanır.~~

~~(5) Aneak;~~

~~a) Primer silier diskinezi Kartegener Sendromu varlığında;~~

~~b) Laparoskopi ile onaylanmış bilateral tam tubal tıkanıklık saptanan (ağır distal tubal hastalık, bilateral organik proksimal tubal tıkanıklık, bilateral tubal tıkanıklık veya tüp yokluğu olan) olgularda;~~

~~c) Ağır pelvik yapışıklık belirlenen veya tubal cerrahi (laparoskopi veya açık cerrahi ile) sonrasında bir yıl içinde gebe kalamayan olgularda;~~

~~ç) DSÖ Grup I-II hastalarda anovulasyonda standart tedaviye yanıtız olgularda;~~ tanıya dayanak teşkil eden klinik ve laboratuvar bulgularının sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla, IVF öncesinde "OI+IUI" tedavisi yapılma şartı aranmaz.

~~(6) Sağlık kurulu raporunun düzenlendiği tarihten itibaren 6 (altı) ay içinde tedaviye başlanmaması halinde yeniden sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gereklidir.~~

~~(7) İkinci IVF tedavisi için de yeniden sağlık raporu düzenlenmesi gereklidir.~~

4.5.4.K.1.2. IVF Tedavisinde İlaç Kullanım İlkeleri

(1) SUT eki ilaç listelerinde yer almak kaydıyla IVF tedavisi için düzenlenen sağlık kurulu raporunda belirtilen ilaçlar, tedavinin yapıldığı üremeye yardımcı tedavi merkezi kadın hastalıkları uzman hekimlerince reçete edilecektir.

(2) En fazla 2 (iki) deneme için toplamda 6000 üniteye kadar kullanılacak gonadotropin bedelleri Kurumca karşılanır.

(3) IVF tedavisinde kullanılan ilaçlar katılım payından muaf değildir.

4.5.4.K.1.3. IVF Tedavi Bedellerinin Ödenmesi

(1) IVF tedavisi, SUT eki EK-9 Listesinde belirtilen bedel esas alınarak faturalandırılır. Bu bedele; IVF tedavisi kapsamında yapılan ovulasyon indüksiyonu, oosit aspirasyonu, sperm oosit hazırlanması ve inkübasyonu, ICSI (mikro enjeksiyon), invaziv sperm elde etme yöntemleri, işlem öneesi kadın ve erkeğe yapılan tetkik ve tahlil bedelleri, kullanılan her türlü sarf malzemesi ile embriyo transferi dahildir.

(2) Embriyo freezing bedeli, sadece birinci denemeden sonra SUT eki EK-8 Listesinde yer alan bedel üzerinden faturalandırılabilir.

(3) IVF tedavisine başlanan hastaya embriyo transfer işleminin yapılmaması durumunda; yapılan işlemler SUT eki EK-8 Listesi üzerinden %10 indirim yapılarak faturalandırılır. Bu durumda söz konusu işlemler deneme sayısına dahil edilmeyecektir.

(4) IVF tedavisinin, freezing işlemi uygulanan embriyonun transferi ile yapılması durumunda işlemler, SUT eki EK-9 Listesinde yer alan "Freezing işlemi uygulanan embriyonun transferi" işlemi üzerinden faturalandırılacaktır. Bu durumda söz konusu işlem, deneme sayısına dahil kabul edilecektir.

(5) Yaş faktörü, embriyo kalitesi ve benzeri tıbbî zorunluluk hallerinin uygulamayı yapan hekim tarafından gerekçesinin belgelendirildiği durumlar hariç olmak üzere ikiden fazla embriyo transfer edilmesi nedeniyle ikiden fazla gerçekleşen doğumlarda, bebeklere ait taburcu edileneeye kadar ortaya çıkacak sağlık hizmeti bedelleri Kurumca ödenmez. Doğumun embriyo transfer işlemi gerçekleştiren sağlık hizmeti sunucusu dışındaki sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusunda yapılması halinde söz konusu giderler faturalandırılabilir ancak ödenen bedeller embriyo transfer işlemi yapan merkezden mahsup edilir.

4.5.4.K.1.4. Kayıtların Tutulması

(1) Kurumla sözleşmeli üremeye yardımcı tedavi merkezlerinde, IVF kapsamında yapılan her türlü tıbbi işlemin kaydının tutulması ve tutulan kayıtların denetim esnasında ibrazı zorunludur. Bu kayıtların doğru ve sağlıklı bir şekilde tutulması ve muhafazasında, merkez sorumlusu ve ruhsat (uygunluk belgesi) sahibi kişiler, müşterek ve müteselsilen yükümlüdür.

(2) Evli çiftlerin çocuklarının olup olmadığı ile eşler için vukuatlı nüfus kayıt örneği, merkezde tutulan hasta dosyasında saklanacak bir örneği de faturaya eklenecektir.

4.5.4.K.2. Ovulasyon İndüksiyonu (OI) + Intra Uterin İnseminasyon (IUI)

(1) Evli olmakla birlikte eşlerden her ikisinin evlat edinilmiş çocukları hariç soybağı kurulmuş sağ çocuğunun olmaması (birden fazla yapılan evliliklerde de çiftlerden herhangi birinin sağ çocuk sahibi olmaması) koşuluyla; genel sağlık sigortalısı kadın ise kendisine, erkek ise bakmakla yükümlü olduğu karısına, en fazla iki deneme ile sınırlı olmak üzere uygulanan "OI+IUI" tedavilerine ilişkin giderlerin Kurumca ödenebilmesi için;

a) **(Değişik: 03/6/2010-27600/13 md. Yürürlük:03/06/2010)** Kadın hastalıkları ve doğum uzman hekiminin yer aldığı resmi sağlık kurulu raporu düzenlenmiş olması,

b) Uygulamanın yapıldığı merkezin Kurum ile sözleşmeli olması, şartlarının birlikte sağlanmış olması gerekmektedir.

(2) Evli çiftlerin çocuklarının olup olmadığı ile eşler için vukuatlı nüfus kayıt örneği, merkezde tutulan hasta dosyasında saklanacak bir örneği de faturaya eklenecektir.

(3) Sağlık kurulu raporlarında, hasta yaşı, kimlik bilgileri, tanı, endikasyon, uygulanacak tedavi, kaçınır deneme olduğu, kullanılacak ilaçların günlük ve maksimum dozları da belirtilecektir.

(4) Sağlık kurulu raporunun düzenlendiği tarihten itibaren 6 (altı) ay içinde tedaviye başlanmaması halinde yeniden sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gereklidir.

(5) İkinci "OI+IUI" tedavisi için de yeniden sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gereklidir.

(6) **(Değişik: 03/6/2010-27600/13 md. Yürürlük:03/06/2010)** "OI + IUI" tedavisinde kullanılan ilaçların iki deneme için toplam maksimum dozu, gonadotropin için 3000 ünedir. Ovulasyon tetikleme için kullanılan üriner hCG (human korionik gonadotropin) maksimum dozun dışında olup 10000 üniteyi geçemez. Üriner hCG rapor aranmaksızın reçete edilebilir.

(7) İlaçlar, tedavinin yapıldığı sağlık hizmeti sunucusu kadın hastalıkları uzman hekimlerince reçete edilecektir.

(8) "OI+IUI" tedavisinde kullanılan ilaçlar katılım payından muaf değildir.

(9) IUI bedeli SUT eki EK 8 Listesinde yer alan bedel üzerinden faturalandırılır.

4.5.4.K.3. Kök Hücre Vericisi Kardeş Doğmasına Yönelik IVF Tedavisi

(1) Hasta çocuk sahibi olup, tedavisinin başka tıbbi bir yöntemle mümkün olmaması ve tıbben zorunlu görülmesi halinde bu çocuğun tedavisi amaçlı preimplantasyon genetik tarama yapılarak uygun kök hücre vericisi kardeş doğmasına yönelik olarak, bünyesinde kemik iliği transplantasyon merkezi bulunan üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucuları sağlık kurulları tarafından hasta çocuk adına düzenlenen bu durumların belirtildiği tıbbi genetik uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak yapılan IVF tedavilerine ilişkin giderler, SUT'un 4.5.4.K.1 numaralı maddesinde yer alan hükümler uygulanmaksızın Kurumca karşılanır. Bu durum dışında preimplantasyon genetik tarama ve bu işlem ile birlikte yapılan IVF bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(2) Aileler, söz konusu sağlık kurulu raporuna istinaden Kurumla sözleşmeli üremeye yardımcı tedavi merkezlerinden (tüp bebek merkezi) birine başvurabilirler.

(3) IVF tedavisinde kullanılacak ilaçlar, söz konusu sağlık kurulu raporuna istinaden IVF tedavisinin yapıldığı üremeye yardımcı tedavi merkezi kadın hastalıkları uzman hekimlerince yazılacaktır. Her bir IVF denemesine ilişkin olarak toplamda 3000 üniteye kadar kullanılacak gonadotropin bedelleri Kurumca karşılanır.

4.5.4.K- Yardımcı üreme yöntemi tedavileri

(1) İn vitro fertilizasyon işlemleri (IVF), 5510 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinde tanımlanan "yardımcı üreme yöntemi" olarak kabul edilir. Ovulasyon indüksiyonu (OI) ve intrauterin inseminasyonu (IUI) işlemi bu kapsamda değerlendirilmez.

4.5.4.K.1- İn vitro Fertilizasyon (IVF)

(1) Evli olmakla birlikte eşlerden herhangi birinin evlat edinilmiş çocukları hariç soybağı kurulmuş sağ çocuğunun olmaması koşuluyla; genel sağlık sigortalısı kadın ise kendisine, erkek ise bakmakla yükümlü olduğu karısına, en fazla iki deneme (siklus) ile sınırlı olmak üzere uygulanan IVF tedavilerine ilişkin giderler, aşağıda belirtilen şartların birlikte gerçekleşmesi halinde Kurumca karşılanır.

a) Yapılan tıbbî tedavileri sonrasında normal tıbbî yöntemlerle çocuk sahibi olamadığının ve ancak yardımcı üreme yöntemi ile çocuk sahibi olabileceğine dair sağlık kurulu raporu düzenlenmiş olması,

b) 23 yaşını doldurmuş, 40 yaşından gün almamış olması,

c) Uygulamanın yapıldığı merkezin Kurum ile sözleşmeli olması,

ç) En az beş yıldır genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi olup, 900 gün genel sağlık sigortası prim gün sayısının olması veya halen genel sağlık sigortalısı olan kadının bu bentteki koşulları taşımaması halinde eşinin gerekli koşulları sağlaması,

d) Son üç yıl içinde diğer tedavi yöntemlerinden sonuç alınamamış olduğunun Kurumla sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu sağlık kurulları tarafından belgelenmesi.

(2) IVF tedavisine başlanan kadının IVF uygulama tarihinde (Embriyo transferinin yapıldığı tarih) 40 yaşından gün almış olması durumunda, IVF tedavisine ait bedeller, tedaviye daha önce başlanmış olsa dahi Kurumca karşılanmaz.

Örnek; 08 Mart 1985 doğumlu kadının, IVF tedavisi giderlerinin karşılanabilmesi için; 08 Mart 2008 tarihinden sonra, 08 Mart 2024 tarihinden önce IVF uygulamasının yapılmış olması gerekir.

(3) Kuruma devredilen sosyal güvenlik kurumlarınca daha önce ödenen tüp bebek tedavileri, işlem adetlerinin hesaplanmalarında dikkate alınır.

(4) IVF bedellerinin ödenebilmesi için IVF uygulanacak kadında gebeliğin sürdürülmesine engel olabilecek sistemik hastalığın bulunmadığının IVF tedavisi için gerekli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi yeterlidir.

4.5.4.K.1.1- IVF endikasyonları

a) **Erkek faktörü:** Üro-androlojik tedaviye rağmen, en az 15 gün aralarla yapılan üç ayrı spermogramın hepsinde total progresif motil sperm sayısının 5 milyondan az olduğu oligoastenospermi olguları ile azospermi olguları.

b) Kadın faktörü:

1-**Tubal faktör:** Primer silier diskinezi - Kartegener Sendromu varlığı, laparoskopi ile onaylanmış bilateral tam tubal tıkanıklık saptanan (ağır distal tubal hastalık, bilateral organik proksimal tubal tıkanıklık, bilateral tubal tıkanıklık veya tüp yokluğu olan) olgular, ağır pelvik yapışıklık belirlenen veya tubal cerrahi (laparoskopi veya açık cerrahi ile) sonrasında gebe kalamayan olgular.

2-**Endometriozis:** Hafif ve orta derece endometriozis, ileri evre (evre 3-4) endometriozis.

3-**Hormonal - ovulatuvar bozukluklar:** DSÖ Grup I-II hastalarda anovulasyonda standart tedaviye yanıtız olgular.

c) **Açıklanamayan infertilite:** Hem erkek, hem de kadının tetkiklerinin normal olmasına ve gonadotropinlerle en az iki deneme OI + IUI uygulanmasına rağmen evlilik tarihinden itibaren 3 yıl veya daha uzun süreli gebe kalamama hali.

ç) **Diğer endikasyonlar:** Kötü ovaryan yanıtı veya düşük ovaryan rezervli olgular.

4.5.4.K.1.2- Sağlık Kurulu Raporu

(1) IVF tedavisi için gerekli sağlık kurulu raporu; bünyesinde kadın hastalıkları ve doğum kliniği ile üroloji kliniği (bünyesinde üroloji kliniği bulunmayan ancak üroloji uzman hekiminin konsültan olarak görev yaptığı, eğitim verilen kadın-doğum hastaneleri dâhil) bulunan üçüncü basamak sağlık kurumlarında iki kadın hastalıkları ve doğum uzman hekimini ve bir üroloji uzman hekiminin katılımı ile oluşturulan sağlık kurulları tarafından düzenlenecektir.

(2) Sağlık kurulu raporlarında; hasta yaşı, kimlik bilgileri, tanı, endikasyon, uygulanacak tedavi belirtilecek, ayrıca kullanılacak ilaçların günlük ve maksimum dozları da SUT'un 6.2.42.B maddesinde yer alan hükümler göz önünde bulundurularak sağlık kurulu raporlarında yer alacaktır.

(3) Sağlık kurulu raporunda ;

a) **Erkek faktörü için;** Oligoastenozoospermide total progresif motil sperm sayısı 5 milyondan yüksek olan olgularda iki deneme gonadotropin verilerek uygulanmış "OI + IUI" tedavisinin yapılmış olmasına rağmen gebe kalamadığının (5 milyondan az olan oligoastenozoospermi olguları ile azospermi olgularında bu şart aranmaz),

b) **İleri evre (evre 3-4) endometriozis olgularında;** Endometriozis cerrahisi tedavisinden sonra bir yıl gebeliğin sağlanamadığının veya cerrahi tedavi sonrası iki deneme gonadotropin verilerek uygulanmış "OI + IUI" tedavisi sonrası gebelik elde edilemediğinin,

c) **Hafif ve orta derece endometriozis olgularında;** En az iki deneme gonadotropinlerle "OI + IUI" tedavisi sonrası gebelik elde edilemediğinin,

ç) Açıklanamayan infertilite olgularında; En az iki deneme gonadotropinlerle “OI + IUT” tedavisi sonrası gebelik elde edilemediğinin, belirtilmiş olması gereklidir.

Ancak;

a) Primer silier diskinezi-Kartegener Sendromu varlığında,

b) Laparoskopi ile onaylanmış bilateral tam tubal tıkanıklık saptanan (ağır distal tubal hastalık, bilateral organik proksimal tubal tıkanıklık, bilateral tubal tıkanıklık veya tüp yokluğu olan) olgularda,

c) Ağır pelvik yapışıklık belirlenen veya tubal cerrahi (laparoskopi veya açık cerrahi ile) sonrasında bir yıl içinde gebe kalamayan olgularda,

ç) DSÖ Grup I-II hastalarda anovulasyonda standart tedaviye yanıtız olgularda, tanıya dayanak teşkil eden klinik ve laboratuvar bulgularının sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla, IVF öncesinde “OI ve/veya OI+IUT” tedavisi yapılma şartı aranmaz.

(4) Sağlık kurulu raporunun düzenlendiği tarihten itibaren 6 (altı) ay içinde IVF uygulamasının yapılmaması halinde yeniden sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gereklidir. Ancak bu süre içerisinde ilaçlar temin edilmiş ise temin edilen ilaçlar maksimum doz hesabında dikkate alınır.

(5) İkinci IVF tedavisi için de yeniden sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gereklidir.

4.5.4.K.1.3. IVF Tedavi Bedellerinin Ödenmesi

(1) IVF tedavisi, SUT eki EK-9 Listesinde belirtilen bedel esas alınarak faturalandırılır. Bu bedele; IVF tedavisi kapsamında yapılan ovulasyon takibi, oosit aspirasyonu, sperm-oosit hazırlanması ve inkübasyonu, ICSI (mikro enjeksiyon), invaziv sperm elde etme yöntemleri, işlem öncesi kadın ve erkeğe yapılan tetkik ve tahlil bedelleri, kullanılan her türlü sarf malzemesi ile embriyo transferi dahildir.

(2) Embriyo freezing bedeli, sadece birinci denemeden sonra SUT eki EK-8 Listesinde yer alan bedel üzerinden faturalandırılabilir.

(3) Hastaya IVF uygulamasının yapılamaması durumunda; bu süreye kadar yapılan işlemler SUT eki EK-8 Listesi üzerinden %10 indirim yapılarak faturalandırılır. Bu durumda söz konusu işlemler deneme sayısına dahil edilmeyecektir. Ancak kullanılan ilaçlar maksimum doz hesabında dikkate alınır.

(4) IVF tedavisinin, freezing işlemi uygulanan embriyonun transferi ile yapılması durumunda işlemler, SUT eki EK-9 Listesinde yer alan “Freezing işlemi uygulanan embriyonun transferi” işlemi üzerinden faturalandırılacaktır. Bu durumda söz konusu işlem, deneme sayısına dahil edilecektir.

(5) Yaş faktörü, embriyo kalitesi ve benzeri tıbbî zorunluluk hallerinin uygulamayı yapan hekim tarafından gerekçesinin belgelendirildiği durumlar hariç olmak üzere birden fazla embriyo transfer edilmesi nedeniyle birden fazla gerçekleşen doğumlarda, bebeklere ait taburcu edilinceye kadar ortaya çıkacak sağlık hizmeti bedelleri Kurumca ödenmez. Söz konusu bebeklerin tedavilerinin embriyo transfer işlemi gerçekleştiren sağlık hizmeti sunucusu dışındaki sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusunda yapılması halinde söz konusu giderler Kurumca karşılanır ancak ödenen bedeller embriyo transfer işlemi yapan merkezden mahsup edilir.

4.5.4.K.1.4. Kayıtların Tutulması

(1) Kurumla sözleşmeli üremeye yardımcı tedavi merkezlerinde, IVF kapsamında yapılan her türlü tıbbî işlemin kaydının tutulması ve tutulan kayıtların denetim esnasında ibrazı zorunludur. Bu kayıtların doğru ve sağlıklı bir şekilde tutulması ve muhafazasında, merkez sorumlusu ve ruhsat (uygunluk belgesi) sahibi kişiler, müşterek ve müteselsilen yükümlüdür.

(2) Evli çiftlerin çocuklarının olup olmadığı ile eşler için vukuatlı nüfus kayıt örneği, merkezde tutulan hasta dosyasında saklanacaktır.

4.5.4.K.2 Kök Hücre Vericisi Kardeş Doğmasına Yönelik IVF Tedavisi

(1) Hasta çocuk sahibi olup, tedavisinin başka tıbbî bir yöntemle mümkün olmaması ve tıbben zorunlu görülmesi halinde bu çocuğun tedavisi amaçlı preimplantasyon genetik tarama yapılarak uygun kök hücre vericisi kardeş doğmasına yönelik olarak, bünyesinde kemik iliği transplantasyon merkezi bulunan üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucuları sağlık kurulları tarafından hasta çocuk adına düzenlenen bu durumların belirtildiği genetik uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak yapılan IVF tedavilerine ilişkin giderler, SUT’un 4.5.4.K.1 numaralı maddesinde yer alan hükümler uygulanmaksızın Kurumca karşılanır. Bu durum dışında preimplantasyon genetik tarama ve bu işlem ile birlikte yapılan IVF bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(2) Aileler, söz konusu sağlık kurulu raporuna istinaden Kurumla sözleşmeli üremeye yardımcı tedavi merkezlerinden (tüp bebek merkezi) birine başvurabilirler.

(3) Sağlık kurulu raporu ile belirlenen ilaç dozları için SUT'un 6.2.42.C maddesinde yer alan hükümler geçerlidir.

4.5.4.L- Kaplıca tedavileri

(1) Kaplıca tedavileri için, resmi sağlık kurumlarınca en az bir fiziksel tıp ve rehabilitasyon veya tıbbi ekoloji ve hidroklimatoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulları tarafından sağlık kurulu raporu düzenlenecektir. Sağlık raporunda tanı, önerilen tedavi, seans ve gün sayısı bilgilerinin yer alması zorunludur.

(2) Sağlık kurulu raporunun düzenlendiği tarihten itibaren 6 (altı) ay içerisinde tedaviye başlanamaması halinde yeniden sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gerekmektedir.

(3) Kaplıca tedavisine gerek görülenler, Sağlık Bakanlığınca işletme izni verilen kaplıca tesislerine müracaat edebilirler. Sağlık Bakanlığınca işletme izni verilmeyen kaplıcalarda tedavi görenlerin, kaplıca tedavilerine ait bedeller Kurumca karşılanmaz.

(4) Sağlık Bakanlığınca işletme izni verilen kaplıca tesisleri ile sözleşme yapıncaya kadar kaplıca tedavilerine ait giderler, hasta tarafından karşılanacak olup tedaviye ilişkin fatura ve sağlık raporuna dayanılarak her bir gün için bir adet olmak üzere, SUT eki EK-8 Listesinde 702.020 kodu ile yer alan "banyo-kaplıca" bedeli hastaya ödenir. SUT'ta yer alan diğer işlemler faturalandırılrsa dahi bedelleri ödenmez.

(5) Kaplıca tedavileri ile ilgili yol, gündelik ve refakatçi giderleri SUT'un 5 numaralı maddesi hükümlerine göre karşılanır.

(Değişik: 05/11/2011-28106/4 md. Yürürlük:05/11/2011)

~~5. YOL, GÜNDELİK, REFAKATÇİ, AMBULANS GİDERLERİ~~

5. YOL VE GÜNDELİK GİDERLERİ

5.1. Refakatçi Yemek ve Yatak Gideri

(1) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yatarak tedavileri sırasında hekimin veya dış hekiminin tıbben göreceği lüzum üzerine; ilgili sağlık hizmeti sunucusunca düzenlenen refakatçi kalındığına dair belgeye istinaden, yanında kalan refakatçinin yatak ve yemek giderleri, bir kişi ile sınırlı olmak üzere SUT eki EK-8 Listesinde yer alan "Refakat" puanı esas alınarak **(Ek: 05/11/2011-28106/5 md. Yürürlük:01/03/2011)** sağlık hizmeti sunucusunca fatura edilmesi halinde Kurumca karşılanır. 18 yaşını doldurmamış çocuklar için refakatçi kalınmasının tıbben lüzum görülmesi şartı aranmaz. Günübirlik tedavilerde SUT eki EK-8 Listesinde yer alan "refakat" kodu faturalandırılmaz.

5.2. Yol Gideri ve Gündelik

(1) Yol ve gündelik gideri ödenebilmesi için;

a) Kişilerin, müracaat ettikleri sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusunda yapılan hekim veya dış hekiminin muayenesi veya tedavisi sonrasında, gerekli teşhis veya tedavi cihazlarının veya ilgili branş uzmanının bulunmaması gibi tıbbi ve zorunlu nedenlerle yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna sevk yapılması,

b) Sevkin, Kurumca belirlenen istisnalar hariç olmak üzere, sözleşmeli ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunca yapılmış olması,

(Değişik: 05/11/2011-28106/6 md. Yürürlük:05/11/2011)

e) ~~(Değişik: 03/6/2010-27600/14 md. Yürürlük:03/06/2010)~~ Sevkin, SUT eki "Hasta sevk formu" (EK-4/A) tanzim edilerek yapılmış olması, ~~Sevkin, SUT eki "Hasta sevk formu" nda (EK-4/A) istenilen bilgi ve onayların yer aldığı belge tanzim edilerek yapılmış olması,~~

c) Sevkin, SUT eki "Hasta sevk formu" (EK-4/A) ile veya bu formda istenilen bilgilerin yer aldığı belge tanzim edilerek yapılmış olması gerekmekte olup sevk belgesinde hekim imza ve kaşesinin dışında ayrıca başhekim onayı aranmayacaktır. EK-4/A formunun elektronik ortamda alınmaya başlanması durumunda ayrıca basılı olarak istenilip istenilmeyeceği, onay süreci ve diğer gönderilme usulleri Kurumca belirlenecektir.

ç) Sevkin yapıldığı gün dahil 3 (üç) işgünü içinde sevk edilen sağlık hizmeti sunucusuna müracaat edilmiş olunması,

d) Bir kişiyle sınırlı olmak üzere refakatçiye ilişkin yol ve gündelik giderinin ödenebilmesi için sevki düzenleyen sağlık hizmeti sunucusunca refakatin tıbben gerekli olduğunun (18 yaşını doldurmamış çocuklar için aranmaz), sevk ile müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunca refakatçi eşliğinde geldiğinin ve/veya kalındığının EK-4/A formunda belirtilmiş olması, gerekmektedir.

(2) Ancak;

a) Organ nakli tedavilerinde hastanın organın bulunduğu yere veya organın organ nakli yapılacak merkezin bulunduğu yere getirilmesine ilişkin gidiş-dönüş nakliye/transfer masrafları, Ulusal Koordinasyon Merkezi veya Bölge Koordinasyon Merkezi tarafından tutanak altına alınarak belirlenen ulaşım aracı esas alınmak kaydıyla karşılanır. Ulusal Koordinasyon Merkezi veya Bölge Koordinasyon Merkezi tarafından tutanak altına alınarak belirlenen ulaşım aracı için, SUT'un 5.2.1 numaralı maddesi doğrultusunda tespit edilen bedel, fatura/ bilet tutarını aşmamak üzere ödenir. **(Ek: 05/11/2011-28106/6 md. Yürürlük:05/11/2011) Organ naklinin gerçekleştirilememiş olması ilgili giderlerinin ödenmesine engel teşkil etmez.**

b) Uzun replantasyonu gerektiren acil sağlık hizmeti için müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusuna hava ambulansı ile başka bir sağlık hizmeti sunucusuna sevkini gerekli görülmesi ve bu durumun belgelendirilmesi koşulu ile hava ambulansı için SUT'un 5.2.1 numaralı maddesi doğrultusunda tespit edilen bedel, fatura/ bilet tutarını aşmamak üzere ödenir.

c) Kemik iliği/ kordon kanı nakline ilişkin yol giderleri, SUT'un 4.5.2.B-1 numaralı maddesi doğrultusunda karşılanır.

ç) Kaplıca tedavilerine ilişkin yol giderleri ve gündelikler, tedavi için düzenlenmesi gereken sağlık kurulu raporuna dayanılarak karşılanır. Sağlık kurulu raporunun düzenlendiği gün dahil 3 (üç) işgünü içinde kaplıca tesisine müracaat edilmemesi halinde yol gideri ve gündeliklerin ödenebilmesi için yeniden sağlık kurulu raporu düzenlenmesine gerek bulunmayıp SUT eki EK-4/A formu düzenlenmesi yeterli kabul edilecektir. Ödeme işlemleri, tedavinin sağlanabildiği en yakın kaplıca tesisinin bulunduğu yerleşim yeri esas alınarak yürütülecektir. Raporunda/ sevk formunda refakatın tıbben gerekli olduğunun belirtilmesi (18 yaşını doldurmamış çocuklar için aranmaz) ve tedavinin yapıldığı tesis tarafından refakatçi kalındığının belgelenmesi halinde refakatçinin yol giderleri ve gündelikleri Kurumca karşılanır. Yol giderleri mutata taşıt bedeli üzerinden ödenir.

d) Sürekli iş göremezlik veya malûllük durumlarının tespiti, kontrolü amacı ile Kurumca yerleşim yeri dışına yapılacak sevklerde yol, gündelik ve refakatçi giderleri sevk edilen yer esas alınarak karşılanır.

e) **(Ek: 05/11/2011-28106/6 md. Yürürlük:05/11/2011) İkinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusu bulunmayan ilçelerde, birinci basamak resmi sağlık kuruluşu tarafından yapılan sevklerle ilişkin yol gideri, en yakın ikinci basamak sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu yerleşim yeri esas alınarak karşılanır.**

5.2.1. Yol gideri

(1) Sevklerin teşhis ve tedavinin sağlanabildiği en yakın sağlık hizmeti sunucusuna yapılması esastır.

(2) **(Değişik: 15/10/2010-27730/9 md. Yürürlük:15/10/2010)** Müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusuna; **tedavinin yapılabildiği** en yakın üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu yerleşim yeri mesafesini aşmamak kaydıyla yapılan sevklerle ilişkin yol gideri, sevk edilen yerleşim yeri esas alınarak ödenir.

(3) **(Değişik: 15/10/2010-27730/9 md. Yürürlük:15/10/2010)** Kişinin, en yakın üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu mesafeden daha uzak bir yerleşim yerindeki sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilmesi halinde yol gideri, **tedavinin yapılabildiği** en yakın üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu yerleşim yeri mesafesi üzerinden ödenir. Ancak aşağıda sayılan hallerde sevk edilen yer üzerinden yol gideri karşılanır.

a) Üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca yapılan sevkler,

b) Organ, doku ve kök hücre nakli tedavisi ve/veya kontrolü için yapılan sevkler,

c) Kanseri tedavisi ve/veya kontrolü için yapılan sevkler,

ç) Uzun replantasyonu amacı ile yapılan sevkler,

d) SUT'un 3.1.3 numaralı maddesinde tanımlanan acil hal nedeniyle yapılan sevkler.

e) **(Ek: 05/11/2011-28106/7 md. Yürürlük:05/11/2011) Meslek hastalığı tedavisi ve/veya kontrolü nedeniyle meslek hastalığı hastanesine yapılan sevkler.**

(4) **(Değişik: 25/11/2010-27766 /1 md.Yürürlük:15/12/2010)** Sevk formunda, sevk vasıtası belirtilmediği sürece, mutata taşıt ücreti ödenir. Mutata taşıt giderleri fatura/bilet tutarını aşmamak kaydıyla Ulaştırma Bakanlığı tarafından onaylanan en düşük fiyat tarifesi esas alınarak karşılanır. Fatura/ bilet ibraz edilememesi halinde de aynı şekilde ödeme yapılabilecektir.

(4-I) Sevk formunda sevk vasıtası belirtilmediği sürece mutata taşıt ücreti ödenir. Yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna yapılan sevklerle istinaden mutata taşıt giderleri;

a) 0-100 km arası mesafeler için fatura / bilet tutarını aşmamak üzere Ulaştırma Bakanlığı tarafından Resmi Gazetede yayımlanan Karayolları Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Alanında

Uygulanacak Taban Ücret tarifesi Hakkında Tebliğ'de (bundan sonra "ÜTHT" şeklinde kısaltılacaktır.) yer alan Karayoluyla Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığında Uygulanacak Taban Ücret Tarifesinde (bundan sonra "Ücret Tarifesi" şeklinde anılacaktır) 101-115 km arası mesafe için belirlenen tutarın,

- 0-25 km arası mesafeler için 0,4
- 26-50 km arası mesafeler için 0,5
- 51-75 km arası mesafeler için 0,7
- 76-100 km arası mesafeler için 0,8

katsayıları ile çarpımı sonucu bulunacak miktarlar üzerinden,

b) 101-2001 km ve üzeri mesafeleri için fatura/ bilet tutarını aşmamak üzere ÜTHT' nde yer alan Ücret Tarifesi esas alınarak ödenecektir.

(4-II) Ücret Tarifesini değiştiren yeni bir düzenleme yapıncaya kadar mevcut tarifeler geçerli olacaktır. Yeniden belirlenecek tarifelerin hangi tarihten itibaren uygulanacağı Kurumca belirlenerek duyurulacaktır."

(5) Yukarıda açıklanan usul ve esaslara göre yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilen ve sevk edildiği sağlık hizmeti sunucusuna belirli aralıklarla kontrolü uygun görülür; organ, doku ve kök hücre nakli uygulanan hastaların veya kanser tedavisi gören hastaların kontrol amaçlı sevkleri, kontrole çağrıldığını gösteren belgeye istinaden birinci basamak sağlık hizmeti sunucuları dâhil tüm sağlık hizmeti sunucularınca yapılabilecektir. Ancak mutata taşıt dışı vasıta ile yapılacak sevkler SUT'un 5.2.1.A numaralı maddesi doğrultusunda ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca yapılacaktır.

(6) Kişilerin özel araçları ile sağlık hizmeti sunucusuna gidiş ve dönüşlerinde mutata taşıt ücreti ödenir.

(7) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler, kendilerine bir vasıta tahsis edilmesi suretiyle başka bir yere gönderilmiş iseler, eşlik eden refakatçiye ayrıca yol gideri ödenmez.

(8) Yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilen, ancak yapılan tedavilere rağmen vefat eden Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin cenaze nakline ilişkin giderler, sevk düzenlendiği sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu yerleşim yeri mesafesini aşmamak üzere nakledilen yerleşim yeri esas alınarak ilgili belediye tarafından onaylanan ücret üzerinden fatura tutarını aşmamak kaydıyla Kurumca karşılanır. Sevk edilmeksizin müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunda vefat eden kişilerin cenaze nakline ilişkin giderler Kurumca karşılanmaz.

(9) **(Değişik: 22/06/2012-28331/37 md. Yürürlük: 15/03/2012)** SUT'un 1.2(1)e bendinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan sigortalıların cenaze nakline ilişkin giderler ilgili kamu idaresince karşılanacağından Kurumca ayrıca ödeme yapılmayacaktır.

(10) Kurum taşra birimleri tarafından üçer aylık dönemler halinde, yerleşim yeri dışına yapılan sevkler ve gerekçeleri konusunda sevk eden sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu ilin valilik il sağlık müdürlüğüne yazılı bilgilendirme yapılacaktır.

5.2.1.A- Mutata taşıt dışı araç ile nakile ilişkin yol giderlerinin ödenmesi

(1) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin mutata taşıt dışı araç ile nakile ilişkin gidiş- dönüş yol giderinin ödenebilmesi için hastalığın ne olduğu, mutata taşıt aracı ile seyahat edememe gerekçeleri ve taşıt tipinin belirtildiği sağlık kurulu raporu düzenlenmesi ve Kurumca kabul edilmesi gerekmektedir. Dönüş için yol gideri ödemesinde, sağlık kurulu raporu tedavinin yapıldığı sağlık kurumunca düzenlenecektir. **(Ek: 05/11/2011-28106/8 md. Yürürlük:05/11/2011)** Sağlık kurulu raporlarının elektronik ortamda alınmaya başlanması durumunda ayrıca basılı olarak istenilip istenilmeyeceği, onay süreci ve diğer gönderilme usulleri Kurumca belirlenecektir.

(2) Ancak belli bir program çerçevesinde tedavi gören (kemoterapi, radyoterapi, diyaliz vb.) genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin mutata taşıt dışı araç ile nakillerine ilişkin gidiş- dönüş yol giderinin ödenmesinde, her seferinde sağlık kurulu raporu aranmaz. Ödeme işlemleri ilk sağlık kurulu raporuna istinaden yürütülür. **(Değişik: 05/11/2011-28106/8 md. Yürürlük:05/11/2011)** Ancak Bu tedaviler için düzenlenen mutata taşıt dışı araç ile nakile ilişkin sağlık kurulu raporları 3 (üç) ay süre ile geçerlidir.

(3) Acil hal nedeniyle sağlık kurulu raporu düzenlenmeksizin sevk edilen kişinin kara ambulansı ve hasta nakil aracı da dahil olmak üzere mutata taşıt dışı araç ile nakline ilişkin yol gideri, acil hal nedeniyle naklin gerektiğinin tıbbi gerekçeleriyle birlikte ilgili hekim tarafından imzalanmış belge ile belgelenmesi ve Kurumca kabul edilmesi halinde karşılanır.

(4) Mutat taşıt dışı araçlar (tarifeli uçak, taksi vb.) ile nakile ilişkin yol gideri ödemelerinde bilet/ fatura ibrazı şarttır. Bilet/ fatura ibraz edilmemesi halinde söz konusu yol gideri mutata taşıt bedeli üzerinden ödenir. Kurumca ticari taksi için ödenecek ücret, ilgili yerleşim yerleri arası için geçerli mutata taşıt ücreti bedelinin 5 (beş) katını geçemez.

(5) Kara ambulansı ve hasta nakil aracı ücreti, 07/12/2006 tarih, 26369 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan “Ambulanslar ve Acil Sağlık Araçları İle Ambulans Hizmetleri Yönetmeliği”nin 28 inci maddesi gereği belirlenen fiyatlar esas alınarak ödenir. Ancak özel kara ambulans firmalarının Sağlık Bakanlığı onayı ile yürürlüğe giren Ambulans Ücret Tarifesinden daha düşük bedelle hasta nakil beyanlarının olması durumunda, kamu ve Kurum yararı doğrultusunda belirlenen ücret tarifesinden daha düşük fatura edilmesi halinde fatura bedeli üzerinden ödeme yapılacaktır.

(6) Hava ambulans ücretleri sadece uzuv replantasyonu gerektiren acil sağlık hizmeti ile SUT’un 4.5.2 numaralı maddesi kapsamında sağlanan sağlık hizmetleri için ödenir. Organın/ dokunun naklin yapılacağı sağlık kurumuna, hava ambulansı dışında ki özel hava taşıtı ile getirilmesi halinde gidiş-dönüş yol giderleri hava ambulansı için belirlenen tutarlar esas alınarak ödenir. Hava ambulansı ve hava ambulansı dışındaki özel hava taşıtı bedelinin ödenebilmesi için fatura ekinde taşıtın ambulans görevi maksadıyla ilk kule teması “ambulans görevi” ifadesi ile temas kurulmuş olması, hava aracının uçucu ve teknik kayıtlarının (motor çalıştırma motor susturma arasındaki geçen zaman dilimi) ibraz edilmesi gerekmektedir. Ruhsatlandırılmış hava ve deniz ambulansları için aşağıda belirtilen ücretler azami ücretler olup ücretlere tıbbi müdahale bakım ücretleri dâhildir.

a) Uçak ambulans ücretleri;

(1) Turbo prob motorlu ambulans uçağı için gidiş dönüş hesap edilmek suretiyle uçuş saati başına 2.000,00 (ikibin) TL + KDV,

(2) Jet motorlu ambulans uçağı için gidiş dönüş hesap edilmek suretiyle uçuş saati başına 3.500,00 (üçbinbeşyüz) TL + KDV, yurt dışı uçuşlar için 4.000,00 (dörtbin) TL,

b) Helikopter ambulans ücretleri;

(1) Tek motorlu ambulans helikopter için gidiş dönüş hesap edilmek suretiyle uçuş saati başına 1.500,00 (binbeşyüz) TL + KDV,

(2) Çift motorlu ambulans helikopter için gidiş dönüş hesap edilmek suretiyle uçuş saati başına 2.750,00 (ikibinyediyüzelli) TL + KDV,

c) Deniz ambulans ücretleri;

Deniz ambulansı için gidiş dönüş hesap edilmek suretiyle seyir saati başına 1.500,00 (binbeşyüz) TL + KDV.

5.2.2- Gündelik ücreti

(1) Kişilerin, belediye/ büyükşehir belediye mücavir alanı dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna sevklerinde hasta ve refakatçisine;

a) Sevk edildikleri sağlık hizmeti sunucusuna müracaat tarihi itibarıyla ayakta tedavi gördüğü günler için gündelik ödenir. Ancak ayaktan tedavi sonrasında istirahat raporu verilmiş ise müracaat tarihi ile tedavinin sona erdiği tarihler arasında istirahatli olunan süreler için gündelik ödenmez.

b) Müracaat sonrası sağlık hizmeti sunucusunda yatarak tedavi edilmesi gerekli görülmesine rağmen, yatak bulunmaması nedeniyle sağlık hizmeti sunucusuna yatırılmaksızın geçen günler için bu durumun sağlık hizmeti sunucuna belgelenmesi şartıyla beş günü geçmemek üzere gündelik ödenir.

(Değişik: 05/11/2011-28106/9 md. Yürürlük:05/11/2011)

~~(2) Yatarak tedavilerde, hasta ile refakatçisinin yemek ve yatak giderleri Kurumca karşılandığından ayrıca gündelik ödenmez.~~

(2) Yatarak tedavilerde hasta ve refakatçisine yalnızca gidiş ve dönüş tarihi için gündelik ödenecek olup, yatarak tedavi gördüğü diğer günlerde ayrıca gündelik ödenmez. Hasta ve refakatçisinin yemek ve yatak giderleri SUT’un 5.1.(1) maddesi doğrultusunda Kurumca ayrıca karşılanacaktır.

(3) Gündelikler; il dâhilindeki sevklerde (ilçe-merkez arası) 100, iller arası sevklerde ise 200 gösterge rakamının devlet memurları aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden ödenir.

(4) Sevk edilen sağlık hizmeti sunucusuna müracaat tarihi ile tedavinin sona erdiği tarihin aynı gün olması halinde gündelik ödenmez.

5.3. Ortak Hükümler

(1) **(Değişik: 03/6/2010-27600/14 md. Yürürlük:03/06/2010)** Belli bir program çerçevesinde tedavi gören (kemoterapi, radyoterapi, diyaliz vb) genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin ilk sevk belgesine istinaden tedavilerinin devamı niteliğindeki diğer müracaatları nedeniyle oluşan yol gideri, gündelik ve refakatçi giderlerinin ödenmesinde, her gidişleri için sevk

belgesi aranmaz. Ödeme işlemleri ilk sevk belgesine istinaden, diğer müracaatlara ilişkin tedavi gördüğü tarihleri belirtir müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusuna düzenlenecek belge doğrultusunda yürütülür. ~~ve yol gideri ödemesi için fatura/ bilet ibrazı zorunludur.~~ **(Ek cümle: 15/10/2010-27730/10 md. Yürürlük:15/10/2010)** Yerleşim yerinde ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusu bulunmaması halinde birinci basamak sağlık kuruluşuna düzenlenen sevk belgesi kabul edilecek olup sözleşmeli herhangi bir sağlık hizmeti sunucusu bulunmaması halinde ise yerleşim yerinin belirlenmesi halinde tedavi için düzenlenen geçerli sağlık raporu, sevk belgesi olarak geçerli kabul edilir.

(2) Sevk edilen sağlık hizmet sunucularına ayaktan müracaatlarda, ilgili branş uzman hekiminin bulunmaması nedeniyle sağlık hizmeti verilemediğinin ilgili sağlık hizmeti sunucusu başhekimliğince onaylanarak belgelenmesi halinde gidiş-dönüş için ilgili giderler Kurumca karşılanır.

(3) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile refakatçilere mücavir alan içindeki nakiller için yol ve gündelik gideri ödenmez.

(4) Sevk yapılmaksızın belediye/ büyükşehir belediye mücavir alanı dışındaki bir sağlık hizmeti sunucusundan sağlık hizmeti alınması hâlinde yol gideri ve gündelik ödenmez.

(5) Sözleşmesi sağlık hizmeti sunucusu tarafından yapılan sevklerdeki yol gideri, gündelik ve refakatçi giderlerinin ödenebilmesi için sevk, acil hal nedeniyle yapıldığının Kurumca kabul edilmesi gereklidir.

(6) Sürekli iş göremezlik, malûllük, çalışma gücü kaybı hâllerinin tespiti veya bu amaçla yapılan kontroller ile sağlık hizmeti sunucusuna yapılan sevkler nedeniyle ödenecek gündelik ve yol giderleri, refakatçi giderleri, kısa ve uzun vadeli sigorta kolları prim gelirlerinden karşılandığından Kurum ödeme birimlerince bu durumun dikkate alınması gerekmektedir.

(Ek: 22/06/2012-28331/14 md. Yürürlük: 22/06/2012)

(7) Genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü bulunduğu kişilerin yol, gündelik ve refakatçi giderlerine ait ödemeye esas fatura ve eki belgelerinde Kurumca tıbbi uygunluk aranan veya Kurumca kabul edilmesi halinde ödenebileceği belirtilen durumlarda tıbbi uygunluk istenmesi durumunda, tıbbi uygunluk hastane faturası ödemelerinin yapıldığı bağlı bulunulan il müdürlükleri tarafından verilir.

6. İLAÇ TEMİNİ VE ÖDEME ESASLARI

(Değişik: 22/06/2012-28331/15 md. Yürürlük: 01/07/2012)

6.1. Reçete ile Sağlık Raporu ve İlaç Yazım İlkeleri

(1) İlaç bedellerinin Kurum tarafından ödenebilmesi için, reçete yazımında ve rapor düzenlenmesinde aşağıda belirtilen hususlar uygulanacaktır.

6.1.1. Reçete ve Sağlık Raporlarının Düzenlenmesi

6.1.1.A Ayaktan tedavilerde reçetelerin düzenlenmesi

(1) Ayaktan tedavi sırasında kullanılması gerekli görülen ilaçlar için, sağlık karnelerinde bulunan reçete koçanları veya sözleşmeli sağlık kurum ve kuruluşlarının reçeteleri (matbu veya elektronik ortamda kayıt altına alınan reçeteler) kullanılır. (Bu konuda Kurumca yayımlanan genelge hükümleri saklıdır.)

(2) Düzenlenen reçetelerde mutlaka teşhis, ilgili hekimin ıslak imzası ve bilgileri yer alacaktır. SUT eki EK 2/F Listesinde yer alan kısaltmalar hariç teşhislerde kısaltma yapılmayacaktır. Reçetede yazılı ilacın/ilaçların yan etkilerini önlemek ve/veya tedaviyi desteklemek amacıyla yazılan ilaçlar için ayrıca teşhis aranmayacaktır.

(3) Reçetelerde, hekimin adı soyadı, kuruluş/kurumun adı, hekimin ana uzmanlık dalı veya var ise yan uzmanlık dalı, asistanlar için ihtisas yaptığı uzmanlık dalı ve hekimin diploma numarası veya Sağlık Bakanlığınca verilen doktor diploma tescil numarası bilgileri ve hekimin ıslak imzası mutlaka yer alacaktır. Ayrıca reçetelerde hasta adı soyadı, T.C.kimlik numarası veya Kurum sicil/ tahsis numarası, reçete tanzim tarihi, MEDULA takip numarası veya protokol numarası yer alacaktır. İmza dışındaki bilgiler, el yazısı ile yazılabileceği gibi kaşe veya bilgisayar ortamında veya hastane otomasyon sistemleri tarafından basılan etiketin/barkodun yapıştırılması şeklinde olabilir. Bu reçetelerde, kurum başhekiminin onayı ve mühür aranmayacaktır.

(4) Yabancı ülkelerle yapılan "Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri" kapsamında Kurum tarafından sağlık hizmeti verilen kişiler için düzenlenecek reçetelere, sağlık yardım hakkını veren ülkenin adı ayrıca yazılacaktır.

(5) Üniversite hastaneleri ile eğitim ve araştırma hastanelerinde ihtisas yapan asistanlar ile üst ihtisas yapmakta olan uzman hekimler, ihtisas yapmakta oldukları branşın uzman hekiminin yazması gereken ilaçlar ile SUT ve eki listelerde uzman hekimlere yazılabileceği belirtilen ilaçları yazabilir.

(6) SUT'ta belli bir uzman hekim tarafından reçete edileceği/rapor düzenleneceği belirtilmiş ilaçlar, aynı uzmanlık eğitimi üzerine yan dal uzmanlığı yapmış olan hekimlere de reçete edilebilir/rapor düzenlenebilir.

(7) Sağlık Bakanlığınca aile hekimliği sözleşmesi yapılan veya yetkilendirilen hekimler, aile hekimliği uzman hekiminin yazabildiği tüm ilaçları reçete edebilirler.

(8) SUT'ta geçen uzmanlık dalları; aksine bir hüküm bulunmadıkça hem erişkin hem de çocuk yan dallarını ifade eder.

(9) Sağlık raporuna istinaden yazılacak ilaçlar, SUT ve eki listelerde aksine bir hüküm olmadıkça, bu sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.

(10) Diş hekimleri yalnızca doğrudan ağız ve diş sağlığı ile ilgili ilaçları reçete edebilir.

6.1.1.B- Yatarak tedavilerde reçetelerin düzenlenmesi

(1) Yatarak tedavilerde hastanede kullanılacak ilaçların hastane tarafından temini zorunludur.

(2) Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumlarına temin edilemeyerek "ECZANEMİZDE YOKTUR, YATAN HASTA" kaşesi basılıp başhekimlik onayı ile reçete düzenlenerek hastaya aldırılması durumunda; reçetede yer alan ilaç bedelleri SUT hükümleri doğrultusunda beş günlük dozu (ancak, sağlık kurumlarında uzun süre yatarak tedavi gören tüberküloz hastalarına, kullanım dozu belgelenmek kaydıyla 1 (bir) aylık miktarda tüberküloz ilaçları yazılabilir.) aşmamak kaydıyla karşılır ve ödenen tutar ilgili sağlık kurumunun alacağından mahsup edilir. Mahsup edilen ilacın/ilaçların sağlık kurumuna ihale ve doğrudan alım yöntemi ile temin edilemediğinin başhekimlik onayı ile belgelendirilmesi halinde mahsup edilen tutar sağlık kurumuna iade edilir. Tedavinin devam ettiği durumlarda "doz" bitiminde yeniden reçete yazılması mümkündür.

(3) Yatarak tedavilerde kullanılan ilaçlar için, SUT'un 6.1.1.Ç numaralı maddesinde belirtilen 4 kalem ilaç sınırlaması dikkate alınmaz.

(4) Ancak, gününbirlik tedavilerde kullanılan ilaçların hastanelere temini zorunlu olmayıp; hekim tarafından reçetede gününbirlik tedavi kapsamında olduğunun belirtilmesi kaydıyla ilaçlar sözleşmeli eczanelerden temin edilebilecektir.

(5) Tabureu olan hastalara reçetelendirilecek ilaçlar, ayaktan tedavi kapsamında değerlendirilir.

~~(6) (Ek: 21/01/2012-28180/19 md. Yürürlük:28/01/2012) Robotik kemoterapi ünitesi olan sağlık tesislerinde kemoterapi ilaçlarının hastaya kullanılan miktar kadarının fatura edilmesi mümkündür. Uygulamanın esasları Kurumun resmi internet sitesinde duyurulur.~~

6.1.1.C- Sağlık raporlarının düzenlenmesi

~~(Değişik: 05/11/2011-28106/10 md. Yürürlük:17/11/2011)~~

(1) Sağlık rapor formatları konusunda Sağlık Bakanlığı düzenlemelerine uyulacaktır.

~~(1) Sağlık rapor formatları ile bu raporların tasdik, mühür ve diğer uygulamalarında Sağlık Bakanlığının mevzuatı ve Medula sistemindeki düzenlemelere uyulacaktır.~~

(2) Sağlık raporlarının düzenlenmesinde, SUT'un 8 numaralı maddesi dikkate alınacaktır. Bu raporlar, SUT'ta yer alan istisnalar saklı kalmak kaydıyla SUT'un 8.1 numaralı maddesi doğrultusunda uzman hekim tarafından düzenlenecek olup SUT'un 8.2 numaralı maddesine göre düzenlenen sağlık kurulu raporları da geçerli kabul edilecektir. ~~(Ek: 15/10/2010-27730/11 md. Yürürlük:30/10/2010) Medula hastane sistemini kullanan sağlık hizmeti sunucuları raporları elektronik ortamda düzenleyecek ve bu raporlar başhekimlik tarafından elektronik ortamda onaylanacaktır.~~

(3) Sağlık raporlarında, SUT ve eki listelerde özel düzenleme yapılmış ilaçlar hariç olmak üzere, ilaç dozlarının belirtilmesi şart olmayıp, etken madde adının yazılması yeterli olacaktır. Sağlık raporuna etken madde adının yazılmasının yeterli olduğu ilaçlar için hastanın kullanacağı ilacın etken madde miktarı ve günlük kullanım dozu reçete ile düzenlenecektir. Ancak raporda ilacın etken madde miktarının ve günlük kullanım dozunun ayrıntılı olarak belirtilmiş olması halinde belirtilen doz miktarı aşılamaz.

(4) Hasta katılım payı muafiyeti için düzenlenen sağlık raporlarında, teşhis ve ICD-10 kodu yer alacaktır. SUT eki EK 2/F Listesinde yer alan kısaltmalar hariç teşhislerde ve etken madde isminde kısaltma yapılmayacaktır.

(5) Sağlık raporları, SUT'ta özel düzenlemeler hariç olmak üzere en fazla iki yıl süre ile geçerlidir.

~~(Değişik: 05/11/2011-28106/10 md. Yürürlük:17/11/2011)~~

(6) Hasta kimlik bilgileri veya ilaç adına ilişkin yazım hataları ile SUT hükümlerine göre eksikliği bulunan (ilaçın kullanım dozu, etken madde, kullanım süresi, ilgili hekim onayı veya tedavi şeması, ICD-10 kodu) sağlık raporları, bu düzeltmelerin aslına sadık kalmak kaydıyla; uzman hekim raporlarında, raporun çıktığı hastanede raporu düzenleyen hekim tarafından (bu hekimin bulunmaması halinde aynı branştan hekim), sağlık kurulu raporlarında ise raporda yer alan hekimlerden biri tarafından yapılması ve bu durumun başhekimlik mührü ve ıslak imza ile onaylanması koşuluyla, düzeltmeye esas reçete tarihinden itibaren süresinin sonuna kadar geçerlidir. **(Ek: 15/10/2010-27730/11 md. Yürürlük:30/10/2010)** Raporlar elektronik ortamda düzenlenmiş ise; bu düzeltmelerin başhekimlik tarafından elektronik ortamda onaylanması koşuluyla, düzeltmeye esas reçete tarihinden itibaren süresinin sonuna kadar geçerlidir.

(6) Hasta kimlik bilgileri veya ilaç adına ilişkin yazım hataları ile SUT hükümlerine göre eksikliği bulunan (ilaçın kullanım dozu, etken madde, kullanım süresi, ilgili hekim onayı veya tedavi şeması, ICD-10 kodu) sağlık raporları, bu düzeltmelerin aslına sadık kalmak kaydıyla; uzman hekim raporlarında, raporun çıktığı hastanede raporu düzenleyen hekim tarafından (bu hekimin bulunmaması halinde aynı branştan hekim), sağlık kurulu raporlarında ise raporda yer alan hekimlerden biri tarafından yapılması, raporlar elektronik ortamda düzenlenmiş ise; bu düzeltmelerin başhekimlik tarafından elektronik ortamda onaylanması koşuluyla, düzeltmeye esas reçete tarihinden itibaren süresinin sonuna kadar geçerlidir.

(7) Sağlık raporlarına dayanılarak reçete edilen ilaçlar için, hastalardan ve raporu düzenleyen sağlık kurum ve kuruluşlarından, SUT ve eki listelerde belirtilen özel durumlar haricinde ek bilgi ve belge talep edilmeyecektir.

(8) Kullanımı sağlık raporuna bağlı veya katılım payından muaf ilaç(lar) için düzenlenecek reçetelere ait aslı gibidir onayı yapılmış rapor fotokopisi, fatura ekinde Kuruma gönderilecektir. Aslı gibidir onayı; raporu düzenleyen sağlık kurumu veya reçeteyi düzenleyen hekim veya reçeteyi karşılayan eczacı tarafından yapılacaktır.

(8) (Değişik: 15/10/2010-27730/11 md. Yürürlük:30/10/2010) Kullanımı sağlık raporuna bağlı veya katılım payından muaf ilaç(lar) için düzenlenecek reçetelere ait rapor elektronik ortamda düzenlenmemiş ise aslı gibidir onayı yapılmış rapor fotokopisi, fatura ekinde Kuruma gönderilecektir. Aslı gibidir onayı; raporu düzenleyen sağlık kurumu veya reçeteyi düzenleyen hekim veya reçeteyi karşılayan eczacı tarafından yapılacaktır. Raporlar elektronik ortamda düzenlenmiş ise rapor fotokopisi Kuruma gönderilmeyecektir.

(9) SUT'un yürürlüğe girmesinden önce düzenlenen sağlık raporları, bu SUT hükümlerine uygun olması kaydıyla düzenlendiği tarihte geçerli olduğu süre sonuna kadar geçerlidir. Bu SUT hükümlerine uygun olmayan raporlar, SUT'un 6.1.1.C (6) fıkrası kapsamında bu SUT hükümlerine uygun hale getirilebildiği takdirde geçerli olacaktır. (Kurumca süresi sonuna kadar geçerli olacağı duyurulan raporlar hariç)

(Değişik: 05/11/2011-28106/10 md. Yürürlük:17/11/2011)

(10) Elektronik rapor uygulamasında; SUT'ta geçen uzman hekim ve sağlık kurulu raporu ifadeleri "E-Rapor", ıslak imza ve başhekimlik mührü ifadeleri de "elektronik imza" olarak değerlendirilecektir.

(10) Elektronik rapor uygulamasında; SUT'ta geçen uzman hekim ve sağlık kurulu raporu ifadeleri "E-Rapor", ıslak imza ve başhekimlik mührü ifadeleri de "elektronik imza" veya elektronik imza çalışmaları tamamlanmaya kadar "Başhekimlik tarafından elektronik ortamda onaylama" olarak değerlendirilecektir.

6.1.1.Ç Reçetelere yazılabilecek ilaç miktarı

(1) Ayaktan yapılan tedavilerde, SUT'un 6.1.2 numaralı maddesinde belirtilen durumlar dışında, bir reçetede en fazla dört kalem ilaç yazılır ve her kalem ilaçtan bir kutunun (ilaçların parenteral formları ile SUT'un 6.1.4 numaralı maddesinde belirtilen durumlar hariç) bedeli ödenir. Parenteral formlar ile majistrallerin reçeteye yazılması durumunda en fazla 10 günlük tedavi bedeli ödenir. Reçetede mutlak surette günlük kullanım dozu belirtilecektir. Majistraller en fazla 10 günlük tedavi dozunda reçetelendirilebilecek olup, bu durum ve tedavi amaçlı olduğu hekim tarafından reçete üzerinde belirtilecektir.

(2) Tetrasiklinler (doksisisiklin ve tetrasiklin), amfenikoller (kloramfenikol ve tiamfenikol), ampisilin (kombine preparatlar hariç), amoksisilin (kombine preparatlar hariç), fenoksimetilpenisilin, eritromisin, klindamisin, sülfonamid ve trimetoprim kombinasyonlarını içeren klasik antibiyotikler 10 güne kadar tedaviyi sağlayacak miktarda reçete edilebilir.

(3) Antiinflatuar ve antiromatizmal grubu ilaçların solid-oral formlarında büyük ambalaj kapsamına giren ilaçlar, ayaktan tedavide tek uzman hekim tarafından düzenlenen ilaç kullanım raporuna dayanılarak reçete edilir, en küçük ambalajlı formları ise rapor aranmaksızın reçete edilir.

(4) İlaçın reçete edilmesindeki özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, "Ayaktan Tedavide Sağlık Raporu ile Verilebilecek İlaçlar Listesi" (EK-2/C) ve "Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar Listesi" nde (EK-2) yer almamakla birlikte, uzun süreli kullanımı sağlık raporu ile belgelendirilen ilaçlar, katılım payı alınmak koşuluyla en fazla üç aylık tedavi dozunda reçete edilebilir.

(5) Sağlık raporu aranmaksızın;

a) Menopozda ve/veya disfonksiyonel uterin kanamalarda kullanılan ilaçlar, SUT ve eki listelerdeki özel düzenlemeler hariç olmak üzere, kadın hastalıkları ve doğum uzman hekimleri veya aile hekimliği uzman hekimleri tarafından en fazla üç aylık tedavi dozunda;

b) Yanıklar, anemiler, sistemik olmayan mantar enfeksiyonları, reflü ve GIS ülserlerinde kullanılan ilaçlar; yalnız dermatoloji uzman hekimlerince reçete edilebilen oral retinoidler, tabureu edilen hastaların idame tedavisi için düzenlenen reçetelere yazılan ilaçlar, hekim tarafından tedavi süresi belirtilmek kaydıyla en fazla bir aylık dozda, (SUT'ta yer alan özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla)

reçete edilebilir.

(6) Bir ilacın ruhsatlı endikasyonları ve prospektüs dozu dışında kullanımı ancak Sağlık Bakanlığınca verilen onayla mümkündür.

a) Bu konuda Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan Endikasyon Dışı İlaç Kullanımı Kılavuzunda belirtilen esaslara da uyulacak olup, kılavuzda tanımlanmamış durumlar için Sağlık Bakanlığı endikasyon dışı onayı aranır.

b) SUT eki EK-2 Listesinde yanında (*) yıldız işareti bulunmayan ilaçların SUT eki EK-2 Listesinde belirtilen hastalıklarda kullanımı halinde Sağlık Bakanlığı endikasyon dışı kullanım onayı aranmaz.

c) Sağlık Bakanlığı tarafından verilen endikasyon dışı onaylarda; bu onay için süre belirtilmemiş ise rapor yenilenmesinde yeni onay aranmaz.

ç) Sağlık Bakanlığınca verilen endikasyon dışı onaya dayanılarak ödemesi yapılacak ilaçların rapor ve reçeteleme koşulları için Bakanlıkça verilmiş onay esastır.

d) Endikasyon dışı onay aranacak ilaçlar için reçeteler ve sağlık raporları ilgili uzman hekim/hekimlere düzenlenir.

~~(7) (Ek: 05/11/2011-28106/10 md. Yürürlük:17/11/2011) Tebliğdeki "1 aylık doz"; 28, 29 ve 30 günlük kullanım sürelerini ifade eder.~~

~~(8) (Ek: 21/01/2012-28180 /20 md. Yürürlük: 28/01/2012) Hastanın tedavisinde ilk defa reçete edilecek ilaçlar (raporlu olsa dahi) en fazla 1 aylık doza kadar ödenir. Sonraki reçetelerde yazılacak ilaç miktarı için tebliğde yer alan genel veya özel düzenlemeler esas alınır. Bu ilaçların devam reçetelerindeki farklı farmasötik dozları da ilk tedavi olarak kabul edilir.~~

(Değişik: 22/06/2012-28331/15 md. Yürürlük: 01/07/2012)

6.1. Reçete ile sağlık raporu ve ilaç yazım ilkeleri

(1) İlaç bedellerinin Kurum tarafından ödenebilmesi için, reçete yazımında ve rapor düzenlenmesinde aşağıda belirtilen hususlar uygulanacaktır.

6.1.1. Ayaktan tedavilerde reçetelerin düzenlenmesi

(1) İlaçların reçetelendirilmesinde, sağlık karnelerinde bulunan reçete koçanları veya sözleşmeli sağlık kurum ve kuruluşlarının reçeteleri (matbu, e-reçete veya elektronik ortamda kayıt altına alınan reçeteler) kullanılır. (Bu konuda Sağlık Bakanlığı ve Kurumca yayımlanan mevzuat hükümleri saklıdır.)

(2) Reçetelerde teşhis bilgilerinin yer alması zorunludur. SUT eki EK-2/F Listesinde yer alan kısaltmalar hariç teşhislerde kısaltma yapılmayacaktır. Reçetede yazılı ilacın/ilaçların yan etkilerini önlemek ve/veya tedaviyi desteklemek amacıyla yazılan ilaçlar için ayrıca teşhis aranmayacaktır.

(3) Reçetelerde, hekimin; adı soyadı, uzmanlık dalı veya yan uzmanlık dalı (asistanlar için ihtisas yaptığı uzmanlık dalı), diploma numarası veya diploma tescil numarası bilgileri, ıslak imzası ile reçetenin düzenlendiği sağlık kurum veya kuruluşunun adı mutlaka yer alacaktır.

(4) Reçetelerde hastanın; adı soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası veya reçete tanzim tarihi ile birlikte MEDULA takip numarası veya e reçete numarası veya protokol numarası yer alacaktır.

(5) Yabancı ülkelerle yapılan ‘‘Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri’’ kapsamında Kurum tarafından sağlık hizmeti verilen kişiler için düzenlenecek reçetelere, sağlık yardım hakkını veren ülkenin adı ayrıca yazılacaktır.

(6) niversite hastaneleri ile eğitim ve araştırma hastanelerinde ihtisas yapan asistanlar ile üst ihtisas yapmakta olan uzman hekimler, ihtisas yapmakta oldukları branşın uzman hekiminin yazması gereken ilaçlar ile SUT ve eki listelerde uzman hekimlerce yazılabileceği belirtilen ilaçları yazabilir.

(7) SUT’ta belli bir uzman hekim tarafından reçete edileceği/rapor düzenleneceği belirtilmiş ilaçlar, aynı uzmanlık eğitimi üzerine yan dal uzmanlığı yapmış olan hekimlerce de reçete edilebilir/rapor düzenlenebilir.

(8) Sağlık Bakanlığınca aile hekimliği sözleşmesi yapılan veya yetkilendirilen hekimler, aile hekimliği uzman hekiminin yazabildiği tüm ilaçları reçete edebilirler.

(9) SUT’ta geçen uzmanlık dalları; aksine bir hüküm bulunmadıkça hem erişkin hem de ocuk yan dallarını ifade eder.

(10) Sağlık raporuna istinaden yazılacak ilaçlar, SUT ve eki listelerde aksine bir hüküm olmadıkça, bu sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.

(11) Diş hekimleri yalnızca doğrudan ağız ve diş sağlığı ile ilgili ilaçları reçete edebilir.

6.1.2. Yatarak tedavilerde reçetelerin düzenlenmesi

(1) Yatarak tedavilerde hastanede kullanılacak ilaçların hastane tarafından temini zorunludur.

(2)Yatarak tedavilerde, Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumları tarafından temin edilemeyen ilaçlar için düzenlenen reçetelerde ‘‘ECZANEMİZDE YOKTUR, YATAN HASTA’’ kaşesi basılıp başhekimlik onayının bulunması zorunludur.

(3) Reçetede yer alan ilaç bedelleri SUT hükümleri doğrultusunda beş günlük dozu (ancak, sağlık kurumlarında uzun süre yatarak tedavi gören tüberküloz hastalarına, kullanım dozu belgelenmek kaydıyla 1 (bir) aylık miktarda tüberküloz ilaçları yazılabilir.) aşmamak kaydıyla karşlanır ve ödenen tutar ilgili sağlık kurumunun alacağından mahsup edilir. Mahsup edilen ilacın/ilaçların sağlık kurumunca ihale ve doğrudan alım yöntemi ile temin edilemediğinin başhekimlik onayı ile belgelendirilmesi halinde mahsup edilen tutar sağlık kurumuna iade edilir. Tedavinin devam ettiği durumlarda ‘‘doz’’ bitiminde yeniden reçete yazılması mümkündür.

(4) Yatarak tedavilerde kullanılan ilaçlar için, SUT’un 6.1.4. numaralı maddesinde belirtilen 4 kalem ilaç sınırlaması dikkate alınmaz.

(5) Ancak, günübirlik tedavilerde kullanılan ilaçların hastanelerce temini zorunlu olmayıp; hekim tarafından reçetede günübirlik tedavi kapsamında olduğunun belirtilmesi kaydıyla ilaçlar sözleşmeli eczanelerden temin edilebilecektir.

(6) Taburcu olan hastalara reçetelendirilecek ilaçlar, ayaktan tedavi kapsamında değerlendirilir.

(7) Robotik kemoterapi nitesi olan sağlık tesislerinde kemoterapi ilaçlarının hastaya kullanılan miktar kadarının fatura edilmesi mümkündür. Uygulamanın esasları Kurumun resmi internet sitesinde duyurulur.’’

6.1.3. Sağlık raporlarının düzenlenmesi

(1) Sağlık rapor formatları ile bu raporların tasdik, mühür ve diğer uygulamalarında Sağlık Bakanlığı mevzuatı ve Medula sistemindeki düzenlemelere uyulacaktır.

(2) Sağlık raporlarının düzenlenmesinde, SUT’un 8 numaralı maddesi dikkate alınacaktır. Bu raporlar, SUT’ta yer alan istisnalar saklı kalmak kaydıyla SUT’un 8.1 numaralı maddesi doğrultusunda uzman hekim tarafından düzenlenecek olup SUT’un 8.2 numaralı maddesine göre düzenlenen sağlık kurulu raporları da geçerli kabul edilecektir. (Medula hastane sistemini kullanan sağlık hizmeti sunucuları raporları elektronik ortamda düzenleyecek ve bu raporlar başhekimlik tarafından elektronik ortamda onaylanacaktır.

(3) Sağlık raporlarında, SUT ve eki listelerde özel düzenleme yapılmış ilaçlar hariç olmak üzere, ilaç dozlarının belirtilmesi şart olmayıp, etken madde adının yazılması yeterli olacaktır. Sağlık raporuna etken madde adının yazılmasının yeterli olduğu ilaçlar için hastanın kullanacağı ilacın etken madde miktarı ve günlük kullanım dozu reçete ile düzenlenecektir. Ancak raporda ilacın etken madde miktarının ve günlük kullanım dozunun ayrıntılı olarak belirtilmiş olması halinde belirtilen doz miktarı aşılamaz.

(4) Hasta katılım payı muafiyeti için düzenlenen sağlık raporlarında, teşhis ve ICD-10 kodu yer alacaktır. SUT eki EK-2/F Listesinde yer alan kısaltmalar hariç teşhislerde ve etken madde isminde kısaltma yapılmayacaktır.

(5) Sağlık raporları, SUT'ta özel düzenlemeler hariç olmak üzere en fazla iki yıl süre ile geçerlidir.

(6) Hasta kimlik bilgileri veya ilaç adına ilişkin yazım hataları ile SUT hükümlerine göre eksikliği bulunan (ilacın kullanım dozu, etken madde, kullanım süresi, ilgili hekim onayı veya tedavi şeması, ICD-10 kodu) sağlık raporları, bu düzeltmelerin aslına sadık kalmak kaydıyla; uzman hekim raporlarında, raporun çıktığı hastanede raporu düzenleyen hekim tarafından (bu hekimin bulunmaması halinde aynı branştan hekim), sağlık kurulu raporlarında ise raporda yer alan hekimlerden biri tarafından yapılması, raporlar elektronik ortamda düzenlenmiş ise; bu düzeltmelerin başhekimlik tarafından elektronik ortamda onaylanması koşuluyla, düzeltmeye esas reçete tarihinden itibaren süresinin sonuna kadar geçerlidir.

(7) Sağlık raporlarına dayanılarak reçete edilen ilaçlar için, hastalardan ve raporu düzenleyen sağlık kurum ve kuruluşlarından, SUT ve eki listelerde belirtilen özel durumlar haricinde ek bilgi ve belge talep edilmeyecektir.

(8) Kullanımı sağlık raporuna bağlı veya katılım payından muaf ilaç(lar) için düzenlenecek reçetelere ait rapor elektronik ortamda düzenlenmemiş ise aslı gibidir onayı yapılmış rapor fotokopisi, fatura ekinde Kuruma gönderilecektir. Aslı gibidir onayı; raporu düzenleyen sağlık kurumu veya reçeteyi düzenleyen hekim veya reçeteyi karşılayan eczacı tarafından yapılacaktır. Raporlar elektronik ortamda düzenlenmiş ise rapor fotokopisi Kuruma gönderilmeyecektir.

(9) SUT'un yürürlüğe girmesinden önce düzenlenen sağlık raporları, bu SUT hükümlerine uygun olması kaydıyla düzenlendiği tarihte geçerli olduğu süre sonuna kadar geçerlidir. Bu SUT hükümlerine uygun olmayan raporlar, SUT'un 6.1.3 numaralı maddesinin altıncı fıkrası kapsamında bu SUT hükümlerine uygun hale getirilebildiği takdirde geçerli olacaktır. (Kurumca süresi sonuna kadar geçerli olacağı duyurulan raporlar hariç)

(10) Elektronik rapor uygulamasında; SUT'ta geçen uzman hekim ve sağlık kurulu raporu ifadeleri "E-Rapor", ıslak imza ve başhekimlik mührü ifadeleri de "elektronik imza" veya elektronik imza çalışmaları tamamlanıncaya kadar "Başhekimlik tarafından elektronik ortamda onaylama" olarak değerlendirilecektir.

(11) SUT'un "6. İlaç Temini Ödeme Esasları" başlıklı bölümü ve bu bölüm ile ilgili eklerde, bazı ilaçların kullanımı için düzenlenecek raporların ekinde ibrazı istenilen belgelerde aranan bilgiler, elektronik rapor uygulamasında rapor içinde belirtilecek olup ayrıca belge istenmeyecektir.

6.1.4. Reçetelere yazılabilecek ilaç miktarı

(1) Ayaktan yapılan tedavilerde, SUT'un 6.1.6 numaralı maddesinde belirtilen durumlar dışında, bir reçetede en fazla dört kalem ilaç yazılır ve her kalem ilaçtan bir kutunun (ilaçların parenteral formları ile SUT'un 6.1.8 numaralı maddesinde belirtilen durumlar hariç) bedeli ödenir. Parenteral formlar ile majistrallerin reçeteye yazılması durumunda en fazla 10 günlük tedavi bedeli ödenir. Reçetede mutlak surette günlük kullanım dozu belirtilecektir. Majistraller en fazla 10 günlük tedavi dozunda reçetelendirilebilecek olup, bu durum ve tedavi amaçlı olduğu hekim tarafından reçete üzerinde belirtilecektir.

(2) Tetrasiklinler (doksisisiklin ve tetrasiklin), amfenikoller (kloramfenikol ve tiamfenikol), ampisilin (kombine preparatlar hariç), amoksisilin (kombine preparatlar hariç), fenoksimetilpenisilin, eritromisin, klindamisin, sülfonamid ve trimetoprim kombinasyonlarını içeren klasik antibiyotikler 10 güne kadar tedaviyi sağlayacak miktarda reçete edilebilir.

(3) Antiinflatuar ve antiromatizmal grubu ilaçların solid-oral formlarında büyük ambalaj kapsamına giren ilaçlar, ayaktan tedavide tek uzman hekim tarafından düzenlenen ilaç kullanım raporuna dayanılarak reçete edilir, en küçük ambalajlı formları ise rapor aranmaksızın reçete edilir.

(4) İlacın reçete edilmesindeki özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, "Ayaktan Tedavide Sağlık Raporu ile Verilebilecek İlaçlar Listesi" (EK-2/C) ve "Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar Listesi" nde (EK-2) yer almamakla birlikte, uzun süreli kullanımı sağlık raporu ile belgelendirilen ilaçlar, katılım payı alınmak koşuluyla en fazla üç aylık tedavi dozunda reçete edilebilir.

(5) Sağlık raporu aranmaksızın;

a) Menopozda ve/veya disfonksiyonel uterin kanamalarda kullanılan ilaçlar, SUT ve eki listelerdeki özel düzenlemeler hariç olmak üzere, kadın hastalıkları ve doğum uzman hekimleri veya aile hekimliği uzman hekimleri tarafından en fazla üç aylık tedavi dozunda,

b) Yanıklar, anemiler, sistemik olmayan mantar enfeksiyonları, reflü ve GIS ülserlerinde kullanılan ilaçlar; yalnız dermatoloji uzman hekimlerince reçete edilebilen oral retinoidler, taburcu

edilen hastaların idame tedavisi için düzenlenen reçetelere yazılan ilaçlar, hekim tarafından tedavi süresi belirtilmek kaydıyla en fazla bir aylık dozda, (SUT'ta yer alan özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla)

reçete edilebilir.

(6) Bir ilacın ruhsatlı endikasyonları ve prospektüs dozu dışında kullanımı ancak Sağlık Bakanlığınca verilen onayla mümkündür.

a) Bu konuda Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan Endikasyon Dışı İlaç Kullanımı Kılavuzunda belirtilen esaslara da uyulacak olup, kılavuzda tanımlanmamış durumlar için Sağlık Bakanlığı endikasyon dışı onayı aranır.

b) SUT eki EK-2 Listesinde yanında (*) yıldız işareti bulunmayan ilaçların SUT eki EK-2 Listesinde belirtilen hastalıklarda kullanımı halinde Sağlık Bakanlığı endikasyon dışı kullanım onayı aranmaz.

c) Sağlık Bakanlığı tarafından verilen endikasyon dışı onaylarda; bu onay için süre belirtilmemiş ise rapor yenilenmesinde yeni onay aranmaz.

ç) Sağlık Bakanlığınca verilen endikasyon dışı onaya dayanılarak ödemesi yapılacak ilaçların rapor ve reçeteleme koşulları için Bakanlıkça verilmiş onay esastır.

d) Endikasyon dışı onay aranacak ilaçlar için reçeteler ve sağlık raporları ilgili uzman hekim/hekimlerce düzenlenir.

(7) Tebliğdeki "1 aylık doz"; 28, 29 ve 30 günlük kullanım sürelerini ifade eder.

(8) Hastanın tedavisinde ilk defa reçete edilecek ilaçlar (raporlu olsa dahi) en fazla 1 aylık doza kadar ödenir. Sonraki reçetelerde yazılacak ilaç miktarı için tebliğde yer alan genel veya özel düzenlemeler esas alınır. Bu ilaçların devam reçetelerindeki farklı farmasötik dozları da ilk tedavi olarak kabul edilir.

6.1.5. Elektronik reçete uygulaması

(1) E-reçete uygulamasında; e-reçetelerin Kurum tarafından belirlenen yöntem ve standartlarla (elektronik imza, şifre) imzalanması şarttır.

(2) Sağlık kurum/kuruluşları tarafından düzenlenecek reçeteler 1/7/2012 tarihi itibarıyla Kurum web uygulaması üzerinden alınan hekim kullanıcı adı ve şifreler ile düzenlenecektir. Kurum tarafından gerekli düzenlemeler sonrasında ise reçeteler Kurum tarafından belirlenecek tarihten itibaren elektronik imza ile imzalanacaktır.

(3) Kurum tarafından gerekli düzenlemeler tamamlanıncaya kadar manuel olarak düzenlenmeye devam edilecek olan reçeteler;

a) Yabancı ülkelerle yapılan "Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri" kapsamında Kurum tarafından sağlık hizmeti verilen kişiler için düzenlenecek reçeteler,

b) Majistral ilaçlara ait reçeteler,

c) İthal ilaç grubuna giren kişiye özel yurt dışından getirtilen ilaçlar için yazılan reçeteler,

d) Resmi ve özel sağlık kuruluşlarından;

1- Birinci Basamak Resmi Sağlık Kuruluşlarından; Kamu idareleri bünyesindeki kurum hekimlikleri, sağlık ocağı, verem savaş dispanseri, ana-çocuk sağlığı ve aile planlaması merkezi, sağlık merkezi ve toplum sağlığı merkezi 112 acil sağlık hizmeti birimi, üniversitelerin medikososyal birimleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin birinci basamak sağlık üniteleri, belediyelere ait poliklinikler tarafından oluşturulmuş reçeteler,

2- Birinci Basamak Özel Sağlık Kuruluşlarından; İşyeri hekimleri tarafından düzenlenen reçeteler,

3- İkinci Basamak Resmi Sağlık Kurumlarından; Türk Silahlı Kuvvetlerinin 2 nci basamak hastaneleri tarafından oluşturulan reçeteler,

4- Üçüncü Basamak Resmi Sağlık Kurumlarından; Türk Silahlı Kuvvetlerinin 3 üncü basamak hastaneleri tarafından oluşturulan reçeteler.

5- Yukarıda belirtilen resmi ve özel sağlık kuruluşlarının MEDULA hastane sistemini kullanmaya başlamaları veya teknik alt yapılarını oluşturmaları halinde e-reçete uygulamasına geçmeleri zorunludur.

(4) Sağlık Bakanlığı tarafından özel mevzuatı düzenlenmiş olan kırmızı, mor, turuncu ve yeşil reçeteler elektronik reçete olarak düzenlenmesi halinde ayrıca Kuruma ibraz edilmeyecektir.

(5) MEDULA sisteminin ve/veya sağlık hizmet sunucusuna ait sistemlerin çalışmaması nedeniyle e-reçetenin düzenlenememesi halinde reçete manuel olarak düzenlenecek ve hekimin kaşe-

ıslak imzası ile imzalanacaktır. Bu şekilde oluşturulmuş reçeteler eczane tarafından MEDULA eczane sistemine kaydedilerek karşılanabilecektir.

(6) SUT'un "6. İlaç Temini Ödeme Esasları" başlıklı bölümü ve bu bölüm ile ilgili SUT eklerinde, bazı ilaçların kullanımı için düzenlenecek reçetelerin ekinde ibrazı istenilen belgelerde aranan bilgiler, e-reçete uygulamasında e-reçete içinde belirtilecek olup ayrıca belge istenmeyecektir.

(7) Endikasyon dışı ilaç kullanım yazısının tarih ve sayısı ile geçerlik süresi, güvenlik izlem formunun ilgili mevzuat hükümlerine göre uygun olarak hasta adına düzenlendiği ibaresi ve sürekli görevle yurtdışına gönderilenlerin yurt dışı görevine dair resmi belgenin tarih ve sayısının e-reçetede belirtilmesi zorunludur.

(8) Yatan hastalara düzenlenen e-reçetelerde "ECZANEMİZDE YOKTUR, YATAN HASTA" ibaresi aranmaksızın sadece elektronik ortamda başhekimlik tarafından onaylanması yeterli olacaktır."

6.1.6. Hasta katılım payından muaf ilaçlar (EK-2)

(1) SUT eki "Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar Listesi" nde (EK-2) yer alan hastalıklarda kullanılacak ilaçlar, SUT ve eki listelerde yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, sağlık raporuna dayanılarak en fazla 3 (üç) aylık tedavi dozunda reçete edilmesi halinde bedelleri ödenir.

(2) Bu listede yer alan etken maddeler için, ilgili başlıktaki tanılarına uygun olacak şekilde sağlık raporu düzenlenmesi halinde katılım payından muaf tutulur.

(3) Sağlık raporuna istinaden EK-2 Listesinde yer alan hastalıklarda kullanılan ilaçlar için, SUT'un 6.1.4 numaralı maddesinde belirtilen 4 (dört) kalem sınırlaması dikkate alınmaz.

(4) İlacın reçete edilmesi ile ilgili SUT ve eki listelerde belirtilen özel hükümler saklı kalmak kaydıyla; EK-2 Listesinde yer alan ilaçlar, sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimlerce de reçete edilebilir.

(5) Sürekli görevle yurtdışına gönderilenler ile bunların yurt dışında birlikte yaşadıkları bakmakla yükümlü olduğu kişilere, SUT eki "Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar Listesi" nde (EK-2) yer alan hastalıklarda kullanılacak ilaçların; söz konusu hastalıklar için SUT ve eki listelerde yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, hasta adına düzenlenmiş reçete ile sağlık raporu ve eki yurt dışı görevine dair resmi belge ibrazına dayanılarak en fazla bir yıllık tedavi dozunda reçete edilmesi halinde bedelleri ödenir.(Tebliğde belirlenen süresi 1 yıldan az olan raporlarda rapor süresi kadar ilaç verilir.)

(6) Kurumca katılım payından muaf tutulan hastalıklar, hastalıkları tanımlayan ICD-10 kodları ve bu hastalıklarda kullanılacak ilaçlar, Kurumun resmi internet sitesinde (www.sgk.gov.tr) yayımlanan "Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar Listesi" nde belirtilmiştir.

6.1.7. Sadece yatan hastalara kullanımı halinde bedelleri ödenecek ilaçlar (EK-2/B)

(1) SUT eki "Sadece Yatan Hastalarda Kullanımı Halinde Bedelleri Ödenecek İlaçlar Listesi" nde (EK-2/B) yer alan ilaçlar (anestezikler dâhil), sadece sağlık kurumlarında yatan hastalarda ve/veya özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla günübirlik tedavilerde kullanılır.

(2) SUT eki EK-2/B Listesinde yer alan ilaçların reçete edilmesinde, SUT'un 6.1.2 numaralı maddesindeki esas ve usullere uyulur. Bu ilaçlar ayakta tedavilerde reçetelere yazılamaz.

6.1.8. Ayakta tedavide kullanımı sağlık raporuna bağlı ilaçlar (EK-2/C)

(1) SUT eki "Ayaktan Tedavide Sağlık Kurulu Raporu İle Verilebilecek İlaçlar Listesi" nde (EK-2/C) yer alan ilaçların ayakta tedavilerde kullanımı gerektiği durumlarda, SUT ve eki listelerde yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, düzenlenen sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.

(2) SUT eki EK-2/C Listesinde yer alan ilaçlar için raporda, ayrıca ilaç/ilaçların kullanım dozu, uygulama planı ve süresi de belirtilir. Düzenlenen raporlar, tedavi süresi boyunca geçerlidir. Ancak, bu süre iki yılı geçemez.

(3) SUT eki EK-2/C Listesinde yer almakla birlikte, "Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar Listesi" nde (EK-2) yer almayan ilaçlardan hasta katılım payı alınır, SUT eki EK-2 Liste kapsamında olanlardan ise katılım payı alınmaz.

(4) Periton diyalizi tedavisinde kullanılması zorunlu görülen diyaliz solüsyonu ve sarf malzemeleri, periton diyaliz tedavisi altındaki hastalara nefroloji veya diyaliz sertifikalı iç hastalıkları/çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinden birinin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak bu hekimlerce veya diyaliz sertifikalı tüm hekimler tarafından ayaktan tedavide de reçete edilebilir.

6.1.9. Bedeli ödenecek ilaçlar (EK-2/D)

(1) Kurumca bedeli ödenecek olan ilaçlar Kurumun resmi internet sitesinde (www.sgk.gov.tr) yayımlanan "Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi"nde belirtilmiştir. Bu listede ticari isimleri ve barkod/karekod numaraları yer almayan ilaçların bedelleri Kurumca ödenmez. Yurt dışından temin edilen ilaçlar için özel düzenlemeler saklıdır.

6.1.10. Güvenlik ve endikasyon formu ile uyuşturucu ve psiko trop ilaçlar

(1) Sağlık Bakanlığı (İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü) Bilimsel Komisyonları tarafından herhangi bir ilaçla ilgili "Güvenlik ve Endikasyon Formu" geliştirilmiş ise ilgili ilacın geri ödenmesi için söz konusu formun doldurulması, gereken imzaların tamamlanması ve bir örneğinin reçeteye eklenmesi gerekmektedir.

(2) Güvenlik ve endikasyon formu olan ilaçlar ile uyuşturucu ve psiko trop ilaçların reçeteye yazılacak maksimum dozları ve varsa rapor süreleri, koşulları ile reçeteleme koşulları (SUT'ta bulunan özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla) konusunda Sağlık Bakanlığınca belirlenen kurallara uyulacaktır.

(Değişik: 22/06/2012-28331/15 md. Yürürlük: 01/07/2012)

6.1.2. Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar (EK-2)

(1) SUT eki "Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar Listesi" nde (EK-2) yer alan hastalıklarda kullanılacak ilaçlar, SUT ve eki listelerde yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, sağlık raporuna dayanılarak en fazla 3 (üç) aylık tedavi dozunda reçete edilmesi halinde bedelleri ödenir.

(2) Bu listede yer alan etken maddeler için, ilgili başlıktaki tanılarına uygun olacak şekilde sağlık raporu düzenlenmesi halinde katılım payından muaf tutulur.

(3) Sağlık raporuna istinaden EK-2 Listesinde yer alan hastalıklarda kullanılan ilaçlar için, SUT'un 6.1.1.Ç numaralı maddesinde belirtilen 4 (dört) kalem sınırlaması dikkate alınmaz.

(4) İlaçın reçete edilmesi ile ilgili SUT ve eki listelerde belirtilen özel hükümler saklı kalmak kaydıyla; EK-2 Listesinde yer alan ilaçlar, sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimlere de reçete edilebilir.

~~(5) (Ek: 06/8/2010-27664/4 md. Yürürlük: 09/08/2010) Sürekli görevle yurtdışına gönderilenler ile bunların yurt dışında birlikte yaşadıkları bakmakla yükümlü olduğu kişilere, SUT eki "Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar Listesi" nde (EK-2) yer alan hastalıklarda kullanılacak ilaçların; söz konusu hastalıklar için SUT ve eki listelerde yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, hasta adına düzenlenmiş reçete ile sağlık raporu ve eki yurt dışı görevine dair resmi belge ibrazına dayanılarak en fazla bir yıllık tedavi dozunda reçete edilmesi halinde bedelleri ödenir.(Tebliğde belirlenen süresi 1 yıldan az olan raporlarda rapor süresi kadar ilaç verilir.)~~

~~(6) (Ek: 05/11/2011-28106/11 md. Yürürlük:06/12/2011) Kurumca katılım payından muaf tutulan hastalıklar, hastalıkları tanımlayan ICD-10 kodları ve bu hastalıklarda kullanılacak ilaçlar; Kurumun resmi internet sitesinde (www.sgk.gov.tr) yayımlanan "Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar Listesi" nde belirtilmiştir."~~

6.1.3. Sadece Yatan Hastalara Kullanımı Halinde Bedelleri Ödenecek İlaçlar (EK-2/B)

(1) SUT eki "Sadece Yatan Hastalarda Kullanımı Halinde Bedelleri Ödenecek İlaçlar Listesi" nde (EK-2/B) yer alan ilaçlar (anestezipler dâhil), sadece sağlık kurumlarında yatan hastalarda ve/veya özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla gününbirlik tedavilerde kullanılır.

(2) SUT eki EK-2/B Listesinde yer alan ilaçların reçete edilmesinde, SUT'un 6.1.1.B numaralı maddesindeki esas ve usullere uyulur. Bu ilaçlar ayakta tedavilerde reçetelere yazılmaz.

6.1.4. Ayakta Tedavide Kullanımı Sağlık Raporuna Bağlı İlaçlar (EK-2/C)

(1) SUT eki "Ayaktan Tedavide Sağlık Kurulu Raporu İle Verilebilecek İlaçlar Listesi" nde (EK-2/C) yer alan ilaçların ayakta tedavilerde kullanımı gerektiği durumlarda, SUT ve eki listelerde yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, düzenlenen sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimlere reçete edilebilir.

(2) SUT eki EK-2/C Listesinde yer alan ilaçlar için raporda, ayrıca ilaç/ilaçların kullanım dozu, uygulama planı ve süresi de belirtilir. Düzenlenen raporlar, tedavi süresi boyunca geçerlidir. Ancak, bu süre iki yılı geçemez.

(3) SUT eki EK-2/C Listesinde yer almakla birlikte, "Hasta Katılım Payından Muaf İlaçlar Listesi" nde (EK-2) yer almayan ilaçlardan hasta katılım payı alınır, SUT eki EK-2 Liste kapsamında olanlardan ise katılım payı alınmaz.

(4) Periton diyalizi tedavisinde kullanılması zorunlu görülen diyaliz solüsyonu ve sarf malzemeleri, periton diyaliz tedavisi altındaki hastalara nefroloji veya diyaliz sertifikalı iç hastalıkları/çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinden birinin düzenlediği uzman hekim

raporuna dayanılarak bu hekimlere veya diyaliz sertifikalı tüm hekimler tarafından ayaktan tedavide de reçete edilebilir.

6.1.5. Bedeli Ödenecek İlaçlar (EK-2/D)

(1) Kurumca bedeli ödenecek olan ilaçlar Kurumun resmi internet sitesinde (www.sgk.gov.tr) yayımlanan "Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi"nde belirtilmiştir. Bu listede ticari isimleri ve barkod/karekod numaraları yer almayan ilaçların bedelleri Kurumca ödenmez. Yurt dışından temin edilen ilaçlar için özel düzenlemeler saklıdır.

6.1.6. Güvenlik ve Endikasyon Formu İle Uyuşturucu ve Psikotrop İlaçlar

(1) Sağlık Bakanlığı (İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü) Bilimsel Komisyonları tarafından herhangi bir ilaçla ilgili "Güvenlik ve Endikasyon Formu" geliştirilmiş ise ilgili ilacın geri ödenmesi için söz konusu formun doldurulması, gereken imzaların tamamlanması ve bir örneğinin reçeteye eklenmesi gerekmektedir.

(2) Güvenlik ve endikasyon formu olan ilaçlar ile uyuşturucu ve psikotrop ilaçların reçeteye yazılacak maksimum dozları ve varsa rapor süreleri, koşulları ile reçeteleme koşulları (SUT'ta bulunan özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla) konusunda Sağlık Bakanlığınca belirlenen kurallara uyulacaktır.

6.2. Bazı Özel Hastalıklara ve İlaç Kullanımına İlişkin Düzenlemeler

(1) Aşağıda belirtilen düzenlemeler, ayaktan ve yatarak tedaviler için geçerlidir.(Özel düzenlemeler saklıdır.)

(Değişik: 05/11/2011-28106/12 md. Yürürlük:17/11/2011)

6.2.1. Subkutan/İntramuskular Metotreksat, Leflunomid, Altın Preparatları, Anti-TNF İlaçlar ve Rituksimab (Romatoid Artritte) Kullanım İlkeleri

6.2.1. Leflunomid, Altın Preparatları, Anti-TNF İlaçlar ve Rituksimab (Romatoid Artritte) Kullanım İlkeleri

(Mülga: 05/11/2011-28106/12 md. Yürürlük:17/11/2011)

6.2.1.A- Subkutan/intramuskular metotreksat

(Değişik: 01/03/2011-27861/5 md. Yürürlük:11/03/2011) (1) Oral metotreksata yeterli yanıt vermeyen veya tolere edemeyen romatoid artritli hastalarda; iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları, fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen bir yıl süreli uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlere reçete edilir.

~~(1) Oral metotreksata yeterli yanıt vermeyen veya tolere edemeyen romatoid artritli, erişkin psöriyatik artritli veya poliartiküler juvenil idiyopatik artritli hastalarda; iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları, fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen bir yıl süreli uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlere reçete edilir.~~

(2) Psöriyazis vulgarisli hastalarda; dermatoloji uzman hekimleri tarafından düzenlenen ve en fazla 6 ay süreyle geçerli, ilaç kullanım dozu ve süresini de belirten uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlere reçete edilir.

(Değişik: 05/11/2011-28106/12 md. Yürürlük:17/11/2011)

6.2.1.B- Leflunomid

6.2.1.A- Leflunomid

(1) Romatoid artritli hastalarda, hastalığın diğer hastalık modifiye edici ilaçlardan Sulfasalazin veya Methotrexat ile kontrol altına alınmadığı veya bu ilaçların kullanımının kontrendike olduğu veya yan etki nedeniyle kullanılmadığı durumlarda, bu durumun belirtildiği iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları, fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen bir yıl süreli uzman hekim raporuna dayanılarak bu uzman hekimlere reçete edilir. **(Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010)** Romatoid artritli veya psoriyatik artritli (Bu endikasyonda sadece Leflunomid 20-100 mg) hastaların tedavisinde; hastalığın diğer hastalık modifiye edici ilaçlardan Sulfasalazin veya Methotrexat ile kontrol altına alınmadığı veya bu ilaçların kullanımının kontrendike olduğu veya yan etki nedeniyle kullanılmadığı durumlarda, bu durumun belirtildiği iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları, fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen bir yıl süreli uzman hekim raporuna dayanılarak bu uzman hekimlere reçete edilir.

(Değişik: 05/11/2011-28106/12 md. Yürürlük:17/11/2011)

6.2.1.C- Altın preparatları

6.2.1.B- Altın preparatları

(1) Romatoid artritli hastalarda, hastalığın diğer hastalık modifiye edici ilaçlardan Sulfasalazin veya Methotrexat ile kontrol altına alınmadığı veya bu ilaçların kullanımının kontrendike olduğu

veya yan etki nedeniyle kullanılmadığı durumlarda, bu durumun belirtildiği fiziksel tıp ve rehabilitasyon klinik immunoloji ve romatoloji uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen bir yıl süreli uzman hekim raporuna dayanılarak bu uzman hekimlere reçete edilir. **(Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010)** Romatoid artritli hastalarda, hastalığın diğer hastalık modifiye edici ilaçlardan Sulfasalazin veya Methotrexat ile kontrol altına alınmadığı veya bu ilaçların kullanımının kontrendike olduğu veya yan etki nedeniyle kullanılmadığı durumlarda, bu durumun belirtildiği fiziksel tıp ve rehabilitasyon, klinik immunoloji ve romatoloji uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen bir yıl süreli uzman hekim raporuna dayanılarak ilaca başlanır ve bu uzman hekimlerce reçete edilir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/5 md. Yürürlük:11/03/2011) **6.2.1.Ç–Biyolojik ajanlardan Anti TNF ilaçlar ve rituksimab kullanım ilkeleri**

6.2.1.Ç–Biyolojik ajanlardan Anti TNF ilaçlar, rituksimab ve abatasept kullanım ilkeleri
(Değişik: 05/11/2011-28106/12 md. Yürürlük:17/11/2011)

6.2.1.C- Biyolojik ajanlardan Anti TNF ilaçlar, rituksimab ve abatasept kullanım ilkeleri

6.2.1.Ç 1–Anti TNF (Tümör Nekrozis Faktör) ilaçlar

(Değişik: 05/11/2011-28106/12 md. Yürürlük:17/11/2011)

6.2.1.C-1- Anti TNF (Tümör Nekrozis Faktör) ilaçlar

(1) **(Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010)** Romatoid artritli hastalarda; biri metotreksat olmak üzere en az 3 farklı hastalık modifiye edici antiromatizmal ilacı, en az 3'er ay kullanmış olmasına rağmen hastalık aktivitesinin kontrol altına alınmadığı (Hastalık Aktivite Skoru (DAS) 28 > 5.1) (oligoartiküler, juvenil romatoid artritte DAS 28 kriteri aranmaz) hallerde, 3 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak ilaca başlanır. İlaça başlandıktan 3 ay sonra yapılan değerlendirmede DAS 28'te 0.6 puandan fazla düşme olması halinde, bu durumun yeni düzenlenecek 6 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşulu ile hastaların tedavisine devam edilebilir. Tedavinin devamında DAS 28 kriterine 6 ayda bir bakılır, başlangıç ve yeni DAS 28 skorları her sağlık kurulu raporunda belirtilir. Tedaviye rağmen hastanın DAS 28 skorunda, başlangıç DAS 28 skoruna göre, 0,6 puandan fazla düşme gösterilemezse tedavi kesilir.

(2) Aksiyel tutulumlu ankilozan spondilitli hastalarda; biri maksimum doz indometazin olmak üzere en az 3 nonsteroid antiinflatuar ilacı maksimum dozunda kullanmasına rağmen yeterli cevap alınmayan (Bath Ankilozan Spondilit Hastalık Aktivite İndeksi (BASDAİ) > 4) durumlarda, bu durumun 6 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla kullanılır. **(Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010)** Aksiyel tutulumlu ankilozan spondilitli hastalarda; biri maksimum doz indometazin olmak üzere en az 3 nonsteroid antiinflatuar ilacı maksimum dozunda kullanmasına rağmen yeterli cevap alınmayan (Bath Ankilozan Spondilit Hastalık Aktivite İndeksi (BASDAİ) > 4) durumlarda, bu durumun 3 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla ilaca başlanır.

(3) Periferik eklem tutulumlu ankilozan spondilitli hastalarda; maksimum dozda NSAİİ ile birlikte sulfasalazin veya metotreksattan birinin kullanılmasına rağmen yeterli cevap alınmayan (Bath Ankilozan Spondilit Hastalık Aktivite İndeksi (BASDAİ) > 4) durumlarda, bu durumun 6 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla kullanılır. **(Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010)** Periferik eklem tutulumlu ankilozan spondilitli hastalarda; maksimum dozda NSAİİ ile birlikte sulfasalazin veya metotreksattan birinin kullanılmasına rağmen yeterli cevap alınmayan (Bath Ankilozan Spondilit Hastalık Aktivite İndeksi (BASDAİ) > 4) durumlarda, bu durumun 3 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla ilaca başlanır.

(Değişik: 01/03/2011-27861/5 md. Yürürlük:11/03/2011)

(1) Romatoid artritli hastalarda; biri metotreksat olmak üzere en az 3 farklı hastalık modifiye edici antiromatizmal ilacı, en az 3'er ay kullanmış olmasına rağmen hastalık aktivitesinin kontrol altına alınmadığı (Hastalık Aktivite Skoru (DAS) 28 > 5.1) juvenil romatoid artritte DAS 28 kriteri aranmaz) hallerde, 3 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak ilaca başlanır. İlaça başlandıktan 3 ay sonra yapılan değerlendirmede DAS 28'te 0.6 puandan fazla düşme olması halinde, bu durumun yeni düzenlenecek 3 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşulu ile 3 ay daha tedaviye devam edilir. Bu raporun süresi sonunda DAS 28'te toplam 1,2 puandan fazla düşme olması halinde bu durumun yeni düzenlenecek 6 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşulu ile hastaların tedavisine devam edilebilir. Tedavinin devamında DAS 28 kriterine 6 ayda bir bakılır, başlangıç ve yeni DAS 28 skorları her sağlık kurulu raporunda belirtilir. Tedaviye rağmen hastanın DAS 28 skorunda, başlangıç DAS 28 skoruna göre, 1,2 puandan fazla düşme gösterilemezse tedavi kesilir.

(2) Aksiyel tutulumlu ankilozan spondilitli hastalarda; biri maksimum doz indometazin olmak üzere en az 3 nonsteroid antiinflatuar ilacı maksimum dozunda kullanmasına rağmen yeterli cevap

almamayan (Bath Ankilozan Spondilit Hastalık Aktivite İndeksi (BASDAİ) >5) ve bununla birlikte eritrosit sedimentasyon hızı>28 mm/s veya normalin üst sınırını aşan CRP değeri veya MR/sintigrafi ile gösterilmiş aktif sakroiliit/spondiliti olan durumlarda, bu durumun 3 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla ilaca başlanır.

(3) Periferik eklem tutulumlu ankilozan spondilitli hastalarda; maksimum dozda NSAİİ ile birlikte sulfasalazin veya metotreksattan birinin kullanılmasına rağmen yeterli cevap alınamayan (Bath Ankilozan Spondilit Hastalık Aktivite İndeksi (BASDAİ) >5) ve bununla birlikte eritrosit sedimentasyon hızı>28 mm/s veya normalin üst sınırını aşan CRP değeri olan durumlarda, bu durumun 3 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla ilaca başlanır.

(4) Aksiyel tutulumlu ankilozan spondilitli ve Periferik eklem tutulumlu ankilozan spondilitli hastalarda; ilacın etkinliği, ilaca başlandıktan 3 ay sonra değerlendirilir. Yeterli cevap alınmamışsa (BASDAİ'de 2 birimden daha az düzelme olması), ilaca devam edilmesi durumunda ilaç bedeli ödenmez. İlaça cevap alınmış ve tedaviye devam edilecek ise bu durum 6 ay süreli yeni düzenlenecek sağlık kurulu raporunda belirtilir.

(5) Psöriyatik artritli hastalarda; en az 3 farklı hastalık modifiye edici antiromatizmal ilacı uygun dozunda en az 3'er ay olmak üzere kullanmış olmasına rağmen hastalık aktivitesinin kontrol altına alınmadığı (bir ay arayla yapılmış iki ayrı muayenede en az üç hassas eklem ve en az üç şiş eklem olması) durumlarda, bu durumun sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla kullanılır. İlacın etkinliği, ilaca başlandıktan 3 ay sonra değerlendirilir. Yeterli cevap alınmamışsa (psöriyatik artrit yanıt kriterlerine PSARC göre yanıt alınmaması) ilaca devam edilmesi durumunda ilaç bedeli ödenmez. İlaça cevap alınmış ve tedaviye devam edilecek ise bu durum 6 ay süreli yeni düzenlenecek sağlık kurulu raporunda belirtilir. **(Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010)** Psöriyatik artritli hastalarda; en az 3 farklı hastalık modifiye edici antiromatizmal ilacı uygun dozunda en az 3'er ay olmak üzere kullanmış olmasına rağmen hastalık aktivitesinin kontrol altına alınmadığı (bir ay arayla yapılmış iki ayrı muayenede en az üç hassas eklem ve en az üç şiş eklem olması) durumlarda, bu durumun sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla ilaca başlanır. İlacın etkinliği, ilaca başlandıktan 3 ay sonra değerlendirilir. Yeterli cevap alınmamışsa (psöriyatik artrit yanıt kriterlerine-PSARC- göre yanıt alınmaması) ilaca devam edilmesi durumunda ilaç bedeli ödenmez. İlaça cevap alınmış ve tedaviye devam edilecek ise bu durum 6 ay süreli yeni düzenlenecek sağlık kurulu raporunda belirtilir.

(6) Anti TNF ilaçlar, tüm romatoloji uzman hekimleri veya üniversite hastaneleri ile eğitim ve araştırma hastanelerindeki klinik immunoloji veya fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimlerinden birinin yer aldığı 6 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak, bu uzman hekimlerden biri veya iç hastalıkları veya çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimleri tarafından reçete edilebilir. **(Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010)** Anti TNF ilaçlar, tüm romatoloji uzman hekimleri veya üniversite hastaneleri ile eğitim ve araştırma hastanelerindeki klinik immunoloji veya fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimlerinden birinin yer aldığı en fazla 6 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak, bu uzman hekimlerden biri veya iç hastalıkları veya çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimleri tarafından reçete edilebilir.

(7) Bu ilaçların intravenöz formları, fiziksel tıp ve rehabilitasyon veya iç hastalıkları uzman hekiminin bulunduğu sağlık kurumunda uygulanır. Subkütan formlarının ilk dozları fiziksel tıp ve rehabilitasyon veya iç hastalıkları uzman hekiminin bulunduğu sağlık tesisinde hekim gözetiminde yapılır, uygun enjeksiyon tekniği konusunda hastaya veya hasta yakınına eğitim verildikten sonra ilgili uzman hekim uygun gördüğü ve sağlık kurulu raporunda "Mahallinde tedavisi sürdürülebilir" ibaresine yer verdiği taktirde hastane dışında uygulanmak üzere üç aylık dozlar halinde reçete edilebilir.

(8) Anti TNF ilaçlar diğer antiromatizmal ilaçlar ile kombine olarak da kullanılabilir.

(9) Psoriyazis vulgariste Anti TNF ilaçlar; üniversite hastaneleri veya eğitim ve araştırma hastanelerinde dermatoloji uzman hekiminin yer aldığı, diğer hastalık modifiye edici ilaçlara dirençli olduğunu, kullanılacak ilacın günlük doz ve süresini belirten 6 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak dermatoloji uzman hekimlerince reçete edilebilir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/5 md. Yürürlük:11/03/2011) (10) Crohn hastalığında adalimumab ve infliximab; diğer tedavilere cevap vermeyen fistülize vakalarda bu durumun ve daha önce almış olduğu ilaçların günlük kullanım dozu ve kullanım süresini belirten gastroenteroloji, çocuk cerrahisi veya genel cerrahi uzman hekimlerinden birinin yer aldığı ve kullanılacak ilacın dozu ve süresini gösteren 6 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak bu hekimler ile iç hastalıkları veya çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerince reçete edilir ve sağlık tesislerinde klinik koşullarda uygulanır.

(10) Fistülize, şiddetli veya aktif luminal Crohn hastalığında adalimumab ve infliksimab; sistemik kortikosteroidler ve/veya klasik immunsupresifler ile 12 haftalık tedaviye yeterli yanıt vermeyen veya tolere edemeyen hastalarda bu durumun ve söz konusu ilaçların günlük kullanım dozu ve kullanım süresini belirten 4 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak tedaviye başlanır. Tedavinin 4. ayında tedaviye cevap alınamaması (Hastalığa yanıt kriteri: Crohn Hastalık Aktivite İndeksi'nde 70 puanlık düşüşün olmaması) durumunda tedavi kesilir. Crohn Hastalık Aktivite İndeksi'nde 70 puan üzerinde düşüş olması halinde, bu durum ile adalimumab ve infliksimab etken maddeli ilaçların kullanılacak dozu ve süresinin belirtildiği 6 süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak tedaviye devam edilebilir. Sağlık kurulu raporunda, gastroenteroloji, çocuk cerrahisi veya genel cerrahi uzman hekimlerinden en az biri yer almalıdır. Sağlık kurulu raporlarına dayanılarak, bu hekimler ile iç hastalıkları veya çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerince reçete edilir ve sağlık tesislerinde klinik koşullarda uygulanır.

(11) Ülseratif kolit hastalığında infliksimab; kortikosteroidler ve 6-MP veya AZA ile uygun dozlarda ve en az 8 haftalık sürede yapılan konvansiyonel tedaviye yetersiz yanıt veren ya da tolere edemeyen veya bu terapiler için tıbbi kontrendikasyonları olan hastalarda şiddetli aktif ülseratif kolit bulgularının devam etmesi halinde, bu durumun belirtildiği gastroenteroloji uzman hekimi veya genel cerrahi uzmanı tarafından düzenlenecek 6 ay süreli uzman hekim raporuna dayanılarak, bu uzmanlar ve iç hastalıkları uzman hekimlerince reçete edilir.

6.2.1.Ç 2- Rituksimab;

~~(1) Romatoid Artritli hastalarda, methotrexat ile kombinasyon halinde, aktif romatoid artritli bulunan ve bir veya daha fazla anti TNF tedavilerine rağmen hastalığı kontrol edilemeyen (DAS 28 SKORU>5.1 olan) erişkin hastalarda, en çok 2 kür (4 infüzyon şeklinde) olarak, yalnızca üniversite veya eğitim ve araştırma hastanelerinde en az bir romatoloji veya klinik immunoloji uzmanının bulunduğu 1 yıl süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak, bu hekim tarafından reçetelenir ve klinik koşullarda uygulanır. (Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010) Romatoid Artritli hastalarda, methotrexat ile kombinasyon halinde, aktif romatoid artritli bulunan ve bir veya daha fazla anti TNF tedavilerine rağmen hastalığı kontrol edilemeyen (DAS 28 SKORU>5.1 olan) erişkin hastalarda, en çok 6 kür (12 infüzyon şeklinde) olarak, yalnızca üniversite veya eğitim ve araştırma hastanelerinde en az bir romatoloji veya klinik immunoloji uzmanı ile birlikte nöroloji uzman hekiminin bulunduğu 1 yıl süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak, romatoloji veya klinik immunoloji hekimleri tarafından reçetelenir.~~

~~(Değişik: 01/03/2011-27861/5 md. Yürürlük: 11/03/2011)~~

6.2.1.Ç 2- Rituksimab

~~(Değişik: 05/11/2011-28106/12 md. Yürürlük:17/11/2011)~~

6.2.1.C 2- Rituksimab

~~(1) Romatoid Artritli hastalarda, methotrexat ile kombinasyon halinde, aktif romatoid artritli bulunan ve bir veya daha fazla anti TNF tedavilerine rağmen hastalığı kontrol edilemeyen (DAS 28 SKORU>5.1 olan) erişkin hastalarda, en çok 6 kür (12 infüzyon) olacak şekilde bu durumun belirtildiği sağlık kurulu raporuna dayanılarak romatoloji veya klinik immunoloji veya fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimleri tarafından reçetelenir.~~

~~(2) Sağlık kurulu raporu en fazla 1 yıl süreli olarak aşağıdaki şekilde düzenlenir.-----~~

~~a) Romatoloji uzman hekiminin bulunduğu sağlık tesislerinde, en az bir romatoloji uzman hekimi ile birlikte nöroloji uzman hekiminin bulunduğu sağlık kurulu raporu.-----~~

~~b) Üniversite hastaneleri ile eğitim ve araştırma hastanelerinde ise en az bir romatoloji veya klinik immunoloji uzmanı veya fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzmanı ile birlikte nöroloji uzman hekiminin bulunduğu sağlık kurulu raporu.~~

~~(Değişik: 28/07/2012-28367/ 3 md. Yürürlük:06/08/2012)~~

6.2.1.C-2- Rituksimab

(1) Romatoid Artritli hastalarda, methotrexat ile kombinasyon halinde, aktif romatoid artritli bulunan ve bir veya daha fazla anti TNF tedavilerine rağmen hastalığı kontrol edilemeyen (DAS 28 SKORU>5.1 olan) veya TNF inhibitörü başlanması uygun olmayan/görülmeyen veya TNF inhibitörlerine karşı intoleransı olan erişkin hastalarda, bu durumun belirtildiği sağlık kurulu raporuna dayanılarak romatoloji veya klinik immunoloji veya fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimleri tarafından reçetelenir.

(2) Sağlık kurulu raporları 6 aylık olarak düzenlenir. İlk raporun süresi sonunda DAS 28'te toplam 1,2 puandan fazla düşme olması halinde bu durumun yeni düzenlenecek 6 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşulu ile hastaların tedavisine devam edilebilir. Tedavinin devamında

DAS 28 kriterine 6 ayda bir bakılır, başlangıç ve yeni DAS 28 skorları her sağlık kurulu raporunda belirtilir. Tedaviye rağmen hastanın DAS 28 skorunda, başlangıç DAS 28 skoruna göre, 1,2 puandan fazla düşme gösterilemezse tedavi kesilir.

(3) Sağlık kurulu raporları aşağıdaki şekilde düzenlenir:

a) Romatoloji uzman hekiminin bulunduğu sağlık tesislerinde, en az bir romatoloji uzman hekiminin bulunduğu sağlık kurulu raporu.

b) Üniversite hastaneleri ile eğitim ve araştırma hastanelerinde ise en az bir romatoloji veya klinik immunoloji uzmanı veya fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekiminin bulunduğu sağlık kurulu raporu.

(Ek: 01/03/2011-27861/5 md. Yürürlük:11/03/2011)

6.2.1.C-3-Abatasept;

(Değişik: 05/11/2011-28106/12 md. Yürürlük:17/11/2011)

6.2.1.C-3-Abatasept;

~~(1) Romatoid artritli hastalarda, metotreksat ile kombinasyon halinde, aktif romatoid artritli bulunan ve bir veya daha fazla anti-TNF tedavisine rağmen hastalığı kontrol edilemeyen (DAS 28 SKORU>5.1 olan) erişkin hastalarda, yalnızca üniversite veya eğitim ve araştırma hastanelerinde içinde en az bir romatoloji, klinik immunoloji veya fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzmanının bulunduğu 3 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak bu uzman hekimler tarafından reçetelenir.~~

~~(2) Abatasept ile tedaviye başlandıktan 3 ay sonra yapılan değerlendirmede DAS 28'te 0.6 puandan fazla düşme olması halinde, bu durumun yeni düzenlenecek 6 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşulu ile tedaviye devam edilebilir.~~

~~(3) Abatasept ile tedavinin devamında 6 ayda bir DAS 28 kriterine bakılır, başlangıç ve yeni DAS 28 skorları her sağlık kurulu raporunda belirtilir. Tedaviye rağmen hastanın DAS 28 skorunda, başlangıç DAS 28 skoruna göre, 0.6 puandan fazla düşme gösterilemezse tedavi kesilir.~~

(Değişik: 04/04/2012-28254/2 md. Yürürlük:12/04/2012)

6.2.1.C-3-Abatasept

(1) Romatoid artritli hastalarda, aktif romatoid artritli bulunan biri metotreksat olmak üzere en az 3 farklı hastalık modifiye edici antiromatizmal ilacı, en az 3'er ay kullanmış olmasına veya en az bir anti-TNF tedavisine rağmen hastalığı kontrol edilemeyen (DAS 28 SKORU>5.1 olan) erişkin hastalarda metotreksat ile birlikte, yalnızca üniversite veya eğitim ve araştırma hastanelerinde içinde en az bir romatoloji, klinik immunoloji veya fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzmanının bulunduğu 3 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak bu uzman hekimler tarafından reçetelenir.

(2) İlaça başlandıktan 3 ay sonra yapılan değerlendirmede DAS 28'te 0.6 puandan fazla düşme olması halinde, bu durumun yeni düzenlenecek 3 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşulu ile 3 ay daha tedaviye devam edilir.

(3) Bu raporun süresi sonunda DAS 28'te toplam 1,2 puandan fazla düşme olması halinde bu durumun yeni düzenlenecek 6 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşulu ile hastaların tedavisine devam edilebilir.

(4) Tedavinin devamında DAS 28 kriterine 6 ayda bir bakılır, başlangıç ve yeni DAS 28 skorları her 6 ay süreli sağlık kurulu raporunda belirtilir. Tedaviye rağmen hastanın DAS 28 skorunda, başlangıç DAS 28 skoruna göre, 1,2 puandan fazla düşme gösterilemezse tedavi kesilir.

6.2.2. Antidepresanlar ve Antipsikotiklerin Kullanım İlkeleri

(1) Trisiklik, tetrasiklik ve SSRI grubu antidepresanlar tüm hekimlerce yazılabilir. SNRI, SSRE, RIMA, NASSA grubu antidepresanlar, psikiyatri, nöroloji, geriatri uzman hekimlerinden biri tarafından veya bu hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir. **(Ek: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010)** Bupropiyon HCl; yalnızca major depresif bozukluk tedavisinde; psikiyatri veya nöroloji uzman hekimleri tarafından veya bu hekimler tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilir.

(2) Yeni nesil (atipik) antipsikotiklerin (klozapin, olanzapin, risperidon, amisülpirid, ketiapin, ziprosidon, aripiprazol, zotepine, Sertindol, paliperidon) oral formlarının, psikiyatri veya nöroloji uzman hekimleri tarafından, parenteral formlarının ise yalnızca psikiyatri uzman hekimleri tarafından reçete edilir. Klozapin en fazla 1 aylık dozda reçete edilebilir. **(Ek: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010)** Ketiapin bipolar bozukluk endikasyonunda yalnızca akut atakların tedavisinde ödenir, idame tedavisinde ödenmez. **(Mülga: 06/8/2010-27664/5 md. Yürürlük:09/08/2010)**

(3) Yeni nesil (atipik) antipsikotiklerin oral formları, psikiyatri veya nöroloji uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna, parenteral formları ise yalnızca psikiyatri uzman hekimi tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimler tarafından da reçete edilebilir.

(4) Yeni nesil (Atipik) antipsikotikler dışındaki antipsikotik ilaçlar tüm hekimlerce yukarıdaki kısıtlamalar olmaksızın yazılabilir.

(5) Acil hallerde, acil servislerde, yeni nesil (atipik) antipsikotiklerin parenteral formları, (uzun salınımlı/depo etkili formları hariç) klinik şartlarda, tek doz olarak, diğer hekimler tarafından reçete edilebilir.

(6) Atipik antipsikotik ilaçlar, demansta; psikiyatri, nöroloji veya geriatri uzman hekimleri tarafından veya bu hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimler tarafından reçete edilebilir.

(7) Sodyum Valproat (kombinasyonları dahil), "bipolar bozukluk" endikasyonunda psikiyatri ve nöroloji uzmanları tarafından veya bu hekimlerden birinin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.

(8) Antidepressanlar ve antipsikotikler için düzenlenecek uzman hekim raporunda ilacın kullanılacağı süre belirtilir.

(Değişik: 28/07/2012-28367/ 4 md. Yürürlük:06/08/2012)

6.2.3. Enjektabl Alerji Aşılarının Kullanım İlkeleri

(1) İnhalen alerjen duyarlılığı olduğu cilt testleri ve/veya spesifik Ig E ölçümü ile gösterilmiş, en fazla 2 farklı grup inhalen allerjene karşı duyarlılığı olan, en az 3 ay süre ile uygulanan medikal tedavi ile hastalığın kontrol altına alınmadığının raporda belirtilmesi kaydı ile; Allerjik bronş astımı, Allerjik rinit, Allerjik konjoktivit durumlarında, bu durumların allerji veya klinik immunoloji uzman hekimlerinden birinin yer aldığı, tedavi protokolünü gösterir resmi sağlık kurulu raporuna dayanılarak reçete edilir. İlk reçetelendirme allerji veya klinik immunoloji uzman hekimleri tarafından yapılır.

(2) Sağlık kurulu raporuna dayanılarak tedavinin devamı niteliğindeki diğer reçetelendirmeler bu hekimlerin yanı sıra, çocuk sağlığı ve hastalıkları, kulak burun boğaz, göz hastalıkları, göğüs hastalıkları, iç hastalıkları veya aile hekimliği uzman hekimi tarafından yapılabilir.

(3) Her sağlık kurulu raporunda; tedaviye ilk başlangıç tarihi belirtilir.

(4) Alerji aşılarının oral formları ödenmez.

(5) Arı Venom alerjisi; Arı venom aşıları, allerji, klinik immunoloji, çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak, uzman hekimler tarafından reçete edilir.

(6) Aşı tedavileri, arı venom alerjisi hariç 5 yılı geçemez.

(7) Zehirlenmelerde kullanılan antidotların bedelinin tamamı sağlık raporu aranmaksızın ödenir.

6.2.3. Enjektabl allerji aşılarının kullanım ilkeleri

(1) Solunum yolu alerjeni duyarlılığı olduğu cilt testleri ve/veya spesifik Ig E ölçümü ile gösterilmiş, en az 3 ay süre ile uygulanan medikal tedavi ile hastalığı kontrol altına alınamamış hastalarda; alerjik astım, alerjik rinit, alerjik konjonktivit durumlarında, tüm bu durumların belirtildiği immünoloji veya allerji hastalıkları uzman hekimlerinden birinin yer aldığı, tedavi protokolünü de gösterir resmi sağlık kurulu raporuna dayanılarak tedaviye başlanır. İlk reçetelendirme bu uzman hekimlerce yapılır.

(2) En fazla 2 farklı grup solunum yolu alerjeni için immunoterapi ödenir. Bu gruplar; polenler, ev tozu akarları, küf mantarları ve hayvan epitelidir.

(3) Aşı tedavisine 6 ay ya da daha fazla ara verilmesi halinde, bir defaya mahsus olmak üzere bu durumun ve hastanın tedaviye başladığı tarih ve o tarihteki başlangıç kriterlerinin yeni düzenlenecek raporda belirtilmesi koşuluyla tedaviye, başlangıç dozlarında yeniden başlanabilir. Bu rapora dayanılarak ilk reçetelendirme allerji veya immunoloji uzman hekimlerince yapılır.

(4) Sağlık kurulu raporuna dayanılarak tedavinin devamı niteliğindeki diğer reçetelendirmeler bu hekimlerin yanı sıra, çocuk sağlığı ve hastalıkları, kulak burun boğaz, göz hastalıkları, göğüs hastalıkları, iç hastalıkları veya aile hekimliği uzman hekimi tarafından yapılabilir.

(5) Her sağlık kurulu raporunda; tedaviye ilk başlangıç tarihi belirtilir.

(6) Alerji aşılarının oral formları ödenmez.

(7) Arı venom alerjisi; arı venom aşılı, immünoloji ve alerji hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak, uzman hekimler tarafından reçete edilir.

(8) Aşı tedavileri toplamda, arı venom alerjisi hariç 5 yılı geçemez.

(9) Zehirlenmelerde kullanılan antidotların bedelinin tamamı sağlık raporu aranmaksızın ödenir.

6.2.4. Rasburicase Kullanım İlkeleri

(1) Myeloablatif dozda çoklu ajanlı kemoterapi uygulanan, tümör yükü olan hematolojik maligniteli veya akut lösemi tanısı almış ve beyaz küre sayısı 100.000/mm³'den fazla olan, allopurinol ve hidrasyon tedavisine rağmen böbrek fonksiyonları bozulmuş (kreatin > 2 mg/dl, kreatin klerensi < 50 ml/dakika) veya allopurinolün kontrendike olduğu hastalarda; prospektüs şartlarına (en fazla 5 günlük tedavi) göre yatan hastalarda kullanılır. Hematoloji, tıbbi onkoloji veya nefroloji uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen, laboratuvar sonuçlarının yer aldığı, uzman hekim raporuna dayanılarak bu uzman hekimlerce reçete edilebilir.

6.2.5. Botulismus Toksini Tip A

(1) Botulismus toksini, ayakta ve yatan hastalarda yalnızca;

a) Göz adalesi fonksiyon felçleri bozuklukları, Blefarospazm, Hemifasiyal spazm, Servikal distoni (spazmodik tortikollis), EMG esnasında uygulanacak fokal distoni, Erişkinlerde inme sonrası gözlenen fokal spastisite, endikasyonlarında; sadece organik nedenleri ekarte edilmiş ve tıbbi tedaviye cevap vermeyen olgularda, bu durumu belirten ve kullanılacak ilacın dozuyla, kullanım süresini içeren üniversite hastaneleri, eğitim ve araştırma hastanelerinde uygulamayı yapacak; göz hastalıkları veya nöroloji veya fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzmanının herhangi üçünün yer aldığı 6 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak; bu uzman hekimler tarafından reçete edilir.

b) Pediatrik serebral palsi endikasyonunda; üniversite hastaneleri veya eğitim ve araştırma hastaneleri ile erişkin veya çocuk spastisite dal hastanelerinde; ortopedi, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, çocuk nörolojisi veya çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak belirtilen uzman hekimlerden biri tarafından reçete edilmesi halinde bedeli ödenir. 10 yaşa kadar; sistemik hastalığı, kemiksel deformite, kanama diyatezi, fiks kontraktür olmayan hastalarda en fazla iki adaleye uygulanır.

(2) Yukarıda sıralanan tüm endikasyonlar için tedaviden yarar görüp tekrarı düşünülen hastalarda 6 aylık periyotlarda her defasında yeni bir sağlık kurulu raporu düzenlenerek en fazla iki uygulama ve tek seansta botoks için toplam 300 üniteyi, dysport için 1000 üniteyi aşmamak üzere yapılabilir. Bu endikasyonlar dışında bedeli ödenmez.

6.2.6. Büyüme Bozuklukları

6.2.6.A- Büyüme hormonu bozuklukları

(1) Hastanın yaş grubuna göre endokrinoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile bu hekimlerce reçete edilmesi halinde bedeli ödenir. Bu raporda, ilacın kullanım dozu, uygulama planı ve süresi de belirtilir. Rapor, en fazla 1 yıl süreyle geçerli olup hastanın yaşı ve fiziki boy uzunluğu bu rapora yazılacaktır.

(2) İlaçların günlük doz miktarı belirtilmek suretiyle en fazla 3'er aylık dozlar halinde reçete edilebilir.

6.2.6.A-1- Çocuklarda;

(1) Tedaviye başlanabilmesi için hastanın ilgili uzman hekim tarafından en az 6 ay süreyle büyüme hızı izlendikten sonra; büyümeyi etkileyen sistematik bir hastalığı veya beslenme bozukluğu olmayan hastalarda;

a) Yıllık büyüme hızı;

1- 0-4 yaş 6 cm'nin altında,

2- 4 yaş üzeri 4,5 cm'nin altında,

3- Puberte'de; izleme süresi ve büyüme hızı hastanın diğer bulgularına göre endokrinoloji uzman hekimince değerlendirilmesi;

b) Kemik yaşı;

1- Puberte öncesi için kronolojik yaşa göre en az 2 yıl geri olması,

2- Pubertal dönem için sadece epifizlerin açık olması, (Puberte Kıstasları: Erkeklerde gonadarj (testis hacimlerinin) 4 ml. ve üzerine çıkması, kızlarda T2 düzeyinde telarşın olması, kızlarda kemik yaşının 8'in, erkeklerde 10'un üzerine çıkması, pubertenin başlangıcı olarak kabul edilecektir.)

c) Ötiroid hastalarda uygulanan büyüme hormonu uyarı testlerinden en az ikisine (laboratuvarın kriterlerine göre) yetersiz yanıt alınarak izole büyüme hormonu eksikliği veya büyüme hormonunun diğer hipofiz hormonlarının eksikliği ile birlikte olması (hipopituitarizm) tanılarının konması;

(Hastanın yaş grubu ve pubertal bulguları gerektiriyorsa büyüme hormonu testleri yapılmadan mutlaka priming yapılmalıdır.)

ç) Boy sapması patolojik olan (yani -2,5 SD den daha kötü), yıllık uzama hızı yetersiz olan, kemik yaşı takvim yaşına göre 2 yıldan daha fazla geri olan, ancak yapılan 2 farmakolojik uyarı testine yeterli yanıt alınan hastalara uyku esnasında büyüme hormonu profili çıkartılmalı ve hastada büyüme hormonu eksikliği olmamasına rağmen eğer büyüme hormonu salınımında bir bozukluk söz konusu ise, yani nörosekretuar disfonksiyon söz konusu ise yada; hastada biyoaktif büyüme hormonu saptanmış ise (IGF 1 testi ile);

d) Pubertal dönemde veya öncesinde geçirilmiş olan beyin ameliyatına (hipofiz bölgesi ameliyatları, hipotalamus-hipofiz aksını etkileyen ameliyatlar gibi) bağlı büyüme hormonu eksikliği olan hastalarda, epifizlerin açık olması dışında yukarıda sayılan şartlar aranmaz.

(2) Bu hususların belirtildiği sağlık kurulu raporu ile hastaya büyüme hormonu tedavisi uygulanacaktır.

(3) Büyüme hormonu ile tedavisine başlanan hastalar için endokrinoloji uzman hekiminin yer aldığı bir yıl süreli sağlık kurulu raporu düzenlenir. Bu hekimlerce en az 6 aylık sürelerle izlenerek, radyolojik olarak epifiz hatlarının açık olup olmadığı raporda belirtilir. Aşağıdaki kriterlerden herhangi birinin varlığında tedavi kesilir.

(4) Sonlandırma Kıstasları;

1- Epifiz hattı kapandığında veya

2- Yıllık büyüme hızı 5 cm ve altında olduğunda veya

3- Boy uzunluğu kızlarda 155 cm ye erkeklerde 165 cm ye ulaştığında

tedavi sonlandırılacaktır.

6.2.6.A-2- Erişkinlerde;

(1) Epifiz hatları açık olan erişkin yaştaki hastaların büyüme hormonu kullanım esasları, çocuk yaş grubu ile aynıdır.

(2) Epifiz hatları kapalı olan hastalarda:

a) Çocukluk yaş grubunda büyüme hormonu eksikliği tanısı konulup, büyüme hormonu tedavisi verilen ve epifizleri kapandığı için tedavisi kesilen hastalarda tekrarlanan iki adet büyüme hormonu uyarı testine yetersiz yanıt alınmışsa (kontrendikasyon yoksa testlerden biri insülin tolerans testi olarak tercih edilmelidir) erişkin dozda büyüme hormonu tedavisi başlanabilir.

b) Erişkin yaş grubunda hipotalamohipofizer hastalıklara bağlı büyüme hormonu eksikliği düşünülen hastalarda, 2 adet büyüme hormonu uyarı testine yetersiz yanıt alınmışsa (kontrendikasyon yoksa testlerden biri insülin tolerans testi olarak tercih edilmelidir) erişkin dozda büyüme hormonu tedavisi başlanabilir.

(3) Hipofiz hormonlarından (prolaktin ve büyüme hormonu dışında) bir veya daha fazla ek ön hipofiz hormonu eksikliği varsa, bir adet büyüme hormonu uyarı testi (kontrendikasyon yoksa insülin tolerans testi tercih edilmelidir) tanı için yeterlidir.

(4) İnsülin tolerans testine göre büyüme hormonu eksikliği tanısı için pik büyüme hormonu cevabının 3mcg/L'den küçük olduğunun raporda belirtilmesi gereklidir.

(5) Büyüme hormonu, büyüme hormonu tedavisine karar verilen hastalara erişkin endokrinoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak erişkin endokrinoloji, iç hastalıkları uzman hekimleri tarafından reçete edildiğinde bedeli ödenecektir. Rapora tedavi şeması ile ilgili ayrıntılı bilgi yazılacaktır. Bu rapor en fazla 1 yıl süreyle geçerli olacaktır.

6.2.6.B- Laron sendromu tanı kriterleri ve rhIGF-I (mecasermin) kullanım ilkeleri

(1) En az bir çocuk endokrinoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile çocuk endokrinoloji uzman hekimince reçete edilmesi halinde bedeli ödenir. Bu raporda, ilacın kullanım dozu, uygulama planı, süresi ve başlama kriterleri belirtilir.

6.2.6.B-1- Başlama kriterleri

(1) Tedaviye başlanabilmesi için hastanın ilgili uzman hekim tarafından en az 6 ay süreyle büyüme hızı izlendikten sonra büyümeyi etkileyen sistemik bir hastalığı veya beslenme bozukluğu olmayan hastalarda;

(2) Boy (-3) standart sapmanın altında, yıllık büyüme hızı yaş ve cinse göre 25 persentilin altında, serum IGF-I düzeyi < -2 SD, serum IGFBP-3 düzeyi < -1 SD, bazal veya uyarılmış büyüme hormonu düzeyi > 10 mcg/L, Somatomedin jenerasyon testinde büyüme hormonu uyarısına IGF-I artışının yetersiz olduğu durumlarda tedaviye başlanılır.

(3) Başlangıç dozu 120 mcg/kg/gün'e kadar çıkılabilir.

(4) Büyüme hormonu tedavisinin yerine kullanılmaz.

6.2.6.B-2- Devam kriterleri

(1) Tedavi alan hastalar en az 3 aylık sürelerle izlenerek, radyolojik olarak epifiz hatlarının açık olduğunun reçetede belirtilmesi kaydıyla hedeflenen yaş grubu ortalama boy skalasına göre 25 percentile ulaşana kadar, tedavi ile yıllık büyüme hızının izlemde tedavi öncesi yıllık büyüme hızının 2 cm üstünde olan hastalarda yılda bir sağlık kurulu raporu yenilenerek tedavi devam ettirilir.

(2) Yenilenen raporlarda tedavi öncesi ve tedaviyle sağlanan büyüme hızı, ulaştığı boy skalası ve epifiz hatlarının durumu belirtilir.

6.2.6.B-3- Sonlandırma kriterleri

1- Epifiz hattı kapandığında veya

2- Yıllık büyüme hızı tedavi öncesi hıza göre + 2 cm'den düşük olduğunda veya

3- Boy uzunluğu kızlarda 155 ve erkeklerde 165 cm'e ulaştığında veya

4- Tedavi esnasında boy 25 percentile ulaştığında, tedavi sonlandırılacaktır.

6.2.7. Düşük Molekül Ağırlıklı Heparinlerin Kullanım İlkeleri

(1) Uzman hekimlerce veya uzman hekim tarafından düzenlenen, kullanılacak ilacın dozu ve süresini gösteren uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimler tarafından reçete edilebilir.

(2) Yatan hastalarda veya acil müdahale gerektiren durumlarda acil servislerde rapor aranmaksızın tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.

(3) Diyaliz tedavilerinde, heparinler Tanıya Dayalı İşlem Puanına dahil olduğundan reçete edilse dahi bedeli ödenmez.

6.2.8. Enteral ve Parenteral Beslenme Ürünleri Verilme İlkeleri

6.2.8.A- Enteral beslenme ürünleri

(Değişik: 05/11/2011-28106/13 md. Yürürlük:17/11/2011)

~~(1) Yatan hastalar dışında, normal çocuk beslenmesinde kullanılanlar hariç olmak üzere malnütrisyonu olanlar ve/veya malabsorpsiyonlu olanlar veya oral beslenemeyen ancak enteral beslenmesi gereken hastalar ile doğuştan metabolik hastalığı olanlar ve/veya kistik fibrozisi olanlara uzman hekim raporuna dayanılarak uzman hekimlerce reçete edilmesi halinde bedeli ödenir.~~

~~(1) Yatan hastalar dışında, normal çocuk beslenmesinde kullanılanlar hariç olmak üzere malnütrisyonu olanlar ve/veya malabsorpsiyonlu olanlar veya oral beslenemeyen ancak enteral beslenmesi gereken hastalar ile doğuştan metabolik hastalığı olanlar ve/veya kistik fibrozisi olanlara sağlık kurulu raporuna dayanılarak uzman hekimlerce reçete edilmesi halinde bedeli ödenir. Bu Tebliğ'in yürürlük tarihinden önce düzenlenen uzman hekim raporları süresi sonuna kadar geçerlidir.~~

(2) Raporla, beslenme ürününün adı, günlük kalori ihtiyacı ve buna göre belirlenen günlük kullanım miktarı açıkça belirtilerek reçeteye en fazla 30 günlük dozda yazılacaktır.

(3) Raporla belirtilmek kaydıyla;

a) Son 3 ayda ağırlığında %10 ve daha fazla kilo kaybı olanlar veya

b) "Subjektif global değerlendirme kategorisi" C veya D olanlar veya

c) Çocukluk yaş grubunda, yaşına göre boy ve/veya kilo gelişimi 2 standart sapmanın altında (< -2SD) olanlar,

malnütriyon tanımı içerisinde kabul edilecektir.

~~(4) (Ek: 28/07/2012-28367/ 5 md. Yürürlük:06/08/2012) Yoğunlaştırıcı-kıvam artırıcı beslenme ürünleri: 2 yaşın altında yutma/yutkunma bozukluğu veya gastro özofajial reflüsü olan çocuklarda, bu durumun belirtildiği gastroenteroloji, metabolizma ve yoğun bakım uzmanlarının en az birinin bulunduğu sağlık kurulu raporuna istinaden bu hekimler ve çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerince reçete edilebilir. Raporla, ürününün adı, günlük kullanım miktarı açıkça belirtilerek reçeteye en fazla bir kutu yazılır.~~

6.2.8.B- Parenteral beslenme ürünleri

(1) Yatan hastalar dışında, oral ve tüple beslenemeyen hastalara, bu durumun sağlık kurulu raporunda belirtilmesi kaydıyla uzman hekim tarafından en fazla 30 günlük dozda reçete edilmesi halinde parenteral beslenme ürünlerinin bedeli ödenir.

~~6.2.9. (Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010) Eritropoietin- Alfa Beta, Darbepoetin, Sevelamer, Parikalsitol Kullanım İlkeleri Eritropoietin, Darbepoetin, Sevelamer, Parikalsitol Kullanım İlkeleri~~

~~(Değişik: 28/07/2012-28367/ 6 md. Yürürlük:06/08/2012)~~

~~6.2.9. Eritropoietin, Darbepoetin, Sevelamer, Parikalsitol, Oral Esansiyel Aminoasit Preperatları ve Keto Analogları kullanım ilkeleri~~

6.2.9.A- Eritropoietin ve darbepoetin kullanım ilkeleri

(1) Eritropoietin ve darbepoietin preparatları sadece kronik böbrek yetmezliği ile ilişkili anemi ve myelodisplastik sendrom dışındaki endikasyonlarda Kurumca karşılanmaz.

(2) Tetkik sonuçlarının cihaz çıktısı şeklinde olması şart olup, el yazısı ile yazılan sonuçlar dikkate alınmaz.

(3) **(Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010)** Eritropoietin alfa-beta ve darbepoietin endikasyon muadili olarak birbirlerinin yerine kullanılabilirler. Eritropoietin alfa-beta-zeta, metokspolietilen glikol epoetin beta ve darbepoietin endikasyon muadili olarak birbirlerinin yerine kullanılabilirler.

(4) Eritropoietin ve darbepoietinlerin ilgili uzman hekim raporlarında ilacın kullanım dozu ve süresi belirtilir. Bir defada en fazla 1 aylık ilaç verilir.

6.2.9.A-1- Kronik böbrek yetmezliği ile ilişkili anemi endikasyonunda

(1) Eritropoietin alfa-beta ve darbepoietin ile tedaviye başlamadan önce; hastanın ferritin ve/veya transferrin saturasyonu (TSAT) değerlerine bakılacaktır. Bu değerler TSAT < %20 ve/veya ferritin <100 µg/L ise hastaya öncelikle oral veya intravenöz demir tedavisine başlanacaktır. TSAT ≥ %20 ve/veya ferritin ≥ 100 µg/L olduğunda hemoglobin değeri 10 gr/dl altında ise tedaviye başlanır. Hedef hemoglobin değeri 11-12 gr/dl arasındadır. Hemoglobin değeri 11 gr/dl'ye ulaşmaya kadar başlangıç dozunda tedaviye devam edilir ve Hb seviyesini 11-12 gr/dl arasında tutabilmek için idame dozda tedaviye devam edilir. Hb seviyesi 12 gr/dl'yi aşınca tedavi kesilir. Hasta Hb seviyesi için takibe alınacak ve Hb seviyesi 11-12 gr/dl'nin arasına gelince hastaya idame dozda tedaviye tekrar başlanabilir. İdame tedavi sırasında ve/veya tedaviye yeniden başlandığında TSAT >%20 ve/veya ferritin >100 µg/L olmalıdır. Bu değerlere hemodiyaliz hastalarında 3 ayda bir, periton diyaliz hastalarında 4 ayda bir bakılır ve tetkik sonuç belgesi reçeteye eklenir. Tetkik sonuçlarının cihaz çıktısı şeklinde olması şart olup, el yazısı ile yazılan sonuçlar dikkate alınmaz.

(2) Eritropoietin alfa-beta ve darbepoietin, nefroloji uzman hekimi veya diyaliz sertifikalı uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak, nefroloji uzman hekimi veya diyaliz merkezinde görevli diyaliz sertifikalı tüm hekimlere yazılabilir.

(3) Tedaviye başlama ve idame dozu, sırasıyla: darbepoietin için 0.25-0.75 mcg/kg/hafta ve idame dozu 0.13-0.35 mcg/kg/hafta, eritropoietin alfa-beta için ise tedaviye başlangıç dozu 50-150 IU/kg/hafta ve idame dozu 25-75 IU/kg/haftadır.

(Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010) (1) Eritropoietin alfa-beta-zeta, metokspolietilen glikol epoetin beta ve darbepoietin ile tedaviye başlamadan önce; hastanın ferritin ve/veya transferrin saturasyonu (TSAT) değerlerine bakılacaktır. Bu değerler TSAT < %20 ve/veya ferritin <100 µg/L ise hastaya öncelikle oral veya intravenöz demir tedavisine başlanacaktır. TSAT ≥ %20 ve/veya ferritin ≥ 100 µg/L olduğunda hemoglobin değeri 10 gr/dl altında ise tedaviye başlanır. Hedef hemoglobin değeri 11-12 gr/dl arasındadır. Hemoglobin değeri 11 gr/dl'ye ulaşmaya kadar başlangıç dozunda tedaviye devam edilir ve Hb seviyesini 11-12 gr/dl arasında tutabilmek için idame dozda tedaviye devam edilir. Hb seviyesi 12 gr/dl'yi aşınca tedavi kesilir. Hasta Hb seviyesi için takibe alınacak ve Hb seviyesi 11-12 gr/dl'nin arasına gelince hastaya idame dozda tedaviye tekrar başlanabilir. İdame tedavi sırasında ve/veya tedaviye yeniden başlandığında TSAT >%20 ve/veya ferritin >100 µg/L olmalıdır. Bu değerlere hemodiyaliz hastalarında 3 ayda bir, periton diyaliz hastalarında 4 ayda bir bakılır ve tetkik sonuç belgesi reçeteye eklenir. Tetkik sonuçlarının cihaz çıktısı şeklinde olması şart olup, el yazısı ile yazılan sonuçlar dikkate alınmaz.

(2) Eritropoietin alfa-beta-zeta, metokspolietilen glikol epoetin beta ve darbepoietin, nefroloji uzman hekimi veya diyaliz sertifikalı uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak, nefroloji uzman hekimi veya diyaliz merkezinde görevli diyaliz sertifikalı tüm hekimlere yazılabilir.

(3) Tedaviye başlama ve idame dozu, sırasıyla; darbepoietin için 0.25-0.75 mcg/kg/hafta ve idame dozu 0.13-0.35 mcg/kg/hafta, eritropoietin alfa-beta-zeta için tedaviye başlangıç dozu 50-150 IU/kg/hafta ve idame dozu 25-75 IU/kg/haftadır. **(Değişik: 06/8/2010-27664/6 md. Yürürlük:09/08/2010)** Metokspolietilen glikol epoetin beta için ise tedaviye başlama dozu iki haftada bir; 0,6-0,94 mcg/kg, idame dozu ise ayda bir 0,6-0,94 mcg/kg dır. Metokspolietilen glikol epoetin beta için ise tedaviye başlama dozu iki haftada bir; 0,4-0,94 mcg/kg, idame dozu ise ayda bir 0,8-1.88 mcg/kg dır.

6.2.9.A-2- Myelodisplastik sendrom endikasyonunda

(1) Hemoglobin değeri 11 gr/dl'nin, blast oranı %5'in ve serum eritropoietin düzeyi 500mu/ml'nin altında olan hastalarda tedaviye başlanır. Hedef hemoglobin değeri 12 gr/dl'dir. Hb seviyesi 12 gr/dl'yi aşınca tedavi kesilir. Maksimum doz haftada 900 IU/kg'ı aşmamalıdır. Eritropoietin alfa-beta ve darbepoietin, hematoloji uzman hekimi tarafından düzenlenen uzman hekim

raporuna dayanılarak, hematoloji veya iç hastalıkları uzman hekimlerince reçete edilebilir. Hemogram sonuç belgesi her reçeteye eklenir.

6.2.9.B- Sevelamer kullanım ilkeleri

(1) Tedaviye başlamak için diğer fosfor düşürücü ilaçların en az 3 ay süreyle kullanılmış olması ve bu hususun raporda belirtilmiş olması gerekir. Bu süre sonunda:

- a) Kalsiyum ve fosfor çarpımı 72 ve üzerinde olan veya
- b) PTH düzeyinin 100 pg/ml değerinin altında olan adinamik kemik hastalığı olguları veya
- c) Hastanın Kt/V değeri 1.4'ün üzerinde olmasına rağmen düzeltilmiş kalsiyum ve fosfor çarpımı 55'in üzerinde olan veya

ç) Kt/V değeri 1.4'ün üzerinde olan hastanın PTH değeri 300 pg/ml ve üzerinde olan, hemodiyaliz veya periton diyaliz tedavisi altındaki hastalara nefroloji veya diyaliz sertifikalı iç hastalıkları/çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinden birinin düzenlediği ve yukarıdaki durumlardan sevelamer kullanımını gerektiren durumun belirtildiği uzman hekim raporuna dayanılarak bu hekimlerce veya diyaliz sertifikalı tüm hekimler tarafından reçete edildiğinde bedeli ödenir.

(2) Her reçeteye fosfor düzeyini gösterir son 1 ay içinde yapılmış tetkik sonucu eklenir. Bir defada en fazla (bire aylık dozda) bir kutu ilaç verilir. Fosfor düzeyi 3.5mg/dl'nin altında olduğu durumlarda sevelamer tedavisi kesilir.

(3) Fosfor düzeyinin 3.5mg/dl'nin üzerine çıkması durumunda tedaviye ilk başlama kriterleri aranarak tekrar başlanabilir.

6.2.9.C- Parikalsitol kullanım ilkeleri

(1) ~~Diyalizat kalsiyumunun 1.25 mmol/l ile kullanılmasına rağmen albümin ile düzeltilmiş serum kalsiyumu 9.2 mg/dl altında ve serum fosfor 5 mg/dl altında ve parathormon (PTH) düzeyi 300 pg/ml'nin üzerinde olan hemodiyaliz tedavisi altındaki hastalarda başlanır.~~

(2) ~~Aynı hasta grubunda düzeltilmiş serum kalsiyum düzeylerinin 10.2 mg/dl veya serum fosfor düzeylerinin 6 mg/dl'yi geçtiği durumlarda kesilir.~~

(3) ~~İlgili koşulların söz konusu olduğu hemodiyaliz tedavisi altındaki hastalarda nefroloji veya diyaliz sertifikalı iç hastalıkları/çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinden birinin düzenlediği sağlık raporuna istinaden 3 aylık dozda bu hekimlerce veya diyaliz sertifikalı tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.~~

(4) ~~Tetkik sonuçları reçete ekinde yer alacaktır. Reçete tekrarında yeni tetkik sonuçlarının reçeteye eklenmesi gerekmektedir.~~

~~(5) (Ek: 06/8/2010-27664/6 md. Yürürlük:09/08/2010) Parikalsitolün oral formları; evre 5 kronik böbrek yetmezliği hastalığı olup, periton diyaliz tedavisi altında olan, 3 aylık aktif D vitamini tedavisine ve Ca düzeyi 1.25 mmol/L konsantrasyonlu diyalizat solusyonu kullanmasına rağmen, albumin ile düzeltilmiş serum kalsiyumu 10.2 mg/dl altında ve serum fosfor 5.5 mg/dl altında ve parathormon (PTH) düzeyi 500 pg/ml'nin üzerinde olan hastalarda kullanılır. Düzeltilmiş serum kalsiyum düzeylerinin 10.2 mg/dl veya serum fosfor düzeylerinin 6 mg/dl'yi geçtiği durumlarda kesilir. Nefroloji uzman hekimleri tarafından düzenlenmiş sağlık raporuna dayanılarak nefroloji uzmanı veya diyaliz sertifikalı uzman hekimler tarafından reçete edilir. Tetkikler 3 ayda bir tekrarlanır ve tetkik sonucu reçeteye eklenir.~~

6.2.9.C- Parikalsitol kullanım ilkeleri

6.2.9.C-1. (Değişik: 29/02/2012-28219/8 md. Yürürlük: 08/03/2012) Parikalsitolün enjekteable formları

(1) Diyalizat kalsiyumunun 1.25 mmol/l ile kullanılmasına rağmen albümin ile düzeltilmiş serum kalsiyumu 9.2 mg/dl altında ve serum fosfor 5 mg/dl altında ve parathormon (PTH) düzeyi 300 pg/ml'nin üzerinde olan hemodiyaliz tedavisi altındaki hastalarda başlanır.

(2) Aynı hasta grubunda düzeltilmiş serum kalsiyum düzeylerinin 10.2 mg/dl veya serum fosfor düzeylerinin 6 mg/dl'yi geçtiği durumlarda kesilir.

(3) İlgili koşulların söz konusu olduğu hemodiyaliz tedavisi altındaki hastalarda nefroloji veya diyaliz sertifikalı iç hastalıkları/çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinden birinin düzenlediği sağlık raporuna istinaden 3 aylık dozda bu hekimlerce veya diyaliz sertifikalı tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.

(4) Tetkik sonuçları reçete ekinde yer alacaktır. Reçete tekrarında yeni tetkik sonuçlarının reçeteye eklenmesi gerekmektedir.

6.2.9.C-2. (Değişik: 29/02/2012-28219/8 md. Yürürlük: 08/03/2012) Parikalsitolün oral formları

(1) Parikalsitolün oral formları; evre 5 kronik böbrek yetmezliği hastalığı olup, periton diyaliz tedavisi altında olan, 3 aylık aktif D vitamini tedavisine ve Ca düzeyi 1.25 mmol/L konsantrasyonlu diyalizat solüsyonu kullanmasına rağmen, albumin ile düzeltilmiş serum kalsiyumu 10.2 mg/dl altında ve serum fosfor 5.5 mg/dl altında ve parathormon (PTH) düzeyi 500 pg/ml'nin üzerinde olan hastalarda kullanılır. Düzeltilmiş serum kalsiyum düzeylerinin 10.2 mg/dl veya serum fosfor düzeylerinin 6 mg/dl'yi geçtiği durumlarda kesilir. Nefroloji uzman hekimi tarafından düzenlenmiş sağlık raporuna dayanılarak nefroloji uzmanı veya diyaliz sertifikalı uzman hekimler tarafından reçete edilir. Tetkikler 3 ayda bir tekrarlanır ve tetkik sonucu reçeteye eklenir.

6.2.9.D- (Ek: 06/8/2010-27664/6 md. Yürürlük:09/08/2010) Cinacalcet kullanım ilkeleri

(1) Hemodiyaliz ya da periton diyaliz tedavisi altında bulunan diyalizat kalsiyumunu 1.25 mmol/L ile kullanılmasına rağmen albumin ile düzeltilmiş serum kalsiyum değeri ≥ 10.5 mg/dl, parathormon (PTH) düzeyi 700 pg/ml ve üzerinde olduğu belgelenen hastalarda cinacalcet tedavisi başlanabilir.

(2) Serum P ve CaxP (çarpımı) değerleri ne olursa olsun PTH düzeyi 1000 pg/ml üzerinde olan hemodiyaliz ve periton diyaliz hastalarında PTH düzeylerini baskılamak amacıyla cinacalcet tedavisi başlanabilir.

(Değişik: 05/11/2011-28106/14 md. Yürürlük:17/11/2011)

~~(3) Yukarıdaki hasta gruplarında serum Ca düzeyi 9.0 mg/dl altına düşen veya PTH düzeyi 400 pg/ml nin altına düşen hastalarda cinacalcet tedavisi kesilir.~~

~~(4) Hemodiyaliz veya periton diyaliz tedavisi altındaki hastalarda, başlangıç değerleri nefroloji uzmanınca düzenlenen raporda belirtilmek kaydıyla, nefroloji uzmanları veya diyaliz sertifikalı uzman hekimler tarafından en fazla 3 ay öncesine ait Ca ve PTH değerleri reçeteye eklenmek suretiyle reçete edilebilir. Reçete tekrarında yeni tetkik sonuçlarının reçeteye eklenmesi gerekmektedir.~~

(3) Yukarıdaki hasta gruplarında PTH düzeyi 400 pg/ml nin altına düşen hastalarda cinacalcet tedavisi kesilir.

(4) Hemodiyaliz veya periton diyaliz tedavisi altındaki hastalarda, başlangıç değerleri nefroloji uzmanınca düzenlenen raporda belirtilmek kaydıyla, nefroloji uzmanları veya diyaliz sertifikalı uzman hekimler tarafından en fazla 3 ay öncesine ait Ca ve PTH değerleri reçete üzerinde belirtilir. Reçete tekrarında yeni tetkik sonuçlarının reçete üzerinde belirtilmesi gerekmektedir.

(Ek: 28/07/2012-28367/ 7 md. Yürürlük:06/08/2012)

(5) Serum kalsiyum düzeyleri temelinde paratroidektomi endike olduğu halde (ilgili tedavi kılavuzlarında tanımlandığı şekilde) paratroidektominin klinik açıdan uygun olmadığı veya kontrendike olduğu primer hiperparatroidili hastalarda hiperkalseminin düşürülmesi endikasyonunda; aşağıdaki durumlarda 3. basamak sağlık tesislerinde, bu durumların belirtildiği endokrinoloji, genel cerrahi ve anestezi uzman hekimlerinin bulunduğu 6 ay süreli sağlık kurulu raporuna istinaden endokrinoloji uzman hekimlerince reçetelenebilir:

(a) ASA-IV grubu hastalarda veya,

(b) Opere olmuş ancak nüks olan hastalarda; bifosfonatlar ile hiperkalsemisi kontrol altına alınamamış ve albumin ile düzeltilmiş serum kalsiyum değeri ≥ 10.5 mg/dl olan hastalarda.

(Ek: 28/07/2012-28367/ 8 md. Yürürlük:06/08/2012)

6.2.9.E Oral esansiyel aminoasit preparatları ve keto analogları kullanım ilkeleri

(1) Serum albumin düzeyi $< 3,5$ g/dL olan; Evre 4 KBH (glomerüler filtrasyon hızı < 30 ml/dak) veya Evre 5 KBH (diyaliz hastaları dahil) hastalarında;

a) Son 3 ayda ağırlığında %10 ve daha fazla kilo kaybı olması veya

b) Vücut Kitle İndeksi (BMI = Body Mass Index) 19'un altında olması halinde tedaviye başlanır.

(2) Tedaviyi kesme kriterleri:

a) Tedavinin ilk 6 ayının sonunda başlangıç serum albumin düzeyinde %25 'lik artış sağlanamayan hastalarda veya

b) Tedavinin ilk 3 ayının sonunda ve/veya tedavinin devamında serum albumin düzeyi 4 g/dL'nin üzerine çıkan tüm hastalarda ilaç kesilir.

c) Tedavisi kesilen hastalarda yeniden tedaviye başlarken tedavi başlangıç kriterleri aranır.

(3) Bu hastalarda, nefroloji veya diyaliz sertifikalı iç hastalıkları/çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinden birinin düzenlediği ve yukarıdaki hususların belirtildiği 1 yıl süreli sağlık raporuna istinaden 3 aylık dozda bu hekimlerce veya diyaliz sertifikalı tüm hekimler tarafından reçete

edilebilir. Her reçetede serum albumin düzeyine ait yeni tetkik sonuçları reçete üzerinde belirtilir. Devam raporlarında ise hastanın tedaviye başlangıç albumin düzeyi yer almalıdır.

(Değişik: 01/03/2011-27861/6 md. Yürürlük:11/03/2011)

6.2.10. Lizozomal Hastalıklar İçin Tedavi İlkeleri

(1) Çocuk metabolizma hastalıkları veya erişkin endokrinoloji ve metabolizma veya gastroenteroloji uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı, teşhis ve tedavi ile ilgili tüm bilgileri içeren sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.

(2) Bu rapora dayanılarak hastanın tedavisi için gerekli ilaçlar adı geçen uzman hekimler tarafından reçete edilir. Hastanın takip ve tedavi edildiği sağlık kurumlarında, hastalar adına dosyalar açılacak ve tüm bilgiler bu dosyada muhafaza edilecektir. Hasta takibi 3 ayda bir yapılır.

(3) Hastanın tedavisi raporunda belirtilen tedavi şemasına göre adı geçen uzman hekimlerce, bu hekimlerin bulunmadığı yerlerde çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerince klinik koşullarda uygulanır.

6.2.10.A- Gaucher hastalığında tedavisi esasları

(1) Teşhis için; hastanın enzim düzeyi (Glucocerebrosidase) belirlenecek (enzimatik teşhis) veya mutasyon analizi yapılacaktır.

6.2.10.A-1- Enzim tedavisi uygulama kriterleri

(1) Tedavi endikasyonu olan hastalık tipleri; Tip I (Non Nöropatik Form) ve Tip III (Kronik Nöropatik Form)'tür. Tip II (Akut Nöropatik Form) için enzim tedavisi yapılmayacaktır.

(2) İlk tedavi başlangıcından 6 ay sonra, bu rapordan sonra da yılda bir kez rapor yenilenecektir.

(3) İzleme kriterleri: Tedaviye başlamadan önce karaciğer dalak boyutları, tam kan sayımı, karaciğer enzimlerinin tayini, karaciğer dalak boyutlarının volumetrik ölçümü, kemik lezyonları yönünden gerekli tetkikler yapılacaktır. Bu sonuçlar ilk düzenlenecek raporda belirtilecektir. Tedavi sırasında klinik ve laboratuvar değerlendirmeleri ile hastalığın ilerlemesinin durması veya düzelme gözlenmesi tedaviyi veren hekim tarafından tedavi sonrası devam kriteri olarak müteakip raporda ifade edilecek, tedavinin devamına veya kesilmesine hekim karar verecektir.

(4) Halen tedavi almakta olan hastaların tedaviye devam edip etmeyecekleri bu SUT'ta yer alan kriterlere göre değerlendirilecektir.

6.2.10.A-2- Enzim dışındaki tedavi seçenekleri (substrat inhibisyonu tedavisi gibi)

(1) Çocuk metabolizma hastalıkları veya erişkin endokrinoloji ve metabolizma veya gastroenteroloji uzman hekimlerinden birisinin bulunduğu bir yıl süreli sağlık kurulu raporunda enzim tedavisinin mümkün olmama gerekçelerinin belirtilmesi halinde bu uzman hekimler tarafından reçete edilebilir.

(2) Miglustat; enzim tedavisine ağır alerjik reaksiyonlar veya hipersensitivite geliştirenler veya enzim tedavisine kısmi veya tam yanıtı olmadığı olanlarda kullanılır.

(3) Aşağıdaki koşulların en az birinin varlığı enzim tedavisine yanıtı kabul edilir.

a) Hemogloblin düzeyi kadınlarda 11 erkeklerde 12² nin altında olanlar,

b) Enzim tedavisi altında, splenektomi yapılmamış hastalarda trombosit düzeyinde tedavinin başlangıcına göre 1,5 kattan az artış varsa,

c) Dalak volümünün %50 den az küçüldüğü durumlarda,

e) Karaciğer volümünün %30 dan az küçüldüğü durumlarda,

d) Enzim tedavisine rağmen akut kemik krizlerinin devam ettiği hallerde,

e) Enzim tedavisi altında transaminaz düzeylerinin normalin üst sınırının 3 kat ve üzerinde seyretmesi halinde,

f) Akciğer tutulumunda düzelme olmadığında (pulmoner hipertansiyonun devamı, oksijenasyonun düzelmemesi, hepatopulmoner sendrom varlığı);

(4) Miglustat tedavisine yanıt, enzim tedavisinden miglustat tedavisine geçişe neden olan parametre açısından takip edilir. Yanıt ilk bir yıl sonunda bu parametre açısından değerlendirilir. Tedaviye yanıtı yoksa tedavi sonlandırılır.

(5) Halen miglustat tedavisi almakta olan hastaların tedaviye devamı da bu madde kapsamında değerlendirilir.

6.2.10.B- Fabry hastalığı tedavisi esasları

(1) Hastanın enzim düzeyi (Galactosidase) belirlenerek enzimatik tanı konulacaktır. Uygulanacak maksimum enzim dozu 2 haftada bir 1mg/kg²dir.

6.2.10.C- Mukopolisakkaridoz Tip I hastalığı tedavisi esasları

(1) Hastanın enzim düzeyi (L-İduronidase) belirlenerek enzimatik tanı konulacaktır.

(2) 0-5 yaş grubu hastalarda tedaviye başlamada “Denver Gelişim Envanteri”, “Ankara Gelişim Envanteri” ve “Stanford Binet Testi” uygulanarak zihinsel gelişim durumu esas alınacaktır. 6 yaş ve üzeri hastalarda ise enzimin kullanılabilmesi için “Çocuklar İçin Wesheler Zeka Ölçeği” (WISC-R) ve “Raven Standart Progresif Matrisler Testi” kullanılarak tespit edilen IQ seviyesinin 70 ve üzerinde olması gerekmektedir

(3) Enzim tedavi dozu tek başına Hurler-Schie ve Schie formlarında haftada bir 0.58 mg/kg'dır.

(4) Hurler tipinde enzim tedavisi esnasında en kısa sürede kemik iliği transplantasyonu yapılmalıdır. Enzim tedavisine başlandıktan 1 yıl sonra transplantasyonun yapılamaması halinde tedaviye devam edilip edilmeyeceği, yukarıda belirtilen uzman hekimlerden en az birinin bulunduğu sağlık kurulu raporunda belirtilecektir. Transplantasyondan sonra gerekliliği halinde enzim tedavisine 3 ay daha devam edilecek, klinik düzelme olduğu takdirde tedavi sonlandırılacaktır. Transplantasyonun etkisi olmamış ise enzim tedavisine devam kararı hekim tarafından verilecektir.

6.2.10.Ç- Diğer lizozomal depo hastalıklarının tedavi esasları

(1) Pompe, Mukopolisakkaridoz tip II, VI, VII, Niemann Pick, Wolman hastalığı ve Kolesterol Ester Depo Hastalığı gibi hastalıkların tedavisine çocuk hastalar için çocuk metabolizma hastalıkları, çocuk gastroenterolojisi, çocuk nörolojisi; erişkin hastalar için endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları, gastroenteroloji veya nöroloji uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı 1 yıl süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak bu uzman hekimlere reçete edilebilir.

6.2.10. Lizozomal Hastalıklar İçin Tedavi İlkeleri

6.2.10.A- Gaucher hastalığında tedavisi esasları

(1) Teşhis için, periferik kandan veya dokudan enzim (Glucocerebrosidase) düzeyinin veya mutasyon analiz sonuçlarının hastalıkla uyumlu olmasına göre tanı konur.

(2) Tedavi endikasyonu olan hastalık tipleri; Tip I (Non Nöropatik Form) ve Tip III (Kronik Nöropatik Form)'tür. Tip II (Akut Nöropatik Form) için enzim tedavisi yapılmayacaktır.

6.2.10.A.1- Tip I ve Tip III Gaucher hastalarında Enzim Tedavisine Başlama ve Sonlandırma Kriterleri

(1) Enzim tedavisi, aşağıdaki kriterlerden en az birisinin varlığında hastaya 2 haftada bir gün en fazla 30 IU/kg dozunda uygulanacaktır;

a) Hastanın hemoglobin değerinin erişkinler için 8 ile 10 g/dl arasında olması, çocuklar için yaşa göre normalin alt sınırının 2 g/dl nin altında olması,

b) Kan trombosit sayısının 50.000 ile 100.000/mm³ olması,

c) Karaciğer volümünün normalinin 1,25 ile 2,5 kat artmış olması,

ç) Dalak volümünün 5 ile 15 kat artmış olması,

d) DEXA ile kemik mineral dansite Z skorunun hastanın yaş grubuna göre - 1,5 ile - 2,5 SD arasında olması,

e) Düz kemik grafisinde avasküler nekroz alanlarının olması.

(2) (1) numaralı fıkrada sıralanan hükümler doğrultusunda ilk tedavi başlangıcından itibaren 6 ncı ayın sonunda tedaviye başlangıç kriter/kriterlerde düzelme görülmez ise 1 yıl boyunca 2 haftada bir gün en fazla 60 IU/kg uygulanacaktır. Yapılacak bu tedavi sonrasında başlangıca göre düzelme göstermeyen hastalarda enzim tedavisi kesilir.

(3) Aşağıdaki kriterlerden en az birisinin varlığında ise hastaya doğrudan 2 haftada bir gün en fazla 60 IU/kg dozunda enzim tedavisi uygulanacaktır;

a) Hemoglobin değerinin erişkinler ve çocuklar için 8 g/dl nin altında olması,

b) Kan trombosit sayısının 50.000 /mm³ altında olması,

c) Karaciğer volümünün normalin 2,5 katının üstünde artmış olması,

ç) Dalak volümünün 15 katın üstünde artmış olması,

d) DEXA ile kemik mineral dansite Z skorunun erişkin hastanın yaş grubuna göre - 2,5 SD altında olması, çocuklarda boy ve/veya kilo gelişiminin yaşa göre -2 SD altında olması,

e) Düz kemik grafisinde avasküler nekroz alanlarının ve patolojik kırıklarının olması,

f) Hastalığa bağlı olarak kronik kemik ağrılarının oluşması ve geçirilmiş eklem ameliyatının olması.

(4) (3) numaralı fıkrada sıralanan hükümler doğrultusunda, 2 haftada bir gün 60 IU/kg dozunda enzim tedavisi uygulanan hastalarda 1 nci yılın sonunda yapılan değerlendirmede hastanın tedaviye başlamasına esas olan kriter/ kriterlerde düzelme göstermeyen hastalarda enzim tedavisi kesilir.

(5) Daha önceki SUT hükümlerine göre tedaviye başlanan hastalarda tedavi, rapor süresi sonuna kadar devam eder. Bu sürenin sonunda düzenlenecek yeni raporda; yukarıda yer alan tedaviye başlangıç kriter/ kriterlerin herhangi birisinde düzelme olduğunun belirtilmesi koşuluyla yukarıda belirtilen dozlara göre tedaviye devam edilir.

6.2.10.A.2-Substrat İnhibisyon Tedavi Kriterleri

(1) Gaucher hastalığında ilk tedavi seçeneği enzim replasman tedavisidir. Ancak;

- a) Enzim tedavisine ağır alerjik reaksiyonlar veya hipersensitivite geliştirenlerde,
- b) Enzim tedavisi kriter/ kriterleri kapsamında enzim tedavisi kesilmiş olan hastalarda, miglustat tedavisine geçilir.

(2) Miglustat tedavisine yanıt, enzim tedavisinden miglustat tedavisine geçişe neden olan kriter/ kriterler açısından takip edilir. Birinci yılın sonunda tedaviye başlanmasına esas olan bu kriter/kriterlerde düzelme göstermeyen hastalarda miglustat tedavisi kesilir.

6.2.10.A.3-Rapor ve Reçeteleme Koşulları

(1) Hasta adına, çocuk metabolizma veya endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları veya gastroenteroloji uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenir. Raporda; teşhis, başlangıç ve devam kriteri/kriterleri ile ilgili tüm bilgiler yer alır. Rapor süresi 6 aydır. Bu rapora dayanılarak yine bu hekimlerce, bu hekimlerin bulunmadığı yerlerde ise çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerince reçete düzenlenir.

(2) Hastanın takip ve tedavi edildiği sağlık kurumlarında, hastalar adına dosyalar açılacak ve tüm bilgiler bu dosyada muhafaza edilecektir.

6.2.10.B- Fabry Hastalığı Tedavi Esasları

(1) Teşhis için, periferik kandan veya dokudan enzim (Alfa Galactosidase) düzeyinin veya mutasyon analiz sonuçlarının hastalıkla uyumlu olmasına göre tanı konur. (Enzim düzeyi normal saptanan bayan hastalarda moleküler analiz sonuçlarının hastalıkla uyumlu olmasına göre tanı konur.)

6.2.10.B.1-Enzim Tedavisine Başlama ve Sonlandırma Kriterleri

(1) Aşağıdaki kriterlerden herhangi birisinin varlığında enzim replasman tedavisi uygulanır.

- a) Böbrek fonksiyonlarında bozulma (Aşağıdaki kriterlerden herhangi birisinin varlığı)
  - Yaşa göre ayarlanmış kreatinin klerensinin (glomerül filtrasyon hızı) 80 ml/dk altında olması,
  - 24 saatte 300 mg üzerinde proteinüri olması,
  - Böbrek biyopsisinde endotelial depolanmanın varlığı ile birlikte mikroalbuminürinin olması.

b) Kalp tutulumunun gösterilmesi (EKG veya ECHO veya Anjiyografi veya elektrofizyolojik çalışma ile)

- c) Nörolojik tutulumun gösterilmesi
- ç) Gastro İntestinal Sistem bulgularının olması
- d) Vertigo ataklarının olması
- e) İşitme kaybının olması
- f) Diğer tedavilere yanıtız nöropatik ağrının olması

(2) Enzim tedavisi uygulanan hastalarda 1 nci yılın sonunda yapılan değerlendirmede hastanın tedaviye başlamasına esas olan kriter/ kriterlerde düzelme göstermeyen hastalarda enzim tedavisi kesilir.

6.2.10.B.2-Rapor ve reçeteleme koşulları

~~(1) (Değişik: 05/11/2011-28106/15 md. Yürürlük:17/11/2011) Hasta adına, çocuk metabolizma veya endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenir. Raporda; teşhis, başlangıç ve devam kriter/ kriterleri ile ilgili tüm bilgiler yer alır. Rapor süresi 6 aydır. Bu rapora dayanılarak yine bu hekimler ve nefroloji uzman hekimince, bu hekimlerin bulunmadığı yerlerde ise çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerince reçete düzenlenir.~~ (1) Hasta adına, gastroenteroloji, çocuk metabolizma veya endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenir. Raporda; teşhis, başlangıç ve devam kriter/ kriterleri ile ilgili tüm bilgiler yer alır. Rapor süresi 6 aydır. Bu rapora dayanılarak yine bu hekimler ve nefroloji uzman hekimince, bu hekimlerin bulunmadığı yerlerde ise çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerince reçete düzenlenir.

(2) Hastanın takip ve tedavi edildiği sağlık kurumlarında, hastalar adına dosyalar açılacak ve tüm bilgiler bu dosyada muhafaza edilecektir.

6.2.10.C-Mukopolisakkaridoz Tip I, II ve VI (Glikozaminoglikan) Hastalığı tedavi esasları

(1) Teşhis için; periferik kandan veya dokudan enzim (Tip I için; L-İduronidase, Tip II için; İduronidate -2- sulfate sulfatase, Tip VI için; N-Acetyl Galactoseamine-4-Sulfatase) düzeyinin veya mutasyon analiz sonuçlarının hastalıkla uyumlu olmasına göre tanı konur.

6.2.10.C.1-Enzim Tedavisine Başlama ve Sonlandırma Kriterleri

a) Hastalarda; multiple sülfataz eksikliği olmamalıdır.

b) 24 aylığın altındaki çocuk hastalarda teşhis için gerekli kriterler olması halinde tedaviye başlanır.

c) 24 ayın bitiminden 72 ayın sonuna kadar olan hastalarda; “Denver Gelişim Envanteri” veya “Ankara Gelişim Envanteri” uygulanarak hastanın zihinsel gelişim durumu değerlendirilir. Değerlendirme sonucuna göre ileri derecede zeka özürlü saptanmayan hastalarda tedaviye başlanır. İleri derecede zekâ özürlü saptanan hastalarda tedaviye başlanmaz, tedavi başlanmış ise sonlandırılır.

ç) 72 ay üzeri hastalarda; “Çocuklar İçin Weshler Zekâ Ölçeği” (WISC-R) testine göre IQ seviyesi 60 ve üzerinde olanlarda tedaviye başlanır. Bu testin çeşitli nedenlerle uygulanamaması durumunda “Denver Gelişim Envanteri” uygulanır. Buradaki sonuç -2 SD nin altında değilse tedavi başlanır.

d) Erişkin hastalarda WAIT testine göre tespit edilen IQ seviyesi 60 ve üzerinde olanlara tedavi başlanır.

e) Tip I Mukopolisakkaridozda; Enzim tedavisine başlangıç tarihi her yenilenen raporda belirtilmelidir. Kemik iliği replasman tedavisi yapılmış ve başarılı olmuş hastalarda replasman sonrası en fazla altı ay daha enzim tedavisi uygulanabilir.

~~f) (Değişik: 05/11/2011-28106/15 md. Yürürlük:17/11/2011) Kemik iliği replasman tedavisinin başarısız olduğu hastalarda, enzim tedavisine devam kararı hastayı takip eden hekim tarafından yukarıda belirlenen kriterlere göre verilecektir.~~ f) Tip I Mukopolisakkaridozda; Kemik iliği replasman tedavisinin başarısız olduğu hastalarda, enzim tedavisine devam kararı hastayı takip eden hekim tarafından yukarıda belirlenen kriterlere göre verilecektir.

g) Tedaviye başlandıktan 1 yıl sonra hastanın tedaviden fayda gördüğünün raporda belirtilmesi koşulu ile tedaviye devam edilir.

6.2.10.C.2-Rapor ve reçeteleme koşulları

~~(1) (Değişik: 05/11/2011-28106/15 md. Yürürlük:17/11/2011) Hasta adına, çocuk metabolizma veya endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenir. Raporunda; teşhis, başlangıç ve devam kriter/kriterleri ile ilgili tüm bilgiler yer alır. Rapor süresi 6 aydır. Bu rapora dayanılarak yine bu hekimlerce, bu hekimlerin bulunmadığı yerlerde ise çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerince reçete düzenlenir.~~ (1) Hasta adına, gastroenteroloji, çocuk metabolizma veya endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenir. Raporunda; teşhis, başlangıç ve devam kriter/kriterleri ile ilgili tüm bilgiler yer alır. Rapor süresi 6 aydır. Bu rapora dayanılarak yine bu hekimlerce, bu hekimlerin bulunmadığı yerlerde ise çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerince reçete düzenlenir.

(2) Hastanın takip ve tedavi edildiği sağlık kurumlarında, hastalar adına dosyalar açılacak ve tüm bilgiler bu dosyada muhafaza edilecektir.

6.2.10.Ç-Pompe Hastalığı Tedavi Esasları

(1) Teşhis için, periferik kandan veya dokudan enzim (α -glucosidase) düzeyinin veya mutasyon analiz sonuçlarının hastalıkla uyumlu olmasına göre tanı konur.

6.2.10.Ç-1- Enzim Tedavi Kriterleri

(1) İki yaş ve altındaki tüm hastaların tedavisine doğrudan başlanır.

(2) İki yaş üstündeki hastalarda ise yaşam kalitesini bozacak derecede kas veya solunum sistemi veya kalp tutulumunun olması durumunda enzim replasman tedavisi başlanır.

6.2.10.Ç-2-Rapor ve reçeteleme koşulları

~~(1) (Değişik: 05/11/2011-28106/15 md. Yürürlük:17/11/2011) Hasta adına, çocuk metabolizma veya nöroloji uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenir. Raporunda; teşhis, başlangıç ve devam kriter/kriterleri ile ilgili tüm bilgiler yer alır. Rapor~~

~~süresi 1 yıldır. Bu rapora dayanılarak yine bu hekimlerce, bu hekimlerin bulunmadığı yerlerde ise çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerince reçete düzenlenir.~~ (1) Hasta adına, gastroenteroloji, çocuk metabolizma veya nöroloji uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenir. Raporda; teşhis, başlangıç ve devam kriter/ kriterleri ile ilgili tüm bilgiler yer alır. Rapor süresi 1 yıldır. Bu rapora dayanılarak yine bu hekimlerce, bu hekimlerin bulunmadığı yerlerde ise çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerince reçete düzenlenir.

(2) Hastanın takip ve tedavi edildiği sağlık kurumlarında, hastalar adına dosyalar açılacak ve tüm bilgiler bu dosyada muhafaza edilecektir.

6.2.10.D- Niemann-Pick Tip C Hastalığı Tedavi Esasları

(1) Teşhis için, Filipin Boyası veya moleküler analiz veya fonksiyonel çalışma ile Niemann-Pick Tip C tanısı kesinleştirilir.

(Değişik: 05/11/2011-28106/15 md. Yürürlük:17/11/2011)

6.2.10.D.1- Enzim Tedavi Kriterleri 6.2.10.D.1- Tedavi Kriterleri

(1) Niemann-Pick Tip C tanısı kesinleştirilen ve nörolojik bulgusu saptanan her hastada tedaviye başlanır.

(2) Tedavinin başlangıcından itibaren 6 ncı ayın sonunda nörolojik bulguları başlangıca göre stabil kalan veya düzleme görülen hastalarda tedaviye devam edilir.

6.2.10.D.2-Rapor ve Reçeteleme Koşulları

~~(1) (Değişik: 05/11/2011-28106/15 md. Yürürlük:17/11/2011) Hasta adına, çocuk metabolizma veya nöroloji uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenir. Raporda; teşhis, başlangıç ve devam kriter/ kriterleri ile ilgili tüm bilgiler yer alır. Rapor süresi 6 aydır. Bu rapora dayanılarak yine bu hekimlerce, bu hekimlerin bulunmadığı yerlerde ise çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerince reçete düzenlenir.~~ (1) Hasta adına, gastroenteroloji, çocuk metabolizma veya nöroloji uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenir. Raporda; teşhis, başlangıç ve devam kriter/ kriterleri ile ilgili tüm bilgiler yer alır. Rapor süresi 6 aydır. Bu rapora dayanılarak yine bu hekimlerce, bu hekimlerin bulunmadığı yerlerde ise çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerince reçete düzenlenir.

(2) Hastanın takip ve tedavi edildiği sağlık kurumlarında, hastalar adına dosyalar açılacak ve tüm bilgiler bu dosyada muhafaza edilecektir.

6.2.10.E- Diğer Lizozomal Depo Hastalıklarının Tedavi Esasları

(1) Mukopolisakkaridoz tip III, IV ve VII, Wolman hastalığı ve Kolesterol Ester Depo Hastalığı gibi hastalıkların tedavisinde çocuk metabolizma hastalıkları veya gastroenteroloji veya nöroloji veya endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı, 1 yıl süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak yine bu hekimlerce reçete edilecektir.

6.2.11. Glokom İlaçları

(1) Glokom ilaçları ile tedaviye göz hastalıkları uzman hekimi tarafından başlanacaktır. Göz hastalıkları uzman hekimi tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimlerce de reçete edilebilir.

6.2.12. İmmünglobulinlerin Kullanım İlkeleri

6.2.12.A- Spesifik/hiperimmün iv immünglobulinlerin kullanım ilkeleri

(1) Spesifik/hiperimmün immünglobulinler ayaktan tedavide, sadece Sağlık Bakanlığının onay verdiği endikasyonlarda düzenlenecek uzman hekim raporuna dayanılarak uzman hekimler tarafından reçete edilir. Hepatit B, tetanos ve kuduz immünglobulinlerinde uzman hekim raporu şartı aranmaz.

(2) Anti-HEP B IG, klinik uzman hekimler tarafından ve vaka başına profilaktik olarak 0.02-0.06 ml/kg/doz erişkinlerde maksimum 1600 ünite, çocuklarda maksimum 800 üniteyi aşmamak üzere reçete edilebilir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/7 md. Yürürlük:11/03/2011) (3) Hepatit B İmmünglobulinin, Hepatit B virüs yüzey antijeni taşıyan (Hbs Ag) hastalarda karaciğer transplantasyonu sonrası enfeksiyon profilaksisi endikasyonunda kullanımı, söz konusu ilaçların prospektüsünde de belirtildiği gibi ameliyat süresince karaciğersiz fazda 10.000 IU, ameliyattan sonra ise her gün (yedi gün boyunca) 2.000 IU şeklindedir. Takip eden uzun dönem tedavi süresince aylık Anti HBs serum seviyesi kontrolleriyle, 100 IU/litre serum seviyesi olacak şekilde sürdürülmelidir. Bu uzun dönem tedavi süresince aylık toplam 2000 IU dozuna kadar kullanılması uygundur.

(3) Hepatit B İmmünglobulinin, Hepatit B virüs yüzey antijeni taşıyan (Hbs Ag) hastalarda karaciğer transplantasyonu sonrası enfeksiyon profilaksisi endikasyonunda kullanımı;

a) 100-1000 IU Hepatit B İmmünglobulini içeren ilaçların prospektüsünde de belirtildiği gibi ameliyat süresince karaciğersiz fazda 10.000 IU, ameliyattan sonra ise her gün (yedi gün boyunca) 2.000 IU şeklindedir. Takip eden uzun dönem tedavi süresince aylık Anti HBs serum seviyesi kontrolleriyle, 100 IU/litre serum seviyesi olacak şekilde sürdürülmelidir. Bu uzun dönem tedavi süresince aylık toplam 2000 IU dozuna kadar kullanılması uygundur.

b) 5000 IU Hepatit B İmmünglobulini içeren ilaçların prospektüsünde de belirtildiği gibi ameliyat süresince karaciğersiz fazda 10.000 IU, ameliyattan sonra ise 1., 4. ve 7. günlerde 5.000 IU şeklindedir. Takip eden uzun dönem tedavi süresince aylık Anti HBs serum seviyesi kontrolleriyle, 100 IU/litre serum seviyesi olacak şekilde sürdürülmelidir. Bu uzun dönem tedavi süresince 2 ayda bir toplam 5000 IU dozuna kadar kullanılması uygundur.

6.2.12.B- Spesifik olmayan/gamma/polivalan immünglobulin (IVIg) ler

(1) Aşağıda yer alan endikasyonlar için;

a) Pediatrik HIV enfeksiyonunda pediatrik enfeksiyon hastalıkları uzman hekimi tarafından,

b) Guillan-Barre sendromunda, bulber tutulumu olan myastenia graviste nöroloji uzman hekimi tarafından,

c) Gebeliğe sekonder immün trombositopeni veya gebelik ve ITP beraberliğinde kadın hastalıkları ve doğum uzman hekimi tarafından,

ç) Prematüre ve düşük doğum ağırlıklı bebeklerin nasokomiyal enfeksiyonları ile anne ve fetus arasındaki kan grubu uyumsuzluklarında hemolizin azaltılmasında, çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimi tarafından,

d) Yoğun bakımda yatan hastalarda antibiotik tedavisine yardımcı olarak şiddetli bakteriyel enfeksiyonlarının (sepsis ve septik şok) tedavisinde ilgili uzman hekimi tarafından,

e) (**Ek: 06/8/2010-27664/7 md. Yürürlük:09/08/2010**) Nörolojik hastalıklardan; Myastenik Kriz, Limbik Ensefalit, Opsoklonus-Myoklonus, Eaton Lambert Sendromu, Rasmussen Ensefaliti, Stiff Person Sendromunda ilgili uzman hekimler tarafından,

f) (**Ek: 06/8/2010-27664/7 md. Yürürlük:09/08/2010**) Kronik İnflamatuvar Polinöropati (CIDP) ve Multifokal Motor Nöropati (MMN) endikasyonlarında ise steroid tedavisine (puls ve idame tedavisine en az 6 ay) yetersiz cevap veya steroid tedavisine kanıtlanmış komplikasyon ve/veya kontrendikasyon durumlarında ilgili uzman hekimler tarafından,

reçete edilebilir. (Bu endikasyonlar için Sağlık Bakanlığı endikasyon dışı onayı aranmaz.)

(**Değişik: 05/11/2011-28106/16 md. Yürürlük:17/11/2011**)

(2) Sağlık Bakanlığınca onaylı diğer endikasyonlar için; hematoloji, tıbbi onkoloji, enfeksiyon hastalıkları, immünoloji veya romatoloji, üniversite ile eğitim ve araştırma hastanelerinde ise bu hekimlere ilave olarak iç hastalıkları veya çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak uzman hekimler tarafından reçete edilir.

(2) Sağlık Bakanlığınca onaylı diğer endikasyonlar için; hematoloji, tıbbi onkoloji, enfeksiyon hastalıkları, immünoloji veya romatoloji, üniversite ile eğitim ve araştırma hastanelerinde ise bu hekimlere ilave olarak iç hastalıkları veya çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak uzman hekimler tarafından reçete edilir. (Birdshot retinokoroidopati endikasyonu ödenmez)

~~(3) (Ek: 03/6/2010-27600/15 md.) Kronik İnflamatuvar Demiyelizan Polinöropati endikasyonunda nöroloji uzman hekiminin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm uzman hekimler tarafından reçete edilir. (Mülga: 06/8/2010-27664/7 md. Yürürlük:09/08/2010)~~

6.2.13. Hepatit Tedavisi

~~(Değişik: 01/03/2011-27861/8 md. Yürürlük:11/03/2011) (1) Akut ve Kronik viral hepatit tedavisinde kullanılan ilaçlar gastroenteroloji veya enfeksiyon hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen ilaç kullanım raporuna dayanılarak bu uzman hekimler ile çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimleri tarafından reçete edilir.~~

(1) Akut ve Kronik viral hepatit tedavisinde kullanılan ilaçlar gastroenteroloji veya enfeksiyon hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen ilaç kullanım raporuna dayanılarak bu uzman hekimler ile çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimleri tarafından reçete edilir. Oral antiviral tedavilerde ilk rapor süresi en fazla 6 ay, sonraki rapor süreleri bir yılı geçemez.

6.2.13.A- Kronik Hepatit B tedavisi

(1) İlk tedaviye başlamak için; HBV DNA seviyesi: 10.000 (10^4) kopya/ml (2.000 IU/ml) veya üzerinde olan hastalar, bu durumun belirtildiği rapor ve eki tetkik sonuçlarına (HBV DNA sonucu ve karaciğer biyopsi raporu) göre;

(Değişik: 05/11/2011-28106/17 md. Yürürlük:17/11/2011)

a) Erişkin Hastalarda; Karaciğer biyopsisinde HAI >7 veya fibrozis ≥ 2 ,

a) Erişkin Hastalarda; Karaciğer biyopsisinde HAI ≥ 6 veya fibrozis ≥ 2 ,

b) 2-18 yaş grubu hastalarda; ALT normalin üst sınırının 2 katından daha yüksek ve karaciğer biyopsisinde HAI ≥ 4 veya fibrozis ≥ 2 ,
olan hastaların tedavisine interferonlar veya pegile interferonlar veya oral antiviraller ile başlanabilir.

(2) Klasik interferonların toplam dozu haftada 30 milyon, ayda 120 milyon üniteyi geçemez.

(Değişik: 05/11/2011-28106/17 md. Yürürlük:17/11/2011)

~~(3) Erişkin hastalarda Interferonlar ve pegile interferonlar ALT değeri normalin üst sınırının 2 katını geçen ve HBV DNA $\leq 10^7$ kopya/ml olan hastalarda kullanılabilir. Interferonlar ve pegile interferonlar kronik hepatit B hastalarında en fazla 48 hafta süreyle kullanılabilir.~~

(3) Erişkin hastalarda Interferonlar ve pegile interferonlar ALT değeri normalin üst sınırının 2 katını geçen, HBeAg negatif olan ve HBV DNA $\leq 10^7$ kopya/ml olan hastalar ile HBeAg pozitif olan ve HBV DNA $\leq 10^9$ olan hastalarda kullanılabilir. Interferonlar ve pegile interferonlar kronik hepatit B hastalarında en fazla 48 hafta süreyle kullanılabilir.

(4) 2-18 yaş grubu hastalarda tedaviye lamivudin yada interferonlar ile başlanabilir. Çocuklarda Interferon tedavi süresi 24 haftadır. Bu grup hastalarda 24 haftalık tedavinin bitiminden en az 1 yıl sonra bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde tarif edilen koşulları yeniden taşıyan hastalara en fazla 24 haftalık ikinci bir Interferon tedavisi daha verilebilir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/8 md. Yürürlük:11/03/2011)

~~(5) Erişkin hastalarda oral antiviral tedaviye HBV DNA $\leq 10^7$ kopya/ml (2.000.000 IU/ml) ise günde 100 mg lamivudin ile başlanır. Tedavinin 24 üncü haftasında HBV DNA 50 IU/ml (300 kopya/ml) ve üzerinde olan hastalarda diğer oral antiviraller kullanılabilir. HBV DNA $>10^7$ kopya/ml (2.000.000 IU/ml) olanlarda diğer oral antivirallerden biri ile tedaviye başlanabilir. Çocuk hastalardan, HBV DNA seviyesi: 10.000 (10^4) kopya/ml (2.000 IU/ml) veya üzerinde olan hastalarda lamivudin tedavisine 3mg/kg/gün dozunda başlanabilir.~~

a) HBeAg pozitif olan hastalarda oral antiviral tedavi sırasında HBeAg serokonversiyonundan (HBeAg negatif, anti-HBe pozitif ve HBV DNA negatif olduktan) sonra en fazla 12 ay daha oral antiviral tedavi kullanılabilir. Her yenilenen raporda hastaların tedavi başlangıcındaki ve güncel HBeAg ve HBV DNA durumları belirtilmeli ve belgelenmelidir.

b) HBeAg negatif olan hastalarda Oral antiviraller, HbsAg pozitifliğini gösterir laboratuvar sonucu rapora eklenerek, HBsAg kayboluncaya kadar kullanılabilir.

~~(6) Antiviral tedavi almakta olan hastaların raporlarının yenilenmesinde, HBV DNA ve HBeAg durumları belirtilir, ALT yüksekliği bulunması koşulu aranmadan, hastanın tedavisine başlandığı tarihteki mevzuata uygun başlama kriterlerini gösteren, teşhisin konulduğu raporun fotokopisinin yeni rapora eklenmesi veya başlama kriterlerine uygun olduğunu gösteren, teşhisin konulduğu raporda belirtilen HBV DNA ve ALT değerleri ile raporun tarih ve sayısının, yeni raporda açık olarak belirtilmesi yeterlidir.~~

~~(7) Erişkin hastalarda oral antiviral tedavi altındayken negatif olan HBV DNA'nın pozitifleşmesi veya HBV DNA'nın 10 kat yükselmesi ile başka bir oral antiviral ajana geçilebilir veya almakta oldukları tedaviye ikinci bir oral antiviral eklenebilir. Ancak lamivudin kullananlarda entekavir veya telbivudine geçilemez veya eklenemez, adefovir kullananlarda tenofovir eklenemez. Oral antiviral değişimi yada tedaviye yeni oral antiviral eklenmesi için düzenlenecek yeni veya mevcut raporda bu durum belirtilir. Başka bir antiviralden lamivudine geçişte bu koşullar aranmaz.~~

(5) Erişkin hastalarda oral antiviral tedaviye;

a) (Değişik: 05/11/2011-28106/17 md. Yürürlük:17/11/2011) HBV DNA $\leq 10^7$ kopya/ml (2.000.000 IU/ml) ise günde 100 mg lamivudin ile başlanır. Tedavinin 24 üncü haftasında HBV DNA 50 IU/ml (300 kopya/ml) ve üzerinde olan hastalarda diğer oral antiviraller kullanılabilir. a) HBV DNA $\leq 10^7$ kopya/ml (2.000.000 IU/ml) ise günde 100 mg lamivudin veya 600 mg telbivudin ile başlanır. Tedavinin 24 üncü haftasında HBV DNA 50 IU/ml (300 kopya/ml) ve üzerinde olan hastalarda diğer oral antiviraller kullanılabilir.

b) HBV DNA $>10^7$ kopya/ml (2.000.000 IU/ml) olanlarda diğer oral antivirallerden biri ile tedaviye başlanabilir.

c) Çocuk hastalardan, HBV DNA seviyesi: 10.000 (10⁴) kopya/ml (2.000 IU/ml) veya üzerinde olan hastalarda lamivudin tedavisine 3mg/kg/gün dozunda başlanabilir.

(6) Erişkin hastalar oral antiviral tedavi altındayken;

~~a) (Değişik: 05/11/2011-28106/17 md. Yürürlük:17/11/2011) Oral antiviral tedavisi alan hastalarda negatif olan HBV DNA'nın pozitifleşmesi veya HBV DNA'nın 10 kat yükselmesi ile başka bir oral antiviral ajana geçilebilir veya almakta oldukları tedaviye ikinci bir oral antiviral eklenebilir. Başka bir antiviralden lamivudine geçişte ve entekavir veya adefovir tedavisinden tenofovir tedavisine geçişte bu koşullar aranmaz. Ancak lamivudin kullananlarda (Tedavinin 24. üçü haftasında HBV DNA 50 IU/ml (300 kopya/ml) ve üzerinde olan hastalar dışında) entekavir veya telbivudine geçilemez veya eklenemez, adefovir kullananlarda tenofovir eklenemez..~~ a) Oral antiviral tedavisi alan hastalarda negatif olan HBV DNA'nın pozitifleşmesi veya HBV DNA'nın 10 kat yükselmesi ile başka bir oral antiviral ajana geçilebilir veya almakta oldukları tedaviye ikinci bir oral antiviral eklenebilir. Başka bir antiviralden lamivudine geçişte ve entekavir veya adefovir tedavisinden tenofovir tedavisine geçişte bu koşullar aranmaz. Lamivudin veya telbivudin tedavisinin 24. üçü haftasında HBV DNA 50 IU/ml (300 kopya/ml) ve üzerinde olan hastalarda diğer oral antiviraller kullanılabilir. Ancak bu tedavilerin 24. üçü haftasında HBV DNA 50 IU/ml (300 kopya/ml) altında ise başka bir oral antiviral ajana geçilemez veya eklenemez.

b) Tenofovir veya adefovir veya entekavir ile tedavi alan hastalarda birinci yılın sonunda halen "HBV DNA pozitif" olması durumunda başka bir oral antiviral eklenebilir.

c) Oral antiviral değişimi ya da tedaviye yeni oral antiviral eklenmesi için düzenlenecek yeni veya mevcut raporda bu durum belirtilir.

(Değişik: 05/11/2011-28106/17 md. Yürürlük:17/11/2011)

~~(7) Oral antiviral tedavinin sonlandırılması~~

~~a) HBeAg pozitif olan hastalarda oral antiviral tedavi sırasında HBeAg serokonversiyonundan (HBeAg negatif, anti-HBe pozitif ve HBV DNA negatif olduktan) sonra en fazla 12 ay daha oral antiviral tedavi kullanılabilir. Her yenilenen raporda hastaların tedavi başlangıcındaki ve güncel HBeAg ve HBV DNA durumları belirtilmeli ve belgelenmelidir.~~

~~b) HBeAg negatif olan hastalarda oral antiviraller, HbsAg pozitifliğini gösterir güncel laboratuvar sonucu her yenilenen rapora eklenerek, HBsAg kayboluncaya kadar kullanılabilir.~~

~~(7) Oral antiviral tedavinin sonlandırılması~~

~~a) Her yenilenen raporda tek başına HBsAg pozitifliği veya HBsAg negatifliği ile birlikte Anti-HBs negatifliği raporda belirtilmelidir.~~

~~b) Oral antiviral tedavi, HBsAg negatif hastalarda Anti-HBs pozitifleştikten sonra en fazla 12 ay daha sürdürülür.~~

(Ek: 01/03/2011-27861/8 md. Yürürlük:11/03/2011)

(8) Antiviral tedavi almakta olan hastaların raporlarının yenilenmesinde, başlama kriterlerinin hastanın tedavisine başlandığı tarihteki mevzuata uygun olduğu yeni raporda belirtilir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/8 md. Yürürlük:11/03/2011) 6.2.13.B- Karaciğer sirozunda

tedavi

~~(1) Karaciğer sirozunda HBV DNA (+) veya HCV RNA (+) olan hastalarda tedaviye başlanılabilir. Karaciğer biyopsisi yapmak için kontrendikasyon bulunanlarda ve dekompanse sirozlarda biyopsi koşulu aranmaz. Tedavi süreleri; HBV DNA (+) olanlar için kronik hepatit B tedavisinde, HCV RNA (+) olanlar için kronik hepatit C tedavisinde olduğu gibidir.~~

6.2.13.B- Karaciğer sirozunda tedavi

(1) Karaciğer sirozunda HBV DNA (+) veya HCV RNA (+) olan hastalarda tedaviye başlanılabilir ve bu durum raporda belirtilir. Tedavi süreleri; HBV DNA (+) olanlar için kronik hepatit B tedavisinde, HCV RNA (+) olanlar için kronik hepatit C tedavisinde olduğu gibidir.

6.2.13.C- İmmüsupresif ilaç tedavisi, sitotoksik kemoterapi, monoklonal antikor tedavisi uygulanmakta olan hastalarda tedavi

(1) İmmüsupresif ilaç tedavisi veya sitotoksik kemoterapi veya monoklonal antikor tedavisi uygulanmakta olan HBsAg (+) hastalarda, ALT yüksekliği, HBV DNA pozitifliği ve karaciğer biyopsisi koşulu aranmaksızın uygulanmakta olan diğer tedavisi süresince ve bu tedavisinden sonraki en fazla 12 ay boyunca lamivudin kullanılabilir. İmmüsupresif, sitotoksik kemoterapi ve monoklonal antikor tedavisine ilişkin ilaç raporunun bir örneğinin reçeteye eklenmesi gerekir.

(2) İmmünespresif ilaç tedavisi veya sitotoksik kemoterapi veya monoklonal antikor tedavisi uygulanmakta olan kronik hepatit B hastalarında ise tedavi süreleri ve ilaç seçimi kronik hepatit tedavi prensiplerinde belirlendiği şekildedir.

(Ek: 01/03/2011-27861/8 md. Yürürlük:11/03/2011) (3) HBsAg negatif olduğu durumlarda HBV DNA pozitifliği ve/veya Anti HBc pozitifliği durumlarında İmmünespresif ilaç tedavisi veya sitotoksik kemoterapi veya monoklonal antikor tedavisi uygulanmakta olan hastalara ALT yüksekliği ve karaciğer biyopsisi koşulu aranmaksızın lamivudin kullanılabilir. Söz konusu tedavilerin bitiminden sonraki en fazla 12 ay boyunca da Lamivudin kullanılabilir.

6.2.13.Ç- HBV'ye bağlı karaciğer hastalığından dolayı karaciğer transplantasyonu yapılan hastalar veya Anti-HBc(+) kişiden karaciğer alan hastalarda tedavi

(1) HBV'ye bağlı karaciğer hastalığından dolayı karaciğer transplantasyonu yapılan hastalar veya Anti-HBc(+) kişiden karaciğer alan hastalara; biyopsi, viral seroloji, ALT seviyesi yada HBV DNA bakılmaksızın oral antiviral tedavi verilebilir.

6.2.13.D- Kronik Hepatit D (=Delta) tedavisi

(1) Delta ajanlı Kronik Hepatit B tanısı konmuş anti HDV(+) hastalarda İnterferon veya pegile interferonlar, kronik hepatit B deki kullanım süre ve dozunda kullanılabilir. Bu hastalardan Kronik Hepatit B tedavi koşullarını taşıyanlarda tedaviye oral antiviral ilaçlardan biri eklenebilir. (anti HDV(+) ve HBV DNA sonucunu gösteren gösterir laboratuvar sonucu rapora eklenir)

6.2.13.E- Hepatit C Tedavisi

6.2.13.E-1- Akut Hepatit C tedavisi

(1) Akut hepatit C hastalarında (HCV RNA pozitif sonuç rapora eklenir) 24 hafta süreyle, Kronik C hepatitinde kullanıldığı dozlarda interferon alfa veya pegile interferon alfa monoterapisi uygulanır. Bu hastalarda tedaviye ribavirin eklenemez. Akut C hepatiti tedavisi için karaciğer biyopsisi ve 12. haftada HCV RNA seviyesinde 2 log azalma koşulu aranmaz.

6.2.13.E-2- Kronik Hepatit C tedavisi

(Değişik: 06/8/2010-27664/8 md. Yürürlük:09/08/2010)

(1) Anti HCV ve HCV RNA'sı pozitif hastalarda genotip tayini ile tedaviye başlanabilir.

(2) Kronik hepatit C tedavisinde İnterferon + Ribavirin veya pegile interferon + Ribavirin kombinasyonu kullanılır. Ribavirin kullanımı için kontrendikasyon bulunanlarda tek başına interferon veya pegile interferon kullanılabilir. Tek başına ribavirin kullanım endikasyonu yoktur.

(3) Tedavi süresi: Genotip 1 ve 4 için 48 haftadır. Tedavi başladıktan sonra 12. hafta sonunda HCV RNA düzeylerin 2 log (100 kat) azalmayanlarda tedavi süresi 16 haftayı geçemez. 24. haftada HCV RNA pozitifliği devam eden hastalarda tedavi en geç 28. hafta sonunda kesilir. 16. haftada 2 log (100 kat) azalan hastalarda ve 28. haftada HCV RNA (-) olan hastalarda yazılacak reçetelerine HCV RNA analiz raporunun fotokopisi eklenir. Genotip 2 ve 3 hastalarda ribavirin dozu en fazla 800 mg olacak şekilde verilir. Bu hastalarda gerek interferonun gerekse ribavirinin tedavi süresi en fazla 24 haftadır. Genotip 2 ve 3 hastaların tedavisinde 12 hafta sonundaki HCV RNA azalması koşulu aranmaz.

~~(1) (Değişik: 05/11/2011-28106/17 md. Yürürlük:17/11/2011) Anti HCV ve HCV RNA'sı pozitif hastalarda genotip tayini ile tedaviye başlanabilir.~~ (1) HCV RNA'sı pozitif hastalarda genotip tayini ile tedaviye başlanabilir.

(2) Kronik hepatit C tedavisinde İnterferon + Ribavirin veya pegile interferon + Ribavirin kombinasyonu kullanılır. Ribavirin kullanımı için kontrendikasyon bulunanlarda tek başına interferon veya pegile interferon kullanılabilir. Tek başına ribavirin kullanım endikasyonu yoktur.

~~(3) (Değişik: 28/07/2012-28367/ 9 md. Yürürlük:06/08/2012) Tedavi süresi: Genotip 1 ve 4 için 48 haftadır. Tedavi başladıktan sonra 12. hafta sonunda HCV RNA düzeylerin 2 log (100 kat) azalmayanlarda tedavi süresi 16 haftayı geçemez. 24. haftada HCV RNA pozitifliği devam eden hastalarda tedavi en geç 28. hafta sonunda kesilir. 16. haftada 2 log (100 kat) azalan hastalarda ve 28. haftada HCV RNA (-) olan hastalarda yazılacak reçetelerine HCV RNA analiz raporunun fotokopisi eklenir.~~

(3) Tedavi süresi: Genotip 1 ve 4 için 48 haftadır. Tedavi başladıktan sonra 12. hafta sonunda HCV RNA düzeylerin 2 log (100 kat) azalmayanlarda tedavi süresi 16 haftayı geçemez. 24. haftada HCV RNA pozitifliği devam eden hastalarda tedavi en geç 28. hafta sonunda kesilir. 16. haftada 2 log (100 kat) azalan hastalarda ve 28. haftada HCV RNA (-) olan hastalarda yazılacak reçetelerine HCV RNA analiz raporunun fotokopisi eklenir. Bu süreler içinde komplikasyonlar nedeniyle tedaviye ara vermek zorunda kalınan hastalarda belirtilen haftalar içinde süreye tekabül eden dozda ilaç

alınmamışsa ara verilme nedenleri gerekçeleri ile yeni raporda belirtilmek kaydıyla ilaç bu fıkrada belirtilen haftalık dozlara tamamlanır. Tedaviye devam kriterleri yeni rapora göre değerlendirilir.

(4) Erişkin Genotip 2 ve 3 hastalarda ribavirin dozu en fazla 800 mg olacak şekilde verilir. Bu hastalarda gerek interferonun gerekse ribavirinin tedavi süresi en fazla 24 haftadır. Genotip 2 ve 3 hastaların tedavisinde 12 hafta sonundaki HCV RNA azalması koşulu aranmaz.

(5) 3-18 yaş çocuklarda; Ribavirin dozu 15mg/kg/gün, maksimum 1200mg/gün dür. Pegile interferon daha önce interferon tedavisi almamış hastalarda uygulanabilir.

6.2.13.E-3 (Değişik: 06/8/2010-27664/8 md. Yürürlük:09/08/2010) Kronik Hepatit C hastalarında yeniden tedavi Erişkin Kronik Hepatit C hastalarında yeniden tedavi

(1) Komplikasyonlar nedeniyle tedaviye 12. haftadan önce son verilmiş olan Kronik hepatit C hastaları tedavi almamış hastalar ile aynı kurallara tabi olarak yeniden tedaviye alınabilirler.

(2) İnterferon + ribavirin veya pegileinterferon + ribavirin tedavisine cevap veren ancak nüks etmiş (tedavi bitiminde HCV RNA (-) olan ancak izleminde HCV RNA yeniden pozitifleşen) hastalar bir defaya mahsus olmak üzere yeniden interferon + ribavirin veya pegileinterferon + ribavirin tedavisi alabilirler. 16. haftadan sonra tedavinin sürdürülebilmesi için 12. haftada HCV RNA (-) olmalıdır.

(3) İnterferon veya pegileinterferon monoterapisi alan ve cevapsız olan hastalarda pegileinterferon + ribavirin tedavisi verilebilir.

(4) İnterferon + Ribavirin veya Pegile interferon+Ribavirin tedavisine cevap vermeyen (Değişik: 06/8/2010-27664/8 md. Yürürlük:09/08/2010) 17 18 yaşının üzerindeki hastalarda yeniden pegileinterferon ve ribavirin tedavisi yapılamaz.

(Değişik: 28/07/2012-28367/ 10 md. Yürürlük:06/08/2012)

6.2.13.E.4 (Ek: 06/8/2010-27664/8 md. Yürürlük:09/08/2010) 3-18 yaş çocuk Kronik Hepatit C hastalarında yeniden tedavi

(1) Komplikasyonlar nedeniyle tedaviye 12. haftadan önce son verilmiş olan kronik hepatit C hastaları tedavi almamış hastalar ile aynı kurallara tabi olarak yeniden tedaviye alınabilirler.

6.2.13.E.4. 3-18 yaş çocuk Kronik Hepatit C hastalarında yeniden tedavi

(1) Komplikasyonlar nedeniyle tedaviye 12. haftadan önce son verilmiş olan kronik hepatit C hastaları tedavi almamış hastalar ile aynı kurallara tabi olarak yeniden tedaviye alınabilirler. İlk 12 hafta içinde komplikasyonlar nedeniyle tedaviye ara vermek zorunda kalan hastalarda 12 hafta içinde 12 doz ilacı alınmamışsa ara verilme nedenleri gerekçeleriyle yeni raporda belirtilmek kaydıyla ilaç 12 haftalık doza tamamlanır.

6.2.13.F- Viral hepatit tedavisinde genel prensipler

(1) Karaciğer biyopsisi ile ilgili kurallar Ishak skorlamasına göre (Pediatrik hastalarda Knodell skorlamasına göre) belirlenmiştir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/8 md. Yürürlük:11/03/2011) (2) Biyopsi için kontrendikasyon bulunan hastalarda (PT de 3 sn den fazla uzama veya trombosit sayısı < 80.000 /mm³ veya kanama eğilimini artıran hastalıklar veya kronik böbrek yetmezliği veya biyopsiye engel olacak konumda bir yer kaplayıcı lezyonun varlığı veya dekompanse karaciğer sirozunda) karaciğer biyopsisi koşulu aranmaz. Biyopsi kontrendikasyonu sağlık raporunda açık olarak belirtilir.

(2) Biyopsi için kontrendikasyon bulunan hastalarda (PT de 3 sn den fazla uzama veya trombosit sayısı < 80.000 /mm³ veya kanama eğilimini artıran hastalıklar veya kronik böbrek yetmezliği veya biyopsiye engel olacak konumda bir yer kaplayıcı lezyonun varlığı veya karaciğer sirozu veya gebeler) karaciğer biyopsisi koşulu aranmaz. Biyopsi kontrendikasyonu sağlık raporunda açık olarak belirtilir.

6.2.14. Kanser Tedavisinde İlaç Kullanım İlkeleri

(1) Ayaktan kemoterapi yapılacak kanserli hastalara tedavi protokolünü gösterir sağlık kurulu/uzman hekim raporuna dayanılarak kür tanımına uyacak tedavi uygulanıyor ise bir kürlük, kür tanımına uymayan tedavi uygulanıyor ise en fazla 3 aylık dozda ilaç verilebilir.

(2) Kanser tedavisinde kullanılacak hormonlar ve hormon antagonistleri ile maligniteye bağlı metastatik olgularda kullanılan yardımcı ilaçlar, tedavi protokolünü gösterir uzman hekim raporuna dayanılarak 3 aylık dozlarda verilebilir. (Tebliğde bu ilaçlar için ayrıca bulunan düzenlemeler saklıdır.)

(3) Kanser tedavisinde endikasyon dışı ilaç kullanımında, tedavi protokolünü ve daha önce uygulanan kemoterapi dahil diğer tedavileri de gösteren tıbbi onkoloji veya hematoloji uzman

hekimlerinden birinin bulunduğu sağlık kurulu raporu aranır (SUT'un 6.2.14.A numaralı maddesinde belirtilen etken maddeler hariç)

6.2.14.A- Tedavi protokolünü gösteren uzman hekim raporuna dayanılarak endikasyon uyumu aranmaksızın kullanılacak ilaçlar;

(1) Adriamisin, asparaginaz, bleomisin, busulfan, dakarbazin, daktinomisin, daunorubisin, epirubisin, estramustin, etoposid, fluorourasil, folinik asit, ifosfamid, hidroksiüre, karboplatin, karmustin, klorambusil, lomustin, metotreksat, melfalan, merkaptourin, mesna, mitoksantron, mitomisin, prokarbazin, siklofosfamid, sisplatin, sitozin arabinosid, tamoksifen, vinblastin, vinkristin.

6.2.14.B- Üç uzman hekim tarafından düzenlenen ve tedavi protokolünü gösterir sağlık kurulu raporuna dayanılarak uzman hekimlerce reçetelendirilecek ilaçlar;

(1) Amifostin, anastrazol, bikalutamid, buserelin, dosetaksel, eksemestan, filgrastim, flutamid, gemsitabin, goserelin, ibandronik Asit, interferon alfa 2a-2b, irinotekan, kapesitabin, klodronat, lenograstim, letrozol, löprolid asetat, medroksiprogesteron asetat, oksaliplatin, paklitaksel, pamidronat, (Mülga: 06/8/2010-27664/9 md. Yürürlük:09/08/2010) pemetreksed, siproteron asetat, tegafur-urasil, topotekan, triptorelin asetat, vinorelbin, (Vinorelbin tartaratın oral formları, kür protokolünde belirtilmesi ve tedaviye enjektabl form ile başlanması şartıyla kullanılır) zolendronik asit

6.2.14.C- Özel düzenleme yapılan ilaçlar;

(Değişik: 05/11/2011-28106/18 md. Yürürlük:17/11/2011)

~~(1) Bevacizumab, (Mülga: 06/8/2010-27664/9 md. Yürürlük:09/08/2010) erlotinib, fotemustin, (Mülga: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010) FUDR gefinitib, İnterleukin-2, octreotid, lanreotid, raltidreksed, setuksimab, streptozosin; Tıbbi onkoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile bu hekimlerce veya bu sağlık kurulu raporuna dayanılarak 2 nci ve 3 üncü basamak sağlık tesislerinde tüm uzman hekimlerce reçete edilir.~~

~~(1) Bevacizumab, fotemustin, gefinitib, İnterleukin-2, octreotid, lanreotid, setuksimab, streptozosin; Tıbbi onkoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile bu hekimlerce veya bu sağlık kurulu raporuna dayanılarak 2 nci ve 3 üncü basamak sağlık tesislerinde tüm uzman hekimlerce reçete edilir.~~

(2) Tioguanin, tiotepa, Bortezomib, talidomid, kladribin, anagrelid, idarubisin, pentostatin, lipozomal doksorubisin, fludarabin, tretinoin; Tıbbi onkoloji veya hematoloji uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak bu hekimlerce veya bu sağlık kurulu raporuna dayanılarak 2. ve 3. basamak sağlık tesislerinde tüm uzman hekimlerce reçete edilir.

(3) Bu fıkra da belirtilen ilaç grupları için bu maddede ilaca yönelik özel rapor süresi düzenlemesi yapılmamış ise en fazla bir yıl süreli sağlık kurulu raporlarında, tedavi protokolü ve teşhise esas teşkil eden patoloji veya sitoloji raporunun merkezi, tarihi ve numarası, (patoloji veya sitolojik inceleme yapılamamış ise teşhise esas teşkil eden bilgiler içeren bir epikriz) evre veya risk grubu, varsa daha önce uygulanan kanser tedavi planı bulunmalıdır.

~~a) Trastuzumab; (Değişik: 06/8/2010-27664/9 md. Yürürlük:09/08/2010) HER-2 immünohistokimya ile +3 veya FISH/CISH (+) olan hastalarda;~~

~~1- Metastatik meme kanseri tedavisinde, hastanın tedaviden fayda görmesi ve bu durumun reçete üzerinde hekim tarafından belirtilmesi halinde tedaviye devam edilir. Trastuzumab kullanılırken progresyon gelişmesi halinde tedavi sonlandırılır.~~

~~2- Erken evre meme kanseri endikasyonunda ise tedavi süresi 9 haftadır.~~

~~3- Tıbbi onkoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile bu hekimlerce veya bu sağlık kurulu raporuna dayanılarak 2. ve 3. basamak sağlık tesislerindeki uzman hekimlerce reçete edilir. (Değişik: 05/11/2011-28106/18 md. Yürürlük:17/11/2011) HER-2 immünohistokimya ile +3 veya FISH/CISH (+) olan hastalarda;~~

~~1- Metastatik meme kanseri tedavisinde, hastanın tedaviden fayda görmesi ve bu durumun reçete üzerinde hekim tarafından belirtilmesi halinde tedaviye devam edilir. Trastuzumab kullanılırken progresyon gelişmesi halinde tedavi sonlandırılır. Tıbbi onkoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile bu hekimlerce veya bu sağlık kurulu raporuna dayanılarak 2. ve 3. basamak sağlık tesislerindeki uzman hekimlerce reçete edilir.~~

~~2-(Değişik: 05/11/2011-28106/18 md. Yürürlük:17/11/2011) Erken evre meme kanseri endikasyonunda, tedavi süresi 9 haftadır. Tedavinin 52 haftaya tamamlanması düşünülen durumlarda; 9 haftalık tedaviden sonra "Trastuzumab Kullanımı İçin Bilgilendirilmiş Hasta Olur Formu" nun tedaviyi yürüten hekim tarafından düzenlenerek bir örneğinin Sağlık Bakanlığı'na, diğer örneğinin Sosyal Güvenlik Kurumu Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesi, bir örneğinin de~~

her reçeteye eklenmesi gerekmektedir. En az bir tıbbi onkoloji uzman hekiminin bulunduğu 3 ay süreli sağlık kurulu raporu ile bu hekimlerce reçete edilir. Toplam tedavi süresi 52 haftayı geçemez.

2- **(Değişik: 28/07/2012-28367/ 11 md. Yürürlük:06/08/2012)** Erken evre meme kanseri endikasyonunda, tedavi süresi 9 haftadır. Tedavinin 52 haftaya tamamlanması düşünülen durumlarda; 9 haftalık tedaviden sonra “Trastuzumab Kullanımı İçin Bilgilendirilmiş Hasta Olur Formu”nun tedaviyi yürüten hekim tarafından düzenlenerek bir örneğinin Sağlık Bakanlığı’na gönderilmesi ve reçete üzerinde formun düzenlendiğinin belirtilmesi gerekmektedir. En az bir tıbbi onkoloji uzman hekiminin bulunduğu 3 ay süreli sağlık kurulu raporu ile bu hekimlerce reçete edilir. Toplam tedavi süresi 52 haftayı geçemez.

2- Erken evre meme kanseri endikasyonunda, tedavi süresi 9 haftadır. Tedavinin 52 haftaya tamamlanması düşünülen durumlarda; 9 haftalık tedaviden sonra “Trastuzumab Kullanımı İçin Bilgilendirilmiş Hasta Olur Formu”nun tedaviyi yürüten hekim tarafından düzenlenerek bir örneğinin Sağlık Bakanlığına gönderilmesi ve reçete üzerinde formun düzenlendiğinin belirtilmesi gerekmektedir. En az bir tıbbi onkoloji uzman hekiminin bulunduğu ve ekokardiyografi değerlendirmesinin de yer aldığı 3 ay süreli sağlık kurulu raporu ile bu hekimlerce reçete edilir. Toplam tedavi süresi 52 haftayı geçemez.

b) Alemtuzumab;

1- Kemik iliği tutulumu gösterir biyopsi sonucuyla, yeterli doz ve sürede alkilleyici ajanlar alan ve fludarabin fosfat kürlerini tamamlayan yada fludarabin temelli kombinasyon rejimlerine kesin olarak dirençli hale gelmiş (Evre III veya Evre IV Kronik Lenfoid Lösemi-KLL) hastalarda; bu durumların belirtildiği hematoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak hematoloji veya tıbbi onkoloji uzman hekimlerince reçete edilir.

2- Sekiz haftalık tedaviyle cevap alınması durumunda; bu durumun sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla tedavi on iki haftaya kadar uzatılabilir. Cevap alınamaması durumunda ise tedavi sekiz haftayla sınırlanır.

(Değişik: 01/03/2011-27861/9 md. Yürürlük:11/03/2011)

~~e) BCG canlı intravezikal, insutu mesane kanseri tedavisinde tıbbi onkoloji veya üroloji uzman hekimlerinden birinin yer aldığı tedavi protokolünü gösterir sağlık kurulu raporuna dayanılarak tıbbi onkoloji veya üroloji uzman hekimlerince reçete edilir.~~

~~c) BCG canlı intravezikal, tıbbi onkoloji veya üroloji uzman hekimlerinden birinin yer aldığı tedavi protokolünü gösterir sağlık kurulu raporuna dayanılarak tıbbi onkoloji veya üroloji uzman hekimlerince reçete edilir.~~

ç) Fulvestrant;

~~(Değişik: 01/03/2011-27861/9 md. Yürürlük :11/03/2011) 1- Tıbbi onkoloji uzman hekimlerinin yer aldığı tedavi protokolünü gösterir sağlık kurulu raporuna dayanılarak bu uzman hekimlerce veya bu sağlık kurulu raporuna dayanılarak 2. ve 3. basamak sağlık tesislerinde genel cerrahi veya kadın hastalıkları ve doğum uzman hekimlerince reçete edilir.~~

~~1- Tıbbi onkoloji uzman hekimlerinin yer aldığı tedavi protokolünü gösterir sağlık kurulu raporuna dayanılarak tüm uzman hekimlerce reçete edilir.~~

~~2- Doğal veya yapay postmenapozal kadınlarda, lokal veya metastaz yapmış hormon reseptör pozitif meme kanserinde, endokrin tedaviden [öncelikle tamoksifen, sonra aromataz inhibitörlerinden biri (anastrozole, exemastane, letrozole) kullanıldıktan] sonra ilerlemeye devam etmiş hastalarda, hazırlanan raporda bunların belirtilmesi koşuluyla reçete edilebilir.~~

~~d) İmatinib; Tıbbi onkoloji veya hematoloji uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı en fazla 6 ay süreli sağlık kurulu raporu ile bu uzman hekimler tarafından reçete edilir.~~

~~e) İmiquimod; Yüzeysel bazal hücreli karsinom tedavisinde, tıbbi onkoloji veya cilt hastalıkları uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak tüm uzman hekimlerce reçete edilir. (Yalnızca bu madde kapsamında ödenir.)~~

f) Rituksimab;

~~1- Tıbbi onkoloji veya hematoloji uzman hekimlerinin bulunduğu hastanelerde bu uzman hekimlerden en az birinin yer aldığı, bu uzman hekimlerden hiçbirinin bulunmadığı 3. basamak sağlık kurumlarında ise hastalıkla ilgili branşlardaki uzman hekimlerce düzenlenmiş, tedavi protokolünü de gösterir uzman hekim raporuna istinaden; yalnızca bu uzman hekimler tarafından reçete edildiğinde bedeli ödenir.~~

(Değişik: 25/11/2010-27766 /2 md. Yürürlük:03/12/2010)

~~1- Tıbbi onkoloji veya hematoloji uzman hekimlerinin bulunduğu hastanelerde bu uzman hekimlerden en az birinin yer aldığı, bu uzman hekimlerden hiçbirinin bulunmadığı 3. basamak sağlık~~

kurumlarında ise hastalıkla ilgili branşlardaki uzman hekimlerce düzenlenmiş, sağlık kurulu raporuna istinaden; yalnızca bu uzman hekimler tarafından reçete edildiğinde bedeli ödenir.

2- Nükseden veya kemorezistan CD20 pozitif foliküler lenfoma, diffüz büyük B hücreli lenfoma, mantle hücreli lenfoma teşhisi konmuş hastaların tedavisinde, daha önce tedavi edilmemiş evre III veya evre IV CD20 pozitif foliküler lenfomalı hastalarda kombinasyon kemoterapisine ek olarak, CD20 pozitif diffüz büyük B hücreli lenfomada CHOP kemoterapi şemasına ek olarak kullanımı endikedir.

3- Yukarıda bahsedilen foliküler lenfoma ve mantle hücreli lenfomada maksimum 8 küre kadar kullanılabilir.

4- Foliküler lenfoma ve mantle hücreli lenfomada; rituximab kullanımına cevap veren ancak progresif hastalık gelişen (daha önce aynı tedaviye yanıt vermiş olduğu için kombinasyon kemoterapisi olarak) vakalarda 8 küre ilave olarak en fazla 4 kür daha kullanılabilir. İndüksiyon tedavisine yanıt vermiş (en fazla 8 kür kullanılmış) hastada, hastanın yanıt süresini uzatmak için indüksiyon tedavisinden sonra hastalık progresyonunu engellemek amacıyla iki yıl süresince ek olarak en fazla 8 kür daha kullanılabilir.

5- CD20 pozitif diffüz büyük B hücreli lenfomada maksimum 8 küre kadar geri ödenir.

g) Temozolomid; Radyoterapi ile birlikte ve/veya tek başına kullanımında tıbbi onkoloji veya radyasyon onkolojisi, uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı tedavi protokolünü gösterir sağlık kurulu raporuna dayanılarak bu uzman hekimlerce veya bu sağlık kurulu raporuna dayanılarak 2. ve 3. basamak sağlık tesislerindeki tüm uzman hekimlerce, reçete edilebilir.

ğ) Floxuridin; Sadece kolon kanserinin karaciğere çoklu metastazlarında ilacın onaylı prospektüs bilgileri dikkate alınarak, intraarterial yolla en fazla 6 kür olarak tıbbi onkoloji, genel cerrahi ve gastroenteroloji uzmanlarından en az birinin bulunduğu tedavi protokolünü de gösterir sağlık kurulu raporu ile yatarak tedavide kullanılmak üzere tıbbi onkoloji uzmanları, genel cerrahi uzmanları ve gastroenteroloji uzmanları tarafından reçete edilir.

h) Azasitidin;

~~1- Kemik iliği blast oranının %5 in üzerinde artmış olduğunun belirtildiği, içinde en az bir hematoloji uzmanının bulunduğu 4 ay süre ile geçerli sağlık kurulu raporu ile 18 yaş üstü hastalarda kullanılmak üzere hematoloji uzmanı tarafından en fazla birer (1er) aylık tedavi miktarında reçete edilebilir.~~

~~2- Azasitidini 4 ay alan hastalarda yanıt değerlendirilmesi yapılır. Blast oranı %5 ve altına inen hastalar ile tedaviye başlandığındaki ilk değerine göre blast oranında %50 den daha az azalma olan hastalarda tedavi kesilir. Blast oranı tedaviye başlandığındaki ilk değerine göre %50 ve daha fazla azalan (ancak Blast oranı %5 in üstünde kalan) hastalarda bu durumu belirten yeni bir rapor düzenlenerek yalnızca 3 ay daha tedaviye devam edilir. Relaps olan hastalarda başlama kriterlerine uygun olarak tedaviye tekrar başlanabilir.~~

(Değişik: 06/8/2010-27664/9 md. Yürürlük:09/08/2010) Azasitidin ve Decitabin;

~~1- Kemik iliği blast oranının %5 in üzerinde artmış olduğunun belirtildiği, içinde en az bir hematoloji uzmanının bulunduğu 4 ay süre ile geçerli sağlık kurulu raporu ile 18 yaş üstü hastalarda kullanılmak üzere hematoloji uzmanı tarafından en fazla birer (1er) aylık tedavi miktarında reçete edilebilir.~~

~~2- Azasitidin veya Decitabini 4 ay alan hastalarda yanıt değerlendirilmesi yapılır. Blast oranı %5 ve altına inen hastalar ile tedaviye başlandığındaki ilk değerine göre blast oranında %50 den daha az azalma olan hastalarda tedavi kesilir. Blast oranı tedaviye başlandığındaki ilk değerine göre %50 ve daha fazla azalan (ancak Blast oranı %5 in üstünde kalan) hastalarda bu durumu belirten yeni bir rapor düzenlenerek yalnızca 3 ay daha tedaviye devam edilir. Relaps olan hastalarda başlama kriterlerine uygun olarak tedaviye tekrar başlanabilir.~~

~~3- Decitabin, yukarıdaki koşullarda 4 haftada bir 5 günlük sürede (20mg/m2/gün) toplam 100mg/m2 yi geçmeyecek şekilde kullanılır.~~

~~4- Bu ilaçlar birlikte kullanılamaz.~~

(Değişik: 01/03/2011-27861/9 md. Yürürlük :11/03/2011)

h) Azasitidin ve Decitabin;

A. Miyelodisplastik Sendromda (MDS) görülen dirençli anemi tedavisinde;

1- Kemik iliği blast oranının %5 in üzerinde artmış olduğunun belirtildiği, içinde en az bir hematoloji uzmanının bulunduğu 4 ay süre ile geçerli sağlık kurulu raporu ile 18 yaş üstü hastalarda kullanılmak üzere hematoloji uzmanı tarafından en fazla birer (1er) aylık tedavi miktarında reçete edilebilir.

2- Azasitidin veya Decitabini 4 ay alan hastalarda yanıt değerlendirilmesi yapılır. Blast oranı %5 ve altına inen hastalar ile tedaviye başlandığındaki ilk değerine göre blast oranında %50 den daha az azalma olan hastalarda tedavi kesilir. Blast oranı tedaviye başlandığındaki ilk değerine göre %50 ve daha fazla azalan (ancak Blast oranı %5 in üstünde kalan) hastalarda bu durumu belirten yeni bir rapor düzenlenerek yalnızca 3 ay daha tedaviye devam edilir. Relaps olan hastalarda başlama kriterlerine uygun olarak tedaviye tekrar başlanabilir.

3- Decitabin, yukarıdaki koşullarda 4 haftada bir 5 günlük sürede (20mg/m²/gün) toplam 100mg/m² yi geçmeyecek şekilde kullanılır.

4- Bu ilaçlar birlikte kullanılamaz.

B. Azasitidin; Kronik Miyelomonositer Lösemi (KMML)ve Akut Miyeloid Lösemi(AML) tedavisinde;

1-İçinde en az bir hematoloji uzmanının bulunduğu 4 ay süre ile geçerli sağlık kurulu raporuna dayanılarak hematoloji uzman hekimleri tarafından reçete edilebilir.

2- Söz konusu teşhislerde en fazla 4 kür kullanılabilir.

i) **Dasatinib ve Nilotinib**; Sağlık Bakanlığı'nca onaylanan prospektüslerinde yer alan endikasyonlarda kullanılmak üzere, söz konusu ilaçların prospektüsünde yazılan başlama kriterleri dikkate alınarak, içinde en az bir Hematoloji uzmanının yer aldığı, en fazla 6 ay süre ile geçerli Sağlık Kurulu Raporu ile Tıbbi Onkoloji veya Hematoloji uzman hekimleri tarafından reçetelenir. (Dasatinib ve Nilotinib kombine olarak kullanılamayacaktır.)

i) **Sunitinib**;

1- İmatinibe dirençli metastatik veya rezekte edilemeyen gastrointestinal stromal tümörlerin (GIST) veya sitokin (interferon veya interlökin) sonrası progresyon olan metastatik renal hücreli karsinomların tedavisinde, içinde en az bir tıbbi onkoloji uzmanının bulunduğu tedavi protokolünü de gösterir ve en fazla 6 ay süre ile geçerli sağlık kurulu raporuna dayanılarak tıbbi onkologlar tarafından reçetelenir. Rapor süresinin sonunda tedavinin devamı için hastalıkta progresyon olmadığı belirlenmeli ve bu durum çıkarılacak raporda belirtilmelidir.

2- ~~(Değişik: 06/8/2010-27664/9 md. Yürürlük:09/08/2010) Temsirolimus ve Sunitinib ardışık ya da kombine olarak kullanılamaz. Temsirolimus, Sunitinib ve Sorafenib metastatik renal hücreli karsinomlu hastalarda ardışık ya da kombine olarak kullanılamaz.~~

2- **(Değişik: 21/01/2012-28180/21 md. Yürürlük:28/01/2012) Temsirolimus, Sunitinib, Sorafenib ve Pazopanib metastatik renal hücreli karsinomlu hastalarda ardışık ya da kombine olarak kullanılamaz.**

3- **(Ek: 28/07/2012-28367/ 11 md. Yürürlük:06/08/2012) Metastatik ya da lokal ileri evrede olan ve cerrahi tedavinin mümkün olmadığı, iyi differansiye, Ki-67 indeksi 5 ve altında olan, RECIST kriterlerine göre hastalık progresyonunun bulunduğu, daha önce somatostatin ve bir sıra kemoterapi uygulanmış olan pankreatik nöroendokrin tümörlerin tedavisinde, Ki-67 indeksini içeren patoloji rapor bilgilerinin bulunduğu, tedavi protokolünü de gösterir en az bir tıbbi onkoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak bu uzman hekimlerce reçetelenir.**

j) **Lapatinib**; Daha önce antrasiklin, taksan ve trastuzumab ile tedavi görmüş ve halen progresyon gösteren, c-erb B2 immünohistokimya testi sonucu 3+ veya FISH + olan metastatik meme kanserli hastalarının tedavisinde kapesitabin ile kombine olarak kullanılır. Lapatinib + kapesitabin progresyona kadar geçen sürede, hastanın tedaviden fayda görmesi ve bu durumun reçete üzerinde hekim tarafından belirtilmesi halinde ödenir. Lapatinib + kapesitabin kullanılıyor iken progresyon gelişen hastalarda tedavinin sonraki basamaklarında Lapatinib ödenmez. Tıbbi onkoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile bu uzman hekimlerce veya bu sağlık kurulu raporuna dayanılarak 2. ve 3. basamak sağlık tesislerindeki tüm uzman hekimlerce reçete edilir.

k) **Temsirolimus**; Sitokin (interferon veya interlökin) sonrası progresyon olan metastatik renal hücreli karsinomların tedavisinde, aşağıdaki 6 kriterden en az üç tanesinin bulunduğu kötü prognoz grubu kabul edilen hastalarda;

1- Laktat dehidrogenaz düzeyinin normalin üst sınırından 1.5 kat veya daha fazla artmış olması,

2- Hemoglobinin normal değerinin alt sınırdan düşük olması,

3- Düzeltilmiş kalsiyum düzeyinin 10mg/dl nin üzerinde olması,

4- Tanıdan itibaren sistemik tedavinin başlangıcına kadar geçen sürenin 1 yıldan az olması,

5- Performans durumu ECOG' a göre 2 ve üzerinde olması,

6- İki ya da daha fazla organ metastazının bulunması,

bu durumu belirtir en az iki tıbbi onkoloji uzmanının yer aldığı tedavi protokolünü gösterir en fazla 6 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak tıbbi onkoloji uzman hekimlerince reçete edilir.

~~7- (Değişik: 06/8/2010-27664/9 md. Yürürlük:09/08/2010) Temsirolimus ve Sunitinib ardışık ya da kombine olarak kullanılamaz. Temsirolimus, Sunitinib ve Sorafenib metastatik renal hücreli karsinomlu hastalarda ardışık ya da kombine olarak kullanılamaz.~~

7- (Değişik: 21/01/2012-28180/21 md. Yürürlük: 28/01/2012) Temsirolimus, Sunitinib, Sorafenib ve Pazopanib metastatik renal hücreli karsinomlu hastalarda ardışık ya da kombine olarak kullanılamaz.

1) (Ek: 06/8/2010-27664/9 md. Yürürlük:09/08/2010) Sorafenib ;

A) Metastatik renal hücreli karsinom (mRCC) endikasyonunda;

1- Sitokin (interferon veya interlökin) sonrası progresyon olan metastatik renal hücreli karsinomların tedavisinde, içinde en az bir tıbbi onkoloji uzmanının bulunduğu tedavi protokolünü de gösterir ve en fazla 6 ay süre ile geçerli sağlık kurulu raporuna dayanılarak tıbbi onkologlar tarafından reçetelenir. Rapor süresinin sonunda tedavinin devamı için hastalıkta progresyon olmadığı belirlenmeli ve bu durum raporda belirtilmelidir.

~~2- Temsirolimus, Sunitinib ve Sorafenib metastatik renal hücreli karsinomlu hastalarda ardışık ya da kombine olarak kullanılamaz.~~

2- (Değişik: 21/01/2012-28180/21 md. Yürürlük:28/01/2012) Temsirolimus, Sunitinib, Sorafenib ve Pazopanib metastatik renal hücreli karsinomlu hastalarda ardışık ya da kombine olarak kullanılamaz.”

B) Karaciğer kanserinde; lokal tedavi yöntemlerinin uygun olmadığı ve fonksiyonel karaciğer rezervinin Child-Pugh A evresinde olduğu klinik ve laboratuvar bulgularla raporda kanıtlanmış olan lokal ileri ve metastatik hepatocellüler kanserli olgularda; daha önce en az bir kemoterapi tedavisi uygulanmış ve progresyon gelişmiş hastalarda, ikinci basamak tedavi seçeneği olarak kullanılabilir. Hastanın kemoterapiye engel olacak bir durumu var ise bu durum sağlık raporunda belirtilerek birinci basamakta da kullanılabilir. Sorafenib en az bir tıbbi onkoloji uzmanının bulunduğu, tedavi protokolünü gösterir sağlık kurulu raporuna dayanılarak tıbbi onkoloji uzmanları tarafından reçetelenir. Rapor süresinin sonunda tedavinin devamı için progresyon olmadığı belirlenmeli, bu durum ve karaciğer rezervinin Child-Pugh A evresinde devam ettiği raporda belirtilmelidir.

B) (Değişik: 29/02/2012-28219/9 md. Yürürlük: 08/03/2012) Karaciğer kanserinde; lokal tedavi yöntemlerinin uygun olmadığı ve fonksiyonel karaciğer rezervinin Child-Pugh-A evresinde olduğu klinik ve laboratuvar bulgularla raporda kanıtlanmış olan; lokal ileri veya metastatik hepatocellüler kanserli olgularda; daha önce en az bir kemoterapi tedavisi uygulanmış ve progresyon gelişmiş hastalarda, ikinci basamak tedavi seçeneği olarak kullanılabilir. Hastanın kemoterapiye engel olacak bir durumu var ise bu durum sağlık raporunda belirtilerek birinci basamakta da kullanılabilir. Sorafenib en az bir tıbbi onkoloji uzmanının bulunduğu, tedavi protokolünü gösterir sağlık kurulu raporuna dayanılarak tıbbi onkoloji uzmanları tarafından reçetelenir. Rapor süresinin sonunda tedavinin devamı için progresyon olmadığı belirlenmeli, bu durum ve karaciğer rezervinin Child-Pugh A evresinde devam ettiği raporda belirtilmelidir.

m) (Ek: 06/8/2010-27664/9 md. Yürürlük:09/08/2010) Pemetrekset;

1- Lokal ileri evre ya da metastatik küçük hücreli dışı akciğer kanserli hastalardan nonskuamöz (adenokarsinom ya da büyük hücreli karsinom) histolojik alt grubunda birinci basamak kemoterapi sonrası progresyon gelişen hastalarda tıbbi onkoloji uzmanının yer aldığı 6 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak tıbbi onkoloji uzman hekimlerince reçete edilir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/9 md. Yürürlük :11/03/2011) 1-Lokal ileri evre ya da metastatik küçük hücreli dışı akciğer kanserli hastalardan nonskuamöz (adenokarsinom ya da büyük hücreli karsinom) histolojik alt grubunda birinci basamak kemoterapi sonrası progresyon gelişen hastalarda tıbbi onkoloji uzmanının yer aldığı 6 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak tıbbi onkoloji veya göğüs hastalıkları uzman hekimlerince reçete edilir.

2- Malign plevral mezotelyomada; üç uzman hekim tarafından düzenlenen ve tedavi protokolünü gösterir sağlık kurulu raporuna dayanılarak uzman hekimlerce reçete edilir.

~~n)-(Değişik: 05/11/2011-28106/18 md. Yürürlük:17/11/2011) (Ek: 06/8/2010-27664/9 md. Yürürlük:09/08/2010) Lenalidomid; en az 2 kür standart multiple myelom tedavisi (VAD, MP veya diğer standart antimiyelom rejimler) kullanım sonrası hastalık progresyonu gelişmiş hastalardan aşağıda belirtilen durumlardan birinin olması halinde;~~

~~1-Yeterli doz ve sürede talidomid veya bortezomib kürlerine dirençli veya EMG ile kanıtlanmış nöropati nedeni ile bu ajanların kullanılmadığı durumlarda;~~

~~2-Transplantasyon sonrasında dirençli hastalığı olan multiple myelom (MM) hastalarının tedavisinde;~~

3—Hematoloji ve/veya onkoloji uzmanının yer aldığı 3 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak yine bu hekimler tarafından reçete edilir. 3. ay sonunda en az minör yanıt yoksa tedavi sonlandırılır. 3. ay sonunda en az minör yanıt, 6. ay sonunda en az kısmi yanıt var ise tedavi bir yıla tamamlanabilir.

n) Lenalidomid; en az 2 kür standart multiple myelom tedavisi (VAD, MP veya diğer standart antimiyeleom rejimler) kullanım sonrası hastalık progresyonu gelişmiş hastalardan aşağıda belirtilen durumlardan birinin olması halinde; hematoloji ve/veya onkoloji uzmanının yer aldığı 3 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak yine bu hekimler tarafından reçete edilir. 3. ay sonunda en az minör yanıt yoksa tedavi sonlandırılır. 3. ay sonunda en az minör yanıt, 6. ay sonunda en az kısmi yanıt var ise tedavi bir yıla tamamlanabilir.

1-Yeterli doz ve sürede talidomid veya bortezomib kürlerine dirençli veya EMG ile kanıtlanmış nöropati nedeni ile bu ajanların kullanılmadığı durumlarda,

2-Transplantasyon sonrasında dirençli hastalığı olan multiple myelom (MM) hastalarının tedavisinde

(Değişik: 28/07/2012-28367/ 11 md. Yürürlük:06/08/2012)

~~**n) (Değişik: 21/01/2012-28180/21 md. Yürürlük:28/01/2012) Lenalidomid;** en az 2 kür standart multiple myelom tedavisi (VAD, MP veya diğer standart antimiyeleom rejimler) kullanım sonrası hastalık progresyonu gelişmiş hastalardan aşağıda belirtilen durumlardan birinin olması halinde; hematoloji ve/veya onkoloji uzmanının yer aldığı 3 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak yine bu hekimler tarafından reçete edilir. 3. kür sonunda en az minör yanıt yoksa tedavi sonlandırılır. 3. kür sonunda en az minör yanıt, 6. kür sonunda en az kısmi yanıt var ise tedavi bir yıla tamamlanabilir.~~

~~1-Yeterli doz ve sürede talidomid veya bortezomib kürlerine dirençli veya EMG ile kanıtlanmış nöropati nedeni ile bu ajanların kullanılmadığı durumlarda,~~

~~2-Transplantasyon sonrasında dirençli hastalığı olan multiple myelom (MM) hastalarının tedavisinde~~

n) Lenalidomid; en az 2 kür standart multiple myelom tedavisi (VAD, MP veya diğer standart antimiyeleom rejimler) kullanım sonrası hastalık progresyonu gelişmiş hastalardan aşağıda belirtilen durumlardan birinin olması halinde; hematoloji ve/veya onkoloji uzmanının yer aldığı 3 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak yine bu hekimler tarafından reçete edilir. 3. kür sonunda en az minör yanıt yoksa tedavi sonlandırılır. 3. kür sonunda en az minör yanıt, 6. kür sonunda en az kısmi yanıt var ise tedaviye devam edilir. Tedavinin devamında her 6. kür sonunda en az kısmi yanıt var ise tedavi toplam iki yıla tamamlanabilir.

1-Yeterli doz ve sürede talidomid veya bortezomib kürlerine dirençli veya EMG ile kanıtlanmış nöropati nedeni ile bu ajanların kullanılmadığı durumlarda,

2-Transplantasyon sonrasında dirençli hastalığı olan multiple myelom (MM) hastalarının tedavisinde

~~**o) (Ek: 06/8/2010-27664/9 md. Yürürlük:09/08/2010) Erlotinib;** lokal ileri evre ya da metastatik adenokarsinom histolojik tipinde olan küçük hücreli dışı akciğer kanserli, hiç sigara kullanmamış, daha önce kemoterapi almış ve progresyon gelişmiş hastalarda; bu durumun belirtildiği tıbbi onkoloji uzmanının yer aldığı 6 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak, 2. ve üzeri tedavi basamaklarında bu uzman hekimlerce reçete edilir.~~

~~**(Değişik: 01/03/2011-27861/9 md. Yürürlük :11/03/2011) o) Erlotinib;** lokal ileri evre ya da metastatik adenokarsinom histolojik tipinde olan küçük hücreli dışı akciğer kanserli, hiç sigara kullanmamış, daha önce kemoterapi almış ve progresyon gelişmiş hastalarda; bu durumun belirtildiği tıbbi onkoloji uzmanının yer aldığı 6 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak, 2. ve üzeri tedavi basamaklarında bu uzman hekimlerce veya göğüs hastalıkları uzman hekimlerince reçete edilir.~~

~~**ö) (Ek: 05/11/2011-28106/18 md. Yürürlük:17/11/2011) Raltitred;**~~

~~1-Kolorektal kanser hastalarına tıbbi onkoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile bu hekimlerce veya bu sağlık kurulu raporuna dayanılarak 2 nci ve 3 üncü basamak sağlık tesislerinde tüm uzman hekimlerce reçete edilir.~~

~~2-Malign plevral mezotelyomada; üç uzman hekim tarafından düzenlenen ve tedavi protokolünü gösterir sağlık kurulu raporuna dayanılarak uzman hekimlerce reçete edilir.~~

~~**p) (Ek: 05/11/2011-28106/18 md. Yürürlük:17/11/2011) Everolimus;** Daha önce sunitinib veya sorafenib kullanmış ve direnç göstermiş olan metastatik renal hücreli hastalarda en az bir tıbbi~~

onkoloji uzmanının bulunduğu tedavi protokolünü de gösterir 6 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak tıbbi onkologlar tarafından reçetelenir.

r) (Ek: 21/01/2012-28180/21 md. Yürürlük:28/01/2012) Pazopanib;

1-Biyolojik tedaviler (interferon ya da interlökin) sonrasında progresyon gelişmiş lokal ileri ya da metastatik evredeki renal hücreli karsinomların tedavisinde, içinde en az bir tıbbi onkoloji uzmanının bulunduğu tedavi protokolünü de gösterir ve en fazla 6 ay süre ile geçerli sağlık kurulu raporuna dayanılarak tıbbi onkologlar tarafından reçetelenir. Rapor süresinin sonunda tedavinin devamı için hastalıkta progresyon olmadığı belirlenmeli ve bu durum çıkarılacak raporda belirtilmelidir.

2-Temsirolimus, Sunitinib, Sorafenib ve Pazopanib metastatik renal hücreli karsinomlu hastalarda ardişık ya da kombine olarak kullanılamaz.

(Ek: 28/07/2012-28367/ 11 md. Yürürlük:06/08/2012)

s) Cinacalcet; paratiroid karsinomu endikasyonunda; opere olmuş ancak nüks olan hastalarda, bifosfonatlar ile hiperkalsemisi kontrol altına alınmamış ve albümin ile düzeltilmiş serum kalsiyum değeri ≥ 10.5 mg/dl olduğu belirtilen endokrinoloji uzman hekimince düzenlenen bir yıl süreli uzman hekim raporuna dayanılarak iç hastalıkları uzmanlarınca reçetelenebilir.

(4) 6.2.14.C maddesinde yer alan ilaçlardan jinekolojik malignite tedavisinde endikasyonu bulunanlar, 3. basamak sağlık tesislerindeki kadın hastalıkları ve doğum uzmanı hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak da bu uzman hekimlerce reçete edilebilir.

6.2.14.Ç- Yukarıda isimleri veya endikasyonu belirtilmeyen ilaçların kanser tedavisinde kullanım esasları

(1) Yukarıda isimleri veya endikasyonu belirtilmeyen ilaçların kanser tedavisinde kullanımında; Tıbbi onkoloji veya hematoloji uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı 1 yıl süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak tüm uzman hekimlerce reçete edilir.

6.2.15. Klopidoğrel, Silostazol ve İvabradin Kullanım İlkeleri

6.2.15.A- Klopidoğrel;

(Değişik: 05/11/2011-28106/19 md. Yürürlük:17/11/2011)

(1) Koroner artere stent uygulanacak hastalarda kardiyoloji veya kalp damar cerrahisi uzman hekimleri tarafından rapor aranmaksızın bir defaya mahsus olmak üzere 24 saat öncesinden başlanabilir. Stent takılan hastalarda hastanın tabureu olmasından itibaren rapor aranmaksızın 4 haftalık doz bu hekimler tarafından reçete edilebilir.

(2) Akut koroner sendrom tanısıyla hastaneye yatırılan veya müşahedeye alınan hastalarda EKG değişikliği veya troponin pozitif olan ST yükselmesiz miyokard enfarktüsü veya anstabil anginalı hastalar ile ST yükselmeli miyokard enfarktüsü hastalarında kardiyoloji, kalp damar cerrahisi veya acil tıp uzman hekimleri tarafından rapor aranmaksızın bir defaya mahsus olmak üzere reçete edilebilir. Bu durumlarda hasta tabureu olduktan sonra bir defaya mahsus olmak ve 4 haftayı geçmemek üzere bu hekimlerden biri tarafından raporsuz da reçete edilebilir.

(1) Koroner artere stent uygulanacak hastalarda; kardiyoloji veya kalp damar cerrahisi uzman hekimleri tarafından rapor aranmaksızın 24 saat öncesinden başlanabilir. Stent takılan hastalarda hastanın taburcu olmasından itibaren rapor aranmaksızın 4 haftalık doz bu hekimler tarafından reçete edilebilir.

(2) Akut koroner sendrom tanısıyla hastaneye yatırılan veya müşahedeye alınan hastalarda EKG değişikliği veya troponin pozitif olan ST yükselmesiz miyokard enfarktüsü veya anstabil anginalı hastalar ile ST yükselmeli miyokard enfarktüsü hastalarında; kardiyoloji, kalp damar cerrahisi, iç hastalıkları veya acil tıp uzman hekimleri tarafından rapor aranmaksızın reçete edilebilir. Bu durumlarda hasta taburcu olduktan sonra 4 haftayı geçmemek üzere bu hekimlerden biri tarafından raporsuz veya bu uzman hekimlerce düzenlenen ve 12 ayı geçmemek üzere kullanım süresinin belirtildiği uzman hekim raporu ile diğer hekimler tarafından da reçete edilebilir.

(3) Kalp kapak biyoprotezi bulunanlarda, anjiyografik olarak belgelenmiş koroner arter hastalığı, tıkaçıcı periferik arter hastalığı veya serebral iskemik olay (iskemik inme) saptanan ve gastrointestinal intoleransı olduğu raporda belirtilen hastalarda, kardiyoloji, iç hastalıkları, nöroloji, kalp damar cerrahisi veya acil tıp uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen ve 12 ayı geçmemek üzere kullanım süresinin belirtildiği uzman hekim raporu ile diğer hekimler tarafından da reçete edilebilir. Raporun yenilenmesi halinde yukarıda belirtilen hususlar geçerlidir.

(Değişik: 05/11/2011-28106/19 md. Yürürlük:17/11/2011)

(4) Girişimsel periferik veya serebral işlemler sonucu, intrakraniyal de dahil olmak üzere tüm intravasküler (intraarteriyel veya intravenöz) stent, stentgraft, kaplı stent veya tüm intravasküler cihaz (koil, trispan, onyx veya benzeri) yerleştirilen hastalarda kardiyoloji, iç hastalıkları, nöroloji, kalp damar cerrahisi uzman hekimleri veya girişimsel radyoloji işlemi yapan radyoloji uzman hekimi tarafından rapor aranmaksızın bir defaya mahsus olmak üzere 24 saat öncesinden başlanabilir. Bu işlemler ile stent takılan hastanın tabureu olmasından itibaren rapor aranmaksızın 4 haftalık doz bu hekimler tarafından reçete edilebilir.

(4) Girişimsel periferik veya serebral işlemler sonucu, intrakraniyal de dahil olmak üzere tüm intravasküler (intraarteriyel veya intravenöz) stent, stentgraft, kaplı stent veya tüm intravasküler cihaz (koil, trispan, onyx veya benzeri) yerleştirilen hastalarda; kardiyoloji, iç hastalıkları, nöroloji, kalp damar cerrahisi uzman hekimleri veya girişimsel radyoloji işlemi yapan radyoloji uzman hekimi tarafından rapor aranmaksızın 24 saat öncesinden başlanabilir. Bu işlemler ile stent takılan hastanın taburcu olmasından itibaren rapor aranmaksızın 4 haftalık doz bu hekimler tarafından reçete edilebilir.

6.2.15.B- (Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010) Silostazol;

1) 1. İleri evre periferik arter hastalığı olup (Doppler veya Anjiyografik olarak hastalığı tespit edilmiş ve klas 3 veya klas 4 semptomları olan) operasyon yapılamayan hastalarda; 2. doppler veya anjiyografi ile periferik arter hastalığı tespit edilmiş olan ve eşlik eden hastalıklar nedeniyle operasyonu yüksek riskli olan hastalarda; kalp damar cerrahi uzman hekiminin bulunması koşuluyla, kardiyoloji uzmanı yada genel cerrahi uzman hekimlerinden de en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak; bu hekimlerce veya iç hastalıkları veya aile hekimliği uzman hekimlerince reçete edilebilir.

(1) En az bir kalp damar cerrahi uzman hekiminin yer aldığı, kalp damar cerrahi uzman hekiminin bulunmadığı yerlerde ise kardiyoloji uzmanı ile genel cerrahi uzman hekiminin birlikte yer aldığı, 1 yıl süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak; bu hekimlerce veya iç hastalıkları veya aile hekimliği uzman hekimlerince;

a) İleri evre periferik arter hastalığı olup (Doppler veya Anjiyografik olarak hastalığı tespit edilmiş ve klas 3 veya klas 4 semptomları olan) operasyon yapılamayan hastalarda;

b) Doppler veya anjiyografi ile periferik arter hastalığı tespit edilmiş olan ve eşlik eden hastalıklar nedeniyle operasyonu yüksek riskli olan hastalarda;
reçete edilir.

6.2.15.C- Ivabradin;

(1) Normal sinüs ritmi olan, kronik stabil angina pektorisli hastaların semptomatik tedavisinde Beta blokör ve/veya verapamil diltiazem intoleransı veya kontrendikasyonu olan ve kalp atım hızı düşürücü kalsiyum kanal blokörü kullanımını engelleyen asemptomatik solventriküler disfonksiyonu (LVEF<%45 m) bulunan hastalar için en az bir kardiyoloji uzmanının bulunduğu sağlık kurulu raporu ile kardiyoloji uzmanı veya dahiliye uzmanı tarafından reçete edilebilir.

(1) (Değişik: 21/01/2012-28180/22 md. Yürürlük:28/01/2012) Normal sinüs ritmi olan, kronik stabil angina pektorisli hastaların semptomatik tedavisinde Beta blokör ve/veya verapamil-diltiazem intoleransı veya kontrendikasyonu olan ve kalp atım hızı düşürücü kalsiyum kanal blokörü kullanımını engelleyen asemptomatik solventriküler disfonksiyonu (LVEF<% 40 m) bulunan hastalar için en az bir kardiyoloji uzmanının bulunduğu sağlık kurulu raporu ile kardiyoloji uzmanı veya dahiliye uzmanı tarafından reçete edilebilir.

6.2.16. Doğuştan Metabolik Hastalıklar ile Çölyak Hastalığı

6.2.16.A- Doğuştan metabolik hastalıklar ile Çölyak hastalığında;

(1) Çocuk mamaları, gıda olması nedeniyle Kurum resmi internet sitesinde yayımlanan “Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi” ne ve “Hastalığa Özel (Doğuştan Metabolik Hastalıklar, Kistik Fibrozis, İnek Sütü Alerjisi ve Çölyak Hastalığı) Diyet Ürünleri ile Tıbbi Mamalar Listesi” ne dahil edilmemiştir. Aneak, doğuştan metabolik hastalığı olan ve kistik fibrozisli hastalar için tedavi edici içerikli olanlar ile malabsorbsiyona neden olan bir hastalığı olan hastaların ve iki yaşına kadar inek sütü ve/veya çoklu gıda protein alerjisi olan bebeklerin kullandıkları özel mamalar, öncelikle çocuk metabolizma hastalıkları veya erişkin endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları ya da gastroenteroloji uzman hekimi tarafından, bu uzman hekimlerin bulunmaması halinde çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete edilebilir. İki yaşına kadar inek sütü ve/veya çoklu gıda protein alerjisi olan bebeklerin kullandıkları özel mamalar için, yukarıdaki hekimlere ek olarak çocuk alerji veya klinik immunoloji uzman hekimlerince de rapor düzenlenerek tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.

(2) Protein metabolizması bozukluklarında (aminoasit metabolizması bozuklukları—üre siklus bozuklukları—organik asidemiler), (1) numaralı fıkrada belirtilen özel tıbbi mamalara ilave olarak; hastaların kısıtlı diyetleri sebebi ile hayati öneme haiz özel formüllü un ve özel formül içeren ürünler (makarna, şehriye, bisküvi, pirinç, yumurta ikamesi, çikolata, gofret vb.) bir aylık;

a) 0-12 ay için: 1 kg.ı un, 1300 gr.ı mamul (şehriye, bisküvi, pirinç, yumurta ikamesi), 2300 gr.ı;

b) 1-5 yaş için: 2 kg.ı un, 2 kg.ı mamul (makarna, şehriye, bisküvi, pirinç, yumurta ikamesi), 200 gramı da çikolata, gofret vb olmak üzere toplam 4200 gr.ı;

e) 5-15 yaş için: 3 kg.ı un, 2,5 kg.ı mamul (makarna, şehriye, bisküvi, pirinç, yumurta ikamesi), 250 gramı da çikolata, gofret vb olmak üzere toplam 5750 gr.ı;

ç) 15 yaş üstü için: 4 kg.ı un, 3 kg.ı mamul (makarna, şehriye, bisküvi, pirinç, yumurta ikamesi) olmak üzere toplam 7 kg, olacak şekilde en fazla üçer aylık dozlar halinde verilecektir.

(3) Bu ürünler; çocuk metabolizma hastalıkları veya erişkin endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları ya da gastroenteroloji uzman hekimi tarafından, bu uzman hekimlerin bulunmaması halinde çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.

(4) Çölyak hastalığında; özel formüllü un ve özel formüllü un içeren ürünler (makarna, şehriye, bisküvi, çikolata, gofret vb.); Gastroenteroloji uzman hekimi tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak bir aylık;

a) 0-5 yaş için: 2 kg.ı un, 1,5 kg.ı mamul (makarna, şehriye, bisküvi), 250 gramı çikolata, gofret vb olmak üzere toplam 3750 gr.ı;

b) 5-15 yaş için: 3.5 kg ı un, 2.5 kg ı mamul (makarna, şehriye, bisküvi), 250 gramı çikolata, gofret vb olmak üzere toplam 6250 gr.ı;

e) 15 yaş üstü için: 4.5 kg ı un, 2.5 kg ı mamul (makarna, şehriye, bisküvi) olmak üzere toplam 7 kg olacak şekilde en fazla üçer aylık dozlar halinde reçete edilebilir.

(5) Unun 1 kg'ı için ödenecek tutar 5 TL'ni geçemez.

(6) Doğuştan metabolik hastalıklar ile çölyak hastalığı için düzenlenecek uzman hekim raporunda, bir ayda kullanılacak un ve ürün için ayrı ayrı olmak üzere en fazla miktar ve kullanım süresi belirtilir. Bu ürünler en fazla üçer aylık dozlar halinde raporda belirtilen kullanım süresi ve miktarlara uygun olarak tüm hekimlere reçete edilebilir.

(7)Yukarıda belirtilen hastalıklarda kullanılan ürünler; Kurum resmi internet sitesinde yayımlanan “Hastalığa Özel (Doğuştan Metabolik Hastalıklar, Kistik Fibrozis, İnek Sütü Alerjisi ve Çölyak Hastalığı) Diyet Ürünleri ile Tıbbi Mamalar Listesi” nde belirtilmiş olup, bu listede yer almayan ürün bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(Değişik: 15/10/2010-27730/12 md. Yürürlük: 15/10/2010 tarihini takip eden 5 inci işgünü)

6.2.16. Doğuştan Metabolik Hastalıklar ile Çölyak Hastalığı

6.2.16.A-Doğuştan metabolik hastalıklar ile Çölyak hastalığında;

(1) Çocuk mamaları, gıda olması nedeniyle Kurum resmi internet sitesinde yayımlanan “Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi” ne ve “Hastalığa Özel (Doğuştan Metabolik Hastalıklar, Kistik Fibrozis, İnek Sütü Alerjisi ve Çölyak Hastalığı) Diyet Ürünleri ile Tıbbi Mamalar Listesi” ne dahil edilmemiştir. Aneak, doğuştan metabolik hastalığı olan ve kistik fibrozisli hastalar için tedavi edici içerikli olanlar ile malabsorbsiyona neden olan bir hastalığı olan hastaların ve iki yaşına kadar inek sütü ve/veya çoklu gıda protein alerjisi olan bebeklerin kullandıkları özel mamalar, öncelikle çocuk metabolizma hastalıkları veya erişkin endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları ya da gastroenteroloji uzman hekimi tarafından, bu uzman hekimlerin bulunmaması halinde çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete edilebilir. İki yaşına kadar inek sütü ve/veya çoklu gıda protein alerjisi olan bebeklerin kullandıkları özel mamalar için yukarıdaki hekimlere ek olarak çocuk alerji veya klinik immunoloji uzman hekimlerince de rapor düzenlenerek tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.

(2) Protein metabolizması bozukluklarında (aminoasit metabolizması bozuklukları—üre siklus bozuklukları—organik asidemiler), (1) numaralı fıkrada belirtilen özel tıbbi mamalara ilave olarak; hastaların kısıtlı diyetleri sebebi ile hayati öneme haiz özel formüllü un ve özel formül içeren mamul ürünlerden (makarna, şehriye, bisküvi, pirinç, yumurta ikamesi, çikolata, gofret vb.) bir aylık;

a) 0-12 ay için: 31 TL

b) 1-5 yaş için: 60 TL

e) 5-15 yaş için: 77,50 TL

~~e) 15 yaş üstü için: 80 TL tutarında özel formüllü un ve özel formül içeren mamul ürün, Kurumca karşılanacak olup en fazla üçer aylık dozlar halinde reçete edilebilir.~~

~~d) Bu ürünler; çocuk metabolizma hastalıkları veya erişkin endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları ya da gastroenteroloji uzman hekimi tarafından, bu uzman hekimlerin bulunmaması halinde çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.~~

~~(3) Çölyak hastalığında; özel formüllü un ve özel formüllü un içeren mamul ürünler (makarna, şehriye, bisküvi, çikolata, gofret vb.); gastroenteroloji uzman hekimi tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak bir aylık;~~

~~a) 0-5 yaş için: 52,50 TL~~

~~b) 5-15 yaş için: 80 TL~~

~~e) 15 yaş üstü için: 72,50 TL tutarında özel formüllü un ve özel formül içeren mamul ürün, Kurumca karşılanacak olup en fazla üçer aylık dozlar halinde reçete edilebilir.~~

~~(4) Protein metabolizması bozukluklarında ve çölyak hastalığında kullanılacak özel formüllü un ve özel formül içeren mamul ürünler; hastalık ile un ve mamul ürünün kullanılacağıının belirtildiği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlere reçete edilebilir.~~

~~(5) Yukarıda belirtilen hastalıklarda kullanılan ürünler; Kurum resmi internet sitesinde yayımlanan “Hastalığa Özel (Doğuştan Metabolik Hastalıklar, Kistik Fibrozis, İnek Sütü Alerjisi ve Çölyak Hastalığı) Diyet Ürünleri ile Tıbbi Mamalar Listesi” nde belirtilmiş olup bu listede yer almayan ürün bedelleri Kurumca karşılanmaz.~~

(Değişik: 01/03/2011-27861/10 md. Yürürlük :11/03/2011)

6.2.16- Doğuştan Metabolik Hastalıklar ile Çölyak Hastalığı

(1) Çocuk mamaları, gıda olması nedeniyle Kurum resmi internet sitesinde yayımlanan “Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi” ne ve “Hastalığa Özel (Doğuştan Metabolik Hastalıklar, Kistik Fibrozis ve İnek Sütü Alerjisi) Diyet Ürünleri ile Tıbbi Mamalar Listesi” ne dahil edilmemiştir. Ancak, doğuştan metabolik hastalığı olan ve kistik fibrozisli hastalar için tedavi edici içerikli olanlar ile malabsorpsiyona neden olan bir hastalığı olan hastaların ve iki yaşına kadar inek sütü ve/veya çoklu gıda protein alerjisi olan bebeklerin kullandıkları özel mamalar, öncelikle çocuk metabolizma hastalıkları veya erişkin endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları ya da gastroenteroloji uzman hekimi tarafından, bu uzman hekimlerin bulunmaması halinde çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete edilebilir. İki yaşına kadar inek sütü ve/veya çoklu gıda protein alerjisi olan bebeklerin kullandıkları özel mamalar için yukarıdaki hekimlere ek olarak çocuk alerji veya klinik immunoloji uzman hekimlerince de rapor düzenlenerek tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.

(2) Protein metabolizması bozukluklarında (aminoasit metabolizması bozuklukları- üre siklus bozuklukları- organik asidemiler); çocuk metabolizma hastalıkları veya erişkin endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları ya da gastroenteroloji uzman hekimi tarafından, bu uzman hekimlerin bulunmaması halinde çocuk sağlığı ve hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından 1 yıl süreli rapor düzenlenir. Bu rapora dayanılarak hastaların kısıtlı diyetleri sebebi ile hayati öneme haiz özel formüllü un ve özel formül içeren mamul ürünler (makarna, şehriye, bisküvi, çikolata, gofret vb.) için bir aylık;

a) 0-12 ay için: 31 TL

b) 1-5 yaş için: 60 TL

c) 5-15 yaş için: 77,50 TL

ç) 15 yaş üstü için: 80 TL tutar ödenir.

(3) Çölyak hastalığında; gastroenteroloji uzman hekimi tarafından 1 yıl süreli rapor düzenlenir. Bu hastaların kısıtlı diyetleri sebebi ile hayati öneme haiz özel formüllü un ve özel formüllü un içeren mamul ürünler (makarna, şehriye, bisküvi, çikolata, gofret vb.); gastroenteroloji uzman hekimi tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak bir aylık;

a) 0-5 yaş için: 52,50 TL

b) 5-15 yaş için: 80 TL

c) 15 yaş üstü için: 72,50 TL tutar ödenir.

(4) Yukarıda belirtilen hastalıklarda kullanılan ürünler; Kurum resmi internet sitesinde yayımlanan “Hastalığa Özel (Doğuştan Metabolik Hastalıklar, Kistik Fibrozis ve İnek Sütü Alerjisi) Diyet Ürünleri ile Tıbbi Mamalar Listesi” nde belirtilmiş olup bu listede yer almayan ürün bedelleri Kurumca karşılanmaz.

~~(5) 3 ve 4. fıkralarda belirtilen ödemeye ilişkin izlenecek yöntem Kurum tarafından ayrıca duyurulur.~~

(5) (Değişik: 21/01/2012-28180/23 md. Yürürlük:28/01/2012) 2. ve 3. fıkralarda belirtilen ödemeye ilişkin izlenecek yöntem Kurum tarafından ayrıca duyurulur.

6.2.17. Osteoporoz, Sudek Atrofisi (Algonörodistrofi) ve Paget Hastalığında İlaç Kullanım İlkeleri

6.2.17.A- Osteoporoz

(1) Osteoporoz tedavisinde bifosfonatlar ve diğer osteoporoz ilaçları (raloksifen, calcitonin, stronsiyum ranelat) aşağıda belirtilen koşullar çerçevesinde ödenir. Bu ilaçlar tedavi süresinin belirtildiği sağlık raporuna dayanılarak reçete edilirler. Rapor süresi 1 yıldır. Bu grup ilaçların birlikte kombine kullanımı halinde sadece birinin bedeli ödenir.

(2) Osteoporozda ilaç tedavisi, düzenlenecek rapor tarihinden önce son bir yıl içinde yapılan KMY ölçümüyle planlanır. Ölçüm en erken 1 yıl sonra tekrar edilebilir ve yılda bir defadan daha sık yapılamaz. KMY ölçümünün bir örneği reçeteye eklenir. KMY ölçümü bir kalçasında protez olan hastada diğer kalçadan, her iki kalçasında da protez olan hastada vertebra ya da ön koldan yapılabilir.

(3) 75 yaş ve üzerindeki hastalar ile raporunda osteoporotik patolojik kalça kırığı belirtilen hastalarda KMY ölçümü şartı aranmaz.

(4) Bu ilaçlar;

a) Patolojik kırığı olan hastalarda lomber bölgeden posteroanterior yapılan kemik mineral yoğunluk (KMY) ölçümünde lomber total (L1-4 veya L2-4) veya femur total veya femur boynu KMY ölçümünde "T" değerlerinden herhangi birinin -1 veya daha düşük olması durumunda,

b) Patolojik kırığı olmayan 65 yaş ve üzeri hastalarda, lomber bölgeden posteroanterior yapılan kemik mineral yoğunluk (KMY) ölçümünde lomber total (L1-4 veya L2-4) veya femur total veya femur boynu KMY ölçümünde "T" değerlerinden herhangi birinin -2,5 veya daha düşük olması durumunda,

c) Patolojik kırığı olmayan 65 yaş altı hastalarda; lomber bölgeden posteroanterior yapılan kemik mineral yoğunluk (KMY) ölçümünde lomber total (L1-4 veya L2-4) veya femur total veya femur boynu KMY ölçümünde "T" değerlerinden herhangi birinin -3 veya daha düşük olması durumunda,

(Değişik: 01/03/2011-27861/11 md. Yürürlük :11/03/2011) ~~ç) Romatoid artrit, çölyak hastalığı, kronik inflamatuvar barsak hastalığı (Crohn Hastalığı veya Ülseratif Kolit), ankilozan spondilit, hipertiroidi, hipogonadizm, hipopituitarizm, anoreksia nervroza, kronik obstrüktif akciğer hastalığı, tip I diyabet, uzun süreli (en az 3 ay) ve > 5mg/gün sistemik kortikosteroid kullanımı olan, kanser tedavisi alan, veya organ nakli uygulanmış hastalarda; sekonder gelişen osteoporozda (KMY) ölçümünde lomber total (L1-4 veya L2-4) veya femur total veya femur boynu KMY ölçümünde "T" değerlerinden herhangi birinin -1 veya daha düşük olması durumunda, (primer hastalığını da belirtir sağlık raporu ile birlikte) reçetelenir.~~

~~ç) Romatoid artrit, çölyak hastalığı, kronik inflamatuvar barsak hastalığı (Crohn Hastalığı veya Ülseratif Kolit), ankilozan spondilit, hipertiroidi, hipogonadizm, hipopituitarizm, anoreksia nervroza, kronik obstrüktif akciğer hastalığı, tip I diyabet, Cushing Sendromu ve Primer Hiperparatiroidizmde, uzun süreli (en az 3 ay) ve > 5mg/gün sistemik kortikosteroid kullanımı olan, kanser tedavisi alan, veya organ nakli uygulanmış hastalarda; sekonder gelişen osteoporozda (KMY) ölçümünde lomber total (L1-4 veya L2-4) veya femur total veya femur boynu KMY ölçümünde "T" değerlerinden herhangi birinin -1 veya daha düşük olması durumunda, (primer hastalığını da belirtir sağlık raporu ile birlikte) reçetelenir.~~

(Ek: 28/07/2012-28367/ 12 md. Yürürlük:06/08/2012)

d) Bifosfanatların, kalça çıkığı veya bel kemiği zedelenmesine bağlı heterotopik ossifikasyon (HO) endikasyonu olan formları, bu endikasyonda prospektüsünde belirtilen dozlar ve sürelerde KMY ölçüm sonucu aranmaksızın kullanılabilir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/11 md. Yürürlük :11/03/2011) ~~(5) Bifosfanat grubu ilaçlar; iç hastalıkları, FTR, Ortopedi ve travmatoloji, Romatoloji, Kadın hastalıkları ve doğum uzmanları tarafından düzenlenen uzman hekim raporu ile tüm uzman hekimlerce reçete edilebilir.~~

~~(5) (Değişik: 05/11/2011-28106/20 md. Yürürlük:17/11/2011) Bifosfanat grubu ilaçlar; iç hastalıkları, FTR, ortopedi ve travmatoloji, romatoloji, kadın hastalıkları ve doğum, endokrinoloji uzmanları tarafından düzenlenen uzman hekim raporu ile tüm uzman hekimlerce reçete edilebilir. (5)~~

Bifosfanat grubu ilaçlar; iç hastalıkları, FTR, ortopedi ve travmatoloji, romatoloji, tıbbi ekoloji ve hidroklimatoloji, kadın hastalıkları ve doğum, endokrinoloji uzmanları tarafından düzenlenen uzman hekim raporu ile tüm uzman hekimlerce reçete edilebilir.

(6) Stronsiyum ranelat ve raloksifen; yalnızca bifosfonatları tolere edemeyen veya yeterli yanıt alınamayan hastalarda bu durumun, İç hastalıkları, FTR, Romatoloji, Ortopedi ve Travmatoloji, Kadın hastalıkları ve doğum uzmanlarından en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporunda belirtilmesi halinde, bu rapora dayanılarak tüm uzman hekimlerce reçete edilebilir.

(7) Kalsitonin, ağrılı vertebral kırığı bulunan osteoporozlu hastalarda bu durumun, İç hastalıkları, FTR, Romatoloji, Ortopedi ve travmatoloji, Kadın hastalıkları ve doğum uzmanlarından en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporunda belirtilmesi halinde her ağrılı vertebral kırık durumunda en fazla 3 aylık tedavi dozu verilmesi koşulu ile bu uzman hekimlerce reçete edilebilir.

(8) Kalsitonin, yalnızca üniversite veya eğitim ve araştırma hastanelerinde; ağrılı vertebral kırığı bulunmayan osteoporozlu ve bifosfonatları tolere edemeyen veya yeterli yanıt alınamayan hastalarda, bu durumun iç hastalıkları, FTR, Ortopedi ve travmatoloji, Romatoloji, Kadın hastalıkları ve doğum uzmanlarından en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporunda belirtilmesi halinde, bu uzmanlarca reçete edilerek kullanılabilir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/11 md. Yürürlük :11/03/2011) (7) Kalsitonin, ağrılı vertebral kırığı bulunan osteoporozlu hastalarda bu durumun, iç hastalıkları, FTR, romatoloji, ortopedi ve travmatoloji, kadın hastalıkları ve doğum, endokrinoloji uzmanlarından en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporunda belirtilmesi halinde her ağrılı vertebral kırık durumunda en fazla 3 aylık tedavi dozu verilmesi koşulu ile bu uzman hekimlerce reçete edilebilir.

(8) Kalsitonin, yalnızca üniversite veya eğitim ve araştırma hastanelerinde; ağrılı vertebral kırığı bulunmayan osteoporozlu ve bifosfonatları tolere edemeyen veya yeterli yanıt alınamayan hastalarda, bu durumun iç hastalıkları, FTR, ortopedi ve travmatoloji, romatoloji, kadın hastalıkları ve doğum, endokrinoloji uzmanlarından en az birinin yer aldığı sağlık kurulu raporunda belirtilmesi halinde, bu uzmanlarca reçete edilerek kullanılabilir.

(9) Aktif D vitaminleri (kalsitriol ve alfakalsidol) osteoporoz tedavisinde ödenmez. (Ek-2 listesindeki düzenlemeler hariç)

6.2.17.B- Sudek atrofisi (Algonörodistrofi)

(1) Kalsitonin bu endikasyonda tanı konulduktan sonraki ilk altı ay süresince FTR veya Ortopedi ve travmatoloji veya Romatoloji uzman hekim raporuna dayanılarak bu uzman hekimlerce reçete edilir. Bu sürenin üstündeki kullanımı ödenmez.

6.2.17.C- Juvenil osteoporoz

(1) Uzman hekim raporuna dayanılarak uzman hekimlerce reçete edilir. Rapor süresi 1 yıldır.

6.2.17.D- Paget hastalığı

(1) Endokrinoloji uzman hekim tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna istinaden tüm uzman hekimlerce reçete edilir. Rapor süresi 1 yıldır.

(Değişik: 01/03/2011-27861/12 md. Yürürlük :11/03/2011) **6.2.17.E- Osteoporozda Teriparatid kullanımı:** Teriparatid: (65 yaş üstü kadınlarda; T skoru -4 ve daha az olan (L1-L4 veya kalça total) ve 2veya daha fazla kırığı olduğu röntgenle kesin tanı konulmuş hastalarda, bunların belirtildiği 6ay süreli Endokrinoloji uzmanının bulunduğu sağlık kurulu raporu ile kullanılabilir. Tedavinin devamı için; ilk 6 ayda tedaviye cevap verildiğinin kanıtlandığı endokrinoloji uzmanının bulunduğu en fazla 12 ay süreli yeni bir sağlık kurulu raporu ile kullanılabilir. Toplam tedavi süresi ömür boyu 18 ayı geçmeyecektir. Sağlık kurulu raporuna dayanılarak diğer uzman hekimler tarafından da reçete edilebilir.)

6.2.17.E- Osteoporozda Teriparatid kullanımı: Teriparatid: (65 yaş üstü; T skoru -4 ve daha az olan (L1-L4 veya kalça total) ve 2 veya daha fazla kırığı olduğu röntgenle kesin tanı konulmuş hastalarda, bunların belirtildiği 6 ay süreli Endokrinoloji uzmanının bulunduğu sağlık kurulu raporu ile kullanılabilir. Tedavinin devamı için; ilk 6 ayda tedaviye cevap verildiğinin kanıtlandığı endokrinoloji uzmanının bulunduğu en fazla 12 ay süreli yeni bir sağlık kurulu raporu ile kullanılabilir. Toplam tedavi süresi ömür boyu 18 ayı geçmeyecektir. Sağlık kurulu raporuna dayanılarak diğer uzman hekimler tarafından da reçete edilebilir.) Teriparatid kullanan hastalarda KMY ölçümü yılda 2 kez yapılabilir.

6.2.18. Orlistat ve Sibutramin Etken Maddesi İçeren İlaçların Kullanım İlkeleri

(1) Endokrinoloji ve metabolizma uzman hekiminin bulunduğu resmi sağlık kurumlarında düzenlenen en fazla üç ay süreli uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete

edilebilir. Yazılan her reçeteye, hastanın bir önceki reçeteye göre kaybettiği kilo, diyet ve egzersize uyduğu, BMI değeri hekim tarafından yazılarak kaşe ve imza onayı yapılacaktır.

(2) Daha önce dört ardışık hafta boyunca yalnızca diyetle en az 2,5 kg.lık bir kilo kaybı ve obez hastalarda vücut kitle indeksi (BMI) ≥ 40 kg/m² olmalıdır.

(3) İlk üç ay hastaların kontrolü her ay yapılacaktır. İlaçlar birer aylık verilecektir.

(4) Tedavinin 12 haftası sonunda hastalarda başlangıçtaki vücut ağırlığının en az %5'ini kaybetmesi halinde tedavinin devamına karar verilirse, yeni bir rapor daha düzenlenerek tedavi üçer aylık sürelerle uzatılabilecektir. 12 hafta sonunda vücut ağırlığının en az %5'inin kaybolmaması halinde tedavi kesilecektir. Bu etkin maddelerin kullanımları hastanın hayatı boyunca her şartta 2 yılı geçmeyecektir.

(5) Bu grup ilaçlardan aynı anda sadece biri kullanılacaktır.

6.2.19. Migrende İlaç Kullanım İlkeleri

(1) Triptanlar, nöroloji uzman hekimleri tarafından reçete edilir. Bu grup ilaçlardan yalnız bir etken madde reçete edilebilir ve ayda en fazla 6 doz/adet yazılabilir. Aynı ilacın farklı farmasötik formlarının aynı anda reçete edilmesi halinde birisinin bedeli ödenir.

(2) Topiramet tedavisine, diğer profilaktik migren ilaçlarının 6 ay süreyle kullanılıp etkisiz kaldığı durumlarda nöroloji uzman hekimince düzenlenen uzman hekim raporunda bu husus belirtilerek nöroloji uzman hekimince başlanır.

(3) Uzman hekim raporu 1 yıl süreyle geçerlidir ve nöroloji uzman hekimince düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimler tarafından en fazla birer aylık dozda reçete edilmesi halinde bedeli ödenir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/13 md. Yürürlük :11/03/2011)

6.2.20. Palivizumab Kullanım İlkeleri

~~(1) Palivizumab etken maddesini taşıyan preparatın; çocuk kardiyoloji, neonatoloji (yenidoğan), çocuk alerjisi, çocuk enfeksiyon hastalıkları, çocuk göğüs hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak yatarak tedavilerde bu uzman hekimler tarafından, bu uzman hekimlerden hiç birinin bulunmadığı illerde çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerince aşağıda belirtilen koşullarda kullanılabilir.~~

~~(2) Yüksek RSV riski taşıyan çocuk hastalarda respiratuar sinsisyal virüsün (RSV) neden olduğu ciddi alt solunum yolu hastalığının önlenmesinde;~~

~~a) 12 aylıktan küçük ve tıbbi destek alan (oksijen beraberinde diüretik, steroid ve bronkodilatatör kullanılan) ve bronkopulmoner displazisi olanlarda;~~

~~b) Bronkopulmoner displazisi olmaksızın prematüre doğan ve yoğun bakımda respiratuar tedavisi (solunum desteği) almış olan bebeklerde;~~

~~c) 12 aylıktan küçük;~~

~~1- Soldan sağa şanlı doğuştan kalp hastalığına sahip olup, konjestif kalp yetersizliği tedavisi alması gereken bebeklerde;~~

~~2- Siyanotik doğuştan kalp hastalıkları olan bebeklerde;~~

~~3- Düzeltilmemiş ya da kısmen düzeltilmiş kompleks doğuştan kalp hastalıkları olan bebeklerde;~~

~~4- Opere edildiği halde rezidü hemodinamik bozukluk nedeniyle konjestif kalp yetersizliği tedavisi almaya devam eden bebeklerde;~~

~~5- Önemli pulmoner hipertansiyonlu bebeklerde (Sistemik basıncın %50'sinden fazlası)~~

~~6- Hemodinamik bozukluk nedeniyle tedavi alması gereken kardiyomiyopati bebeklerde;~~

~~e) 12-24 ay arası;~~

~~1- Düzeltilmemiş ya da kısmen düzeltilmiş kompleks doğuştan kalp hastalığı olan bebeklerde;~~

~~2- Opere edildiği halde rezidü hemodinamik bozukluk nedeniyle konjestif kalp yetersizliği tedavisi almaya devam eden bebeklerde;~~

~~3- Hemodinamik bozukluk nedeniyle tedavi alması gereken kardiyomiyopati bebeklerde;~~

~~4- Önemli pulmoner hipertansiyonu olan bebeklerde (Sistemik basıncın %50'sinden fazlası)~~

~~kullanılır.~~

~~(3) Profilaktik olarak Ekim-Mart ayları arasında, ayda bir kez ve en fazla 2 yaşına kadar mevsim başlangıcında kullanılmalıdır.~~

6.2.20. Palivizumab Kullanım İlkeleri

(1) Palivizumab etken maddesini taşıyan preparatın; çocuk kardiyoloji, neonatoloji (yenidoğan), çocuk alerjisi, çocuk enfeksiyon hastalıkları, çocuk göğüs hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen 1 yıl süreli uzman hekim raporuna dayanılarak bu uzman

hekimler veya çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerince aşağıda belirtilen koşullarda kullanılabilir.

(2) Yüksek RSV riski taşıyan çocuk hastalarda respiratuar sinsisyal virüsün (RSV) neden olduğu ciddi alt solunum yolu hastalığının önlenmesinde;

a) RSV sezonu başlangıcından önceki son 6 ay içinde kronik akciğer hastalığı (KAH) için medikal tedavi (ek oksijen, bronkodilatör, diüretik veya kortikosteroid) gereksinimi olan 2 yaşın altındaki çocuklarda

b) 28 nci gebelik haftasında veya daha erken doğmuş olan, RSV sezonu başlangıcında 1 yaştan küçük olan KAH tanılı veya tanısız tüm bebeklerde

c) 29-32 gebelik haftasında doğmuş olan, RSV sezonu başlangıcında 6 aylıktan küçük olan KAH tanılı veya tanısız tüm bebeklerde

d) RSV sezonu başlangıcında 1 yaşıdan küçük; siyanotik doğuştan kalp hastalığı, konjestif kalp yetmezliği tedavisi gerektiren asiyanotik doğuştan kalp hastalığı olan bebekler, Opere edildiği halde rezidü hemodinamik bozukluk nedeniyle konjestif kalp yetersizliği tedavisi almaya devam eden bebekler, önemli pulmoner hipertansiyonlu bebekler (Sistemik basıncın %50'sinden fazlası) ve Hemodinamik bozukluk nedeniyle tedavi alması gereken kardiyomiyopati bebeklerde kullanılır.

(3) Palivizumab Ekim-Mart ayları arasında kabul edilen RSV sezonu boyunca 1 ay aralarla bir hasta için en fazla 5 doz ve maksimum 2 yaşa kadar uygulanmalıdır.

6.2.21. Anagrelid Kullanım İlkeleri

(1) Hidroksiüre + asetil salisilik asit tedavisine dirençli olduğu ya da hidroksiüre ile dirençli sitopeni (anemi ve/veya lökopeni) geliştiği belgelenen, yüksek vasküler risk taşıyan esansiyel trombositemi hastalıklarında, hematoloji veya tıbbi onkoloji uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak bu uzman hekimler tarafından reçete edilebilir.

6.2.22. Aktive Protein C Kullanım İlkeleri

(1) Yoğun bakım ünitelerinde, anestezi ve reanimasyon, enfeksiyon hastalıkları, iç hastalıkları, göğüs hastalıkları, genel cerrahi hekimlerinden en az üçünün onayının bulunduğu, en az iki organ yetmezliği gelişmiş ağır sepsis hastalarının tedavisinde, ilk 48 saat içerisinde, hastalığın teşhisi, günlük kullanım dozu ve süresini belirten onaylı epikriz raporuna dayanılarak reçete edilmesi halinde bedeli ödenir. (24 µg/kg/saat IV x 96 saat). Yeniden kullanım gerektiğinde yukarıda belirtilen hekimlerden en az üçü tarafından sağlık kurulu raporu düzenlenecektir. Bu raporda, günlük kullanım dozu ve süresi ile epikriz raporuna dayanılarak verilen ilacın kullanıldığının belirtilmesi gereklidir.

6.2.23. (Değişik: 06/8/2010-27664/10 md. Yürürlük:09/08/2010) Amfoterisin-B, Kaspofungin, Vorikonazol, Itrakonazol (İnfüzyon Ve Solüsyon) Kullanım İlkeleri

(1) Hastanın böbrek ve karaciğer fonksiyonları normal ise ilk tercih klasik amfoterisin-B veya fluekonazol'dür.

(2) Klasik amfoterisin-B'ye alerjik reaksiyon gösterdiğinin uzman hekim raporu ile belgelenmesi yada hastanın karaciğer veya böbrek fonksiyon testlerinin laboratuvar verileri ile bozuk olduğunun belgelenmesi halinde raporda belirtilen lipozomal veya lipid kompleks veya kolloidal dispersiyon amfoterisin-B veya kaspofungin veya vorikanazol veya Itrakonazol (infüzyon) kullanılabilir.

(3) Kaspofungin, vorikanazol, lipozomal amfoterisin-B ve lipid kompleks veya kolloidal dispersiyon amfoterisin-B'nin parenteral formları veya Itrakonazol (infüzyon yukarıdaki şartları sağlayan uzman hekim raporu ve Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanı onayı ile mutlak surette yatarak tedavide kullanılabilir. Bu ilaçların oral formları ise yine Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanı onayı ile ayaktan tedavide de kullanılabilir.

(4) Itrakonazol Solüsyon;

a) HIV pozitif veya bağışıklığı bozulan hastalardaki flukonazole dirençli özofajiyal kandidozun tedavisinde kullanılır.

b) Hematolojik malignitesi olan veya Allojenik Kemik İliği Transplantasyonu yapılan ve nötropeni gelişmiş (<500 hücre/ml) hastalardaki derin fungal (mantar) enfeksiyonların profilaksisinde (nötrofil sayısının 500 ün üzerine çıkması durumunda tedavi süresi en fazla 7 gün olacaktır) kullanılır.

c) Hematoloji, onkoloji, enfeksiyon hastalıkları uzmanlarıca reçete edilmek kaydı ile kullanılabilir.

ç) Itrakonazol'un oral formları (Solüsyon formları hariç), Ek 2/A Listesinin 10.5 inci maddesinde belirtildiği şekilde reçetelenebilir.

6.2.23. Amfoterisin-B, Kaspofungin, Anidilofungin, Vorikonazol, Posakonazol, Itrakonazol (İnfüzyon ve Solüsyon) Kullanım İlkeleri

(1) Hastanın böbrek ve karaciğer fonksiyonları normal ise ilk tercih klasik amfoterisin-B veya fluconazol'dür.

(2) Klasik amfoterisin-B'ye alerjik reaksiyon gösterdiğinin uzman hekim raporu ile belgelenmesi ya da hastanın karaciğer veya böbrek fonksiyon testlerinin laboratuvar verileri ile bozuk olduğunun belgelenmesi halinde lipozomal veya lipid kompleks veya koloidal dispersiyon amfoterisin-B veya kaspofungin veya anidilofungin veya posakonazol veya vorikanazol veya itrakonazol (infüzyon) kullanılabilir.

(3) Itrakonazol Solüsyon;

a) HIV pozitif veya bağışıklığı bozulan hastalardaki flukonazole dirençli özofajiyal kandidozun tedavisinde kullanılır.

~~b) (Değişik: 05/11/2011-28106/21 md. Yürürlük:17/11/2011) Hematolojik malignitesi olan veya allojenik kemik iliği transplantasyonu yapılan ve nötropeni gelişmiş (<500 hücre/ml) hastalardaki derin fungal (mantar) enfeksiyonların profilaksisinde (nötrofil sayısının 500 ün üzerine çıkması durumunda tedavi süresi en fazla 7 gün olacaktır) kullanılır.~~ b) Hematolojik malignitesi olan veya kemik iliği transplantasyonu yapılan ve nötropeni geliştirmesi beklenen (<500 hücre/ml) hastalardaki derin fungal (mantar) enfeksiyonlarının profilaksisinde kullanılır.

c) Itrakonazol'un oral formları (Solüsyon formları hariç), Ek-2/A Listesinin 10.5 inci maddesinde belirtildiği şekilde reçetelenebilecektir.

(4) Posakonazol;

1- Aşağıda tanımlanan hastalardaki invazif mantar enfeksiyonlarının profilaksisinde kullanılır. (Yukarıda yer alan (1) ve (2) numaralı fıkra hükümleri aranmaz.)

-İnvazif mantar enfeksiyonu gelişme riski yüksek olan ve uzun süreli nötropeni oluşabileceği düşünülen Akut Miyeloid Lösemi (AML) veya Miyelodisplastik Sendrom (MDS) nedeniyle remisyon-indüksiyon kemoterapisi alan hastalarda.

-İnvazif mantar enfeksiyonu gelişme riski yüksek olan ve Graft versus host hastalığına yönelik olarak yüksek doz immünsupresif tedavi alan allojenik hematopoetik kök hücre transplantı (HSCT) alıcısı olan hastalarda.

2- Tedavi amaçlı olarak aşağıda tanımlanan durumlarda kullanılır.

-İmmün yetmezliği olan Flukonazole dirençli orofarengeal kandidiyazis tedavisinde.

-Amfoterisin B, lipozomal amfoterisin B veya vorikonazol tedavilerine refrakter invazif aspergillozis tedavisinde.

-Amfoterisin B ile tedaviye refrakter ya da amfoterisin B'yi tolere edemeyen fusariozis hastalığı olan hastalarda.

-Itrakonazol ile tedaviye refrakter ya da itrakonazol'u tolere edemeyen kromoblastomikoz ve micetoma hastalığı olan hastalarda.

-Amfoterisin B ya da itrakonazol veya flukonazol ile tedaviye refrakter ya da bu tıbbi ürünleri tolere edemeyen koksidiomikoz hastalığı olan hastalarda.

~~(5) Anidulofungin, nötropenik olmayan (mutlak nötrofil sayısı $\geq 500/mm^3$ olacak ve laboratuvar sonucu aranacaktır.) erişkin hastalarda, dökümante (kültür pozitifliği) invazif kandidiyazis vakalarında reçetelendirilebilir.~~

(Değişik: 01/03/2011-27861/14 md. Yürürlük :11/03/2011)

(5) Anidulofungin, nötropenik olmayan (mutlak nötrofil sayısı $\geq 500/mm^3$ olacak ve laboratuvar sonucu aranacaktır.) erişkin hastalarda, invazif kandidiyazis vakalarında reçetelendirilebilir.

(6) Lipozomal amfoterisin-B, lipid kompleks veya koloidal dispersiyon amfoterisin-B'nin parenteral formları, kaspofungin, anidilofungin, vorikanazol, posakonazol veya Itrakonazol (infüzyon) yukarıdaki şartları sağlayan uzman hekim raporu ve Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanı onayı ile yatarak tedavide kullanılır. Bu ilaçların oral formları ise yine uzman hekim raporu ve Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanı onayı ile ayaktan tedavide de kullanılabilir.

6.2.24. Solunum Sistemi Hastalıkları İlaçları Kullanım İlkeleri

(1) Bu grup ilaçların ayaktan tedavide kullanımı aşağıdaki ilkelere göre yapılacaktır.

6.2.24.A- Astım tedavisinde

(1) Formeterol, salmeterol ve kombinasyonları, göğüs hastalıkları, göğüs cerrahisi, alerji, iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimleri tarafından reçete edilir. Bu uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporu mevcut ise tedavinin devamı için diğer hekimlerce de reçete edilebilir.

(2) Montelukast, zafirlukast, iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları, göğüs hastalıkları ve alerji uzman hekimleri tarafından veya bu uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimlerce de reçete edilebilir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/15 md. Yürürlük :11/03/2011)

6.2.24.B- Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOA) tedavisinde

(1) Formeterol, salmeterol ve tiotropium, göğüs hastalıkları, göğüs cerrahisi, iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları veya kardiyoloji uzman hekimleri tarafından veya bu uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimlerce de reçete edilebilir.

(2) Formeterol ve salmeterol'ün inhaler kortikosteroidlerle kombinasyonları, iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları, göğüs hastalıkları ve göğüs cerrahisi uzman hekimleri tarafından veya bu uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimlerce de reçete edilebilir.

6.2.24.B- Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOA) tedavisinde

(1) KOAH tanısı konulabilmesi için; SFT (Solunum Fonksiyon Testi) sonucuna göre FEV1 değeri %80 ve altında olması durumu aranır. Bu değer, hasta adına düzenlenmiş raporda ve her rapor yenilenmesinde güncel olarak belirtilir.

(2) Formeterol, salmeterol ve tiotropium, göğüs hastalıkları, göğüs cerrahisi, iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları veya kardiyoloji uzman hekimleri tarafından veya bu uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimlerce de reçete edilebilir.

(3) Formeterol ve salmeterol'ün inhaler kortikosteroidlerle kombinasyonları, iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları, göğüs hastalıkları ve göğüs cerrahisi uzman hekimleri tarafından veya bu uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimlerce de reçete edilebilir.

(Değişik: 28/07/2012-28367/ 13 md. Yürürlük:02/03/2012)

6.2.24.B- Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOA) tedavisinde

(1) Formeterol, salmeterol ve tiotropium, göğüs hastalıkları, göğüs cerrahisi, iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları veya kardiyoloji uzman hekimleri tarafından veya bu uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimlerce de reçete edilebilir.

(2) Formeterol ve salmeterolün inhaler kortikosteroidlerle kombinasyonları, iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları, göğüs hastalıkları ve göğüs cerrahisi uzman hekimleri tarafından veya bu uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimlerce de reçete edilebilir.

(Değişik: 05/11/2011-28106/22 md. Yürürlük:17/11/2011)

6.2.24.C- Mevsimsel alerjik rinit tedavisinde

6.2.24.C- Alerjik rinit (mevsimsel, yıl boyu devam eden (pereniyal), birlikte seyreden astım dahil) tedavisinde;

(1) **(Değişik: 05/11/2011-28106/22 md. Yürürlük:17/11/2011)** Montelukast kulak burun boğaz uzman hekimleri, iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları, göğüs hastalıkları, alerji uzman hekimlerince veya bu uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimlerce de reçete edilebilir. (1) Montelukast ve antihistaminik kombinasyonları, kulak burun boğaz uzman hekimleri, iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları, göğüs hastalıkları, alerji uzman hekimlerince veya bu uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimlerce de reçete edilebilir.

6.2.24.Ç- Mevsimsel veya yıl boyu devam eden alerjik rinit tedavisinde

(1) Nasal kortikosteroid preparatları; 2-5 yaş grubu hastalarda (2 ve 5 yaş grubu dahil), yalnızca Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Alerji, Klinik İmmünoloji veya KBB Hastalıkları Uzmanları tarafından reçete edilir.

(Mülga: 05/11/2011-28106/22 md. Yürürlük:17/11/2011)

6.2.24.D- Alerjik rinit ile birlikte seyreden astım tedavisinde (Ek: 25/11/2010-27766 /3 md. Yürürlük:03/12/2010)

(1) Montelukast ve antihistaminik kombinasyonları, kulak burun boğaz uzman hekimleri, iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları, göğüs hastalıkları, alerji uzman hekimlerince veya bu uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimlerce de reçete edilebilir.

6.2.25. Antiepileptik İlaçların Kullanım İlkeleri

(1) Yeni nesil antiepileptikler (Lamotrigin, topiramet, vigabatrin, levatirasetam gabapentin, gibi) nöroloji, beyin cerrahisi, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, çocuk sağlığı ve hastalıkları, psikiyatri

uzman hekimleri tarafından veya bu uzman hekimler tarafından düzenlenen ilaç kullanım dozu ve süresini belirten uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimler tarafından da reçete edilebilir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/16 md. Yürürlük :11/03/2011) (2) Pregabalin ve zonisamit, nöroloji uzmanı tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.

~~(2) Pregabalin ve zonisamit, nöroloji uzmanı tarafından veya bu uzman hekimlerce düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.~~

~~(3) Pregabalin, yaygın anksiyete bozukluğu endikasyonunda ödenmez~~

(Değişik: 28/07/2012-28367/ 14 md. Yürürlük:06/08/2012)

(2) Pregabalin (kombinasyonları dahil) ve zonisamit, nöroloji uzmanı tarafından veya bu uzman hekimlerce düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.

(3) Pregabalin (kombinasyonları dahil) yaygın anksiyete bozukluğu endikasyonunda ödenmez.

6.2.26. Levosimendan kullanım ilkeleri

(1) İnvaziv hemodinamik monitizasyon yapılabildiği yoğun bakım ünitelerinde yatan hastalar için veya akut kalp yetmezliği, dekompanse kalp yetmezliğinin akut dönemindeki yatan hastalar için; kardiyoloji, kalp damar cerrahisi, anestezi ve reanimasyon, iç hastalıkları ile acil uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen ve bu durumlarını belirtir uzman hekim raporuna dayanılarak bu hekimlerce tabela/ reçeteye yazılabilir.

6.2.27. Faktör ve Diğer Kan Ürünlerinin Reçete Edilme İlkeleri

6.2.27.A- Faktörler

(1) Hastanın tanısı, faktör düzeyi, varsa inhibitör düzeyini belirten hematoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak, hematoloji uzman hekiminin olmadığı hastanelerde ise üç iç hastalıkları ya da üç çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimi tarafından düzenlenecek sağlık kurulu raporuna dayanılarak, hematoloji veya iç hastalıkları veya çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimi tarafından;

(Değişik: 28/07/2012-28367/ 15 md. Yürürlük:06/08/2012)

a) Akut kanaması olduğu durumlarda ya da cerrahi girişimler öncesi,

a) Akut kanaması olduğu durumlarda ya da cerrahi girişimler öncesi rapor süresi 3 gün olmak üzere,

b) Faktör düzeyi % I' in altında ve/veya ayda üçten fazla kanaması olan hastalarda profilaksi endikasyonu konulduktan sonra haftalık faktör kullanım miktarı 4500 üniteyi geçmediği takdirde, Sağlık Bakanlığı tarafından verilen hastaya özel Hemofili Takip Karnesine yazılarak verilecektir.

(2) Haftalık faktör kullanımının 4500 üniteyi geçmesi gerektiği durumlarda ayrıca bu durumu belirten yeni bir sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.

(3) Acil müracaatlarda; hastanın tam teşekküllü sağlık kurumlarına başvurması halinde Hemofili Takip Karnesinin mevcut olmaması veya bu belge mevcut, ancak ilaçta doz arttırılmasını gerektirecek yeni bir endikasyonun gelişmesi halinde ilk mesai gününde raporun çıkarılması, reçete veya tabela üzerinde bu durumun hekimin el yazısı ile belirtilmesi koşuluyla hastanın tedavisi sağlanacaktır. Acil durumlarda hastaya en fazla bir günlük dozda ilaç yazılarak hematoloji uzman hekiminin bulunduğu hastaneye sevk edilecektir.

(Değişik: 28/07/2012-28367/ 15 md. Yürürlük:06/08/2012)

(4) FaktörVIIa, hastanın tanısını, faktör düzeyini (glanzmann trombastenisi hariç), inhibitör düzeyini belirten hematoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak; klinik şartlarda prospektüs onaylı endikasyonlarında hafif orta şiddetteki kanamalarda 3 doza kadar, merkezi sinir sistemi kanamalarında veya hayatı tehdit eden (hemodinamiği bozan) şiddetli kanamalarda veya cerrahi operasyonlarda 12 doza kadar uzman hekim tarafından reçete edilebilir.

~~(5) (Ek: 06/8/2010-27664/11 md. Yürürlük:09/08/2010) Kombine koagülasyon faktörü/Protrombin kompleksi konsantreleri; kazanılmış koagülasyon bozuklukları ve kazanılmış hemofili hastalarında; hafif orta şiddetteki kanamalarda, merkezi sinir sistemi kanamalarında, hayatı tehdit eden (hemodinamiği bozan) şiddetli kanamalarda veya cerrahi operasyonlarda, klinik şartlarda, bu durumun ve hastanın tanısı ile faktör düzeyini de (glanzmann trombastenisi ve inhibitör gelişmiş hastalar hariç) belirten hematoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak tüm uzman hekimler tarafından bir dozda reçete edilebilir.~~

(4) FaktörVIIa, hastanın tanısını, faktör düzeyini (glanzmann trombastenisi hariç), inhibitör düzeyini belirten hematoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak; klinik şartlarda prospektüs onaylı endikasyonlarında hafif-orta şiddetteki kanamalarda 3 doza kadar, merkezi

sinir sistemi kanamalarında veya hayatı tehdit eden (hemodinamiği bozan) şiddetli kanamalarda veya cerrahi operasyonlarda 12 doza kadar uzman hekim tarafından reçete edilebilir. Reçete edilen ünitenin kaç dozluk olduğu hekim tarafından reçete üzerinde belirtilir.

(5) Kombine koagülasyon faktörü/Protrombin kompleksi konsantreleri; kazanılmış koagülasyon bozuklukları ve kazanılmış hemofili hastalarında; hafif-orta şiddetteki kanamalarda, merkezi sinir sistemi kanamalarında, hayatı tehdit eden (hemodinamiği bozan) şiddetli kanamalarda veya cerrahi operasyonlarda, klinik şartlarda, bu durumun ve hastanın tanısı ile faktör düzeyini de (glanzmann trombastenisi ve inhibitör gelişmiş hastalar hariç) belirten hematoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak tüm uzman hekimler tarafından bir dozda reçete edilebilir. Reçete edilen ünitenin kaç dozluk olduğu hekim tarafından reçete üzerinde belirtilir.

(6) (Ek: 01/03/2011-27861/17 md. Yürürlük :11/03/2011) Kombine koagülasyon faktörü/Protrombin kompleksi konsantreleri acil durumlarda;

a) Kumarin türevlerinin uygulanmasından kaynaklanan, aktif kanaması olan hastalarda INR ve PT değerleri aranmaksızın kanama yeri belirtilmek koşulu ile uzman hekimlerce bir günlük dozda reçete edilebilir. İdame tedavi, prospektüsünde belirtilen doz şemasına uygun olarak yalnızca hematoloji uzman hekimlerince yapılabilir.

b) Kumarin türevlerinin uygulanması sırasında aktif kanaması olmayan ancak kanama riski yüksek olan hastalarda ise INR değerine bakılır. INR değeri ≥ 5 olan hastalarda hematoloji uzman hekimlerince, hematoloji uzman hekiminin bulunmadığı illerde ise diğer uzman hekimlerce en fazla bir günlük dozda reçete edilebilir.

6.2.27.B- Anti Rh kullanım ilkeleri

(1) Doğum sonu, düşük veya küretaj sonrası ve antenatal kullanımda; anne ve babanın kan gruplarının hasta dosyasında yer alması gerekmektedir.

(2) Düşük doz anti Rh (600IU) preparatları; yalnızca düşük, küretaj ve gebeliğin 28. haftasında kullanılabilir.

(3) İdiyopatik (İmmün) trombositopenide (ITP); İntravenöz formu Rh pozitif ve splenektomisiz hastalarda hematoloji uzman hekimince düzenlenen doz ve kullanım süresi belirtilen uzman hekim raporuna dayanılarak bu hekimlerce reçete edilebilir.

6.2.27.C- Antitrombin III kullanım ilkeleri

(1) İlacın günlük kullanım dozu ve süresini belirten hematoloji uzman hekimince düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak en fazla 3 günlük dozda reçete edilebilir.

(2) Yeniden kullanımı gerektiğinde bir önce verilen ilacın kullanıldığının yeni düzenlenecek raporda belirtilmesi ve bu raporda günlük kullanım dozu ve süresinin kayıtlı olması gereklidir.

6.2.27.Ç- Human albumin kullanım ilkeleri

(Değişik: 15/10/2010-27730/13 md. Yürürlük:15/10/2010) (1) Human albümin preparatları, yalnızca yatarak tedavi gören hastalara, albümin düzeyi 2.5g/dl ve altında ise uzman hekimlerce yazılabilir. Laboratuvar sonuçları ve kullanılan miktar **epikrizde hizmet detay belgesinde yer alan epikriz notunda** belirtilir.

(2) Yatarak tedavilerde Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumunca temin edilememesi durumunda, günlük doz ve tedavi protokolünü ve kan albümin düzeyinin 2.5g/dl ve altında olduğunu gösterir uzman hekim raporuna dayanılarak en fazla 3 (üç) günlük dozda "ECZANEMİZDE YOKTUR, YATAN HASTA" kaşesi basılıp başhekimlik onayı ile reçete düzenlenmesi kaydıyla karşılır ve ödenen tutar ilgili sağlık kurumunun alacağından mahsup edilir. Mahsup edilen ilacın/ilaçların sağlık kurumunca ihale yöntemi ile temin edilemediğinin başhekimlik onayı ile belgelendirilmesi halinde mahsup edilen tutar sağlık kurumuna iade edilir.

(3) Plazmaferezde ve karaciğer nakli yapılmış hastalarda kan albümin düzeyi şartı aranmaz.

(Ek: 05/11/2011-28106/23 md. Yürürlük:17/11/2011)

6.2.27.D- Eltrombopag Kullanım İlkeleri

(1) Tedaviye başlama kriterleri: Splenektomi kontrendikasyonu olan veya splenektomi sonrası nüks eden olgularda; kortikosteroid ve en az bir immunsupresif tedavi almış olup, yanıtız olan ve trombosit sayısı 30.000 in altında olan kanamalı hastalarda tedaviye başlanır. Hematoloji uzman hekim tarafından düzenlenen 6 ay süreli uzman hekim raporuna dayanılarak bu uzman hekimlerce reçete edilir. Raporda kullanılacak ilaç/ilaçların kullanım dozu, uygulama planı ve süresi yer alır. Yenilenen her raporda hastanın bir önceki raporunda yer alan trombosit değerleri de belirtilir.

(2)Günlük tedavi dozu 50 mg dır. 2 haftalık tedaviye rağmen trombosit sayısının 50.000 in altında olması durumunda doz 75 mg a çıkarılabilir. Trombosit sayısının 200.000 i aşması durumunda günlük tedavi dozu 25 mg a düşürülür. Her doz değişikliğinde trombosit sayısı raporun açıklama bölümünde belirtilir.

(3) Sonlandırma Kriterleri: Trombosit sayısının 400.000 in üzerine çıkması veya günlük 75 mg lik tedavi dozuna rağmen 4 haftalık tedavi sonrası trombosit sayısının 30.000 in altında kalması durumunda; tedavi sonlandırılır.

(4) Tedaviye yeniden başlama kriteri: Trombosit sayısı 400.000 i aştığı için tedavisi kesilen vakalarda trombosit sayısı 150.000 in altına düştüğünde 25 mg lik günlük doz ile tedaviye başlanır. Bu grup hastaların sağlık raporlarında ayrıca tedaviye başlangıç kriterleri ve başlangıç tarihi belirtilir.

(5) Sağlık raporlarında hastanın TÜFAM' a kaydının yapıldığının belirtilmesi gerekmektedir.”

(Değişik: 05/11/2011-28106/23 md. Yürürlük:17/11/2011)

6.2.27.D– Hemofili hastalarının bildirim zorunluluğu

6.2.27.E -Hemofili hastalarının bildirim zorunluluğu

(1) Bu maddede yer alan faktörler ile diğer kan ürünlerinin reçete edilmesinde SUT'un faktör ve diğer kan ürünlerinin reçete edilmesi ve hemofili hastalarının bildirim zorunluluğu maddesinde belirtilen koşullara da uyulacaktır.

(Değişik: 28/07/2012-28367/ 16 md. Yürürlük:06/08/2012)

6.2.28. Lipid Düşürücü İlaçların Kullanım İlkeleri

(1) Aşağıda belirtilen hastalıklardan birini gösteren sağlık raporuna istinaden,

6.2.28.A– Statinler ve statin dışındaki lipid düşürücü ilaçlar

(1) Daha önce ilaç kullanmayan hastalarda;

a) Statinler (antihipertansiflerle kombinasyonları dahil); LDL düzeyinin 160 mg/dl'm (diabetes mellitus, akut koroner sendrom, geçirilmiş Mİ, geçirilmiş inme, koroner arter hastalığı, periferik arter hastalığı, abdominal aort anevrizması veya karotid arter hastalığı olanlarda 100 mg/dl, 65 yaş ve üzerindeki hipertansiyon hastalarında 130 mg/dl) üstünde olduğu durumlarda ve statin dışındaki lipid düşürücü ilaçlar (fenofibrat, gemfibrozil, kolestramin); trigliserit düzeyinin 300 mg/dl'ün (Diabetes mellitus, akut koroner sendrom, geçirilmiş Mİ, geçirilmiş inme, koroner arter hastalığı, periferik arter hastalığı, abdominal aort anevrizması veya karotid arter hastalığı olanlarda 200 mg/dl) üstünde olduğu durumlarda; uzman hekim raporuna dayanılarak kullanılmaya başlanır.

(Değişik: 05/11/2011-28106/24 md. Yürürlük:17/11/2011)

b) Uzman hekim raporu; iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları, kardiyoloji, kalp damar cerrahisi veya nöroloji uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenir ve rapor süresi boyunca tetkik sonuçları değerlendirmeye alınmaz. Tedaviye başlamaya esas olan ilk uzman hekim raporuna bu rapor öncesi son 6 ay içinde yapılmış, kan lipid düzeylerinin yüksek olduğunu gösteren tetkik eklenir.

~~–b) Bu ilaçlar uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlere reçete edilir. Rapor süresi boyunca tetkik sonuçları değerlendirmeye alınmaz. Tedaviye başlamaya esas olan ilk uzman hekim raporunda, bu rapor öncesi son 6 ay içinde yapılmış kan lipid düzeylerinin yüksek olduğunu gösteren tetkik sonuçları belirtilir.~~

(Değişik: 01/03/2011-27861/18 md. Yürürlük :11/03/2011) (2) Bu grup ilaçlar, 1x1 dozda reçete edilebilir.

~~–(2) (Mülga: 04/04/2012-28254/3 md. Yürürlük:02/03/2012) Bu grup ilaçlar, 1x1 dozda reçete edilebilir. Gemfibrozil ile tedavide (trigliserid >1000 mg/dl ise) 2x1 dozda endokrinoloji uzman hekimi raporu ile yine bu uzman hekimlere reçete edilebilir.~~

(Mülga: 01/03/2011-27861/18 md. Yürürlük :11/03/2011) (3) Bu grup ilaçlar, bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen durumlarda, son 6 ayda yapılan tetkik sonucunun, yazılacak her reçeteye eklenmesi kaydı ile tüm hekimler tarafından 1x1 dozda raporsuz olarak reçete edilebilir. Bu hastalarda, LDL düzeyi 100 mg/dl'nin altına veya trigliserid düzeyi 200 mg/dl'nin altına düştükten sonra reçete edildiğinde bedeli ödenmez.

(4) Rosuvastatin etken maddesini 40 mg dozda içeren preparatlar, yalnızca kardiyoloji ve endokrinoloji uzman hekimlerince düzenlenecek uzman hekim raporuna dayanılarak bu hekimlere reçete edilebilir.

6.2.28.B– Ezetimib (statinlerle kombinasyonları dâhil)

(1) En az 3 ay boyunca statinlerle tedavi edilmiş olmasına rağmen LDL düzeyi 100 mg/dl'nin üzerinde kalan hastalarda bu durumun belgelenmesi koşuluyla ve kardiyoloji, iç hastalıkları, nöroloji yada kalp ve damar cerrahisi uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna istinaden tüm hekimlerce reçete edilebilir.

(2) Karaciğer enzimlerinden en az birinin (AST/SGOT yada ALT/SGPT) normal değer aralığının üst sınırının en az 3 kat üstüne çıkması yada Kreatin fosfokinaz düzeylerinin normal aralığının üst katının en az 2 kat üzerine çıkması durumlarında, bu nedenlerden dolayı statin kullanılmadığının belgelenmesi koşuluyla; kardiyoloji, iç hastalıkları, nöroloji yada kalp ve damar cerrahisi uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna istinaden tüm hekimlerce reçete edilebilir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/19 md. Yürürlük :11/03/2011) 6.2.28.C Niasin

(1) En az 3 ay boyunca statinler veya statin dışındaki lipid düşürücü ilaçlardan herhangi birisi ile tedavi edilmiş olmasına rağmen HDL düzeyi 40 mg/dl'nin altında olan 18 yaş üzeri hastalarda bu durumun belgelenmesi koşuluyla endokrinoloji, dahiliye veya kardiyoloji uzman hekimleri tarafından yada bu uzman hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.

6.2.28.C-Niasin

(1) HDL düzeyi 40 mg/dl'nin altında olan 18 yaş üzeri hastalarda bu durumun belgelenmesi koşuluyla endokrinoloji, dahiliye veya kardiyoloji uzman hekimleri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.

6.2.28.Ç-Raporlu hastalarda raporun yenilenmesi

(1) Raporlu hastalarda raporun yenilenmesi durumunda,yapılan tetkik sonucu dikkate alınmadan, daha önce alınmış ilacın teminine esas olan önceki raporun fotokopisinin rapora eklenmesi veya tedaviye başlama tarihi ve başlama değerlerinin raporda belirtilmesi yeterlidir. Aneak yeni yapılan tetkikin sonucu başlama değerlerine uygunsuzsa önceki rapora ait bilgilere gerek olmadan ilgili ilaçların 1X1 dozda reçete edilmesi halinde bedeli ödenir.

6.2.28.D-Tetkik sonuçları

(1) Tetkik sonuçlarının cihaz çıktısı şeklinde olması şart olup, el yazısı ile yazılan sonuçlar dikkate alınmaz.

6.2.28. Lipid düşürücü ilaçların kullanım ilkeleri

6.2.28.A- Statinler

(1) Statinler, daha önce ilaç kullanmayan hastalarda; uzman hekim raporuna dayanılarak kullanılmaya başlanır;

a) LDL düzeyinin 190 mg/dL'nin üstünde olduğu durumlarda,

b) LDL düzeyinin 160 mg/dL'nin üstünde olduğu durumlarda; iki ek risk faktörü varsa,

c) LDL düzeyinin 130 mg/dL'nin üstünde olduğu durumlarda; üç ek risk faktörü varsa,

d) LDL düzeyinin 100 mg/dL'nin üstünde olduğu durumlarda; diabetes mellitus, akut koroner sendrom, geçirilmiş MI, geçirilmiş inme, koroner arter hastalığı, periferik arter hastalığı, abdominal aort anevrizması veya karotid arter hastalığı olanlarda.

(2) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentleri için ek risk faktörleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Hipertansiyon,

b) Ailede erken kardiyovasküler hastalık öyküsü,

c) 65 yaş ve üstü hastalar.

(3) Tedaviye başlamaya esas olan ilk uzman hekim raporunda, bu rapor öncesi son 6 ay içinde, birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentleri için en az bir hafta ara ile iki defa olmak üzere, yapılmış kan lipid düzeylerinin her ikisinde de yüksek olduğunu gösteren tetkik sonuçları belirtilir. Rapor süresi boyunca tetkik sonuçları değerlendirmeye alınmaz. Raporun yenilenmesinde lipid düzeyini gösteren yeni bir tetkik sonucu istenmez. Bu ilaçlar uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilir.

(4) Statinlerin 40 mg ve üzeri etken madde içeren dozları (kombinasyonları dahil) kardiyoloji, kalp ve damar cerrahisi, endokrinoloji uzman hekimlerince düzenlenecek uzman hekim raporuna dayanılarak bu hekimlerce reçete edilir.

6.2.28.B- Statin dışındaki lipid düşürücü ilaçlar (fenofibrat, gemfibrozil, kolestramin)

(1) Trigliserid düzeyinin 500 mg/dL'nin üstünde olduğu durumlarda;

(2) Diabetes mellitus, akut koroner sendrom, geçirilmiş MI, geçirilmiş inme, koroner arter hastalığı, periferik arter hastalığı, abdominal aort anevrizması veya karotid arter hastalığı olanlarda 3 aylık statin tedavisine rağmen trigliserid düzeyinin 200 mg/dL üstünde olduğu durumlarda;

(3) Kardiyoloji, kalp ve damar cerrahisi, endokrinoloji, iç hastalıkları uzman hekimlerince düzenlenecek uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilir.

6.2.28.C- Ezetimib (statinlerle kombinasyonları dahil)

(1) En az 6 ay boyunca statinlerle tedavi edilmiş olmasına rağmen LDL düzeyi 100 mg/dL'nin üzerinde kalan hastalarda bu durumun belgelenmesi koşuluyla ve kardiyoloji, iç hastalıkları, nöroloji ya da kalp ve damar cerrahisi uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna istinaden tüm hekimlerce reçete edilebilir.

(2) Karaciğer enzimlerinden en az birinin (AST/SGOT yada ALT/SGPT) normal değer aralığının üst sınırının en az 3 kat üstüne çıkması ya da kreatin fosfokinaz düzeylerinin normal aralığının üst katının en az 2 kat üzerine çıkması durumlarında, bu nedenlerden dolayı statin kullanılmadığının belgelenmesi koşuluyla; kardiyoloji, iç hastalıkları, nöroloji ya da kalp ve damar cerrahisi uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna istinaden tüm hekimlerce reçete edilebilir.

6.2.28.Ç- Niasin

(1) En az 6 ay süreyle statin aldığı halde, LDL düzeyinin 100 mg/dL'nin üstünde olduğu; diabetes mellitus, akut koroner sendrom, geçirilmiş MI, geçirilmiş inme, koroner arter hastalığı, periferik arter hastalığı, abdominal aort anevrizması veya karotid arter hastalığı olanlarda veya

(2) Trigliserit düzeyinin 500 mg/dL'nin (diabetes mellitus hastalığında 200 mg/dL) üstünde olduğu durumlarda tek başına veya fibrik asit türevi ile kombine olarak,

(3) İç hastalıkları veya kardiyoloji uzman hekimleri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.

6.2.28.D- Raporlu hastalarda raporun yenilenmesi

(1) Raporlu hastalarda raporun yenilenmesi durumunda, yapılan tetkik sonucu dikkate alınmadan, daha önce alınmış ilacın teminine esas olan bir önceki raporun düzenlenme tarihi veya tedaviye başlama tarihi ve başlama değerlerinin raporda belirtilmesi yeterlidir.

(2) Ancak yeni yapılan tetkikin sonucu başlama değerlerine uygunsuzsa önceki rapora ait bilgilere gerek olmaksızın yeni rapor düzenlenir.

6.2.29. Kadın Cinsiyet Hormonları Kullanım İlkeleri

(1) Bu grup ilaçların bütün formlarından; östrojenler ve hormon replasman tedavisinde kullanılanlar (östradiol yada konjüge östrojen ve progestojen kombinasyonları, yalnız östrojen içerenler ve tibolon içerenler) ile progestojenler; endokrinoloji, kadın hastalıkları ve doğum, iç hastalıkları, ortopedi ve travmatoloji, fiziksel tıp ve rehabilitasyon ve aile hekimliği uzman hekimlerince veya bu uzman hekimler tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.

6.2.30. Pulmoner Hipertansiyonda Iloprost Trometamol (İnhaler Formu), Bosentan ve Sildenafil Kullanım İlkeleri

(1) Pulmoner hipertansiyonda hastaların;

a) Fonksiyonel kapasitelerinin NHYA sınıf III veya IV olması,

b) Vazoreaktivite testinin başarısız (etkisiz) olması,

c) Üçüncü aylık tedavi sonrası kontrolünde klinik efor kapasitesi (6 dakika yürüme testi veya treadmill efor testi), hemodinami veya ekokardiyografik verilerinde düzelme olması, gerekmektedir.

(2) Üçüncü ay kontrolünde PAB (Pulmoner arteriyel basınç)'ta azalma olmaması (PAB'ın değişmemesi veya artması) halinde ve yukarıdaki verilerde düzelme olmaması halinde tedavi sonlandırılmalıdır.

(1) (**Değişik: 06/8/2010-27664/12 md. Yürürlük:09/08/2010**) Pulmoner hipertansiyonda hastaların;

a) Fonksiyonel kapasitelerinin NHYA sınıf II, III veya IV olması,

b) Vazoreaktivite testinin başarısız (etkisiz) olması,

c) Üçüncü aylık tedavi sonrası kontrolünde klinik efor kapasitesi (6 dakika yürüme testi veya treadmill efor testi), hemodinami veya ekokardiyografik verilerinde düzelme olması veya stabil kalması,

gerekmektedir.

(2) (**Değişik: 28/07/2012-28367/ 17 md. Yürürlük:06/08/2012**) ~~Üçüncü ay kontrolünde PAB (Pulmoner arteriyel basınç)'ta azalma olmaması (PAB'ın değişmemesi veya artması) halinde ve yukarıdaki verilerde düzelme olmaması halinde kombinasyon tedavilerine geçilebilir.~~

(2) Üçüncü ay kontrolünde PAB (Pulmoner arteriyel basınç)'ta azalma olmaması (PAB'ın değişmemesi veya artması) halinde ve yukarıdaki verilerde düzelme olmaması halinde kombinasyon

tedavilerine geçilebilir. Kombine tedaviye geçildikten sonra başlangıç kriterleri ve PAB da azalma olması şartı aranmaz.

(3) Uygulanacak tedavi 3'er aylık periyotlar halinde yukarıda açıklanan hususlar doğrultusunda sağlık kurulu raporunda belgelenecektir.

(4) İlgili ilaçlar kardiyoloji, kalp damar cerrahisi, göğüs hastalıkları, çocuk kardiyolojisi uzman hekimlerinden birinin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanarak adı geçen hekimlerce reçete edilir.

(5) Bağ dokusu hastalıklarına (Skleroderma gibi) sekonder pulmoner hipertansiyon hastalarında yukarıdaki uzman hekimlerden birinin yer aldığı sağlık kurulu raporuna istinaden bu hekimler veya romatoloji ile klinik immunoloji uzman hekimleri tarafından reçete edilir.

6.2.31. Kırım Kongo Kanamalı Ateşinde Ribavirin Kullanım İlkeleri

(1) Kırım Kongo kanamalı ateşinde ribavirin, enfeksiyon hastalıkları, çocuk sağlığı hastalıkları veya dahiliye uzman hekimince veya bu hekimlerden biri tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak diğer hekimlerce de reçete edilebilir.

6.2.32. Non-İyonik Radyo Opak Maddeler

(1) Ayaktan yapılan intravenöz piyelografi (I.V.P) ve histerosalfigografi (HSG) tetkiklerinde kullanılacak non-iyonik radyo-opak maddelerden 50 ml. lik bir kutu kullanılması halinde yalnızca tetkiki isteyen uzman hekim veya radyoloji uzman hekimi tarafından reçete düzenlenir ve reçeteye radyo-opak madde ve yapılacak tetkikin ne olduğu açıkça yazılır. 50 ml.yi aşan dozda non-iyonik radyo-opak madde kullanılması halinde ise ayrıca kullanılma gerekçesinin reçeteye yazılması gerekir. Söz konusu maddelerin, resmi sağlık kurumlarınca temin edilerek fatura edilmesi halinde reçete aranmaz.

(2) Reçeteye ön tanı ve istenilen tetkik, tetkiki isteyen uzman hekim veya radyoloji uzman hekimi tarafından yazılıp imzalanacaktır.

(3) **(Ek: 06/8/2010-27664/13 md. Yürürlük:09/08/2010)** Gadoksetat; sadece karaciğer ve safra yolları manyetik rezonans kolonjiografi (kontrastlı) incelemelerinde kullanılır.

6.2.33. (Değişik: 06/8/2010-27664/14 md. Yürürlük:09/08/2010) Makula Dejenerasyonunda Kullanılan İlaçların Kullanım İlkeleri

~~(1) Pegaptanib Sodyum, Ranibizumab ve Vertaporfin etken maddelerini içeren ilaçlar; 3. basamak sağlık tesislerinde en az üç göz hastalıkları uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporu ile hasta anamnezi, FFA ve lezyona ait renkli resim rapora eklenerek, göz hastalıkları uzmanlarınca reçetelenerek uygulanır. Ömür boyu; pegaptanib sodyum her bir göz için en fazla 7 enjeksiyon, ranibizumab her bir göz için en fazla 3 enjeksiyon uygulanabilir. (Bu grup ilaçlar ardışık yada kombine olarak kullanılamayacaktır. Bu grup ilaçlar yalnızca ayaktan tedavi kapsamında ödenir.)~~

~~(1) **(Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010)** Pegaptanib Sodyum, Ranibizumab ve Vertaporfin etken maddelerini içeren ilaçlar; 3. basamak sağlık tesislerinde en az üç göz hastalıkları uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporu ile hasta anamnezi, FFA ve lezyona ait renkli resim rapora eklenerek, göz hastalıkları uzmanlarınca reçetelenerek uygulanır. Ömür boyu; pegaptanib sodyum her bir göz için en fazla 7 enjeksiyon, ranibizumab her bir göz için en fazla 3 enjeksiyon uygulanabilir. (Bu grup ilaçlar ardışık yada kombine olarak kullanılamayacaktır. Bu grup ilaçlar 1.1.2011 tarihinden itibaren yalnızca ayaktan tedavi kapsamında ödenecektir.)~~

6.2.33. (Değişik: 05/11/2011-28106/25 md. Yürürlük:17/11/2011) Makula Dejenerasyonunda Kullanılan İlaçların Kullanım İlkeleri

(1) Pegaptanib Sodyum, Ranibizumab ve Vertaporfin etken maddelerini içeren ilaçlar; 3. basamak sağlık tesislerinde en az üç göz hastalıkları uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporu ile hasta anamnezi, FFA ve lezyona ait renkli resim rapora eklenerek, göz hastalıkları uzmanlarınca reçetelenerek uygulanır.

(2) Pegaptanib sodyum ömür boyu; her bir göz için en fazla 7 enjeksiyon uygulanır.

(3) Ranibizumab ömür boyu tek göze maksimum 6 enjeksiyon olmak üzere; hasta anamnezi, FFA ve lezyona ait renkli resim 3 ay süreli sağlık kurulu rapora eklenerek birer ay arayla 3 kez yükleme dozuyla başlanır. Hastalar izlenerek göz dibi bulguları, görme keskinliği ve optik koherens tomografileri değerlendirilir ve tekrar tedavi gerekirse bu bulgular ve tedaviye devam kararı her uygulama için düzenlenecek yeni sağlık kurulu raporunda belirtilir.

(3) **(Değişik: 04/04/2012-28254/4 md. Yürürlük:01/02/2012)** Ranibizumab; hasta anamnezi, FFA ve lezyona ait renkli resim 3 ay süreli sağlık kurulu rapora eklenerek birer ay arayla 3 kez yükleme dozuyla başlanır. Hastalar izlenerek göz dibi bulguları, görme keskinliği ve optik koherens

tomografileri değerlendirilir ve tekrar tedavi gerekirse bu bulgular ve tedaviye devam kararı her uygulama için düzenlenecek yeni sağlık kurulu raporunda belirtilir.

(4) Bu grup ilaçlar ardışık yada kombine olarak kullanılmayacaktır.

(5) Bu grup ilaçlar 1.1.2011 tarihinden itibaren yalnızca ayaktan tedavi kapsamında ödenecektir.

6.2.34.—(Değişik: 28/07/2012-28367/ 18 md. Yürürlük:06/08/2012) Multipl Skleroz Hastalığında Beta İnterferon ve Copolymer-L Kullanım İlkeleri

(1) ~~Multipl skleroz hastalığında beta interferon ve copolymer-L ilaç bedellerinin Kurumca ödenebilmesi için; disabilite skorunun (E.D.S.S.) 0 – 5,5 arasında ve olguların remitting-relapsing türü olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi, bu durumun nöroloji uzman hekimi tarafından düzenlenen uzman hekim raporunda belirtilmesi ve nöroloji uzman hekimleri tarafından reçete edilmesi gerekmektedir.~~

6.2.34. Multipl Skleroz hastalığında Beta İnterferon ve Copolymer-L kullanım ilkeleri

(1) Multipl skleroz hastalığında beta interferon ve copolymer-L ilaç bedellerinin Kurumca ödenebilmesi için; disabilite skorunun (E.D.S.S.) 0 - 5,5 arasında ve olguların remitting-relapsing türü olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi, bu durumun 3. basamak sağlık tesislerinde nöroloji uzman hekimi tarafından düzenlenen uzman hekim raporunda belirtilmesi ve tüm nöroloji uzman hekimleri tarafından reçete edilmesi gerekmektedir.

6.2.35. Nöropatik Ağrı İlaç Kullanım İlkeleri

(Değişik: 05/11/2011-28106/26 md. Yürürlük:17/11/2011)

(1) ~~Gabapentin; nöroloji, beyin cerrahisi, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, anestezi ve reanimasyon, immünoloji, romatoloji veya endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları uzman hekimi tarafından veya bu uzman hekimlerden birinin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.~~

(2) ~~Pregabalin; üçüncü basamak sağlık kurumlarında romatoloji, anestezi ve reanimasyon, immünoloji, endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları, nöroloji, fiziksel tıp ve rehabilitasyon (Mülga: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010) tıbbi ekoloji ve hidroklimatoloji uzman hekimleri tarafından veya bu uzman hekimlerden birinin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.~~

(1) Gabapentin; nöroloji, beyin cerrahisi, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, anestezi ve reanimasyon, immünoloji, cilt hastalıkları, romatoloji veya endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları uzman hekimi tarafından veya bu uzman hekimlerden birinin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.

(2) ~~(Değişik: 21/01/2012-28180/24 md. Yürürlük:28/01/2012) Pregabalin; üçüncü basamak sağlık kurumlarında romatoloji, anestezi ve reanimasyon, immünoloji, cilt hastalıkları, endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları, nöroloji, fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimleri tarafından veya bu uzman hekimlerden birinin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.~~

(2) ~~(Değişik: 28/07/2012-28367/ 19 md. Yürürlük:06/08/2012) Pregabalin; üçüncü basamak sağlık kurumlarında romatoloji, anestezi ve reanimasyon, immünoloji, cilt hastalıkları, endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları, nöroloji, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, nefroloji uzman hekimleri tarafından veya bu uzman hekimlerden birinin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.~~

(2) Pregabalin (kombinasyonları dahil); üçüncü basamak sağlık kurumlarında romatoloji, anestezi ve reanimasyon, immünoloji, cilt hastalıkları, endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları, nöroloji, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, nefroloji uzman hekimleri tarafından veya bu uzman hekimlerden birinin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.

(3) Duloksetin; diyabetik periferik nöropatik ağrı tedavisinde; endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları uzman hekimleri tarafından veya üçüncü basamak sağlık kurumlarında nöroloji uzman hekimleri tarafından reçete edilir. Bu basamaklarda ve bu uzman hekimler tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak da tüm hekimlerce reçete edilebilir.

(4) ~~(Değişik: 28/07/2012-28367/ 19 md. Yürürlük:06/08/2012) Alfa-Lipoik Asit; periferik diyabetik polinöropati semptomlarının tedavisinde; nöroloji, beyin cerrahisi, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, anestezi ve reanimasyon, immünoloji, romatoloji, iç hastalıkları veya endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları uzman hekimi tarafından veya bu uzman hekimlerden birinin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.~~

(4) Alfa Lipoik Asit (kombinasyonları dahil); periferik diabetik polinöropati semptomlarının tedavisinde; nöroloji, beyin cerrahisi, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, anestezi ve reanimasyon, immünoloji, romatoloji, iç hastalıkları veya endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları uzman hekimi tarafından veya bu uzman hekimlerden birinin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.

6.2.36. (Değişik: 01/03/2011-27861/20 md. Yürürlük :11/03/2011) Parkinson İlaçları Kullanım İlkeleri Parkinson Tedavisinde İlaç Kullanım İlkeleri

(1) Apomorfın, kabergolin, entakapon ve kombinasyonları, rasajilin, pergolid mezilat, pramipexol hidroklorür, bornaprin hidroklorür ve ropinirol etken maddelerini içeren ilaçlar; Nöroloji uzmanı tarafından veya bu uzman hekimin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilir.

(2) Tolkapon; entakaponun etkisiz kaldığı veya direnç geliştiği vakalarda; üniversite ve eğitim-araştırma hastanelerinde, bu durumun belirtildiği nöroloji uzman hekimi tarafından düzenlenecek uzman hekim raporuna dayanılarak nöroloji ve iç hastalıkları uzman hekimleri tarafından en fazla 1 aylık ilaç miktarında reçete edilir.

~~(Değişik: 01/03/2011-27861/20 md. Yürürlük :11/03/2011) (3) Amantadin sülfat; parkinson hastalığının tedavisi ile ilaçlara bağlı oluşmuş ekstrapiramidal reaksiyonların tedavisinde (tremor, rijidite, hipo veya akinezi), nöroloji uzman hekimi veya bu uzman hekimin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile tüm hekimlerce reçete edilir.~~

(3) Amantadin sülfat; parkinson hastalığının tedavisi ile ilaçlara bağlı oluşmuş ekstrapiramidal reaksiyonların tedavisinde (tremor, rijidite, hipo veya akinezi), nöroloji uzmanı tarafından veya bu uzman hekimin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilir

(Mülga: 01/03/2011-27861/20 md. Yürürlük :11/03/2011)

~~(4) (Ek: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010) Bu ilaçlar “Huzursuz bacak” sendromunda ödenmez.~~

6.2.37. Akromegalide İlaç Kullanım İlkeleri

6.2.37.A- Pegvisomant:

~~(Değişik: 01/03/2011-27861/21 md. Yürürlük :11/03/2011) (1) Cerrahi ve/veya radyasyon terapisine rağmen veya genel durumu operasyon ve/veya radyasyon terapisine uygun olmayan aktif akromegalisi olan ve en az 6 aylık süre ile ve tam dozda uzun etkili somatostatin analogları ile tedaviye rağmen IGF-1 düzeyleri yaşa göre belirlenen normal değerlerin üstünde kalan hastalarda kullanılabilir. Bu hastalar için eğitim ve araştırma ile üniversite hastanelerinde içinde en az bir endokrinoloji ve metabolizma uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.~~

(1) Cerrahi ve/veya radyasyon terapisine rağmen veya genel durumu operasyon ve/veya radyasyon terapisine uygun olmayan aktif akromegalisi olan ve en az 12 aylık süre ile ve tam dozda uzun etkili somatostatin analogları ile tedaviye rağmen IGF-1 düzeyleri yaşa göre belirlenen normal değerlerin üstünde kalan hastalarda kullanılabilir. Bu hastalar için eğitim ve araştırma ile üniversite hastanelerinde içinde en az bir endokrinoloji ve metabolizma uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.

(2) Tedavinin başlangıcında; IGF-1 kontrolü yapılarak ve en düşük dozdan başlanarak iki ay süre ile geçerli sağlık kurulu raporu düzenlenecek, bu sürenin sonunda yine IGF-1 kontrolü yapılarak iki kez ikişer aylık iki rapor daha düzenlenebilecek ve bu şekilde başlangıç tedavi süresi toplam 6 ayı aşmayacaktır.

(3) Düzenlenen raporlarda; yaşa uygun IGF-1 referans aralığı ve hastanın sonuç değeri, varsa bir önceki raporun tarih-sayısı ile kaçınıcı rapor olduğu belirtilecektir.

(4) İdame tedavisinde yine IGF-1 kontrolü yapılarak yaşa uygun IGF-1 referans aralığı ve hastanın sonuç değerinin belirtildiği en fazla 1 yıl süreli sağlık kurulu raporu düzenlenecektir. Tedavi sırasında IGF-1 ölçümlerine göre dozun azaltılması gerektiğinde yeni bir rapor düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır. İdame tedavisi için düzenlenen raporda; başlangıç tedavisi için düzenlenen raporların tarih ve sayısı da belirtilecektir.

(5) Reçeteler, endokrinoloji ve metabolizma uzmanları tarafından yazılacaktır. İdame tedavisi sırasında en fazla ikişer aylık ilaç ihtiyacına yönelik reçetelenecek ve reçetelere IGF-1 ölçümleri yazılacaktır.

6.2.37.B- Oktreotid ve lanreotid

(1) Akromegali tedavisinde endokrinoloji ve metabolizma uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporuna dayanılarak endokrinoloji ve metabolizma veya nöroşirurji uzman hekimlerince reçete edilir.

6.2.38.-(Değişik: 28/07/2012-28367/ 20 md. Yürürlük:06/08/2012) Diyabet Tedavisinde İlaç Kullanım İlkeleri

(1) Metformin, sulfonilüreler, akarboz ve insan insülinleri tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.

(2) Repaglinid ve Nateglinid; endokrinoloji, iç hastalıkları, kardiyoloji ve aile hekimliği uzman hekimlerince veya bu hekimlerce düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.

~~(3) (Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010) Analog insülinler, Rosiglitazon ve Pioglitazon; endokrinoloji, iç hastalıkları, ve kardiyoloji uzman hekimlerince veya bu hekimlerce düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir. Rosiglitazon ve Pioglitazon insülin ile kombine olarak yalnızca endokrinoloji uzman hekimlerince reçete edilebilir. Analog insülinler, Rosiglitazon ve Pioglitazon ile Rosiglitazon veya Pioglitazonun insülin ile kombine kullanımları endokrinoloji, iç hastalıkları ve kardiyoloji uzman hekimlerince veya bu hekimlerce düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.~~

(4) ~~(Değişik: 03/6/2010-27600/15 md. Yürürlük:09/06/2010) DPP-4 Antagonistleri (Sitagliptin) (Sitagliptin, vildagliptin) ve oral antidiyabetiklerin kombine preparatları; endokrinoloji uzman hekimlerince ya da bu uzman hekim raporu ile tüm hekimlerce; üniversite ve eğitim ve araştırma hastanelerinde ise iç hastalıkları uzman hekimlerince ya da bu uzman hekim raporu ile tüm hekimlerce reçete edilebilir.~~

~~(2) (Değişik: 01/03/2011-27861/22 md. Yürürlük :11/03/2011) Repaglinid, Nateglinid ve diğer oral antidiyabetiklerin kombine preparatları; endokrinoloji, iç hastalıkları, kardiyoloji ve aile hekimliği uzman hekimlerince veya bu hekimlerce düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.~~

~~(3) Analog insülinler, Pioglitazon, Pioglitazonun oral kombinasyonları veya Pioglitazonun insülin ile kombine kullanımları endokrinoloji, iç hastalıkları ve kardiyoloji uzman hekimlerince veya bu hekimlerce düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.~~

~~(4) DPP-4 Antagonistleri (Sitagliptin, vildagliptin) ve DPP-4 Antagonistlerinin diğer oral antidiyabetiklerle kombine preparatları; metformin ve/veya sulfonilürelerin maksimum tolere edilebilir dozlarında yeterli glisemik kontrol sağlanamamış hastalarda; endokrinoloji uzman hekimleri ile üniversite ve eğitim ve araştırma hastanelerinde ise iç hastalıkları uzman hekimlerince veya bu hekimlerce düzenlenen uzman hekim raporu ile tüm hekimlerce reçete edilebilir.~~

~~(5) (Ek: 06/8/2010-27664/15 md. Yürürlük:09/08/2010) Eksenatid; metformin ve/veya sulfonilürelerin maksimum tolere edilebilir dozlarında yeterli glisemik kontrol sağlanamamış ve Vücut Kitle İndeksi tedavi başlangıcında 35 kg/m²'nin üzerinde olan ve tedavi öncesi anamnezde akut pankreatit geçirilme öyküsü bulunmayan tip 2 diyabet hastalarında kullanılabilir. Bu kriterlere uyan hastalara başlangıç dozu rapor şartı aranmaksızın (2x5meg) (1 kutu) olarak endokrinoloji uzman hekimlerince reçete edilir. Başlama kriterleri ilk reçetede belirtilecektir. Tedaviye devam edilecekse; devam kararı, başlama kriterleri ve metformin ve/veya sulfonilüreler için hastaya verilen maksimum dozlar, 6 ay süreli endokrinoloji uzman hekim raporunda belirtilir. Tedaviye devam edilecekse bundan sonraki raporlar 1 yıl süreli düzenlenebilir. Söz konusu raporlara dayanılarak yalnızca endokrinoloji uzmanlarınca reçete edilir. İnsülinlerle birlikte kesinlikle kullanılmaz. Tedavi esnasında akut pankreatit geçirilmesi durumunda ilaç kesilir ve tekrar kullanılmaz.~~

6.2.38. Diyabet tedavisinde ilaç kullanım ilkeleri

(1) Metformin, sulfonilüreler, metformin+sulfonilüre kombinasyonları, akarboz ve insan insülinleri tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.

(2) Repaglinid, Nateglinid ve diğer oral antidiyabetiklerin kombine preparatları; endokrinoloji, iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları, kardiyoloji ve aile hekimliği uzman hekimlerince veya bu hekimlerce düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.

(3) Analog insülinler, Pioglitazon, Pioglitazonun oral kombinasyonları veya Pioglitazonun insülin ile kombine kullanımları endokrinoloji, iç hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları ve kardiyoloji uzman hekimlerince veya bu hekimlerce düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilebilir.

(4) DPP-4 Antagonistleri (Sitagliptin, vildagliptin, saksagliptin) ve DPP-4 Antagonistlerinin diğer oral antidiyabetiklerle kombine preparatları; metformin ve/veya sulfonilürelerin maksimum tolere edilebilir dozlarında yeterli glisemik kontrol sağlanamamış hastalarda; endokrinoloji uzman

hekimleri ile üniversite ve eğitim ve araştırma hastanelerinde ise iç hastalıkları uzman hekimlerince veya bu hekimlerce düzenlenen uzman hekim raporu ile tüm hekimlerce reçete edilebilir.

(5) Eksenatid; metformin ve/veya sülfonilürelerin maksimum tolere edilebilir dozlarında yeterli glisemik kontrol sağlanamamış ve Vücut Kitle İndeksi tedavisi başlangıcında 35 kg/m²'nin üzerinde olan ve tedavi öncesi anamnezde akut pankreatit geçirilme öyküsü bulunmayan tip 2 diyabet hastalarında kullanılabilir. Bu kriterlere uyan hastalara başlangıç dozu rapor şartı aranmaksızın (2x5mcg) (1 kutu) olarak endokrinoloji uzman hekimlerince reçete edilir. Başlama kriterleri ilk reçetede belirtilecektir. Tedaviye devam edilecekse; devam kararı, başlama kriterleri ve metformin ve/veya sülfonilüreler için hastaya verilen maksimum dozlar, 6 ay süreli endokrinoloji uzman hekim raporunda belirtilir. Tedaviye devam edilecekse bundan sonraki raporlar 1 yıl süreli düzenlenebilir. Söz konusu raporlara dayanılarak yalnızca endokrinoloji uzmanlarınca reçete edilir. İnsülinlerle birlikte kesinlikle kullanılmaz. Tedavi esnasında akut pankreatit geçirilmesi durumunda ilaç kesilir ve tekrar kullanılmaz.

6.2.39. (Ek: 25/11/2010-27766 /4 md. Yürürlük:19/10/2010) Kseroderma Pigmentosum tedavisinde güneşten koruyucu kremlerin kullanım ilkeleri

(1)Kseroderma Pigmentosum tedavisinde kullanılan güneşten koruyucu kremlerin bedelleri aylık 162 Türk Lirasını geçmemek kaydıyla sağlık kurulu raporu, reçete ve faturaya dayanılarak Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezleri tarafından şahıs bazında ödenir.

(2)Bu kremler, 3. basamak sağlık tesislerinde düzenlenen en az bir cilt hastalıkları uzman hekiminin bulunduğu sağlık kurulu raporuna dayanılarak, tüm sağlık tesislerinde cilt hastalıkları uzman hekimlerince en fazla üç aylık dozda reçete edilebilir.

(3)Bu kremler, UVA ve UVB ışınlarının her ikisini de etkin şekilde bloke eden, SPF en az 30 olan, fiziksel (çinko oksit veya titanyum dioksit içeren) ve/veya kombine filtre içeren özelliklerde olmalıdır.

6.2.40. (Ek: 01/03/2011-27861/22 md. Yürürlük :11/03/2011) Huzursuz Bacak Sendromunda İlaç Kullanım İlkeleri

(1) Pramipeksol hidroklorür ve ropinirol etken maddelerini içeren ilaçlar; nöroloji veya psikiyatri uzman hekim tarafından veya bu uzman hekimin düzenlediği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilir.

6.2.41. (Ek: 05/11/2011-28106/27 md. Yürürlük:17/11/2011) Parenteral Demir Preparatları Kullanım İlkeleri:

(1) Parenteral demir preparatları aşağıda yer alan durumlarda bu durumların belirtildiği uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilir.

- 1- İntestinal malabsorbsiyon sendromları
- 2- Kronik inflamatuvar bağırsak hastalıkları
- 3- Aktif GIS kanaması olan hastalar
- 4- Hemodiyaliz hastaları
- 5- Total ve subtotal gastrektomili hastalar
- 6- Atrofik gastritli hastalar
- 7- Oral demir alımını tolere edemeyen hamileler

6.2.42. (Ek: 05/11/2011-28106/27 md. Yürürlük:17/11/2011) İnvitro Fertilizasyon (IVF), Ovulasyon İndüksiyonu (OI) ve İntrauterin İnseminasyonu (IUI) İşlemlerinde İlaç Kullanım İlkeleri:

6.2.42.A.OI ve/veya IUI işlemi

(1)Evli olmakla birlikte eşlerden herhangi birinin evlat edinilmiş çocukları hariç soybağı kurulmuş sağ çocuğunun olmaması koşuluyla; genel sağlık sigortalısı kadın ise kendisine, erkek ise bakmakla yükümlü olduğu karısına uygulanan "OI ve/veya IUI" tedavilerine ilişkin giderlerin Kurumca ödenebilmesi için;

a) Kadın hastalıkları ve doğum uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenmiş olması,

b) Uygulamanın yapıldığı merkezin Kurum ile sözleşmeli olması, şartlarının birlikte sağlanmış olması gerekmektedir.

(2) Sağlık kurulu raporlarında, hasta yaşı, kimlik bilgileri, tanı, endikasyon, uygulanacak tedavi, kaçınıcı deneme olduğu, kullanılacak ilaçların günlük ve maksimum dozları da belirtilecektir.

(3) Sağlık kurulu raporunun düzenlendiği tarihten itibaren 6 (altı) ay içinde tedaviye başlanmaması halinde yeniden sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gereklidir.

(4) Birinci uygulamadan sonraki “OI ve/veya IUI” tedavisi için de yeniden sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gereklidir.

(5) İlaçlar, düzenlenen rapora istinaden tedavinin yapıldığı sağlık hizmeti sunucusu kadın hastalıkları uzman hekimlerince reçete edilecektir.

(6) İlaçların kullanım dozları aşağıda belirtilmiştir.

a) Standart hasta grubunda (Açıklanamayan infertilite veya erkek infertilitesi veya endometriyozis olgularında) uygulama (siklus) başına toplam 1000 IU, toplam 3 siklus (3000 IU) gonadotropin ödenir.

b) Kadın infertilitesinde anovulasyonla birlikte seyreden aşağıdaki durumlar, OI ve/veya IUI işleminde istisnai haller olarak kabul edilir.

1) Polikistik Over Sendromu (PCOS): En az 3, en fazla 6 siklus klomifen sitrat tedavisine yanıt alınamayan (ovulasyon sağlanamayan veya gebelik elde edilemeyen) hastalarda toplam 6 uygulama, toplam 10000 IU gonadotropin ödenir.

2) Hipogonadotropik hipogonadizm : Hastalarda toplam 6 uygulama, toplam 10000 IU gonadotropin ödenir.

6.2.42.B. IVF işlemi

(1) IVF işleminde; SUT’un 4.5.4.K.1 maddesine uygun olan hastalarda ilaç kullanım esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) SUT’un 4.5.4.K.1.2 maddesinde belirtilen IVF tedavisi kurallarına göre düzenlenmiş raporlarda ayrıca hastanın kullanacağı ilaç ile ilgili aşağıda belirtilen durumlar hakkındaki bilgiler de yer alacaktır.

1) Normal ovaryan yanıtı hasta grubunda en fazla 2 uygulama, toplam 6000 IU gonadotropin ödenir. Bu grup hastalarda; IVF tedavisi öncesi IUI işlemi yapılmış olması şartı aranır.

2) Kötü ovaryan yanıtı veya düşük ovaryan rezervli hasta grubunda; en fazla 2 uygulama, siklus başı 4500 IU ye kadar toplam 9000 IU gonadotropin ödenir. Ayrıca bu grup hastalarda; IVF tedavisi öncesi IUI işlemi yapılmış olması şartı aranmaz.

b) SUT eki ilaç listelerinde yer almak kaydıyla IVF tedavisi için düzenlenen sağlık kurulu raporunda belirtilen ilaçlar, tedavinin yapıldığı üremeye yardımcı tedavi merkezi kadın hastalıkları ve doğum uzman hekimlerince reçete edilecektir.

6.2.42.C.Kök hücre vericisi kardeş doğmasına yönelik IVF tedavisinde kullanılacak ilaçlar

(1)Kök hücre vericisi kardeş doğmasına yönelik IVF tedavisinde kullanılacak ilaçlar; SUT’un 4.5.4.K.2 maddesi koşullarına uyan ve söz konusu maddede belirtilen sağlık kurulu raporuna istinaden IVF tedavisinin yapıldığı üremeye yardımcı tedavi merkezinde kadın hastalıkları ve doğum uzman hekimlerince reçeteye yazılabilecektir. Her bir IVF denemesine ilişkin olarak kullanılacak gonadotropin dozu en fazla 3000 IU olacak ve raporda belirtilecektir.

6.2.42.D. IVF, OI ve IUI işlemleri

(1) IVF, OI ve IUI işlemlerinde; Ovülasyon tetikleme için kullanılan hCG (human korionik gonadotropin) maksimum dozun dışında olup 10000 üniteyi geçemez. IVF, OI ve IUI işlemlerinde kullanılan ilaçlar katılım payından muaf değildir.

(Ek: 28/07/2012-28367/ 21 md. Yürürlük:06/08/2012)

6.2.43.Dijital ülseri olan sistemik skleroz hastalarında ilaç kullanım ilkeleri

(1) İloprost (intravenöz formları), sistemik skleroz (dijital ülser dahil) endikasyonunda, romatoloji veya klinik immünoloji uzman hekimlerince düzenlenen uzman hekim raporuna istinaden bu uzman hekimlerce reçetelenir.

(2) Bosentan, sistemik skleroza bağlı dijital ülserli hastalarda;

a) Kalsiyum kanal blokerleri ve intravenöz iloprost ile en az 3 ay süreyle tedavi görmüş ve yanıt alınmamış ve en az biri 2 mm den fazla çapı ve görünebilir derinliği olan ağrılı kardinal ülser olmak üzere multiple (≥4 adet) dijital ülseri olan hastalarda tedaviye başlanır.

b) Bu hususların belirtildiği, 3. basamak sağlık tesislerinde en az bir romatoloji uzman hekiminin bulunduğu 6 ay süreli sağlık kurulu raporuna dayanılarak yine bu sağlık tesislerinde romatoloji uzman hekimlerince reçetelenir.

c) Bosentan kullanılacak hastalarda, her reçete ile birlikte reçeteyi düzenleyecek hekim tarafından Kurumca yayınlanan “Hasta Kayıt Formu-1” doldurularak Kuruma gönderilmesi gerekmektedir. Düzenlenen reçetelerde hasta kayıt formunun tarihinin belirtilmesi gerekmektedir.

6.3. Yurtdışından İlaç Getirilmesi

(1) Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişiler için gerekli görülen ve yurt içinden sağlanması mümkün olmayan ilaçların (yurt içinde bulunmadığı ve kullanılmasının zorunlu olduğu Sağlık Bakanlığı tarafınca onaylanarak ilaç teminine izin verildiğı takdirde) yurt dışından temini mümkündür.

(2) Sağlık Bakanlığınca, yurtdışından getirilebilecek ilaç listesi yayımlanması halinde listede yer alacak ilaçlar için ayrıca onay aranmayacaktır.

(Değişik: 01/03/2011-27861/24 md. Yürürlük :01/03/2011) (3) Yurt dışından ilaç getirilmesi için, Türk Eczacıları Birliği (TEB) ile Kurum arasında protokol yapılabilir. Bu protokol haricinde, Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin kendi imkânları ile Sağlık Bakanlığının ilaç temin iznine dayanarak yurt dışından temin ettikleri ilaçların bedelleri Kurumca belirlenen mevzuat kapsamında kendilerine ödenir. Bu şekilde ödemesi yapılacak ilacın bedeli, aynı ilacın Kuruma mal oluş bedelinden fazla olamaz.

(3) Yurt dışından ilaç getirilmesi için, Türk Eczacıları Birliği (TEB) ile Kurum arasında protokol yapılabilir. Bu protokol haricinde, Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin kendi imkânları ile Sağlık Bakanlığının ilaç temin iznine dayanarak yurt dışından veya Sağlık Bakanlığının ilaç temin izni ile ilacın kullanım gerekliliğini belirten yazısına dayanarak yurt içinden temin ettikleri ilaçların bedelleri Kurumca belirlenen mevzuat kapsamında kendilerine ödenir. Bu şekilde ödemesi yapılacak ilacın bedeli, aynı ilacın Kuruma mal oluş bedelinden fazla olamaz.

(4) Bu ilaçlardan SUT eki EK-2 Listesi kapsamında olanlardan hasta katılım payı alınmaz.

(5) Tedavi için yurtdışından getirilecek ilaçların, SUT ve eki listelerde yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, uzman hekim tarafından düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak uzman hekimler tarafından reçeteye en fazla 90 günlük doza kadar yazılması halinde bedelleri ödenir. Bu raporlarda ilacın etken maddesi, günlük kullanım dozu, uygulama planı ve süresi de belirtilecektir.

(6) Onkoloji ilaçları en fazla 90 gündeki kür sayısı kadar dozda ve SUT'un 6.2.14 numaralı maddesi doğrultusunda reçetelenir.

(7) Sağlık Bakanlığı izni ile yurt dışından temin edilerek tedavide kullanılan ilacın/ilaçların ülkemizde ruhsat alarak satış izni alması durumunda; "Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi" ne giriş talebinden itibaren, "Ödeme Komisyonunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönerge" gereği talebin sonuçlandırılacağı maksimum süre içerisinde, SUT ve eki listelerde yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, uzman hekim raporuna dayanılarak uzman hekimlerce en fazla birer aylık miktarlarda reçete edilmesi ve bu reçetelerin Sağlık Bakanlığınca onaylanması koşuluyla, Sağlık Bakanlığınca ilaca verilen perakende satış fiyatı üzerinden standart kamu iskontosu oranı uygulandıktan sonra kademeli eczane iskontosu uygulanarak sözleşmeli eczanelerden şahıslara düzenlenecek faturalara dayanılarak ödemesi yapılacaktır. Bu ilaçların temin edilmesinde SUT'un 6.5.2. maddesinin (1) fıkrasında belirtilen dört iş günlük süre aranmaz. Bu ilaçlardan SUT eki EK-2 Listesi kapsamında olanlardan hasta katılım payı alınmaz

(8) Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca, fiyat artışı olması nedeni ile fiyatları güncellenen ve ithal ilaç provizyon sisteminde kaydı bulunmayan ilaçların onaylanan fiyatları "Yurtdışı İlaç Fiyat Listesi" (EK-2/G) Listesinde belirtilmiştir.

6.4. İlaçlarda Uygulanacak İndirim Oranları ve Eşdeğer İlaç Uygulaması

6.4.1. ~~(Değişik: 11/12/2010-27782/1 md. Yürürlük:18/12/2010)~~ Uygulanacak İndirim Oranları

(1) İlaçların kamu kurum iskintoları orijinal ve jenerik ayrımı yapılmaksızın baz iskonto %11 (orijinal ilaçlar için referansa bağlı mahsuplaşmalar saklı kalmak şartıyla) olarak uygulanacaktır.

(2) Aneak, depocuya satış fiyatı 3,56 TL'nin altında olan ilaçlar için perakende satış fiyatı (KDV dâhil) üzerinden % 4 oranında indirim uygulanır, ayrıca indirimli bedel üzerinden eczaet indirimi yapılır.

(3) 20 yıllık olarak belirlenmiş ilaçlardan depocuya satış fiyatı 6,79 TL'nin üzerinde olan ilaçlara referans fiyat alana kadar %23 (baz iskonto %11+%12 birlikte) iskonto uygulanacaktır.

(4) Jeneriği olmayan orijinal ilaçlar için iskonto %23 (baz iskonto %11+%12 birlikte) olarak uygulanacaktır.

(5) Referansın altında fiyat almış jeneriği olmayan orijinal ilaçlar ile orijinali olmayan jenerik ilaçlar için yapılacak mahsuplaşma işleminde ilave %12 iskonto dikkate alınacaktır. Mevcut iskontosu %23'ün üzerinde olan ilaçlar için ilave %12 iskonto uygulanmayacaktır.

(6) 20 yıldan eski ilaç statüsü kazanmış ve depocuya satış fiyatı 6,79 TL'nin altında olan ilaçlar, depocuya satış fiyatı 3,56 TL'nin altında olan bütün ilaçlar, reçetesiz ilaçlar, kan ürünleri, tıbbi mamalar, radyofarmasötik ürünler ve enteral beslenme ürünleri için bu maddenin (3), (4) ve (5) numaralı fıkraları uygulanmaz.

(7) Piyasaya verilecek mevcut "Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi" nde bulunmayan yeni moleküller ile tedaviye yenilik getirecek ürünün "Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi" ne kabulü halinde, giriş iskontosu, 1 yıl süre ile bütçe disiplini açısından uygulanacak orta vadeli mali programın kapsamındaki ilave iskuntolardan muaf tutulur.

(8) Hastaneler, yatarak tedavilerde kullandıkları ve kendi eczanelerinden temin ettikleri ilaçlara da yukarıda belirtilen esaslara göre imalatçı/ithalatçı indirimini ile % 3,5 oranında eczacı indirimini uygulayarak fatura edeceklerdir. Serbest eczane satışı olmayan ve Sağlık Bakanlığı tarafından "depocu fiyatlı ilaçlar" şeklinde tanımlanan ürünlere, depocu satış fiyatı üzerinden "Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi" nde gösterilen imalatçı/ ithalatçı indirimini uygulanır, ayrıca eczacı indirimini uygulanmaz.

6.4.1. (Değişik: 05/11/2011-28106/28 md. Yürürlük:17/11/2011) Uygulanacak İndirim

Oranları

(1) İlaçların kamu kurum iskuntoları orijinal ve jenerik ayrımı yapılmaksızın baz iskonto %11 (orijinal ilaçlar için referansa bağlı mahsuplaşmalar saklı kalmak şartıyla) olarak uygulanacaktır. Aşağıdaki fıkralarda konu edilen ilave iskonto uygulamalarında ilaçların, orijinal, jenerik, yirmi yıllık olarak belirlenmesinde Sağlık Bakanlığı tarafından 3/12/2010 tarihine kadar yapılmış olan düzenlemeler esas alınacaktır. Bu tarihten sonra oluşabilecek grup değişikliklerine ilişkin iskonto uygulamaları Kurum tarafından değerlendirilir.

(2) Ancak, depocuya satış fiyatı 3,56 TL'nin altında olan ilaçlar için perakende satış fiyatı (KDV dâhil) üzerinden % 4 oranında indirim uygulanacaktır.

(3) 20 yıllık olarak belirlenmiş ilaçlardan depocuya satış fiyatı 6,79 TL'nin üzerinde olan ilaçlara, referans fiyatına kadar %32,5 (baz iskonto %11+ %21,5 birlikte) referans fiyatı aldıktan sonra %20,5 (baz iskonto %11+%9,5 birlikte) iskonto uygulanacaktır.

(4) Jeneriği olmayan orijinal ilaçlar için iskonto %32,5 (baz iskonto %11+%21,5 birlikte), jeneriği olan orijinal ilaçlar için iskonto %20,5 (baz iskonto %11+%9,5 birlikte) olarak uygulanacaktır.

(5) Jenerik ilaçlar için %20,5 (baz iskonto %11+%9,5 birlikte) iskonto uygulanacaktır.

(6) Referansın altında fiyat almış jeneriği olmayan orijinal ilaçlar ile orijinali olmayan jenerik ilaçlar için yapılacak mahsuplaşma işleminde yukarıdaki fıkralarda tanımlanan ilave iskuntolar dikkate alınacaktır.

(7) Mevcut iskontosu baz iskonto+ilave iskontonun üzerinde olan ilaçlar için ayrıca ilave iskuntolar uygulanmayacaktır.

~~(Değişik: 24/4/2011-27914/1 md. Yürürlük:27/4/2011)~~ (8) 20 yıldan eski ilaç statüsü kazanmış ve depocuya satış fiyatı 6,79 TL'nin altında olan ilaçlar, depocuya satış fiyatı 3,56 TL'nin altında olan bütün ilaçlar, reçetesiz ilaçlar, kan ürünleri, tıbbi mamalar, radyofarmasötik ürünler ve enteral beslenme ürünleri için bu maddenin (3), (4), (5) ve (6) numaralı fıkraları uygulanmaz.

(8) 20 yıldan eski ilaç statüsü kazanmış ve depocuya satış fiyatı 6,79 TL'nin altında olan ilaçlar, depocuya satış fiyatı 3,56 TL'nin altında olan bütün ilaçlar, reçetesiz ilaçlar, kan ürünleri, tıbbi mamalar, radyofarmasötik ürünler, enteral beslenme ürünleri ile Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunun belirlediği ve Kurumun resmi internet sitesinde (www.sgk.gov.tr) yayımlanan SUT eki EK-2/D Listesinde ayrıca belirtilen ilaçlar için bu maddenin (3), (4), (5) ve (6) numaralı fıkraları uygulanmaz.

(9) Piyasaya verilecek mevcut "Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi"nde bulunmayan yeni moleküller ile tedaviye yenilik getirecek ürünün "Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi" ne kabulü halinde, giriş iskontosu, 1 yıl süre ile bütçe disiplini açısından uygulanacak orta vadeli mali programın kapsamındaki ilave iskuntolardan muaf tutulur.

(10) Hastaneler, yatarak tedavilerde kullandıkları ve kendi eczanelerinden temin ettikleri ilaçlara da yukarıda belirtilen esaslara göre imalatçı/ithalatçı indirimini ile % 3,5 oranında eczacı indirimini uygulayarak fatura edeceklerdir. Serbest eczane satışı olmayan ve Sağlık Bakanlığı tarafından "depocu fiyatlı ilaçlar" şeklinde tanımlanan ürünlere, depocu satış fiyatı üzerinden "Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi"nde gösterilen imalatçı/ ithalatçı indirimini uygulanır, ayrıca eczacı indirimini uygulanmaz.

(11) Ayrıca tüm ilaçlara indirimli bedel üzerinden eczacı indirimini yapılır.

6.4.1. Uygulanacak İndirim Oranları (Değişik: 05/11/2011-28106/28 md. Yürürlük:17/11/2011)

(1) İlaçlara kamu kurum iskontosu olarak % 4 ve % 11 baz iskonto uygulanır.

(2) Depocuya satış fiyatı 3,56 TL'nin altında olan ilaçlar için baz iskonto % 4 oranında uygulanır.

(3) Aşağıdaki fıkralarda konu edilen ilave iskonto uygulamalarında ilaçların, orijinal, jenerik, yirmi yıllık gibi durumlarının belirlenmesinde Sağlık Bakanlığı tarafından 3/12/2010 tarihine kadar yapılmış olan düzenlemeler esas alınacaktır. Bu tarihten sonra oluşabilecek grup değişikliklerine ilişkin iskonto uygulamaları Kurum tarafından değerlendirilir.

(4) 20 yıllık olarak belirlenmiş ilaçlardan depocuya satış fiyatı 6,79 TL'nin üzerinde olan ilaçlara referans fiyat alana kadar % 40 (baz iskonto %11+ %29 ilave iskonto), referans fiyat aldıktan sonra %28 (baz iskonto %11+ %17 ilave iskonto) iskonto uygulanacaktır.

(5) Jeneriği olmayan orijinal ilaçlar için iskonto %41 (baz iskonto %11+ %30 ilave iskonto), jeneriği olan orijinal ilaçlar için iskonto %28 (baz iskonto %11+ %17 ilave iskonto) olarak uygulanacaktır.

(6) Jenerik ilaçlar için %28 (baz iskonto %11+%17 ilave iskonto) iskonto uygulanacaktır.

(7) Referansın altında fiyat almış jeneriği olmayan orijinal ilaçlar ile orijinali olmayan jenerik ilaçlar için yapılacak mahsuplaşma işleminde yukarıdaki fıkralarda tanımlanan ilave iskontolar da dikkate alınacaktır.

(Değişik: 22/06/2012-28331/16 md. Yürürlük: 02/07/2012)

~~(8) Mevcut iskontosu baz iskonto+ilave iskontonun üzerinde olan ilaçlardan jeneriği olmayan orijinal ilaçlara mevcut iskontosuna ek olarak %8,5, diğer ilaçlara ise %7,5 oranında iskonto uygulanır. (İlave iskonto uygulaması kapsamında olmayan ilaçlar hariç.)~~

(8) Mevcut iskontosu baz iskonto+ilave iskontonun üzerinde olan ilaçlardan jeneriği olmayan orijinal ilaçlara mevcut iskontosuna ek olarak % 8,5, diğer ilaçlara ise % 7,5 oranında iskonto uygulanır. (İlave iskonto uygulaması kapsamında olmayan ilaçlar hariç.) Bu şekilde iskontosu belirlenmiş ilaçlar için, talebe dayalı olarak % 7,5 - % 8,5 oranındaki ek iskontodan mahsuplaşma oranı Kurum tarafından değerlendirilir.

(9) 20 yıldan eski ilaç statüsü kazanmış ve depocuya satış fiyatı 6,79 TL'nin altında olan ilaçlar, depocuya satış fiyatı 3,56 TL'nin altında olan bütün ilaçlar, reçetesiz ilaçlar, kan ürünleri, tıbbi mamalar, radyofarmasötik ürünler, enteral beslenme ürünleri ile Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunun belirlediği ve Kurumun resmi internet sitesinde (www.sgk.gov.tr) yayımlanan SUT eki EK-2/D Listesinde ayrıca belirtilen ilaçlar için bu maddenin (4), (5), (6) ve (7) numaralı fıkraları uygulanmaz.

(10) Piyasaya verilecek mevcut "Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi" nde bulunmayan yeni moleküller ile tedaviye yenilik getirecek ürünün "Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi" ne kabulü halinde, giriş iskontosu, listeye girdiği tarihten itibaren 1 yıl süre ile bütçe disiplini açısından uygulanacak orta vadeli mali programın kapsamındaki ilave iskontolardan muaf tutulur. Molekülün ilave iskontodan muafiyeti açısından 1 yıllık süresi, tüm farmasötik formları için listeye ilk giren forma uygulanan süre bitiminde sona erer.

(11) Hastaneler, yatarak tedavilerde kullandıkları ve kendi eczanelerinden temin ettikleri ilaçlara da yukarıda belirtilen esaslara göre imalatçı/ithalatçı indirimi ile % 3,5 oranında eczacı indirimi uygulayarak fatura edeceklerdir. Serbest eczane satışı olmayan ve Sağlık Bakanlığı tarafından "depocu fiyatlı ilaçlar" şeklinde tanımlanan ürünlere, depocu satış fiyatı üzerinden "Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi" nde gösterilen imalatçı/ ithalatçı indirimi uygulanır, ayrıca eczacı indirimi uygulanmaz.

(12) Ayrıca tüm ilaçlara indirimli bedel üzerinden eczacı indirimi yapılır.

(13) (Ek: 17/12/2011-28145/1 md. Yürürlük :17/11/2011) Kamu kurum iskontolarında yapılan ilave iskonto uygulamaları nedeniyle eczane stoklarında meydana gelebilecek stok zararları firmalar tarafından ecza depolarına, depolar tarafından da eczanelere ödenir. Bu kapsamda yapılacak işlemlerde, eczacılar tarafından İlaç Takip Sistemine yapılan bildirimler esas alınır.

6.4.2. Eşdeğer İlaç Uygulaması

(1) Eşdeğer ilaç uygulaması; temelde, sınırlandırılmış bir terapötik eşdeğerlik olarak, aynı endikasyon için kullanılabilir aynı etken maddeyi içeren ürünlerin benzer dozaj formları arasında fiyat karşılaştırması esasına dayanır.

~~(2) (Değişik: 05/11/2011-28106/29 md. Yürürlük:17/11/2011) Eşdeğer ilaç bedellerinin ödenmesinde, aynı endikasyon için kullanılabilir aynı etken maddeyi içeren en ucuz ilaç bedelinin % 15 fazlasına kadar dikkate alınacaktır. Fiyatları en ucuz olarak referans alınacak ürünlerin eczacılar tarafından ulaşılabılır olması gerekir. Bu amaçla, tavana esas en ucuz ilaç olarak belirlenen ilacın en az 5 ay piyasada bulunma ve ilgili eşdeğer ilaç grubuna dâhil olan ilaçlar arasından en az %1 pazar payına sahip olması gözetilir. Söz konusu süre ve pazar payının her bir eşdeğer ilaç grubundaki ilaç~~

sayısı dikkate alınarak yeniden belirlenmesine ve bunlara ilişkin tereddütlerin giderilmesinde “Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu” yetkilidir.

(2) Eşdeğer ilaç bedellerinin ödenmesinde, aynı endikasyon için kullanılabilir aynı etken maddeyi içeren en ucuz ilaç bedelinin % 10 fazlasına kadar dikkate alınacaktır. Fiyatları en ucuz olarak referans alınacak ürünlerin eczacılar tarafından ulaşılabilir olması gerekir. Bu amaçla, tavana esas en ucuz ilaç olarak belirlenen ilacın en az 5 ay piyasada bulunma ve ilgili eşdeğer ilaç grubuna dâhil olan ilaçlar arasından en az %1 pazar payına sahip olması gözetilir. Söz konusu süre ve pazar payının her bir eşdeğer ilaç grubundaki ilaç sayısı dikkate alınarak yeniden belirlenmesine ve bunlara ilişkin tereddütlerin giderilmesinde “Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu” yetkilidir.

(3) Bu esaslara göre belirlenen eşdeğer ilaç gruplarının her birinde;

a) SUT’un 6.4.1 numaralı maddesinde belirtildiği şekilde indirim oranları uygulanmak suretiyle, ilaçların indirimli kutu fiyatı bulunur.

b) İndirimli kutu fiyatı üzerinden, gruba dâhil ilaçların ortak en küçük birimi başına düşen “indirimli birim bedel” hesaplanır.

c) Gruptaki ilaçlar için bulunan bu indirimli birim bedeller karşılaştırılarak o eşdeğer ürün grubu için geçerli en ucuz birim bedel bulunur.

~~e) (Değişik: 05/11/2011-28106/29 md. Yürürlük:17/11/2011) Bulunan en ucuz fiyata %15 ilave edilerek o gruptaki ilaçlar için ödenebilecek azami birim bedel bulunur.~~

e) Bulunan en ucuz fiyata % 10 ilave edilerek o gruptaki ilaçlar için ödenebilecek azami birim bedel bulunur.

d) Bu şekilde bulunan ödenebilecek azami birim bedel esas alınarak, gruptaki her bir ilacın ambalaj formuna göre o ilaca özgü kutu bedeli hesaplanır ve ortaya çıkan bu kutu fiyatı, aynı ilacın indirimli kutu fiyatı ile karşılaştırılır.

e) İndirimli kutu fiyatının, azami birim bedelden yola çıkılarak hesaplanan kutu fiyatını aşan kısmı ödenmez.

6.5. Eczanelerden İlaç Temini

6.5.1. Kişilerin Acil Durumlarda Sözleşmesiz Eczanelerden Temin Ettikleri İlaç Bedelinin Ödenmesi

(1) Reçete edilen ilaçlar, Kurumla sözleşme yapan eczanelerden temin edilmesi halinde bedelleri ödenir.

(2) Acil haller dışında Kurum ile sözleşmesi olmayan eczanelerden temin edilen ilaçların bedelleri Kurumca karşılanmaz. Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin sözleşmesiz eczanelerden acil haller nedeniyle temin ettikleri ilaç bedelleri acil halin Kurumca kabul edilmesi şartıyla karşılanır. Bu şekilde temin edilen ilacın/ ilaçların, SUT’un 6.4 numaralı maddesinde belirtildiği şekilde kamu iskontosu ile %4,5 eczacı indirimi ve hasta katılım payı düşüldükten sonra, kalan kısım Kurum tarafından ilgiliye ödenecektir. Bu ödemenin yapılabilmesi için, reçeteye ilaçların fiyat kupürlerinin tamamı ilacın ismi de yer alacak şekilde yapıştırılacaktır. Eczane tarafından verilen ilaçları ve tutarını gösteren faturanın da ilaç fiyat kupürleri yapıştırılmış olan reçete ile birlikte ibrazı zorunludur.

(3) Kurum ilaç ödemesinde, ilacın veriliş tarihindeki perakende satış fiyatları esas alınır.

6.5.2. Reçetelerin Geçerli Olduğu Süre

(1) İlaçlar reçetenin tanzim tarihinden itibaren dört iş günü içinde sözleşme yapılan eczanelerden temin edilecektir. Bu sürenin dışındaki müracaatlarda reçete muhteviyatı ilaçlar eczanece verilmeyecektir.

~~(2) (Değişik: 05/11/2011-28106/30 md. Yürürlük:17/11/2011) Sağlık raporuna dayanılarak yazılan reçetelerde, SUT eki EK-2 Listesinde bulunan veya bulunmayan (kür ve tedavi planı olan ilaçlar hariç) ilaçlar, ilaç bitim tarihinden 7 gün öncesinde verilebilir.~~

(2) Sağlık raporuna dayanılarak yazılan reçetelerde, SUT eki EK-2 Listesinde bulunan veya bulunmayan (kür ve tedavi planı olan ilaçlar hariç) ilaçlar, ilaç bitim tarihinden 15 gün öncesinde verilebilir.

6.5.3. İlaç Bedellerinin Ödenmesi

(1) Sağlık kurum ve kuruluşlarında yatarak sağlanan tedaviler sonucu doğan ilaç bedelleri SUT hükümlerine uyulmak kaydıyla Kurum tarafından karşılanır.

(2) Ayakta yapılan tedavilerde kullanılan ilaç bedellerinden, ilaç kurum indirimi, eczane tarafından yapılan indirim ile birlikte hasta katılım payı düşüldükten sonra kalan tutarlar kurum tarafından ödenecektir.

(3) (Ek: 01/03/2011-27861/25 md. Yürürlük :01/03/2011) Sağlık Bakanlığınca 17/6/2009 tarihli ve 4099 sayı ile onaylanarak yürürlüğe giren “Eczanelerde Üretilen İlaçlar İçin Tarife” de yer alan fiyatlar MEDULA- Reçete Provizyon Sisteminde güncellenmiştir. Tarifeyi değiştiren yeni bir düzenleme yapılması halinde yeni tarifenin hangi tarihten itibaren uygulanacağı Kurumca belirlenerek duyurulur.

6.5.4. İlaç Takip Sistemi

(1) Sağlık Bakanlığı İlaç Takip Sistemine kayıt edilmiş karekodlu ilaçların Kuruma fatura edilmesinde Kurumca belirlenecek usul ve esaslara göre işlem yapılacaktır.

6.6. Kan ve Kan Bileşenlerinin Temini ve Bedelinin Ödenmesi

(1) Kan ihtiyacının karşılanmasında güvenli kan temini esas olup, hasta yakınlarının kan verecek kişileri bulmasının sebep olduğu sağlık ve sosyal sorunları önlemek için, Kızılay kan birimlerinde kan ve kan bileşenlerinin bulunduğu durumlarda, replasman kan alınma yöntemi tercih edilmeyecektir.

(2) İkinci ve üçüncü basamak sağlık kurum ve kuruluşlarınca, hastalar için hekimler tarafından gerekli görülen kan ve kan bileşenleri (eritrosit süspansiyonu, tam kan, trombosit, plazma, vb.), Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış kan hizmet birimleri ile Kızılay’a ait kan birimi bulunan yerlerde, bu birimlerden temin edilir. Sağlık kurum ve kuruluşlarınca, hastalara kan temin ettirilmeyecektir. Sağlık kurum ve kuruluşlarınca temin edilmesi zorunlu olduğu halde temin edilmeyerek hastaya aldırılan kan ve kan bileşenlerine ait fatura bedeli hastaya ödenir ve ilgili sağlık kurum ve kuruluşlarından mahsup edilir.

(3) (Değişik: 15/10/2010-27730/14 md. Yürürlük:15/10/2010) SUT eki EK-8 Listesi üzerinden faturalandırılan tedaviler için kullanılması gerekli görülen ve sağlık kurumlarınca temin edilen kan ve kan bileşenlerinin bedelleri, epikrizde hizmet detay belgesinde yer alan epikriz notunda kan bileşeninin adı, sayısı, ünite numaralarının belirtilmesi kaydıyla, SUT eki EK-8 Listesi puanları esas alınarak Kurumca sağlık kurum ve kuruluşuna ödenir.

(4) SUT eki EK-9 Listesi kapsamında yer alan işlemler için sağlık kurum ve kuruluşlarında kullanılan kan ve kan bileşenleri, Tanıya Dayalı İşlem puanlarına dâhil olduğundan Kuruma fatura edilemez.

6.7. Faktör ve Diğer Kan Ürünlerinin Reçete Edilmesi ve Hemofili Hastalarının Bildirim Zorunluluğu

(1) Hemofili teşhisi konulan hastalar, teşhisi koyan hastane tarafından “Hemofili Bildirim Formu” düzenlenerek, Sağlık Bakanlığına bildirilecektir.

(2) Hemofili hastaları bildirim formu, eksiksiz olarak doldurulacaktır.

(3) Hemofili hastaları için en az bir hematoloji uzman hekiminin imzasının da bulunduğu sağlık kurulu raporu düzenlenecektir. Hemofili hastaları için düzenlenen sağlık kurulu raporlarında, faktör düzeyleri ve hematoloji uzman hekimine ibaresi mutlaka belirtilecektir. Hematoloji uzman hekiminin olmadığı hastanelerde sağlık kurulu raporu üç iç hastalıkları ya da üç çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekim tarafından düzenlenebilir.

(4) Hastalara, Sağlık Bakanlığınca özel olarak düzenlenmiş “Hemofili Takip Karnesi” ve turuncu renkte, dört nüshalı hemofili reçetesi verilecektir. Hemofili reçetelerine hematoloji veya iç hastalıkları veya çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekim tarafından yalnız FAKTÖR yazılabilecek, reçetede bulunan bölümler ilgili hekim ve eczacılar tarafından eksiksiz olarak doldurulacaktır.

(5) Faktör dışındaki diğer kan ürünleri de özel renkte (mor) “Kan Ürünleri Reçetesi”ne yazılacaktır. Hastanede yatan hastalar için de aynı reçete kullanılacaktır.

(6) Kan ürünü reçeteleri, ilgili birimlerden alınacak sağlık kurulu raporlarına bağlı olarak sağlık kurulu raporlarına bağlı olarak uzman hekimler tarafından yazılabilecektir. Ancak, acil hallerde kullanılması zorunlu olan ürünlerden yalnız tetanos ve anti D immünglobulinleri için sağlık kurulu raporu ve mor reçete şartı aranmayacaktır. Hastanelerde yatan hastalarda; faktör dışındaki kan ürünleri için sağlık kurulu raporu gerekli değildir. Yeterli uzman hekim olmayan yerlerde, çıkan vakalara vaktinde müdahale edilebilmesi için yalnız kuduz ve tetanos immünglobulinleri pratisyen hekim tarafından da kan ürünleri reçetesine yazılabilir.

(7) Hemofili hastalarının faktör reçeteleri ve diğer kan ürünü reçeteleri dört nüshalı olacak, reçetelerin birinci nüshası eczaneler tarafından İl Sağlık Müdürlüğüne, ikinci nüshası Kuruma gönderilecek, üçüncü nüsha eczanede, dördüncü nüsha ise karnede kalacaktır.

(8) Hemofili takip karnesini alamadan herhangi bir nedenle hastalanmış olanların ilaçları, ilgili uzman hekimler tarafından, bir kereye mahsus olmak üzere sağlık kurulu raporuna istinaden “Kan Ürünleri Reçetesi”ne yazılabilir.

Karnesiz ikinci defa tedavi görme imkânı olmadığından, tedaviden sonra hastaların, sağlık kurulu raporu ile birlikte vakit geçirmeden Hemofili Takip Karnesi alabilmek için İl Sağlık Müdürlüklerine müracaat etmeleri gerekmektedir.

(9) Kan ürünü veren eczaneler, reçetelerin ilk nüshası ile birlikte reçete bilgilerini de içeren “Hemofili Reçete Formunu” ve “Kan Ürünleri Reçete Formunu” doldurarak her ay İl Sağlık Müdürlüklerine gönderecektir.

(10) İl sağlık müdürlükleri, eczanelerin gönderdiği form ve beraberindeki reçeteleri kontrol ettikten sonra, tüm formları birleştirerek tek bir form halinde Sağlık Bakanlığına gönderecektir.

(11) Kan ürünleri ve faktörlerden hasta katılım payı alınmayacaktır.

(Değişik: 22/06/2012-28331/17 md. Yürürlük: 22/06/2012) (NOT: Değişen 7.1. numaralı maddenin 29 uncu fıkrası yürürlük tarihi 01/11/2012’ dir)

7. TIBBİ MALZEME TEMİNİ VE ÖDEME ESASLARI

(1) Ortez, protez, tıbbî araç ve gereç, kişi kullanımına mahsus tıbbî cihaz, tıbbî sarf, basit sıhhi sarf ve iyileştirici nitelikteki tıbbî sarf malzemeleri tıbbî malzeme kapsamında değerlendirilir.

7.1. Tıbbî Malzeme Temin Esasları

(1) Kurumla sözleşmeli sağlık kurumlarında yatarak tedavilerde kullanılan tıbbî malzemeler (EK 5/C listesinde yer alan protez ve ortezler ve Kurumca iade alınan cihazlar hariç), sağlık kurumu tarafından temin edilmek zorundadır.

(2) SUT eki “Sağlık Kurumları Puan Listesi” nde (EK-8) yer alan birim puanlar “basit sıhhi sarf malzemeleri” dâhil olarak tespit edildiğinden, SUT eki “Bedeli Ödenmeyecek Basit Sıhhi Sarf Malzemesi Listesi” nde (EK-5/B) yer alan tıbbî malzemeler, hiç bir şekilde hastalara aldırılmaz ve sağlık kurumu faturalarında ayrıca gösterilemez.

(3) Kurumla sözleşmeli sağlık kurumları tarafından temin edilen tıbbî malzemeler; SUT’ta belirtilen istisnalar hariç olmak üzere Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Ulusal Bilgi Bankasına (TİTUBB) kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olmalıdır. Kuruma fatura edilen tıbbî malzemelerden TİTUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmamış tıbbî malzeme bedelleri Kurumca ödenmez. Ancak Sağlık Bakanlığı Tıbbî Cihaz Yönetmeliği kapsamında yer almayan tıbbî malzeme bedellerinin ödenmesinde; Kurum TİTUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olma şartı aranmaz. TİTUBB kayıtlı olan bir malzemenin ayrıca üretici ve/veya distribütör firmalarca bayilerinin de TİTUBB’da tanımlanmış olmalıdır. Bir malzemenin TİTUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olması o malzemenin Kurumca ödenmesi için tek başına yeterli değildir.

(4) Kurumla sözleşmeli sağlık kurumlarınca, temin edilen tıbbî malzemelerin TİTUBB kayıt numarası MEDULA sistemine kaydedilecektir.

(5) Kurum ile sözleşmeli resmi sağlık kurumları, temin ettikleri tıbbî malzemeler için 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu, 20 inci, 21 inci ve 22 inci maddesinde belirtilen ihale usulleri ve doğrudan temin alımları da dâhil olmak üzere yaptıkları alımların; ihale kayıt numarası (İKN) (doğrudan temin alımları hariç), TİTUBB kayıt numarası KDV hariç alış fiyatı, adet, tarih, hastane kodu ve firma bilgisi vb. bilgileri Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranına eksiksiz ve düzenli olarak girmek zorundadırlar. Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranına girmeyen sözleşmeli resmi sağlık kurumlarının tıbbî malzeme bedelleri, İhale Sonuç Formu Ekranına eksiksiz ve düzenli olarak girilinceye kadar Kurumca ödenmez.

(6) Kurumca bedeli karşılanan Tıbbî Malzemelerin kaybolması veya çalınması halinde Kurumca yenisinin bedeli karşılanmaz.

(7) ~~(Değişik: 03/6/2010-27600/20 md Yürürlük:03/06/2010) Kurumla sözleşmeli sağlık kurumlarınca temin edilerek hastalara kullanılan malzemeler için; TİTUBB kayıt/ bildiriminde tanımlı barkod numara bilgisi, hasta güvenliği açısından, hasta işlem dosyalarında muhafaza edilir. Kurumca gerekli görüldüğü hallerde ibrazı zorunludur. Kurumla sözleşmeli sağlık kurumlarınca temin edilerek hastalara kullanılan malzemeler için; TİTUBB kayıt/ bildiriminde tanımlı barkod numara bilgisi, hasta güvenliği açısından, hasta işlem dosyasında muhafaza edilir ve Kurumca gerekli görüldüğü durumlarda ibrazı zorunludur. Ancak SUT eki EK-5/A-1 listesinde yer alan tıbbî malzemelerin yatan hastalarda kullanılması halinde (inceleme, soruşturma, denetim gibi haller hariç) barkod numara bilgisinin ibrazı zorunlu değildir. (Değişik: 04/12/2010-27775/1 md Yürürlük:04/12/2010) Ancak SUT eki EK-5/A-1 listesinde yer alan tıbbî malzemelerin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabii olan Resmi Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında kullanılması halinde (inceleme, soruşturma, denetim gibi haller hariç) barkod numara bilgisinin/belgesinin ibrazı zorunlu değildir. (Değişik: 06/01/2011-27807/7 md. Yürürlük:06/01/2011) Ancak SUT eki EK-5/A-1 listesinde yer alan tıbbî malzemelerin~~

~~4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabii olan resmi sağlık kurum ve kuruluşlarında kullanılması halinde (inceleme, soruşturma, denetim gibi haller hariç) barkod numara belgesinin ibrazı zorunlu değildir.~~

~~(8) Kurum ile sözleşmeli sağlık kurumlarıca temini zorunlu olmayan tıbbi malzemelerin reçete edilmek suretiyle sağlık kurumu dışından temini için, sağlık kurulu raporu düzenlenmesi zorunlu olup, rapora istinaden reçete edilir. Ancak SUT veya eki listelerde uzman hekim raporu ile verilebileceği belirtilen tıbbi malzemeler için sağlık kurulu raporu şartı aranmaz.~~

~~(9) Tıbbi malzeme teminine ilişkin sağlık raporları (SUT'ta geçerlilik süreleri ayrıca belirtilen sağlık raporları hariç) en fazla 2 yıl süre ile geçerlidir.~~

~~(10) Hasta kullanımı sırasında ortaya çıkabilecek ortez, protez ve Kurumca iade alınan cihazlara ilişkin bakım ve onarım masraflarından, garanti kapsamı süresi içinde hastanın kusuru olmaksızın oluşan masraflar firma tarafından, garanti kapsamı süresi dışında hastanın kusuru olmaksızın oluşan masraflar, hasta kusurunun olmadığı ve bakım ve onarımın gerektiğinin Kurumca tespit edilmesi halinde Kurum tarafından karşılanır. Kurum ihtiyaç duyduğunda bu tespiti teknik servis raporu veya hekim raporu ile de yapabilir. Hastanın kusuru hallerinde ise söz konusu masraflar hasta tarafından karşılanacaktır. Bu madde kapsamındaki tıbbi malzemelerin, garanti süresi bitiminden kullanım niyetlerinin sonuna kadar servis hizmeti verebileceğinin yüklenici firmalara taahhüt edilmelidir.~~

~~(11) Miatlı tıbbi malzemelerin yenileme süreleri SUT'un (7.3) numaralı maddesinin ilgili alt maddelerinde belirtilmiş olup EK 5/C'de yer alan protez ve ortezler için yenilenme süresi her bir malzeme için ayrı ayrı olacak şekilde belirtilmiştir. Bu sürelerden önce söz konusu tıbbi malzemeler yenilenmez. Ancak, büyüme ve gelişme çağındaki çocuklara kullanılması gerekli görülen miatlı tıbbi malzemeler, malzemenin çocuğun büyüme ve gelişmesi nedeni ile kullanılmadığı ve yenilenmesi gerektiğinin sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi koşuluyla süresinden önce SUT hükümleri doğrultusunda yenilenir. Ayrıca erişkinlerde ise malzemenin bakım ve onarımı mümkün olmaması halinde, kullanılmadığı ve yenilenmesi gerektiğinin sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi koşuluyla, süresinden önce SUT hükümleri doğrultusunda yenilenir.~~

~~(12) 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış malûller ile aynı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle vazife malûllüğü aylığı alan er ve erbaşların sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/ protez ve diğer iyileştirici araç/gereçler fark alınmaksızın ve kısıtlama (süre vb.) getirilmeksizin Kurumca karşılanır.~~

~~(13) Tıbbi malzemelerin yenilenmesi için düzenlenecek sağlık kurulu raporlarında önceden verilen protez ve ortezin yenilenmesi gerektiğinin gerekçeleriyle birlikte belirtilmelidir. Kurumca temin edilen ortez ve protezlerin gerek kullanım sürelerinin dolması, gerekse sağlık kurulu raporu ile yenilenmesinin gerektiği durumlarda düzenlenecek sağlık kurulu raporlarında daha önce kullanılan protez ve ortezin belirtilmesi gerekmektedir.~~

~~(14) SUT'ta günlük/ haftalık/ aylık vb. olarak reçetelendirilebilecek adet miktarları belirtilen tıbbi malzemelerin, belirtilen miktarlardan fazla reçete edilmesi ve hastalar tarafından fatura karşılığı temin edilmesi durumunda, SUT'da belirtilen adet miktarları doğrultusunda Kurumca bedelleri karşılanacaktır.~~

~~(15) Mücbir sebeplere bağlı olarak protez-ortezlerin kullanılmayacağı belgelendirilmesi halinde, Kurumun da uygun görmesi durumunda süreye bakılmaksızın yenilenir.~~

~~(16) Hastanelerce demirbaş olarak kullanılan malzemelerin ve bunlara ait sarf malzemelerinin bedelleri Kurumca karşılanmaz.~~

~~(17) Tıbbi malzemelerin şahıs ödenmesine ilişkin fatura ve ekli belgeler;~~

~~(Değişik: 15/10/2010-27730/15 md. Yürürlük:15/10/2010) a) Reçete-ash~~

~~b) Sağlık raporu ash (sürekli kullanım arz eden malzemelerde raporun onaylı sureti)~~

~~c) Fatura ve faturada TITUBB kodu, varsa SUT kodu,~~

~~ç) Fatura arkasında reçeteyi yazan hekim tarafından reçetede yazan malzemenin (eksternal protez ve ortezler için) hasta üzerinde uygulandığının görüldüğü ve uygunluğunun belirtilerek onaylanması. (tıbbi uygunluk gerektirmeyen tıbbi malzemeler hariç)~~

~~d) (Ek: 15/10/2010-27730/15 md. Yürürlük:15/10/2010) SUT eki "Protez-Ortez Listesi" nde (EK-5/C) yer alan tıbbi malzemelerden, şahıs ödemelerinde tıbbi uygunluk aranacak tıbbi malzemeler, "Tıbbi Uygunluk Aranacak Protez-Ortez Listesi"nde (EK-5/C-1)" yer almaktadır.~~

~~(18) Viskosüplemantasyon ürünleri, (Mülga: 05/11/2011-28106/31 md. Yürürlük:05/11/2011) Chondrotissue Bioabsorbabale İmplant, İnflow kateter, Korneal Ring, İmplantable Loop Recorder, Pelvik Taban Kas Çalıştırıcı cihazlar (Mülga: 06/8/2010-27664/20 md. Yürürlük:06/08/2010) ve İlaçlı Stent bedelleri Kurumca ödenmez.~~

(19) ~~(Değişik: 15/10/2010-27730/15 md. Yürürlük:15/10/2010)~~ Tıbbi Malzeme reçete tarihi ile fatura tarihi arasında en fazla 5 (beş) iş günü olmalıdır. Ancak kişiye özel ısmarlama olan tıbbi malzemelerde bu süre aranmaz. ~~Ancak kişiye özel ısmarlama olan veya iade kapsamındaki tıbbi malzemelerde bu süre aranmaz. İade kapsamındaki cihazlara ait reçete ve sağlık raporu ile ilgili işlemlerin 15 (on beş) iş günü içinde Kurumumuz taşra teşkilatlarına başvurularak başlatılması zorunludur.~~

(20) Kullanımı sağlık raporuna bağlı tıbbi malzeme için düzenlenecek reçetelere ait aslı gibidir onayı yapılmış rapor fotokopisi, fatura ekinde Kuruma gönderilecektir. "Aslı gibidir" onayı, raporu düzenleyen sağlık kurumu veya reçeteyi düzenleyen hekim tarafından veya SGK İl Müdürlükleri yetkililerince yapılacaktır. Fatura arkasında hastanın kendisinin veya yakınının kendi el yazısı ile teslim aldığına dair "teslim aldım" ibaresi, TC kimlik numarası, adı, soyadı, imzası bulunmalıdır.

(21) Kurumca bedeli karşılanacak Omurga Cerrahisi ile Ortopedi ve Travmatoloji branşı Artroplasti alan grubunda kullanılan tıbbi malzemeler; SUT eki "Kurumca Bedeli Karşılanan Omurga Cerrahisinde Kullanılan Tıbbi Malzemeler Listesi" (EK-5/E) ile "Kurumca Bedeli Karşılanan Ortopedi ve Travmatoloji Branşı Artroplasti Alan Grubunda Kullanılan Tıbbi Malzemeler Listesi" nde (EK-5/F) belirtilmiş olup, söz konusu listelerde bulunmayan bu iki alan ile ilgili tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz. Ancak anılan listelere dahil olmak için yapılan müracaatlar değerlendirme süreçlerinden geçtikten sonra ve Kurumca uygun görülmesi halinde listeye ilave edilebilir.

(22) ~~(Değişik: 03/6/2010-27600/21 md. Yürürlük:03/06/2010)~~ SUT Eki EK-5/E Omurga cerrahisi ile EK-5/F Ortopedi ve Travmatoloji branşı Artroplasti alan grubunda kullanılan tıbbi malzeme listelerine ilişkin olarak;

a) Her grup ürünün 01/05/2010 tarihine kadar imal ya da ithal edildikleri ülkelerde sertifikalı olduğunun (CE, FDA, TGA, SFDA gibi) belgelendirilmesi,

b) Her grup ürünün 01/05/2010 tarihine kadar imal ya da ithal edildikleri ülkelerde kullanıldığına dair ilgili ülkenin ruhsatlandırma biriminden veya bağımsız Sağlık Teknolojileri Değerlendirme (HTA) biriminden alınacak, ürünün ülkede kullanıldığına ve geri ödeme kapsamında olduğuna dair belge ya da ilgili ülkenin Sağlık Bakanlığı'ndan alınacak aynı özelliklere haiz belgelerden herhangi biri ile belgelendirilmesi.

e) Deney analiz kalibrasyon laboratuvarlarının ve muayene kuruluşlarının Uluslararası laboratuvar Akreditasyon İşbirliği Karşılıklı Tanınma Anlaşmasında yer alan akreditasyon kurumları tarafından akredite edilmiş olan laboratuvarlardan alınmış her grup ürünün CE belgesi yanında materyal, biyomekanik, biyoyumluluk, testlerinin 01/05/2010 tarihine kadar belgelendirilmesi.

d) Artroplasti alan grubunda yer alan tıbbi malzemeler için (e) fıkrasında sayılanlara ilave olarak CE Sınıf 3 sertifikasının belgelendirilmesi, CE Sınıf 3 kapsamında yer almayan Artroplasti malzemelerinde bu sertifika istenmez.

e) GMP (Good Manufacturing Practices) Sertifikası veya 13485 Tıbbi Cihazlar için Kalite Yönetimi Sistemi belgesi olan üretici firmaların tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanacaktır. Ayrıca ithalatçı firmalar 31/12/2010 tarihine kadar 13485 Tıbbi Cihazlar için Kalite Yönetimi Sistemi belgesini Kuruma ibraz etmek zorundadırlar.

f) SUT Eki Ek-5/E Omurga cerrahisi ile Ek-5/F Ortopedi ve Travmatoloji branşı Artroplasti alan grubunda kullanılan tıbbi malzeme listeleri birim fiyatları tavan fiyattır.

g) 01/05/2010 tarihinden itibaren bu maddenin (a), (b), (c), (d), (e) fıkralarında belirtilen belgeleri ibraz eden firmaların ürünlerine tavan fiyat uygulanacaktır.

ğ) Bu maddenin (a), (b), (c), (d), (e) fıkralarında belirtilen belgeleri ibraz edemeyen firmaların ürünlerine 31/12/2010 tarihine kadar tavan fiyatların %60'ı oranında ödeme yapılacaktır.

h) Bu maddenin (a), (b), (c), (d), (e) fıkralarında belirtilen belgeleri ibraz edemeyen firmaların ürünlerine 31/12/2010 tarihinden sonra ise ödeme yapılmayacaktır.

~~SUT eki "Kurumca Bedeli Karşılanacak Omurga Cerrahisi Tıbbi Malzeme Listesi" (Ek-5/E) ile "Kurumca Bedeli Karşılanacak Olan Ortopedi ve Travmatoloji Branşı Artroplasti Alanı Tıbbi Malzeme Listesi" (EK-5/F) nde yer alan tıbbi malzemelere ilişkin olarak;~~

~~a) Her grup ürünün 15/06/2010 tarihine kadar imal ya da ithal edildikleri ülkelerde sertifikalı olduğunun (FDA, TGA, SFDA gibi) belgelendirilmesi.~~

~~b) Her grup ürünün 15/06/2010 tarihine kadar imal ya da ithal edildikleri ülkelerde kullanıldığına dair ilgili ülkenin ruhsatlandırma biriminden veya bağımsız Sağlık Teknolojileri Değerlendirme (HTA) biriminden alınacak ürünün ülkede kullanıldığına veya geri ödeme kapsamında olduğuna dair belge veya ilgili ülkenin Sağlık Bakanlığında alınacak aynı özellikleri haiz belgelerden herhangi biri ile belgelendirilmesi.~~

e) Deney analiz kalibrasyon laboratuvarlarının ve muayene kuruluşlarının Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon İşbirliği Karşılıklı Tanınma Anlaşmasında yer alan akreditasyon kurumları tarafından akredite edilmiş olan veya onaylanmış kuruluşlara kabul gören laboratuvarlardan alınmış her grup ürünün materyal, biyomekanik, biyoyumluluk testlerinin yapıldığı laboratuvarın adı, yeri ve testlerin yapıldığı tarih ve test raporlarının sonucunun özet olarak 15/06/2010 tarihine kadar belgelendirilmesi. Ancak CE Sınıf 3 grubuna giren ürünlerde materyal, biyomekanik, biyoyumluluk testleri istenmeyecek olup bu grup ürünlerde CE Sınıf 3 sertifikası ve ürün tasarım belgesinin ibraz edilmesi;

ç) Üretici firmalardan GMP (Good Manufacturing Practices) Sertifikası veya 13485 Tıbbi Cihazlar için Kalite Yönetimi Sistemi Belgesi olanların bu belgelerini 15/06/2010 tarihine kadar belgelendirilmesi.

d) İthalatçı firmaların 31/12/2010 tarihine kadar 13485 Tıbbi Cihazlar için Kalite Yönetimi Sistemi Belgesini veya ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi Belgesini temin etmesi.

e) SUT Eki Ek-5/E Omurga Cerrahisi ile Ek-5/F Ortopedi ve Travmatoloji branşı Artroplastisi alan grubunda kullanılan tıbbi malzeme listelerinde yer alan fiyatlar tavan fiyatlardır.

f) 15/06/2010 tarihinden itibaren bu maddenin (a), (b), (c) ve (ç) fıkralarında belirtilen belgeleri ibraz eden firmaların ürünlerine tavan fiyat uygulanacaktır.

g) Bu maddenin (a), (b), (c) ve (ç) fıkralarında belirtilen belgeleri ibraz edemeyen firmaların ürünlerine 31/12/2010 tarihine kadar tavan fiyatların %60'ı oranında ödeme yapılacaktır.

ğ) Bu maddenin (a), (b), (c), (ç) ve (d) fıkralarında belirtilen belgeleri ibraz edemeyen firmaların ürünlerine ise 31/12/2010 tarihinden sonra ödeme yapılmayacaktır.

h) Artroplastisi alan grubunda yer alan tıbbi malzemelerden (CE Sınıf 3 kapsamında yer almayan Artroplastisi malzemeleri hariç) CE Sınıf 3 sertifikası olmayan malzeme bedelleri Kurumca karşılanmayacaktır.

(Değişik: 01/03/2011-27861/26 md. Yürürlük :01/01/2011)

(22) SUT eki "Kurumca Bedeli Karşılanacak Omurga Cerrahisi Tıbbi Malzeme Listesi" (EK-5/E) ile "Kurumca Bedeli Karşılanacak Olan Ortopedi ve Travmatoloji Branşı Artroplastisi Alanı Tıbbi Malzeme Listesi" nde (EK-5/F) yer alan tıbbi malzemelere ilişkin olarak;

a) Her grup ürünün 15/06/2010 tarihine kadar imal ya da ithal edildikleri ülkelerde sertifikalı olduğunun (FDA, TGA, SFDA gibi) belgelendirilmesi.

b) Her grup ürünün 15/06/2010 tarihine kadar imal ya da ithal edildikleri ülkelerde kullanıldığına dair ilgili ülkenin ruhsatlandırma biriminden veya bağımsız Sağlık Teknolojileri Değerlendirme (HTA) biriminden alınacak ürünün ülkede kullanıldığına veya geri ödeme kapsamında olduğuna dair belge veya ilgili ülkenin Sağlık Bakanlığından alınacak aynı özellikleri haiz belgelerden herhangi biri ile belgelendirilmesi.

e) Deney analiz kalibrasyon laboratuvarlarının ve muayene kuruluşlarının Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon İşbirliği Karşılıklı Tanınma Anlaşmasında yer alan akreditasyon kurumları tarafından akredite edilmiş olan veya onaylanmış kuruluşlara kabul gören laboratuvarlardan alınmış her grup ürünün materyal, biyomekanik, biyoyumluluk testlerinin yapıldığı laboratuvarın adı, yeri ve testlerin yapıldığı tarih ve test raporlarının sonucunun özet olarak 15/06/2010 tarihine kadar belgelendirilmesi. Ancak CE Sınıf 3 grubuna giren ürünlerde materyal, biyomekanik, biyoyumluluk testleri istenmeyecek olup bu grup ürünlerde CE Sınıf 3 sertifikası ve ürün tasarım belgesinin ibraz edilmesi;

ç) Üretici firmalardan GMP (Good Manufacturing Practices) Sertifikası veya 13485 Tıbbi Cihazlar için Kalite Yönetimi Sistemi Belgesi olanların bu belgelerini 15/06/2010 tarihine kadar belgelendirilmesi.

d) İthalatçı firmaların 30/06/2011 tarihine kadar 13485 Tıbbi Cihazlar için Kalite Yönetimi Sistemi Belgesini veya ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi Belgesini temin etmesi.

e) SUT Eki EK-5/E Omurga Cerrahisi ile EK-5/F Ortopedi ve Travmatoloji branşı Artroplastisi alan grubunda kullanılan tıbbi malzeme listelerinde yer alan fiyatlar tavan fiyatlardır.

f) 15/06/2010 tarihinden itibaren bu maddenin (a), (b), (c) ve (ç) fıkralarında belirtilen belgeleri ibraz eden firmaların ürünlerine tavan fiyat uygulanacaktır.

g) Bu maddenin (a), (b), (c) ve (ç) fıkralarında belirtilen belgeleri ibraz edemeyen firmaların ürünlerine 30.06.2011 tarihine kadar tavan fiyatların %60'ı oranında ödeme yapılacaktır.

ğ) Bu maddenin (a), (b), (c), (ç) ve (d) fıkralarında belirtilen belgeleri ibraz edemeyen firmaların ürünlerine ise 30.06.2011 tarihinden sonra ödeme yapılmayacaktır.

h) Artroplasti alan grubunda yer alan tıbbi malzemelerden (CE Sınıf 3 kapsamında yer almayan Artroplasti malzemeleri hariç) CE Sınıf 3 sertifikası olmayan malzeme bedelleri Kurumca karşılanmayacaktır.

~~(22) (Değişik: 29/02/2012-28219/10 md. Yürürlük: 29/02/2012) SUT eki EK-5/E ve EK-5/F listelerinde yer alan tıbbi malzemelere ilişkin olarak;~~

~~a) Her grup ürünün imal ya da ithal edildikleri ülkelerde sertifikalı olduğunun (FDA, TGA, SFDA gibi) belgelendirilmesi;~~

~~b) Her grup ürünün imal ya da ithal edildikleri ülkelerde kullanıldığına veya geri ödeme kapsamında olduğuna dair ilgili ülkenin sağlık bakanlığından veya o ülkenin yetkili kurum/kuruluşlarından alınacak belgelerden herhangi biri ile belgelendirilmesi;~~

~~c) Deney analiz kalibrasyon laboratuvarlarının ve muayene kuruluşlarının uluslararası laboratuvar akreditasyon işbirliği karşılıklı tanınma anlaşmasında yer alan akreditasyon kurumları tarafından akredite edilmiş olan veya onaylanmış kuruluşlara kabul gören laboratuvarlardan alınmış her grup ürünün materyal, biyomekanik, biyoyumluluk testlerinin yapıldığı laboratuvarın adı, yeri ve testlerin yapıldığı tarih ve test raporlarının sonucunun özet olarak belgelendirilmesi. Ancak CE Sınıf 3 grubuna giren ürünlerde materyal, biyomekanik, biyoyumluluk testleri istenmeyecek olup bu grup ürünlerde CE Sınıf 3 işaretlemesi ve ürün tasarım belgesinin ibraz edilmesi;~~

~~e) Üretici firmalardan GMP (Good Manufacturing Practices) sertifikası veya ISO 13485 tıbbi cihazlar için kalite yönetimi sistemi belgesi olanların belgelendirilmesi;~~

~~d) İthalatçı firmaların ISO 13485 tıbbi cihazlar için kalite yönetimi sistemi belgesini veya ISO 9001:2008 kalite yönetim sistemi belgesini temin etmesi;~~

~~e) Kurum gerekirse yukarıda belirtilen belgeleri ilgili kurum veya kuruluşlara inceleyebilir. Bu durumda ortaya çıkabilecek inceleme ücretleri başvuru sahibi firmalara karşılanacaktır. Gerek bu incelemeler sonucu gerekse Kurumca sonradan her hangi bir eksiklik tespit edilmesi halinde, bu malzeme bedelleri tespit tarihinden itibaren Kurumca karşılanmayacaktır.~~

~~f) Artroplasti alan grubunda yer alan tıbbi malzemelerden (CE Sınıf 3 kapsamında yer almayan Artroplasti malzemeleri hariç) CE Sınıf 3 işaretlemesi olmayan malzeme bedelleri Kurumca karşılanmayacaktır.~~

~~g) SUT Eki EK-5/E ve EK-5/F listelerinde yer alan fiyatlar tavan fiyatlardır.~~

~~(23) (Değişik: 03/6/2010-27600/22 md. Yürürlük:01/04/2010) SUT Eki Ek-5/E Omurga cerrahisi ile Ek-5/F Ortopedi ve Travmatoloji branşı Artroplasti alan grubunda kullanılan tıbbi malzeme listelerinde yer alan tıbbi malzemeleri satan ithalatçı ya da üretici firmalarla 01/05/2010 tarihine kadar sözleşme yapılarak sözleşmeli ürünlerin Kurum Medula Sistemine entegre edilecek olup, fiyatlar 01/05/2010 tarihinden itibaren geçerli olacaktır. Ancak Sözleşmeli sağlık kurumlarınca anılan tarihe kadar da ekli listelerde (Ek-5/E ile Ek-5/F) belirtilen birim fiyatlar tavan fiyat olup bu fiyatların üstünde faturalandırma yapılamayacaktır. SUT Eki Ek-5/E ile Ek-5/F Listelerinde yer alan tıbbi malzeme fiyatları 01/05/2010 tarihinden itibaren geçerlidir. Ancak sözleşmeli sağlık kurumlarınca anılan tarihe kadar ekli listelerde (Ek-5/E ile Ek-5/F) belirtilen birim fiyatlar tavan fiyat olup bu fiyatların üstünde faturalandırma yapılmayacaktır.~~

~~(24) (Değişik: 03/6/2010-27600/23 md Yürürlük:03/06/2010) EK-5/C'de yer alan fiyatlar tavan fiyat olarak Ülkemizde faaliyet gösteren protez ve ortez uygulayıcı merkezlerin Sağlık Bakanlığınca 3 Aralık 2008 tarih ve 27073 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan ortez ve protezleri ısmarlama olarak üreten ve/veya uygulayan merkezler ile işitme cihazı satış ve uygulaması yapan merkezler hakkında yönetmelik kapsamında Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmaya kadar, TSE 13181:2006'ya (protez-ortez yapım ve uygulama merkezlerinin fiziksel yapı, işletmecilik, teknik donanım, çalışanların özellikleri, protez-ortezin uygulanması ve belgelendirme ile ilgili kurallar) sahip protez ve ortez uygulayıcısı merkezler ile Kurumumuz arasında 01/05/2010 tarihine kadar sözleşme yapılacaktır. EK-5/C listesindeki fiyatlar, ancak bu merkezler ve Resmi Sağlık Kurum niteliğinde faaliyet gösteren merkezler için geçerli olacaktır. Protez ve ortez uygulayıcısı merkezler ile sözleşme yapılana kadar EK-5/C'de yer alan eski fiyat ve uygulamalar devam edecektir. EK-5/C'de yer alan I gurubundaki ürünler için, ülkemizde faaliyet gösteren protez ve ortez uygulayıcı merkezlerin Sağlık Bakanlığınca 3 Aralık 2008 tarih ve 27073 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Ortez ve Protezleri İsmarlama Olarak Üreten ve/veya Uygulayan Merkezler İle İşitme Cihazı Satış ve Uygulaması Yapan Merkezler Hakkında Yönetmelik kapsamında; Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmaya kadar, TSE 13181:2006'ya (protez-ortez yapım ve uygulama merkezlerinin fiziksel yapı, işletmecilik, teknik donanım, çalışanların özellikleri, protez-ortezin uygulanması ve belgelendirme ile ilgili kurallar) sahip protez ve ortez uygulayıcısı merkezlerden temin edilmesi halinde Kurumca bedeli karşılanacaktır.~~

~~(25) — (Ek: 04/12/2010-27775/2 md Yürürlük:04/12/2010) SUT eki EK-5/A-1, EK-5/A-2, EK-5/E, EK-5/F listelerinde yer alan malzemelerin MEDULA hastane uygulamasına serbest kodsuz malzeme olarak girilmesi halinde Kurumca bedeli karşılanmaz.~~

~~(26) (Ek: : 04/12/2010-27775/2 md Yürürlük:04/12/2010) Bedeli Kurumca karşılanmayan işlemlere ait tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz.~~

~~(27) (Ek: 31/12/2011-28159/5 md. Yürürlük:01/01/2012) Sağlık Bakanlığı mevzuatında aksine bir hüküm bulunmadıkça tekrar kullanımı (reuse) yapılamayacak malzemeler:~~

- a) Hemodiyaliz tedavisi sırasında kullanılan sarf malzemeleri,
- b) İnvaziv kardiyolojik tetkik ve girişimler sırasında kullanılan malzemeler,
- c) Periferik anjiyografi sırasında kullanılan sarf malzemeleri,
- ç) KVC işlemleri sırasında kullanılan sarf malzemeleri,
- d) Diğer cerrahi girişimlerde kullanılan sarf malzemeleri.

~~(28) — (Ek: 31/12/2011-28159/5 md. Yürürlük:01/01/2012) — Yirmiyedinci — fıkrada sayılmamakla birlikte bu kapsama girecek diğer malzemelerin tespiti Sağlık Bakanlığında alınacak görüşe göre belirlenir. Tekrar kullanılmayacak malzeme olarak belirlenen malzemelerin, tekrar kullanımı halinde bedelleri ödenmez.~~

7.2. Tıbbi Malzeme Ödeme Esasları

7.2.1. Sözleşmeli Sağlık Kurum ve Kuruluşlarınınca Temin Edilen Tıbbi Malzeme Bedellerinin Ödenmesi

7.2.1.A Resmi Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında;

7.2.1.A.1 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabii olan Resmi Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında;

(1) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabii olan resmi sağlık kurum ve kuruluşlarınınca temin edilen tıbbi malzeme bedelleri, tıbbi malzemenin KDV dâhil alış fiyatı üzerine; % 15 işletme gideri ilave edildikten sonra bulunan tutar üzerinden hazine kesintisi, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu kesintisi ilave edilerek fatura edilir ve bedelleri Kurumca ödenir. Ayrıca Resmi sağlık kurum ve kuruluşlarınınca SUT Eki Ek 5/E Omurga cerrahisi ile Ek 5/F Ortopedi ve Travmatoloji branşı Artroplasti alan grubunda kullanılan tıbbi malzemeler temin edilmesi halinde listedeki birim fiyatlar dikkate alınacaktır.

(2) Yatarak tedavilerde temini zorunlu tıbbi malzemelerin, hastaya aldırılması durumunda; fatura tutarı hastaya ödenerek ilgili sağlık kurumunun alacağından mahsup edilir. Ancak, mahsup edilen malzemenin sağlık kurumunca ihale veya doğrudan alım yöntemi ile temin edilemediğinin başhekimlik onayı ile belgelendirilmesi halinde; SUT'un 7.2.2 maddesine göre tespit edilen tutar sağlık kurumuna iade edilir. Ancak tıbbi malzemenin tanıya dayalı işlem kapsamında olması halinde sağlık kurumuna iade edilmez.

~~(Değişik: 03/6/2010-27600/24 md. Yürürlük:03/06/2010) (1) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabii olan resmi sağlık kurum ve kuruluşlarınınca temin edilen tıbbi malzeme bedelleri, tıbbi malzemenin KDV dâhil alış fiyatı üzerine; % 15 işletme gideri ilave edildikten sonra bulunan tutar üzerinden hazine kesintisi, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu kesintisi ilave edilerek fatura edilir ve bedelleri Kurumca ödenir.~~

~~(Değişik: 03/6/2010-27600/24 md. Yürürlük:03/06/2010) (2) SUT Eki Ek 5/A1 ve Ek 5/A2 Fiyatlandırılmış Tıbbi Sarf Malzemeleri Listesi, SUT Eki Ek 5/E Omurga Cerrahisi ve Ek 5/F Ortopedi ve Travmatoloji branşı Artroplasti alan grubunda kullanılan tıbbi malzemeler temin edilmesi halinde listedeki birim fiyatlara sadece KDV ilave edilecektir.~~

~~(Değişik: 04/12/2010-27775/3 md Yürürlük:03/06/2010) (2) SUT Eki Ek 5/A-1 ve Ek 5/A-2 Fiyatlandırılmış Tıbbi Sarf Malzemeleri Listesi, SUT Eki Ek 5/E Omurga Cerrahisi ve Ek 5/F Ortopedi ve Travmatoloji branşı Artroplasti alan grubunda kullanılan tıbbi malzemeler temin edilmesi halinde, bu listelerdeki birim fiyatlar, sağlık hizmeti sunucuları tarafından hangi fiyatlara temin edildiğine bakılmaksızın geri ödemede esas alınacak olan fiyatlardır. Bu fiyatlara sadece KDV ilave edilecektir.~~

~~(Değişik: 03/6/2010-27600/24 md. Yürürlük:03/06/2010) (3) Yatarak tedavilerde temini zorunlu tıbbi malzemelerin, hastaya aldırılması durumunda; fatura tutarı hastaya ödenerek ilgili sağlık kurumunun alacağından mahsup edilir. Ancak, mahsup edilen malzemenin sağlık kurumunca ihale veya doğrudan alım yöntemi ile temin edilemediğinin başhekimlik onayı ile belgelendirilmesi halinde; SUT'un 7.2.2 maddesine göre tespit edilen tutar sağlık kurumuna iade edilir. Ancak tıbbi malzemenin tanıya dayalı işlem kapsamında olması halinde sağlık kurumuna iade edilmez.~~

~~(4) (Ek: 01/03/2011-27861/27 md. Yürürlük :01/03/2011) Sağlık Uygulama tebliği eklerinde SUT kodu olup da, fiyatı olmayan tıbbi malzemeler, KDV dâhil alış fiyatı üzerine; % 15~~

~~işletme gideri ilave edildikten sonra bulunan tutar üzerinden hazine kesintisi, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu kesintisi ilave edilerek fatura edilir ve bedelleri Kurumca ödenir.~~

~~7.2.1.A-2 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabii olmayan resmi sağlık kurum ve kuruluşlarında;~~

~~(Değişik: 03/6/2010-27600/25 md. Yürürlük:03/06/2010) (1) SUT ve eki Listelerde yer alan malzemeler, SUT ve eki listelerde belirlenen birim fiyatlar üzerinden fatura tutarını aşmamak üzere ödenir.~~

~~(2) SUT ve eki listelerde yer almayan tıbbi malzemeler; Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranında (son bir yıl içerisinde farklı en az 5 (beş) hastanenin fiyatı olmalı) tespit edilen ve Kurum taşra teşkilatı inceleme birimlerince benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen malzemenin işlem tarihinden itibaren son bir yıl içerisinde en ucuz 5 (beş) fiyatın ortalaması alınır, KDV dahil fiyatı, fatura tutarını geçmemek üzere ödenir.~~

~~(3) SUT ve eki listeleri ile Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranında tespit edilemeyen tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz.~~

~~(4) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabii olmayan Resmi Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında yatarak tedavilerde temini zorunlu tıbbi malzemelerin hastaya aldırılması durumunda; fatura tutarı hastaya ödenerek ilgili sağlık kurumunun alacağından mahsup edilir.~~

~~(1) SUT ve eki Listelerde yer alan malzemeler, SUT ve eki listelerde belirlenen birim fiyatlar üzerinden fatura tutarını aşmamak üzere ödenir.~~

~~(2) SUT ve eki listelerde yer almayan tıbbi malzemeler; Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranında (son bir yıl içerisinde en az 1 (bir) hastanenin fiyatı olmalı) tespit edilen ve Kurum taşra teşkilatı inceleme birimlerince benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen malzemenin işlem tarihinden önceki son bir yıl içerisindeki en ucuz 5 (beş) fiyatın ortalaması alınır (5 (beş) fiyatın altında olması halinde var olan fiyatların ortalaması alınır), KDV dahil fiyatı, fatura tutarını geçmemek üzere ödenir.~~

~~(3) SUT ve eki listeleri ile Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranında fiyat tespit edilemeyen tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz.~~

~~(4) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabii olmayan Resmi Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında yatarak tedavilerde temini zorunlu tıbbi malzemelerin hastaya aldırılması durumunda; fatura tutarı hastaya ödenerek ilgili sağlık kurumunun alacağından mahsup edilir.~~

~~(5) (Ek: 01/03/2011-27861/28 md. Yürürlük :01/03/2011) Sağlık Uygulama tebliği eklerinde SUT kodu olup da, fiyatı olmayan tıbbi malzemeler, Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranında (son bir yıl içerisinde en az 1 (bir) hastanenin fiyatı olmalı) tespit edilen ve Kurum taşra teşkilatı inceleme birimlerince benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen malzemenin işlem tarihinden önceki son bir yıl içerisindeki en ucuz 5 (beş) fiyatın ortalaması alınır (5 (beş) fiyatın altında olması halinde var olan fiyatların ortalaması alınır), KDV dahil fiyatı, fatura tutarını geçmemek üzere ödenir.~~

~~7.2.1.B- Özel Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında;~~

~~(Değişik: 03/6/2010-27600/26 md Yürürlük:03/06/2010) (1) SUT ve eki listelerde yer alan malzemeler, SUT eki listelerde belirlenen birim fiyatlar üzerinden fatura tutarını aşmamak üzere ödenir.~~

~~(2) SUT ve eki listelerde yer almayan tıbbi malzemeler; Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranında (son bir yıl içerisinde farklı en az 5 (beş) hastanenin fiyatı olmalı) tespit edilen ve Kurum taşra teşkilatı inceleme birimlerince benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen malzemenin işlem tarihinden itibaren son bir yıl içerisinde en ucuz 5 (beş) fiyatın ortalaması alınır, KDV dahil fiyatı, fatura tutarını geçmemek üzere ödenir.~~

~~(3) SUT ve eki listeleri ile Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranı) tespit edilemeyen tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz.~~

~~(4) Yatarak tedavilerde temini zorunlu tıbbi malzemelerin reçete karşılığı hastaya aldırılması durumunda; fatura tutarı hastaya ödenerek ilgili sağlık kurumunun alacağından mahsup edilir.~~

~~(1) SUT ve eki listelerde yer alan malzemeler, SUT eki listelerde belirlenen birim fiyatlar üzerinden fatura tutarını aşmamak üzere ödenir.~~

~~(2) SUT ve eki listelerde yer almayan tıbbi malzemeler; Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranında (son bir yıl içerisinde farklı en az 3 (üç) hastanenin fiyatı olmalı) tespit edilen ve Kurum taşra teşkilatı inceleme birimlerince benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen malzemenin işlem tarihinden önceki son bir yıl içerisindeki en ucuz 5~~

(beş) fiyatın ortalaması alınır (beş fiyatın altında olması halinde var olan en az 3 (üç) fiyatın ortalaması alınır), KDV dahil fiyatı, fatura tutarını geçmemek üzere ödenir.

(3) SUT ve eki listeleri ile Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranında en az 3 (üç) hastanenin fiyat tespit edilemeyen tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(4) Yatarak tedavilerde temini zorunlu tıbbi malzemelerin reçete karşılığı hastaya aldırılması durumunda; fatura tutarı hastaya ödenerek ilgili sağlık kurumunun alacağından mahsup edilir.

~~(5) (Ek: 01/03/2011-27861/29 md. Yürürlük :01/03/2011) Sağlık Uygulama tebliği eklerinde SUT kodu olup da, fiyatı olmayan tıbbi malzemeler, Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranında (son bir yıl içerisinde farklı en az 3 (üç) hastanenin fiyatı olmalı) tespit edilen ve Kurum taşra teşkilatı inceleme birimlerince benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen malzemenin işlem tarihinden önceki son bir yıl içerisindeki en ucuz 5 (beş) fiyatın ortalaması alınır (beş fiyatın altında olması halinde var olan en az 3 (üç) fiyatın ortalaması alınır), KDV dahil fiyatı, fatura tutarını geçmemek üzere ödenir.~~

7.2.2. Ayaktan Tedavilerde Reçete Karşılığı Hasta Tarafından Temin Edilen Tıbbi Malzeme Bedellerinin Ödenmesi

(1) Ayaktan tedavilerde reçete karşılığı hasta tarafından temin edilen tıbbi malzemeler, SUT'ta belirtilen istisnalar hariç olmak üzere Kurum (Türkiye ilaç ve Tıbbi Cihaz Ulusal Bilgi Bankası) TITUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olmalıdır. Kayıt/bildirim işlemi tamamlanmamış tıbbi malzemelerin bedelleri kayıt/bildirim işlemi tamamlanmaya kadar ödenmez.

(2) Ayaktan tedavilerde reçete karşılığı hasta tarafından temin edilen tıbbi malzemeler;

a) SUT ve eki Listelerde yer alan malzemeler, SUT eki Listelerde yer alan fiyatlardan fatura tutarını aşmamak üzere ödenir.

b) SUT ve eki listelerde yer almayan tıbbi malzemelerden; Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranında (son bir yıl içerisinde farklı en az 5 (beş) hastanenin fiyatı olmalı) tespit edilen ve Kurum taşra teşkilatı inceleme birimlerince benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen malzemenin işlem tarihinden itibaren son bir yıl içerisinde en ucuz 5 (beş) fiyatın ortalaması alınır, KDV dahil fiyatı, fatura tutarını geçmemek üzere ödenir.

c) SUT ve eki listeleri ile Kamu İhale Kurumu İhale Sonuç Formu Ekranı) fiyatı tespit edilemeyen tıbbi malzemeler, piyasa araştırması (her türlü fiyat araştırması) yapılarak taşra teşkilatı inceleme birimlerince benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen en ucuz malzeme bedeli esas alınarak fatura tutarını aşmamak şartıyla ödenir.

(3) Kurum ile sözleşmesiz sağlık kurum ve kuruluşlarıca acil haller nedeniyle yapılan ve SUT'un 4.3 numaralı maddesi doğrultusunda Kurumca karşılanması gereken tıbbi malzeme bedelleri, bu madde hükümleri esas alınarak ödenir.

7.3. Bazı Tıbbi Malzemelerin Temin Edilme Esasları:

7.3.1. Myoelektrik kontrollü kol protezleri:

(1) Bilateral üst ekstremitte ampute hastalar veya tek taraflı üst ekstremitte amputasyonu ile birlikte karşı ekstremitteyi kullanamayacak hastalar için önerilen myoelektrik kontrollü kol protezlerine yönelik sağlık kurulu raporu, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon, Ortopedi ve Travmatoloji ve Psikiyatri uzman hekimlerinin bulunduğu üçüncü basamak sağlık kurumları sağlık kurullarıca düzenlenecektir.

(2) Sağlık Kurulu raporunda; hastanın myoelektrik kontrollü kol protezi kullanımına ilişkin eğitim aldığı ve kullanabileceğinin yanında ayrıntılı değerlendirmeleri içeren ilgili uzman hekimlerin görüşünün yer alması zorunlu olup söz konusu raporların Sağlık Bakanlığına bağlı Ankara veya İstanbul Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanelerince veya TSK Ankara Rehabilitasyon merkezince onaylanması gerekmektedir.

(3) Myoelektrik kontrollü kol protezlerinin yenilenme süresi 10 yıldır. Bu süreden önce temin edilen myoelektrik kontrollü kol protezlerinin bedeli Kurumca ödenmez.

(4) Tek taraflı dominant üst ekstremitte amputasyonu olanlara 2 kanallı myoelektrik kontrollü kol protezi ödenir.

(5) EMG ile tespiti yapılmış yeterli aksiyon potansiyeline sahip olmalıdır,

(6) Myoelektrik kontrollü kol protezi temin edildikten sonra hasta tarafından, yüksek gerilim altında ve manyetik alanlarda çalışmayacağını belgelemesi veya taahhüt etmesi gerekmektedir.

7.3.2. Hasta alt bezi (Değişik: 24/4/2011-27914/2 md. Yürürlük:06/1/2011)

7.3.2. Hasta Alt Bezi ve Çocuk Alt Bezi

(1) Uzman hekim raporu ile mesane veya rektum kontrolü olmaması (raporda tanı belirtilmek kaydı ile) nedeni ile (çocuklar için en az iki yaşını tamamlamış olmak kaydı ile) hasta alt bezi kullanması gerekli görülen hastalar için günde 4(dört) adedi geçmemek üzere en fazla 2 (iki) aylık

miktarlarda hasta alt bezi rapora istinaden tüm hekimlere reçetelendirilmesi durumunda bedelleri Kurumca karşılanır.

~~(2) Hasta alt bezi bedellerinin ödenmesinde, Kurum TITUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olma şartı (Değişik: 06/01/2011-27807/8 md. Yürürlük:06/01/2011) aranmaz. aranır. (Değişik: 06/04/2011-27897/2 md. Yürürlük:06/04/2011) aranmaz.~~

~~(1) (Değişik: 24/4/2011-27914/2 md. Yürürlük:06/1/2011) Uzman hekim raporu ile mesane veya rektum kontrolü olmaması (raporda tanı belirtilmek kaydı ile) nedeni ile (çocuklar için en az iki yaşını tamamlamış olmak kaydı ile) hasta alt bezi veya çocuk alt bezi kullanması gerekli görülen hastalar için günde 4 (dört) adedi geçmemek üzere en fazla 2 (iki) aylık miktarlarda, rapora istinaden tüm hekimlere reçetelendirilmesi durumunda bedelleri Kurumca karşılanır.~~

~~(2) (Değişik: 24/4/2011-27914/2 md. Yürürlük:06/1/2011) Hasta alt bezi ve çocuk alt bezi bedellerinin ödenmesinde, Kurum TITUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olma şartı aranmaz. Çocuk alt bezi bedelleri, SUT eki EK 5/A-1 Listesinde "301.220" kod ile yer alan "hasta alt bezi" için belirtilen fiyat üzerinden ödenir.~~

~~(3) Hasta alt bezinin sağlık kurumlarıca temin edilmesi halinde sağlık raporu aranmaz.~~

~~(4)(Ek: 06/01/2011-27807/8 md. Yürürlük:06/01/2011) İdrar inkontinansı ve gaita inkontinansı olan hastalara hasta alt bezi ve kendinden jelli sonda fatura edilmesi halinde bedeli Kurumca karşılanır.~~

~~(5) (Ek: 06/01/2011-27807/8 md. Yürürlük:06/01/2011) Sadece idrar inkontinansı olan hasta alt bezi kullanan hastalara kendinden jelli sonda fatura edilmesi halinde, kendinden jelli sondanın bedeli Kurumca karşılanmaz.~~

~~(6)(Ek: 06/01/2011-27807/8 md. Yürürlük:06/01/2011) Sağlık kurulu raporunda; kolostomili hastalarda idrar inkontinansı, ürostomili hastalarda gaita inkontinansı olduğunun belirtilmesi halinde hasta alt bezinin bedeli Kurumca karşılanır.~~

7.3.3. Kolostomi, ürostomi torbası

~~(1) Kolostomi ve ürostomi torbası için uzman hekim raporu düzenlenecek olup raporda, teşhis, yapılan ameliyatın adı, malzemenin adı, kullanım süresi ve (Ek: 06/8/2010-27664/22 md Yürürlük:23/06/2010) ikinci fıkrada belirtilen miktarları geçmemek üzere günlük kullanım miktarı belirtilecektir. Hastada ikinci bir stoma söz konusu ise bu durum raporda açık olarak belirtilecektir.~~

~~(Değişik: 06/04/2011-27897/3 md. Yürürlük:18/03/2011) (2) (Değişik: 06/8/2010-27664/22 md. Yürürlük:23/06/2010) Sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimlere en fazla 2(iki) aylık dozlar halinde kolostomi ve ürostomide en fazla 60 torba, 20 adaptör ve 2 pasta, İleostomili hastada ise 90 torba, 30 adaptör ve 3 pastayı geçmemek üzere reçete edilmesi halinde bedelleri Kurumca karşılanır. Sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimlere; en fazla 2 (iki) aylık dozlar halinde;~~

~~a) Kolostomi ve ürostomide en fazla 60 torba, 20 adaptör ve 2 pasta, İleostomili hastada ise 90 torba, 30 adaptör ve 3 pastayı geçmemek üzere;~~

~~b) Aşağıda sayılan durumlarda ise kolostomide en fazla 90 torba, 30 adaptör ve 3 pasta, ileostomide ise 135 torba, 45 adaptör ve 5 pastayı geçmemek üzere;~~

~~1) Torbanın eilde uzun süre yapışık kalmasını engelleyecek karın duvarı ya da stomaya ait fiziksel şekil bozukluklarında;~~

~~2) Günde bir torbayla kontrol edilemeyecek derecede fonksiyonel bozuklukları olan hastalarda;~~

~~3) Ostomi etrafında oluşacak cilt ülserlerinde, bu durumları devam ettiği sürece, reçete edilmesi halinde bedelleri Kurumca karşılanır.~~

~~(2) Kolostomi, ürostomi torbası ve bu malzemelerle ilgili olarak adaptör ve pasta sağlık raporunda tedavi protokolü gereğince hekimce reçetede belirtilen adetler esas alınarak en fazla 2 (iki) aylık miktarlarda reçete edilmesi halinde karşılanır.~~

~~(3) Sağlık kurumlarıca temin edilmesi halinde sağlık raporu aranmaz.~~

~~(4) Kolostomi, İleostomi ve Ürostomi torbası kullanan hastalara Ek 5/A listesi dışında kalan yardımcı ürünlerin bedeli Kurumca karşılanmaz.~~

~~(5) (Ek: 03/6/2010-27600/28 md. Yürürlük:03/06/2010) Sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimlere en fazla 2(iki) aylık dozlar halinde stoma kapağı reçete edilmesi halinde bedelleri Kurumca karşılanır. Aneak stoma kapağı kullanan hastalara stoma torbası, macun/pasta, adaptör ve diğer yardımcı ürünlerin bedeli Kurumca karşılanmaz.~~

7.3.4. Yara bakım ürünleri

(1) Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilere, tedavileri sırasında kullanılması gerekli görülen yara bakım ürünlerinin bedelleri, sağlık kurulu raporuna istinaden aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre Kurumca karşılanır.

(2) Yara bakım ürünleri için düzenlenecek sağlık kurulu raporları;

a) Yatarak tedavide; Takip ve tedaviyi yapan branş uzman hekimi ile Genel Cerrahi, Ortopedi ve Travmatoloji ve Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı, sağlık kurullarınca düzenlenecektir.

b) Ayaktan tedavide; Resmi sağlık kurum/kuruluşlarında Genel Cerrahi, Ortopedi ve Travmatoloji, Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı, sağlık kurullarınca düzenlenecektir. **(Ek: 05/11/2011-28106/32 md. Yürürlük:05/11/2011) Ancak "epidermolysis bullosa" hastalığında kullanılması gerekli görülen yara bakım ürünleri için, üniversite ve eğitim araştırma hastanelerinde (eğitim verme yetkisi olan klinik) dermatoloji, plastik ve rekonstrüktif cerrahi veya genel cerrahi uzman hekimlerince sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.**

(3) Yara bakım ürünleri kullanımına dair düzenlenecek sağlık kurulu raporlarında; hasta kimlik bilgilerinin dışında;

a) Etiolojik tanı (diyabetik ayak yarası v.b.);

b) Yara ve/veya yaraların anatomik lokalizasyonu;

c) Yara ve/veya yaraların ebatları;

ç) Klinik bulgular (eksüdasyon, kavitasyon gibi özellikler ayrıca belirtilecektir);

d) Öncesinde, medikal ve/veya cerrahi tedavi uygulanıp uygulanmadığı;

e) Tercih edilen yara bakım ürününün, tercih gerekçesi, tipi (kategori), ebatları, değiştirilme süresi, bilgilerinin yer alması zorunludur.

(4) Sağlık Kurulu raporunda belirtilen yara bakım ürünü dışında bir başka yara bakım ürünü kullanılması gerektiğinde, yeniden sağlık kurulu raporu düzenlenecek ve gerekçesi belirtilecektir.

(5) Sağlık Kurulu raporları ayaktan tedavide 2 (iki) ay süreyle, yatarak tedavilerde ise yatış süresince geçerlidir.

(6) Ayaktan tedavide kullanılacak yara bakım ürünleri için, sağlık kurulu raporuna dayanılarak Genel Cerrahi, Ortopedi ve Travmatoloji ile Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi uzman hekimlerinden biri tarafından reçete düzenlenmesi gerekmektedir. **(Ek: 05/11/2011-28106/32 md. Yürürlük:05/11/2011) Ancak "epidermolysis bullosa" hastalığında kullanılması gerekli görülen yara bakım ürünleri için, resmi sağlık tesislerinde görev yapmakta olan dermatoloji veya plastik ve rekonstrüktif cerrahi veya genel cerrahi uzman hekimlerince reçete düzenlenmesi gerekmektedir.**

(7) Tek reçetede en fazla 15 (onbeş) günlük miktar yazılabilir. Reçete düzenlenirken SUT eki EK-5/D Listesinde belirtilen kriterler kapsamındaki miktarların bedeli Kurumca karşılanır.

(8) Reçete tekrarımda, yara ve/veya yaraların ebatları, reçeteyi yazan uzman hekime sağlık kurulu raporu arkasına yazılacak, imzalanacak ve kaşeleneyecektir.

(9) **(Değişik: 05/11/2011-28106/32 md. Yürürlük:05/11/2011)** Ayaktan tedavide, sadece tedavi edici etkisini hydrocolloid, köpük ve fiber içermesinden dolayı gösteren yara bakım ürünleri, SUT eki Ek-5/A Listesinde belirtilen bedeller doğrultusunda Kurumca karşılanır.

(9) Ayaktan tedavide sadece, tedavi edici etkisini hydrocolloid, köpük ve fiber içermesinden dolayı gösteren yara bakım ürünleri ile "epidermolysis bullosa" hastalığında kullanılması şartıyla gazlı bez ve çeşitleri, sargı bezi ve çeşitleri, petrolatum/ parafin emdirilmiş leno bez dokuma, yapışmayan köpük örtüler, yapışmayan film örtüler, yapışmayan prokolloidler grubu yara bakım ürünleri Kurumca karşılanır.

(10) Bal ve bal içerikli yara bakım ürünlerinin bedelleri, yatan hastalar dâhil Kurumca karşılanmaz.

(11) Yara bakım örtülerinden;

• 100 cm²-ye kadar olanlar, küçük;

• 100-225 cm²-ye kadar olanlar, orta;

• 225 cm²'nin üstünde olanlar, büyük; yara örtüsü olarak kabul edilecektir.

(12) Usulüne uygun düzenlenmeyen sağlık kurulu raporları kabul edilmeyecek ve bu raporlara istinaden temin edilen yara bakım ürünü bedelleri karşılanmayacaktır.

7.3.5. Şeker ölçüm çubukları

(1) Tip I Diyabetli ve Tip II Diyabetliler, Hipoglisemili hastalar, Gestasyonel Diyabetliler ile sadece oral antidiyabetik ilaç kullanan Diabetes Mellituslu hastaların kullanmakta olduğu kan şekeri ölçüm çubuklarına ait bedeller, aşağıda belirtilen esas ve şartlarda ödenecektir;

a) Tip I Diyabetli, Tip II Diyabetli, Hipoglisemili, Gestasyonel Diyabetli hastalar ile sadece oral antidiyabetik ilaç kullanan Diabetes Mellituslu hastalar için, Aile Hekimi Uzmanı, Endokrinoloji ve Metabolizma, İç Hastalıkları, Çocuk Sağlığı hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından uzman hekim raporu düzenlenmesi gerekmektedir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/30 md. Yürürlük :01/03/2011) b) Şeker ölçüm cihazlarına ait bedeller, Kurumca karşılanmayacaktır.

e) Şeker ölçüm çubukları;

1- Tip I Diabetes Mellituslu hastalar için ayda 100 adet,

2- Tip II Diabetes Mellituslu insülin kullanan hastalar için üç ayda 100 adet,

3- Hipoglisemi hastaları için ayda en fazla 50 adet,

4- Gestasyonel Diyabet için gebelik süresince ayda en fazla 100 adet,

5- Sadece oral antidiyabetik ilaç kullanan Diabetes Mellituslu hastalara üç ayda 50 adet, hesabıyla, en fazla üç aylık miktarlarda reçete edilmesi halinde bedeli ödenir. Ancak 18 yaşından küçüklere, yukarıda belirtilen ilgili adetler, yüzde elli oranında artırılarak uygulanır.

b) Kan şekeri ölçüm cihazlarına ait bedeller, Kurumca karşılanacaktır. Kan şekeri ölçüm cihazının yenilenme süresi 2 (iki) yıldır. Bu süreden önce temin edilen kan şekeri ölçüm cihazının bedeli Kurumca ödenmez. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış bulunan mevcut kan şekeri ölçüm cihazları 6 (altı) ay süre ile değiştirilemez. Bu süre içinde değiştirilen kan şekeri ölçüm cihazlarının bedelleri Kurumca karşılanmayacaktır.

e) Kan şekeri ölçüm çubukları; sağlık raporunda tedavi protokolü olarak belirtilen adetler esas alınarak en fazla 3 aylık miktarlarda reçete edilmesi halinde bedeli karşılanır.

ç) Kan şekeri ölçüm çubuklarına ait faturalara, sağlık raporunun fotokopisi ile reçetenin asılları eklenecektir. (Ek: 01/03/2011-27861/30 md. Yürürlük :01/03/2011) (e rapor hariç)

(Değişik: 01/03/2011-27861/30 md. Yürürlük :01/03/2011) d) Kan şekeri ölçüm çubukları,

sözleşmeli eczanelerden temin edilecektir.

d) Kan şekeri ölçüm çubukları ve kan şekeri ölçüm cihazları, sözleşmeli eczanelerden temin edilecektir. Eczaneler kan şekeri ölçüm cihazları için fark alabilir, ancak kan şekeri ölçüm çubukları için fark alamaz.

7.3.6. Kendinden jelli sonda

(1) Rekürrent üretra darlığı olan hastalara ayaktan tedavilerinde kullanılması gerekli görülen kendinden jelli sondaların, Üroloji, Nefroloji, Çocuk Nefroloji veya Çocuk Cerrahisi uzman hekimlerinden biri tarafından, nörojenik mesane olgularında ise Üroloji, Nefroloji, Çocuk Nefroloji, Çocuk Cerrahisi, Nöroloji, Çocuk Nöroloji veya Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon uzman hekimlerince düzenlenen uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete edilmesi halinde SUT eki Ek-5/A Listesinde belirtilen bedeller doğrultusunda Kurumca karşılanır.

(2) Raporda; teşhis, kullanım süresi ve günlük kullanım miktarı belirtilecektir.

(3) Kurumca günlük en fazla 6 (altı) adet sonda bedeli ödenir. Rekürrent üretra darlığı, nörojenik mesane olgularında ve böbrek nakilli hastalara raporda belirtilmiş olmak şartıyla en fazla 5 (beş) adet kendinden jelli sonda ile birlikte en fazla 1 (bir) adet hidrokit sonda reçete edilebilir.

(4) Kendinden jelli sondaların, en fazla 2 (iki) aylık miktarda reçete edilmesi halinde bedelleri ödenir.

(5) Sağlık kurumlarınca temin edilmesi halinde sağlık raporu aranmaz.

7.3.7. İşitme cihazları

(1) Kurumca sadece analog ve dijital işitme cihazı bedelleri ödenir.

(2) **(Değişik: 03/6/2010-27600/27 md. Yürürlük:03/06/2010)** İşitme cihazlarının 01/05/2010 tarihine kadar imal ya da ithal edildikleri ülkelerde sertifikalı olduğunun (CE,FDA,TGA,SFDA gibi) belgelendirilmesi, İşitme cihazlarının 01/05/2010 tarihine kadar imal ya da ithal edildikleri ülkelerde sertifikalı olduğunun (FDA, TGA, SFDA gibi) belgelendirilmesi;

(3) (Değişik: 15/10/2010-27730/16 md. Yürürlük:01/04/2010) İşitme cihazlarının 01/05/2010 tarihine kadar imal ya da ithal edildikleri ülkelerde kullanıldığına dair ilgili ülkenin ruhsatlandırma biriminden veya bağımsız Sağlık Teknolojileri Değerlendirme (HTA) biriminden alınacak, ürünün ülkede kullanıldığına ve geri ödeme kapsamında veya geri ödeme kapsamında olduğuna dair belge ya da ilgili ülkenin Sağlık Bakanlığı'ndan alınacak aynı özelliklere haiz belgelerden herhangi biri ile belgelendirilmesi.

(4) İşitme cihazı bedellerinin Kurumca ödenebilmesi için; Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumlarınca, işitmenin cihaz ile düzeltilmesinin mümkün olduğunun, Kulak Burun Boğaz uzman hekimi veya 3 Kulak Burun Boğaz hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.

~~(4) (Değişik: 15/10/2010-27730/16 md Yürürlük:01/04/2010) İşitme cihazı bedellerinin Kurumca ödenebilmesi için; Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumlarına, işitmenin cihaz ile düzeltilmesinin mümkün olduğunun belirtildiği, kulak burun boğaz uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.~~

~~(5) Raporda işitme cihazının analog ya da dijital olduğu belirtilecek, dijital cihaz önerilmesi durumunda analog cihaz önerilmeme gerekçesi ayrıca belirtilecektir.~~

~~(6) Odyoloji test sonuçlarını gösterir belgenin aslı rapora eklenecektir. Odyoloji testlerinin, Kurumla sözleşmeli sağlık kurumlarında/kuruluşlarında veya raporu düzenleyen sağlık kurumunun hizmet alım sözleşmesi yaptığı sağlık kurumlarına/kuruluşlarına yapılması ve odyometrist veya odyolog, veya uzman odyolog, veya işitme testi yapmaya yetkili sertifikalı personel tarafından onaylanmış olması halinde kabul edilecektir.~~

~~(7) Her iki kulak için işitme cihazı bedeli ödenebilmesi için, sağlık kurulu raporunda iki kulakta işitme kaybının bulunduğu belirtilmesi yeterli olmayıp, gerekçeleri belirtilerek "Hastanın her iki kulak için işitme cihazı kullanması gereklidir." ibaresi raporda yer alacaktır.~~

~~(8) İşitme cihazı bedelleri SUT eki EK-5/C Listesinde yer alan fiyatlar esas alınarak fatura tutarını aşmamak şartıyla ödenir.18 yaş altı çocuklar için EK-5/C Listesinde yer alan tutarlar %50 oranında artırılarak uygulanır.~~

~~(9) (Değişik: 03/6/2010-27600/27 md. Yürürlük:01/06/2010) İşitme cihazı kalıp ve pil bedelleri ödenmez. İşitme cihazı başına yıllık maksimum 50(elli) adet pil, işitme cihazı kalıpları için 3 yaşına kadar olan çocuklarda yılda en fazla 4 kez, 4-18 yaş arası çocuklarda yılda en fazla 2 kez, erişkinlerde ise yılda en fazla bir kez olmak üzere Kurumca bedelleri karşılanır.~~

~~(10) İşitme cihazının yenilenme süresi 5(beş) yıldır. Bu süreden önce yenilenen işitme cihazı bedelleri Kurumca ödenmez. Ancak, işitme durumunda değişiklik olması ve verilen cihazın yeterli gelmemesi durumunda bu durumun Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumunca düzenlenen Kulak Burun Boğaz uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi hâlinde veya ilgililerin kusuru olmaksızın garanti süresi dışında cihazın arızalanması nedeniyle kullanılamaz hâle geldiğinin Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumunca düzenlenen Kulak Burun Boğaz uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi ve Kurumca onarımının sağlanamaması hâlinde, süresinden önce yenilenmesi mümkündür.~~

7.3.8. (Değişik: 05/11/2011-28106/33 md. Yürürlük:05/11/2011) Gözlük cam ve çerçevesi (Değişik: 04/12/2010-27775/5 md Yürürlük:04/12/2010)

Görmeye yardımcı tıbbi malzemeler ve göz protezleri

(1) Göz hastalıkları uzman hekimleri ile bu dalda ihtisas yapmakta olan hekimler tarafından düzenlenen reçeteye dayanılarak alınacak gözlük camları ile çerçevenin temininde aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

(2) Gözlük cam ve çerçeveleri, 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun hükümlerine uygun olarak faaliyetlerini sürdüren ve Kurumla optik sözleşmesi imzalayan sözleşmeli optisyenlik müesseselerinden temin edilecektir.

(3) Gözlük camlarının temininde, SUT eki "Gözlük Camları Fiyat Listesi" (EK-6) esas alınacak ve ödemeler buna göre yapılacaktır. Cam bedelleri, çerçeve bedeli ile birlikte sözleşmeli optisyenlik müesseseleri tarafından Kuruma fatura edilecektir.

~~(Değişik: 01/03/2011-27861/31 md. Yürürlük :01/03/2011) (4) Göz hastalıkları uzman hekimini tarafından düzenlenen sağlık raporuyla zorunlu görülmesi şartıyla puva, prizmatik ve teleskopik gözlük camlarına ait bedeller, Kurum (devredilen T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü) tıbbi malzeme listesinde yer alan fiyatları aşmamak üzere ödenir.~~

~~(4) Göz hastalıkları uzman hekimini tarafından düzenlenen sağlık raporuyla zorunlu görülmesi şartıyla görmede yardımcı olan tıbbi malzemeye ait bedeller, SUT eki EK-6 Kurum tıbbi malzeme listesinde yer alan fiyatları aşmamak üzere ödenir.~~

a) Prizmatik gözlük camı: Prizmatik camlar, gözlerinde kayma olan hastalarda yani şaşılık tedavisinde, az gören hastalarda (iyi gören gözde düzeltilmiş uzak görme keskinliği 3/10 ve altında), göz tümörleri ve optik sinirle beyin arasındaki baskılarda kullanılmaktadır. Prizmatik gözlük camı Üniversite Hastaneleri veya Sağlık Bakanlığına Bağlı Eğitim Araştırma Hastanelerinde düzenlenen en az bir göz hastalıkları uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporu ile göz hastalıkları uzmanı tarafından tanzim edilen reçetelere istinaden 3 yılda bir yenilenebilir. Ancak prizmatik cam ve fresnel prizması, şaşılığı ve diplopsi olan hastalarda, kayma miktarı değişkenlik gösterebileceği için sağlık kurulu raporunda belirtilmesi şartıyla 6 ayda bir verilebilir.

b) Teleskopik gözlük camı: Doğuştan var olan bozukluklar, kalıtsal hastalıklar, yaralanmalar, şeker hastalığı, glokom, katarakt ve yaşlanmaya bağlı az gören (iyi gören gözde düzeltilmiş uzak

görme keskinliği 3/10 ve altında) hastalarda kullanılan materyallerden biri olup, Üniversite Hastaneleri veya Sağlık Bakanlığına bağlı Eğitim Araştırma Hastanelerinde düzenlenen en az bir göz hastalıkları uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporu ile göz hastalıkları uzmanı tarafından tanzim edilen reçetelere istinaden teleskopik gözlük bedelleri Kurumca karşılanır. Sağlık kurulu raporunda zeminde yatan göz hastalığı ve bu hastalığa bağlı olarak görme işlevlerindeki bozulma, reçetede uzak, yakın, uzak-yakın ifadesi olması, büyütme gücü (x olarak), fiks fokus veya fokusable (foküslenebilme) olma durumu belirtilmelidir. Teleskopik gözlükler sağlık raporuyla gerekli görülmesi halinde 3 (üç) yılda bir yenilenebilir. Çocuklarda bu süre sağlık raporuyla gerekli görülmesi halinde 1 yıldır. Gerekli hallerde yakın için kapak (cap) tek veya iki göz için yazılabilir, bu gibi durumlarda ayrıca yakın teleskopik cam ödenmez.

(5) Hasta tarafından SUT eki EK-6 Listesindeki camlar dışında ayrı çap, eyn, marka ve fiyatta cam istenmesi halinde alınan reçeteye göre bu listedeki normal camların tutarı kadarı karşılanır.

(6) Gözlük camı ve çerçeve 3(üç) yılı geçmeden yenilenmez. Ancak görmeye 0.5 diyoptrilik değişiklik olması halinde süresinden önce gözlük camı yenilenebilir.

(7) Büyüme ve gelişme çağındaki çocuklara kullanılması gerekli görülen gözlük cam ve çerçevelerinin çocuğun büyüme ve gelişmesi nedeni ile kullanılmadığı ve yenilenmesi gerektiğinin sağlık kurulu raporu ile belgeleneceği koşuluyla süresinden önce yenilenir.

~~(Değişik: 01/03/2011-27861/31 md. Yürürlük :01/03/2011) — (8) (Değişik: 15/10/2010-27730/17 md. Yürürlük:01/04/2010)~~ Kontakt lens bedelleri Kurumca karşılanmaz. Ancak konjenital katarakt nedeniyle opere olmuş afak olgularda heyet raporuna istinaden ve raporda belirtilmek şartıyla saf silikon kontakt lensler bilateral ve/veya unilaterale kontakt lens bedelleri Kurumca karşılanır. Kontakt lensler çocuk gözlerinin hızlı büyümesi, refraksiyon düzeylerinin hızlı değişmesi ve saf silikon kontakt lenslerin gözde yan etkilere yol açacak şekilde kirlenme riskinin olması nedeniyle 6 yaşına kadar 6 ayda bir değiştirilebilir. 6 yaşından sonra afakî devam ettiği takdirde heyet raporu ile aylık sık replasmanlı kontakt lenslerin ~~optisyonluk müessesesinden temin edilmesi halinde~~ bedeli kurumca karşılanır. İlk verilen afakî raporu 2 yıl geçerlidir. Kontakt lens kullanan bu hastalara ayrıca gözlük cam ve çerçeve bedeli ödenmez. Kontakt lens solüsyonlarının bedelleri Kurumca karşılanmaz.

~~(8) Kontakt lens bedelleri sadece;~~

~~a) Konjenital katarakt nedeniyle opere olmuş afak olgularda veya;~~

~~b) Keratakonusu olan göze gözlük uygulanmış ve gözlükle görme keskinlikleri 10/10 a kadar (tama) artmayan olgularda;~~

~~bu durumların üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularında en az bir göz hastalıkları uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi, göz hastalıkları uzman hekimince reçetelendirilmesi ve Kurumla sözleşmeli optisyonluk müesseselerinden temin edilmesi şartıyla SUT eki "Görmeye Yardımcı Tıbbi Malzemeler Listesi" nde (EK-6) yer alan bedeller üzerinden Kurumca karşılanır. Kontakt lens kullanan hastalara ayrıca gözlük cam ve çerçeve bedeli ödenmez. Kontakt lens solüsyonlarının bedelleri Kurumca karşılanmaz.~~

~~Lenslerin yenilenme süresi 2 (iki) yıldır. Ancak, 6 yaşına kadar olan çocuk olgularda 6 (altı) ayda bir yenilenmesi halinde de bedelleri Kurumca karşılanır. Ayrıca 6 yaşından sonra afakî devam etmesi halinde bu durumun sağlık kurulu raporu ile belgeleneceği şartıyla aylık sık replasmanlı kontakt lenslerin bedeli Kurumca karşılanır. İlk verilen afakî raporu 2 yıl geçerlidir.~~

~~(Ek: 04/12/2010-27775/5md. Yürürlük:04/12/2010)~~

~~(9) Göz Protezleri;~~

~~a) Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim ve araştırma hastaneleri ile üniversite hastanelerince düzenlenen sağlık kurulu raporu doğrultusunda bedeli Kurumca karşılanır.~~

~~b) Göz protezleri hareketli bir malzeme olmayıp, göz protezinin hareketi, hastanın daha önce geçirdiği cerrahi müdahale ile ilgilidir.~~

~~c) 5 (beş) yaşına kadar olan hak sahiplerine (çocuklarda 5 (beş) yaşına kadar orbita gelişimi tamamlandığından) sağlık kurulu raporu ile öngörülmesi halinde yılda bir, 5 (beş) yaşından büyük hak sahiplerine ise sağlık kurulu raporu ile öngörülmesi halinde üç yılda bir göz protezinin bedeli Kurumca karşılanır. Ancak her iki halde de sağlık kurulu raporunda protezin değiştirilme gerekçesi belirtilmelidir.~~

~~7.3.8. (Değişik: 05/11/2011-28106/33 md. Yürürlük:05/11/2011) Görmeye yardımcı tıbbi malzemeler~~

~~7.3.8.A- Gözlük cam ve çerçevesi~~

~~(1) Göz hastalıkları uzman hekimleri tarafından düzenlenen reçeteye dayanılarak alınacak gözlük camları ile çerçevenin temininde aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.~~

~~(2) Gözlük cam ve çerçeveleri, 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun hükümlerine uygun olarak faaliyetlerini sürdüren ve Kurumla optik sözleşmesi imzalayan sözleşmeli optisyenlik müesseselerinden temin edilecektir.~~

~~(3) Gözlük camlarının temininde, SUT eki "Görmeye Yardımcı Tıbbi Malzemeler Listesi" (EK-6) esas alınacak ve ödemeler buna göre yapılacaktır. Cam bedelleri, çerçeve bedeli ile birlikte sözleşmeli optisyenlik müesseseleri tarafından Kuruma fatura edilecektir.~~

~~(4) (Mülga: 21/01/2012-28180/25 md. Yürürlük: 21/01/2012) Teleskopik gözlük, Kontakt lens ve yakın okuma kepleri nitelikli görmeye yardımcı tıbbi malzeme olarak değerlendirilir. Prizmatik gözlük camları nitelikli görmeye yardımcı tıbbi malzeme olarak değerlendirilmez.~~

~~(5) Göz hastalıkları uzman hekimi tarafından düzenlenen sağlık raporuyla zorunlu görülmesi şartıyla bu fıkrada belirtilen nitelikli görmeye yardımcı tıbbi malzeme bedelleri, SUT eki "Görmeye Yardımcı Tıbbi Malzemeler Listesi" nde (EK-6) yer alan fiyatları aşmamak üzere ödenir.~~

~~(6) Hasta tarafından SUT eki "Görmeye Yardımcı Tıbbi Malzemeler Listesi" ndeki (EK-6) camlar dışında ayrı çap, eims, marka ve fiyatta cam istenmesi halinde alınan reçeteye göre bu listedeki normal camların tutarı kadarı karşılanır.~~

~~(7) Gözlük camı ve çerçeve 3(üç) yılı geçmeden yenilenmez. Ancak görmede 0.5 diyoptrilik değişiklik olması halinde süresinden önce gözlük camı yenilenebilir.~~

~~(8) Büyüme ve gelişme çağındaki çocuklara kullanılması gerekli görülen gözlük cam ve çerçevelerinin çocuğun büyüme ve gelişmesi nedeni ile kullanılmadığı ve yenilenmesi gerektiğinin sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi koşuluyla süresinden önce yenilenir.~~

~~7.3.8.B-Teleskopik gözlük~~

~~(1) Doğuştan var olan bozukluklar, kalıtsal hastalıklar, yaralanmalar, şeker hastalığı, glokom, katarakt ve yaşlanmaya bağlı az gören (iyi gören gözde düzeltilmiş uzak görme keskinliği 3/10 ve altında) hastalarda kullanılan materyallerden biri olup üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca düzenlenen en az bir göz hastalıkları uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporu ile göz hastalıkları uzmanı tarafından tanzim edilen reçetelere istinaden teleskopik gözlük bedelleri Kurumca karşılanır.~~

~~(2) Sağlık kurulu raporunda zeminde yatan göz hastalığı ve bu hastalığa bağlı olarak görme işlevlerindeki bozulma, reçetede uzak, yakın, uzak yakın ifadesi olması, büyütme gücü (x olarak), fiks fokus veya fokusable (foküslenebilme) olma durumu belirtilmelidir.~~

~~(3) Teleskopik gözlükler sağlık raporuyla gerekli görülmesi halinde 3 (üç) yılda bir yenilenebilir. Çocuklarda bu süre sağlık raporuyla gerekli görülmesi halinde 1 yıldır.~~

~~(4) Gerekli hallerde yakın için kapak (Değişik: 21/01/2012-28180/25 md. Yürürlük: 21/01/2012) (cap) kep tek veya iki göz için yazılabilir, bu gibi durumlarda ayrıca yakın teleskopik gözlük ödenmez.~~

~~7.3.8.C-Kontakt Lensler~~

~~(1) Kontakt lens bedelleri sadece;~~

~~a) Konjenital katarakt nedeniyle opere olmuş afak olgularda;~~

~~b) Keratakonusu olan göze gözlük uygulanmış ve gözlükle görme keskinlikleri 10/10 a kadar (tama) artmayan olgularda;~~

~~-bu durumlarının üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca düzenlenen en az bir göz hastalıkları uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi, göz hastalıkları uzman hekimince reçetelendirilmesi ve Kurumla sözleşmeli optisyenlik müesseselerinden temin edilmesi şartıyla SUT eki "Görmeye Yardımcı Tıbbi Malzemeler Listesi" nde (EK-6) yer alan bedeller üzerinden Kurumca karşılanır.~~

~~(2) Lenslerin yenilenme süresi 2 (iki) yıldır. Ancak, konjenital katarakt nedeniyle opere olmuş 6 yaşına kadar olan çocuk olgularda 6 (altı) ayda bir yenilenmesi halinde de bedelleri Kurumca karşılanır. Ayrıca 6 yaşından sonra afakı devam etmesi halinde bu durumun sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi şartıyla aylık sık replasmanlı kontakt lenslerin bedeli Kurumca karşılanır. İlk verilen afakı raporu 2 yıl geçerlidir.~~

~~(3) Konjenital katarakt nedeniyle opere olmuş afak olgular hariç kontakt lens kullanan hastalara ayrıca gözlük cam ve çerçeve bedeli ödenmez.~~

~~(4) Kontakt lens solüsyonlarının bedelleri Kurumca karşılanmaz."~~

~~7.3.9.Sentetik greftler, kemik allogreftleri~~

~~(1) Kemik allogreftleri, bedellerinin ödenmesinde TİTUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olma şartı aranmaz.~~

(2) Sentetik greftler; Sağlık Bakanlığı Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında olup, TITUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olma şartı aranır.

~~(Değişik: 06/04/2011-27897/4 md. Yürürlük :06/04/2011) (3) (Ek: 01/03/2011-27861/32 md. Yürürlük :01/03/2011) Allogreftlerin ödenebilmesi için AATB ve/veya EATB belgesinin fatura ekinde yer alması gerekmektedir.~~

~~(3) Allogreftlerin ödenebilmesi için Amerikan Doku Bankası Derneği (American Association Of Tissue Banks (AATB)) ve/veya Avrupa Doku Bankası Derneği (European Association Of Tissue Banks (EATB)) tarafından verilen belgenin fatura ekinde yer alması gerekmektedir.~~

7.3.9.A– Kemik yapımını uyaran materyaller (DBM, DBM içeren “putty” “crunch”, jel, BMP, kollagen analogları)

(1) Kemik yapımını uyaran materyallerin kendi aralarında kombine edilerek veya tek başına kullanılması halinde Kurumca bedelleri karşılanmaz. Ancak tek başına DBM için; Servikal füzyon ameliyatlarında, disk mesafesinde kafes içine en fazla 1cc. minimal invaziv yöntemle interbody füzyon ameliyatlarında kafes başına en fazla 5cc. kullanılması halinde Kurumca bedeli ödenir.

(2) Osteojenik aktivitenin istendiği atrofik nonunion, pseudoartroz olgularında kemik yerine geçen materyallerle kombine kullanılması halinde Kurumca bedeli karşılanır; hipertrofik nonunion olgularında kullanıldığı takdirde bedeli Kurumca karşılanmaz.

(3) Otogen greft kullanılması halinde, Kemik yapımını uyaran materyallerin bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(4) Tümoral hastalıklarda oluşan defektlerin giderilmesinde kullanılması halinde Kurumca bedeli karşılanır. Ancak agresif olmayan benign kemik tümörlerinde (Basit kemik kisti, nonosifiye fibrom, fibröz kortikal defekt, enkondrom, v.b.) kemik yapımını uyaran materyallerin kullanımı halinde Kurumca bedeli karşılanmaz.

(5) Revizyon cerrahisinde (vertebra revizyonu ve artroplastisi revizyonu) kullanılması halinde Kurumca bedelleri karşılanır.

7.3.9.B– Kemik yerine geçen materyaller (liyofilize edilmiş “strut greft, kortikal ve spongioz kemik içeren yongalar, küpler”)

(1) Fazla miktarda greftin gerektiği defektli ve çok parçalı kırıklarda veya daha önce otogreft uygulanmış ve greft alınmasında yeterli doku bulunmayanlarda;

(2) Otogreft donör alınmasında morbidite bulunma riski olan hastalar;

(3) Tibia plato kırıkları, calcaneus kırıkları gibi yüksek enerji ile oluşan kırıkların cerrahi tedavisinde;

(4) Kemiklerde geniş defektler oluşturan benign veya malign tümörlerin cerrahisinde veya daha önce otogreft uygulanmış ve greft alınmasında yeterli doku bulunmayanlarda;

(5) Üç veya daha fazla seviye füzyon uygulanması gereken omurga cerrahisinde, kullanılması halinde bedelleri ödenir.

7.3.9.C– Genel hükümler

(1) Posterior spinal stabilizasyon operasyonlarında servikal ve torakal 1– torakal 10 vertebra arası her seviye için en fazla 5 cc. ; altındaki her seviye için en fazla 10cc. kemik yerine geçen materyal bedeli ödenir.

(2) Spinal cerrahide tümör ya da travma nedeniyle vertebrektomi boşluğuna titanyum ya da çelik kafes yerleştirilmesi sırasında kafesin içinin kemik yerine geçen materyaller ile doldurulması halinde bedelleri ödenir, beraberinde kemik yapımını uyaran materyaller kullanıldığında da bedeli Kurum tarafından karşılanır.

(3) Epifiz hattı açık olan hastaların, patolojik olmayan primer kırıklarında hiçbir greft türü bedeli karşılanmaz.

(4) Yetişkin primer kırıklarında kemik yapımını uyarıcı malzemelerin kullanılması halinde Kurumca bedeli karşılanmaz.

7.3.9.Ç– Kemik yerine geçen sentetik greftler

(1) Otogreft donör alınmasında morbidite bulunma riski olan hastalarda, (kemik dansitometrisi ile gösterilmiş şiddetli osteoporoz, iliak kanatta tümoral lezyon veya enfeksiyon, Kemik İliğini tutan hastalıklar)

(2) Kemiklerde geniş defektler oluşturan benign veya malign tümörlerin cerrahisinde;

(3) Üç veya daha fazla seviye füzyon uygulanması gereken omurga revizyon cerrahisinde, kullanılması halinde bedelleri ödenir.

(4) Sentetik greftler kendi aralarında ve allogreftlerle kombine edilerek kullanılması halinde Kurumca bedeli karşılanmaz.

(5) ~~(Değişik: 03/6/2010-27600/29 md. Yürürlük:03/06/2010)~~ Sentetik greftlerin 01/05/2010 tarihine kadar imal ya da ithal edildikleri ülkelerde sertifikalı olduğunun (CE, FDA, TGA, SFDA gibi) belgelendirilmesi, ~~Sentetik greftlerin 01/05/2010 tarihine kadar imal ya da ithal edildikleri ülkelerde sertifikalı olduğunun (FDA, TGA, SFDA gibi) belgelendirilmesi,~~

(6) Sentetik greftlerin 01/05/2010 tarihine kadar imal ya da ithal edildikleri ülkelerde kullanıldığına dair ilgili ülkenin ruhsatlandırma biriminden veya bağımsız Sağlık Teknolojileri Değerlendirme (HTA) biriminden alınacak, ürünün ülkede kullanıldığına ve geri ödeme kapsamında olduğuna dair belge ya da ilgili ülkenin Sağlık Bakanlığı'ndan alınacak aynı özelliklere haiz belgelerden herhangi biri ile belgelendirilmesi.

7.3.10. Enjektör bedelleri

(1) Sağlık kurum ve kuruluşlarında görevli hekimler tarafından reçeteye yazılan "ampul" adedi kadar ml'sine uygun plastik (disposable) enjektör bedeli Kurumca belirlenen bedel üzerinden ödenecektir. Hekime reçeteye enjektör ve adedi yazılmamış olması halinde, eczacı tarafından reçete arkasına verilen enjektörlerin (en fazla reçetede ki ampul sayısı kadar) alındığına dair bir kayıt düşülerek ilgiliye imzalatılır. İlaçın ampul veya şişe (flakon) olarak verilmesinde, enjektör sayısının ilaç miktarına ve dozuna uygun olup olmadığı dikkate alınacaktır.

(2) İnsülin kalem iğne uçları bedelleri, insülin kartuşları ile birlikte ya da tek başına reçete edildiğinde bedeli ödenir.

7.3.11. Konuşma cihazı

(1) Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumları tarafından sağlık kurulu raporu ile belgelenmek kaydıyla konuşma cihazı bedelleri, SUT eki Ek 5/C Listesinde belirtilen bedeller doğrultusunda Kurumca karşılanır.

(2) Konuşma cihazının yenilenme süresi 5(beş) yıldır. Bu süreden önce yenilenen konuşma cihazı bedelleri Kurumca ödenmez. Ancak, ilgililerin kusuru olmaksızın garanti süresi dışında cihazın arızalanması nedeniyle kullanılamaz hâle geldiğinin Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumunca düzenlenen sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi ve Kurumca onarımının sağlanamaması hâlinde, süresinden önce yenilenmesi mümkündür.

7.3.12. Kurumca iade alınan tıbbi malzemeler

(1) Kurum tarafından iade alınan cihazların, Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan hastalara verilebilmesi için hastaların, sağlık kurulu raporu ile sosyal güvenlik il müdürlüklerine müracaatta bulunmaları gerekmektedir. Sağlık kurulu raporlarında, "iade cihazın temini için Kuruma müracaat edilmesi gerektiği" belirtilecektir. Müracaatı takiben, söz konusu tıbbi cihazların Kurum stoklarından temin edilmesi yoluna gidilecek olup, stoklarda yok ise Kurum stoklarında cihazın olmadığına dair onay alınmak suretiyle hasta tarafından temin edilen cihaz bedelleri SUT'un 7.2.2 maddesi doğrultusunda Kurumca ödenir. Onay alınmadan hasta tarafından temin edilen cihazların bedelleri ödenmeyecektir.

(2) Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilere iade alınmak kaydıyla taahhütname karşılığı temin edilen tıbbi malzemeler;

a) Non İnvaziv Mekanik Ventilasyon Cihazları (CPAP, Auto CPAP, BPAP, BPAP-S, BPAP S/T, BPAP S/T AVAPS, ASV)

b) Uzun süreli oksijen tedavisinde kullanılan cihazlar (oksijen Konsantratörü, oksijen tüpü ve başlığı)

e) ~~(Mülga: 06/01/2011-27807/9 md. Yürürlük:06/01/2011)~~ Nebulizatör

e) ~~(Mülga: 06/01/2011-27807/9 md. Yürürlük:06/01/2011)~~ Aspiratör

d) Ev tipi ventilatör

e) Mikro infüzyon pompası (insülin pompası)

f) Desferal pompası

g) ~~(Mülga: 06/01/2011-27807/9 md. Yürürlük:06/01/2011)~~ Tekerlekli sandalye

ğ) Akülü tekerlekli sandalye

h) Ayakta dik pozisyonlama ve yürütme cihazları

ı) ~~(Mülga: 06/01/2011-27807/9 md. Yürürlük:06/01/2011)~~ Enürezis alarm cihazı

i) Lenf ödem kompresyon cihazı

7.3.12.A Non İnvaziv Mekanik Ventilasyon Cihazlarının (NİMV) Temini

7.3.12.A-1 Solunumsal uyku hastalıklarında NİMV cihazları verilme ilkeleri

(1) NİMV cihazı verilecek hastalıklar; Uluslararası Uyku Bozuklukları Sınıflamasına göre;

a) Obstrüktif Uyku Apne Sendromu (OUAS);

b) Santral Uyku Apne Sendromu;

e) Cheyne Stokes Solunumu;

ç) Uykuyla ilişkili hipoventilasyon/ hipoksemik sendromlar (uyku ilişkili obstrüktif olmayan idiopatik alveoler hipoventilasyon, konjenital santral alveoler hipoventilasyon sendromu, pulmoner parankimal veya vasküler patolojilere bağlı hipoventilasyon hipoksemi, alt solunum yolu hastalıklarına/kronik obstrüktif akciğer hastalığına bağlı hipoventilasyon hipoksemi, nöromusküler ya da göğüs duvarı hastalıklarına bağlı hipoventilasyon hipoksemi);

(2) NİMV cihazları verilmesine ilişkin sağlık kurulu raporlarının, bünyesinde uyku merkezi bulunan sağlık kurumları sağlık kurullarınca düzenlenmesi gerekmektedir.

(3) Sağlık kurulunda; Göğüs Hastalıkları, Psikiyatri veya Nöroloji uzmanı; hastanın çocuk olması halinde ise Çocuk Göğüs Hastalıkları veya Çocuk Nöroloji uzmanlarından en az birinin yer alması zorunludur.

(4) Tüm gece boyunca, en az 16 kanallı polisomnografi cihazı (en az 3 kanallı olmak üzere elektroensefalografi, elektromyografi, elektrokardiyografi, elektroökülografi, oksimetre, hava akımı, karın ve göğüs solunum efor bantlarını ve horlama mikrofonu kaydını içermesi) ile yapılan tetkike ait raporda;

a) Uyku evreleri (total uyku süresi, uykuya geçiş süreleri, uyku etkinliği);

b) Oksijen saturasyonu ortalama ve en düşük değerleri;

c) Oksijen desaturasyon indeksi;

ç) Apne—Hipopne indeksi veya solunum bozukluğu indeksi (respiratory disturbance index /

RDI)

d) Apne—Hipopne veya RDI (Apne—Hipopne Solunum çabasına bağlı uyanma reaksiyonu (respiratory effort related arousal: RERA)) süreleri;

e) Bunların yatış pozisyonu ve uyku evrelerine göre dağılımı, bilgilerinin yer alması gerekmektedir.

(5) Sağlık kurulu raporu ekinde polisomnografi tetkikine ait rapor eklenecektir.

(6) **(Değişik: 15/10/2010-27730/18 md. Yürürlük:15/10/2010)** Sağlık kurulu raporunda tanı ve tedavi, tedavi basıncı ile hastanın kullanacağı NİMV cihazının türü ve birlikte kullanılacak aksesuarlar (maske, nemlendirici ve ısıtıcı nemlendirici gibi) yer alacaktır.

(7) NİMV cihazı kullanımı sırasında oksijen saturasyonu %88'in üzerine çıkarılmıyorsa, NİMV tedavisine ek olarak kronik oksijen tedavisine yönelik cihaz önerilmesi durumunda bedelleri Kurumca karşılanır.

(8) NİMV cihazlarının etkin kullanılıp kullanılmadığına yönelik yıllık olarak Kurumca yaptırılacak kontrollerde, cihazın yıllık minimum 1200 saatin altında kullanıldığının saptanması durumunda, kullanım saati bilgilerinin yer aldığı sevk evrakı ile hastaların sağlık tesisine sevk edilmesi ve cihazla tedavinin devam edilip edilmeyeceğine ilişkin sağlık kurulu raporu tanzim edilmesi gerekmektedir.

(9) Özel sağlık kurumlarının faaliyet izin belgesinde nöroloji branşı (tam zamanlı nöroloji uzmanı olan) ve polisomnografi cihazı olmalıdır.

(10) NİMV cihazlarının her birinin kullanım süresi 10 yıldır. Bu süreden önce yenilenen NİMV cihazının bedeli Kurumca ödenmez. Ancak NİMV cihazının kullanma süresi dolmadan kullanıcının kasit ve kusuru olmaksızın arızalandığı veya kullanılamaz hale geldiğinin sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi ve Kurumca onarımının sağlanamaması hâlinde, süresinden önce yenilenmesi mümkündür.

(11) NİMV cihazıyla birlikte kullanılması ve belli sürelerde değişmesi gereken maske, başlık, ara hava hortumu, oksijen ara bağlantı hortumu ve bakteri filtresi gibi aksesuarların, sağlık kurulu raporuna istinaden yılda en fazla bir kez reçete edilmesi durumunda bedelleri Kurumca karşılanır. **(Ek: 15/10/2010-27730/18 md. Yürürlük:15/10/2010)** Ancak gün içinde sürekli kullanımının gerektiği sağlık kurulu raporunda belirtilmesi halinde NİMV cihazlarının maskeleri altı ayda bir Kurumca karşılanır.

(12) **(Ek: 15/10/2010-27730/18 md Yürürlük:15/10/2010)** Isıtıcı nemlendiricili üniteleri NİMV cihazlarına dâhildir. Ayrıca ısıtıcı nemlendiricinin Kurumca bedeli karşılanmaz.

7.3.12.A-2 Bedeli Kurumca karşılanan NİMV cihazları

7.3.12.A-2-1 Continuous Positive Airway Pressure (CPAP) cihazı

(1) Polisomnografik olarak; Apne İndeksi (AI) en az 15 veya apne hipopne indeksi (AHI) en az 30 veya apne, hipopne ve solunum eforu sonucu uyanma sayısını gösteren solunum bozukluğu indeksi (RDI) en az 30 olarak tespit edilen ve bu bilgilerin sağlık kurulu raporu eki polisomnografi raporunda belirtilmiş olması kaydıyla veya AHI veya RDI 5-30 arasında olmakla birlikte artmış gündüz uykululuk, bilişsel etkilenme, duygudurum bozuklukları, uykusuzluk veya hipertansiyon, iskemik kalp hastalığı, inme veya uykuyla ilişkili hipoventilasyon/ hipoksemik sendromlardan birinin

varlığının sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla; kullanılması gerekli görülen CPAP cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.A-2-2-Oto-CPAP cihazı

(1) CPAP cihazı verilme kriterlerine ek olarak, pozisyonel OUAS, REM ile ilişkili OUAS, yüksek basıncı tolere edemeyen veya sabit basınç cihazlarıyla (CPAP) tedaviyi tolere edemeyen hastalarda, bu durumun sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla, kullanılması gerekli görülen Oto-CPAP bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.A-2-3-Bilevel Positive Airway Pressure Therapy (BPAP) cihazı

(1) CPAP cihazı verilme endikasyonu olup; yüksek nazal hava akımını tolere edemeyen, CPAP maskesinde önemli düzeyde hava kaçağı olan veya pozitif basınca karşı nefes verme gücünü yitiren OUAS hastalarında veya Uyku ile ilişkili hipoventilasyon/hipoksemik sendromu (restriktif akciğer hastalığı, kronik obstrüktif akciğer hastalığı, obezite hipoventilasyon sendromu, pulmoner parankimal veya vasküler patolojilere bağlı hipoventilasyon/ hipoksemi vb) olan hastalarda; bu durumun düzenlenecek sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla BPAP cihazı (auto BPAP hariç) bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.A-2-4-BPAP S/T cihazı

(1) Uyku ile ilişkili hipoventilasyon/hipoksemik sendromu (restriktif akciğer hastalığı, kronik obstrüktif akciğer hastalığı, obezite hipoventilasyon sendromu, pulmoner parankimal veya vasküler patolojilere bağlı hipoventilasyon/ hipoksemi vb) olan hastalarda, spontan solunumu ve tetikleme gücünün yetersiz olduğunun düzenlenecek sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla BPAP S/T cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.A-2-5-BPAP S/T AVAPS cihazı

(1) Polisomnografi eşliğinde yapılan BPAP S/T titrasyonunda yeterli tidal volüm sağlanamadığı veya uykuda solunum bozukluklarının ortadan kaldırılamadığı hastalarda, nöromusküler ve göğüs duvarı bozukluklarına bağlı uyku ile ilişkili hipoventilasyon hipoksemi olan restriktif akciğer hastalığı olan hastalarda (ALS, obezite hipoventilasyon sendromu, kifoskolyoz vb.) bu durumun düzenlenecek sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla BPAP S/T AVAPS cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.A-2-6-Adaptif basınç destekli servo ventilasyon (ASV) cihazı

(1) İlk gece polisomnografi tetkiki sırasında santral apne veya Cheyne Stokes solunumunun görüldüğü hastalarda titrasyon geceinde CPAP, BPAP S/T tedavileriyle, uyku ile ilişkili solunum bozukluğu olaylarının engellenememesi veya hastanın tedaviye uyumunun ve sürekli kullanımının sağlanamaması veya ilk gece polisomnografi tetkiki sırasında, ön planda santral apne veya Cheyne-Stokes solunumunun görüldüğü hastalarda veya ejeksiyon fraksiyonu % 40'dan düşük olan konjestif kalp yetmezliği hastalarında basınç titrasyonunda CPAP, BPAP S/T tedavileri uygulanmaksızın, bu durumun düzenlenecek sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla ASV cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.A-3-Kronik solunum yetmezliğinde NİMV cihazları verilme ilkeleri

(1) Kronik stabil yada yavaş ilerleyen solunum yetmezliği (gündüz yada gece karbondioksit retansiyonuna bağlı semptom varlığı, noktürnal hipoventilasyon) varlığında hastanın ilaç ve oksijen tedavisi alırken stabil dönemde solunum yetmezliğinin önlenemiyor olması NİMV cihazı verilme endikasyonu olarak kabul edilir.

(2) Kronik solunum yetmezliğinde BPAP S ve BPAP S/T cihazı bedelleri Kurumca karşılanacak olup, verilmesine yönelik sağlık kurulu raporu, Göğüs Hastalıkları, Nöroloji, Anestezi ve Reanimasyon ile yoğun bakım sorumlu uzman tabiplerinden birinin yer aldığı sağlık kurumunca düzenlenecektir.

(3) Sağlık kurulu raporunda hastanın kullanacağı NİMV cihazının türü ve birlikte kullanılacak aksesuarlar (maske, nemlendirici ve ısıtıcı nemlendirici gibi) yer alacaktır.

(4) Solunumsal Uyku Hastalıklarında Non İnvazif Mekanik Ventilasyon Cihazları Verilme İlkeleri bölümü (10) ve (11) numaralı maddelerde belirtilen hükümler bu bölüm içinde geçerlidir.

7.3.12.A-3-1-BPAP-S cihazı

(1) Restriktif akciğer hastalıklarında;

a) PaCO₂ ≥ 45 mmHg veya

b) En az 2 lt /dk akım hızında nazal O₂ desteği altında O₂ saturasyonunun 5 dk süreyle kesintisiz ≤ %88 veya

c) İlerleyici nöromusküler hastalıklar için maksimal inspiratuar basınç (MİP) ≤ 60 cm H₂O veya FVC ≤ %50, olarak saptanması ve bunlara ilişkin kanıtlayıcı belgelerin (solunum fonksiyon

testi, arteriyel kan gazı ölçümü) sağlık kurulu raporu ekinde yer alması koşuluyla BPAP-S cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

(2) Obstrüktif akciğer hastalıkları: Uygun bronkodilatör ve O2 tedavisine rağmen;

a) PaCO₂ ≥ 55 mmHg veya

b) PaCO₂ 50 ve 54 mmHg arasında ise en az 2 lt /dk akım hızında nazal O2 desteği altında noktürnal O2 saturasyonunun 5 dk süreyle kesintisiz ≤ %88 veya

e) PaCO₂ 50 ve 54 mmHg arasında olup, bir yılda ikiden fazla hiperkapnik atak nedeniyle hastaneye yatırılan, Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı olan hastalarda; bu durumların sağlık kurulu raporunda belirtilmesi ve bunlara ilişkin kanıtlayıcı belgelerin (solunum fonksiyon testi, arteriyel kan gazı ölçümü) sağlık kurulu raporu ekinde yer alması koşuluyla BPAP-S cihazı bedelleri Kurumca karşılanır. (hasta solunum fonksiyon testi yapamıyorsa bu durum sağlık kurulu raporunda açıkça belirtilecektir.)

7.3.12.A-3-2-BPAP S/T cihazı

(1) BPAP-S cihazı için tanımlanmış kriterlere ek olarak inspirasyon basınç yüksekliği (IPAP ≥ 20 cm H₂O) veya yoğun bakımda izlendiği dönemlerde apne saptanan hastalarda, bu durumların sağlık kurulu raporunda belirtilmesi ve bunlara ilişkin kanıtlayıcı belgelerin sağlık kurulu raporu ekinde yer alması koşuluyla BPAP-S/T cihazı bedelleri Kurumca ödenir.

7.3.12.B-Evde uzun süreli oksijen tedavisi cihazları

(1) Kronik solunum yetmezliği tedavisinde uygulanacak oksijen sistemlerinin verilmesine yönelik sağlık kurulu raporları, Göğüs Hastalıkları, Nöroloji, Anestezi ve Reanimasyon ile yoğun bakım sorumlu uzman tabiplerinden; hastanın çocuk olması halinde ise Çocuk Göğüs Hastalıkları veya Çocuk Nöroloji uzmanlarından birinin yer aldığı sağlık kurullarınca düzenlenecektir.

(2) Sağlık kurulu raporunda; tanı, hastanın kullanacağı oksijen cihazının türü ve gerekçesi, oksijen akım hızı, günlük kaç saat kullanılacağı ve birlikte kullanılacak aksesuarlar (maske, kanül taşıyıcı hortum, nemlendirici gibi) yer alacaktır.

(3) Sağlık kurulu raporu ekinde arteriyel kan gazı tetkiki ve diğer kanıtlayıcı belgeler eklenecektir.

(4) Evde uzun süreli oksijen tedavi cihazı verilme koşulları;

a) Kronik solunum yetmezliği olanlarda; (istirahat veya egzersiz halinde) PaO₂ (Parsiyel Oksijen Basıncı) ≤ 55 mmHg veya SaO₂ (Oksijen Saturasyonu) ≤ 88 olması halinde;

b) Korpulmonale varlığında; PaO₂'de 55-59 mmHg veya SaO₂ ≤ 89 ile birlikte EKG'de "P Pulmonale" bulgusu olması veya Hematokrit > % 55 veya Konjestif yetmezlik olması halinde;

e) Akut solunum yetmezliğinde; Akut solunum yetmezliği olan hastalarda stabil dönemde solunum yetmezliğinin önlenemiyor olması durumunda yukarıda (1) veya (2) de sıralanan bulgular sağlanıyorsa;

ç) Efor kapasitesini sınırlayan terminal dönem (kanser ve diğer sistemik hastalıklara bağlı) hastalarda sağlık kurulu raporunda belirtilmek koşuluyla; evde uzun süreli oksijen tedavisi cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

(5) Evde uzun süreli oksijen tedavisi cihazı verilen hastaların yılda bir kez sevk evrakı ile sağlık tesisine gönderilmesi ve cihazla tedavinin devam edilip edilmeyeceğine ilişkin sağlık kurulu raporu tanzim edilmesi gerekmektedir.

(6) Kurumca finansmanı sağlanacak evde uzun süreli oksijen tedavisi cihazları;

1-Oksijen tüpü (gaz hali)

2-Oksijen tüpü (sıvılaştırılmış)

3-Oksijen konsantratörü

(7)Taşınabilir komponenti olan oksijen tedavisi cihazları, istirahat halinde PaO₂ (Parsiyel Oksijen Basıncı) > 55 mmHg veya SaO₂ (Oksijen Saturasyonu) > 88 olmasına karşın egzersiz durumunda veya iş sırasında desatüre (PaO₂ ≤ 55 mmHg veya SaO₂ ≤ 88) olması halinde bedelleri Kurumca karşılanır.

(8) Oksijen Konsantratörü verilen kişilere, raporda belirtilmek koşuluyla oksijen tüpü önerilmesi durumunda bedelleri Kurumca karşılanır.

(9) Cihazla birlikte kullanılması ve belli sürelerde değişmesi gereken maske, başlık, ara hava hortumu, oksijen ara bağlantı hortumu ve bakteri filtresi gibi aksesuarların, sağlık kurulu raporuna istinaden yılda en fazla bir kez reçete edilmesi durumunda bedelleri Kurumca ödenir.

7.3.12.C-Nebulizatör cihazı

(1) Nebulizatör cihazı verilmesine ilişkin sağlık kurulu raporlarının;

-a) Erişkin hastalar için; Göğüs Hastalıkları veya Alerji Hastalıkları uzmanlarından en az birinin yer aldığı sağlık kurulu tarafından düzenlenmesi gerekmektedir.

b) Çocuk hastalar için; Çocuk Alerjisi uzmanı veya Çocuk Göğüs Hastalıkları uzmanı, bu uzman hekimlerin bulunmadığı sağlık kurumlarında çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanlarından, en az birinin yer aldığı sağlık kurulları tarafından düzenlenmesi gerekmektedir.

(2) Sağlık kurulu raporu ekinde solunum fonksiyon testi (SFT) ve arteriyel kan gazı (AKG) sonuçlarını gösterir belge eklenecektir.

(3) Kompresör tipi nebulizatör bedelleri Kurumca karşılanacak olup ultrasonik nebulizerler bedelleri karşılanmaz.

(4) **Erişkin hastalarda** cihazın verilmesine ilişkin olarak; İnhaler preparatları ve inhaler preparatların kullanılmasına yardımcı aletleri (airechamber, spacer v.b.) kullanmadığı sağlık kurulu raporu ile belgelenen,

a) Stabil kronik akciğer hastalığı olanlarda; $FEV1 \leq 40$ ise AKG değerlerine bakılmaksızın,

b) Persistan astımlı hastalarda; $FEV1$ veya $PEFR \leq \%60$ veya $FEV1$ veya $PEFR \% 60-80$ arasında olup günlük $PEFR$ veya $FEV1$ değişkenliği $\%30$ 'un üzerinde,

e) Bronşektazi tanısı ile birlikte kalıcı hava yolu obstrüksiyonu olan hastalarda; Stabil dönemde $FEV1 \leq 40$; olduğu sağlık kurulu raporunda belirtilmesi ve dayanağı belgelerin rapor ekinde yer alması koşuluyla nebulizatör cihazı bedelleri Kurumca ödenir.

(5) **Çocuk hastalarda** cihazın verilmesine ilişkin olarak;

a) Persistan astımlı hastalarda; $FEV1$ veya $PEFR \leq \%60$ olan veya $FEV1$ veya $PEFR \% 60-80$ arasında olup günlük $PEFR$ veya $FEV1$ değişkenliği $\%30$ 'un üzerinde olması veya

b) 14 yaşın üstündeki hastalarda; $FEV1$ veya $PEFR \leq 40$ olması veya

e) 6 yaşın altındaki hastalar ve 6 yaşın üstünde olup ek sorunu (örneğin nörolojik bir sorun) nedeniyle solunum fonksiyon testi yapılamayanlar hastalarda bu durum sağlık kurulu raporunda belirtilmesi; koşuluyla nebulizatör cihazı bedelleri Kurumca ödenir.

(6) Solunum fonksiyon testi yapamayan ve Kronik Akciğer Hastalığı tanısı almış çocuklarda, bronkopulmoner displazi, bronşiolitis obliterans tanılı hastalarda, interkostal adaleleri çalışmayan veya mental retarde ($IQ \leq 40$) olan nörolojik sorunlu hastalarda $PaO_2 \leq 55$ mmHg veya $SpO_2 \leq 88$ olması halinde bu durumun sağlık kurulu raporunda belirtilmesi gerekmektedir.

7.3.12.Ç- Mikro infüzyon pompası

(1) Mikro infüzyon pompası, infüzyon seti ve rezervuar bedellerinin ödenebilmesi için sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gerekmekte olup raporda;

a) Hastanın Tip I Diyabetli veya insüline bağımlı Tip II Diyabetli olması ile birlikte kan şekerinin oynak (brittle) seyrettiğinin ya da gebelikte Gestasyonel Diyabet (hamilelik diyabeti) olduğunun belirtilmesi,

b) Hastanın kendi kendine veya yakınlarının cihazı kullanma yeteneğini kazanmış olduklarının belirtilmesi,

e) Raporda Endokrinoloji ve Metabolizma, İç Hastalıkları, Çocuk Sağlığı Hastalıkları, var ise diyabet bilim dalları uzman hekimlerinden birinin yer alması, şartları aranacaktır.

(2) Sağlık kurulu raporuna dayanılarak reçete edilen infüzyon seti ve rezervuar bedelleri, en fazla 3 günde 1 adet üzerinden hesaplanmak suretiyle en fazla üç aylık miktarda reçete edilmesi halinde Kurumca SUT eki Ek 5/A Listesinde belirtilen bedeller doğrultusunda Kurumca karşılanır.

7.3.12.D- Desferal pompası

(1) Serum ferritin düzeylerinin 750 ng/ml seviyelerine yükselmiş olması veya aşırı demir birikimine bağlı, organ fonksiyonlarının (kalp, karaciğer) bozulmaya başladığının klinik belirtilerinin bulunması hallerinde; kullanım gerekliliğinin belirtildiği ve hematoloji uzman hekiminin de yer aldığı sağlık kurullarınca düzenlenen sağlık kurulu raporuna dayanılarak ilgili uzman hekimler tarafından reçete edilmesi halinde bedeli Kurumca SUT eki Ek 5/A Listesinde belirtilen bedeller doğrultusunda Kurumca karşılanır.

(2) "Deferoksamine flakon için kullanılan uygulama seti" nin, desferal pompası için düzenlenen sağlık kurulu raporuna dayanılarak, kullanımını gerektiren ilaç ile birlikte reçete edilmesi ve ilaç reçetesinin suretinin ekte sunulması halinde bedeli ödenir. Hekim tarafından ilaç bitimine kadar, en fazla 3(üç) aylık miktarlarda 60 adeti geçmemek üzere reçete edilecektir.

(3) Sağlık kurumlarınca temin edilmesi halinde sağlık raporu aranmaz.

7.3.12.E- Tekerlekli sandalye temini

(1) Ayakta durmak ve/veya yürümek için alt ekstremitelerini kullanamayacak hastalığı veya sakatlığı olduğu Ortopedi ve Travmatoloji, Beyin Cerrahisi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon, erişkin veya çocuk Nöroloji uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenecek uzman hekim raporu ile belgelenenlere bu hekimlerce reçete edilmesi halinde SUT eki Ek 5/C Listesinde belirtilen bedeller doğrultusunda Kurumca karşılanır.

~~(2) Hastanın özürülük durumu nedeniyle özellikli tekerlekli sandalyeye gereksiniminin bulunduğu ve özürülüğünün sürekli olduğunun, yukarıda belirtilen uzman hekimlerden en az birinin yer aldığı sağlık kurullarınca düzenlenen sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi halinde “*özellikli motorsuz tekerlekli sandalye*” bedeli Kurumca SUT eki Ek 5/C Listesinde belirtilen bedeller doğrultusunda Kurumca karşılanır.~~

~~(3) Özellikli motorsuz tekerlekli sandalye, kollukları çıkarılabilir, ayaklıkları ve arkılığı ayarlanabilir, katlanabilir ve gerektiğinde baş-boyun desteği eklenebilir niteliktedir.~~

~~(4) Tekerlekli sandalyenin yenilenme süresi 5 (beş) yıldır. Bu süreden önce yenilenen tekerlekli sandalye bedeli Kurumca ödenmez.~~

7.3.12.F- Akülü tekerlekli sandalye temini

(1) Ayakta durmak ve/veya yürümek için alt ekstremitelerini kullanamayacak hastalığı veya sakatlığının yanında;

a) El, ön kol ve kolun tek taraflı fonksiyonuna mani olan haller veya;

b) Kalp yetmezliği veya koroner arter hastalıkları veya;

e) Kronik obstrüktif akciğer hastalıkları;

(2) Yukarıda sayılan hastalıklar gibi tekerlekli sandalyeyi hareket ettirememesi yada hareket ettirmesi halinde kişinin sağlığının tehlikeye gireceği durumlarda, bu durumlarının Ortopedi ve Travmatoloji, Beyin Cerrahisi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon, erişkin veya Çocuk Nöroloji uzman hekimlerinden birinin ve kalp yetmezliği veya koroner arter hastalıkları varsa ayrıca Kardiyoloji uzmanı, adı geçen branşta hekim yoksa dahiliye uzmanı; kronik obstrüktif akciğer hastalıkları varsa ayrıca Göğüs Hastalıkları uzmanı, adı geçen branşta hekim yoksa Dahiliye uzmanının yer aldığı; mental fonksiyonlar yönünden akülü tekerlekli sandalye kullanıp kullanamayacağı hususunun ayrıca belirtildiği; sağlık kurullarınca düzenlenen sağlık kurulu raporuyla tevsik edilmesi koşuluyla, akülü tekerlekli sandalye bedelleri Kurumca ödenir. 12 yaş altı hastalarda yukarıdaki şartlar sağlansa bile akülü tekerlekli sandalye bedelleri Kurumca ödenmez.

(3) Trafik tescili zorunlu olan ve kullanımı için H sınıfı sürücü belgesi gerektiren motorlu malul arabalarının bedelleri Kurumca ödenmez. Ancak, SUT'un yürürlük tarihinden önce Kurumca temin edilmiş motorlu malul arabalarının bakım ve onarım işlemleri SUT hükümleri doğrultusunda yürütülür.

(4) Akülü tekerlekli sandalye en az; elektronik kumandalı, kapalı devre sistemiyle yokuş aşağı bile hızı ve yönü ayarlanabilir, 6-12 derece arası eğimde kullanılabilme imkanı, taşıma için katlanabilir, hız limiti ayarlanabilir, 120kg taşıma kapasitesinde, elektronik akü şarj cihazlı, tek veya çift akü kutusu ile 24 V akülü özelliklerine haiz olmalı ve ilgili firma tarafından iki yıl garanti, on yıl yedek parça bulunurluk garantisi, teknik destek taahhütname verilmiş olmalıdır.

(5) Akülü tekerlekli sandalyenin yenilenme süresi 5 (beş) yıldır. Bu süreden önce yenilenen akülü tekerlekli sandalye bedeli Kurumca ödenmez.

7.3.12.G- Ayakta dik pozisyonlama ve yürütme cihazları

7.3.12.G-1- Çocuklar için (Parapodium, Standing Table)

(1) Üniversite veya eğitim araştırma hastanelerinin Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon kliniklerinde yatırılarak uygulama ve eğitiminin yapılması sonucunda Nöroloji, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon ve Ortopedi uzman hekimlerinin bulunduğu sağlık kurulu raporuna dayanılarak, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon uzman hekimlerince;

1- Bilinci açık ve kognitif fonksiyonları yerinde olan;

2- Baş kontrolü ve oturma dengesi olan;

3- Üst ekstremit motor fonksiyonları yerinde olan;

4- Progresif hastalığı olmayan;

5- Herhangi bir nedene bağlı yerleşmiş parapleji klinik tablosu olan; 2 yaş ve üzerindeki hastalara (8 yaş üstü hastalara standing table bedeli karşılanmaz) reçete edilmesi halinde Kurumca bedeli karşılanır.

(2) Parapodium, Standing Table, cihazları birlikte temin edilmez.

(3) Ayrıca bu hastalara tekerlekli sandalye bedeli ödenmez.

7.3.12.G-2- Erişkinler için (Stand Up Wheelchair (manuel kalkış manuel sürüş))

(1) Üniversite veya Eğitim Araştırma Hastanelerinin Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon kliniklerinde yatırılarak uygulama ve eğitiminin yapılması sonucunda Nöroloji, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon ve Ortopedi uzman hekimlerinin bulunduğu sağlık kurulu raporuna dayanılarak Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon uzman hekimlerince;

1- Bilinci açık ve kognitif fonksiyonları yerinde olan;

2- Üst ekstremit motor fonksiyonları yerinde olan;

3- Progresif hastalığı olmayan,
4- Herhangi bir nedene bağlı yerleşmiş parapleji klinik tablosu olan,
5- Mesleğini devam ettiren ve mesleki olarak ayakta durması gereken; hastalara (bu durumun Kurum sosyal güvenlik kontrol memurlarıca tespiti halinde) reçete edilmesi halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Bu hastalara ayrıca tekerlekli sandalye (özelliksiz, özellikli, akülü), ayakta dik durma, parapodium cihazı bedeli ödenmez.

(3) Bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce temin edilen tekerlekli sandalye (özellikli, özelliksiz, akülü), ayakta dik durma, parapodium cihazlarının kullanım süreleri tamamlanmadan erişkinler için Stand Up Wheelchair bedeli karşılanmaz.

(4) Akülü, motorlu, elektrikli, kalkış/ sürüş, merdiven inip çıkabilen ve benzeri cihaz bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(5) Stand Up Wheelchair yenilenme süresi 5 (beş) yıldır. Bu süreden önce yenilenmesi halinde Kurumca bedeli ödenmez.

7.3.12.G- Enürezis alarm cihazı

(1) Primer monosemptomatik (gündüz idrar kaçırma şikâyeti olmayan) enürezis noktürnası olan 5 (beş) yaş üzeri hastalarda bir defaya mahsus olmak üzere enürezis alarm cihaz bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.12.H- Lenf ödem kompresyon cihazları

(1) Üniversite ve Sağlık Bakanlığı Eğitim Araştırma Hastaneleri Genel Cerrahi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi ile Kalp Damar Cerrahisi branş hekimlerinden birinin bulunduğu sağlık kurulu raporlarına istinaden ilgili hekimlerce reçete edilmesi halinde Kurumca bedeli karşılanır.

(2) Evre II-III lenf ödemi olan;

a) Evre II: Gode, elevasyon ile ödem azalmaz ve klinik olarak fibrozis belirgin.

b) Evre III: Ödem irreversible, tekrarlayan infeksiyöz ataklar, fibrozis, deri ve deri altında skleroz, flebolenf ödemi ya da ileri evre (C4-6) kronik venöz hastalık bulunan hastalarda Kurumca bedelleri karşılanır.

(3) ~~(Değişik: 06/01/2011-27807/10 md. Yürürlük:06/01/2011) Heyet raporu ekinde lenfödemi hastaların Lenfosintigrafi raporu, flebolenfödem ya da ileri evre (C4-6) kronik venöz hastalık venöz yetmezliğe bağlı durumlarda Venöz Sistem Doppler Ultrasonografi raporu ekte olmalıdır. Hastaların karşılaştırmalı her iki ekstremitte fotoğrafları da rapora eklenmelidir. Heyet raporu ekinde lenfödemi hastaların, flebolenfödem ya da ileri evre (C4-6) kronik venöz hastalık venöz yetmezliğe bağlı durumlarda venöz sistem doppler ultrasonografi raporu ekte olmalıdır. Hastaların karşılaştırmalı her iki ekstremitte fotoğrafları da rapora eklenmelidir.~~

(4) Kompresyon cihazları diz altı lenf ödemlerde veya venöz yetmezliklerde en fazla iki kanallı, diz üstü lenf ödemlerde veya venöz yetmezliklerde en fazla altı kanallı, üst ekstremitte lenf ödemlerde veya venöz yetmezliklerde en fazla bir kanallı olması halinde kurumca bedeli karşılanır. Sadece Evre II lenf ödemlerde en fazla iki kanallı cihaz bedeli Kurumca karşılanır.

(5) Cihazın diz altı, diz üstü, üst ekstremitte ve de kaç kanallı olacağı ilgili hekim raporunda belirtilmelidir.

~~(Ek: 04/12/2010-27775/6 md. Yürürlük:04/12/2010) (6) Lenfödem kompresyon cihazlarının Kurumca karşılanmasında SUT eki Ek 5/C listesindeki sınıflandırma geçerlidir.~~

~~(7) İlk alımlarda, kompresyon cihazları ile birlikte kullanılacak manşon bedelleri cihaz bedeline dahildir. Manşonların iki yıldan erken değiştirilmesi halinde manşon bedeli Kurumca karşılanmaz. Manşonların Kurumca karşılanmasında SUT eki Ek 5/C listesindeki sınıflandırma geçerlidir.~~

7.3.13. İşitmeye yardımcı implantlar/kulakla ilgili implantlar

7.3.13.A- Koklear implantlar (Kİ)

(1) Koklear implant, bilateral ileri çok ileri derecede sensörinöral işitme kaybı olan ve işitme cihazından yarar görmeyen kişilerde aşağıdaki kriterlere haiz olması halinde uygulanır;

a) Pre-lingual işitme kaybı olan çocuklarda (işitme cihazı hiç kullanmamış olanlar da dahil) 4 (dört) yaşını tamamlamaya kadar Kİ uygulanır.

b) 4 (dört) yaş üzeri pre-lingual işitme kaybı olan çocuklarda kronolojik yaşla konuşma yaşı arasındaki fark 4(dört) yıldan az ise Kİ uygulaması yapılır.

c) Post-lingual işitme kaybı olanlarda Kİ uygulanır, ancak hiç işitme cihazı kullanmamış post-lingual işitme kaybı olanlarda 10(on) yıl geçmesi halinde Kİ uygulanmaz.

ç) Kİ kurul raporu aynı resmi sağlık kurumunda çalışan üç Kulak-Burun-Boğaz uzman hekimi tarafından düzenlenir. Rapor ekinde aynı resmi sağlık kurumunda çalışan iki uzman odyologun (iki uzman odyolog bulunmayan sağlık kurumlarında ise bir odyolog veya uzman odyolog) ve eğitimsel, psikolojik değerlendirmeler ve uygunluğunun yapıldığına dair eğitim odyologu (bulunmayan kurumlarda işitme engelliler alanında deneyimli özel eğitimeci veya psikolog) ve psikolog kararı bulunmalıdır.

d) Elektrod yerleşimini sağlayacak kadar iç kulak gelişiminin olması ve koklear sinirin varlığı yüksek çözünürlükte CT ve/veya MRI ile gösterilmelidir.

e) Menenjit sonrası oluşan işitme kaybı ve koklear ossifikasyon varlığında özel şartlar aranmaksızın acil operasyon Kİ kurul raporu ile belgelendirilmesi halinde yapılır.

f) İşitsel nöropati'de ayrıntılı değerlendirmeler sonunda Kİ uygulamasının yararlı olacağı Kİ kurul raporu ile belgelendirilmesi halinde yapılır.

g) Kİ uygulaması sonrasındaki eğitimin takibi; cerrahi tedavi yapılan sağlık kurumunca; eğitim odyologu (bulunmayan kurumlarda işitme engelliler alanında deneyimli özel eğitimeci veya psikolog) ve yer belirtilerek en az 5(beş) yıllık süreyi içeren bir taahhütname ile belgelenmelidir.

(2) Odyolojik Değerlendirme:

a) Odyometrik değerlendirme; Saf ses hava yolu ve kemik yolu işitme eşikleri; 1000, 2000, 3000 ve 4000 Hz'lerdeki ortalama eşiklerin 90 dB'den daha kötü olması ve işitme cihazı ile konuşmayı ayırt etme skorunun %30'un altında olmalıdır.

7.3.13.A-1 Koklear İmplant yapılacak merkezlerde asgari bulunması gereken ekipmanlar

1- Çocuk odyometrisi serbest alan odyometrisi yapılmasına olanak sağlayacak odyometri donanımı ve uygun özelliklerde test odası,

2- En az iki frekansta (226 Hz ve 800/1000 Hz olmak kaydıyla) test yapabildiği timpanometri cihazı,

3- Klinik otoakustik emisyon test cihazı,

4- Klinik ABR test cihazı,

7.3.13.A-2 Koklear implant kablo ve pilleri;

(1) Koklear implant için günde en fazla bir pil bedeli olmak üzere; bir KBB uzmanı tarafından düzenlenecek rapora istinaden, birer yıllık miktarı karşılanır.

(2) Şarj edilebilen pil bedeli, tek kullanımlık pilin yıllık bedelini aşmaması şartı ile Kurumca karşılanır.

(3) Ara Kablolar (Aktarıcıdan bağımsız):

a) 0-5 yaş için yılda üç adet,

b) 5-10 yaş için yılda iki adet,

e) 10 yaş ve üzeri için yılda bir adet olmak üzere, 3(üç) KBB uzmanı imzalı sağlık kurulu raporuna istinaden bedeli karşılanır.

7.3.13.A-3 (Ek madde: 06/8/2010-27664/23 md. Yürürlük:06/08/2010) Koklear İmplant Yedek Parçaları

(1) Konuşma İşlemcisi, 7 (yedi) yıldan önce yenilenemez. Ancak Kİ kurul raporuna istinaden tamiri mümkün olmayan durumlarda (kullanıcı kusuruna bağlı olmaksızın) bu süre dikkate alınmadan süresinden önce yenilenebilir. 7 (yedi) yılı dolduran kişilerde Kİ kurulunun uygun görmesi halinde Kİ kurul raporuna istinaden yenilenebilecektir.

(2) Kullanıcı kusuru olmaksızın bozulan pil yuvaları garanti kapsamının dışında ancak 2 (iki) yılda bir olmak üzere Kİ kurul raporuna istinaden yenilenilir. Bu süreden önce yenilenmez.

(3) Kullanıcı kusuru olmaksızın aktarıcıların(transmitter, bobin), garanti kapsamının dışında ancak 2 (iki) yılda bir olmak üzere Kİ kurul raporuna istinaden yenilenilir. Bu süreden önce yenilenmez.

7.3.13.B Beyin sapı implantı

(1) Koklear implant ekibi tarafından değerlendirilmiş ve yapılan CT ve/veya MRI incelemeleri sonucu; koklea ve/veya akustik sinirin olmadığı veya tam gelişmediği veya hasar gördüğü tespit edilen hastalara beyin sapı implantı Kİ kurul raporu ile uygulanır.

7.3.13.C Kemiğe implante edilen işitme cihazı

(1)Konvansiyonel işitme cihazından fayda görmediği Kİ kurul raporu ile saptanan ve otolojik açıdan alttaki kriterlere uyan hastalar ile sınırlıdır.

(2)Ortalama kemik yolu işitme eşiği 500, 1000, 2000 ve 4000 Hz de 45 dB'i aşmayan, iletim veya mikst tip işitme kaybı olan ve Maksimum konuşmayı ayırt etme skoru %60 ve üzerinde olan hastalarda aşağıda belirtilen kriterlere uyması durumunda;

- a) Bilateral aural atrezi, cerrahi ile düzeltilemeyen konjenital orta kulak anomalilerinde,
b) Bilateral mastoidektomi kavitesi bulunan hastalarda, uygulanır.

7.3.13.Ç–Orta kulağa implante edilebilen işitme cihazları

(1) Konvansiyonel işitme cihazından fayda görmediği Kİ kurul raporu ile saptanan ve otolojik açıdan aşağıdaki kriterlere uyan hastalar ile sınırlıdır.

a) Alçak frekanslarda işitmesi iyi olup yüksek frekanslara doğru ani artışlar gösteren fakat 80 dB’i aşmayan sensori-neural işitme kaybı olan kişilerde (konvansiyonel endikasyon),

b) Kemik yolu işitme eşikleri 60 dB’den kötü olmayan mikst tip işitme kaybında, (yuvarlak pencere endikasyonu) uygulanır. Ancak hastanın her iki kulağı da daha önce en az bir kez opere edilmiş ve işitme kaybı düzeltilenmemiş olmalı ve yeni bir mikro cerrahi ile işitmenin düzeltilmesi şansının olmadığı belirtilmelidir.

7.3.14.Omurga Cerrahisi

(1) Servikal anterior dinamik plak sistemleri Kurumca karşılanmaz.

(2) Omurga cerrahisinde kullanılan absorbe olabilen kafes, plak ve vida materyallerinin bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(3) Yapay nukleus pulposus ve diskoplasti materyal bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(4) İnterspinöz implantların bedelleri Kurumca karşılanmaz.

~~(5) (Ek: 06/8/2010-27664/24 md. Yürürlük:06/08/2010) “I” vida olarak tanımlanan monoaxial (Ek: 06/04/2011-27897/5 md. Yürürlük:06/04/2010) ve polyaxial torakolumbar posterior vidaların kullanılması halinde, vida ve konektörünün (SUT eki Ek-5/E Listesinde 102.350 veya 102.355 veya 102.360 sıra nolu ürünler) toplam fiyatı, torakolumbar posterior polyaxial vida (SUT eki Ek-5/E Listesinde 102.130 sıra nolu ürün) fiyatını geçemez.~~

~~(6) Torakolumbar posterior polyaxial titanyum açık cement enjekte edilebilir vidaların, revizyon olgularında veya osteoporotik hastalarda kullanılması halinde Kurumca bedeli karşılanır.~~

~~(7) Listedeki ürünlerin özel materyallerle (gümüş, HA, antibakteriel vb.) kaplanması halinde listede belirtilen kaplamasız eşdeğer malzeme bedelleri üzerinden ödenir.~~

~~(8) Perkütan vidaların, sadece perkütan girişimlerde kullanılması halinde Kurumca bedelleri karşılanır.~~

7.3.14.A–Servikal disk protezleri

(1) 45 yaş ve altı, aktif hayat beklentisi olan, boyun hareketlerinin korunması amaçlanan, dejeneratif omurga sorunu bulunmayıp, servikal lordozu uygun olan hastalarda, tek mesafe için kullanımı halinde bedelleri Kurum mevzuatı doğrultusunda ödenecektir.

7.3.14.B–Pedikül vida yerleştirici

(1) Pedikül vida yerleştirici malzemeleri tanıya dayalı işlemler listesi (EK-9) dahilinde olup, ayrıca fatura edilse dahi bedelleri Kurumca ödenmeyecektir.

7.3.14.C–Perkutan interbody füzyon ve vida fiksasyonu (Sakrum korpusundan geçerek lomber korpus içine giren fiksasyon yöntemi)

(1) Dejeneratif disk hastalığına bağlı foraminal stenoz, instabilite, spondilolistezis (grade 1 veya 2) ve başarısız füzyon girişimi olan hastalarda, Eğitim Araştırma ve Üniversite Hastanelerinde uygulanması halinde bedelleri Kurum mevzuatı doğrultusunda ödenecektir.

7.3.14.Ç–Lomber disk protezi endikasyonları

1–Disk instabilitesi,

2–Diskojenik ağrı: diskografi ve provakasyon testleri ile gösterilmesi halinde,

3–45 yaş ve altı, aktif hayat beklentisi olan, bel hareketlerinin korunması amaçlanan, dejeneratif disk hastalıklı, instabilitesi olmayan, koronal ve sagittal imbalansı olmayan, tek mesafe için kullanımı halinde bedelleri sadece üniversite ve eğitim araştırma hastanelerinde (eğitim verme yetkisi olan klinik) uygulanması halinde kurumca bedeli karşılanır.

7.3.14.D–Lomber hareketli ve yarı hareketli sistemler

(1) 45 yaş ve altı, aktif hayat beklentisi olan, lomber hareketlerinin korunması amaçlanan, dejeneratif omurga sorunu bulunmayan, hareketli sistemlerin tek segmenti geçmeyecek şekilde kullanımı halinde bedelleri Kurum mevzuatı doğrultusunda ödenecektir. (rigid ve dinamik sistemlerin bir arada kullanıldığı durumlarda dinamik sistem bir segmenti geçemez, hareketli ya da yarı hareketli sistemin uygulandığı segmentte füzyon materyalleri kullanılması halinde, sistem ve füzyon materyallerinin bedeli kurumca karşılanmaz.)

(2) Lomber hareketli ve yarı hareketli sistemlerin sadece üniversite ve eğitim araştırma hastanelerinde (eğitim verme yetkisi olan klinik) uygulanması halinde kurumca bedeli karşılanır.

7.3.14.E–Torakolomber enstrümantasyon endikasyonları

1–Spinal travma

- 2–Spinal enfeksiyon
- 3–Spinal tümör
- 4–Deformite
- 5–Dejeneratif hastalıklar: Klinik ve radyolojik olarak stenoz bulgusu olmayan Grade I listezis hariçinde:

- 6–Segmenter instabilite: Preop. dönemde dinamik grafiler ile yada perop. iatrojenik.
- 7–Diskojenik ağrı: diskografi ve provakasyon testleri ile gösterilmesi halinde.
- 8–Üç veya daha fazla rekürren disk hernisi; olması halinde kurumea bedeli karşılanır.

7.3.14.F–Kifoplasti endikasyonları

(1)Sadece Perkütan omurga cerrahisinde kullanılır.

(2)Osteoporotik kırıklarda MR kesitlerinde kemik iliği ödemi devam etmekte olan sklerozu gelişmemiş olan (travma dışı akut vertebra kırıkları) olgularda veya omurga korpusunda sınırlı, nörolojik kaybı bulunmayan, konservatif tedaviye cevap vermeyen ağrı şikâyetine neden olan primer veya metastatik tümörlerde uygulanması halinde Kurumea bedeli karşılanır.

–(3)Hasta başına her bir operasyonda en fazla1 (bir) kit bedeli karşılanır

–(4) ~~(Ek: 03/6/2010-27600/31 md. Yürürlük:03/06/2010) Kifoplasti işlemleri sadece üniversite ve eğitim araştırma hastanelerinde (eğitim kliniği olan) uygulanması halinde kurumea bedelleri karşılanır.~~

7.3.15.Ortopedi ve Travmatoloji branşı ile ilgili ameliyatlarda kullanılan bazı tıbbi malzemelerin ödemeye esas teşkil edecek usul ve esasları

- 1–Taze donmuş(fresh frozen) allogreft,
  - 2–Tümör rezeksiyon protezi,
  - 3–Menteşeli diz protezi,
  - 4–İnorganik sınırlı artroplasti yüzey(metal, polietilen vs) implantlar, (unikondiler, patella-femoral ve bikondüler protezler hariç)
  - 5–Kişiyeye özel tasarımlı protezler,
  - 6–Uzaysal eksternal fiksatörler,
- Yukarıda sayılan Tıbbi malzemelerin bedelleri sadece Üniversite ve Eğitim Araştırma Hastanelerinde (eğitim verme yetkisi olan klinik) uygulanması halinde karşılanacaktır.

7.3.16. Artroplasti

(1) 65 yaşın üzerinde metal-metal veya seramik-seramik kalça protezlerinin kullanılması halinde Kurumea bedelleri karşılanmaz.

(2) Travmatik femur proximal bölge kırıklarında (tümöral nedenler hariç)tümör rezeksiyon protezlerinin ve revizyon femoral stemlerin kullanılması halinde Kurumea bedelleri karşılanmaz.

(3) Travmatik femur proximal bölge kırıklarının (tümöral nedenler hariç) tedavisinde protez kullanıldığı takdirde kemik grefti, kemik yerini tutan materyaller ve kemik yapımını uyaran materyallerin kullanılması halinde Kurumea bedelleri karşılanmaz.

~~(Değişik: 01/03/2011-27861/33 md. Yürürlük :01/03/2011) (4) Kemik Büyütme Stimülatörü; Kırıklardan sonra, kırığa yönelik 3 (üç) veya üzeri implant kullanılmasını gerektiren ameliyatlardan sonrası, kırık oluşumundan itibaren 18 ay geçmesine rağmen hala kaynama sağlanamayan durumlarda Sağlık Kurulu Raporuna istinaden fatura ekinde barkod aslı bulunması şartıyla şahsa özel Kurumea bedeli karşılanır.~~

–(4) Kemik büyütme ve dıştan kaynaştırma uyarıcılarının bedelleri Kurumumuzca karşılanmaz.

~~(5) (Ek: 06/8/2010-27664/25 md. Yürürlük:06/08/2010) Seramik (oxinium, zirkonium, alumina, v.s) diz protezleri 50 (elli) yaşın altında olan hastalarda kullanılması halinde bedeli Kurumea karşılanır.~~

~~(6) Kalça protezi revizyon ameliyatlarında ve gelişimsel kalça çıkığı ve acetabulum displazisi olan hastalarda; dual mobilite asetebular cup komponentinin kullanılması halinde bedeli Kurumea karşılanır.~~

~~(7) Modüler kalça revizyon femoral komponentlerde proksimal parça, metaphysial parça veya uzatma parçalarının kullanılması halinde proksimal parça başta olmak üzere en fazla iki parça bedeli Kurumea karşılanır. Distal kilitleme vidası kullanılması halinde de en fazla iki adet vida bedeli karşılanır.~~

~~(8) Primer Tibial Komponent Tibial Stem (SUT eki Ek 5/F Listesinde 100.546, 100.547, 100.548, 100.549 ve 100.550 kodlu malzemeler), ileri derecelerde deformitesi olup, Wedge, Augment, Blok, Blok Grefti kullanılan hastalarda stabiliteyi artırmak amacıyla kullanılması halinde bedeli Kurumea karşılanır.~~

(9) Tibial Komponent Tibial Stemler (SUT eki Ek 5/F Listesinde 100.546, 100.547, 100.548, 100.549 ve 100.550 kodlu malzemeler); ileri deformiteli, defektli veya kama kullanılan olgularda stabiliteyi artırmak için kullanılan primer uzatma stemleri olup, ancak bu şartlarda kullanıldığında ilave ödeme yapılacaktır. Tibial base plate'e sonradan sabitlenen veya doğal olarak sabitlenmiş, kanat, peg, vida ve adı resmi kodlamada stem bile olsa, tüm bu komponentler tibial komponentin parçaları olup, ayrıca bu parçalara ayrı ayrı ödeme yapılmayacaktır.

(10) Primer femoral stem / modüler proximal parça (Ek 5/F listesinde 100.218 kodlu malzeme) kullanılması halinde ayrıca boyun/sleeve ödenmez.

(11) Kalkar destekli femoral stemler, trokanterik kırık ve kalça revizyon vakalarında kullanılması halinde Kurumca bedeli karşılanır.

7.3.17. Yanık bası giysileri

(1)Erişkin hastalarda Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi ile Genel Cerrahi uzmanlarının birlikte bulunduğu; 18 yaşının altındaki yanık hastalarında ise Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi veya Genel Cerrahi ile Çocuk Cerrahisi uzmanlarının birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden ve bu uzman hekimlerden herhangi biri tarafından reçete edilmesi halinde kurumca bedelleri karşılanır.

(2) İkinci ve üçüncü derece yanık sonrası oluşmuş hipertrofik skar ve kelloidlerin tedavisi ve azaltılması, oluşabilecek hipertrofik skarı önlemek amacıyla, 0-3 yaş çocuklarda 3 ayda bir, daha büyük çocuklarda 6 ayda bir, erişkinlerde ise yılda bir kez reçete edilebilir.

(3) Rapor geçerlilik süresi bir yıldır.

(4)Hastaya allerjik veya toksik etki göstermemelidir.

(5)Ortalama 15-40 mmHg basınç uygulamalı ve kullanım süresinin sonuna kadar bu basıncın en az yarısını sağlayabilmelidir.

(6)İç yüzeyi hastada bası yaralarına yol açmayacak tarzda dikişsiz ve pürüzsüz olmalıdır.

(7) Fermuar vb. aksesuarlar kullanılacaksa hastaya zarar vermeyecek şekilde yerleştirilmeli ve kullanım süresi boyunca bozulmayacak yapıda olmalıdır.

(8)Giysi sık yıkanabilir kumaştan imal edilmeli yıkanma ile deforme olmamalı, boyutları değişmemeli ve yıkama talimatı hastaya verilmelidir.

(9)Değişik renk ve desenlerde olabilir (özellikle çocuklarda kullanımı özendirilemek için)

(10) Hasta ile temas eden iç kısmında hekimin uygun görmesi halinde uygun gördüğü alanlar silikon tabaka ile kaplanabilmelidir.

—(Ek: 04/12/2010-27775/7 md. Yürürlük:04/12/2010)

—(11) Bası giysilerinde kullanılacak silikon tabaka miktarı sağlık kurulu raporu ile belirlenen hipertrofik skar boyutunun %10'undan fazla olamaz.

(12) Silikon tabaka bedeli, silikon tabakanın kullanıldığı bölgenin bası giysisi fiyatından yüksek olamaz.

(13) Yanık bası giysilerinin bedellerinin Kurumca karşılanmasında SUT eki Ek 5/C listesindeki sınıflandırma geçerlidir.

(14) 18 yaşın altındaki yanık hastalarında SUT eki Ek 5/C listesindeki kriterlere uygun ısmarlama yanık bası giysileri, erişkinlerde ise ihtiyaca göre ısmarlama veya hazır bası giysileri fatura edilebilir.

(15) Bası giysilerinin yanık olayını takiben ilk 6 ay içinde kullanılmaya başlanması halinde Kurumca bedeli karşılanacaktır.

7.3.18. Lenf ödem bası giysileri

(1) Üniversite, Sağlık Bakanlığı eğitim araştırma hastaneleri genel cerrahi, plastik — rekonstrüktif cerrahi, kalp damar cerrahi, fizik tedavi ve rehabilitasyon branş hekimlerinden birinin bulunduğu sağlık kurulu raporlarına istinaden ilgili hekimlerce reçete edilmesi halinde; Evre 1, 2, 3 hastaları içeren tüm evrelerde kurumca bedelleri karşılanır.

(2) Profilaksi amacıyla lenfödem bası giysi bedelleri kurumca karşılanmaz.

—(3) (Değişik: 06/01/2011-27807/11 md. Yürürlük:06/01/2011) Heyet raporu ekinde; primer lenfödemli hastaların lenfosintigrafi, lenf diseksiyonuna bağlı lenf ödemlerde ise ameliyat olduğunu belgeleyen epikriz olmalıdır. ~~Heyet raporu ekinde; lenf diseksiyonuna bağlı lenf ödemlerde ameliyat olduğunu belgeleyen epikriz olmalıdır.~~

(4) Standart bedenler üzerinden kurumca bedeli karşılanır. Sadece ileri evre (evre 3 —) lenf ödemlerde, standart bedenlerin uymadığı bası giysisi gereken olgularda, fotoğrafla belgelendirilmesi kaydıyla, kişiye özel ölçülendirilmiş bası giysileri kurumca karşılanır.

(5) (Değişik: 06/01/2011-27807/11 md. Yürürlük:06/01/2011) Rapor geçerlilik süresi sekonder lenfödemlerde bir yıl, primer lenfödemlerde iki yıldır. İlk tanı koydurucu lenfosintigrafi

raporu, daha sonra çıkarılacak sağlık kurulu raporlarında kullanılabilir. ~~Rapor geçerlilik süresi sekonder lenfödemlerde bir yıl, primer lenfödemlerde iki yıldır.~~

(6)İlgili hekimin uygun görülmesi halinde altı ay ara ile olmak şartıyla yılda en fazla iki kez reçete edilebilir.

(7) Hastaya allerjik veya toksik etki göstermemelidir.

(8)Ortalama 40 mmHg ve üzeri basınç uygulamalı. Kullanım süresinin sonuna kadar bu basıncın en az yarısını sağlayabilmelidir.

(9) İç yüzeyi hastada bası yaralarına yol açmayacak tarzda, dikişsiz, pürüzsüz olmalıdır. Hava geçirgen özelliği olan kumaştan imal edilmelidir.

(10) Alt ekstremitelerde bası giysilerinde üst kısmının iç yüzeyinde kaymayı önleyecek silikon bant vb. olmalıdır.

(11) Fermuar vb. aksesuarlar kullanılacaksa, hastaya zarar vermeyecek şekilde yerleştirilmeli ve kullanım süresi boyunca bozulmayacak yapıda olmalıdır.

(12)Sık yıkanabilir kumaştan imal edilmelidir. Giysi yıkanma ile deforme olmamalı, boyutları değişmemeli ve yıkama talimatı hastaya verilmelidir.

(13) Alt ekstremitelerde lenfödem bası giysisi lenfödem düzeyine göre çorap tarzında, dize kadar veya kasığa kadar veya külotlu olabilir.

(Değişik: 04/12/2010-27775/8 md Yürürlük:04/12/2010)

~~(13) Lenfödem bası giysilerinin bedellerinin Kurumca karşılanmasında SUT eki Ek 5/C listesindeki sınıflandırma geçerlidir.~~

(Mülga: : 04/12/2010-27775/8 md Yürürlük:04/12/2010) (14)Üst ekstremitelerde lenfödem bası giysisi, lenfödem düzeyine göre eldiven tarzı dirseğe kadar veya omuza kadar olabilir.

7.3.19. Kronik venöz hastalıklar için bası giysileri

(1) Genel Cerrahi, Dermatoloji, Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi, Kalp Damar Cerrahi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon uzmanı hekimlerden birinin bulunduğu sağlık kurulu raporlarına istinaden tüm hekimlerce reçete edilmesi halinde; tüm evrelerde Kurumca bedelleri karşılanır.

(2)Heyet raporu ekinde; venöz sistem doppler ultrasonografi raporu ekte olmalıdır.

(3) Standart bedenler üzerinden kurumca bedeli karşılanır.

(4) Rapor geçerlilik süresi iki yıldır.

(5)İlgili hekimin uygun görülmesi halinde altı ay ara ile olmak şartıyla yılda en fazla iki kez reçete edilebilir.

(6) Hastaya allerjik veya toksik etki göstermemelidir.

(7)Hastalığın evresine göre ortalama 15 mmHg ve üzeri basınç uygulamalı. Kullanım süresinin sonuna kadar bu basıncın en az yarısını sağlayabilmelidir.

(8) İç yüzeyi hastada bası yaralarına yol açmayacak tarzda dikişsiz, pürüzsüz olmalıdır. Hava geçirgen özelliği olan kumaştan imal edilmelidir.

(9)Alt ekstremitelerde bası giysilerinde üst kısmının iç yüzeyinde kaymayı önleyecek silikon bant vb. olmalıdır.

(10) Fermuar vb. aksesuarlar kullanılacaksa, hastaya zarar vermeyecek şekilde yerleştirilmeli ve kullanım süresi boyunca bozulmayacak yapıda olmalıdır.

(11) Sık yıkanabilir kumaştan imal edilmelidir. Giysi yıkanma ile deforme olmamalı, boyutları değişmemeli ve yıkama talimatı hastaya verilmelidir.

(12) Alt ekstremitelerde bası giysisi ödeme göre çorap tarzı dize kadar, kasığa kadar veya külotlu olabilir.

7.3.20. Beyin ve Vagal Sinir Stimülatörleri

(1) ~~(Mülga: 03/6/2010-27600/30 md. Yürürlük:03/06/2010)~~ Sadece Eğitim Araştırma Hastaneleri ve Üniversite Hastanelerinde uygulanması halinde; Psikiyatri, Nöroloji (çocuk/erişkin), Beyin Cerrahisi branşlarının birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden, Kurumca bedeli karşılanır.

7.3.20.A Vagal sinir stimülatörleri

(1) Vagal sinir stimülatörleri aşağıdaki tüm şartları taşıması halinde uygulanır.

a) Hastanın yaşam kalitesini bozacak sıklık ve şekilde nöbetlerinin olması.

b) Nöbet tipine uygun bütün anti epileptikleri kullanmış olması ve hâlihazırda en az 2'li (ikili) majör anti epileptik ajanı 2 (iki) yıldır kullanıyor ve bunlara cevap almamıyor olması.

e) Daha önce epileptik cerrahi uygulanıp yanıt almamış ya da epileptik cerrahi uygulanamaz durumda olması.

ç) Epilepsi nedeninin malign beyin tümörü, nörometabolik ya da nörodejeneratif hastalık olmaması.

d) Hastaların zekâ düzeyi ağır derecede geri olmaması.

e) Hamile olmaması.

f) Sistemik Kronik Hastalık olmaması (astım, aktif peptik ulcus, kr. akciğer hastalığı, koroner kalp hastalığı, kr. böbrek hastalığı, kr. karaciğer hastalığı, diabetes mellitus ve benzeri hastalıklar)

g) Nöroloji ve/veya Çocuk Nörolojisi, Beyin Cerrahisi, Psikiyatri uzmanından oluşan bir komisyon kurulması ve hastaların komisyone aşağıdaki belgelerle birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Komisyon değerlendirilmesinde istenecek belgeler:

1- Uzun çekimli video-EEG kayıtlar.

2- Hastanın daha önce kullandığı antiepileptik tedavi; doz, ilaç kan seviyesi, nöbet sayısı ve şekli ile ilgili bilgilerin dökümanite edildiği ayrıntılı epikriz (epikriz hasta takibini yapan nörolog yada çocuk nörolog tarafından hazırlanmış ve imzalanmış olmalıdır)

3- Nöroradyolojik görüntüleme tetkiklerinin aşlı.

4- Psikolog tarafından düzenlenmiş zeka düzeyini gösteren belge.

(2) (Ek: 03/6/2010-27600/30 md. Yürürlük:03/06/2010) Sadece Eğitim Araştırma Hastaneleri ve Üniversite Hastanelerinde uygulanması halinde; Psikiyatri, Nöroloji (çocuk/erişkin), Beyin Cerrahisi branşlarının birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden, Kurumca bedeli karşılanır.

7.3.20.B- Derin beyin stimülatörleri

(1) Esansiyel tremor, parkinson hastalığı, distoni endikasyonlarında kullanılması halinde Kurumca bedeli karşılanır.

(2) Bir Nöroloji kliniğinde yatırılarak her türlü tıbbi tedavi uygulanmasına rağmen dirençli olduğunu belirtir ayrıntılı epikriz ile durumunun belgelenmiş olması gerekir.

(3) (Ek: 03/6/2010-27600/30 md. Yürürlük:03/06/2010) Psikiyatri, Nöroloji (çocuk/erişkin), Beyin Cerrahisi branşlarının birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden, Kurumca bedeli karşılanır.

7.3.21. İntratekal Baklofen Pompası

(1) Sadece Eğitim Araştırma Hastaneleri ve Üniversite Hastanelerinde uygulanması halinde; Nöroloji uzmanı (çocuk/erişkin), Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon uzmanı ve Beyin Cerrahisi uzmanının birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden Kurumca bedeli karşılanır.

(2) İntratekal baklofen pompası kullanım şartları:

a) Kişinin yaşam kalitesini bozacak ciddi derecede spastisite olan (Spastisite modifiye Ashworth 4-5, Spazm Skalası 3-4) hastalarda kullanılır.

b) Cerrahi dışındaki tedavi yöntemlerinin yararlı olmadığı (tıbbi, rehabilitatif) olgularda programlanabilir ilaç pompasının (Baklofen Pompası) kullanılması için intratekal Baklofen testinin uygulanması ve bunun sonucunda hastanın bu maddeyi tolere edebildiği ve testin pozitif sonuçlandığının heyet raporunda belirtilmesi gereklidir.

7.3.22. Spinal Kord Stimülatörleri

(1) Sadece Eğitim Araştırma Hastaneleri ve Üniversite hastanelerinde uygulanması halinde Beyin Cerrahisi, Psikiyatri, Algoloji ile ilgilenen Anesteziyoloji ve Reanimasyon, ve Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon branşlarının birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden Kurumca bedeli karşılanır.

(2) Hasta seçim kriterleri:

-a) Konservatif tedavi yöntemlerine veya diğer ağrı kontrol yöntemlerine yanıt alınamayan ve altta yatan patolojinin tedavisi amacı ile daha fazla cerrahi girişim önerilmeyen hastalarda;

-b)Uygulamanın etkisi, yan etkileri konusunda ayrıntılı olarak bilgilendirilmiş ve bu girişimden gerçekçi beklentileri olan hastalarda;

-c)Spinal kolon liflerinin en az bir kısmı sağlam olan hastalarda;

-ç) Pacemaker, implantable kardiyak defibrilatör gibi spinal kord stimülatörleri için kontraendikasyonu bulunmayan hastalarda;

-d)İmmün yetmezlik, koagülopati gibi spinal kord stimülatörleri için kontraendikasyonu bulunmayan hastalarda;

-e)İlaç veya madde bağımlılığı, ilaç yoksunluk bulguları, majör psikiyatrik hastalığı (aktif psikoz, ciddi depresyon, hipokondriyak veya somatizasyon bozukluğu) bulunmayan veya tedavinin etkinliği ve nasıl sürdürüleceği yeterli bilgi edinmesinde sorun olmayan hastalarda spinal kord stimülasyonu uygulanabilir.

-f)Test uygulamasının olumlu sonuçlandığı hastalarda uygulanabilir.

7.3.23.Sakral Sinir Stimülatörleri

(1)Üniversite Hastaneleri ile Sağlık Bakanlığı Eğitim ve Araştırma Hastanelerinde (eğitim kliniği olan); Üroloji, Nöroloji ve Psikiyatri kliniklerince oluşturulacak konsey kararınca ve bu 3 (üç) branştan hekimin birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden Kurumca bedeli karşılanır.

(2)Genel Endikasyonlar;

a) 55 yaş altında olmalı,

b) Hasta cihaz hakkında bilgilendirilmeli ve hastanın cihazı kullanabilecek bilişsel ve psikolojik yetide olup olmadığı psikiyatri konsültasyonu ile belgelendirilmeli,

e) Nöroloji konsültasyonu ile işeme bozukluğuna neden olabilecek bir bozukluğunun olmadığı belgelendirilmesi,

ç) Kalıcı implantasyona geçmek için, test aşamasında klinik semptom ve bulgularda en az %50 azalma saptanmış olmalıdır.

(3) Tıbbi endikasyonlar

a) Kronik üriner retansiyonu

1) Bu sürecin en az 1 (bir) yıl devam ettiği hastalara uygulanmalı

2) Ürodinamik olarak:

1- Mesane kapasitesi ve kompliyans normal olmalı

2- İntravezikal obstrüksiyon olmamalı

3- Detrüsör kontraksiyon bozukluğu olmalı ve bu durumun etyolojisinde miyojenik nedenler olmamalı

b) Refraktör idyopatik aşırı aktif mesane

1) Antimuskarinik ve intradetrüsör botulinum toksin enjeksiyonu tedavisine cevap vermeyen ve en az 2 (iki) yıldır izlemde olan hastalarda uygulanabilir.

e) Ağrılı mesane sendromu (interstisyel sistit)

1) Bu tanıyı aldıktan sonra en az 5 (beş) yıl geçmiş ve yapılan tüm oral ve intravezikal tedavilere cevap vermeyen hastalara uygulanabilir.

7.3.24. Veziköretoral reflüde (VUR) kullanılan enjeksiyon dolgu materyalleri

(Değişik: 15/10/2010-27730/19 md. Yürürlük:15/10/2010) 1- Voiding sistoüretrografi veya videoürodinami ile saptanmış VUR olmalı ve hastanın epikrizinde ~~hizmet detay belgesinde yer alan epikriz notunda~~ belirtilmeli

2- Seans başına her üretere en fazla 2cc ödenir.

3- Her bir ureter için birinci enjeksiyon bedeli sözleşmeli tüm sağlık kurumlarına yapılması halinde Kuruma bedeli karşılanır. Ancak aynı üretere tekrar enjeksiyonlar ise Üniversite ve Eğitim Araştırma Hastanelerinde uygulanması halinde ödenir. Aynı üretere en fazla iki seans uygulanması halinde enjeksiyon bedeli karşılanır.

4- Enjeksiyon aralıkları en az 6 ay olmalıdır.

7.3.25. (Ek: 06/8/2010-27664/21 md. Yürürlük:05/07/2010) İlaçlı Stent

(1) İlaçlı Stentlerin aşağıdaki olgularda kullanılması halinde Kuruma bedelleri karşılanır; **(Ek: 15/10/2010-27730/20 md. Yürürlük:15/10/2010)** a) Referans damar çapı 3.0 mm altında ve ~~uzunluğu~~ 15 mm üzerinde olan olgularda (her iki koşulu bir arada sağlaması şartıyla);

b) Rekürrent (stent restenozu tespit edilmiş olup balon anjioplasti uygulanmış ancak tekrar restenoz gelişmiş) in-segment stent restenozu olan olgularda;

(2) Bir hastada en fazla 3(üç) adet ilaçlı stentin bedeli Kuruma karşılanır.

(3) Yukarıdaki bilgilerin hasta dosyasında bulunması zorunludur.

(Ek: 15/10/2010-27730/21 md. Yürürlük:15/10/2010)

7.3.26. Ventrikül Destek Cihazı

7.3.26.A Kısa Süreli Ventrikül Destek Cihazı

(1) Bu uygulama Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış kalp nakli yapılmasına müsaade edilen merkezlerde yapılmalıdır.

a- ~~Transplant bekleyen hastalarda hastayı yaşatmak amacıyla donör bulununcaya kadar kullanılabilir.~~

b- ~~Donör bulunamadığı zaman uzun süreli ventrikül destek cihazı gerektiren hastalarda köprü amacıyla kullanılmalıdır.~~

(2) İntra aortik balon pompası kullanımı bu kurallara tabi değildir.

(2) **(Değişik: 21/01/2012-28180/26 md. Yürürlük: 21/01/2012)** İntra aortik balon pompası kullanımı ve ECMO kullanımı bu kurallara tabi değildir.

(3) **(Ek: 21/01/2012-28180/26 md. Yürürlük: 21/01/2012)** Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış kalp nakli yapılmasına müsaade edilen merkezler dışında ki kalp ve damar cerrahisi (açık kalp operasyonları) uygulanan hastanelerde ve farklı endikasyonlarda kullanım Sağlık Bakanlığı bilim kurulu tarafından (işlem sonrası olmak üzere) onaylanması kaydı ile mümkündür.

7.3.26.B Uzun Süreli Ventrikül Destek Cihazı

(1) Ventrikül Destek Cihazı (total yapay kalp dahil olmak üzere); zedelenmiş ya da zayıflamış kalbin kan pompalamasına yardımcı kullanılan cihazlardır. Bu aygıtlar, kalp nakline köprü ya da kalıcı tedavi olarak kan dolaşımına yardımcı olmak için kullanılabilir. Bu uygulama Sağlık

Bakanlığınca ruhsatlandırılmış kalp nakli yapılmasına müsaade edilen merkezlerde yapılmalıdır. Hasta ulusal koordinasyon merkezinde kayıtlı kalp nakli aday olmalıdır.

(2) Ventrikül Destek Cihazının Konsol ve sistemin diğer üniteleri (mobil kontrol ünitesi, bağlantı kabloları, şarj edilebilir pil vb) demirbaş malzeme olup ister hastane ortamında ister hastane dışı ortamda takip esnasında söz konusu malzemeler uygulamayı yapan hastane veya firma tarafından karşılanmalıdır. Sadece hastaya takılan pompa kısmının bedeli Kurumca karşılanır.

(3) Cihazın kalp nakline köprüleme endikasyonu ve kalıcı tedavi için takılması gerekliliği, kardiyoloji ve kalp damar cerrahlarından oluşan konsey kararına istinaden ilgili branşların birlikte bulunduğu bir sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmiş olmalıdır. Düzenlenecek sağlık kurulu raporlarına implantasyona karar verilmesini gerektiren implantasyon öncesi hemodinamik ve ekokardiyografik bulgular ile ilgili laboratuvar tetkik sonuçları eklenecektir.

7.3.26.B (Değişik: 21/01/2012-28180/26 md. Yürürlük: 21/01/2012) — Uzun Süreli Ventrikül Destek Cihazı

(1) Uzun süreli destek sağlayan (en az 6 ay) aşağıda tanımlanan cihazlar yalnızca Sağlık Bakanlığı tarafından Kalp nakli Merkezi olarak ruhsatlandırılmış merkezlerde kullanılırlar.

(2) Bu adı geçen merkezlerde oluşturulacak biri nakil sorumlusu kalp ve damar cerrahı olmak üzere, 2 kalp ve damar cerrahı ve bir kardiyologdan oluşan konsey kararı mutlak olmalıdır.

1- Parakorporeal uzun süreli destek sistemleri:

a- Transplantasyona köprüleme amacı ile kullanılırlar.

b- En az 6 ay ve üzeri destek vermeleri beklenir.

c- Sağ ve veya sol ventrikülü destek amacı ile tek veya çift olarak kullanılabilirler.

2- İntrakorporeal uzun süreli destek cihazları:

a- Transplantasyona köprüleme amacı ile kullanılırlar.

b- Kalıcı (destination) tedavi amacı ile: 90 günden uzun süreli tıbbi tedaviye dirençli, NYHA III-B veya NYHA IV kliniği olan, sol ventrikül EF % 25 'in altı olan hastalarda kullanılırlar. Kalp dışı hastalıkları nedeni ile yaşam beklentisi 2 yılın altında olanlarda kullanılamaz.

c- En az 6 ay ve üzeri destek vermeleri beklenir.

d- Sağ ve veya sol ventrikülü destek amacı ile tek veya çift olarak kullanılabilirler.

7.3.26.C (Ek: 21/01/2012-28180/26 md. Yürürlük: 21/01/2012) Total Yapay Kalp

(1) Total yapay kalp kullanımı kalp yetmezliği tanısı ile acil kalp nakli programına alınan uzun süreli parakorporeal ve intrakorporeal ventrikül destek pompalarının kullanılmadığı aşağıdaki tıbbi durumlarda geçerlidir:

a- Çıkartılamayan kardiyak trombus,

b- Ventriküler seviyede intrakardiyak şant varlığı (Qp/Qs oranı 2 ve üzeri olan),

c- Çıkartılamayan kardiyak tümör varlığı,

d- Çoklu mekanik kapak olması,

e- Ciddi aort ve pulmoner kapak yetmezliği,

f- Kalp nakli sonrası gelişen kalp yetmezliği olguları veya daha önceden yapılmış kalp nakli rejeksiyonu olgularında,

g- Ciddi hipertrofik kardiyomiyopati

~~(Ek: 04/12/2010-27775/4 md. Yürürlük:04/12/2010)~~

7.3.27. Diş tedavisi

a) Greftler ve membranlar aynı merkezde çalışan, doktora ünvanı kazanmış en az bir periodontoloji veya ağız diş çene cerrahisi hekiminin yer aldığı üç diş hekiminin imzası ile hazırlanan resimli sağlık kurulu raporuna istinaden (Mülga: 06/01/2011-27807/12 md. Yürürlük:04/12/2010) reçete edilmesi halinde Kurumca bedeli karşılanır.

b) Sağlık kurulu raporuna hastaya ait radyograflar eklenmelidir.

c) Lokal anestezi altında yapılan işlemlerde; sağlık kurulu raporuna, hasta tarafından doldurulacak malzemenin kullanıldığına dair belge (adı ve soyadı, işlem tarihi, kullanılan malzeme) eklenecektir.

d) Lokal anestezi altında ayaktan tedavi esnasında kullanılan plak ve vida sağlık kurulu raporuna istinaden reçete edilmesi halinde Kurumca bedeli karşılanır. Sağlık kurulu raporuna hastaya ait sonuç radyografları eklenmelidir.

e) Kanama durdurucu ajanlar, protez yapıştırıcıları, protez temizleme tabletleri, özel içerikli diş macunları vb. tıbbi değeri olmayan malzemelerin Kurumca bedeli karşılanmaz.

~~(Ek: 01/03/2011-27861/34 md. Yürürlük :01/03/2011)~~

7.3.28 Antiembolizm basıncı çorabı ve manşonu

~~(1) Antiembolizm basınç çorabı, yalnız derin ven trombozu profilaksisi endikasyonunda kullanılması halinde bedeli Kurumumuzca karşılanır.~~

~~(2) Antiembolizm basınç manşonu, derin ven trombozu profilaksisi, Lenfödem, kronik venöz yetmezlik ve komplikasyonlarının tedavilerinde kullanılması halinde bedeli Kurumumuzca karşılanır.~~

7.3.29. (Ek: 05/11/2011-28106/34 md. Yürürlük:05/11/2011)

Göz Protezleri

~~(1) Göz protezleri hareketli bir malzeme olmayıp, göz protezinin hareketi, hastanın daha önce geçirdiği cerrahi müdahale ile ilgilidir.~~

~~(2) Üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca düzenlenen, en az bir göz hastalıkları uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi, göz hastalıkları uzman hekimince reçetelendirilmesi halinde göz protez bedelleri Kurumca karşılanır.~~

~~(3) 5 (beş) yaşına kadar olan hak sahiplerine (çocuklarda 5 (beş) yaşına kadar orbita gelişimi tamamlandığından) sağlık kurulu raporu ile öngörülmesi halinde yılda bir, 5 (beş) yaşından büyük hak sahiplerine ise sağlık kurulu raporu ile öngörülmesi halinde üç yılda bir göz protezinin bedeli Kurumca karşılanır. Ancak her iki halde de sağlık kurulu raporunda protezin değiştirilme gerekçesi belirtilmelidir.~~

7. TIBBİ MALZEME TEMİNİ VE ÖDEME ESASLARI

(1) Ortez, protez, tıbbî araç ve gereç, kişi kullanımına mahsus tıbbî cihaz, tıbbî sarf, basit sıhhi sarf ve iyileştirici nitelikteki tıbbî sarf malzemeleri tıbbi malzeme kapsamında değerlendirilir.

(2) SUT'ta temin ve ödeme esaslarıyla kuralları belirlenmiş olan tıbbi malzemelerin, bu kurallar dışında kullanılması halinde bedelleri Kurumca karşılanmaz.

7.1. Tıbbi malzeme temin esasları

~~(1) Kurumla sözleşmeli sağlık kurumlarında yatarak tedavilerde kullanılan tıbbi malzemeler sağlık kurumu tarafından temin edilmek zorundadır. Bu malzemelerin reçete karşılığı hastaya aldırılması durumunda, fatura tutarı hastaya ödenerek ilgili sağlık kurumunun alacağından mahsup edilir. Ancak SUT'un 7.2 numaralı maddesi gereği Kurumca bedeli karşılanmayan tıbbi malzemelerin reçete edilerek dışardan temin ettirilmesi durumunda hastaya herhangi bir ödeme yapılmaz. Ayrıca bu tür malzemelerin Kurumca bedelinin karşılanmayacağına dair ilgili sağlık kurumlarınca hastanın yazılı olarak bilgilendirilmesi zorunludur.~~

(1) **(Değişik: 29/09/2012-28426/ 14-a md. Yürürlük:29/09/2012)** Kurumla sözleşmeli sağlık kurumlarında yatarak tedavilerde kullanılan tıbbi malzemeler sağlık kurumu tarafından temin edilmek zorundadır. Bu malzemelerin reçete karşılığı hastaya aldırılması durumunda, fatura tutarı hastaya ödenerek ilgili sağlık kurumunun alacağından mahsup edilir. Ancak SUT'un ilgili maddeleri gereği Kurumca bedeli karşılanmayan tıbbi malzemelerin reçete edilerek dışardan temin ettirilmesi durumunda hastaya herhangi bir ödeme yapılmaz. Ayrıca bu tür malzemelerin Kurumca bedelinin karşılanmayacağına dair ilgili sağlık kurumlarınca hastanın yazılı olarak bilgilendirilmesi zorunludur. Kurumca bedeli karşılanmayan tıbbi malzemelerin kullanıldığı durumlarda ilgili sağlık hizmeti sunucusu tarafından hastaya yazılı bilgilendirme yapılmaması durumunda fatura tutarı hastaya ödenerek ilgili sağlık kurumunun alacağından mahsup edilecektir.

(2) Kurumla sözleşmeli sağlık kurumlarınca temini zorunlu olmayan SUT eki "Protez ve Ortez Listesi" (EK-5/C) nde yer alan tıbbi malzemelerin yatarak tedaviler sırasında hastalara reçete edilmek suretiyle dışardan temin ettirilmesi halinde, şahıs ödemesi olarak SUT hükümleri doğrultusunda bedelleri Kurumca karşılanır.

(3) SUT eki "Sağlık Kurumları Puan Listesi" nde (EK-8) yer alan birim puanlar "basit sıhhi sarf malzemeleri" dâhil olarak tespit edildiğinden, SUT eki "Bedeli Ödenmeyecek Basit Sıhhi Sarf Malzemesi Listesi" nde (EK-5/B) yer alan tıbbi malzemeler, hiçbir şekilde hastalara aldırılmaz ve sağlık kurumu faturalarında ayrıca gösterilemez.

(4) Kurumca bedeli karşılanan tıbbi malzemeler; SUT'ta belirtilen istisnalar hariç olmak üzere Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Ulusal Bilgi Bankasına (TİTUBB) kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olmalıdır. TİTUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmamış tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz. Ancak Sağlık Bakanlığı Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında yer almayan tıbbi malzeme bedellerinin ödenmesinde; Kurum TİTUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olma şartı aranmaz. TİTUBB'a kayıtlı olan bir malzemenin ayrıca üretici ve/veya distribütör firmalarca bayilerinin de TİTUBB'da tanımlanmış olması gerekmektedir. Bir malzemenin TİTUBB

kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olması o malzemenin Kurumca ödenmesi için tek başına yeterli değildir.

(5) Kurumla sözleşmeli sağlık kurumlarınca, temin edilen tıbbi malzemelerin TİTUBB kayıt numarası MEDULA sistemine kaydedilecektir.

(6) Kurumla sözleşmeli Kamu İhale Kanununa tabi resmi sağlık kurumları, temin ettikleri tıbbi malzemeler için 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu, 20 inci, 21 inci ve 22 inci maddesinde belirtilen ihale usulleri ve doğrudan temin alımları da dâhil olmak üzere yaptıkları alımların; ihale kayıt numarasını (İKN) (doğrudan temin alımları hariç), TİTUBB kayıt numarasını, KDV hariç alış fiyatını, adedini, tarihini, hastane kodunu, firma bilgisini vb. bilgileri İhale/Doğrudan Temin Sonuç Bilgileri Ekranına eksiksiz ve düzenli olarak girmek zorundadır. İhale/Doğrudan Temin Sonuç Bilgileri Ekranına girmeyen sözleşmeli resmi sağlık kurumlarının tıbbi malzeme bedelleri, İhale/Doğrudan Temin Sonuç Bilgileri Ekranına eksiksiz ve düzenli olarak girilinceye kadar Kurumca karşılanmaz.

(7) Kurumca bedeli karşılanan Tıbbi Malzemelerin kaybolması veya çalınması halinde Kurumca yenisinin bedeli karşılanmaz.

(8) Kurumla sözleşmeli sağlık kurumlarınca temin edilerek hastalara kullanılan tıbbi malzemeler için; TİTUBB kayıt/bildiriminde tanımlı barkod numara bilgisi, hasta güvenliği açısından, hasta işlem dosyasında muhafaza edilir ve Kurumca gerekli görüldüğü durumlarda ibrazı zorunludur. Ancak SUT eki EK-5/A-1 listesinde yer alan tıbbi malzemelerin yatarak tedavi gören hastalarda kullanılması halinde (inceleme, soruşturma, denetim gibi haller hariç) barkod numara belgesinin ibrazı zorunlu değildir.

(9) Kurum ile sözleşmeli sağlık kurumlarınca temini zorunlu olmayan tıbbi malzemelerin reçete edilmek suretiyle sağlık kurumu dışından temini için, sağlık kurulu raporu düzenlenmesi zorunlu olup, rapora istinaden reçete edilir. Ancak SUT veya eki listelerde uzman hekim raporu ile verilebileceği belirtilen tıbbi malzemeler için sağlık kurulu raporu şartı aranmaz.

(10) SUT' ta geçerlilik süreleri ayrıca belirtilen sağlık raporları hariç, 1 (bir) defaya mahsus verilen tıbbi malzemeler için düzenlenen sağlık raporları 2 (iki) ay süreyle, sürekli kullanılan tıbbi malzeme teminine ilişkin sağlık raporları ise en fazla 2 (iki) yıl süre ile geçerlidir.

(11) Ortez, protez ve Kurumca iade alınan cihazların bakım ve onarımı;

a) Hasta kullanımı sırasında ortaya çıkabilecek ortez, protez ve Kurumca iade alınan cihazlara ilişkin bakım ve onarım masraflarından garanti kapsamı süresi içinde oluşan masraflar firma tarafından, garanti kapsamı süresi dışında oluşan masraflar ise bakım ve onarımın gerektiğinin Kurumca tespit edilmesi halinde Kurum tarafından karşılanacaktır.

b) Ortez, protez ve Kurumca iade alınan cihazlara ilişkin bakım ve onarım ihtiyacı olması halinde; garanti süresi içerisinde ilgili satıcı firmaya, garanti süresi dışında ise Kurumun ilgili birimine müracaat edilir.

c) Söz konusu malzemelerin kullanım kurallarına uyulmaması nedeniyle oluşan onarım masrafları Kurumca karşılanmaz. Kurum bu amaçla arızanın meydana geliş sebebinin teknik servis raporu veya hekim raporu ile de tespit edebilir.

ç) Bu madde kapsamındaki tıbbi malzemeler için, garanti süresi bitiminden kullanım miatlarının sonuna kadar servis hizmeti verebileceği yüklenici firmalarca taahhüt edilmelidir.

(12) Miatlı tıbbi malzemelerin yenileme süreleri SUT'un (7.3) numaralı maddesinin ilgili alt maddelerinde belirtilmiş olup EK-5/C'de yer alan protez ve ortezler için yenilenme süresi her bir malzeme için ayrı ayrı olacak şekilde belirtilmiştir. Bu sürelerden önce söz konusu tıbbi malzemeler yenilenmez. Ancak, büyüme ve gelişme çağındaki çocuklara kullanılması gerekli görülen miatlı tıbbi malzemeler, malzemenin çocuğun büyüme ve gelişmesi nedeni ile kullanılmadığı ve yenilenmesi gerektiğinin sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi koşuluyla süresinden önce SUT hükümleri doğrultusunda yenilenir. Ayrıca erişkinlerde ise malzemenin bakım ve onarımının mümkün olmaması halinde, kullanılmadığı ve yenilenmesi gerektiğinin sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi koşuluyla, süresinden önce SUT hükümleri doğrultusunda yenilenir.

~~(13) (Değişik: 28/07/2012-28367/ 22 md. Yürürlük:12/07/2012) 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış malûller ile aynı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle vazife malûllüğü aylığı alan er ve erbaşların sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç/gereçlerin fark alınmaksızın ve kısıtlama (süre vb.) getirilmeksizin bedelleri Kurumca karşılanır. SUT eki listelerde yer alan tıbbi malzemelerin temin edilmesi halinde fatura bedelleri~~

~~SUT'un ilgili hükümleri doğrultusunda, SUT eki listelerde yer almayan tıbbi malzemelerin bedelleri ise fatura tutarını aşmamak üzere Kurumca karşılanır.~~

~~(13) a) 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller, 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde sayılanlardan 3713 sayılı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle aylık bağlananlar ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi başkasının yardımı ve desteği olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malullerinin;~~

~~1) Sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçlerin bedelleri herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Kurumca karşılanır.~~

~~2) SUT eki listelerde yer alan tıbbi malzemelerin temin edilmesi halinde fatura bedelleri SUT'un ilgili hükümleri doğrultusunda Kurumca karşılanır.~~

~~3) SUT eki listelerde yer almayan tıbbi malzemelerin temin edilmesi halinde bedelleri fatura tutarını aşmamak üzere Kurumca karşılanır.~~

~~b) SUT eki listelerde tıbbi malzemeler genel isimleriyle yer aldığından, muadil tıbbi malzemeler için listelerdeki fiyatlar tavan fiyatları olarak geçerlidir.~~

~~e) Bu madde kapsamındaki tıbbi malzemelere ilişkin bakım ve onarım masrafları garanti kapsamı süresi içinde firma tarafından karşılanacağından, yenileme talepleri Kurumca karşılanmaz.~~

~~d) Aynı işlevi gören birden fazla ürün çeşidi bulunan tıbbi malzemelerin sadece birinin bedeli Kurumca karşılanır.~~

~~(13) (Değişik: 29/09/2012-28426/ 14-b md. Yürürlük:28/07/2012) 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller, 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde sayılanlardan 3713 sayılı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle aylık bağlananlar ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi başkasının yardımı ve desteği olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malullerinin sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçlerin bedelleri herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Kurumca karşılanır. Ancak bu kapsamdaki kişilerin;~~

~~a) SUT eki listelerde yer alan tıbbi malzemeleri temin etmeleri halinde fatura bedelleri SUT ve eki listelerde belirtilen fiyatları aşmamak üzere Kurumca karşılanır.~~

~~b) SUT eki listelerde yer almayan tıbbi malzemeleri temin etmeleri halinde bedelleri fatura tutarı üzerinden ödenir. Bu malzemelere ait sağlık kurulu raporları üçüncü basamak sağlık kurumlarınca düzenlenecektir.~~

~~c) İhtiyaç duydukları SUT ve eki listelerde yer almayan her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçlerin muadilleri SUT eki listelerde yer alması durumunda bu tıbbi malzemeler için listelerdeki fiyatlar tavan fiyatları olarak uygulanır.~~

~~ç) Tıbbi malzemelere ilişkin bakım ve onarım masrafları garanti süresi içinde firma tarafından karşılanacağından Kuruma ayrıca faturalandırılmaz.~~

~~d) Tıbbi malzemeleri garanti süresi içindeki yenilenme talepleri Kurumca karşılanmaz.~~

~~e) Aynı işlevi gören birden fazla ürün çeşidi bulunan tıbbi malzemelerden birinin temini halinde diğerlerinin bedeli, temin edilen malzemenin garanti süresi dolana kadar Kurumca karşılanmaz.~~

~~(14) Tıbbi malzemelerin yenilenmesi için düzenlenecek sağlık kurulu raporlarında önceden verilen protez ve ortezin yenilenmesi gerektiğinin gerekçeleriyle birlikte belirtilmesi gerekmektedir. Kurumca temin edilen ortez ve protezlerin gerek kullanım sürelerinin dolması, gerekse sağlık kurulu raporu ile yenilenmesinin gerektiği durumlarda düzenlenecek sağlık kurulu raporlarında daha önce kullanılan protez ve ortezin belirtilmesi gerekmektedir.~~

~~(15) SUT'ta günlük/ haftalık/ aylık vb. olarak reçetelendirilebilecek adet miktarları belirtilen tıbbi malzemelerin, belirtilen miktarlardan fazla reçete edilmesi ve hastalar tarafından fatura karşılığı temin edilmesi durumunda, SUT'ta belirtilen adet miktarları doğrultusunda Kurumca bedelleri karşılanacaktır.~~

~~(16) Mücbir sebeplere bağlı olarak protez-ortezlerin kullanılamayacağının belgelendirilmesi ve Kurumun da uygun görmesi durumunda süreye bakılmaksızın yenilenir.~~

~~(17) Sağlık kurumlarında demirbaş olarak kullanılan malzemeler ile bunlara ait yedek parça, tamir, bakım-onarım, aksesuar ve tekrar kullanılabilir sarf malzemelerinin bedelleri Kurumca karşılanmaz. Ancak, sağlık kurumlarında demirbaş olarak kullanılan malzemelerin hasta kullanımına mahsus tek kullanımlık tıbbi sarf malzeme bedelleri Kurumca karşılanır.~~

(18) Viskosüplemantasyon ürünleri (SUT ve eki listelerde belirtilenler hariç), İnflow kateter, Implantable Loop Recorder, Pelvik Taban Kas Çalıştırıcı cihazların bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(19) Tıbbi Malzeme reçete tarihi ile fatura tarihi arasında en fazla 10 (on) iş günü olmalıdır. Ancak kişiye özel ısmarlama olarak üretilen veya kurumca iade alınan tıbbi malzemelerde bu süre aranmaz. İade kapsamındaki bu cihazlara ait işlemlerin reçete ve sağlık raporu ile birlikte reçete tarihinden itibaren 10 (on) iş günü içinde Kurumumuz taşra teşkilatlarına başvurularak başlatılması zorunludur. Kurumca iade alınan cihazların Kurum stoklarında bulunmadığı durumlarda, bu cihazlara ait fatura tarihi ile stok kontrol tarihi arasında en fazla 10 (on) iş günü bulunması şartıyla fatura ve eki belgeler Kuruma teslim edilmelidir.

~~(20) Kurumca bedeli karşılanacak Beyin Cerrahisi branşı Omurga Cerrahisi alan grubu ile Ortopedi ve Travmatoloji branşı Artroplasti alan grubunda kullanılan tıbbi malzemeler; SUT eki "Beyin Cerrahisi Branşı Omurga Cerrahisi Alan Grubuna Ait Tıbbi Malzeme Listesi" (EK-5/E) ile "Ortopedi ve Travmatoloji Branşı Artroplasti Alan Grubuna Ait Tıbbi Malzeme Listesi" nde (EK-5/F) belirtilmiş olup, söz konusu listelerde bulunmayan bu iki alan ile ilgili tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz.~~

(20) **(Değişik: 29/09/2012-28426/ 14-c md. Yürürlük:22/06/2012)** Kurumca bedeli karşılanacak Omurga Cerrahisi alan grubu ile Ortopedi ve Travmatoloji branşı Artroplasti alan grubunda kullanılan tıbbi malzemeler; SUT eki "Omurga Cerrahisi Alan Grubuna Ait Tıbbi Malzeme Listesi" (EK-5/E) ile "Ortopedi ve Travmatoloji Branşı Artroplasti Alan Grubuna Ait Tıbbi Malzeme Listesi" nde (EK-5/F) belirtilmiş olup, söz konusu listelerde bulunmayan bu iki alan ile ilgili tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(21) SUT eki EK-5/E ve EK-5/F listelerinde yer alan tıbbi malzemelere ilişkin olarak;

a) Her grup ürünün imal ya da ithal edildikleri ülkelerde sertifikalı olduğunun (FDA, TGA, SFDA gibi) belgelendirilmesi,

b) Her grup ürünün imal ya da ithal edildikleri ülkelerde kullanıldığına veya geri ödeme kapsamında olduğuna dair ilgili ülkenin sağlık bakanlığından veya o ülkenin yetkili kurum/kuruluşlarından alınacak belgelerden herhangi biri ile belgelendirilmesi,

c) Deney-analiz-kalibrasyon laboratuvarlarının ve muayene kuruluşlarının uluslararası laboratuvar akreditasyon işbirliği karşılıklı tanınma anlaşmasında yer alan akreditasyon kurumları tarafından akredite edilmiş olan veya onaylanmış kuruluşlarca kabul gören laboratuvarlardan alınmış her grup ürünün materyal, biyomekanik, biyoyumluluk testlerinin yapıldığı laboratuvarın adı, yeri ve testlerin yapıldığı tarih ve test raporlarının sonucunun özet olarak belgelendirilmesi. Ancak CE Sınıf 3 grubuna giren ürünlerde materyal, biyomekanik, biyoyumluluk testleri istenmeyecek olup bu grup ürünlerde CE Sınıf 3 işaretlemesi ve ürün tasarım belgesinin ibraz edilmesi,

ç) Üretici firmalardan GMP (Good Manufacturing Practices) sertifikası veya ISO 13485 tıbbi cihazlar için kalite yönetimi sistemi belgesi olanların belgelendirilmesi,

d) İthalatçı firmaların ISO 13485 tıbbi cihazlar için kalite yönetimi sistemi belgesini veya ISO 9001:2008 kalite yönetim sistemi belgesini temin etmesi, gerekmektedir.

e) Kurum gerekirse yukarıda belirtilen belgeleri ilgili kurum veya kuruluşlara inceleyebilir. Bu durumda ortaya çıkabilecek inceleme ücretleri başvuru sahibi firmalarca karşılanacaktır. Gerek bu incelemeler sonucu gerekse Kurumca sonradan her hangi bir eksiklik tespit edilmesi halinde, bu malzeme bedelleri tespit tarihinden itibaren Kurumca karşılanmayacaktır.

f) Artroplasti alan grubunda yer alan tıbbi malzemelerden (CE Sınıf 3 kapsamında yer almayan Artroplasti malzemeleri hariç) CE Sınıf 3 işaretlemesi olmayan malzeme bedelleri Kurumca karşılanmayacaktır.

(22) SUT Eki Ek-5/E ile Ek-5/F Listelerinde yer alan tıbbi malzeme fiyatları 01/05/2010 tarihinden itibaren geçerlidir. Ancak sözleşmeli sağlık kurumlarınca anılan tarihe kadar ekli listelerde (Ek-5/E ile Ek-5/F) belirtilen birim fiyatlar tavan fiyat olup bu fiyatların üstünde faturalandırma yapılmayacaktır.

(23) SUT eki "Protez Ortez Listesi" nde (EK-5/C) yer alan I (kişiye özel ısmarlama üretilen) grubundaki ürünler ile ilgili olarak;

a) Bu grup ürünler, ülkemizde faaliyet gösteren protez ve ortez uygulayıcı merkezlerin, Sağlık Bakanlığınca 24/09/2011 tarih ve 28064 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "İsmarlama Ortez ve Protez Merkezleri ile İşitme Cihazı Merkezleri Hakkında Yönetmelik" kapsamında Sağlık Bakanlığınca

tarafından ruhsatlandırılmış protez ve ortez uygulayıcısı merkezlerden temin edilmesi halinde Kurumca bedelleri karşılanacaktır.

b) Bu grup ürünler için fatura eki belgelere, SUT'un 9.3.4 maddesinde belirtilen belgelere ilave olarak;

- Sağlık Bakanlığı tarafından verilmiş ruhsatnamenin aslı gibidir onaylı örneği,
- Sorumlu müdür belgesinin aslı gibidir onaylı örneği eklenecektir.

(24) SUT eki EK-5/A-1, EK-5/A-2, EK-5/E, EK-5/F listelerinde yer alan malzemelerin MEDULA hastane uygulamasına serbest kodsuz malzeme olarak girilmesi halinde Kurumca bedeli karşılanmaz.

(25) Bedeli Kurumca karşılanmayan işlemlere ait tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(26) Tekrar kullanılabilir tıbbi malzemelerin bedelleri Kurumca karşılanmaz. SUT eki EK-5/A-1, EK-5/A-2, EK-5/E, EK-5/F, EK-5/G, EK-5/H, EK-5/I, EK-5/J, EK-5/K, EK-5/L listelerinde yer alan tıbbi malzemelerin tek kullanımlıklarının bedeli Kurumca karşılanır.

(27) Laboratuvar testlerinde kullanılan tıbbi malzemeler işlem bedeli içerisinde ödendiğinden Kuruma ayrıca fatura edilemez.

(28) Kurumca bedeli karşılanacak;

- 1- Göz branşına ait tıbbi malzemeler, EK-5/G listesinde,
- 2- Kardiyoloji branşına ait tıbbi malzemeler, EK-5/H listesinde,
- 3- Kalp Damar Cerrahisi branşına ait tıbbi malzemeler, EK-5/I listesinde,
- 4- Kulak Burun Boğaz branşına ait tıbbi malzemeler, EK-5/J listesinde,
- 5- Kadın Doğum branşına ait tıbbi malzemeler, EK-5/K listesinde,
- 6- Üroloji branşına ait tıbbi malzemeler, EK-5/L listesinde fiyatlarıyla birlikte tanımlanmıştır.

7- (Ek: 29/09/2012-28426/ 14-ç md. Yürürlük:29/09/2012) Radyoloji ve girişimsel radyoloji branşına ait tıbbi malzemeler, EK-5/M listesinde fiyatlarıyla birlikte tanımlanmıştır.

~~(29) (NOT: Bu fıkranın yürürlük tarihi 01/11/2012' dir) SUT'un 7.1 numaralı maddesinin (28) inci fıkrasında yer alan branşlarda kullanılan ve bu branşlara ait SUT eki listelerde yer almayan tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz.~~

(29) (Değişik: 29/09/2012-28426/ 14-d md. Yürürlük:29/09/2012) SUT'un 7.1 numaralı maddesinin yirmisekizinci fıkrasında yer alan göz, kardiyoloji, kalp damar cerrahisi, kulak burun boğaz, kadın doğum ve üroloji branşlarında kullanılan ve bu branşlara ait SUT eki listelerde yer almayan tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(30) SUT eki EK-5/C-1 "Tıbbi Uygunluk Aranacak Protez Ortez Listesi" ndeki malzemelerin ödenmesinde tıbbi uygunluk aranacak olup, SUT eki EK-5/C'de yer alan diğer tıbbi malzemelerden tıbbi uygunluk aranmayacaktır.

(31) SUT eki EK-5/A-1 ve EK-5/A-2 listelerinde yer alan tıbbi malzemelerin ödenmesinde, ayaktan tedaviler için reçete edilmesi durumunda tıbbi uygunluk aranması esastır. Aşağıdaki rapor takipli (sürekli kullanım gerektiren) tıbbi malzemeler için ise tıbbi uygunluk aranması zorunlu olmayıp, bu ürünler için ancak ihtiyaç duyulması halinde tıbbi uygunluk aranabilecektir.

- Hasta alt bezi ve çocuk alt bezi,
- Kolostomi, ileostomi ve ürostomi torbası,
- Hidrofilik kendinden kayganlaştırıcı sondalar, hidrokitle sonda.

(32) SUT eki listelerdeki işlemlerin açıklama bölümlerinde yer alan işlem puanına dahil olmadığı belirtilen tıbbi malzemelerle aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen tıbbi malzemeler de işlem kapsamı dışında değerlendirilir.

7.2. Tıbbi malzeme ödeme esasları

7.2.1. Sözleşmeli sağlık kurum ve kuruluşlarınca temin edilen tıbbi malzeme bedellerinin ödenmesi

7.2.1.A- Resmi sağlık kurum ve kuruluşlarında;

7.2.1.A-1- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabii olan resmi sağlık kurum ve kuruluşlarında;

(1) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabii olan resmi sağlık kurum ve kuruluşlarınca temin edilen tıbbi malzeme bedelleri, tıbbi malzemenin KDV dâhil alış fiyatı üzerine; % 15 işletme gideri

ilave edildikten sonra bulunan tutar üzerinden hazine kesintisi, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu kesintisi ilave edilerek fatura edilir ve bedelleri Kurumca ödenir.

(2) SUT eki listelerde yer alan tıbbi malzemelerin temin edilmesi halinde, bu listelerdeki birim fiyatlar, sağlık hizmeti sunucuları tarafından hangi fiyatlara temin edildiğine bakılmaksızın geri ödemede esas alınacak olan fiyatlardır. Bu fiyatlara sadece KDV ilave edilecektir.

(3) SUT eklerinde kodu olup da fiyatı olmayan tıbbi malzemeler, KDV dâhil alış fiyatı üzerine; % 15 işletme gideri ilave edildikten sonra bulunan tutar üzerinden hazine kesintisi, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu kesintisi ilave edilerek fatura edilir ve bedelleri Kurumca ödenir.

7.2.1.A-2- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabii olmayan resmi sağlık kurum ve kuruluşlarında;

(1) SUT ve eki listelerde yer alan malzemeler, SUT ve eki listelerde belirlenen birim fiyatlar üzerinden fatura tutarını aşmamak üzere ödenir.

(2) SUT ve eki listelerde yer almayan tıbbi malzemeler, İhale/Doğrudan Temin Sonuç Bilgileri Ekranına(son bir yıl içerisinde en az 1 (bir) hastanenin fiyatı olmalı) tespit edilen ve Kurum taşra teşkilatı inceleme birimlerince benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen malzemenin işlem tarihinden önceki son bir yıl içerisindeki en ucuz 5 (beş) fiyatın ortalaması alınır (5 (beş) fiyatın altında olması halinde var olan fiyatların ortalaması alınır), KDV dahil fiyatı, fatura tutarını geçmemek üzere ödenir.

(3) SUT ve eki listeleri ile İhale/Doğrudan Temin Sonuç Bilgileri Ekranına fiyat tespit edilemeyen tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(4) SUT eklerinde kodu olup da fiyatı olmayan tıbbi malzemeler, İhale/Doğrudan Temin Sonuç Bilgileri Ekranına (son bir yıl içerisinde en az 1 (bir) hastanenin fiyatı olmalı) tespit edilen ve Kurum taşra teşkilatı inceleme birimlerince benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen malzemenin işlem tarihinden önceki son bir yıl içerisindeki en ucuz 5 (beş) fiyatın ortalaması alınır (5 (beş) fiyatın altında olması halinde var olan fiyatların ortalaması alınır), KDV dahil fiyatı, fatura tutarını geçmemek üzere ödenir.

7.2.1.B- Özel sağlık kurum ve kuruluşlarında;

(1) SUT ve eki listelerde yer alan malzemeler, SUT eki listelerde belirlenen birim fiyatlar üzerinden fatura tutarını aşmamak üzere ödenir.

(2) SUT ve eki listelerde yer almayan tıbbi malzemeler; İhale/Doğrudan Temin Sonuç Bilgileri Ekranına (son bir yıl içerisinde farklı en az 3 (üç) hastanenin fiyatı olmalı) tespit edilen ve Kurum taşra teşkilatı inceleme birimlerince benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen malzemenin işlem tarihinden önceki son bir yıl içerisindeki en ucuz 5 (beş) fiyatın ortalaması alınır (beş fiyatın altında olması halinde var olan en az 3 (üç) fiyatın ortalaması alınır), KDV dahil fiyatı, fatura tutarını geçmemek üzere ödenir.

(3) SUT ve eki listeleri ile İhale/Doğrudan Temin Sonuç Bilgileri Ekranına en az 3 (üç) hastanenin fiyat tespit edilemeyen tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(4) SUT eklerinde kodu olup da fiyatı olmayan tıbbi malzemeler, İhale/Doğrudan Temin Sonuç Bilgileri Ekranına (son bir yıl içerisinde farklı en az 3 (üç) hastanenin fiyatı olmalı) tespit edilen ve Kurum taşra teşkilatı inceleme birimlerince benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen malzemenin işlem tarihinden önceki son bir yıl içerisindeki en ucuz 5 (beş) fiyatın ortalaması alınır (beş fiyatın altında olması halinde var olan en az 3 (üç) fiyatın ortalaması alınır), KDV dahil fiyatı, fatura tutarını geçmemek üzere ödenir.

7.2.2. Ayaktan tedavilerde tıbbi malzeme bedellerinin ödenmesi

(1) Ayaktan tedavilerde reçete karşılığı hasta tarafından temin edilen tıbbi malzemeler;

a) SUT ve eki listelerde yer alan malzemeler, SUT eki listelerde yer alan fiyatlardan fatura tutarını aşmamak üzere ödenir.

b) SUT ve eki listelerinde fiyatı tespit edilemeyen tıbbi malzemeler, piyasa araştırması (her türlü fiyat araştırması) yapılarak taşra teşkilatı inceleme birimlerince benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen en ucuz malzeme bedeli esas alınarak fatura tutarını aşmamak şartıyla ödenir.

(2) Kurum ile sözleşmesiz sağlık kurum ve kuruluşlarınca acil haller nedeniyle yapılan ve SUT'un 4.3 numaralı maddesi doğrultusunda Kurumca karşılanması gereken tıbbi malzeme bedelleri, bu madde hükümleri esas alınarak ödenir.

7.3. Bazı tıbbi malzemelerin temin edilme esasları:

7.3.1. Myoelektrik kontrollü kol protezleri:

(1) Bilateral üst ekstremitte ampute hastalar veya tek taraflı üst ekstremitte amputasyonu ile birlikte karşı ekstremitteyi kullanamayacak hastalar için önerilen myoelektrik kontrollü kol protezlerine yönelik sağlık kurulu raporu, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon, Ortopedi ve Travmatoloji ve Psikiyatri uzman hekimlerinin bulunduğu üçüncü basamak sağlık kurumları sağlık kurullarınca düzenlenecektir.

(2) Sağlık kurulu raporunda; hastanın myoelektrik kontrollü kol protezi kullanımına ilişkin eğitim aldığı ve kullanabileceğinin yanında ayrıntılı değerlendirmeleri içeren ilgili uzman hekimlerin görüşünün yer alması zorunlu olup söz konusu raporların Sağlık Bakanlığına bağlı Ankara veya İstanbul Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanelerince veya TSK Ankara Rehabilitasyon merkezince onaylanması gerekmektedir.

(3) Myoelektrik kontrollü kol protezlerinin yenilenme süresi 10 (on) yıldır. Bu süreden önce temin edilen myoelektrik kontrollü kol protezlerinin bedeli Kurumca karşılanmaz.

(4) Tek taraflı dominant üst ekstremitte amputasyonu olanlara sağlık kurulu raporu ile öngörülen myoelektrik kontrollü kol protezinin bedeli Kurumca karşılanır.

(5) EMG ile tespiti yapılmış yeterli aksiyon potansiyeline sahip olmalıdır.

(6) Myoelektrik kontrollü kol protezi temin edildikten sonra hasta tarafından, yüksek gerilim altında ve manyetik alanlarda çalışmayacağını belgelemesi veya taahhüt etmesi gerekmektedir.

7.3.2. Hasta alt bezi ve çocuk alt bezi

(1) Uzman hekim raporu ile mesane veya rektum kontrolü olmaması (raporda idrar veya gaita inkontinansına neden olan primer tanının belirtilmesi kaydı ile) nedeni ile (çocuklar için en az 2 (iki) yaşını tamamlamış olmak kaydı ile) hasta alt bezi veya çocuk alt bezi kullanması gerekli görülen hastalar için günde 4 (dört) adedi geçmemek üzere en fazla 2 (iki) aylık miktarlarda, rapora istinaden tüm hekimlerce reçetelendirilmesi durumunda bedelleri Kurumca karşılanır.

(2) Hasta alt bezi ve çocuk alt bezi bedellerinin karşılanmasında, Kurum TİTUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olma şartı aranmaz. Çocuk alt bezi bedelleri, SUT eki EK-5/A-1 Listesinde "301.220" kod ile yer alan "hasta alt bezi" için belirtilen fiyat üzerinden karşılanır.

(3) Hasta alt bezinin sağlık kurumlarınca temin edilmesi halinde sağlık raporu aranmaz.

(4) İdrar inkontinansı ve gaita inkontinansı olan hastalara hasta alt bezi ve hidrofilik kendinden kayganlaştırıcı sonda fatura edilmesi halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(5) Sadece idrar inkontinansı olan hasta alt bezi kullanan hastalara hidrofilik kendinden kayganlaştırıcı sonda fatura edilmesi halinde, hidrofilik kendinden kayganlaştırıcı sonda bedeli Kurumca karşılanmaz.

(6) Sağlık kurulu raporunda; kolostomili hastalarda idrar inkontinansı, ürostomili hastalarda gaita inkontinansı olduğunun belirtilmesi halinde hasta alt bezinin bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.3. Kolostomi, ileostomi ve ürostomi torbası

(1) Kolostomi ve ürostomi torbası için uzman hekim raporu düzenlenecek olup raporda, teşhis, yapılan ameliyatın adı, malzemenin adı, kullanım süresi ve (2) inci fıkrada belirtilen miktarları geçmemek üzere günlük kullanım miktarı belirtilecektir. Hastada ikinci bir stoma söz konusu ise bu durum raporda açık olarak belirtilecektir.

(2) Kolostomi, ürostomi torbası ve bu malzemelerle ilgili olarak adaptör ve pasta sağlık raporunda tedavi protokolü gereğince hekimce reçetede belirtilen adetler esas alınarak en fazla 2 (iki) aylık miktarlarda reçete edilmesi halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(3) Sağlık kurumlarınca temin edilmesi halinde sağlık raporu aranmaz.

(4) Kolostomi, İleostomi ve Ürostomi torbası kullanan hastalara Ek-5/A listesi dışında kalan yardımcı ürünlerin bedeli Kurumca karşılanmaz.

(5) Sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimlerce en fazla 2 (iki) aylık dozlar halinde stoma kapağı reçete edilmesi halinde bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.4. Yara bakım ürünleri

(1) Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilere, tedavileri sırasında kullanılması gerekli görülen yara bakım ürünlerinin bedelleri, sağlık kurulu raporuna istinaden aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre Kurumca karşılanır.

(2) Yara bakım ürünleri için düzenlenecek sağlık kurulu raporları;

a) Yatarak tedavide; takip ve tedaviyi yapan branş uzman hekimi ile genel cerrahi, ortopedi ve travmatoloji ve plastik, rekonstrüktif ve estetik cerrahi uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurullarınca düzenlenecektir.

b) Ayaktan tedavide; resmi sağlık kurum/kuruluşlarında genel cerrahi, ortopedi ve travmatoloji, plastik, rekonstrüktif ve estetik cerrahi uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı, sağlık kurumlarınınca düzenlenecektir. Ancak “epidermolysis bullosa” hastalığında kullanılması gerekli görülen yara bakım ürünleri için, üniversite ve eğitim araştırma hastanelerinde (eğitim verme yetkisi olan klinik) dermatoloji, plastik ve rekonstrüktif cerrahi veya genel cerrahi uzman hekimlerince sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.

(3) Yara bakım ürünleri kullanımına dair düzenlenecek sağlık kurulu raporlarında; hasta kimlik bilgilerinin dışında;

- a) Etiyolojik tanı (diyabetik ayak yarası vb.),
- b) Yara ve/veya yaraların anatomik lokalizasyonu,
- c) Yara ve/veya yaraların ebatları,
- ç) Klinik bulgular (eksüdasyon, kavitasyon gibi özellikler ayrıca belirtilecektir),
- d) Öncesinde, medikal ve/veya cerrahi tedavi uygulanıp uygulanmadığı,
- e) Tercih edilen yara bakım ürününün, tercih gerekçesi, tipi (kategori), ebatları, değiştirilme süresi, bilgilerinin yer alması zorunludur.

(4) Sağlık kurulu raporunda belirtilen yara bakım ürünü dışında bir başka yara bakım ürünü kullanılması gerektiğinde, yeniden sağlık kurulu raporu düzenlenecek ve gerekçesi belirtilecektir.

(5) Sağlık kurulu raporları ayaktan tedavide 2 (iki) ay süreyle, yatarak tedavilerde ise yatış süresince geçerlidir.

(6) Ayaktan tedavide kullanılacak yara bakım ürünleri için, sağlık kurulu raporuna dayanılarak genel cerrahi, ortopedi ve travmatoloji ile plastik, rekonstrüktif ve estetik cerrahi uzman hekimlerinden biri tarafından reçete düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak “epidermolysis bullosa” hastalığında kullanılması gerekli görülen yara bakım ürünleri için, resmi sağlık tesislerinde görev yapmakta olan dermatoloji veya plastik ve rekonstrüktif cerrahi veya genel cerrahi uzman hekimlerince reçete düzenlenmesi gerekmektedir.

(7) Tek reçetede en fazla 15 (on beş) günlük miktar yazılabilir. Reçete düzenlenirken SUT eki EK-5/D Listesinde belirtilen kriterler kapsamındaki miktarların bedeli Kurumca karşılanır.

(8) Reçete tekrarında, yara ve/veya yaraların ebatları, reçeteyi yazan uzman hekimce sağlık kurulu raporu arkasına yazılacak, imzalanacak ve kaşelenecektir.

(9) Ayaktan tedavide sadece, tedavi edici etkisini hydrocolloid, köpük ve fiber içermesinden dolayı gösteren yara bakım ürünleri ile “epidermolysis bullosa” hastalığında kullanılması şartıyla gazlı bez ve çeşitleri, sargı bezi ve çeşitleri, petrolatum/parafin emdirilmiş leno bez dokuma, yapışmayan köpük örtüler, yapışmayan film örtüler, yapışmayan prokolloidler grubu yara bakım ürünlerinin bedelleri Kurumca karşılanır.

(10) Bal ve bal içerikli yara bakım ürünlerinin bedelleri, yatan hastalar dâhil Kurumca karşılanmaz.

- (11) Yara bakım örtülerinden;
- 100 cm² ye kadar olanlar, küçük,
  - 100–225 cm² ye kadar olanlar, orta,
  - 225 cm² nin üstünde olanlar, büyük; yara örtüsü olarak kabul edilecektir.

(12) Usulüne uygun düzenlenmeyen sağlık kurulu raporları kabul edilmez ve bu raporlara istinaden temin edilen yara bakım ürünü bedelleri Kurumca karşılanmaz.

7.3.5. Şeker ölçüm çubukları

(1) Tip I Diyabetli ve Tip II Diyabetliler, hipoglisemili hastalar, gestasyonel diyabetliler ile sadece oral antidiyabetik ilaç kullanan diabetes mellituslu hastaların kullanmakta olduğu kan şekeri ölçüm çubuklarına ait bedeller, aşağıda belirtilen esas ve şartlar doğrultusunda Kurumca karşılanacaktır;

a) Tip I Diyabetli, Tip II Diyabetli, hipoglisemili, gestasyonel diyabetli hastalar ile sadece oral antidiyabetik ilaç kullanan diabetes mellituslu hastalar için, aile hekimi uzmanı, endokrinoloji ve metabolizma, iç hastalıkları, çocuk sağlığı hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından uzman hekim raporu düzenlenmesi gerekmektedir.

b) Kan şekeri ölçüm cihazlarına ait bedeller, Kurumca karşılanacaktır. Kan şekeri ölçüm cihazının yenilenme süresi 2 (iki) yıldır. Bu süreden önce temin edilen kan şekeri ölçüm cihazının bedeli Kurumca ödenmez. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış bulunan mevcut kan

şekeri ölçüm cihazları 6 (altı) ay süre ile değiştirilemez. Bu süre içinde değiştirilen kan şekeri ölçüm cihazlarının bedelleri Kurumca karşılanmaz.

c) Kan şekeri ölçüm çubukları;

1- Tip- I Diabetes Mellitus'lu çocuk hastalar (18 yaş altı), gebeler, transplantasyon hastalarında sağlık raporunda tedavi protokolü olarak belirtilen adetler esas alınarak,

2- Tip- I Diabetes Mellitus'lu erişkin hastalar ve insülin kullanan Tip- II Diabetes Mellitus'lu tüm hastalarda ayda en fazla 150 (yüz elli) adet,

3- Medikal tedavi ile kontrol altında tutulan Hiperinsülinemik hipoglisemisi olan çocuk hastalar için ayda en fazla 150 (yüz elli) adet, erişkin hastalar için en fazla 50 (elli) adet,

4- Oral antidiyabetik ilaç kullanan Diabetes Mellitus'lu hastalara 6 (altı) ayda en fazla 50 (elli) adet hesabıyla,

(Mülga: 28/07/2012-28367/ 23 md. Yürürlük:28/07/2012) en fazla 3 (üç) aylık miktarlarda reçete edilmesi halinde bedeli Kurumca karşılanır.

ç) Kan şekeri ölçüm çubuklarına ait faturalara, sağlık raporunun fotokopisi ile reçetenin asılları eklenecektir. (e-rapor hariç)

d) Kan şekeri ölçüm çubukları ve kan şekeri ölçüm cihazları, sözleşmeli eczanelerden temin edilecektir.

7.3.6. Hidrofilik kendinden kayganlaştırıcı sonda

(1) Rekürrent üretra darlığı (neden olan primer tanının raporda belirtilmesi koşulu ile) olan hastalara ayaktan tedavilerinde kullanılması gerekli görülen hidrofilik kendinden kayganlaştırıcı sonda, üroloji, nefroloji, çocuk nefroloji veya çocuk cerrahisi uzman hekimlerinden birinin yer aldığı, nörojenik mesane (neden olan primer tanının raporda belirtilmesi koşulu ile) olgularında ise üroloji, nefroloji, çocuk nefroloji, çocuk cerrahisi, nöroloji, çocuk nöroloji veya fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimlerinden birinin yer aldığı sağlık kurumlarınınca düzenlenen sağlık kurulu raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete edilmesi halinde SUT eki Ek-5/A-1 Listesinde belirtilen bedeller doğrultusunda Kurumca karşılanır.

(2) Raporda; teşhis, kullanım süresi ve günlük kullanım miktarı belirtilecektir.

(3) Kurumca günlük en fazla 6 (altı) adet sonda bedeli ödenir.

(4) Rekürrent üretra darlığı, nörojenik mesane olgularında ve böbrek nakilli hastalara raporda belirtilmiş olmak şartıyla;

a) En fazla 5 (beş) adet hidrofilik kendinden kayganlaştırıcı sonda ile birlikte en fazla 1 (bir) adet hidrokit sonda,

b) Aktif çalışan ve/veya öğrenci olan hastalara en fazla 4 (dört) adet hidrofilik kendinden kayganlaştırıcı sonda ile birlikte en fazla 2 (iki) adet hidrokit sonda reçete edilebilir.

(5) Hidrofilik kendinden kayganlaştırıcı sondaların, en fazla 2 (iki) aylık miktarda reçete edilmesi halinde bedelleri Kurumca karşılanır.

(6) Sağlık kurumlarınınca temin edilmesi halinde sağlık raporu aranmaz.

7.3.7. İşitme cihazları

(1) Kurumca sadece analog ve aşağıda sayılan fonksiyonlara sahip dijital işitme cihazı bedelleri karşılanır.

(2) Kurumca bedeli karşılanacak olan dijital işitme cihazları;

a) Dijital trimerli işitme cihazları: GC (Kazanç Kontrol), TC (Ses Tımı Kontrol), PC (Yüksek Frekansta Maksimum Çıkış), MPO (Alçak Frekansta Maksimum Çıkış), AGC (Otomatik Kazanç Kontrol) özelliklerinden en az 3 (üç) trimer fonksiyona sahip olmalı,

b) Dijital programlanabilir işitme cihazları: GC (Kazanç Kontrol), TC (Ses Tımı Kontrol), PC (Yüksek Frekansta Maksimum Çıkış), MPO (Alçak Frekansta Maksimum Çıkış), AGC (Otomatik Kazanç Kontrol) özelliklerinden en az 3 (üç) fonksiyona sahip olmalı,

(3) 0-18 yaş çocuklar için eğitimleri de göz önünde bulundurularak, dijital programlanabilir işitme cihazlarının;

1- 0-4 yaş için; en az 4 (dört) kanallı ve feedback yönetim, çift mikrofon ve FM sistem uyumlu olma,

2- 5-12 yaş için en az 4 (dört) kanallı ve çift mikrofon ve FM sistem uyumlu olma,

3- 13-18 yaş için en az 4 (dört) kanallı ve çift mikrofon

özelliklerine sahip olması gerekmektedir.

(4) Sağlık Bakanlığınca 24/09/2011 tarih ve 28064 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "İsmler ve Protez Merkezleri ile İşitme Cihazı Merkezleri Hakkında Yönetmelik" kapsamında ruhsatlandırılmış işitme cihazı merkezlerinden temin edilen işitme cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

(5) İşitme cihazı bedellerinin ödenebilmesi için SUT'un 9.3.4 numaralı maddesinde tanımlanan belgelere ilave olarak;

a) Odyolojik test sonuçlarını gösterir belgenin, testi yapan yetkili personel tarafından imza ve kaşesinin bulunduğu onaylanmış aslı;

1) 0-4 yaş arası çocuklar için beyin sapı odyometrisinin (ABR Testi) kulak burun boğaz (KBB) hastalıkları uzman hekimi, uzman odyolog veya odyolog tarafından imza ve kaşesinin bulunduğu onaylanmış aslı,

2) 4 yaş ve üzerinde odyolojik test sonuçlarını gösterir belgenin KBB hastalıkları uzman hekimi, uzman odyolog, odyolog veya odyometrist tarafından imza ve kaşesinin bulunduğu onaylanmış aslı,

3) 4 yaş ve üzerinde saf ses odyometrisine cevap veremeyen hastalarda beyin sapı odyometrisinin (ABR), KBB hastalıkları uzman hekimi, uzman odyolog veya odyolog tarafından imza ve kaşesinin bulunduğu onaylanmış aslı,

b) İşitme cihazına ait barkod ve cihazın marka, model ve seri numarasını gösterir etiket aslı,

e) ~~(Değişik: 28/07/2012-28367/ 24 md. Yürürlük:28/07/2012) Sağlık Bakanlığınca onaylı ruhsatname örneği ve sorumlu müdür belgesi örneği,~~

c) Sağlık Bakanlığınca düzenlenmiş olan ruhsatname ve sorumlu müdür belgesinin onaylı örneği,

ç) İşitme cihazına ve tedarikçi firma ve/veya alt bayii bilgilerine ait TITUBB fiyat çıktıları,

d) Hastanın işitme eşiklerinin bu cihaza ait işitme kazanç eğrisinin içerisinde yer aldığını gösterir işitme cihazı merkezi tarafından düzenlenmiş ıslak imzalı belge (gerçek kulak ölçümü sonuçları),

e) İşitme cihazının hastanın işitme kaybına uygunluğunu belirten merkez tarafından düzenlenmiş ıslak imzalı taahhütname,

f) İşitme cihazının teknik bilgilerinin (cihazın tipi, maksimum kazanç, maksimum çıkış gücü, kazanç eğrisi) yer aldığı, işitme merkezi tarafından onaylanmış katalog, istenecektir.

(6) İşitme cihazının imal ya da ithal edildikleri ülkelerde sertifikalı olduğunun ve sertifika geçerlilik sürelerinin TITUBB'dan kontrol edilmesi gerekmektedir.

(7) İşitme cihazı faturası üzerinde; hasta adı, hasta T.C. kimlik numarası, işitme cihazına ait marka, model ve seri numarası bilgileri yer alacaktır. Fatura arkasında "işitme cihazının eksiksiz ve çalışır durumda teslim alındığı, işitme cihazı ile ilgili eğitimin tarafına verildiği" ibarelerinin hasta veya yakını tarafından yazılarak imzalanmış olması gerekmektedir.

(8) İşitme cihazı bedellerinin Kurumca ödenebilmesi için; Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumlarınca, en az 1 (bir) KBB hastalıkları uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu düzenlenecektir.

(9) Sağlık kurulu raporunda;

a) İşitme cihazının analog ya da dijital trimmerli/programlanabilir olduğu,

b) ~~(Değişik: 28/07/2012-28367/ 24 md. Yürürlük:28/07/2012) Hasta için 0-18 yaş çocuklar için gerekli görülen kanal sayısı, feedback yönetim, çift mikrofon ve FM sistem uyumlu olma gibi özellikleri ayrıca belirtilecektir.~~

(10) Odyometri testinin, sağlık kurulu raporunu düzenleyen sağlık kurumlarında/kuruluşlarında yapılması ve KBB hastalıkları uzman hekimi veya uzman odyolog veya odyolog veya odyometrist tarafından onaylanmış olması halinde kabul edilecektir. İşitme cihazı reçetesinin de sağlık kurulu raporunu düzenleyen sağlık kurumlarında/kuruluşlarında düzenlenmiş olması gerekmektedir.

(11) Odyometri testi en az 250-500-1000-2000-4000-8000 Hz frekanslarda hava yolu ve 500-1000-2000-4000 Hz frekanslarda kemik yolu işitme eşiklerini ve konuşmayı ayırt etme skorlarını içermelidir.

(12) Her iki kulak için işitme cihazı bedeli ödenebilmesi için, sağlık kurulu raporunda iki kulakta işitme kaybının bulunduğu belirtilmesi gereklidir.

(13) İşitme cihazının yenilenme süresi 5 (beş) yıldır. Bu süreden önce yenilenen işitme cihazı bedelleri Kurumca ödenmez. Ancak, işitme durumunda değişiklik olması ve verilen cihazın yeterli gelmemesi durumunda veya garanti süresi dışında cihazın arızalanması nedeniyle kullanılamaz hâle geldiğinin Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumunca düzenlenen sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi ve Kurumca onarımının sağlanamaması hâlinde, süresinden önce yenilenmesi mümkündür.

(14) İşitme durumunda değişiklik nedeniyle işitme cihazının yenilenmesi gerektiğinde, eski cihazın temin dönemindeki odyometrik bulgularla yeni odyometrik bulgular arasındaki farkın sağlık kurulu raporunda belirtilmesi gerekir.

(15) İşitme cihazının onarımının gerektiği durumlarda, onarım masraflarının cihaz bedelinin %75'inden fazla olduğunun teknik servis raporu ile belgelendirilmesi halinde yeni cihaz temini yoluna gidilecektir.

(16) İşitme cihazı sağlık kurulu raporu ve odyolojik test sonuçları 6 (altı) ay süreyle geçerlidir.

(17) KBB hastalıkları uzman hekiminin düzenleyeceği tek hekim raporuyla, işitme cihazı başına çocuklarda ve kanal içi işitme cihazı kullanan erişkinlerde maksimum haftada 1 (bir), diğer erişkinlerde maksimum 2 (iki) haftada 1 (bir) adet hesabıyla işitme cihazı pil bedelleri Kurumca karşılanır.

(18) İşitme cihazı kulak kalıplarının yenilenmesinin gerektiği, sağlık kurulu raporu ile ibraz edilmesi durumunda bedelleri Kurumca karşılanır.

(19) İşitme cihazı bedelleri SUT Eki "Protez ve Ortez Listesi" nde (EK-5/C) yer alan fiyatlar üzerinden SUT hükümleri doğrultusunda Kurumca karşılanır. 18 yaş altı çocuklar için EK-5/C listesinde yer alan tutarlar; 0-4 yaş için %80, 5-12 yaş için %60 ve 13-18 yaş için %50 oranında artırılarak uygulanır.

7.3.8. Görmeye yardımcı tıbbi malzemeler

(1) Gözlük cam ve çerçeve bedelleri ile göz hastalıkları uzman hekimi tarafından düzenlenen sağlık kurulu raporunda belirtilen nitelikli görmeye yardımcı tıbbi malzeme bedelleri SUT eki "Görmeye Yardımcı Tıbbi Malzemeler Listesi" nde (EK-6) yer alan fiyatları aşmamak üzere Kurumca karşılanır.

(2) Görmeye yardımcı tıbbi malzemelerden, gözlük cam ve çerçeve Sağlık Bakanlığı Tıbbi Cihaz Yönetmeliğine tabi olduğundan bedellerinin ödenmesinde, Sağlık Bakanlığı TİTUBB kayıt/bildirim işlemleri tamamlanıncaya kadar TİTUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olma şartı aranmaz.

7.3.8.A- Gözlük cam ve çerçevesi

(1) Göz hastalıkları uzman hekimleri tarafından düzenlenen reçeteye dayanılarak alınacak gözlük camları ile çerçevenin temininde aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

(2) Gözlük cam ve çerçeveleri, 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun hükümlerine uygun olarak faaliyetlerini sürdüren ve Kurumla optik sözleşmesi imzalayan sözleşmeli optisyenlik müesseselerinden temin edilecektir.

(3) Cam bedelleri, çerçeve bedeli ile birlikte sözleşmeli optisyenlik müesseseleri tarafından Kuruma fatura edilecektir.

(4) Hasta tarafından SUT eki "Görmeye Yardımcı Tıbbi Malzemeler Listesi" ndeki (EK-6) camlar dışında ayrı çap, cins, marka ve fiyatta cam istenmesi halinde alınan reçeteye göre bu listedeki normal camların tutarı kadarı karşılanır.

(5) Gözlük camı ve çerçeve 3 (üç) yılı geçmeden yenilenmez. Ancak görmede 0.5 diyoptrilik değişiklik olması halinde süresinden önce gözlük camı yenilenebilir.

(6) Büyüme ve gelişme çağındaki çocuklara kullanılması gerekli görülen gözlük cam ve çerçevelerinin çocuğun büyüme ve gelişmesi nedeni ile kullanılamadığı ve yenilenmesi gerektiğinin sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi koşuluyla süresinden önce yenilenir.

7.3.8.B-Teleskopik gözlük

(1) Doğuştan var olan bozukluklar, kalıtsal hastalıklar, yaralanmalar, şeker hastalığı, glokom, katarakt ve yaşlanmaya bağlı az gören (iyi gören gözde düzeltilmiş uzak görme keskinliği 3/10 ve altında) hastalarda kullanılan materyallerden biri olup üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca düzenlenen en az bir göz hastalıkları uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporu ile göz hastalıkları uzmanı tarafından tanzim edilen reçetelere istinaden teleskopik gözlük bedelleri Kurumca karşılanır.

(2) Sağlık kurulu raporunda zeminde yatan göz hastalığı ve bu hastalığa bağlı olarak görme işlevlerindeki bozulma, reçetede uzak, yakın, uzak-yakın ifadesi olması, büyütme gücü (x olarak), fiks fokus veya fokusable (foküslenebilme) olma durumu belirtilmelidir.

(3) Teleskopik gözlükler sağlık kurulu raporuyla gerekli görülmesi halinde 3 (üç) yılda bir, ancak çocuklarda bu süre sağlık kurulu raporuyla gerekli görülmesi halinde yılda bir yenilenebilir.

(4) Gerekli hallerde yakın için kapak kep tek veya iki göz için yazılabilir, bu gibi durumlarda ayrıca yakın teleskopik gözlük bedeli Kurumca karşılanmaz.

7.3.8.C-(Değişik: 28/07/2012-28367/ 25 md. Yürürlük:28/07/2012) Kontakt lensler

(1) Kontakt lens bedelleri sadece;

a) Konjenital katarakt nedeniyle opere olmuş afak olgularda,

b) ~~Keratokonusu olan göze gözlük uygulanmış ve gözlükle görme keskinlikleri 10/10 a kadar (tama) artmayan olgularda,~~

~~bu durumlarının üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca düzenlenen en az bir göz hastalıkları uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi, göz hastalıkları uzman hekimince reçetelendirilmesi ve Kurumla sözleşmeli optisyenlik müesseselerinden temin edilmesi şartıyla SUT eki "Görmeye Yardımcı Tıbbi Malzemeler Listesi" nde (EK-6) yer alan bedeller üzerinden Kurumca karşılanır.~~

(2) Lenslerin yenilenme süresi 2 (iki) yıldır. Ancak, konjenital katarakt nedeniyle opere olmuş 6 yaşına kadar olan çocuk olgularda 6 (altı) ayda bir yenilenmesi halinde de bedelleri Kurumca karşılanır. Ayrıca 6 yaşından sonra afaki devam etmesi halinde bu durumun sağlık kurulu raporu ile belgeleneceği şartıyla aylık sık replasmanlı kontakt lenslerin bedeli Kurumca karşılanır. İlk verilen afaki raporu 2 yıl geçerlidir.

(3) Konjenital katarakt nedeniyle opere olmuş afak olgular hariç kontakt lens kullanan hastalara ayrıca gözlük cam ve çerçeve bedeli ödenmez.

(4) Kontakt lens solüsyonlarının bedelleri Kurumca karşılanmaz.

7.3.8.C- Kontakt lensler

(1) Kontakt lens bedelleri sadece;

a) Konjenital katarakt nedeniyle opere olmuş afak olgularda,

b) ~~Keratokonusu olan göze gözlük uygulanmış ve gözlükle görme keskinlikleri 10/10 a kadar (tama) artmayan olgularda,~~

~~bu durumlarının üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca düzenlenen en az bir göz hastalıkları uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi, göz hastalıkları uzman hekimince reçetelendirilmesi ve Kurumla sözleşmeli optisyenlik müesseselerinden temin edilmesi şartıyla SUT eki "Görmeye Yardımcı Tıbbi Malzemeler Listesi" nde (EK-6) yer alan bedeller üzerinden Kurumca karşılanır.~~

(1) (Değişik: 29/09/2012-28426/ 15 md. Yürürlük:29/09/2012) Kontakt lens bedelleri sadece;

a) Konjenital katarakt nedeniyle opere olmuş afak olgularda,

b) Travma ve iatrojenik nedenlerle tek gözde veya iki gözde göz lens bağlarının kopması ve akabinde göz içine tekrar lens konulamaması sonucu gelişen afaki olgularda,

c) Keratokonusu olan göze gözlük uygulanmış ve gözlükle görme keskinlikleri 10/10 a kadar (tama) artmayan olgularda,

bu durumlarının üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca düzenlenen en az bir göz hastalıkları uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi, göz hastalıkları uzman hekimince reçetelendirilmesi ve Kurumla sözleşmeli optisyenlik müesseselerinden temin edilmesi şartıyla SUT eki "Görmeye Yardımcı Tıbbi Malzemeler Listesi" nde (EK-6) yer alan bedeller üzerinden Kurumca karşılanır.

(2) Kontakt lenslerin yenilenme süresi 2 (iki) yıldır.

(3) Ancak konjenital katarakt nedeniyle opere olmuş 6 yaşına kadar olan çocuk olgularda 6 (altı) ayda bir yenilenmesi halinde, 6 yaşından sonra afaki devam eden olgularda ise sağlık kurulu raporuna istinaden bedelleri Kurumca karşılanır.

(4) Konjenital katarakt nedeniyle opere olmuş afak olgularda sağlık kurulu raporunda kontakt lensin "aylık sık replasmanlı" veya "yıllık" olup olmadığı belirtilmelidir.

(5) Konjenital katarakt nedeniyle opere olmuş afak olgular hariç kontakt lens kullanan hastaların ayrıca gözlük cam ve çerçeve bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(6) Kontakt lens solüsyonlarının bedelleri Kurumca karşılanmaz.

7.3.9. Greftler

(1) Allogreftler, tıbbi cihaz yönetmeliğine tabi olmadığından, TİTUBB içerisinde yer alan allogreft kayıt sisteminde kayıt altına alınıncaya kadar bedellerinin ödenmesinde TİTUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olma şartı aranmayacaktır.

(2) Sentetik ve hayvan kaynaklı greftler; Sağlık Bakanlığı Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında olduğundan TİTUBB kayıt/bildirim işlemi tamamlanmış olma şartı aranacaktır.

(3) Allogreftlerin ödenebilmesi için Amerikan Doku Bankası Derneği (American Association Of Tissue Banks (AATB)) ve/veya Avrupa Doku Bankası Derneği (European Association Of Tissue Banks (EATB)) tarafından verilen belgenin fatura ekinde yer alması gerekmektedir.

7.3.9.A- Kemik yapımını uyarıcı materyaller (DBM, DBM içeren “putty” “crunch”, jel, BMP, kollagen analogları)

(1) Kemik yapımını uyarıcı materyallerin kendi aralarında kombine edilerek veya tek başına kullanılması halinde Kurumca bedelleri karşılanmaz. Ancak tek başına DBM için; Servikal füzyon ameliyatlarında, disk mesafesinde kafes içine en fazla 1cc. minimal invaziv yöntemle interbody füzyon ameliyatlarında kafes başına en fazla 5cc. kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Osteojenik aktivitenin istendiği atrofik nonunion, pseudoartroz olgularında kemik yerine geçen materyallerle kombine kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır; hipertrofik nonunion olgularında kullanıldığı takdirde bedeli Kurumca karşılanmaz.

(3) Ototen greft kullanılması halinde, Kemik yapımını uyarıcı materyallerin bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(4) Tümöral hastalıklarda oluşan defektlerin giderilmesinde kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır. Ancak agresif olmayan benign kemik tümörlerinde (Basit kemik kisti, nonosifiye fibrom, fibröz kortikal defekt, enkondrom, v.b.) kemik yapımını uyarıcı materyallerin kullanımı halinde bedeli Kurumca karşılanmaz.

(5) Revizyon cerrahisinde (vertebra revizyonu ve artroplasti revizyonu) kullanılması halinde bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.9.B- Kemik yerine geçen materyaller (strut greft, kortikal ve spongiöz kemik içeren yongalar, küpler)

(1) Fazla miktarda greftin gerektiği defektli ve çok parçalı kırıklarda veya daha önce otogreft uygulanmış ve greft alımında yeterli doku bulunmayanlarda,

(2) Ototen donör alımında morbidite bulunma riski olan hastalar,

(3) Tibia plato kırıkları, calcaneus kırıkları gibi yüksek enerji ile oluşan kırıkların cerrahi tedavisinde,

(4) Kemiklerde geniş defektler oluşturan benign veya malign tümörlerin cerrahisinde veya daha önce otogreft uygulanmış ve greft alımında yeterli doku bulunmayanlarda,

(5) 3 (üç) veya daha fazla seviye füzyon uygulanması gereken omurga cerrahisinde, kullanılması halinde bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.9.C-Genel hükümler

(1) Posterior spinal stabilizasyon operasyonlarında servikal ve torakal 1- torakal 10 vertebralar arası her seviye için en fazla 5 cc. ; altındaki her seviye için en fazla 10cc. kemik yerine geçen materyal bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Spinal cerrahide tümör ya da travma nedeniyle vertebrektomi boşluğuna titanyum ya da çelik kafes yerleştirilmesi sırasında kafesin içinin kemik yerine geçen materyaller ile doldurulması halinde bedelleri ödenir, beraberinde kemik yapımını uyarıcı materyaller kullanıldığında da bedeli Kurumca karşılanır.

(3) Epifiz hattı açık olan hastaların, patolojik olmayan primer kırıklarında hiçbir greft türü bedeli Kurumca karşılanmaz.

(4) Yetişkin primer kırıklarında kemik yapımını uyarıcı malzemelerin kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanmaz.

7.3.9.Ç- Kemik yerine geçen sentetik greftler

(1) Ototen donör alımında morbidite bulunma riski olan hastalarda, (kemik dansitometrisi ile gösterilmiş şiddetli osteoporoz, iliak kanatta tümöral lezyon veya enfeksiyon, Kemik İliğini tutan hastalıklar)

(2) Kemiklerde geniş defektler oluşturan benign veya malign tümörlerin cerrahisinde,

(3) 3 (üç) veya daha fazla seviye füzyon uygulanması gereken omurga revizyon cerrahisinde, kullanılması halinde bedelleri Kurumca karşılanır.

(4) Sentetik greftler kendi aralarında ve allogreftlerle kombine edilerek kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanmaz.

(5) Sentetik greftlerin imal ya da ithal edildikleri ülkelerde sertifikalı olduğunun (FDA, TGA, SFDA gibi) belgelendirilmesi gerekmektedir.

(6) Sentetik greftlerin imal ya da ithal edildikleri ülkelerde kullanıldığına dair ilgili ülkenin ruhsatlandırma biriminden veya bağımsız Sağlık Teknolojileri Değerlendirme (HTA) biriminden alınacak, ürünün ülkede kullanıldığına ve geri ödeme kapsamında olduğuna dair belge ya da ilgili ülkenin Sağlık Bakanlığı'ndan alınacak aynı özelliklere haiz belgelerden herhangi biri ile belgelendirilmesi gerekmektedir.

7.3.10. Enjektör bedelleri

(1) Sağlık kurum ve kuruluşlarında görevli hekimler tarafından reçeteye yazılan "ampul" adedi kadar ml'sine uygun plastik (disposable) enjektör bedeli Kurumca belirlenen bedel üzerinden ödenecektir. Hekimce reçeteye enjektör ve adedi yazılmamış olması halinde, eczacı tarafından reçete arkasına verilen enjektörlerin (en fazla reçetede ki ampul sayısı kadar) alındığına dair bir kayıt düşülerek ilgiliye imzalatılır. İlacın ampul veya şişe (flakon) olarak verilmesinde, enjektör sayısının ilaç miktarına ve dozuna uygun olup olmadığı dikkate alınacaktır.

(2) İnsülin kalem iğne uçları bedelleri, insülin kartuşları ile birlikte ya da tek başına reçete edildiğinde bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.11. Konuşma cihazı

(1) Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumları tarafından sağlık kurulu raporu ile belgelenmek kaydıyla konuşma cihazı bedelleri, SUT eki Ek-5/C Listesinde belirtilen bedeller doğrultusunda Kurumca karşılanır.

(2) Konuşma cihazının yenilenme süresi 5 (beş) yıldır. Bu süreden önce yenilenen konuşma cihazı bedelleri Kurumca ödenmez. Ancak, ilgililerin kusuru olmaksızın garanti süresi dışında cihazın arızalanması nedeniyle kullanılamaz hâle geldiğinin Kurumla sözleşmeli resmi sağlık kurumunca düzenlenen sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi ve Kurumca onarımının sağlanamaması hâlinde, süresinden önce yenilenmesi mümkündür.

7.3.12. Kurumca iade alınan tıbbi malzemeler

(1) Kurum tarafından iade alınan cihazların, Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan hastalara verilebilmesi için hastaların, sağlık kurulu raporu ile sosyal güvenlik il müdürlüklerine müracaatta bulunmaları gerekmektedir. Sağlık kurulu raporlarında, "iade cihazın temini için Kuruma müracaat edilmesi gerektiği" belirtilecektir. Müracaatı takiben, söz konusu tıbbi cihazların Kurum stoklarından temin edilmesi yoluna gidilecek olup, stoklarda yok ise Kurum stoklarında cihazın olmadığına dair onay alınmak suretiyle hasta tarafından temin edilen cihaz bedelleri SUT'un 7.2.2 maddesi doğrultusunda Kurumca karşılanır. Onay alınmadan hasta tarafından temin edilen cihazların bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(2) Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilere iade alınmak kaydıyla taahhütname karşılığı temin edilen tıbbi malzemeler;

a) Non-İnvaziv Mekanik Ventilasyon Cihazları (CPAP, Auto CPAP, BPAP, BPAP-S, BPAP S/T, BPAP S/T AVAPS, ASV)

b) Evde uzun süreli veya taşınabilir komponenti olan oksijen tedavisi cihazları (oksijen Konsantratörü, oksijen tüpü ve başlığı, taşınabilir komponenti olan oksijen tedavi cihazları)

c) Ev tipi ventilatör

ç) Mikro infüzyon pompası (insülin pompası)

d) Desferal pompası

e) Akülü tekerlekli sandalye

f) Ayakta dik pozisyonlama ve yürütme cihazları

g) Lenf ödem kompresyon cihazı

7.3.12.A- Non-İnvaziv Mekanik Ventilasyon Cihazlarının (NİMV) temini

7.3.12.A-1- Solunumsal uyku hastalıklarında NİMV cihazları verilme ilkeleri

(1) NİMV cihazı verilecek hastalıklar; Uluslararası Uyku Bozuklukları Sınıflamasına göre;

a) Obstrüktif Uyku Apne Sendromu (OUAS),

b) Santral Uyku Apne Sendromu,

c) Cheyne Stokes Solunumu,

ç) Uykuyla ilişkili hipoventilasyon/hipoksemik sendromlar (uyku ilişkili obstrüktif olmayan idiyoPATİK alveoler hipoventilasyon, konjenital santral alveoler hipoventilasyon sendromu, pulmoner parankimal veya vasküler patolojilere bağlı hipoventilasyon hipoksemi, alt solunum yolu hastalıklarına/kronik obstrüktif akciğer hastalığına bağlı hipoventilasyon hipoksemi, nöromuskuler ya da göğüs duvarı hastalıklarına bağlı hipoventilasyon hipoksemi),

(2) NİMV cihazları verilmesine ilişkin sağlık kurulu raporlarının, bünyesinde uyku merkezi bulunan sağlık kurumları sağlık kurullarınca düzenlenmesi gerekmektedir.

(3) Sağlık kurulunda; göğüs hastalıkları, psikiyatri veya nöroloji uzmanı; hastanın çocuk olması halinde ise çocuk göğüs hastalıkları veya çocuk nöroloji uzmanlarından en az birinin yer alması zorunludur.

(4) Tüm gece boyunca, en az 16 (on altı) kanallı polisomnografi cihazı (en az 3 (üç) kanallı olmak üzere elektroensefalografi, elektromyografi, elektrokardiyografi, elektrookülografi, oksimetre, hava akımı, karın ve göğüs solunum efor bantlarını ve horlama mikrofonu kaydını içermesi) ile yapılan tetkike ait raporda;

a) Uyku evreleri (total uyku süresi, uykuya geçiş süreleri, uyku etkinliği),

b) Oksijen saturasyonu ortalama ve en düşük değerleri,

c) Oksijen desaturasyon indeksi,

ç) Apne – Hipopne indeksi veya solunum bozukluğu indeksi (respiratory disturbance index / RDI)

d) Apne – Hipopne veya RDI (Apne – Hipopne -Solunum çabasına bağlı uyanma reaksiyonu (respiratory effort related arousal: RERA)) süreleri,

e) Bunların yatış pozisyonu ve uyku evrelerine göre dağılımı, bilgilerinin yer alması gerekmektedir.

(5) Sağlık kurulu raporu ekinde polisomnografi ve titrasyon tetkikine ait raporlar yer alacaktır.

(6) Sağlık kurulu raporunda tanı ve tedavi, tedavi basıncı ile hastanın kullanacağı NİMV cihazının türü ve birlikte kullanılacak aksesuarlar yer alacaktır.

(7) NİMV cihazı kullanımı sırasında oksijen saturasyonu %88'in üzerine çıkarılmadığının sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla NİMV tedavisine ek olarak verilen kronik oksijen tedavisine yönelik cihaz bedelleri Kurumca karşılanır.

(8) NİMV cihazlarının etkin kullanılıp kullanılmadığına yönelik yıllık olarak Kurumca yaptırılacak kontrollerde, cihazın yıllık minimum 1200 saatin altında kullanıldığının saptanması durumunda, kullanım saati bilgilerinin yer aldığı sevk evrakı ile hastaların sağlık tesisine sevk edilmesi ve cihazla tedavinin devam edilip edilmeyeceğine ilişkin sağlık kurulu raporu tanzim edilmesi gerekmektedir.

(9) Bünyesinde polisomnografi cihazı bulunan özel sağlık kurumlarının faaliyet izin belgesinde göğüs hastalıkları branşı veya nöroloji branşı (tam zamanlı göğüs hastalıkları uzmanı veya nöroloji uzmanı olan) olmalıdır. (Sağlık Bakanlığı Özel Hastaneler Yönetmeliği'nde düzenleme yapılıp Uyku Laboratuvar Ünitesi Ruhsatı düzenleninceye kadar, polisomnografi cihazının Faaliyet İzin Belgesi'ne işlenmiş olup olmamasına bakılmayacaktır.)

(10) NİMV cihazlarının her birinin kullanım süresi 10 (on) yıldır. Bu süreden önce yenilenen NİMV cihazının bedeli Kurumca karşılanmaz. Ancak NİMV cihazının kullanma süresi dolmadan kullanıcının kasıt ve kusuru olmaksızın arızalandığı veya kullanılamaz hale geldiğinin sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi ve Kurumca onarımının sağlanamaması hâlinde, süresinden önce yenilenmesi mümkündür.

(11) NİMV cihazıyla birlikte kullanılması ve belli sürelerde değişmesi gereken maske, başlık, ara hava hortumu, oksijen ara bağlantı hortumu ve bakteri filtresi gibi aksesuarların, sağlık kurulu raporuna istinaden yılda en fazla 1 (bir) kez reçete edilmesi durumunda bedelleri Kurumca karşılanır. Ancak NİMV cihazlarının maskelerinin gün içinde sürekli kullanımının gerektiği durumlarda, bu durumun NİMV cihazı kullanımına ilişkin çıkarılan sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla, 6 (altı) ayda bir bedelleri Kurumca karşılanır.

(12) Isıtıcı nemiendiricili üniteleri NİMV cihazlarına dâhildir. Ayrıca ısıtıcı nemiendiricinin bedeli Kurumca karşılanmaz.

7.3.12.A-2- Bedeli Kurumca karşılanan NİMV cihazları

7.3.12.A-2-1- Continuous Positive Airway Pressure (CPAP) cihazı

(1) Polisomnografik olarak; Apne İndeksi (AI) en az 15 (on beş) veya apne-hipopne indeksi (AHİ) en az 30 (otuz) veya apne, hipopne ve solunum eforu sonucu uyanma sayısını gösteren solunum bozukluğu indeksi (RDİ) en az 30 (otuz) olarak tespit edilen ve bu bilgilerin sağlık kurulu raporu eki polisomnografi raporunda belirtilmiş olması kaydıyla veya AHİ veya RDİ 5-30 arasında olmakla birlikte artmış gündüz uykululuk, bilişsel etkilenme, duygudurum bozuklukları, uykusuzluk veya hipertansiyon, iskemik kalp hastalığı, inme veya uykuyla ilişkili hipoventilasyon/ hipoksemik sendromlardan birinin varlığının sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla; kullanılması gerekli görülen CPAP cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.A-2-2- Auto-CPAP cihazı

(1) CPAP cihazı verilme kriterlerine ek olarak, pozisyonel OUAS, REM ile ilişkili OUAS, yüksek basıncı tolere edemeyen veya sabit basınç cihazlarıyla (CPAP) tedaviyi tolere edemeyen hastalarda, bu durumun sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla, kullanılması gerekli görülen Auto-CPAP bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.A-2-3- Bilevel Positive Airway Presssure Therapy (BPAP) cihazı

(1) CPAP cihazı verilme endikasyonu olup; yüksek nazal hava akımını tolere edemeyen, CPAP maskesinde önemli düzeyde hava kaçağı olan veya pozitif basınca karşı nefes verme güçlüğü yaşayan OUAS hastalarında veya Uyku ile ilişkili hipoventilasyon/hipoksemik sendromu (restriktif akciğer hastalığı, kronik obstrüktif akciğer hastalığı, obezite-hipoventilasyon sendromu, pulmoner parankimal veya vasküler patolojilere bağlı hipoventilasyon/ hipoksemi vb) olan hastalarda; bu durumun düzenlenecek sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla BPAP cihazı (auto BPAP hariç) bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.A-2-4- BPAP S/T cihazı

(1) Uyku ile ilişkili hipoventilasyon/hipoksemik sendromu (restriktif akciğer hastalığı, kronik obstrüktif akciğer hastalığı, obezite-hipoventilasyon sendromu, pulmoner parankimal veya vasküler patolojilere bağlı hipoventilasyon/ hipoksemi vb) olan hastalarda, spontan solunumu ve tetikleme gücünün yetersiz olduğunun düzenlenecek sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla BPAP S/T cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.A-2-5- BPAP S/T AVAPS cihazı

(1) Polisomnografi eşliğinde yapılan BPAP S/T titrasyonunda yeterli tidal volüm sağlanamadığı veya uykuda solunum bozukluklarının ortadan kaldırılamadığı hastalarda, nöromusküler ve göğüs duvarı bozukluklarına bağlı uyku ile ilişkili hipoventilasyon-hipoksemi olan restriktif akciğer hastalığı olan hastalarda (ALS, obezite- hipoventilasyon sendromu, kifoskolyoz vb.) bu durumun düzenlenecek sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla BPAP S/T AVAPS cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.A-2-6-Adaptif basınç destekli servo ventilasyon (ASV) cihazı

(1) İlk gece polisomnografi tetkiki sırasında santral apne veya Cheyne-Stokes solunumunun görüldüğü hastalarda titrasyon gecesinde CPAP, BPAP S/T tedavileriyle, uyku ile ilişkili solunum bozukluğu olaylarının engellenememesi veya hastanın tedaviye uyumunun ve sürekli kullanımının sağlanamaması veya ilk gece polisomnografi tetkiki sırasında, ön planda santral apne veya Cheyne-Stokes solunumunun görüldüğü hastalarda veya ejeksiyon fraksiyonu % 40'dan düşük olan konjestif kalp yetmezliği hastalarında basınç titrasyonunda CPAP, BPAP S/T tedavileri uygulanmaksızın, bu durumun düzenlenecek sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşuluyla ASV cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.A-3- Kronik solunum yetmezliğinde NİMV cihazları verilme ilkeleri

(1) Kronik stabil yada yavaş ilerleyen solunum yetmezliği (gündüz yada gece karbondioksit retansiyonuna bağlı semptom varlığı, noktürnal hipoventilasyon) varlığında hastanın ilaç ve oksijen tedavisi alırken stabil dönemde solunum yetmezliğinin önlenemiyor olması NİMV cihazı verilme endikasyonu olarak kabul edilir.

(2) Kronik solunum yetmezliğinde BPAP-S ve BPAP-S/T cihazı bedelleri Kurumca karşılanacak olup, verilmesine yönelik sağlık kurulu raporu, göğüs hastalıkları, nöroloji, anestezi ve reanimasyon ile yoğun bakım sorumlu uzman tabiplerinden birinin yer aldığı sağlık kurullarınca düzenlenecektir.

(3) Sağlık kurulu raporunda hastanın kullanacağı NİMV cihazının türü ve birlikte kullanılacak aksesuarlar (maske, nemlendirici ve ısıtıcı nemlendirici gibi) yer alacaktır.

(4) Solunumsal Uyku Hastalıklarında Non-İnvazif Mekanik Ventilasyon Cihazları Verilme İlkeleri bölümü (10) ve (11) numaralı fıkralarda belirtilen hükümler bu bölüm içinde geçerlidir.

7.3.12.A-3-1- BPAP- S cihazı

(1) Restriktif akciğer hastalıklarında;

a) PaCO₂ ≥ 45 mmHg veya

b) En az 2 lt /dk akım hızında nazal O₂ desteği altında O₂ saturasyonunun 5 dk süreyle kesintisiz ≤ %88 veya

c) İlerleyici nöromusküler hastalıklar için maksimal inspratuar basınç (MİP) ≤ 60 cm H₂O veya FVC ≤ %50, olarak saptanması ve bunlara ilişkin kanıtlayıcı belgelerin (solunum fonksiyon testi, arteriyel kan gazı ölçümü) sağlık kurulu raporu ekinde yer alması koşuluyla BPAP-S cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

(2) Obstruktif akciğer hastalıkları: Uygun bronkodilatör ve O₂ tedavisine rağmen;

a) PaCO₂ ≥ 55 mmhg veya

b) PaCO₂ 50 ve 54 mmHg arasında ise en az 2 lt /dk akım hızında nazal O₂ desteği altında noktürnal O₂ saturasyonunun 5 dk süreyle kesintisiz ≤ %88 veya

c) PaCO₂ 50 ve 54 mmHg arasında olup, bir yılda ikiden fazla hiperkapnik atak nedeniyle hastaneye yatırılan, Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı olan hastalarda; bu durumların sağlık kurulu raporunda belirtilmesi ve bunlara ilişkin kanıtlayıcı belgelerin (solunum fonksiyon testi, arteriyel kan gazı ölçümü) sağlık kurulu raporu ekinde yer alması koşuluyla BPAP-S cihazı bedelleri Kurumca karşılanır. (hasta solunum fonksiyon testi yapamıyorsa bu durum sağlık kurulu raporunda açıkça belirtilecektir.)

7.3.12.A-3-2- BPAP S/T cihazı

(1) BPAP- S cihazı için tanımlanmış kriterlere ek olarak inspirasyon basınç yüksekliği (İPAP ≥ 20 cm H₂O) veya yoğun bakımda izlendiği dönemlerde apne saptanan hastalarda, bu durumların sağlık kurulu raporunda belirtilmesi ve bunlara ilişkin kanıtlayıcı belgelerin sağlık kurulu raporu ekinde yer alması koşuluyla BPAP-S/T cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.B- Evde uzun süreli veya taşınabilir komponenti olan oksijen tedavisi cihazları

(1) Kronik solunum yetmezliği tedavisinde uygulanacak oksijen sistemlerinin verilmesine yönelik sağlık kurulu raporları, göğüs hastalıkları, nöroloji, anestezi ve reanimasyon ile yoğun bakım sorumlu uzman tabiplerinden; hastanın çocuk olması halinde ise Çocuk Göğüs Hastalıkları veya Çocuk Nöroloji uzmanlarından birinin yer aldığı sağlık kurulularınca düzenlenecektir.

(2) Sağlık kurulu raporunda; tanı, hastanın kullanacağı oksijen cihazının türü ve gerekçesi, oksijen akım hızı, günlük kaç saat kullanılacağı ve birlikte kullanılacak aksesuarlar (maske, kanül taşıyıcı hortum, nemlendirici gibi) yer alacaktır.

(3) Sağlık kurulu raporu ekinde arteriyel kan gazı tetkiki ve diğer kanıtlayıcı belgeler eklenecektir.

(4) Evde uzun süreli oksijen tedavi cihazı verilme koşulları;

a) Kronik solunum yetmezliği olanlarda; (istirahat veya egzersiz halinde) PaO₂ (Parsiyel Oksijen Basıncı) ≤ 55 mmHg veya SaO₂ (Oksijen Saturasyonu) ≤ 88 olması halinde,

b) Korpulmonale varlığında; PaO₂ 'de 55-59 mmHg veya SaO₂ ≤ 89 ile birlikte EKG 'de " P Pulmonale" bulgusu olması veya Hematokrit > % 55 veya Konjestif yetmezlik olması halinde,

c) Akut solunum yetmezliğinde; Akut solunum yetmezliği olan hastalarda stabil dönemde solunum yetmezliğinin önlenemiyor olması durumunda yukarıda (1) inci veya (2) inci fıkrada sıralanan bulgular sağlanıyorsa,

ç) Efor kapasitesini sınırlayan terminal dönem (kanser ve diğer sistemik hastalıklara bağlı) hastalarda sağlık kurulu raporunda belirtilmek koşuluyla; evde uzun süreli oksijen tedavisi cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

(5) Evde uzun süreli veya taşınabilir komponenti olan oksijen tedavisi cihazı verilen hastaların yılda bir kez sevk evrakı ile sağlık tesisine gönderilmesi ve cihazla tedavinin devam edilip edilmeyeceğine ilişkin sağlık kurulu raporu tanzim edilmesi gerekmektedir.

(6) Kurumca finansmanı sağlanacak evde uzun süreli veya taşınabilir komponenti olan oksijen tedavisi cihazları;

1- Oksijen tüpü (gaz hali)

2- Oksijen tüpü (sıvılaştırılmış)

3- Oksijen konsantratörü

4- Taşınabilir komponenti olan oksijen tedavi cihazları

(7) Taşınabilir komponenti olan oksijen tedavisi cihazları; istirahat halinde PaO₂ (Parsiyel Oksijen Basıncı) > 55 mmHg veya SaO₂ (Oksijen Saturasyonu) > 88 olmasına karşın egzersiz durumunda veya iş sırasında desatüre (PaO₂ ≤ 55 mmHg veya SaO₂ ≤ 88) olması (egzersiz ile %4'den fazla desatüre olan) ve bu durumunu gösterir istirahat ve efor kan gazı sonuçlarının sağlık kurulu raporunda belirtilmesi ve/veya rapor ekinde belgelendirilmesi halinde, yatalak olmayan ve aktif iş yaşamını sürdüren veya öğrenci olan mobilize hastalarda (sağlık kurulu raporunda bu durum ayrıca belirtilmelidir) bedelleri Kurumca karşılanır. Ancak, istirahatte PaO₂ ≤ 55 mmHg veya SaO₂ ≤ 88 olan hastalar için efor kan gazı sonuçları istenmeyecektir.

(8) Oksijen Konsantratörü verilen kişilere, raporda belirtilmek koşuluyla oksijen tüpü önerilmesi durumunda bedelleri Kurumca karşılanır.

(9) Cihazla birlikte kullanılması ve belli sürelerde değişmesi gereken maske, başlık, ara hava hortumu, oksijen ara bağlantı hortumu ve bakteri filtresi gibi aksesuarların, sağlık kurulu raporuna istinaden yılda en fazla bir kez reçete edilmesi durumunda bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.C- (Ek: 29/09/2012-28426/ 16 md. Yürürlük:29/09/2012) Ev Tipi Ventilatör (İnvaziv Mekanik Ventilasyon Cihazı)

(1) İnvaziv mekanik ventilasyon cihazının uygulama endikasyonları;

a) Akut solunum yetmezliği sonrasında yoğun bakımdan çıkışına engel kalmayacak şekilde diğer sistem hastalıkları tedavi edildiği ve kronik tedavi uygulamaları düzenlendiği halde invaziv solunum desteğinden ayrılamayan veya ayrılma olasılığı olmayan trakeotomili hastalarda,

b) Kronik ve/veya ilerleyici solunum yetmezliği veya başka kronik organ disfonksiyonlarına sekonder solunum yetmezliği nedeni ile non-invaziv mekanik ventilasyon uygulamasının yetersiz kaldığı, yapılamadığı veya yapılmasının kontrendike olduğu ve sürekli olarak İnvaziv solunum desteği ihtiyacı olan hastalarda,

kullanılması halinde ev tipi mekanik ventilatör cihazı bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Cihazın temini için hastayı takip eden uzman hekimin ve yoğun bakım sorumlusu uzman hekimin (iç hastalıkları, göğüs hastalıkları, anestezi ve reanimasyon, nöroloji, hastanın çocuk olması halinde ise çocuk hastalıkları, çocuk göğüs hastalıkları, çocuk yoğun bakım uzmanları) yer aldığı, 2 nci ve 3 üncü basamak yoğun bakım ünitesi bulunan sağlık kuruluşlarınca ayrıntılı olarak düzenlenecek sağlık kurulu raporuna istinaden bedelleri Kurumca karşılanır.

(3) Raporda hastanın gereksinimine göre cihazın teknik özelliklerinin belirtilmesi gerekir. Bu teknik özellikler hastanın solunumsal stabilitesini sağlayan MV parametrelerini (Mod, Vt, frekans, tetikleme hassasiyeti, Pins, Psup, PEEP, FiO₂, İnspiratuar akış hızı veya I:E oranı) kapsamalıdır.

(4) İnvaziv mekanik ventilasyon cihazının yenilenme süresi 5 yıldır. Bu süreden önce yenilenen cihazların bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(5) Aşağıda belirtilen invaziv mekanik ventilasyon cihazı ile birlikte kullanılması ve belli süreden önce değişmesi gereken aksesuarlar ve yardımcı sarf malzemelerinin bedelleri kurumca karşılanır;

- 1- Solunum devreleri (ayda 2)
- 2- Bağlantı üniteleri (ayda 1)
- 3- Trakeotomi kanülü (ayda 2)
- 4- Isı nem tutucu filtre (haftada 2)
- 5- Aspirasyon sondası (günde 4 adet)

(6) İnvaziv mekanik ventilasyon cihazı için düzenlenen sağlık kurulu raporunda belirtilmesi koşulu ile oksijen konsantratörü, oksijen tüpü, ev tipi aspirasyon cihazı, nebulizatör, nemlendirici,ambu seti bedelleri Kurumca karşılanır.

(7) İnvaziv mekanik ventilasyon cihazlarının kullanımı ve bakımı konusunda verilecek eğitim, hasta için izleme programı oluşturulması, hastayı taburcu eden ve raporlarını düzenleyen hekimin ve hastanenin sorumluluğundadır.

7.3.12.Ç- Mikro infüzyon pompası

(1) Mikro infüzyon pompası, infüzyon seti ve rezervuar bedellerinin ödenebilmesi için sağlık kurulu raporu düzenlenmesi gerekmekte olup raporda;

a) Hastanın Tip I Diyabetli veya insüline bağımlı Tip II Diyabetli olması ile birlikte kan şekerinin oynak (brittle) seyrettiğinin ya da gebelikte gestasyonel diyabet (hamilelik diyabeti) olduğunun belirtilmesi,

b) Hastanın kendi kendine veya yakınlarının cihazı kullanma yeteneğini kazanmış olduklarının belirtilmesi,

c) Raporda endokrinoloji ve metabolizma, iç hastalıkları, çocuk sağlığı hastalıkları, var ise diyabet bilim dalları uzman hekimlerinden birinin yer alması, şartları aranacaktır.

(2) Sağlık kurulu raporuna dayanılarak reçete edilen infüzyon seti ve rezervuar bedelleri, en fazla 3 (üç) günde 1 (bir) adet üzerinden hesaplanmak suretiyle en fazla 3 (üç) aylık miktarda reçete edilmesi halinde Kurumca SUT eki Ek-5/A-1 Listesinde belirtilen bedeller doğrultusunda Kurumca karşılanır.

(3) Kapalı loop mikroiñfüzyon pompası; kan şekerinin oynak (brittle) seyrettiği, açık loop mikroiñfüzyon pompası kullanılmasına rağmen sık hipoglisemileri olan hastalarda, gerekçesinin belirtildiği sağlık kurulu raporu ile önerilmesi durumunda bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.12.D- Desferal pompası

(1) Serum ferritin düzeylerinin 750 ng/ml seviyelerine yükselmiş olması veya aşırı demir birikimine bağlı, organ fonksiyonlarının (kalp, karaciğer) bozulmaya başladığının klinik belirtilerinin bulunması hallerinde; kullanım gerekliliğinin belirtildiği ve hematoloji uzman hekiminin de yer aldığı sağlık kurullarınca düzenlenen sağlık kurulu raporuna dayanılarak ilgili uzman hekimler tarafından reçete edilmesi halinde bedeli Kurumca SUT eki Ek-5/A-1 listesinde belirtilen bedeller doğrultusunda Kurumca karşılanır.

(2) “Deferoksamine flakon için kullanılan uygulama seti” nin, desferal pompası için düzenlenen sağlık kurulu raporuna dayanılarak, kullanımını gerektiren ilaç ile birlikte reçete edilmesi ve ilaç reçetesinin suretinin ekte sunulması halinde bedeli ödenir. Hekim tarafından ilaç bitimine kadar, en fazla 3(üç) aylık miktarlarda 60 adeti geçmemek üzere reçete edilecektir.

(3) Sağlık kurumlarınca temin edilmesi halinde sağlık raporu aranmaz.

7.3.12.E- Akülü tekerlekli sandalye temini

(1) Ayakta durmak ve/veya yürümek için alt ekstremitelerini kullanamayacak hastalığı veya sakatlığının yanında;

a) El, ön kol ve kolun tek taraflı fonksiyonuna mani olan haller veya,

b) Kalp yetmezliği veya koroner arter hastalıkları veya,

c) Kronik obstrüktif akciğer hastalıkları;

(2) Yukarda sayılan hastalıklar gibi tekerlekli sandalyeyi hareket ettirememesi yada hareket ettirmesi halinde kişinin sağlığının tehlikeye gireceği durumlarda, bu durumlarının Ortopedi ve Travmatoloji, Beyin Cerrahisi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon, erişkin veya Çocuk Nöroloji uzman hekimlerinden birinin ve kalp yetmezliği veya koroner arter hastalıkları varsa ayrıca Kardiyoloji uzmanı, adı geçen branşta hekim yoksa dahiliye uzmanı; kronik obstrüktif akciğer hastalıkları varsa ayrıca Göğüs Hastalıkları uzmanı, adı geçen branşta hekim yoksa Dahiliye uzmanının yer aldığı; mental fonksiyonlar yönünden akülü tekerlekli sandalye kullanıp kullanamayacağı hususunun ayrıca belirtildiği; sağlık kurullarınca düzenlenen sağlık kurulu raporuyla tevsik edilmesi koşuluyla, akülü tekerlekli sandalye bedelleri Kurumca karşılanır.

(3) Trafik tescili zorunlu olan ve kullanımı için H sınıfı sürücü belgesi gerektiren motorlu malul arabalarının bedelleri Kurumca karşılanmaz. Ancak, SUT’un yürürlük tarihinden önce Kurumca temin edilmiş motorlu malul arabalarının bakım ve onarım işlemleri SUT hükümleri doğrultusunda yürütülür.

(4) Akülü tekerlekli sandalye en az; elektronik kumandalı, kapalı devre sistemiyle yokuş aşağı bile hızı ve yönü ayarlanabilir, 6-12 derece arası eğimde kullanılabilme imkanı, taşıma için katlanabilir, hız limiti ayarlanabilir, 120 kg taşıma kapasitesinde, elektronik akü şarj cihazlı, tek veya çift akü kutusu ile 24 V akülü özelliklerine haiz olmalı ve ilgili firma tarafından 2 (iki) yıl garanti, 10 (on) yıl yedek parça bulunurluk garantisi, teknik destek taahhütnameşi verilmiş olmalıdır.

(5) Akülü tekerlekli sandalyenin yenilenme süresi 5 (beş) yıldır. Bu süreden önce yenilenen akülü tekerlekli sandalye bedeli Kurumca karşılanmaz.

7.3.12.F- Ayakta dik pozisyonlama ve yürütme cihazları

7.3.12.F-1- Çocuklar için (Parapodium, Standing Table)

(1) Üniversite veya eğitim araştırma hastanelerinin Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon kliniklerinde yatırılarak uygulama ve eğitiminin yapılması sonucunda Nöroloji, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon ve Ortopedi uzman hekimlerinin bulunduğu sağlık kurulu raporuna dayanılarak, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon uzman hekimlerince;

1- Bilinci açık ve kognitif fonksiyonları yerinde olan,
2- Baş kontrolü ve oturma dengesi olan,
3- Üst ekstremit motor fonksiyonları yerinde olan,
4- Progresif hastalığı olmayan,
5- Herhangi bir nedene bağlı yerleşmiş parapleji klinik tablosu olan; 2 (iki) yaş ve üzerindeki hastalara (8 (sekiz) yaş üstü hastalara standing table bedeli karşılanmaz) reçete edilmesi halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Parapodium, Standing Table, cihazları birlikte temin edilmez.

(3) Ayrıca bu hastalara tekerlekli sandalye bedeli Kurumca karşılanmaz.

7.3.12.F-2- Erişkinler için (Stand Up Wheelchair)

(1) Üniversite veya Eğitim Araştırma Hastanelerinin Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon kliniklerinde yatırılarak uygulama ve eğitiminin yapılması sonucunda Nöroloji, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon ve Ortopedi uzman hekimlerinin bulunduğu sağlık kurulu raporuna dayanılarak Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon uzman hekimlerince;

1- Bilinci açık ve kognitif fonksiyonları yerinde olan,

2- Üst ekstremit motor fonksiyonları yerinde olan,

3- Progresif hastalığı olmayan,

4- Herhangi bir nedene bağlı yerleşmiş parapleji klinik tablosu olan,

5- Mesleğini devam ettiren ve mesleki olarak ayakta durması gereken; hastalara (bu durumun Kurum sosyal güvenlik kontrol memurlarınca tespiti halinde) reçete edilmesi halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Bu hastalara ayrıca tekerlekli sandalye (özelliksiz, özellikli, akülü), ayakta dik durma, parapodium cihazı bedeli ödenmez.

(3) Stand Up Wheelchair yenilenme süresi 5 (beş) yıldır. Bu süreden önce yenilenmesi halinde bedeli Kurumca karşılanmaz.

7.3.12.G- Lenf ödem kompresyon cihazları

(1) Üniversite ve Sağlık Bakanlığı Eğitim Araştırma Hastaneleri Genel Cerrahi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi ile Kalp Damar Cerrahisi branş hekimlerinden birinin bulunduğu sağlık kurulu raporlarına istinaden ilgili hekimlerce reçete edilmesi halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Evre II-III lenf ödemi olan;

a) Evre II: Gode, elevasyon ile ödem azalmaz ve klinik olarak fibrozis belirgin.

b) Evre III: Ödem irreversible, tekrarlayan infeksiyöz ataklar, fibrozis, deri ve deri altında skleroz, flebolenf ödemi ya da ileri evre (C4-6) kronik venöz hastalık bulunan hastalarda bedelleri Kurumca karşılanır.

(3) Heyet raporu ekinde lenf ödemli hastaların, flebolenfödem ya da ileri evre (C4-6) kronik venöz hastalık venöz yetmezliğe bağlı durumlarda venöz sistem doppler ultrasonografi raporu ekte olmalıdır. Hastaların karşılaştırmalı her iki ekstremitte fotoğrafları da rapora eklenmelidir.

(4) Kompresyon cihazları diz altı lenf ödemlerde veya venöz yetmezliklerde en fazla 2 (iki) kanallı, diz üstü lenf ödemlerde veya venöz yetmezliklerde en fazla 6 (altı) kanallı, üst ekstremitte lenf ödemlerde veya venöz yetmezliklerde en fazla 1 (bir) kanallı olması halinde bedeli Kurumca karşılanır. Sadece Evre II lenf ödemlerde en fazla 2 (iki) kanallı cihaz bedeli Kurumca karşılanır.

(5) Cihazın diz altı, diz üstü, üst ekstremitte ve de kaç kanallı olacağı ilgili hekim raporunda belirtilmelidir.

(6) Lenf ödem kompresyon cihazlarının Kurumca karşılanmasında SUT eki Ek-5/C listesindeki sınıflandırma geçerlidir.

(7) İlk alımlarda, kompresyon cihazları ile birlikte kullanılacak manşon bedelleri cihaz bedeline dahildir. Manşonların 2 (iki) yıldan erken değiştirilmesi halinde manşon bedeli Kurumca karşılanmaz. Manşonların Kurumca karşılanmasında SUT eki Ek-5/C listesindeki sınıflandırma geçerlidir.

7.3.13. İşitmeye yardımcı implantlar/kulakla ilgili implantlar

7.3.13.A- Koklear implant (Kİ)

(1) Koklear implant, bilateral ileri-çok ileri derecede sensörinöral işitme kaybı olan ve işitme cihazından yarar görmeyen aşağıdaki kriterlere haiz kişilerde uygulanması halinde bedelleri Kurumca karşılanır.

a) Alıcı ve ifade edici dil yaşı ile kronolojik yaş arasında 4 (dört) yıldan daha az fark olması durumunda veya alıcı ve ifade edici dili 4 (dört) yaş ve üstü olan çocuklarda (4-18 yaş) kronolojik yaşa bakılmaksızın Kİ uygulanır.

b) Post-lingual işitme kaybı olanlarda Kİ uygulanır.

c) Sağlık kurulu raporu, aynı resmi sağlık kurumunda çalışan 3 (üç) Kulak Burun Boğaz (KBB) uzman hekimi tarafından düzenlenir. Rapor ekinde aynı veya farklı bir resmi sağlık kurumunda çalışan 1 (bir) uzman odyolog veya odyolog ve psikolog değerlendirme sonucu bulunmalıdır.

ç) Elektrod yerleşimini sağlayacak kadar iç kulak gelişiminin olması ve koklear sinirin varlığı yüksek çözünürlükte CT ve/veya MRI ile gösterilmelidir.

d) Menenjit sonrası oluşan işitme kaybı ve koklear ossifikasyon varlığında özel şartlar aranmaksızın acil operasyon sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi halinde yapılır.

e) İşitsel nöropati tanısı alan ve en az 6 (altı) ay süreyle işitme rehabilitasyonu ve eğitiminden fayda görmediği odyolojik test bataryası ile belgelendirilmesi halinde yapılır.

f) Kİ uygulaması sonrasındaki takip, cerrahi tedavi yapılan sağlık kurumunca yapılır. Hastanın ilk 2 (iki) yılda 2 (iki) defa, koklear implantın takıldığı merkezde takip edildiğini Kuruma belgelendirmesi gerekmektedir. Bu takipleri belgelendiremeyen hastalarda, koklear implantın yedek parçalarının (pil, ara kablo, pil yuvası, aktarıcı bobin) bedelleri Kurumca karşılanmaz.

g) İkinci kulağa Kİ uygulanması; menenjit sonrası ileri derecede sensörinöral işitme kayıplarında, ileri işitme kaybı yanında bilateral körlük olduğunda, corpus callosum agenezisine eşlik eden ileri derecede işitme kayıplarında eşzamanlı veya ardışık çift taraflı Kİ uygulanabilir.

ğ) Kİ uygulaması sonrası gelişen enfeksiyon nedeniyle koklear implantın işlevselliğini yitirmesi durumunda, bu durumun aynı resmi sağlık kurumunda çalışan 3 (üç) KBB uzman hekimi tarafından düzenlenen sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi halinde, yeniden planlanan implantasyon bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Odyolojik Değerlendirme: odyometrik inceleme, timpanometri, stapes refleksi testi, klinik otoakustik emisyon testi, ABR testleri ile yapılır.

Odyolojik kriterler;

a) 2 (iki) yaş üstü çocuklarda ve erişkinlerde 500, 1000, 2000 ve 4000 Hz'lerdeki işitme eşikleri ortalamasının 80 dB'den daha kötü olması ve konuşmayı ayırt etme testi yapılabilen hastalarda konuşmayı ayırt etme skorunun %30'un altında olması gereklidir. En az 3 (üç) aylık süre ile binaural işitme cihazı kullanımından fayda görmediği sağlık kurulu raporunda belirtilmelidir.

b) 2 (iki) yaş altı çocuklarda, bilateral 90 dB HL'den daha fazla sensörinöral işitme kaybı olması ve en az 3 (üç) aylık süre ile binaural işitme cihazı kullanımından fayda görmediği sağlık kurulu raporunda belirtilmelidir.

c) Saf ses ortalaması (500, 1000, 2000 ve 4000 Hz) bir kulakta 70 dB ve daha kötü, karşı kulakta 90 dB ve daha kötü olan ve konuşmayı ayırt etme skorunun %30'un altında kaldığı hastalarda kötü kulağa Kİ yapılabilir.

(3) Koklear implantın, 1 (bir) yaş altındaki hastalara uygulanması halinde bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(4) Kİ uygulaması, üçüncü basamak resmi sağlık kurumlarında yapıldığı takdirde ve cihaz ve aksesuarlar dahil olarak SUT eki EK-5/J Kulak Burun Boğaz Branş Listesinde yer alan bedeller üzerinden Kurumca karşılanır.

(5) Elektroakustik uygulama: 1000 Hz ve altındaki frekanslarda işitme eşiklerinin 50 dB ve daha iyi, 1000 Hz'den yüksek frekanslarda 80 dB ve daha kötü olması ve konuşmayı ayırt etme skorunun %30'dan kötü olması durumunda uygulanır. Elektroakustik uygulamanın bedelinin Kurumca ödenmesi için son 2 (iki) yıl işitme eşiklerinin stabil olduğu belirtilmelidir.

7.3.13.A-1- Koklear İmplant yapılacak merkezlerde asgari bulunması gereken ekipmanlar

1- Çocuk odyometrisi-serbest alan odyometrisi yapılmasına olanak sağlayacak odyometri donanımı ve uygun özelliklerde test odası,

2- En az 2 (iki) frekansta (226 Hz ve 800/1000 Hz olmak kaydıyla) test yapabilen timpanometri cihazı,

3- Klinik otoakustik emisyon test cihazı,

4- Klinik ABR test cihazı,

7.3.13.A-2- Koklear implant kablo ve pilleri;

(1) Koklear implant için günde en fazla 1 (bir) pil bedeli olmak üzere; 1 (bir) KBB uzmanı tarafından düzenlenecek rapora istinaden, 1 (bir)'er yıllık miktarı karşılanır.

(2) Şarj edilebilen pil bedeli, tek kullanımlık pilin yıllık bedelini aşmaması şartı ile Kurumca karşılanır.

(3) Ara Kablolar (Aktarıcudan bağımsız):

a) 0-5 yaş için yılda 3 (üç) adet,

b) 5-10 yaş için yılda 2 (iki) adet,

c) 10 yaş ve üzeri için yılda 1 (bir) adet olmak üzere, KBB hastalıkları uzman hekiminin düzenleyeceği tek hekim raporuna istinaden bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.13.A-3- Koklear İmplant Yedek Parçaları

(1) Konuşma İşlemcisi, 7 (yedi) yıldan önce yenilenemez. Ancak Kİ kurul raporuna istinaden tamiri mümkün olmayan durumlarda (kullanıcı kusuruna bağlı olmaksızın) bu süre dikkate alınmadan süresinden önce yenilenebilir. 7 (yedi) yılı dolduran kişilerde Kİ kurulunun uygun görmesi halinde Kİ kurul raporuna istinaden yenilenebilecektir.

(2) Kullanıcı kusuru olmaksızın bozulan pil yuvaları garanti kapsamının dışında ancak 2 (iki) yılda bir olmak üzere Kİ kurul raporuna istinaden yenilenir. Bu süreden önce yenilenmez.

(3) Kullanıcı kusuru olmaksızın aktarıcılarının (transmitter, bobin), garanti kapsamının dışında ancak 2 (iki) yılda bir olmak üzere Kİ kurul raporuna istinaden yenilenir. Bu süreden önce yenilenmez. Bozulduğu rapor edilen konuşma işlemcisi, Kurum taşra teşkilatına teslim edilecektir.

7.3.13.B- Beyin sapı implantı

(1) Koklear implant ekibi tarafından değerlendirilmiş ve yapılan CT ve/veya MRI incelemeleri sonucu; koklea ve/veya akustik sinirin olmadığı veya tam gelişmediği veya hasar gördüğü tespit edilen hastalara beyin sapı implantı resmi sağlık kurulu raporu ile uygulanır.

(2) Sağlık kurulu raporu, aynı resmi sağlık kurumunda çalışan 3 (üç) Kulak Burun Boğaz (KBB) uzman hekim tarafından düzenlenir. Rapor ekinde aynı veya farklı bir resmi sağlık kurumunda çalışan bir uzman odyolog veya odyolog ve psikolog değerlendirme sonucu bulunmalıdır.

(3) Koklea ve/veya akustik sinirin olmadığı veya tam gelişmediği veya hasar gördüğünün CT ve/veya MRI incelemeleri ile belgelendirilmelidir.

(4) Beyin sapı implantının, 1 (bir) yaş altındaki hastalara uygulanması halinde bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(5) Beyin sapı implantı uygulaması, üçüncü basamak resmi sağlık kurumlarında yapıldığı takdirde bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.13.C- Kemiğe implante edilen işitme cihazı

(1) Bilateral işitme kaybı olan ve her 2 (iki) kulakta da konvansiyonel işitme cihazından fayda görmediği aynı resmi sağlık kurumunda çalışan 3 (üç) KBB hastalıkları uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile saptanan ve aşağıdaki kriterlere uyan hastalarda uygulanır.

(2) Kemik yolu işitme eşiği 500, 1000, 2000 ve 4000 Hz de 60 dB'i aşmayan, iletim veya mikst tip işitme kaybı olan ve konuşmayı ayırt etme skoru %60 ve üzerinde olan hastalarda aşağıda belirtilen kriterlere uyması durumunda;

a) Bilateral aural atrezi, cerrahi ile düzeltilemeyen konjenital orta kulak anomalilerinde,

b) Bilateral mastoidektomi kavitesi bulunan hastalarda,

c) Tedaviye dirençli kronik eksternal otit olan hastalarda, bedelleri Kurumca karşılanır.

(3) 5 (beş) yaşından küçük hastalara uygulandığı takdirde bedeli Kurumca karşılanmaz.

(4) Kemiğe implante edilen işitme cihazı uygulaması, üçüncü basamak resmi sağlık kurumlarında yapıldığı takdirde bedeli Kurumca karşılanır.

(5) Kemiğe implante edilen işitme cihazlarının pillerinin bedelleri, KBB hastalıkları uzman hekiminin düzenleyeceği tek hekim raporu ile, 3 (üç) ayda en fazla 12 (on iki) adet hesabı ile, Kurumca karşılanacaktır.

7.3.13.Ç- Orta kulağa implante edilebilen işitme cihazları

(1) Bilateral işitme kaybı olan ve her 2 (iki) kulakta da konvansiyonel işitme cihazından fayda görmediği aynı resmi sağlık kurumunda çalışan 3 (üç) KBB hastalıkları uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile saptanan ve aşağıdaki kriterlere uyan hastalarda uygulanır. Kurumca bedelinin karşılanması için son 2 (iki) yıl işitme eşiklerinin stabil olduğu belirtilmelidir.

a) Sensörinöral işitme kayıpları:

1- Alçak frekanslarda 65 dB, orta frekanslarda 70 dB, yüksek frekanslarda 85 dB'i geçmeyen sensorinöral işitme kaybı olan kişilerde uygulanır.

2- Konuşmayı ayırt etme skorunun %50'den daha iyi olması durumunda uygulanır (5 (beş) yaşından küçüklerde bu şart aranmaz).

3- Retrokoklear patolojinin olmadığına sağlık kurulu raporunda belirtilmesi gereklidir.

b) İletim ve mixt tip işitme kayıpları:

1- Kemik yolu işitme eşikleri 60 dB'den kötü olmayan mixt veya iletim tipi işitme kayıplarında uygulanır.

2- Konuşmayı ayırt etme skorunun %50'den daha iyi olması durumunda uygulanır. (5 (beş) yaşından küçüklerde bu şart aranmaz).

3- Her iki kulağı da daha önce en az bir kez opere edilmiş hastanın işitme kaybının düzeltilmemiş olduğu sağlık kurulu raporunda belirtilmelidir.

c) Bilateral işitme kaybı olup, konvansiyonel işitme cihazı ile düzeltilebilme şartı aranmadan orta kulak implantı yapılabilecek özellikli durumlar;

1- Geçirilmiş kulak cerrahisi sonucu radikal mastoidektomi kavitesi olan ve tekrarlayan enfeksiyonlar nedeniyle konvansiyonel işitme cihazı kullanamayan hastalarda,

2- Tedaviye dirençli kronik eksternal otit nedeniyle klasik hava yolu işitme cihazı kullanamayan hastalarda,

3- Konjenital dış ve orta kulak anomalisi olanlar,

4- İşitme cihazı endikasyonu olup steteskop kullanması gereken sağlık çalışanlarında, orta kulak implantı uygulanabilir.

(2) Orta kulağa implante edilebilen işitme cihazı uygulaması, üçüncü basamak resmi sağlık kurumlarında yapıldığı takdirde bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.14. Omurga cerrahisi

(1) Servikal anterior dinamik plak sistemleri bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(2) Omurga cerrahisinde kullanılan absorbe olabilen kafes, plak ve vida materyallerinin bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(3) Yapay nukleus pulposus ve diskoplasti materyal bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(4) İnterspinoz implantların bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(5) "I" vida olarak tanımlanan monoaxial ve polyaxial torakolumbar posterior vidaların kullanılması halinde, vida ve konnektörünün (SUT eki Ek-5/E Listesinde 102.350 veya 102.355 veya 102.360 sıra nolu ürünler) toplam fiyatı, torakolumbar posterior polyaxial vida (SUT eki Ek-5/E Listesinde 102.130 sıra nolu ürün) fiyatını geçemez.

(6) Torakolumbar, posterior polyaxial vida, titanyum, açık cement enjekte edilebilir (kilitleme aparatı ve nut dahil), kemik dansitometrisi ile yaş uyumlu osteoporoz değerlendirmesi yapılmış ve osteoporoz tanısı almış olgularda veya osteoporozu olmayan revizyon olgularında kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(7) Torakolumbar, posterior monoaxial vida, titanyum, açık cement enjekte edilebilir (kilitleme aparatı ve nut dahil), kemik dansitometrisi ile yaş uyumlu osteoporoz değerlendirmesi yapılmış ve osteoporoz tanısı almış olgularda veya osteoporozu olmayan revizyon olgularında kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(8) Listedeki ürünlerin özel materyallerle (gümüş, HA, antibakteriel vb.) kaplanması halinde listede belirtilen kaplamasız eşdeğer malzeme bedelleri üzerinden karşılanır.

(9) Perkütan vidaların, sadece perkütan girişimlerde kullanılması halinde bedelleri Kurumca karşılanır.

(10) Torakolumbar posterior CoCr rod skolyoz tekli,sadece deformite olgularında kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(11) Torakolumbar posterior rod skolyoz CoCr,sadece deformite olgularında kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(12) Torakolumbar posterior peek rod skolyoz tekli, sadece skolyoz olgularında kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(13) Torakolumbar posterior skolyoz growing konnektör (uzatma-büyütme), 12 (on iki) yaş altındaki, skolyoz olgularında kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(14) Torakolumbar posterior non invasive in situ growing manyetik rod, 12 (on iki) yaş altındaki, skolyoz olgularında kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(15) Lumbosakral perkütan korpustan korpusa geçen fiksasyon vidası, Posterior transpediküler fiksasyon veya transfaset vidalama ile birlikte kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(16) Posterior torakolomber dinamik sistemler bağlantı hybrid CoCr,sadece dejeneratif olgularda kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(17) Costal spinal distraksiyon sistemleri, 12 (on iki) yaş altında akciğer kapasitesi düşüklüğü solunum fonksiyon testleri ile ispat edilmiş olgularda kullanımına ilgili anabilim dalları tarafından oluşturulan bir komisyon tarafından karar verilerek, yalnızca Üniversite ve Eğitim Araştırma Hastanelerinde kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.14.A- Servikal disk protezleri

(1) 45 (kırk beş) yaş ve altı, aktif hayat beklentisi olan, boyun hareketlerinin korunması amaçlanan, dejeneratif omurga sorunu bulunmayıp, servikal lordozu uygun olan hastalarda, tek mesafe için kullanımı halinde bedelleri Kurum mevzuatı doğrultusunda karşılanacaktır.

7.3.14.B- Pedikül vida yerleştirici

(1) Pedikül vida yerleştirici malzemeleri tanıya dayalı işlemler listesi (EK-9) dahilinde olup, ayrıca fatura edilse dahi bedelleri Kurumca karşılanmayacaktır.

7.3.14.C- Perkutan interbody füzyon ve vida fiksasyonu (Sakrum korpusundan geçerek lomber korpus içine giren fiksasyon yöntemi)

(1) Dejeneratif disk hastalığına bağlı foraminal stenoz, instabilite, spondilolistezis (grade I veya 2) ve başarısız füzyon girişimi olan hastalarda, eğitim araştırma ve üniversite hastanelerinde uygulanması halinde bedelleri Kurum mevzuatı doğrultusunda karşılanacaktır.

7.3.14.Ç- Lomber disk protezi endikasyonları

1- Disk instabilitesi,
2- Diskojenik ağrı: diskografi ve provakasyon testleri ile gösterilmesi halinde,
3- 45 (kırk beş) yaş ve altı, aktif hayat beklentisi olan, bel hareketlerinin korunması amaçlanan, dejeneratif disk hastalıklı, instabilitesi olmayan, koronal ve sagittal imbalansı olmayan, tek mesafe içi kullanımı halinde bedelleri sadece üniversite ve eğitim araştırma hastanelerinde (eğitim verme yetkisi olan klinik) uygulanması halinde Kurumca bedeli karşılanır.

7.3.14.D- Lomber hareketli ve yarı hareketli sistemler

(1) 45 (kırk beş) yaş ve altı, aktif hayat beklentisi olan, lomber hareketlerinin korunması amaçlanan, dejeneratif omurga sorunu bulunmayan, hareketli sistemlerin tek segmenti geçmeyecek şekilde kullanımı halinde bedelleri Kurum mevzuatı doğrultusunda karşılanacaktır. (rigid ve dinamik sistemlerin bir arada kullanıldığı durumlarda dinamik sistem bir segmenti geçemez, hareketli ya da yarı hareketli sistemin uygulandığı segmentte füzyon materyalleri kullanılması halinde, sistem ve füzyon materyallerinin bedeli Kurumca karşılanmaz.)

(2) Lomber hareketli ve yarı hareketli sistemlerin sadece üniversite ve eğitim araştırma hastanelerinde (eğitim verme yetkisi olan klinik) uygulanması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.14.E- Torakolomber enstrümantasyon endikasyonları

1- Spinal travma
2- Spinal enfeksiyon
3- Spinal tümör
4- Deformite
5- Dejeneratif hastalıklar: Klinik ve radyolojik olarak stenoz bulgusu olmayan Grade I listezis haricinde.

6- Segmenter instabilite: Preop. dönemde dinamik grafiler ile yada perop. iatrojenik.

7- Diskojenik ağrı: diskografi ve provakasyon testleri ile gösterilmesi halinde.

8- 3 (üç) veya daha fazla rekürren disk hernisi; olması halinde Kurumca bedeli karşılanır.

7.3.14.F- Kifoplasti endikasyonları

(1) Sadece Perkütan omurga cerrahisinde kullanılır.

(2) Osteoporotik kırıklarda MR kesitlerinde kemik iliği ödemi devam etmekte olan sklerozu gelişmemiş olan (travma dışı akut vertebra kırıkları) olgularda veya omurga korpusunda sınırlı, nörolojik kaybı bulunmayan, konservatif tedaviye cevap vermeyen ağrı şikâyetine neden olan primer veya metastatik tümörlerde uygulanması halinde Kurumca bedeli karşılanır.

(3) Hasta başına her bir operasyonda en fazla1 (bir) kit bedeli karşılanır

(4) Kifoplasti işlemleri sadece üniversite ve eğitim araştırma hastanelerinde (eğitim kliniği olan) uygulanması halinde Kurumca bedelleri karşılanır.

7.3.15. Ortopedi ve Travmatoloji branşı ile ilgili ameliyatlarda kullanılan bazı tıbbi malzemelerin ödemeye esas teşkil edecek usul ve esasları

- 1- Taze donmuş (fresh frozen) allogreft,
  - 2- Tümör rezeksiyon protezi,
  - 3- Mentşeli diz protezi,
  - 4- İnorganik sınırlı artroplasti yüzey (metal, polietilen vs) implantlar, (unikondiler, patella-femoral ve bikondüler protezler hariç)
  - 5- Kişiyeye özel tasarımı protezler,
  - 6- Uzaysal eksternal fiksatörler,
- Yukarıda sayılan tıbbi malzemelerin bedelleri sadece Üniversite ve Eğitim Araştırma Hastanelerinde (eğitim verme yetkisi olan klinik) uygulanması halinde Kurumca karşılanacaktır.

7.3.16. Artroplasti

- (1) 65 (altmış beş) yaşın üzerinde metal-metal veya seramik-seramik kalça protezlerinin kullanılması halinde bedelleri Kurumca karşılanmaz.
- (2) Travmatik femur proximal bölge kırıklarında (tümöral nedenler hariç) tümör rezeksiyon protezlerinin ve revizyon femoral stemlerin kullanılması halinde bedelleri Kurumca karşılanmaz.
- (3) Travmatik femur proximal bölge kırıklarının (tümöral nedenler hariç) tedavisinde protez kullanıldığı takdirde kemik grefti, kemik yerini tutan materyaller ve kemik yapımını uyaran materyallerin kullanılması halinde bedelleri Kurumca karşılanmaz.
- (4) Kemik büyütme ve dıştan kaynaştırma uyarıcılarının bedelleri Kurumca karşılanmaz.
- (5) Seramik (oxinium, zirkonium, alumina, v.s) diz protezleri 50 (elli) yaşın altında olan hastalarda kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.
- (6) Kalça protezi revizyon ameliyatlarında ve gelişimsel kalça çıkığı ve acetabulum displazisi olan hastalarda; dual mobilite asetebular cup komponentinin kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.
- (7) Modüler kalça revizyon femoral komponentlerde proksimal parça, metaphysial parça veya uzatma parçalarının kullanılması halinde proksimal parça başta olmak üzere en fazla 2 (iki) parça bedeli Kurumca karşılanır. Distal kilitleme vidası kullanılması halinde de en fazla 2 (iki) adet vida bedeli Kurumca karşılanır.
- (8) Primer Tibial Komponent Tibial Stem (SUT eki Ek-5/F Listesinde 100.546, 100.547, 100.548, 100.549 ve 100.550 kodlu malzemeler), ileri derecelerde deformitesi olup, Wedge, Augment, Blok, Blok Grefti kullanılan hastalarda stabiliteyi artırmak amacıyla kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.
- (9) Tibial Komponent-Tibial Stemler (SUT eki Ek-5/F Listesinde 100.546, 100.547, 100.548, 100.549 ve 100.550 kodlu malzemeler); ileri deformiteli, defektli veya kama kullanılan olgularda stabiliteyi artırmak için kullanılan primer uzatma stemleri olup, ancak bu şartlarda kullanıldığında ilave ödeme yapılacaktır. Tibial base plate'e sonradan sabitlenen veya doğal olarak sabitlenmiş, kanat, peg, vida ve adı resmi kodlamada stem bile olsa, tüm bu komponentler tibial komponentin parçaları olup, ayrıca bu parçalara ayrı ayrı ödeme yapılmayacaktır.
- (10) Primer femoral stem / modüler proximal parça (Ek-5/F listesinde 100.218 kodlu malzeme) kullanılması halinde ayrıca boyun/sleeve ödenmez.
- (11) Kalkar destekli femoral stemler, trokanterik kırık ve kalça revizyon vakalarında kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.
- (12) Revizyon ameliyatlarında, primer diz protezlerinden herhangi bir ürünün kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.
- (13) Primer gonartroz ameliyatlarında, revizyon ameliyatlarında kullanılan herhangi bir ürünün kullanılması halinde raporla belirtilmesi kaydıyla bedeli Kurumca karşılanır.
- (14) Primer modüler boyunlu kalça stemleri, yekpare monoblok kalça stemleriyle eşdeğer kabul edilir. 1 (bir)'den fazla parçanın varlığında her bir parçanın

u ibraz edilecektir.

(15) Bipolar kalça protezinde femoral baş, bipolar cup ve bipolar liner tek bir barkod şeklinde faturalandırıldığında bipolar kalça protezi ile eşdeğer kabul edilir. Birden fazla parçanın varlığında her bir parçanın barkodu ibraz edilecektir.

(16) Revizyon kalça protezi uygulamalarında, çimentolu revizyon modüler (kalkar destekli/desteksiz) kalça stemleri kullanıldığında, yekpare çimentolu revizyon kalça stemleriyle eş değer kabul edilir. Birden fazla parçanın kullanılması halinde her bir parçanın barkodu ibraz edilecektir.

(17) Primer kalça kırıklarında, revizyon femoral stemin kullanılması uygun değildir. Ancak ameliyat esnasında bir komplikasyon olduğunun sağlık kurul raporunda belirtilmesi halinde revizyon femoral stem kullanılabilir.

(18) SUT eki Ek-5/F listesindeki 100.221 kodlu “Femoral Stem Modular Baş/Boyunlu” şeklinde tanımlı kalça femoral stemlerde, baş/boyun bölümünde modüler olan yüksek ofset, düşük ofset gibi boyun alternatiflerinin kullanılması halinde malzeme barkodu ibraz edilecek ancak ayrıca fatura edilmeyecektir.

7.3.17. Yanık bası giysileri

(1) Erişkin hastalarda plastik, rekonstrüktif ve estetik cerrahi ile genel cerrahi uzmanlarının birlikte bulunduğu; 18 (on sekiz) yaşının altındaki yanık hastalarında ise plastik-rekonstrüktif ve estetik cerrahi veya genel cerrahi ile çocuk cerrahisi uzmanlarının birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden ve bu uzman hekimlerden herhangi biri tarafından reçete edilmesi halinde bedelleri Kurumca karşılanır.

(2) İkinci ve üçüncü derece yanık sonrası oluşmuş hipertrofik skar ve kelloidlerin tedavisi ve azaltılması, oluşabilecek hipertrofik skarı önlemek amacıyla, 0-3 yaş çocuklarda 3 (üç) ayda 1 (bir), daha büyük çocuklarda 6 (altı) ayda 1 (bir), erişkinlerde ise yılda 1 (bir) kez reçete edilebilir.

(3) Rapor geçerlilik süresi 1 (bir) yıldır.

(4) Hastaya allerjik veya toksik etki göstermemelidir.

(5) Ortalama 15-40 mmHg basınç uygulamalı ve kullanım süresinin sonuna kadar bu basıncın en az yarısını sağlayabilmelidir.

(6) İç yüzeyi hastada bası yaralarına yol açmayacak tarzda dikişsiz ve pürüzsüz olmalıdır.

(7) Fermuar vb. aksesuarlar kullanılacaksa hastaya zarar vermeyecek şekilde yerleştirilmeli ve kullanım süresi boyunca bozulmayacak yapıda olmalıdır.

(8) Giysi sık yıkanabilir kumaştan imal edilmeli yıkanma ile deforme olmamalı, boyutları değişmemeli ve yıkama talimatı hastaya verilmelidir.

(9) Değişik renk ve desenlerde olabilir. (özellikle çocuklarda kullanımı özendirilmek için)

(10) Hasta ile temas eden iç kısmında hekimin uygun görmesi halinde uygun gördüğü alanlar silikon tabaka ile kaplanabilmelidir.

(11) Bası giysilerinde kullanılacak silikon tabaka miktarı sağlık kurulu raporu ile belirlenen hipertrofik skar boyutunun %10'undan fazla olamaz.

(12) Silikon tabaka bedeli, silikon tabakanın kullanıldığı bölgenin bası giysisi fiyatından yüksek olamaz.

(13) Yanık bası giysilerinin bedellerinin Kurumca karşılanmasında SUT eki Ek-5/C listesindeki sınıflandırma geçerlidir.

(14) 18 (on sekiz) yaşın altındaki yanık hastalarında SUT eki Ek-5/C listesindeki kriterlere uygun ısmarlama yanık bası giysileri, erişkinlerde ise ihtiyaca göre ısmarlama veya hazır bası giysileri fatura edilebilir.

(15) Bası giysilerinin yanık olayını takiben ilk 6 (altı) ay içinde kullanılmaya başlanması halinde bedeli Kurumca karşılanacaktır.

7.3.18. Lenf ödem bası giysileri

(1) Üniversite, Sağlık Bakanlığı eğitim araştırma hastaneleri genel cerrahi, plastik-rekonstrüktif cerrahi, kalp damar cerrahi, fizik tedavi ve rehabilitasyon branş hekimlerinden birinin bulunduğu sağlık kurulu raporlarına istinaden ilgili hekimlerce reçete edilmesi halinde; Evre 1, 2, 3 hastaları içeren tüm evrelerde bedelleri Kurumca karşılanır.

(2) Profilaksi amacıyla lenfödem bası giysi bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(3) Heyet raporu ekinde; lenf diseksiyonuna bağlı lenf ödemlerde ameliyat olduğunu belgeleyen epikriz olmalıdır.

(4) Standart bedenler üzerinden kurumca bedeli karşılanır. Sadece ileri evre (evre 3) lenf ödemelerde, standart bedenlerin uymadığı bası giysisi gereken olgularda, fotoğrafla belgelendirilmesi kaydıyla, kişiye özel ölçülendirilmiş bası giysileri bedelleri Kurumca karşılanır.

(5) Rapor geçerlilik süresi sekonder lenf ödemelerde 1 (bir) yıl, primer lenf ödemelerde 2 (iki) yıldır.

(6) İlgili hekimce uygun görülmesi halinde 6 (altı) ay ara ile olmak şartıyla yılda en fazla 2 (iki) kez reçete edilebilir.

(7) Hastaya allerjik veya toksik etki göstermemelidir.

(8) Ortalama 40 mmHg ve üzeri basınç uygulamalı. Kullanım süresinin sonuna kadar bu basıncın en az yarısını sağlayabilmelidir.

(9) İç yüzeyi hastada bası yaralarına yol açmayacak tarzda, dikişsiz, pürüzsüz olmalıdır. Hava geçirgen özelliği olan kumaştan imal edilmelidir.

(10) Alt ekstremitte bası giysilerinde üst kısmının iç yüzeyinde kaymayı önleyecek silikon bant vb. olmalıdır.

(11) Fermuar vb. aksesuarlar kullanılacaksa, hastaya zarar vermeyecek şekilde yerleştirilmeli ve kullanım süresi boyunca bozulmayacak yapıda olmalıdır.

(12) Sık yıkanabilir kumaştan imal edilmelidir. Giysi yıkanma ile deforme olmamalı, boyutları değişmemeli ve yıkama talimatı hastaya verilmelidir.

(13) Lenf ödem bası giysilerinin bedellerinin Kurumca karşılanmasında SUT eki Ek-5/C listesindeki sınıflandırma geçerlidir.

7.3.19. Kronik venöz hastalıklar için bası giysileri

(1) Genel cerrahi, dermatoloji, plastik, rekonstrüktif ve estetik cerrahi, kalp damar cerrahi, fizik tedavi ve rehabilitasyon uzman hekimlerden birinin bulunduğu sağlık kurulu raporlarına istinaden tüm hekimlerce reçete edilmesi halinde; tüm evrelerde bedelleri Kurumca karşılanır.

(2) Heyet raporu ekinde; venöz sistem doppler ultrasonografi raporu ekte olmalıdır.

(3) Standart bedenler üzerinden bedeli Kurumca karşılanır.

(4) Rapor geçerlilik süresi 2 (iki) yıldır.

(5) İlgili hekimce uygun görülmesi halinde 6 (altı) ay arayla olmak şartıyla yılda en fazla 2 (iki) kez reçete edilebilir.

(6) Hastaya allerjik veya toksik etki göstermemelidir.

(7) Hastalığın evresine göre ortalama 15 mmHg ve üzeri basınç uygulamalı. Kullanım süresinin sonuna kadar bu basıncı en az yarısını sağlayabilmelidir.

(8) İç yüzeyi hastada bası yaralarına yol açmayacak tarzda dikişsiz, pürüzsüz olmalıdır. Hava geçirgen özelliği olan kumaştan imal edilmelidir.

(9) Alt ekstremitte bası giysilerinde üst kısmının iç yüzeyinde kaymayı önleyecek silikon bant vb. olmalıdır.

(10) Fermuar vb. aksesuarlar kullanılacaksa, hastaya zarar vermeyecek şekilde yerleştirilmeli ve kullanım süresi boyunca bozulmayacak yapıda olmalıdır.

(11) Sık yıkanabilir kumaştan imal edilmelidir. Giysi yıkanma ile deforme olmamalı, boyutları değişmemeli ve yıkama talimatı hastaya verilmelidir.

(12) Alt ekstremitte bası giysisi ödeme göre çorap tarzı dize kadar, kasığa kadar veya külotlu olabilir.

7.3.20. Beyin ve vagal sinir stimülatörleri

7.3.20.A- Vagal sinir stimülatörleri

(1) Vagal sinir stimülatörleri aşağıdaki tüm şartları taşıması halinde uygulanır.

a) Hastanın yaşam kalitesini bozacak sıklık ve şekilde nöbetlerinin olması.

b) Nöbet tipine uygun bütün antiepileptikleri kullanmış olması ve hâlihazırda en az 2'li (ikili) major antiepileptik ajanı 2 (iki) yıldır kullanıyor ve bunlara cevap almamıyor olması.

c) Daha önce epileptik cerrahi uygulanıp yanıt alınmamış ya da epileptik cerrahi uygulanamaz durumda olması.

ç) Epilepsi nedeninin malign beyin tümörü, nörometabolik ya da nörodejeneratif hastalık olmaması.

d) Hastaların zekâ düzeyi ağır derecede geri olmamalı.

e) Hamile olmaması.

f) Sistemik Kronik Hastalık olmaması (astım, aktif peptik ulcus, kr. akciğer hastalığı, koroner kalp hastalığı, kr. böbrek hastalığı, kr. karaciğer hastalığı, diabetes mellitus ve benzeri hastalıklar)

g) Nöroloji ve/veya Çocuk Nörolojisi, Beyin Cerrahisi, Psikiyatri uzmanından oluşan bir komisyon kurulması ve hastaların komisyonca aşağıdaki belgelerle birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Komisyon değerlendirilmesinde istenecek belgeler:

1- Uzun çekimli video-EEG kayıtlar.

2- Hastanın daha önce kullandığı antiepileptik tedavi; doz, ilaç-kan seviyesi, nöbet sayısı ve şekli ile ilgili bilgilerin dökümanite edildiği ayrıntılı epikriz (epikriz hasta takibini yapan nörolog yada çocuk nörolog tarafından hazırlanmış ve imzalanmış olmalıdır)

3- Nöroradyolojik görüntüleme tetkiklerinin aslı.

4- Psikolog tarafından düzenlenmiş zeka düzeyini gösteren belge.

(2) Sadece Eğitim Araştırma Hastaneleri ve Üniversite Hastanelerinde uygulanması halinde; Psikiyatri, Nöroloji (çocuk/erişkin), Beyin Cerrahisi branşlarının birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden, bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.20.B- Derin beyin stimülatörleri

(1) Esansiyel tremor, parkinson hastalığı, distoni endikasyonlarında kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Bir Nöroloji kliniğinde yatırılarak her türlü tıbbi tedavi uygulanmasına rağmen dirençli olduğunu belirtir ayrıntılı epikriz ile durumunun belgelenmiş olması gerekir.

(3) Psikiyatri, Nöroloji (çocuk/erişkin), Beyin Cerrahisi branşlarının birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden, bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.21. İntratekal baklofen pompası

(1) Sadece Eğitim Araştırma Hastaneleri ve Üniversite Hastanelerinde uygulanması halinde; Nöroloji uzmanı (çocuk/erişkin), Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon uzmanı ve Beyin Cerrahisi uzmanının birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden bedeli Kurumca karşılanır.

(2) İntratekal baklofen pompası kullanım şartları:

a) Kişinin yaşam kalitesini bozacak ciddi derecede spastisite olan (Spastisite modifiye Ashworth 4-5, Spazm Skalası 3-4) hastalarda kullanılır.

b) Cerrahi dışındaki tedavi yöntemlerinin yararlı olmadığı (tıbbi, rehabilitatif) olgularda programlanabilir ilaç pompasının (Baklofen Pompası) kullanılması için intratekal Baklofen testinin uygulanması ve bunun sonucunda hastanın bu maddeyi tolere edebildiği ve testin pozitif sonuçlandığının heyet raporunda belirtilmesi gereklidir.

7.3.22. Spinal kord stimülatörleri

(1) Sadece Eğitim Araştırma Hastaneleri ve Üniversite hastanelerinde uygulanması halinde Beyin Cerrahisi, Psikiyatri, Algoloji ile ilgilenen Anesteziyoloji ve Reanimasyon, ve Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon branşlarının birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Hasta seçim kriterleri:

a) Konservatif tedavi yöntemlerine veya diğer ağrı kontrol yöntemlerine yanıt alınamayan ve altta yatan patolojinin tedavisi amacı ile daha fazla cerrahi girişim önerilmeyen hastalarda,

b) Uygulamanın etkisi, yan etkileri konusunda ayrıntılı olarak bilgilendirilmiş ve bu girişimden gerçekçi beklentileri olan hastalarda,

c) Spinal kolon liflerinin en az bir kısmı sağlam olan hastalarda,

ç) Pacemaker, implantable kardiyak defibrilatör gibi spinal kord stimülatörleri için kontraendikasyonu bulunmayan hastalarda,

d) İmmün yetmezlik, koagülopati gibi spinal kord stimülatörleri için kontraendikasyonu bulunmayan hastalarda,

e) İlaç veya madde bağımlılığı, ilaç yoksunluk bulguları, majör psikiyatrik hastalığı (aktif psikoz, ciddi depresyon, hipokondriyak veya somatizasyon bozukluğu) bulunmayan veya tedavinin etkinliği ve nasıl sürdürüleceği yeterli bilgi edinmesinde sorun olmayan hastalarda spinal kord stimülasyonu uygulanabilir.

f) Test uygulamasının olumlu sonuçlandığı hastalarda uygulanabilir.

7.3.23. Sakral sinir stimülatörleri

(1) Üniversite Hastaneleri ile Sağlık Bakanlığı Eğitim ve Araştırma Hastanelerinde (eğitim kliniği olan); Üroloji, Nöroloji ve Psikiyatri kliniklerince oluşturulacak konsey kararınca ve bu 3 (üç) branştan hekimin birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden bedeli Kurumca karşılanır.

- (2) Genel Endikasyonlar;
- a) 55 (elli beş) yaş altında olmalı,
  - b) Hasta cihaz hakkında bilgilendirilmeli ve hastanın cihazı kullanabilecek bilişsel ve psikolojik yetide olup olmadığı psikiyatri konsültasyonu ile belgelendirilmeli,
  - c) Nöroloji konsültasyonu ile işeme bozukluğuna neden olabilecek bir bozukluğunun olmadığı belgelendirilmesi,
  - ç) Kalıcı implantasyona geçmek için, test aşamasında klinik semptom ve bulgularda en az %50 azalma saptanmış olmalıdır.

(3) Tıbbi endikasyonlar

a) Kronik üriner retansiyonu

1) Bu sürecin en az 1 (bir) yıl devam ettiği hastalara uygulanmalı.

2) Ürodinamik olarak:

1- Mesane kapasitesi ve kompliyans normal olmalı

2- İntravezikal obstrüksiyon olmamalı

3- Detrüsr kontraksiyon bozukluğu olmalı ve bu durumun etyolojisinde miyojenik nedenler olmamalı

b) Refraktör idyopatik aşırı aktif mesane

1) Antimuskarinik ve intradetrüsr botulinum toksin enjeksiyonu tedavisine cevap vermeyen ve en az 2 (iki) yıldır izlemde olan hastalarda uygulanabilir.

c) Ağrılı mesane sendromu (interstisyel sistit)

1) Bu tanıyı aldıktan sonra en az 5 (beş) yıl geçmiş ve yapılan tüm oral ve intravezikal tedavilere cevap vermeyen hastalara uygulanabilir.

(4) Sakral sinir stimülatörlerinin anal inkontinansta kullanımı:

a) Üniversite ve eğitim araştırma hastanelerinde (eğitim kliniği olan) genel cerrahi veya gastroenteroloji cerrahisi, gastroenteroloji, nöroloji ve psikiyatri kliniklerince oluşturulacak konsey kararınca ve bu 4 (dört) branştan hekimin birlikte bulunduğu heyet raporuna istinaden bedeli Kurumca karşılanır.

b) Genel Endikasyonlar;

1- 75 yaşın altındaki hastalarda,

2- Hasta cihaz hakkında bilgilendirilmeli ve hastanın cihazı kullanabilecek bilişsel ve psikolojik yetide olup olmadığı psikiyatri konsültasyonu ile belgelendirilmeli,

3- Kalıcı implantasyona geçmek için, test aşamasında klinik semptom ve bulgularda en az %50 azalma saptanmış olmalıdır.

c) Tıbbi endikasyonlar;

1- Medikal veya cerrahi tedaviye cevap vermeyen anal inkontinanslı hastalarda,

2- Medikal veya cerrahi sürecinin en az 6 (altı) ay devam ettiği hastalarda uygulanmalıdır.

d) Anal manometre, anal EMG, endoanal ultrason vb. tetkik sonuçlarının sağlık kurulu rapor ekinde yer alması gerekmektedir.

7.3.24. Üroloji branşında kullanılan tıbbi malzemeler

7.3.24.A- Enjeksiyon dolgu materyalleri

7.3.24.A-1- Vezikoüretal reflüde (VUR) kullanılan enjeksiyon dolgu materyalleri

(1) Voiding sistoüretrografi veya videoürodinami ile saptanmış VUR olmalı ve hastanın hizmet detay belgesinde yer alan epikriz notunda belirtilmelidir.

(2) Seans başına her üretere en fazla 2cc nin bedeli Kurumca karşılanır.

(3) Her bir üreter için birinci enjeksiyon bedeli sözleşmeli tüm sağlık kurumlarınca yapılması halinde Kurumca bedeli karşılanır. Ancak aynı üretere tekrar enjeksiyonlar ise Üniversite ve Eğitim Araştırma Hastanelerinde uygulanması halinde Kurumca bedeli karşılanır.

(4) Aynı üretere en fazla 2 (iki) seans uygulanması halinde enjeksiyon bedeli Kurumca karşılanır.

(5) Enjeksiyon aralıkları en az 6 (altı) ay olmalıdır.

7.3.24.A-2- Stres inkontinansta kullanılan enjeksiyon dolgu materyalleri

(1) Her bir kürde 4 cc. olmak üzere en fazla 2 (iki) kür kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Üretra ve mesanenin ek patolojilerini dışlamak amacıyla sistoskopi yapılmalıdır.

(3) Sadece eğitim araştırma hastanelerinde ve üniversite hastanelerinde kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(4) Her uygulamada en az 3 (üç) üroloji uzmanının bulunduğu heyet raporuna istinaden bedelleri Kurumca karşılanır.

7.3.24.A-3- Prostat cerrahisi sonrası inkontinanstaki kullanılan enjeksiyon dolgu materyalleri

(1) Ürodinami ve sistoskopi sonuçlarına göre başka patalojilere bağlı olmayan sadece sfinkterik yetersizlik olduğu tespit edilen hastalarda kullanılması halinde Kurumca bedeli karşılanır.

(2) Minimal düzeyde günlük 250 ml.' den az idrar kaçağı olan (PAD testi ile tespit edilen) hastalarda kullanılmalıdır.

(3) Her bir kürde maksimum 8 cc. olmak üzere en fazla 2 (iki) kür uygulanması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(4) Sadece eğitim araştırma hastanelerinde ve üniversite hastanelerinde kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(5) Her uygulamada en az 3 (üç) üroloji uzmanının bulunduğu heyet raporuna istinaden bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.24.B- İntravezikal materyaller

(1) İnterstisyel sistit tedavisinde eğitim araştırma hastaneleri ve üniversite hastanelerinde 3 (üç) üroloji uzmanının bulunduğu heyet raporuna istinaden bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Radyasyon sistiti ve kemoterapi sonrası görülen hemorojik sistit vakalarında interstisyel sistitte öngörülen tedavi şeması geçerli olmak üzere eğitim araştırma hastaneleri ve üniversite hastanelerinde 3 (üç) üroloji uzmanının bulunduğu heyet raporuna istinaden bedeli Kurumca karşılanır.

(3) Altta yatan etyolojik faktörün (nörojenik mesane, üriner sistem taş hastalıkları, geçirilmiş mesane cerrahisi, tümör vb.) olmadığı, idrar kültürü ile gösterilmiş yılda en az 3 (üç) ya da daha fazla alt üriner sistem enfeksiyonu geçiren hastalarda, İnterstisyel Sistit tedavisinde intravezikal materyaller; ilk 6 (altı) hafta haftada 1 (bir) seans olmak üzere 1 (bir) yılda toplam en fazla 17 (on yedi) seans uygulanabilir.

7.3.24.C- Penil Protez

(1) Organik erektil disfonksiyon tanısı konulan hastalarda kullanılabilir.

(2) 3 (üç) üroloji uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporuna istinaden, raporda tanı ve protezin cinsi ile psikiyatri konsültasyon sonucunun yer alması şartıyla bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.24.Ç- Silikon double J stent

(1) Silikon double J stentler;

1- Malignitelere bağlı üreteral obstrüksiyonlar,

2-Retro peritoneal fibrozis,

3-Radyoterapiye, kemoterapiye yada cerrahiye bağlı gelişen üreteral darlıklarda kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(2) 1 (bir) yıldan daha kısa süre içinde yenilenmesi gerektiğinde bedeli Kurumca karşılanmaz.

7.3.24.D- Enürezis alarm cihazı

(1) Primer monosemptomatik (gündüz idrar kaçırma şikâyeti olmayan) enürezis nokturnası olan 5 (beş) yaş üzeri hastalarda 1 (bir) defaya mahsus olmak üzere enürezis alarm cihaz bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.25. İlaçlı Stent

(1) İlaçlı Stentlerin aşağıdaki olgularda kullanılması halinde bedelleri Kurumca karşılanır;

a) Damar çapı 3.0 mm altında ve uzunluğu 15 mm üzerinde olan olgularda (her iki koşulu bir arada sağlaması şartıyla),

b) Rekürrent (stent restenozu tespit edilmiş olup balon anjioplasti uygulanmış ancak tekrar restenoz gelişmiş) in-segment stent restenozu olan olgularda,

(2) Bir hastada en fazla 3 (üç) adet ilaçlı stentin bedeli Kurumca karşılanır.

(3) Yukarıdaki bilgilerin hasta dosyasında bulunması zorunludur.

7.3.26. Ventrikül destek cihazı

7.3.26.A- Kısa süreli ventrikül destek cihazı

(1) Bu uygulama Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış kalp nakli yapılmasına müsaade edilen merkezlerde yapılmalıdır.

a) Transplant bekleyen hastalarda hastayı yaşatmak amacıyla donör bulununcaya kadar kullanılabilir.

b) Donör bulunmadığı zaman uzun süreli ventrikül destek cihazı gerektiren hastalarda köprü amacıyla kullanılmalıdır.

(2) İntra aortik balon pompası kullanımı ve ECMO kullanımı bu kurallara tabi değildir.

(3) Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış kalp nakli yapılmasına müsaade edilen merkezler dışında ki kalp ve damar cerrahisi (açık kalp operasyonları) uygulanan hastanelerde ve farklı endikasyonlarda kullanım Sağlık Bakanlığı Bilim Kurulu tarafından (işlem sonrası olmak üzere) onaylanması kaydı ile mümkündür.

7.3.26.B- Uzun süreli ventrikül destek cihazı

(1) Uzun süreli destek sağlayan (en az 6 ay) aşağıda tanımlanan cihazlar yalnızca Sağlık Bakanlığı tarafından Kalp nakli Merkezi olarak ruhsatlandırılmış merkezlerde kullanılırlar.

(2) Bu adı geçen merkezlerde oluşturulacak 1'i (biri) nakil sorumlusu kalp ve damar cerrahı olmak üzere, 2 (iki) kalp ve damar cerrahı ve 1 (bir) kardiyologdan oluşan konsey kararı mutlak olmalıdır.

a) Parakorporeal uzun süreli destek sistemleri:

1- Transplantasyona köprüleme amacı ile kullanılırlar.

2- En az 6 ay ve üzeri destek vermeleri beklenir.

3- Sağ ve veya sol ventrikülü destek amacı ile tek veya çift olarak kullanılabilirler.

b) İntrakorporeal uzun süreli destek cihazları:

1- Transplantasyona köprüleme amacı ile kullanılırlar.

2- Kalıcı (destination) tedavi amacı ile: 90 günden uzun süreli tıbbi tedaviye dirençli, NYHA III-B veya NYHA IV kliniği olan, sol ventrikül EF % 25 'in altı olan hastalarda kullanılırlar. Kalp dışı hastalıkları nedeni ile yaşam beklentisi 2 (iki) yılın altında olanlarda kullanılamaz.

3- En az 6 ay ve üzeri destek vermeleri beklenir.

4- Sağ ve veya sol ventrikülü destek amacı ile tek veya çift olarak kullanılabilirler.

7.3.26.C- Total yapay kalp

(1) Total yapay kalp kullanımı kalp yetmezliği tanısı ile acil kalp nakli programına alınan uzun süreli parakorporeal ve intrakorporeal ventrikül destek pompalarının kullanılmadığı aşağıdaki tıbbi durumlarda geçerlidir:

a) Çıkartılamayan kardiyak trombüs,

b) Ventriküler seviyede intrakardiyak şant varlığı (Qp/Qs oranı 2 ve üzeri olan),

c) Çıkartılamayan kardiyak tümör varlığı,

ç) Çoklu mekanik kapak olması,

d) Ciddi aort ve pulmoner kapak yetmezliği,

e) Kalp nakli sonrası gelişen kalp yetmezliği olguları veya daha önceden yapılmış kalp nakli rejeksiyonu olgularında,

f) Ciddi hipertrofik kardiyomiopati

g) **(Ek: 29/09/2012-28426/ 17 md. Yürürlük:21/01/2012) Son dönem biventriküler kalp yetmezliği**

7.3.27. Diş tedavisi

a) Grefitler ve membranlar aynı merkezde çalışan, doktora unvanı kazanmış en az 1 (bir) periodontoloji veya ağız diş çene cerrahisi hekiminin yer aldığı 3 (üç) diş hekiminin imzası ile hazırlanan resimli sağlık kurulu raporuna istinaden bedeli Kurumca karşılanır.

b) Sağlık kurulu raporuna hastaya ait radyograflar eklenmelidir.

c) Lokal anestezi altında yapılan işlemlerde; sağlık kurulu raporuna, hasta tarafından doldurulacak malzemenin kullanıldığına dair belge (adı ve soyadı, işlem tarihi, kullanılan malzeme) eklenecektir.

ç) Lokal anestezi altında ayaktan tedavi esnasında kullanılan plak ve vida sağlık kurulu raporuna istinaden reçete edilmesi halinde Kurumca bedeli karşılanır. Sağlık kurulu raporuna hastaya ait sonuç radyografları eklenmelidir.

d) Kanama durdurucu ajanlar, protez yapıştırıcıları, protez temizleme tabletleri, özel içerikli diş macunları vb. tıbbi değeri olmayan malzemelerin bedelleri Kurumca karşılanmaz.

7.3.28. Antiembolizm basınç çorabı ve manşonu

(1) Antiembolizm basınç çorabı, yalnız derin ven trombozu profilaksisi endikasyonunda kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Antiembolizm basınç manşonu, derin ven trombozu profilaksisi, lenfödem, kronik venöz yetmezlik ve komplikasyonlarının tedavilerinde kullanılması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.29. Göz protezleri

(1) Göz protezleri hareketli bir malzeme olmayıp, göz protezinin hareketi, hastanın daha önce geçirdiği cerrahi müdahale ile ilgilidir.

(2) Üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca düzenlenen, en az 1 (bir) göz hastalıkları uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi, göz hastalıkları uzman hekimince reçetelendirilmesi halinde göz protez bedelleri Kurumca karşılanır.

(3) 5 (beş) yaşına kadar olan hak sahiplerine (çocuklarda 5 (beş) yaşına kadar orbita gelişimi tamamlandığından) sağlık kurulu raporu ile öngörülmesi halinde yılda bir, 5 (beş) yaşından büyük hak sahiplerine ise sağlık kurulu raporu ile öngörülmesi halinde 3 (üç) yılda 1 (bir) göz protezinin bedeli Kurumca karşılanır. Ancak her iki halde de sağlık kurulu raporunda protezin değiştirilme gerekçesi belirtilmelidir.

7.3.30. Nebulizatör cihazı

(1) Nebulizatör cihazı verilmesine ilişkin sağlık kurulu raporlarının,

a) Erişkin hastalar için; göğüs hastalıkları veya alerji hastalıkları uzmanlarından en az birinin yer aldığı sağlık kurulu tarafından düzenlenmesi gerekmektedir.

b) Çocuk hastalar için; Çocuk Alerjisi uzmanı veya Çocuk Göğüs Hastalıkları uzmanı, bu uzman hekimlerin bulunmadığı sağlık kurumlarında çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanlarından, en az birinin yer aldığı sağlık kurulları tarafından düzenlenmesi gerekmektedir.

(2) Sağlık kurulu raporu ekinde solunum fonksiyon testi (SFT) ve gerekiyorsa arteriyel kan gazı (AKG) sonuçlarını gösterir belge eklenecektir.

(3) Kompresör tipi nebulizatör bedelleri Kurumca karşılanacak olup ultrasonik nebulizerler bedelleri Kurumca karşılanmaz.

(4) Erişkin hastalarda cihazın verilmesine ilişkin olarak; İnhaler preparatları ve inhaler preparatların kullanılmasına yardımcı aletleri (airchamber, spacer v.b.) kullanmadığı sağlık kurulu raporu ile belgelenen,

a) Stabil kronik akciğer hastalığı olanlarda; $FEV1 \leq 40$ ise AKG değerlerine bakılmaksızın, $FEV1 > 40$ ise; AKG'da $PaO_2 \leq 55$ mmhg veya $SaO_2 \leq 88$ olması.

b) Persistan astımlı hastalarda; $FEV1$ veya $PEFR \leq \%60$ veya $FEV1$ veya $PEFR \% 60-80$ arasında olup günlük $PEFR$ veya $FEV1$ değişkenliği $\%30$ 'un üzerinde,

c) Bronşektazi tanısı ile birlikte kalıcı hava yolu obstrüksiyonu olan hastalarda; Stabil dönemde $FEV1 \leq 40$; olduğu sağlık kurulu raporunda belirtilmesi ve dayanağı belgelerin rapor ekinde yer alması koşuluyla nebulizatör cihazı bedelleri Kurumca ödenir.

(5) Çocuk hastalarda cihazın verilmesine ilişkin olarak;

a) Persistan astımlı hastalarda; $FEV1$ veya $PEFR \leq \%60$ olan veya $FEV1$ veya $PEFR \% 60-80$ arasında olup günlük $PEFR$ veya $FEV1$ değişkenliği $\%30$ 'un üzerinde olması veya

b) 14 (on dört) yaşın üstündeki hastalarda; $FEV1$ veya $PEFR \leq 40$ olması veya

c) 6 (altı) yaşın altındaki hastalar ve 6 (altı) yaşın üstünde olup ek sorunu (örneğin nörolojik bir sorun) nedeniyle solunum fonksiyon testi yapılamayanlar hastalarda bu durum sağlık kurulu raporunda belirtilmesi; koşuluyla nebulizatör cihazı bedelleri Kurumca karşılanır.

(6) Solunum fonksiyon testi yapamayan ve Kronik Akciğer Hastalığı tanısı almış çocuklarda, bronkopulmoner displazi, bronşiolitis obliterans tanılı hastalarda, interkostal adaleleri çalışmayan veya mental retarde ($IQ \leq 40$) olan nörolojik sorunlu hastalarda $PaO_2 \leq 55$ mmHg veya $SaO_2 \leq 88$ olması halinde bu durumun sağlık kurulu raporunda belirtilmesi gerekmektedir.

7.3.31. Tekerlekli sandalye temini

(1) Ayakta durmak ve/veya yürümek için alt ekstremitelerini kullanamayacak hastalığı veya sakatlığı olduğu ortopedi ve travmatoloji, beyin cerrahisi, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, erişkin veya çocuk nöroloji uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenecek uzman hekim raporu ile belgelenenlere bu hekimlerce reçete edilmesi halinde SUT eki Ek-5/C Listesinde belirtilen bedeller doğrultusunda Kurumca karşılanır.

(2) Hastanın özürülük durumu nedeniyle özellikli tekerlekli sandalyeye gereksiniminin bulunduğu ve özürülüğünün sürekli olduğunun, yukarıda belirtilen uzman hekimlerden en az birinin

yer aldığı sağlık kurullarınca düzenlenen sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi halinde “*özellikli motorsuz tekerlekli sandalye*” bedeli Kurumca SUT eki Ek-5/C Listesinde belirtilen bedeller doğrultusunda Kurumca karşılanır.

(3) Özellikle motorsuz tekerlekli sandalye, kollukları çıkarılabilir, ayaklıkları ve arkılığı ayarlanabilir, katlanabilir ve gerektiğinde baş-boyun desteği eklenebilir niteliktedir.

(4) Tekerlekli sandalyenin yenilenme süresi 5 (beş) yıldır. Bu süreden önce yenilenen tekerlekli sandalye bedeli Kurumca karşılanmaz.

7.3.32. Kulak kepeçesi protezi

(1) Üniversite hastaneleri ve Sağlık Bakanlığı eğitim ve araştırma hastanelerinde sağlık kurulu raporuna istinaden KBB veya plastik cerrahi hekimlerince uygulanması halinde bedeli Kurumca karşılanır.

(2) Üniversite hastaneleri ve Sağlık Bakanlığı eğitim ve araştırma hastanelerinde ilgili dal uzmanlarınca düzenlenecek sağlık kurulu raporuna istinaden KBB veya plastik cerrahi hekimlerince gerekli durumlarda yenilenmesi halinde bedeli Kurumca karşılanır.

7.3.33. Kadın doğum branşında kullanılan tıbbi malzemeler

7.3.33.A- Uterus içine yerleştirilen kanama durdurucu balon kateter

(1) Uterus içine yerleştirilen kanama durdurucu balon kateter sağlık kurulu raporuna istinaden Kurumca karşılanır. Acil kullanım gerekçesi sağlık kurul raporunda belirtilmelidir.

7.3.33.B- Servikal olgunlaştırıcı balon

(1) Sağlık Bakanlığı ve üniversite eğitim ve araştırma hastanelerinde kullanılması halinde Kurumca bedeli karşılanır.

7.3.33.C- (Ek: 28/07/2012-28367/ 26 md. Yürürlük:28/07/2012) Meş kullanımı

(1) Kadın Hastalıkları ve Doğum veya Üroloji veya Genel Cerrahi uzmanlarından birinin bulunduğu sağlık kurul raporuna istinaden, tekrar eden vakalarda kullanıldığı takdirde Kurumca bedeli karşılanır.

7.3.34. Göz branşında kullanılan tıbbi malzemeler

(1) Kornea cerrahisi başlığı altında yer alan; mikrokeratom blade, mikrokeratom tubing set, applanator, spatula, roller, elevatorler, marking pad, lasek dissektor, lasek cannula, lasek edge fitler, lasek microhoe, lasik spearları isimli tıbbi malzemelerin bedelleri sağlık kurulu raporuna istinaden Kurumca karşılanır.”

7.3.35. (Ek: 29/09/2012-28426/ 18 md. Yürürlük:29/09/2012) Hücre İçermeyen Kıkırdak İmplant ve Ototolog Kondrosit İmplant

(1) Üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularında, Sağlık Bakanlığı Ortopedi Bilimsel Danışma Kurulundan her bir hasta için kullanılmasına onay alınması şartıyla bedelleri Kurumca karşılanacaktır.

8. SAĞLIK RAPORLARININ DÜZENLENMESİ

8.1. Uzman Hekim Raporlarının Düzenlenmesi

(1) Uzman hekim raporları, ilgili tek uzman hekim tarafından düzenlenecek olup başhekimlik mührü (özel sağlık kurum ve kuruluşlarında mesul müdür kaşesi) ve ıslak imza onayının bulunması zorunludur.

8.2. Sağlık Kurulu Raporlarının Düzenlenmesi

(1) İlgili daldan üç uzman hekimin katılımıyla, aynı daldan üç uzman hekim bulunmaması halinde ise ilgili dal uzmanı ile birlikte öncelikle bu uzmanlık dalına en yakın uzmanlık dalından olmak üzere başhekimin seçeceği diğer dallardan uzman hekimlerin katılımı ile en az üç uzman hekimden oluşan sağlık kurullarınca düzenlenir. Sağlık kurulu raporlarında başhekimlik mührü (özel sağlık kurum ve kuruluşlarında mesul müdür kaşesi) ve ıslak imza onayının bulunması zorunludur. Sağlık kurulu raporlarına ait istisnai düzenlemeler SUT’ ta ayrıca belirtilmiştir.

9. FATURALANDIRMA VE ÖDEME

9.1. MEDULA Sistemi

(1) Sunulan sağlık hizmetlerine ilişkin bilgiler ile karşılığı ödeme işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesi MEDULA olarak isimlendirilen sistem üzerinden gerçekleştirilmektedir.

(2) Genel olarak sistem, sağlık kurum ve kuruluşlarının kendi iç iş süreçlerine müdahale edilmeden, hastane yönetim sistemine entegre edilecek web servisleri ile bilgilerin aktarılması şeklinde çalışmaktadır.

(3) MEDULA sistemi, bilgilerin elektronik ortamda aktarılması işlevinin yanı sıra, teknik imkanlar ölçüsünde, ödeme kurallarının da sisteme eklenmesi ile sağlık hizmeti sunucularının sağladıkları bu hizmetlerin kurallara uygunluğunu kontrol etmelerine katkı sağlama amacı da taşımaktadır.

(4) Sunulan hizmete ilişkin MEDULA sisteminden alınan provizyonlar ön izin niteliğinde olup, mevzuat ile açıkça belirtilmediği sürece hiçbir zaman tek başına yeterli sayılmayacak, bunlarla ilgili sisteme eklenememiş diğer kuralların varlığı halinde gerekli kontroller sağlık hizmeti sunucularınca yapılmaya devam edilecektir.

9.2. Fatura Düzenlenmesi

9.2.1. Sağlık Kurum ve Kuruluşları Faturalarının Düzenlenmesi

(Değişik: 22/06/2012-28331/18 md. Yürürlük: 01/06/2012)

~~(1) MEDULA sistemini kullanan sağlık kurum ve kuruluşları, Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan tüm kişiler için, her ayın başı ile sonu arasında verdikleri sağlık hizmetlerine ilişkin hem kendi sistemleri üzerinden Kurum adına basılı olarak hem de MEDULA sisteminden elektronik olarak; tek bir fatura düzenleyeceklerdir. Ancak herhangi bir nedenle döneminde faturalandırılmayan bir sağlık hizmeti olması halinde **(Değişik: 01/03/2011-27861/35 md. Yürürlük :01/03/2011)** bu sağlık hizmeti işleminin bittiği tarihi takip eden en geç 4 ay içerisindeki dönem sonlandırılmasına dahil edilecektir. **bu sağlık hizmetinin işleminin bittiği tarih itibarıyla faturalandırılması gereken dönemi takip eden en geç 4 ay içerisindeki dönem sonlandırılmasına dahil edilecektir.** Ayrıca kurumdan kaynaklanan sebeplerden dolayı elektronik ortamda kuruma fatura edilemeyen sağlık hizmet bedelleri ile takip numarası alınmamış vefat eden hastalara manuel olarak fatura edilebilecektir.~~

(1) MEDULA sistemini kullanan sağlık kurum ve kuruluşları, Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan tüm kişiler için, her ayın başı ile sonu arasında verdikleri sağlık hizmetlerine ilişkin hem kendi sistemleri üzerinden Kurum adına basılı olarak hem de MEDULA sisteminden elektronik olarak; tek bir fatura düzenleyeceklerdir. Ancak herhangi bir nedenle döneminde faturalandırılmayan bir sağlık hizmeti olması halinde bu sağlık hizmetinin işleminin bittiği tarih itibarıyla faturalandırılması gereken dönemi takip eden en geç 2 ay içerisindeki dönem sonlandırılmasına dâhil edilecektir. Ayrıca Kurumdan kaynaklanan sebeplerden dolayı elektronik ortamda Kuruma fatura edilemeyen sağlık hizmeti bedelleri ile provizyon alma süresi içerisinde vefat eden hastaların tedavi bedelleri manuel olarak fatura edilebilecektir.

(2) Ancak, Kurumca örneklene dâhil edilmeksizin tamamı inceleneceğinden;

a) Trafik kazası, iş kazası, meslek hastalıkları ve adli vaka durumlarında her hasta için ayrı ayrı,

b) (a) bendinde sayılan haller hariç olmak üzere SUT'un 3.1.3(2)b bendinde sayılan hallerdeki işlemler, kemik iliği, kök hücre nakilleri, ekstrakorporeal fotoferez tedavisi, hiperbarik oksijen tedavileri, tüp bebek tedavileri, plazmaferez tedavileri, ağız ve diş tedavileri ile ilgili olarak damak yarığı protezi, yeni doğanda preoperatif aparey, velum uzantılı konuşma apareyi, geçici opturatörler, basit çene defektlerinin protetik tedavileri, komplike çene defektlerinin protetik tedavileri, yüz protezlerine ait işlemlerin faturaları ayrı ve tek bir grup halinde,

c) Yabancı ülkelerle yapılan sosyal güvenlik sözleşmeleri kapsamında kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerince düzenlenmiş ve onaylanmış Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Göre Sağlık Yardım Belgesi (aslı veya fotokopisi) ile müracaat eden kişilere ait faturalar ülke ve bağlı olunan sosyal güvenlik il müdürlüğü bazında ayrı ayrı (MEDULA sisteminde gerekli düzenlemeler yapıncaya kadar manuel),

ç) Kurum Hizmet Sunumu Genel Müdürlüğü yetkililerince imzalanacak bir tutanak ile tevsik edilmesi kaydıyla MEDULA sisteminden kaynaklanan arıza nedeniyle hasta takip numarasının alınmadığı süre zarfında Kurum sağlık yardımlarından yararlanma hakkının olduğunu yazılı olarak beyan etmek veya belgelemek suretiyle müracaat eden kişilerden daha sonra yapılan sorgulama sonucu müstahak olmadığı tespit edilenlere ait faturaların ayrı tek grup halinde manuel,

d) Mücavir alan dışı ambulans ücretleri her hasta için ayrı ayrı (MEDULA sisteminde gerekli düzenlemeler yapıncaya kadar manuel),

düzenlenmesi gerekmektedir.

(3) Sağlık Bakanlığı ile yapılan protokol hükümlerinde faturalama ile ilgili hükümler saklıdır.

- (4) **(Ek: 29/02/2012-28219/11 md. Yürürlük: 29/02/2012)** İkinci fıkranın (a) bendinde sayılan durumlar nedeniyle verilen tedavi faturalarının ayrı ayrı olarak gönderilmediğinin tespiti halinde fatura bedelleri ilgili sağlık kurumuna ödenmez.

9.2.2. Eczane Faturalarının Düzenlenmesi;

(1) Eczaneler tarafından, her ayın ilk ve son gününü kapsayan döneme ait reçeteler, o ayın son günü tarihini taşıyacak şekilde sonlandırılır ve faturalandırılır.

a) Yabancı ülkelerle yapılan sosyal güvenlik sözleşmeleri kapsamında kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerince düzenlenmiş ve onaylanmış Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Göre Sağlık Yardım Belgesi (aslı veya fotokopisi) ile müracaat eden kişilerin reçetelerine ait faturalar ülke bazında ayrı ayrı olmak üzere manuel;

b) Kurum bilgi işlem sisteminden hasta takip numarası/ provizyon alınmamasına rağmen sağlık yardımları yeterli prim ödeme gün sayısı olmaksızın ve/veya prim borcu olup olmadığına bakılmaksızın Kurumca karşılanacak olan;

1- İş kazasına uğrayan kişilere ait faturalar her hasta için ayrı ayrı (sadece iş kazası nedeniyle sunulan sağlık hizmeti bedelleri ödenir) olmak üzere manuel;

2-“Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırılması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik” kapsamında, yetkilendirilmiş özürlü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili sağlık kuruluşlarınca, ağır özürlü olduğu özürlü sağlık kurulu raporu ile belgelendirilen tıbben başkasının bakımına muhtaç kişilere ait faturalar her hasta için ayrı ayrı olmak üzere manuel;

3- Bildirimi zorunlu bulaşıcı hastalık tespit edilen kişilere ait faturalar her hasta için ayrı ayrı olmak üzere manuel;

4- Acil haller nedeni ile sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilere ait faturalar her hasta için ayrı ayrı olmak üzere manuel;

5- Koruyucu sağlık hizmetleri nedeni ile sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilere ait faturalar her hasta için ayrı ayrı olmak üzere manuel;

6- Gebeliğin başladığı tarihten itibaren doğumdan sonraki ilk sekiz haftalık, çoğul gebelik halinde ise ilk on haftalık süreye kadar olan gebelik ve analık halini kapsayan analık haliyle ilgili rahatsızlık ve özürlülük hallerinde sağlık hizmeti sağlanan kadınlara ait faturalar, her hasta için ayrı ayrı olmak üzere manuel;

7- Meslek hastalığına uğrayan kişilere ait faturalar her hasta için ayrı ayrı manuel;

e) İş kazası, meslek hastalığı, trafik kazası ve adli vaka reçetelerine ait faturalar her hasta için ayrı ayrı olmak üzere;

ç) Yatan hasta reçeteleri, günübirlik tedavi reçeteleri ve sağlık raporu ile temin edilen ilaç/ilaçları içeren reçetelere ait faturalar;

d) Kan ürünü ve hemofili ilacı/ilaçları içeren reçetelere ait faturalar;

(Değişik: 01/03/2011-27861/36 md. Yürürlük :01/03/2011) e) Yukarıdaki grupların dışında kalan reçetelere ait faturalar;

e) İçeriğinde en az bir adet geçici karekod etiketli ilaç bulunan reçetelere ait faturalar;

f) **(Ek: 01/03/2011-27861/36 md. Yürürlük :01/03/2011)** Yukarıdaki grupların dışında kalan reçetelere ait faturalar;

ayrı ayrı üçer nüshalı (bir nüshası eczacı tarafından aslı gibidir onaylı fotokopi olabilir) alt gruplar halinde düzenlenir.

(Değişik: 01/03/2011-27861/36 md. Yürürlük :01/03/2011) (2) Birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen reçeteler hariç olmak üzere; içeriğinde en az bir raporlu ilaç, kan ürünü veya hemofili ilacı bulunan reçeteler, ilgisine göre (ç) veya (d) bentlerinde belirtilen reçete grubuna dâhil edilerek faturalandırılacaktır.

(2) Birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (e) bentlerinde belirtilen reçeteler hariç olmak üzere; içeriğinde en az bir raporlu ilaç, kan ürünü veya hemofili ilacı bulunan reçeteler, ilgisine göre (ç) veya (d) bentlerinde belirtilen reçete grubuna dâhil edilerek faturalandırılacaktır.

(Değişik: 04/04/2012-28254/5 md. Yürürlük:04/04/2012)

9.2.2. Eczane Faturalarının Düzenlenmesi;

(1) Eczaneler tarafından, her ayın ilk ve son gününü kapsayan döneme ait reçeteler, o ayın son günü tarihini taşıyacak şekilde sonlandırılır ve faturalandırılır.

a) Yabancı ülkelerle yapılan sosyal güvenlik sözleşmeleri kapsamında kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerince düzenlenmiş ve onaylanmış

Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Göre Sağlık Yardım Belgesi (aslı veya fotokopisi) ile müracaat eden kişilerin reçetelerine ait faturalar ülke bazında ayrı ayrı olmak üzere manuel,

b) Kurum bilgi işlem sisteminden hasta takip numarası/provizyon alınamamasına rağmen sağlık yardımları yeterli prim ödeme gün sayısı olmaksızın ve/veya prim borcu olup olmadığına bakılmaksızın Kurumca karşılanacak olan;

1- İş kazasına uğrayan kişilere ait faturalar her hasta için ayrı ayrı (sadece iş kazası nedeniyle sunulan sağlık hizmeti bedelleri ödenir) olmak üzere manuel,

2-“Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırılması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik” kapsamında, yetkilendirilmiş özürlü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili sağlık kuruluşlarınca, ağır özürlü olduğu özürlü sağlık kurulu raporu ile belgelendirilen tubben başkasının bakımına muhtaç kişilere ait faturalar her hasta için ayrı ayrı olmak üzere manuel,

3- Bildirimi zorunlu bulaşıcı hastalık tespit edilen kişilere ait faturalar her hasta için ayrı ayrı olmak üzere manuel,

4- Acil haller nedeni ile sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilere ait faturalar her hasta için ayrı ayrı olmak üzere manuel,

5- Koruyucu sağlık hizmetleri nedeni ile sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilere ait faturalar her hasta için ayrı ayrı olmak üzere manuel,

6- Gebeliğin başladığı tarihten itibaren doğumdan sonraki ilk sekiz haftalık, çoğul gebelik halinde ise ilk on haftalık süreye kadar olan gebelik ve analık halini kapsayan analık haliyle ilgili rahatsızlık ve özürlülük hallerinde sağlık hizmeti sağlanan kadınlara ait faturalar, her hasta için ayrı ayrı olmak üzere manuel,

7- Meslek hastalığına uğrayan kişilere ait faturalar her hasta için ayrı ayrı manuel,

c) İş kazası, meslek hastalığı, trafik kazası ve adli vaka reçetelerine ait faturalar her hasta için ayrı ayrı olmak üzere,

ç) Yatan hasta reçeteleri, gününbirlik tedavi reçeteleri ve sağlık raporu ile temin edilen ilaç/ilaçları içeren reçetelere ait faturalar,

d) Kan ürünü ve hemofili ilacı/ilaçları içeren reçetelere ait faturalar,

e) İçeriğinde en az bir adet geçici karekod etiketli ilaç bulunan reçetelere ait faturalar,

f) Eczanelerden ilaç teminine ilişkin mevzuatta ayrı faturalandırılmasına dair düzenleme yapılmış reçetelere ait faturalar,

g) Yukarıdaki grupların dışında kalan reçetelere ait faturalar,

ayrı ayrı üçer nüshalı (bir nüshası eczacı tarafından aslı gibidir onaylı fotokopi olabilir) alt gruplar halinde düzenlenir.

(2) Birinci fıkranın (a), (b), (c), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen reçeteler hariç olmak üzere; içeriğinde en az bir raporlu ilaç, kan ürünü veya hemofili ilacı bulunan reçeteler, ilgisine göre (ç) veya (d) bentlerinde belirtilen reçete grubuna dâhil edilerek faturalandırılacaktır.

9.2.3. Optisyenlik Müesseseleri Faturalarının Düzenlenmesi;

(1) Optisyenlik müesseseleri, hem kendi sistemleri üzerinden Kurum adına basılı olarak (üçer nüshalı), hem de MEDULA-optik sisteminden elektronik olarak; Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin tümünü kapsayan tek bir fatura düzenleyeceklerdir.

(2) Ancak;

a) Yabancı ülkelerle yapılan sosyal güvenlik sözleşmeleri kapsamında kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerince düzenlenmiş ve onaylanmış Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Göre Sağlık Yardım Belgesi (aslı veya fotokopisi) ile müracaat eden kişilere ait faturalar ülke bazında ayrı ayrı olmak üzere ve MEDULA-optik sisteminde gerekli düzenlemeler yapılmıncaya kadar manuel düzenlenecektir.

b) SUT'ta sağlık raporu ile temin edileceği belirtilen **(Değişik: 21/01/2012-28180/27 md. Yürürlük: 21/01/2012)** gözlük/cam/çerçeve görmeye yardımcı tıbbi malzeme reçeteleri için diğer reçetelerden ayrı tek bir fatura düzenlenecektir.

c) **(Ek: 21/01/2012-28180/27 md. Yürürlük: 21/01/2012-28180)** Trafik kazası nedeniyle Kurumumuzca karşılanacak görmeye yardımcı tıbbi malzemeler için diğer reçetelerden ayrı tek bir fatura düzenlenecektir.

9.3. Sağlık Hizmet Sunucuları İçin Fatura Eki Belgeler;

(1) Aşağıdaki maddelerde sayılan fatura eki belgeler, incelenme ve ödeme yapılmak üzere Kuruma gönderilecektir. Ancak örnekleme yöntemi ile incelenen işlemlere ait fatura eki belgelerden,

örneklemeye düşmüş olanlar Kuruma gönderilecek; örnekleme dışında kalan işlemlere ait olanlar ise ihtiyaç duyulması halinde Kuruma ibraz edilmek üzere sağlık hizmeti sunucularında muhafaza edilecektir. Kuruma gönderilmesi gereken belgelerden elektronik ortamda gönderilmesine başlanılan belgelerin ayrıca basılı olarak gönderilip gönderilmeyeceği Kurumca belirlenecektir.

(2) Sağlık kurum ve kuruluşlarının fatura eki belgeleri;

- Ayaktan tedaviler için branş bazında ayrılmış olarak,

- Yatarak tedaviler için branş bazında ayrılmış olarak,

- SUT'un 9.2.1 numaralı maddesinde ayrı fatura edileceği belirtilen işlemler her bir işlem başlığı altında ayrılmış olarak,

ayrı klasörlerde tasnif edilerek düzenlenmiş olmalıdır.

(3) Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurum ve kuruluşları için fatura eki belgelerin hangilerinin getirileceği konusunda Sağlık Bakanlığı ile yapılan protokol hükümleri saklıdır.

(3) (**Değişik: 15/10/2010-27730/22 md. Yürürlük:15/10/2010**) Kuruma MEDULA hastane sistemi üzerinden elektronik ortamda gönderilen hizmet detay belgesi ayrıca basılı olarak gönderilmeyecektir. Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurum ve kuruluşları için fatura eki belgelerin hangilerinin getirileceği konusunda Sağlık Bakanlığı ile yapılan protokol hükümleri saklıdır.

9.3.1. Sağlık Kuruluşları İçin Fatura Eki Belgeler;

9.3.1.A- Fatura üst yazısı

(1) Sağlık kuruluşunun adı, kodu, adresi, hasta sayısı, teslim edilecek klasör sayısı, fatura dönemi, fatura tutarı, sağlık kuruluşunun banka şube ve hesap numarasını ihtiva eden ve ilgili sağlık kuruluşu/döner sermaye saymanlığı tarafından onaylanmış fatura üst yazısı.

9.3.1.B- İcmal listesi

(1) Aşağıda belirtilen bilgilerin yer aldığı, icmal listesi;

• Sıra no (birden fazla klasör düzenlenmesi halinde klasörlere ait icmal listelerindeki sıra no'lar bir öncekini takip edecektir),

• Hasta adı soyadı ve telefon ve/ veya adres bilgileri,

• Hasta bazında hizmet tutarı,

• Listedeki tüm hastalara verilen hizmet tutar toplamı.

9.3.1.C- Hizmet detay belgesi

(1) Aşağıdaki bilgilerin yer aldığı, hastalara ait protokol numarası sırasına göre hazırlanmış hizmet detay belgesi;

• Hastanın adı soyadı,

• T.C. Kimlik Numarası,

• Muayene tarihi,

• Ön tanı veya tanı (kısaltma yapılmayacak),

• İşlemlerin (muayene, tetkik, tahlil, vb.) SUT kodu, tarihi, adı, adedi, tutarı,

• Başvuru başına ödeme uygulamasına dahil olmayan ve SUT'ta belirtilen işlemlere ait birim puanları ve tutar,

belirtilecektir.

9.3.1.Ç- Diğer belgeler

1- Adli vaka, iş kazası ve meslek hastalığı geçiren kişilere ait faturaların ekinde; hastane polisi veya ilgili kolluk kuvvetinden konuyla ilgili sağlanacak belge, tutanak, ifade tutanağı, adli rapor gibi bulunabilen her türlü belge ile iş kazalarında (**Ek: 29/09/2012-28426/ 19 md. Yürürlük:15/10/2012**) varsa iş kazası bölümü doldurulmuş vizite kağıdı yer alacaktır.

2- Yabancı ülkelerle yapılan sosyal güvenlik sözleşmeleri kapsamında kurum tarafından sağlık hizmeti verilen kişiler için Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerince düzenlenmiş ve onaylanmış Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Göre Sağlık Yardım Belgesinin fotokopisi (MEDULA sisteminde müstahaklık sorgulaması yapıncaya kadar),

3- Diş tedavilerinde, SUT'un 9.3.1.A, 9.3.1.B ve 9.3.1.C maddelerinde sayılan belgelere ilave olarak;

• Diş hastalarına yapılan işlemleri gösteren diş şeması. (Ağız ve diş sağlığı hizmetlerinde, tüm işlemler, hizmet detay belgesindeki diş şeması üzerinde işaretlenecektir.)

• Diş protezi işlemlerinde (sabit ve hareketli protezlerde) fatura tarihinden önce Kuruma onaylatılan "Diş Müstahaklık Belgeleri", ağız ve diş cerrahisi işlemlerinden büyük-küçük kist operasyonları, büyük-küçük odontojenik tümör operasyonları, büyük-orta-küçük operasyonları vb.de açıklayıcı operasyon bilgileri,

• Gömülü diş çekimi (mukoza-kemik retansiyonlu), gömülü kanin-premolar çekimi, kök ucu rezeksiyonu işlemlerinde, radyolojik teşhis filmi,

• Kanal tedavisi, gangren ve periapikal lezyonlu dişlere uygulanan kanal tedavilerinde, radyolojik teşhis ve sonuç kontrol filmi (dijital, periapikal, panoramik vb. hangisi kullanıldı ise).

4- Takip numarası alınmamış vefat eden hastalar için kurumdan alınan tedavi tarihlerinde müstehak olduklarını belirten belge ve ölüm belgesi.

5- SUT ve eki listelerde ve Kurumun yapacağı sözleşmelerde, ayrıca ekleneceği belirtilen belgeler.

9.3.2. Sağlık Kurumları İçin Fatura Eki Belgeler;

9.3.2.A- Fatura üst yazısı

(1) Sağlık kurumu başhekimliği tarafından onaylanmış fatura üst yazısında;

- Sağlık kurumunun adı,
- Sağlık kurumu kodu,
- Sağlık kurumu adresi,
- Fatura dönemi,
- Hasta sayısı (brans bazında ve toplam),
- Teslim edilecek klasör sayısı,
- Fatura tutarı (brans bazında ve toplam),
- Sağlık kurumunun banka şube ve hesap numarası, bilgileri yer alacaktır.

9.3.2.B- İcmal listesi

(1) Aşağıda belirtilen bilgilerin yer aldığı, her brans için ayrı ayrı düzenlenmiş icmal listesi;

• Sıra no (bir brans için birden fazla klasör düzenlenmesi halinde klasörlere ait icmal listelerindeki sıra no'lar bir öncekini takip edecektir.

- Hasta adı soyadı ve telefon ve/ veya adres bilgileri,
- Hasta bazında hizmet tutarı
- Listedeki tüm hastalara verilen hizmet tutar toplamı.

(Mülga madde: 15/10/2010-27730/23 md. Yürürlük:15/10/2010) 9.3.2.C- Epikriz

~~(1) Yatarak tedavilerde ve cerrahi işlemlerin yapıldığı tüm sağlık hizmetleri için epikriz düzenlenecek olup epikrizlerde;~~

- Epikriz notu, bilgisayar çıktısı olarak veya daktilo ile yazılmış olmalıdır.
- Hasta tarafından beyan edilen adres ve telefon numarası yer almalıdır.
- Hasta yatış ve çıkış günlerinin tarihleri belirtilmiş olmalıdır.
- İlgili hekimin bilgileri ve imzası bulunmalıdır.
- Hastaya konulan tanı, ICD-10 kodu ve uygulanan tedavi belirtilmelidir.
- Epikrizlerdeki ameliyat isimleri SUT'taki terminolojiye uygun olarak yer almalı ve ilgili kod numarası yazılmış olmalıdır.

• Patolojik işlem fatura edilmişse patoloji tanısı yer almalıdır.

• Anestezi tipinin belirtilmesi gerekir.

• Kullanılan kan ve kan bileşenleri, miktarları ve ünite numaraları belirtilmiş olmalıdır.

• Hastaya kullanılan iyileştirici nitelikteki (endoprotez vb.) tıbbi malzemeler

• SUT'un 6.2 numaralı maddesinde yer alan ilaçlar için ilaç ödeme kriterlerine uygunluğu, belirtilmelidir.

9.3.2.Ç- Hizmet detay belgesi

(1) Aşağıdaki bilgilerin yer aldığı her hasta için ayrı ayrı düzenlenmiş hizmet detay belgesi;

- Hastanın adı soyadı,
- T.C Kimlik Numarası,
- Provizyon no/MEDULA takip no,
- Muayene tarihi,
- Ön tanı ve/veya tanı (kısaltma yapılmayacak),
- İşlemlerin (muayene, tetkik, tahlil, yatak, ameliyat, tedavi vb.) SUT kodu, tarihi, adı, adedi, tutarı,

• Tıbbi malzemelerin adı, adetleri, birim fiyatları, SUT'ta yer alanların SUT kodları, varsa devredilen Emekli Sandığı protokol kodları, onaylanmış ürün numarası,

• Hasta tabelasına uygun olarak tane hesabıyla hastaya verilen ilaçların, kutu bazında değil, tane hesabıyla birim fiyatları ve tutarı, (parenteral ilaçlar için hizmet detay belgesinde hastaya verilen dozlar (mg, µg, ml vb) belirtilecek ancak fiyat ve tutarlar kutu/ adet üzerinden fatura edilecektir.)

9.3.2.Ç- Hizmet detay belgesi

(Değişik:15/10/2010-27730/24 md. Yürürlük:15/10/2010)

(1) MEDULA sistemini kullanan sağlık kurum/kuruluşları, MEDULA sistemine kaydettikleri tedaviye ait hizmet detay belgesini MEDULA hastane sistemi aracılığı ile elektronik olarak kaydedilecektir. Hizmet detay belgesi fatura tesliminde ünitelere teslim edilmeyecek olup ancak Kurum tarafından talep edilmesi halinde, hizmet detay belgesinin çıktısı ilgili hekimler ve başhekimlike onaylı olarak teslim edilecektir. Hizmet detay belgesindeki epikriz bölümü, yatarak tedavilerde ve cerrahi işlemlerin yapıldığı tüm sağlık hizmetleri için elektronik ortamda düzenlenecektir.

(2) MEDULA sistemini kullanmayan ve/veya SUT hükümleri gereğince manuel düzenlenmesi gereken (her hasta için ayrı ayrı düzenlenmiş) faturalara ait hizmet detay belgelerinde;

- Hastanın adı soyadı, telefon numarası,
  - T.C Kimlik Numarası,
  - Provizyon no/MEDULA takip no,
  - Muayene tarihi,
  - İlgili hekimin bilgileri,
  - Hasta yatış ve çıkış günleri,
  - Hastaya konulan tanı, ICD-10 kodu ve uygulanan tedavi,
  - İşlemlerin (muayene, tetkik, tahlil, yatak, ameliyat, tedavi vb.) SUT kodu, tarihi, adı, adedi, tutarı,
  - Tıbbi malzemelerin adı, adetleri, birim fiyatları, SUT'ta yer alanların SUT kodları, varsa devredilen Emekli Sandığı protokol kodları, onaylanmış ürün numarası,
  - Hasta tabelasına uygun olarak tane hesabıyla hastaya verilen ilaçların, kutu bazında değil, tane hesabıyla birim fiyatları ve tutarı, (parenteral ilaçlar için hizmet detay belgesinde hastaya verilen dozlar (mg, ıu, ml vb) belirtilecek ancak fiyat ve tutarlar kutu/ adet üzerinden fatura edilecektir.)□
  - Kullanılan kan ve kan bileşenleri, miktarları ve ünite numaraları,
  - Epikriz notu,
- belirtilmelidir.

9.3.2.D- Diğer belgeler;

1- MEDULA sisteminden kaynaklanan ve Kurumca kabul edilen nedenlerle müstahaklık sorgulaması yapılmadan işlemleri yürütülen ve daha sonrasında sağlık kurumunca yapılan sorgulama sonucu müstahak olmadığı tespit edilen kişiler için işlemleri yürütmeye esas belge,

2- Sevkle başvuran hastalar için tedavi sevk belgesi,

3- Özel sağlık kurumlarınca temin edilen tıbbi malzemeler için malzemeye ait alış faturasının bir rneği,

4- Adli vaka, iş kazası ve meslek hastalığı geçiren kişilere ait faturaların ekinde; hastane polisi veya ilgili kolluk kuvvetinden konuyla ilgili sağlanacak belge, tutanak, ifade tutanağı, adli rapor gibi bulunabilen her türlü belgeler ile iş kazalarında (**Ek: 29/09/2012-28426/ 19 md. Yürürlük:15/10/2012**) varsa iş kazası bölümü doldurulmuş vizite kağıdı yer alacaktır.

5- Yabancı ülkelerle yapılan sosyal güvenlik sözleşmeleri kapsamında kurum tarafından sağlık hizmeti verilen kişiler için sosyal güvenlik il mdrlklerinca düzenlenmiş ve onaylanmış Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Göre Sağlık Yardım Belgesi,

6- Mor ve turuncu reçete kapsamında kan ürünleri kupürleri.

7- Diş tedavilerinde ilave olarak;

• Diş hastalarına yapılan işlemleri gösteren diş şeması. (Ağız ve diş sağlığı hizmetlerinde, tüm işlemler, hizmet detay belgesindeki diş şeması üzerinde işaretlenecektir.)

• Diş protezi işlemlerinde (sabit ve hareketli protezlerde) fatura tarihinden önce Kuruma onaylatılan "Diş Mstahaklık Belgeleri",

• Ağız ve diş cerrahisi işlemlerinden büyük-küçük kist operasyonları, büyük-küçük odontojenik tümör operasyonları, büyük-orta-küçük operasyonları vb.de, bilgisayar çıktısı ya da daktilo ile yazılmış açıklayıcı operasyon bilgileri,

• Gömülü diş çekimi (mukoza-kemik retansiyonlu), gömülü kanin-premolar çekimi, kök ucu rezeksiyonu işlemlerinde, radyolojik teşhis filmi,

• Kanal tedavisi, gangren ve periapikal lezyonlu dişlere uygulanan kanal tedavilerinde, radyolojik teşhis ve sonuç kontrol filmi (dijital, periapikal, panoramik vb. hangisi kullanıldı ise).

8- Yatan hastalar için kullanılan ve Kuruma faturalandırılabilir toplam ilaç ve tıbbi malzeme tutarının belirtildiği, hastane yetkilisi tarafından imzalanmış ve kaşesi basılmış talep yazısı,

9- SUT ve eki listelerde, Kurumun yapacağı sözleşmelerde ve yayımladığı genelgelere, ayrıca ekleneceği belirtilen belgeler,

10- Takip numarası alınmamış vefat eden hastalar için kurumdan alınan tedavi tarihlerinde müstehak olduklarını belirten belge ve ölüm belgesi.

11- (Ek: 31/12/2011-28159/6 md. Yürürlük:01/01/2012) Diyaliz tedavilerinde ilave olarak;

-Tüm tetkiklerin, tetkiki yapan ilgili uzman hekim tarafından onaylanmış sonuçlarını ve hizmet alımı ile yaptırılmış tetkiklere ait ücretlerin ödendiğini gösterir faturaların fotokopileri ve hasta listesi,

-Diyaliz tedavisi süresince her fatura dönemine ait, her seansın tarihinin, seansların başlayış ve bitiş saatleri ile hastaların diyalize alındığı cihazların seri numaralarının, her bir seans sonrasında alınan tedaviyi takip eden sorumlu uzman hekim ya da sorumlu hekim ve hemodiyaliz hemşiresinin imzasının ve hasta imzasının ya da parmak izinin (eğer alınamıyorsa adı ve telefon numarası belirtilmek kaydıyla hasta yakınının imzasının) yer aldığı belge/belgeler,

~~12- (Ek: 31/12/2011-28159/6 md. Yürürlük:01/01/2012) Ayaktan veya yatarak yapılan hiperbarik oksijen tedavisi ve fizik tedavi ve rehabilitasyon tedavisi süresince her fatura dönemine ait, her seansın tarihinin, seansların başlayış ve bitiş saatleri ile her bir seans sonrasında alınan tedaviyi takip eden sorumlu uzman hekimin (fizik tedavi ve rehabilitasyon branşında ise ayrıca fizyoterapist) imzasının ve hasta imzasının ya da parmak izinin (eğer alınamıyorsa adı ve telefon numarası belirtilmek kaydıyla hasta yakınının imzasının) yer aldığı belge/belgeler,~~

12-(Değişik: 21/01/2012-28180/28 md. Yürürlük:01/1/2012) Ayaktan veya yatarak yapılan hiperbarik oksijen tedavisi ve fizik tedavi ve rehabilitasyon tedavisi süresince her fatura dönemine ait, her seansın tarihinin, seansların başlayış ve bitiş saatleri ile her bir seans sonrasında alınan tedaviyi takip eden sorumlu uzman hekimin imzasının ve hasta imzasının ya da parmak izinin (eğer alınamıyorsa adı ve telefon numarası belirtilmek kaydıyla hasta yakınının imzasının) yer aldığı belge/belgeler

9.3.3. Eczane ve Optisyenlik Müesseseleri İçin Fatura Eki Belgeler;

(1)Eczane ve optisyenlik müesseseleri için SUT'ta ve Kurumun yapacağı sözleşmelerde belirtilen belgeler faturaya eklenecektir.

(2)SUT'un 9.2.2 ve 9.2.3 numaralı maddelerinde ayrı fatura edileceği belirtilen reçeteler ayrı ayrı tasnif edilmiş olmalıdır.

(Ek: 22/06/2012-28331/19 md. Yürürlük: 22/06/2012)

9.3.4. Tıbbi malzeme şahıs ödemelerinde istenecek fatura ve eki belgeler

(1) Ayaktan Tedavilerde Reçete Karşılığı Hasta Tarafından Temin Edilen Tıbbi Malzemeler için fatura eki belgeler;

a) Fatura aslı,

1- Fatura üzerinde Küresel Ürün No (Barkod), varsa SUT kodu belirtilmiş olacak

2- Fatura arkasında reçeteyi yazan ilgili branş uzman hekimi tarafından reçetede yazan malzemenin (eksternal protez ve ortezler için) hasta üzerinde uygulandığının görüldüğü ve uygunluğunun belirtilerek onaylanması. (tıbbi uygunluk gerektirmeyen tıbbi malzemeler ve işitme cihazları hariç)

3- Faturada hastanın kendisinin veya yakınının kendi el yazısı ile teslim aldığına dair "teslim aldım" ibaresi, TC kimlik numarası, adı ve soyadı, telefon numarası ve imzası bulunmalıdır.

b) Reçete aslı,

c) Sağlık raporu aslı (sürekli kullanım arz eden malzemelerde, raporu düzenleyen sağlık kurumu veya reçeteyi düzenleyen hekim tarafından veya SGK İl Müdürlükleri yetkililerince "Aslı gibidir" onayı yapılmış sureti kabul edilir)

ç) Barkod ve varsa etiket aslı,

d) SUT'ta tıbbi malzemeye özel olarak belirtilen diğer belgeler,

e) Kurumca iade alınan tıbbi malzemeler için taahhütname. (Kurum stoklarından temin edilmesi durumunda sadece bu fıkranın (b), (c), (d) bentlerinde belirtilen belgeler istenecektir)

(2) Yatarak tedavilerde temini zorunlu tıbbi malzemelerin, hastaya aldırılması durumunda;

a) Fatura aslı ve faturada TİTUBB kodu Küresel Ürün No(Barkod), varsa SUT kodu,

b) Reçete aslı veya ıslak imzalı epikriz notu veya tıbbi malzemenin kullanıldığına dair sağlık raporu aslı,

c) Varsa tıbbi malzemenin gerekliliğine dair sağlık raporu aslı,

ç) Fatura arkasında hastanın kendisinin veya yakınının kendi el yazısı ile teslim aldığına dair “teslim aldım” ibaresi, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adı ve soyadı, telefon numarası ve imzası,

d) Barkod ve varsa etiket aslı,

(3) Kullanımı sağlık raporuna bağlı tıbbi malzeme için düzenlenecek reçetelere ait aslı gibidir onayı yapılmış rapor fotokopisi, fatura ekinde Kuruma gönderilecektir. “Aslı gibidir” onayı, raporu düzenleyen sağlık kurumu veya reçeteyi düzenleyen hekim tarafından veya SGK il müdürlükleri yetkililerince yapılacaktır.

9.4. Fatura ve Eki Belgelerin Teslimi;

(1) Sağlık hizmeti sunucuları, fatura ve eki belgeleri Kurumun www.sgk.gov.tr adresinde duyurulan ilgili birimine teslim edeceklerdir. Kargo veya iadeli taahhütlü veya normal posta ile gönderilen belgeler, Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih esas alınarak işlem görecektir. Ancak Kurum tarafından fatura teslim tarihi mücbir sebeplerle ertelenebilir. Bu durumda faturaların teslimi için verilen ek süre içerisinde teslim edilen faturalar zamanında teslim edilmeyen fatura olarak değerlendirilmez.

(2) Kurumun ilgili birimindeki “evrak kayıt” servisinde, sağlık hizmet sunucusu tarafından teslim edilmek üzere getirilen faturaların usulüne uygun olarak tasnif edilip edilmediğine, klasör veya klasörlerdeki fatura üst yazısında yer alan bilgilerin uygun olup olmadığına bakılır ve uygun görülmeyenler iade edilir. Kargoyla iade edilen fatura ve ekleri ödemeli olarak gönderilir. Uygun olduğu tespit edilen faturalar “evrak kayıt numarası” verilerek teslim alınır.

(3) Eczane ve optisyenlik müesseselerinin fatura ve eki belgeleri, eczane ve optik sözleşmelerinde belirtilen esas ve usullere göre Kuruma teslim edilecektir.

9.5. Ödeme İşlemleri;

(1) Sağlık hizmeti sunucularınca Kuruma teslim edilen fatura ve eki belgeler, Kurumca belirlenen yöntemlere göre incelenir ve ödemesi yapılır.

10.SON HÜKÜMLER

10.1. Tedavi Giderlerine Ait Katma Değer Vergisi

(1) SUT ve eki listelerde yer alan birim puanlar/ fiyatlar katma değer vergisi hariç olarak tespit edilmiştir. Katma değer vergisi, ilgili mevzuatı çerçevesinde ayrıca ödenecektir.

10.2. Duyurular

(1) Kurumun her türlü duyuruları www.sgk.gov.tr adresinde yayımlanacaktır.

10.3. Geçici Madde

(Değişik: 22/06/2012-28331/20 md. Yürürlük: Fıkralara işlenmiştir.)

(1) SUT'un 1.2(1)c bendinde tanımlanan kişiler ile bakmakla yükümlü olduklarının sağlık hizmetlerinin karşılanmasında; Maliye Bakanlığınca 31/12/2009 tarih ve 27449 sayılı Beşinci Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan “Kamu Personelinin Sağlık Hizmetlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Devrine İlişkin Tebliğ” hükümleri de dikkate alınacaktır.

~~(2) (Ek: 29/02/2012-28219/12 md. Yürürlük: 01/05/2010) Bu Tebliğin 7.1. numaralı maddesinin 22 nci fıkrasının (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde sayılan belgeleri ibraz edemeyen veya eksik ibraz eden firmaların ürünlerine SUT Eki EK-5/E ve EK-5/F Listelerinde yer alan tutarların % 60'ı oranında ödeme yapılacaktır. Ancak söz konusu belgeler 31/5/2012 tarihine kadar ibraz edilemez veya tamamlanamaz ise bu tarihten sonra kullanılacak olan ürün bedelleri Kurumca karşılanmayacaktır.~~

(1) (Yürürlük: 22/06/2012) 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan kişiler ile bakmakla yükümlü olduklarının sağlık hizmetlerinin karşılanmasında; Maliye Bakanlığınca 31/12/2009 tarih ve 27449 sayılı Beşinci Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan “Kamu Personelinin Sağlık Hizmetlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Devrine İlişkin Tebliğ” hükümleri de dikkate alınacaktır.

(2) (Yürürlük: 01/05/2010) Bu Tebliğin 7.1 numaralı maddesinin (21) nci fıkrasının (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde sayılan belgeleri ibraz edemeyen veya eksik ibraz eden firmaların ürünlerine SUT Eki EK-5/E ve EK-5/F Listelerinde yer alan tutarların % 60'ı oranında ödeme yapılacaktır. Ancak söz konusu belgeler 31/05/2012 tarihine kadar ibraz edilemez veya tamamlanamaz ise bu tarihten sonra kullanılacak olan ürün bedelleri Kurumca karşılanmayacaktır.”

(3) (Yürürlük: 22/06/2012) 7.3.7 numaralı maddesinde tanımlanmış olan işitme cihazları ile ilgili olarak;

a) Analog işitme cihazı bedelleri 1/9/2012 tarihine kadar, dijital trimerli işitme cihazlarının bedelleri ise 31/12/2012 tarihine kadar Kurumca karşılanacak olup bu tarihlerden sonra analog işitme cihazı ve dijital trimerli işitme cihazlarının bedelleri Kurumca karşılanmayacaktır.

b) 7.3.7 numaralı maddesinin (5) inci fıkrasının (d) bendinde isteneceği belirtilen gerçek kulak ölçümü sonuçları, 6 yaş üstü hastalarda 1/9/2012 tarihinden sonra istenmeye başlanacaktır.

(4) **(Ek: 28/07/2012-28367/ 27 md. Yürürlük:28/07/2012)** Kurum, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun kapsamındaki afetlere uğrayan bölgelerde, bu Tebliğ hükümlerine bağlı kalımsızın genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, sağlık hizmeti sunucularına müracaat ve sağlık hizmetlerinden yararlanmalarına ilişkin ayrıca usul ve esas belirlemeye yetkilidir.

(5) **(Ek: 29/09/2012-28426/ 20-a md. Yürürlük:22/06/2012)** 22/6/2012 tarihli ve 28331 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğin 38 inci maddesinin (ğ) bendinde yer alan “1/7/2012” ibaresi, “1/9/2012” olarak değiştirilmiştir. SUT eki EK/5-G, EK/5-H, EK/5-I, EK/5-J, EK/5-K ve EK/5-L listelerinde yer alan tıbbi malzemeler ile yukarıda belirtilen Tebliğle SUT eki EK/5-E ve EK/5-F listelerine eklenen tıbbi malzemelerin SUT kodları ve tıbbi malzeme adları söz konusu Tebliğin yürürlük tarihi olan 22/6/2012 tarihinden, bu listelerde yer alan fiyatları ise 1/9/2012 tarihinden itibaren geçerlidir. Ancak belirtilen Tebliğ hükümleri doğrultusunda SUT eki Ek-5/A1 ve Ek-5/A2 Listeleri’nden çıkartılan tıbbi malzemeler ile SUT eki Ek-5/G, Ek-5/H, Ek-5/I, Ek-5/J, Ek-5/K, Ek-5/L Listeleri’nde yayımlanmış malzemelerin, benzer nitelikte ve aynı işlevsel özellikte olup çakışanları için sağlık hizmet sunucuları tarafından;

a) 22/6/2012 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile birlikte SUT eki Ek-5/A1 ve Ek-5/A2 listelerinden çıkartılan tıbbi malzemelerin, kodlarından faturalandırılması halinde Kurumumuzca bu listelerdeki bedeller üzerinden geri ödeme yapılacaktır.

b) SUT eki Ek-5/G, Ek-5/H, Ek-5/I, Ek-5/J, Ek-5/K, Ek-5/L listelerinde yer alan tıbbi malzemeler ile Ek-5/E ve Ek-5/F listelerine 22/6/2012 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Sağlık Uygulama Tebliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile eklenen tıbbi malzemelerin, bu listelerdeki kodlarından faturalandırılması halinde (2012 Temmuz ve Ağustos dönemi faturaları) Kurumumuzca SUT’un 7.2.1. Sözleşmeli sağlık kurum ve kuruluşlarınca temin edilen tıbbi malzeme bedellerinin ödenmesi başlıklı maddesinde yer alan hükümler doğrultusunda geri ödeme yapılacaktır.

c) SUT eki Ek-5/G, Ek-5/H, Ek-5/I, Ek-5/J, Ek-5/K, Ek-5/L listelerinde yer alan tıbbi malzemeler ile Ek-5/E ve Ek-5/F listelerine 22/6/2012 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile eklenen malzemelerin, sağlık hizmet sunucusu tarafından bu listelerde belirtilen kodlar ve fiyatları üzerinden faturalandırma yapılması halinde ise Kurumumuzca geri ödeme işlemlerinde liste fiyatları esas alınacaktır.

(6) **(Ek: 29/09/2012-28426/ 20-b md. Yürürlük:29/09/2012)** SUT ve eki listelerde yayınlanmayan branşlardan Kuruma fatura edilen bir tıbbi malzemenin, SUT ve eki listelerde yer alması durumunda, ilgili listede belirtilen SUT kodu üzerinden faturalandırılması yapılacaktır.

(7) **(Ek: 29/09/2012-28426/ 20-c md. Yürürlük:1/5/2013)** Aşağıdaki branşlarda kullanılan ve bu branşlara ait SUT eki listelerde yer almayan tıbbi malzeme bedelleri Kurumca karşılanmaz.

a) Radyoloji ve Girişimsel Radyoloji Branşına Ait Tıbbi Malzeme Listesi (EK-5/M).

10.4. Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

(1) 29/9/2008 tarihli ve 27012 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “2008 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği”, değişiklikleri ve ekleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 2008 Yılı Sağlık Uygulama Tebliğine yapılmış olan atıflar, bu Tebliğin ilgili maddesine yapılmış sayılır.

10.5. Yürürlük

Bu Tebliğin;

a) Eki EK-2/G Listesi ile eki EK-5/A Listesinde yer alan 302.542 ila 302.547 kod numaralı işlemler ve 380.031 kod numaralı işlem fiyatları 15/1/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) Diğer hükümleri 01/4/2010 tarihinde,

yürürlüğe girer.

10.6. Yürütme

(1) SUT hükümlerini Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı yürütür.
Tebliğ olunur.

E K L E R				
EK-1	EK-2	EK-3	EK-4	EK-5
EK-6	EK-7	EK-8	EK-9	EK-10